SİİRT ÜNİVERSİTESİ
Bilimin Işığında

SİİRT ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ

I. ULUSLARARASI İBRAHİM HAKKI EĞİTİM ve BİLİM KONGRESİ

"İbrahim Hakkı, Eğitim ve Bilim"

7-8-9 Mayıs 2026

SİİRT ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ

Başvuru ve Bilgi
https://egitimkongre.siirt.edu.tr

SİİRT VALİLİĞİ
SİİRT BELEDİYESİ
TİCARET VE SANAYİ ODASI
SİİRT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER MESLEK YÜKSEKOKULU
Olgunlaşma Enstitüleri Siirt
İLİM YAYMA CEMİYETİ SİİRT ŞUBESİ

Değerli Bilim İnsanları, Araştırmacılar ve Kıymetli Katılımcılar,

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi olarak düzenlediğimiz Uluslararası İbrahim Hakkı Eğitim ve Bilim Kongresi kapsamında sunulan bildirileri bir araya getiren bu Özet Bildiri Kitabını sizlerle paylaşmaktan büyük bir memnuniyet duyuyoruz.

Bilimsel bilgi, ancak paylaşıldıkça gelişen ve toplum yararına dönüştükçe değer kazanan ortak bir insanlık mirasıdır. Üniversiteler ise bu mirasın üretilmesi, korunması ve gelecek kuşaklara aktarılmasında önemli bir sorumluluk üstlenmektedir. Bu anlayış doğrultusunda gerçekleştirilen kongremiz, eğitim ve bilim alanında çalışan araştırmacıları aynı akademik zeminde buluşturarak bilgi paylaşımını, disiplinlerarası etkileşimi ve uluslararası akademik iş birliklerini güçlendiren önemli bir platform olmuştur.

Kongremize Türkiye'nin farklı üniversitelerinin yanı sıra Romanya, Pakistan, Fas, Rusya, Gana ve İspanya başta olmak üzere birçok ülkeden bilim insanlarının katılım sağlaması, etkinliğimizin uluslararası niteliğini daha da güçlendirmiştir. Yaklaşık iki yüz yirmi bildirinin sunulduğu kongrede eğitim bilimlerinden sosyal bilimlere, fen bilimlerinden disiplinlerarası çalışmalara kadar geniş bir yelpazede güncel araştırmalar paylaşılmış; alanın gelişimine katkı sunacak bilimsel tartışmalar gerçekleştirilmiştir.

Kongremizin adını taşıdığı İbrahim Hakkı Erzurumi, yalnızca yaşadığı dönemin önemli bir âlimi değil; astronomi, matematik, fizik, eğitim ve tasavvuf gibi farklı alanları bütüncül bir bakış açısıyla ele alan çok yönlü bir bilim insanıdır. Onun bilgiyi yalnızca teorik bir birikim olarak değil; beceriye, değere ve hikmete dönüştüren eğitim anlayışı günümüzde de önemini korumaktadır. Bilginin insanı geliştiren, topluma yön veren ve medeniyet inşa eden temel unsur olduğu yönündeki yaklaşımı, kongremizin temel ilham kaynaklarından birini oluşturmuştur.

Kongremizin gerçekleştirilmesine katkı sunan başta Sayın Rektörümüz olmak üzere tüm paydaş kurum ve kuruluşlara, Düzenleme Kurulu ve Bilim Kurulu üyelerine, özveriyle çalışan akademik ve idari personelimize, hakemlerimize ve değerli araştırmacılarımıza içten teşekkürlerimi sunuyorum.

Uluslararası İbrahim Hakkı Eğitim ve Bilim Kongresi'nin bilim dünyasına kalıcı katkılar sağlamasını diliyor; bu özet bildiri kitabında yer alan çalışmaların yeni araştırmalara ve uluslararası akademik iş birliklerine vesile olmasını temenni ediyorum.

Saygılarımla,

Prof. Dr. Cahit PESEN

Dekan

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Önsöz

Bilimsel bilgi üretiminin ve paylaşımının her geçen gün daha fazla önem kazandığı günümüzde, farklı disiplinlerden araştırmacıları ortak bir akademik platformda buluşturmak, bilimsel etkileşimi artırmak ve uluslararası iş birliklerini güçlendirmek üniversitelerin temel sorumlulukları arasında yer almaktadır. Bu anlayış doğrultusunda, Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi tarafından 7-9 Mayıs 2026 tarihleri arasında düzenlenen I. Uluslararası İbrahim Hakkı Eğitim ve Bilim Kongresi, yurt içinden ve yurt dışından çok sayıda akademisyen, araştırmacı ve bilim insanının katılımıyla başarıyla gerçekleştirilmiştir.

Kongremiz; Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın ilim, eğitim ve düşünce mirasından ilham alarak, eğitim ve bilim alanındaki güncel gelişmelerin değerlendirilmesine, disiplinler arası bilgi paylaşımının güçlendirilmesine ve yeni akademik iş birliklerinin geliştirilmesine katkı sağlamayı amaçlamıştır. Hibrit formatta gerçekleştirilen kongremiz, katılımcılara hem yüz yüze hem de çevrim içi ortamda bilimsel çalışmalarını paylaşma ve farklı disiplinlerden araştırmacılarla etkileşim kurma imkânı sunmuştur.

Kongrenin açılış programı, Eğitim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Cahit Pesen ve Siirt Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Nihat Şındak açılış konuşmalarıyla gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Prof. Dr. Khurram Shabbir, Prof. Dr. Liliana Mancui Guran, Prof. Dr. Kashif Ali Abro, Prof. Dr. Aslan Gülcü, Prof. Dr. Ebenezer Bonyah ve Prof. Dr. Jorge Burgueño López davetli konuşmacı olarak kongremize değerli katkılar sunmuş, farklı disiplinlerdeki bilgi ve deneyimlerini katılımcılarla paylaşmışlardır.

Kongre kapsamında; Eğitim Bilimleri, Fen ve Matematik Eğitimi, Sosyal Bilimler Eğitimi, Sağlık ve Spor Bilimleri Eğitimi, Sanat Eğitimi, Özel Eğitim, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi, Dil Eğitimi, Sosyal Bilimler, Fen Bilimleri ile Mühendislik ve Mimarlık Bilimleri başta olmak üzere birçok alanda sunulan bildiriler, bilimsel açıdan verimli tartışmalara zemin hazırlamış ve alan yazınına önemli katkılar sunmuştur. Elinizde bulunan bu özet kitabı, kongrede sunulan çalışmaların bilim dünyasıyla paylaşılması amacıyla hazırlanmıştır. Kitapta yer alan bildirilerin araştırmacılar, eğitimciler ve ilgili tüm paydaşlar için önemli bir başvuru kaynağı olacağına; yeni araştırmalara, akademik iş birliklerine ve bilimsel gelişmelere katkı sağlayacağına inanıyoruz.

İlkini başarıyla gerçekleştirdiğimiz bu kongrenin gelenekselleşmesini hedefliyoruz. Bu doğrultuda, II. Uluslararası İbrahim Hakkı Eğitim ve Bilim Kongresi'nin Mayıs 2027'de Siirt Üniversitesi ev sahipliğinde düzenlenmesi planlanmaktadır. İlk kongrede oluşturulan bilimsel paylaşım ve iş birliği ortamının daha da güçlenerek devam edeceğine inanıyor; tüm araştırmacıları ve bilim insanlarını şimdiden ikinci kongremize katkı sunmaya davet ediyoruz.

Bu anlamlı bilimsel etkinliğin gerçekleştirilmesine katkı sunan başta Siirt Üniversitesi Rektörlüğüne, Eğitim Fakültesi Dekanlığına, Bilim Kurulu ve Düzenleme Kurulu üyelerine, davetli konuşmacılarımıza, oturum başkanlarımıza, hakemlerimize, bildirileriyle kongremize değer katan tüm araştırmacılarımıza, destek veren kurum ve kuruluşlara ve özveriyle görev yapan organizasyon ekibimize içten teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Doç. Dr. Yusuf YILDIRIM
Düzenleme Kurulu Başkanı

DÜZENLEME KURULU

Başkan

Doç. Dr. Yusuf YILDIRIM, Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkiye

Yardımcılar

Doç. Dr. Seda İĞRET ARAZ, Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkiye

Dr. Tayfun AKIN, Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkiye

Dr. Kerim TUZCU, Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkiye

Prof. Dr. Akmatali ALİMBEKOV, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Kırgızistan

Prof. Dr. Muhammad Bilal RIAZ, VSB - Technical University of Ostrava, Çekya

Prof. Dr. Ebenezer BONYAH, Akenten Appiah-Menka University (AAMUSTED), Gana

Prof. Dr. Salah BOULAARAS, Qassim University, Suudi Arabistan

Prof. Dr. Liliana Manciu GURAN, Babeş-Bolyai University, Romanya

Prof. Dr. Laura DAVRANBEKOVA, L.N. Gumilyov Avrasya Milli Üniversitesi, Kazakistan

Prof. Dr. Khurram SHABBIR, Government College University, Pakistan

Doç. Dr. Kashif Ali ABRO, Mehran University of Engineering and Technology, Pakistan

Doç. Dr. Malik SULTANBEK, Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi, Kazakistan

Dr. Maroua Amel BOUBEKEUR, Ahmed Zabana University of Relizane, Cezayir

Dr. Zuhra ALTIMIŞOVA, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Kırgızistan

Kongre Sekreterliği

Arş. Gör. Ebru GÜÇ, Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkiye

Arş. Gör. İdris ÖZTÜRK, Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkiye

Betül SİNCAR, Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi (Yüksek Lisans Öğrencisi)

ŞEREF KURULU

Prof. Dr. Nihat ŞINDAK, Siirt Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Cahit PESEN, Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Hüseyin ÇALIŞKAN, Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Sait İZGİ, Bitlis Eren Üniversitesi, Sağlık Bilimler Fakültesi Dekanı

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Abdullah AYDIN, Kastamonu Üniversitesi

Prof. Dr. Bayram ÖZER, Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Prof. Dr. Cevdet EPÇACAN, Siirt Üniversitesi

Prof. Dr. Erdal AKPINAR, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

Prof. Dr. Erhan AKIN, Siirt Üniversitesi

Prof. Dr. Erol KOÇOĞLU, İnönü Üniversitesi

Prof. Dr. Hayati ÇAVUŞ, Hakkâri Üniversitesi

Prof. Dr. Hüseyin ÇELİK, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

Prof. Dr. Meerim KÖLBAYEVA, Kırgızistan Ulusal Bilimler Akademisi, Kırgızistan

Prof. Dr. Mustafa CENGİZ, Siirt Üniversitesi

Prof. Dr. Mustafa KAHYAOĞLU, Siirt Üniversitesi

Prof. Dr. Rezan KARAKAŞ, Siirt Üniversitesi

Prof. Dr. Turgay ÖNTAŞ, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi

Prof. Dr. Yakup ÜLKER, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

Prof. Dr. Zihni MEREY, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Doç. Dr. Abdullah Yasin GÜNDÜZ, Uşak Üniversitesi

Doç. Dr. Asiye Şengül AVŞAR, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

Doç. Dr. Ata PESEN, Siirt Üniversitesi

Doç. Dr. Azmi TÜRKAN, Mardin Artuklu Üniversitesi

Doç. Dr. Bakıt MURZARAYIMOV, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Kırgızistan

Doç. Dr. Cemal İNCE, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi

Doç. Dr. Cengiz BUYAR, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Kırgızistan

Doç. Dr. Cüneyt DEMİR, Siirt Üniversitesi

Doç. Dr. Denizer YILDIRIM, Ankara Üniversitesi

Doç. Dr. Esra TELLİ, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

Doç. Dr. Fatih ERULAŞ, Siirt Üniversitesi

Doç. Dr. Fatih ÖZDİNÇ, Afyon Kocatepe Üniversitesi

Doç. Dr. Hakan ÇETİN, Siirt Üniversitesi

Doç. Dr. Halil SAĞLAM, Siirt Üniversitesi

Doç. Dr. İlke ALTUNTAŞ GÜRSOY, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi

Doç. Dr. Mehmet RAMAZANOĞLU, Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi

Doç. Dr. Muzaffer ÇATAK, Siirt Üniversitesi

Doç. Dr. Ramazan KAMA, Siirt Üniversitesi

Doç. Dr. Sinan KESKİN, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Doç. Dr. Şefika Sümeyye ÇAM, Muş Alparslan Üniversitesi

Doç. Dr. Taalaybek ABDİYEV, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Kırgızistan

Doç. Dr. Uğur DEMLİKOĞLU, Siirt Üniversitesi

Doç. Dr. Yavuz Ercan GÜL, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Kırgızistan

Doç. Dr. Zekeriya ÇAM, Muş Alparslan Üniversitesi

Dr. Ahmet AYDIN, Batman Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı

Dr. Ali Haydar AKARSU, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

Dr. Ali ÜNAL, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Kırgızistan

Dr. Altınbek COLDOŞOV, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Kırgızistan

Dr. Ayda KAREGAR, Ankara Üniversitesi

Dr. Caner DOĞRUSEVER, Siirt Üniversitesi

Dr. Damla ALTIN, Sakarya Üniversitesi

Dr. Ebru ESKİCİ, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Dr. Edip AKSOY, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Dr. Enes DEMİR, Siirt Üniversitesi

Dr. Filiz Arzu YALIN, İstanbul Nişantaşı Üniversitesi

Dr. Gülşah KURU, Muş Alparslan Üniversitesi

Dr. Güneş KILINÇ, Millî Eğitim Bakanlığı

Dr. Hakan ÖNGÖREN, İçişleri Bakanlığı

Dr. Hatice ÇIRALI SARICA, Hacettepe Üniversitesi

Dr. Mehmet Akif ÇETİN, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi

Dr. Mehmet Şahin SOLAK, Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi

Dr. Mehmet UYMAZ, Sakarya Üniversitesi

Dr. Mücahit AYRA, Millî Eğitim Bakanlığı

Dr. Nasibe KANDEMİR ÖZDİNÇ, Afyon Kocatepe Üniversitesi

Dr. Reyhan TAŞTEMİROVA, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Kırgızistan

Dr. Rıdvan ÇETİN, Iğdır Üniversitesi

Dr. Rumesa HOŞOĞLU, Necmettin Erbakan Üniversitesi

Dr. Sedat GELİBOLU, Muş Alparslan Üniversitesi

Dr. Selçuk URAL, Sakarya Üniversitesi

Dr. Sinan ÖZER, Milli Eğitim Bakanlığı

Dr. Taha ŞENEL, Millî Eğitim Bakanlığı

Dr. Volkan AVŞAR, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

SİİRT ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ

7-8-9 Mayıs 2026

SİİRT ÜNİVERSİTESİ
Bilimin Işığında

I. ULUSLARARASI İBRAHİM HAKKI EĞİTİM ve BİLİM KONGRESİ

I. INTERNATIONAL IBRAHIM HAKKI EDUCATION and SCIENCE CONGRESS

DAVETLİ KONUŞMACI

Prof. Dr. Aslan GÜLCÜ

Atatürk Üniversitesi, K.K. Eğitim Fakültesi, Bilgisayar Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, Erzurum, Türkiye

Sistem Dinamiği Eğitimi (SDE): Kuramsal Çerçeve ve Model

SİİRT ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ

7-8-9 Mayıs 2026

SİİRT ÜNİVERSİTESİ
Bilimin Işığında

I. ULUSLARARASI İBRAHİM HAKKI EĞİTİM ve BİLİM KONGRESİ

I. INTERNATIONAL IBRAHIM HAKKI EDUCATION and SCIENCE CONGRESS

DAVETLİ KONUŞMACI

Ebenezer Bonyah

Beceri Eğitimi ve Girişimcilik Geliştirme Üniversitesi Matematik Eğitimi Bölümü, Kumasi, Gana

"Matematik Öğretmeni Adaylarının Etnomatematiğe İlişkin Bilgileri ve İnançları"

SİİRT ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ

7-8-9 Mayıs 2026

SİİRT ÜNİVERSİTESİ
Bilimin Işığında

I. ULUSLARARASI İBRAHİM HAKKI EĞİTİM ve BİLİM KONGRESİ

I. INTERNATIONAL IBRAHIM HAKKI EDUCATION and SCIENCE CONGRESS

DAVETLİ KONUŞMACI

Liliana Manciu Guran

Babes-Bolyai Universitesi, Romanya

"Dijital Çağda Matematik:
Yapay zeka, Nesnelerin İnterneti, Davranışların İnterneti"

SİİRT ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ

7-8-9 Mayıs 2026

SİİRT ÜNİVERSİTESİ
Bilimin Işığında

I. ULUSLARARASI İBRAHİM HAKKI EĞİTİM ve BİLİM KONGRESİ

I. INTERNATIONAL IBRAHIM HAKKI EDUCATION and SCIENCE CONGRESS

DAVETLİ KONUŞMACI

Prof. Dr. Khurram Shabbir

Director General of Abdus Salam School of Mathematical Sciences, Government College University Lahore

SİİRT ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ

7-8-9 Mayıs 2026

SİİRT ÜNİVERSİTESİ
Bilimin Işığında

I. ULUSLARARASI İBRAHİM HAKKI EĞİTİM ve BİLİM KONGRESİ

I. INTERNATIONAL IBRAHIM HAKKI EDUCATION and SCIENCE CONGRESS

DAVETLİ KONUŞMACI

Jorge Burgueño López

Comillas Papalık Üniversitesi, Madrid, İspanya

Yetkili Eğitimciler Yetiştirmek: Öğretmen Yetiştirmede Yapay Zekanın Etik Kullanımına Yönelik Pedagojik Çerçeveler

SİİRT ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ

7-8-9 Mayıs 2026

SİİRT ÜNİVERSİTESİ
Bilimin Işığında

I. ULUSLARARASI İBRAHİM HAKKI EĞİTİM ve BİLİM KONGRESİ

I. INTERNATIONAL IBRAHIM HAKKI EDUCATION and SCIENCE CONGRESS

DAVETLİ KONUŞMACI

Kashif Ali Abro

Mehran Mühendislik ve Teknoloji Üniversitesi, Pakistan

Yeni Nesil Buhar Türbini Modellemesi: Kesirli Kalkülüs ile Sinir Ağlarının Entegrasyonu

DAVETLİ KONUŞMACILAR

Prof. Dr. Aslan GÜLCÜ, Atatürk Üniversitesi, Türkiye

Ebenezer BONYAH, Becei Eğitimi ve Girişimcilik Geliştirme Üniversitesi, Gana

Liliana Manciu GURAN, Babes-Bolyai Üniversitesi, Romanya

Prof. Dr. Khurram SHABBIR, Goverment College University, Pakistan

Jorge Burgueno LOPEZ, Comillas Papalık Üniversitesi, İspanya

Kashif Ali ABRO, Mehran Mühendislik ve Teknoloji Üniversitesi, Pakistan

YÜZYÜZE KONGRE PROGRAMI

OTURUM BAŞKANI	SALON	TARİH	SAAT	BİLDİRİLER	YAZAR/LAR
Prof. Dr. VEYSEL OKÇU	İBRAHİM HAKKI KONFERANS SALONU	7-May	13.00-14.15	Öğretmen Eğitiminde Üretken Yapay Zekâ Entegrasyonu: Görev Odaklı Bir Eylem Araştırması	TAYFUN AKIN
				Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Yapay Zekâ Uygulamalarından ve Dijital Araçlardan Yararlanmalarının Öğrenci Başarısına Etkisine Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi	YUSUF YILDIRIM, TUBA TAŞKESEN
				Okul Yöneticilerinin Yapay Zekâ Hazırbulunuşluğu ve Teknoloji Kabulü: Farklı Ülke Bağlamlarında Bir Literatür İncelemesi	YAREN ADIGÜZEL, ZAKİR ELÇİÇEK
				Yapay Zekâ Teknikleri Kullanarak Epidemiyolojide Gelişmiş Tahminleme	SEDA İĞRET ARAZ
DOÇ. DR. ATA PESEN	ZEMİN KAT SEMİNER SALONU	7-May	13.00-14.15	Yenilenebilir Enerji Yatırımlarının Bölgesel Kalkınmaya Katkısı: Siirt İli Üzerine Bir İnceleme	ÖMÜR KIZILKAN
				Yabancılara Türkçe Öğretiminde Çok Anlamlı Kelimelerin Öğretimi ve Anlam Karmaşasının Önlenmesi	İLHAMİ KONAĞ
				Sezai Karakoç Leyla Köşesi Şiirinin Saussure Dil-Söz Ayrımı Açısından İncelenmesi	FATMA OLGUN
				Yabancılara Türkçe Öğretiminde Dilbilgisi ve Anlam Arasındaki İlişki: Öğrenenler İçin Zorluklar	BURAK SITKI
DOÇ. DR. ERKAN IŞIKTAŞ	BİRİNCİ KAT SEMİNER SALONU	7-May	13.00-14.15	Bir İletişimsizlik Aracı Olarak Dil Sıcak Kafa Romanı	ENSER YILMAZ
				Innovative Perspectives in Mathematics Teaching Using Digital Technologies	ESRA SEDA PARLAK , SEDA İĞRET ARAZ
				Kadınlar Dünyası ve Âlem-İ Nisvan Dergilerinde Kadın: Karşılaştırmalı Bir İnceleme	ENSER YILMAZ, HALİL ÖZDEMİR
				Katl ve Sirkat Defterlerine Yansıyan Pranga Cezası: 470 Numaralı Defter Üzerine Bir İnceleme	ERKAN IŞIKTAŞ
PROF. DR. ALİ ÇETİN	A1 DERSLİĞİ	7-May	13.00-14.15	Küresel Isınma ve İklim Değişikliğinin İnsan Sağlığına Etkileri: Bir Derleme	NİLGÜN ONURSAL, VELİT KARACADAĞ, RABİA ÇAKIR
				8. Sınıf Öğrencilerinin Akademik Yılmazlık Düzeyleri ile Matematik Motivasyonları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	SEMA NUR ÖZMEN, CEVDET EPÇAÇAN, UĞUR EPÇAÇAN
				Görsel Sanat İle Desteklenen Fen Öğretiminin Akademik Başarıya, Motivasyona Ve Öğrenmelerin Kalıcılığına Etkisi: Kolaj Tekniği	AYŞEGÜL ÜZÜM, AYNUR KALKANOĞLU
				Farklı Katkılama Elementlerinin Al-Cu Ötektik Alaşımının Döküm Fazında Mekanik Özelliklere Etkisinin İncelenmesi	AYNUR KALKANOĞLU
PROF. DR. RAMAZAN KAMA	A2 DERSLİĞİ	7-May	13.00-14.15	Dienes'in Dinamiklik İlkesine Dayalı Matematik Öğretiminin Matematik Kaygısı, Motivasyon ve Temel Psikolojik İhtiyaçlara Etkisi	RAZİYE ASUDE ÇATALSARIK, MALİK DURMAZ
				LGS Hazırlık Sürecinde Matematik Başarısının Önündeki Bir Engel Olarak Akademik Erteleme: 8. Sınıf Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma	HALİL COŞKUN ÇELİK
PROF. DR. MUSTAFA KAHYAOĞLU	A3 DERSLİĞİ	7-May	13.00-14.15	Kuvvet, Hareket ve Enerji Konularında Geliştirilen Akademik Başarı Testlerinin TYMM Beceriler Çerçevesine Göre İncelenmesi	SÜMEYYE ERKOYUNCU, ALİ ÇETİN
				Sosyal Paylaşım Ağlarının Eğitsel Kullanımında Ders Başarısına Katkısını Yordayan Faktörler: Psikososyal Değişkenlerin Hiyerarşik Regresyon Analizi	MUSTAFA KAHYAOĞLU, RIDVAN KENANOĞLU, ÇAĞLAR PALDAR
				İstatistiksel Yakınsak Çarpan Uzaylarında Toplama Operatörleri	FATMA BULAK, RAMAZAN KAMA
				Türkiye'de Argümantasyon Temelli Lisansüstü Tezlerin Eğilimleri ve Tematik Analizi	SERPİL BEYTEKİN, ALİ ÇETİN
DOÇ. DR. CÜNEYT DEMİR	İBRAHİM HAKKI KONFERANS SALONU	7-May	14.30-15.45	Yabancılara Türkçe Öğretiminde Çoklu Zeka Kuramının Öğretime Uygulanması	AZİZ CAN ÖZER
				Yabancılara Türkçe Öğretiminde Eklemeli Dil Yapısının Öğretilmesi	AYŞE TAVŞAN

				Yabancılara Türkçe Öğretiminde Soru Cümlelerinin Öğretimi	ZEYNEP EKİN
				Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kelime Dağarcığı Geliştirme Yöntemleri	KÜBRA ŞEN
PROF. DR. REZAN KARAKAŞ	ZEMİN KAT SEMİNER SALONU	7-May	14.30-15.45	Yabancılara Türkçe Öğretiminde Konuşma Becerilerinin Geliştirilmesi İçin Uygulamalar	BAHAR ATMACA
				Yabancılara Türkçe Öğretiminde Ses Bilgisi (Fonetik ve Fonoloji) Öğretiminde Karşılaşılan Güçlükler	İCLAL ETE
				Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kelime Türetme ve Yapım Eklerinin Öğretimi	ZOZAN ÖZCAN
				Yabancılara Türkçe Öğretiminde Hassas Konuların Sınıf İçinde Ele Alınışı	DİCLE DOĞRU
DOÇ. DR. MEHMET HALİL SAĞLAM	BİRİNCİ KAT SEMİNER SALONU	7-May	14.30-15.45	Türkçe Eğitimi Alanında Yazma Eğitimi Tezlerinin Bibliyometrik Analizi	MEHMET HALİL SAĞLAM
				Paulo Coelho'nun Simyacı Adlı Eserinin Öğretim Kademesine Uygunluğuna İlişkin Türkçe Öğretmenlerinin Görüşleri	EVİN YILMAZ
				Eğitim Türüne Göre Türkçe Konuşma Düzeylerinin İncelenmesi Karma ve Tek Cinsiyetli Okullar Üzerine Bir Araştırma	FURKAN ASLAN, MEHMET HALİL SAĞLAM
				Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kültür Aktarımı ve Materyal Seçimi: Yedi İklim B1-B2 Düzeyi Örneği	NURİ ASLAN
DOÇ.DR. ENSER YILMAZ	A1 DERSLİĞİ	7-May	14.30-15.45	Yabancılara Türkçe Öğretiminde Telaffuz ve Tonlama Öğretiminde Karşılaşılan Zorluklar ve Çözümler	SEVDANUR ABUKAN
				Bir Dilin Ana Dili Olarak Öğretilmesi ile Yabancı Dil Olarak Öğretilmesi Arasındaki Farklar	MİRAY GÜREL
				Yabancılara Türkçe Öğretiminde Deyim ve Atasözü Öğretimi: İnceleme Raporu	BÜŞRA AKDEMİR
				Yabancılara Türkçe Öğretiminde Bağlaçların Kullanılması	ESMA DÜNDAR
DOÇ. DR. HAKAN ÇETİN	A2 DERSLİĞİ	7-May	14.30-15.45	Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kelime Öğrenme Stratejileri-	EYLEM GÜVEN
				Yabancılara Türkçe Öğretiminde Yazma Becerisinin Geliştirilmesi İçin Uygulanacak Yöntemler	GÜLPERİ CAN
				Yabancılara Türkçe Öğretiminde Telaffuz Hatalarının Çözümlenmesi ve Bunları Düzeltme Yolları	BETÜL KARA
				Yabancılara Türkçe Öğretiminde Dinleme Ve Anlama Becerilerinin Geliştirilmesi	BERHAN ARZUMAN
PROF. DR. ERHAN AKIN	İBRAHİM HAKKI KONFERANS SALONU	7-May	16.00-17.15	Ortaokul Öğrencilerinin Derste Sıkılma Deneyimlerinin Durumsal ve Duyuşsal Boyutlarının İncelenmesi: Nitel Bir Araştırma	MERVE TURAK, ATA PESEN
				Yabancılara Türkçe Öğretiminde Okuduğunu Anlama Stratejileri	MELİKE ECER
				Yabancılara Türkçe Öğretiminde Fiil Çekimlerinin Öğretiminde Etkili Yöntemler	ŞÜKRAN TİMURTAŞ
				Yabancılara Türkçe Öğretiminde Dilbilgisi Öğretiminde Yapılandırmacı Yaklaşım	BÜŞRA NUR TOSUN
DR. ÖĞR. ÜYESİ DENİZ ELÇİN	ZEMİN KAT SEMİNER SALONU	7-May	16.00-17.15	Yabancılara Türkçe Öğretiminde Yazılı Anlatımda Bağlaçların Kullanımı ve Öğretimi	İLYAS YILMAZ
				Yabancılara Türkçe Öğretiminde Sosyo-Kültürel Engeller	MÜSLÜM SAYHAN
				Sosyal Bilgiler Dersinde Teknoloji ve Toplum Ünite İlişkisinin Araştırılması	VEYSEL ÇAĞRI MARANGOZ
				Yabancılara Türkçe Öğretiminde Mizah ve Karikatür Kullanımının İncelenmesi	ZEHRA TURAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ KERİM TUZCU	BİRİNCİ KAT SEMİNER SALONU	7-May	16.00-17.15	Yabancılara Türkçe Öğretiminde Dil Bilgisi Kuralları Öğretiminde Karşılaşılan Güçlükler	SUDENAZ DÜNDAR
				Yabancılara Türkçe Öğretiminde Okuma Becerilerinin Kazandırılması	MAHİR KARABULUT
				Yabancılara Türkçe Öğretiminde Öğrencilerin Konuşma Becerisini Geliştirmeye Yönelik Yapılabilecek Çalışmalar	FEYZA ONAT
				Yabancılara Türkçe Öğretiminde Çoklu Ortam Materyallerinin Kullanımı	ZEYNEP EREZ

DR. ÖĞR. ÜYESİ AYNUR KALKANOĞLU	A1 DERSLİĞİ	7-May	16.00-17.15	Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Eğilimleri Bağlamında Sol Ayağım Adlı Eserin İncelenmesi	MUHAMMED VEYSEL ERENKARA, MEHMET HALİL SAĞLAM
				Material Development and Use in Teaching Turkish to Foreigners	NURAN ÖZER
				Technology-Supported Methods in Teaching Turkish to Foreigners	SEHER ÇELİK
				Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Kapsamında Erdem-Değer-Eylem Modelinin İlkokul 2. Sınıf Türkçe Ders Kitabı Metinlerine Yansıması	GÖZDE GÜNEŞ, CİHAT YAŞAROĞLU
DR. ÖĞR. ÜYESİ BURHAN ÜZÜM	A2 DERSLİĞİ	7-May	16.00-17.15	Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Kapsamında Erdem-Değer-Eylem Modelinin İlkokul 2. Sınıf Türkçe Ders Kitabı Metinlerine Yansıması	CUMALİ ATAY, ABDURRAHMAN DİNÇ, ZAKİR ELÇİÇEK
				Okul Yöneticiliğinde Rol Karmaşası: Mevzuat ve Güncel Beklentiler Işığında Bir Doküman Analizi	RUKEN KARDAŞ, ZAKİR ELÇİÇEK
				X'ten Z'ye Öğretmenlik: Farklı Kuşakların Öğretmenlik Deneyimlerinin Nitel İncelenmesi	DİLAN GÖKÇE, ZAKİR ELÇİÇEK
				Geri Dönüşüm Bir Gerçeklik mi Yoksa Yeni Bir Atık Üretme Çalışması mı? Okul Öncesi Eğitime İlişkin Bir İnceleme	İBRAHİM YILMAZ, ATA PESEN
DR. ÖĞR. ÜYESİ M. FATİH GÖKMEN	İBRAHİM HAKKI KONFERANS SALONU	8-May	09.30-10.45	Yabancılara Türkçe Öğretiminde Dinleme Becerileri: Zorluklar ve Çözüm Yolları	MUHAMMET ZÜBEYİR DAĞER
				Yabancılara Türkçe Öğretiminde Oyun Temelli Öğrenme Teknikleri	GÜLSEN SEYHAN
				Yabancılara Türkçe Öğretiminde Drama ve Rol Yapma Teknikleri	NEFİSE AYDIN
				Algoritmadan Geometriye: 5. Sınıf Öğrencileriyle Kodlama Temelli Açı Etkinlikleri	HÜRRİYET ÖZGÜR YAZICI, İLYAS KARADENİZ
DOÇ. DR. YUNUS EMRE AVCI	ZEMİN KAT SEMİNER SALONU	8-May	09.30-10.45	Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın Düşünce Dünyası: İlim, Tasavvuf, Kozmik Vizyonu ve Modern Bilim Algısı	HANİFE ALAĞAŞ
				Mârifetnâme'de Yer Alan Değerlerin Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Bağlamında Karşılaştırmalı Analizi	YASEMİN ÖZKOYUNCU, REZAN KARAKAŞ
				Sosyal Bilgiler Eğitiminin Doğal Afetler ile İlişkisi	MUHAMMED EMRE ELAY, YUSUF YILDIRIM
				Sosyal Bilgiler Dersinde Öğrencilerin Farklı Sosyal Rolleri Deneyimlemelerinin Empati Becerisine Katkısı	SEDA KEÇELİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ ERSİN ELMACİ	BİRİNCİ KAT SEMİNER SALONU	8-May	09.30-10.45	Ortaöğretim Öğrencilerinin Akademik Yaşantısına Gölge Düşüren Kurgular: İdeal Olmayan Temaların İzinde	FUAT TANHAN, MEHMET ÖZDEMİR
				Sınıf Öğretmenlerinin Sosyal Bilgiler Dersinde Kullandıkları Yöntem ve Tekniklere Yönelik Tutumlarının İncelenmesi	MUZAFFER ÇATAK, HASİBE OTAL
				PESA Modeli ve Eğitimde İyi Oluşun Entegrasyonu	BERFİN ZEYNEP ÇEÇEN, RASİM TÖSTEN
				Birleştirilmiş Sınıf Okutan Sınıf Öğretmenlerinin ve Müdür Yetkili Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunlar ve Bir Model Önerisi	VEYSEL OKÇU, SERHAT BAHRİ KURTAY
DR. ÖĞR. ÜYESİ ÇAĞLAR YILDIZ	A1 DERSLİĞİ	8-May	09.30-10.45	Coğrafi İşaretli Siirt Perde Pilavının Geleneksel Hazırlık ve Pişirme Süreçlerinin Analizi	SÜMEYYE DALAGAN, FATMA KOÇ, NALAN ASLAN YETKİN
				Eğitim Duyuları Değiştirir mi? Aşçılık Öğrencilerinde Tat Algısının Dönüşümü Does Education Change Our Senses? The Transformation of Taste Perception in Culinary Students	FATMA KOÇ, SÜMEYYE DALAGAN, NALAN ASLAN YETKİN
				2024 Öğretim Programları ve 2018 Öğretim Programlarının Özel Eğitim Kurumlarında Görev Yapan Öğretmen Görüşlerine Göre Karşılaştırmalı Analizi	HİVİDAR SORMAZ, YUSUF YILDIRIM
				Osmanlı Taşrasında Meslekî Dağılım: Zağra-i Atîk Örneği	SAİDE ALTUNKUM
DOÇ. DR. ULAŞ BİNGÖL	A2 DERSLİĞİ	8-May	09.30-10.45	Yabancılara Türkçe Öğretiminde zaman ve kiplerin öğretiminde yöntemler	SARİYE AYDEMİR
				Uluslararası Öğrencilerin Türkçe Öğrenim Sürecinde Görünmeyen Uyum Alanları: Dil, İletişim ve Akademik Etkileşim Sorunları	İBRAHİM AKIN
				YTB Öğrencilerinin Gurbette Olma Deneyiminin Türkçe Öğrenme Sürecine Etkisi: Duygusal, Kimliksel ve İletişimsel Boyutlar	İBRAHİM AKIN
				Yabancılara Türkçe Öğretiminde Yabancı Öğrencilerin Reddetme, Rica ve Özür Dileme Gibi Söz Eylemlerini Kullanma	SONAY RABİA OCAK
DR. İBRAHİM AKIN		8-May		Ortaokul Öğrencilerinin Dijital Okuryazarlık Düzeylerinin Sosyal Katılımı Yordama Drumu	YUSUF YILDIRIM, TUBA TAŞKESEN

	İBRAHİM HAKKI KONFERANS SALONU		11.00-12.15		
				Üretici Yapay Zekâ Araçlarının Akademik Rehberlik Kapasitesi: Yabancılara Türkçe Öğretimi Alanında Bir Çoklu Durum Çalışması	ERHAN AKIN, İLKNUR PAÇALI
				Eğitimde Yapay Zekâ Uygulamaları: Öğretmen Adaylarının Hazırbulunuşluk Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma	VEYSEL OKÇU, ASLI KORKMAZ, SUDE SAYIN
PROF. DR. MUSTAFA KAHYAOĞLU	ZEMİN KAT SEMİNER SALONU	8-May	11.00-12.15	Maarif Modeli Kapsamında Türkçe Dersine Yönelik 6. Sınıf Üretim Atölyesi Uygulamasına Dair Öğrenci Görüşleri (Okuma Becerisi)	DİLVİN BİLEN, ERHAN AKIN
				Türkiye Yüzyılı Maarif Modelinde Değerler: 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabı Kapsamında Metin İnceleme	EZGİ ÜNER
				Kapsayıcı Liderliğin Örgütsel Muhalefet Etme Üzerindeki Etkisi: Örgütsel Güvenin Aracılık Rolü (Öğretmenler Üzerine Yapılan Bir Araştırma)	RÜMEYSA BELKIS ERKOYUNCU, VEYSEL OKÇU
				Eğitim Bilişim Ağı İçeriklerinin Nano Öğrenme Açısından Değerlendirilmesinde Ölçek Seçimi	SALİH ARICIOĞLU, ASLAN GÜLCÜ
DR. ÖĞR. ÜYESİ AYHAN YAVUZ	BİRİNCİ KAT SEMİNER SALONU	8-May	11.00-12.15	Use of Literary Texts and Cultural Transfer in Teaching Turkish to Foreigners	ELA ARAT
				The Interplay of Academic Stagnation and Procrastination in Higher Education: Patterns, Causes, and Interventions for ELT Students	CÜNEYT DEMİR
				The Incompatibility of EFL Undergraduates' Perceived Proficiency and Their Self Regulatory Capacity	DENİZ ELÇİN
				Teaching Turkish to Foreigners: The Use of Reduplications and Idioms in Daily Speech by Advanced Level (C1) Learners	FATMA YALMAÇ
PROF. DR. FATİH AHMET ERULAŞ	A1 DERSLİĞİ	8-May	11.00-12.15	Özneden Nesneye: Marifetname'de Kadının Temsili	ABDULLAH ELMAS
				Osmanlı-İran Savaşlarının Finansmanında Bir Masraf Kalemi: Diyarbekir Voyvodalığı (1723-1746)	UĞUR DEMLİKOĞLU
				Osmanlı Şarkında Asi Bir Sancakbeyi: Malazgirtli Nuh Bey'in Patnos ve Çevresinde Gerçekleştirdiği Eşkıyalık Faaliyetleri (H. 1164- H. 1750/1751)	UĞUR DEMLİKOĞLU
				Modernizmin Eşiğinde Bilginin Konumu: Erzurumlu İbrahim Hakkı'da Epistemolojik Bir Okuma	MEHMET VEYSEL KARATAŞ
DR. ÖĞR. ÜYESİ NURULLAH DÜZEN	A2 DERSLİĞİ	8-May	11.00-12.15	Mülteci Öğrencilere Yönelik Öğretmen Tutumlarının İncelenmesi: PIKTES Öğretmenleri Üzerine Bir Araştırma	İBRAHİM AKIN, KERİM TUZCU
				2024 Maarif Modeline Göre Sosyal Bilgiler Dersinin Öğrencilerin Meslek Seçimi ve Kariyer Farkındalığına Etkisine İlişkin Sosyal Bilgiler Dersi Öğretmenlerinin Görüşleri	ESMA ÇİFTÇİ
				Psikolojik Danışman Adaylarının Grup Süpervizyonuna İlişkin Duygularının İncelenmesi	EBRU GÜÇ, ELİF GÜLÇİN ÇELİK ATEŞ
				Karma ve Tek Cinsiyetli Liselerde Öğrenim Gören Öğrencilerin Karşı Cinse Yönelik Tutumlarının Nicel Analizi	ELİF KESKİN BENEK, BURHAN ÜZÜM
DR. ÖĞR. ÜYESİ CAN UYANIK	İBRAHİM HAKKI KONFERANS SALONU	8-May	13.00-14.15	Fatih Nida Üye'nin "Kınasın Dünya" Şiirinde Toplumsal Eleştiri ve Direniş	BÜŞRA DENİZ, KERİM TUZCU
				Samed Behrengi'nin Ulduz Kız ve Konuşan Bebek Hikâyesinde Çocuk ve Aile İlişkilerinin İncelenmesi	MUAZZEZ AKKUŞ
				Yavuz Bülent Bakiler'in ''Anadolu Gerçeği'' İsimli Şiirinin Toplumsal Gerçeklik Açısından İncelenmesi	BÜŞRA HAYYAR
				Matematik Kaygısının Çapraz Davranışı: Stokastik ve Deterministik Yaklaşımlarla Parçalı Diferansiyel Bir Yaklaşım	HALİL COŞKUN ÇELİK, SALAH BOULAARAS, SEDA İĞRET ARAZ
PROF. DR. UĞUR DEMLİKOĞLU	ZEMİN KAT SEMİNER SALONU	8-May	13.00-14.15	Pierre Bourdieu'nun Akademik Alan Hakkındaki Düşünceleri	ULAŞ BİNGÖL
				Abdülhak Hâmid Tarhan'ın Batı Medeniyetine Yönelik Değerlendirmeleri	ULAŞ BİNGÖL
				Martı Jonathon Livingston" Eserinin Öğrenme Unsurları Açısından İncelenmesi	İBRAHİM ETHEM GÖZTOK, REZAN KARAKAŞ
				Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kültürlerarası İletişim Becerileri	FİLİZ ÖZTÜRK
DR. ÖĞR. ÜYESİ CANER DOĞRUSEVER	BİRİNCİ KAT SEMİNER SALONU	8-May	13.00-14.15	Oynayarak Büyümek: Geleneksel Çocuk Oyunları Oyun Otobüsü Projesi Katılımcı Deneyimleri	SEVGİ ELMA, EBRU GÜÇ
				Nice Nine'nin Zeytini Bağlamında İklim Adaleti Eğitimi: Çocuk Edebiyatı Üzerinden Bir Okuma	ZEHRA NUR CANPOLAT

				Çocuk Edebiyatında Bilge Arketipinin İncelenmesi	FARİS KİNEŞ, REZAN KARAKAŞ
				Yeni Tarihselcilik ve Postmodernizm: Hakikat, İktidar ve Metin Arasında	ZEHRA NUR CANPOLAT, ULAŞ BİNGÖL
DR. ÖĞR. ÜYESİ HALİL ASLAN	A1 DERSLİĞİ	8-May	13.00-14.15	Evlilik Yaşam Doyumu ve Aile Aidiyetinin Evlilik Kalitesini Yordayıcı Gücü	EMİNE MERVE BAYSAL, SEMRA KİYE
				Kaçınan Bağlanma ile Sosyal Medya Bağımlılığı Arasındaki İlişkide İlişkisel Doyum ve Yalnızlığın Seri Aracılık Rolü	METİN ÇELİK
				The Impact of Phonetics Course on the Proficiency Level of Students in Translation and Interpreting Departments	AYHAN YAVUZ, YUNUS EMRE AVCI
				Lise Öğrencilerinin Girişimcilik Davranışlarının Çeşitli Sosyolojik Değişkenler Bağlamında İncelenmesi	ZAKİR ELÇİÇEK, NURULLAH SEVEN, AYFER ALTUNÇ
DR. ÖĞR. ÜYESİ UĞUR EPÇAÇAN	A2 DERSLİĞİ	8-May	13.00-14.15	2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programının Sosyal Bilim Disiplinleri Bağlamında İncelenmesi	GÜNEŞ KILINÇ
				Dijital Vatandaşlık ve Ahlaki Sorumluluk: Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın Eğitim Modeli Işığında Bir Değerlendirme	HAKAN ÖNGÖREN
				Dijital Çağda Ahlaki Öz-Düzenleme: Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın "Nefs Terbiyesi" Yaklaşımı ile Dijital Özdenetim Becerilerinin Karşılaştırılması	HAKAN ÖNGÖREN
				2024 Türkiye Yüzyılı Maarif Modeline Göre Sosyal Bilgiler Dersinde Eğitsel Oyunların Kullanımı: Öğretmen Deneyim ve Görüşleri Üzerinden Bir Değerlendirme	ZEYNEP FIRAT, YUSUF YILDIRIM
DR. ÖĞR. ÜYESİ EMRAH ÖZBUĞUTU	İBRAHİM HAKKI KONFERANS SALONU	8-May	14.30-15.45	Cahit Sıtkı Tarancı'nın Şiirlerinde İmgesel Oyunların Lise Öğrencileri Üzerindeki Algısının Ölçülmesi	ZEYNEP ARSLAN
				Zihinsel Yetersizliğe Sahip Bireylere Fen Öğretiminde Kullanılan Tek Denekli Deneysel Araştırmaların Sistematik Derlemesi	ERSİN ELMACI
				Türkiye'deki Öğretmen ve Öğretmen Adaylarının Yapay Zekâ Kullanım Niyetlerinin Sistematik Analizi	BARIŞ AYAZ, TAYFUN AKIN
				Fen Eğitiminde Kuklacılık Kullanılarak Yürütülen Araştırmaların Son On Yıla Yönelik Sistematik Derlemesi	ERSİN ELMACI
DOÇ. DR. AHMET SAYLIK	ZEMİN KAT SEMİNER SALONU	8-May	14.30-15.45	Maarif Modeli Çerçevesinde Hazırlanmış Öğretim Programına Yönelik Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Görüşlerinin Çeşitli Değişkenler Açısından Belirlenmesi	MUHAMMED SAMED ACAR, HALİT KIRIKTAŞ, MUSTAFA CENGİZ
				An Efficient Numerical Scheme for Solving Fractional Dynamical Systems	İREM AKBULUT ARIK
				A Note on Certain Qualitative Properties of Fractal-Fractional Differential Equations	İREM AKBULUT ARIK
				$NaBH_4$ Hidrolizinden Hidrojen Üretiminde Nano Boyutlu Bimetalik Co-Zn-B Katalizörünün Katalitik Performansının İncelenmesi	MEHMET SALİH KESKİN
PROF. DR. RASİM TÖSTEN	BİRİNCİ KAT SEMİNER SALONU	8-May	14.30-15.45	Kriz Dönemlerinde Eğitim Örgütlerinin Rolü: 6 Şubat Depreminde Meslek Liseleri Örneği	BEDİA TUTAN, ZAKİR ELÇİÇEK
				Türkçe Öğretmenlerinin Teknoloji Kaygısı ve Web 2.0 Araçları Kullanım Düzeyleri Arasındaki İlişkinin incelenmesi	MELEK EVCİL
				Okul Yönetiminin Öğrenme Ortamını Düzenleme ve Destekleme Rolü	YUNUS EMRE AVCI, AYHAN YAVUZ
				Bağımsız Anaokullarında Yönetsel Sorunlar ve Yönetici Yeterlilikleri: Bir Durum Analizi	MERVE ÖZBİLİCİ, RASİM TÖSTEN
PROF. DR. VEYSEL OKÇU	A1 DERSLİĞİ	8-May	14.30-15.45	İlk İnsanlar Dilsiz miydi?	KERİM TUZCU
				Kalbinle Sev Yüreğinle Yaşa: Türkçede Kalp ve Yürek Sözcüklerinin Derlem Temelli Karşılaştırmalı Analizi	HARİKA BAHAR DOĞAN
				Shaun Tan'ın "Uzak" (The Arrival) Adlı Sessiz Kitabının Göstergebilimsel Analizi	ÖZLEM KAYA
				Ziya Osman Saba'nın "Mesut İnsanlar Fotoğrafhanesi" Adlı Eserinin Dil İncelemesi (Ses ve Biçim Bilgisi)	MUHAMMED EMRE BEYTEKİN
PROF. DR. CEVDET EPÇAÇAN	A2 DERSLİĞİ	8-May	14.30-15.45	Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Çocuk Gelişimine Yönelik Metaforik Algıları	MEHMET ENES SİDAL, EBRAR DEMİREL, NİLÜFER KURU
				İlkokul Öğrencilerinin Duyuşsal Özelliklerinin Demografik ve Çizgi Film İzleme Değişkenleri Açısından İncelenmesi	GÜLBARİN YILDIRIM, UĞUR EPÇAÇAN, CEVDET EPÇAÇAN
				İlkokul Düzeyinde Duygusal Gelişimin Desteklemesi: Bir Psikoeğitim Programı Geliştirme Denemesi	SEMRA KİYE, ELİF DEMİR

				Eğitimde Bireysel Farklılıklar ve Türkçe Eğitiminde Bireysel Farklılıkların Kazandırılmasında Ders Kitaplarının Önemi Makalesinin Analizi	FEDUA KÖÇER
PROF. DR. NAZIM ÇOĞALTAY	İBRAHİM HAKKI KONFERANS SALONU	8-May	16.00-17.15	Kur'an'da Yahudi Tipolojisinin Eğitsel Değeri: Türkiye Yüzyılı Maarif Modelinin Hedeflediği İnsan Profili Açısından Bir Çözümleme	MAHMUT TOPRAK
				Barış ve Savaş Kavramlarına Yönelik Metaforik Algılar: Ortaokul Öğrencileri Üzerine Karşılaştırmalı Bir Çalışma	SERAY MARAKÇI, YUSUF YILDIRIM
				Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli ile Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın Eğitim Hakkındaki Düşünceleri Üzerine Bir Değerlendirme	ŞÜKRAN BİNGÖL
				Küreselleşme ve Tüketim Kültüründe "Sahte Farklılıklar": Fark Felsefesinden Bir "Furkan Sosyolojisi"ne Geçiş Önerisi	BİLAL TAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ İREM AKBULUT ARIK	ZEMİN KAT SEMİNER SALONU	8-May	16.00-17.15	Ortaöğretim Matematik Öğretmenlerinin Geometri Alanındaki İspat Yapabilme Yeterliklerinin Pedagojik Açıdan İncelenmesi	CUMALİ BATUR, ENES DEMİR
				Dijital Çağda Matematik Öğrenimi: Ortaokul Öğrencilerinin Youtube Kullanım Motivasyonları ve Deneyimlerinin İncelenmesi	EMİNE AYŞE DOĞRUSEVER, ENES DEMİR
				Üslü İfadeler Öğretiminde Kavram Yanılgısı Odaklı Tartışma Yönteminin 8. Sınıf Öğrencilerinin Matematik Başarısı Üzerine Etkisi	RÜMEYSA ÖZDEMİR, CAHİT PESEN
				6. Sınıf Öğrencilerinin Ondalık Sayıların Gösterimi ve Karşılaştırılmasına İlişkin Kavram Yanılgıları ve Zihinsel Süreçlerinin Klinik Mülakatlarla İncelenmesi	BARIŞ KURDAŞ, CAHİT PESEN
DR. ÖĞR. ÜYESİ FEHMİ DEMİR	BİRİNCİ KAT SEMİNER SALONU	8-May	16.00-17.15	İlkokul Öğretmenlerinin Zihinden Çarpma Öğretiminde Kullandıkları Yaklaşımlar ile Çarpım Tablolarına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi	CAHİT PESEN
				İlköğretim 1. Sınıf Öğrencilerin Matematiksel Problem Çözme Becerilerine Yönelik Fiziki ve Dijital Eğitsel Oyunların Tasarımı	ENES DEMİR
				Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde Yer Alan Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi Kapsamında Türkçe Dersi Öğretim Programının Değer Sınıflandırmaları Bağlamında İncelenmesi	KEMAL TEMİZER
				Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Sosyal Bilgiler Öğretim Programındaki Etkinliklerin Dijital Okuryazarlık Açısından İncelenmesi	MUSA ATAÇ
				Sınıf Öğretmenlerinin Yapay Zekâ Algısı	FEHMİ DEMİR, MAHFUZ GÜNDEM, ABDURRAHMAN ÇİFTÇİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ ENES DEMİR	A1 DERSLİĞİ	8-May	16.00-17.15	Alfa Kuşağı Çocuk Kitaplarında Tasarım ve İçerik Özellikleri: Ayvayı Yedik Müzesi Örneği	ESRA TOPRAK, MEHMET HALİL SAĞLAM
				Batıcılığın Ütopyacı Anlatısı: Ahmet Ağaoğlu'nun "Serbest İnsanlar Ülkesinde" Eseri Üzerinden Siyasal Bir Okuma	AHMET AYDIN
				Edilgenlikten Direnişe: Toplumcu Gerçekçi Edebiyatta Kadın Karakterlerin Konumu: Ana ve Irazca	SULTAN AKKURT, HÜSEYİN YAŞAR
				Marifetnameden Marif Modeline Değer Erdem Eylem Modeli	BETÜL SİNCAR, YUSUF YILDIRIM
				Toplumcu Gerçekçilikten Postmodernizme Köyün Dönüşümü: Yılanların Öcü ve Gölgesizler Romanına Mukayeseli Bir Bakış	ELİF ULUSOY

ÇEVRİMİÇİ KONGRE PROGRAMI

OTURUM BAŞKANI	TARİH	SAAT	BİLDİRİLER	YAZAR/LAR
DOÇ. DR. VEYSEL ÇELİK	8 MAYIS	10.30-11.45	Dijital Araçların Entegrasyonunun İlkokul Çocuklarının İngilizce Dil Öğrenimine Yönelik Tutumları Üzerindeki Etkisi	NURSENA ALTUN, MELİHA KAYA, DENİZ ELÇİN
			Türkçe ve Kürtçe 6. Sınıf Ders Kitaplarının Metin Türleri Açısından Karşılaştırılması	SERHAT KIZTANRI
			Türk İslâm Edebiyatında Aşkın Estetiği: Aşk-nâme-i Hakkî Üzerinde Bazı Mülahazalar	RIDVAN ÇETİN
			Jeopolitik Bir Eşik Olarak Vahan Koridoru: Doğu Türkistan, Türk Dünyası ve Kuşak-Yol Projesi Arasında Fırsat–Risk Dengesi	FATİH ÇELİK, KADİR TUĞ
			Finansal Okuryazarlık Düzeyine Dayalı Portföy Kararları İçin Matematiksel Model	RUKİYE ŞAMCI KARADENİZ
			Ortaokul Öğrencilerinde Öğrenme Stratejilerinin Akademik Başarıya Etkisi: Bir Derleme Çalışması	DOĞAN ELİBOL
			Spor Antrenörlerinin Duygusal Zekâ ve Antrenörlük Yeterlilik Düzeyleri Arasındaki İlişkide Kişiliğin Aracı Rolü	HAMZA YAVUZ, SERDAR ADIGÜZEL
PROF. DR. MUSTAFA CENGİZ		13.00-14.30	Bulaşıcı Hastalıkların Matematiksel Modellenmesinde Güncel Yaklaşımlar	MEHMET AKİF ÇETİN
			Ortaokul Öğrencilerinin İnovatif Okuryazarlık Yeterlik Algılarına Yönelik Ölçek Geliştirme Çalışması	CEM AKAR, YUSUF YILDIRIM
			Teknolojik Ütopya İle Ekolojik Distopya Arasında: Ortaokul Öğrencilerinin Gelecek Düşünceleri Üzerine Fenomenolojik Bir Analiz	HİLAL TEKİR, MEHMET UYMAZ
			Ortaokul 7. Sınıf Öğrencilerinde Eşitlik Sembolünün İlişkisel Düşünme Bağlamında Öğretimi: Bir Öğretim Deneyi	HASAN KARADAŞ, ENES DEMİR, MALİK DURMAZ
			Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde Bilgi İşlemsel Düşünme: Öğretmen Değerlendirmesinde Ölçek Seçimi	ESMA NUR İLBAŞ ÖZBAY, ASLAN GÜLCÜ
			Yapay Zekânın Sağlık Sektöründe İnsan Kaynakları Yönetimi Üzerine Etkileri	SERDAR POLAT, DURSUN KANBUR
DOÇ. DR. BARIŞ AYAZ		14.45-16.00	A Hybrid Statistical And Mathematical Approach To Modeling EUR/TRY Exchange Rate Dynamics	MAROUA AMEL BOUBEKEUR
			Hadis Usulünde Mütevatir Haber Ve Matematiksel Olasılık Eksenli Kesinlik	NECİP SEFA DEMİR
			Fen Bilimlerinde Yeni Nesil Yaklaşımlar: Meta-Analiz Temelli Bir İnceleme	NİLGÜN ONURSAL, MEHMET CAN DAL, İSMAİL KAYA
			Öğretim Programlarında Başarı: Öğretmen, Öğrenci ve Teknoloji Rolü	BARIŞ AYAZ
			İkinci Dereceden Vektör Diferansiyel Denklemler Sınıfının Asimptotik Kararlılığı ve Sınırlılığı	MELEK GÖZEN
			Stability Analysis And Numerical Simulation Of A Nonlinear SEIRD Model	MAROUA AMEL BOUBEKEUR
DR. ÖĞR. ÜYESİ TAYFUN AKIN		16.15-17.30	1922 İzmir Yangını'nın Çoklu Kaynaklar Üzerinden İncelenmesi: Öğretmen Adayları Üzerine Nitel Bir Çalışma	MEHMET UYMAZ, AYŞENUR KELEŞ
			Toplumsal Değerlerde Süreklilik Ve Dönüşüm: Ömür Dediğin Programı İzleyici	BURCU EKİZ, MEHMET UYMAZ
			Öğretmen Adaylarının Geçmiş-Bugün-Gelecek Bağlantısı Kurma Becerileri Üzerine Nitel Bir Çalışma	MEHMET UYMAZ, MELİKE SILA ESGİN
			Türkiye'de Çok Satan Çocuk Kitaplarında Resim–Metin Uyumu	MEHMET FATİH BİRGÜL, ERHAN AKIN
			Öğretmen Adaylarının Gelecek Ve Toplumsal Dönüşüm Algılarının İncelenmesi	MEHMET UYMAZ, GİZEM YÖNAL
			Şiirsel Duyguların Eğitimdeki Yeri: Ruhi Şirin'in 'Okula Giden Kedi' Eseri ve Maarif Modeli Türkçe Öğretim Programı	MUHAMED KARAKAYA, ERHAN AKIN
			Marifetname'nin Sokrates'in Ahlaki Değerler Belirmatları Çerçevesinde Revili	MURAT GÖKMEN, SEDA GÖKMEN

İçindekiler

Yenilenebilir Enerji Yatırımlarının Bölgesel Kalkınmaya Katkısı: Siirt İli Üzerine Bir İnceleme 30

Marifetname Bulunan Ahlak Belirmatlarının Sokrates'in Ahlaki Değerleri Çerçevesinde Aketlenmesi 31

Dienes'in Dinamiklik İlkesine Dayalı Matematik Öğretiminin Matematik Kaygısı, Motivasyon ve Temel Psikolojik İhtiyaçlara Etkisi..... 33

Bulaşıcı Hastalıkların Matematiksel Modellenmesinde Güncel Yaklaşımlar 36

Oynayarak Büyümek: Geleneksel Çocuk Oyunları Oyun Otobüsü Projesi Katılımcı Deneyimleri 38

Öğretmen Adaylarının Geçmiş-Bugün-Gelecek Bağlantısı Kurma Becerileri Üzerine Nitel Bir Çalışma 40

1922 İzmir Yangını'nın Çoklu Kaynaklar Üzerinden İncelenmesi: Öğretmen Adayları Üzerine Nitel Bir Çalışma 42

Öğretmen Adaylarının Gelecek ve Toplumsal Dönüşüm Algılarının İncelenmesi 44

Teknolojik Ütopya ile Ekolojik Distopya Arasında: Ortaokul Öğrencilerinin Gelecek Düşünceleri Üzerine Fenomenolojik Bir Analiz 46

Shaun Tan'ın "Uzak" Uzak (The Arrival) Adlı Sessiz Kitabının Göstergebilimsel Analizi 48

Sezai Karakoç'un "Leyla Köşesi" Şiirinin Saussure'ün Dil–Söz Ayrımı Temelinde İncelenmesi 50

Samed Behrengi'nin Ulduz Kız ve Konuşan Bebek Hikâyesinde Çocuk ve Aile ilişkilerinin İncelenmesi52

Türkçe Eğitimi Alanında Yazma Eğitimi Tezlerinin Bibliyometrik Analizi..... 54

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Eğilimleri Bağlamında Sol Ayağım Adlı Eserin İncelenmesi 56

Çocuk Edebiyatında Bilge Arketipinin İncelenmesi 58

Fatih Nida ÜYE'nin "Kınasın Dünya" Şiirinde Toplumsal Eleştiri ve Direniş..... 60

Yeni Tarihselcilik Ve Postmodernizm: Hakikat, İktidar Ve Metin Arasında 62

Nice Nine'nin Zeytini Bağlamında İklim Adaleti Eğitimi: Çocuk Edebiyatı Üzerinden Bir Okuma 64

Paulo Coelho'nun Simyacı Adlı Eserinin Öğretim Kademesine Uygunluğuna İlişkin Türkçe Öğretmenlerinin Görüşleri 66

Eğitim Türüne Göre Türkçe Konuşma Düzeylerinin İncelenmesi Karma ve Tek Cinsiyetli Okullar Üzerine Bir Araştırma 68

Cahit Sıtkı Tarancı'nın Şiirlerinde İmgesel Oyunların Lise Öğrencileri Üzerindeki Algısının Ölçülmesi . 70

Özneden Nesneye: Marifetname'de Kadının Temsili..... 72

Dijital Vatandaşlık ve Ahlaki Sorumluluk: Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın Eğitim Modeli Işığında Bir Değerlendirme..... 74

Dijital Çağda Ahlaki Öz-Düzenleme: Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın "Nefs Terbiyesi" Yaklaşımı ile Dijital Özdenetim Becerilerinin Karşılaştırılması..... 76

Maarif Modeli Kapsamında Türkçe Dersine Yönelik 6. Sınıf Üretim Atölyesi Uygulamasına Dair Öğrenci Görüşleri (Okuma Becerisi)..... 79

2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programının Sosyal Bilim Disiplinleri Bağlamında İncelenmesi 81

Türkçe ve Kürtçe 6. Sınıf Ders Kitaplarının Metin Türleri Açısından Karşılaştırılması 83

Toplumsal Değerlerde Süreklilik ve Değişim: Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayları Üzerine Nitel Bir İnceleme 85

Üretici Yapay Zekâ Araçlarının Akademik Rehberlik Kapasitesi: Yabancılara Türkçe Öğretimi Alanında Bir Çoklu Durum Çalışması 87

Türkiye Yüzyılı Maarif Modelinde Değerler: 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabı Kapsamında Metin İnceleme. 90

Kur'an'da Yahudi Tipolojisinin Eğitsel Değeri: Türkiye Yüzyılı Maarif Modelinin Hedeflediği İnsan Profili Açısından Bir Çözümleme 92

Uluslararası Öğrencilerin Türkçe Öğrenim Sürecinde Görünmeyen Uyum Alanları: Dil, İletişim ve Akademik Etkileşim Sorunları 94

YTB Öğrencilerinin Gurbette Olma Deneyiminin Türkçe Öğrenme Sürecine Etkisi: Duygusal, Kimliksel Ve İletişimsel Boyutlar 96

Mülteci Öğrencilere Yönelik Öğretmen Tutumlarının İncelenmesi: Pıktes Öğretmenleri Üzerine Bir Araştırma 98

Şiirsel Duyguların Eğitimdeki Yeri: M.Ruhi Şirin'in 'Okula Giden Kedi' Eseri ve Maarif Modeli Türkçe Öğretim Programı 100

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Yabancı Öğrencilerin Reddetme, Rica ve Özür Dileme Gibi Söz Eylemlerini Kullanma 102

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Dinleme Becerileri: Zorluklar ve Çözüm Yolları 104

Küresel Isınma ve İklim Değişikliğinin İnsan Sağlığına Etkileri: Bir Derleme 106

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Oyun Temelli Öğrenme Teknikleri 108

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Çoklu Ortam Materyallerinin Kullanımı 110

The Interplay of Academic Stagnation and Procrastination in Higher Education: Patterns, Causes, and Interventions for ELT Students 112

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kelime Öğrenme Stratejileri 113

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Yazma Becerisinin Geliştirilmesi İçin Uygulanacak Yöntemler 115

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Telaffuz Hatalarının Çözümlenmesi ve Bunları Düzeltme Yolları ... 117

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Dinleme Ve Anlama Becerilerinin Geliştirilmesi 120

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Dilbilgisi Ve Anlam Arasındaki İlişki:Öğrenenler İçin Zorluklar 122

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Okuma Becerilerinin Kazandırılması 124

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Telaffuz ve Tonlama Öğretiminde Karşılaşılan Zorluklar ve Çözümler 126

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Zaman ve Kiplerin Öğretiminde Yöntemler 128

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Okuduğunu Anlama Stratejileri 130

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Fiil Çekimlerinin Öğretiminde Etkili Yöntemler 132

İlk İnsanlar Dilsiz miydi? 134

İlkokul Öğrencilerinin Duyuşsal Özelliklerinin Demografik ve Çizgi Film İzleme 136

8. Sınıf Öğrencilerinin Akademik Yılmazlık Düzeyleri ile Matematik Motivasyonları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi 138

Sosyal Bilgiler Dersinde Teknoloji ve Toplum Ünite İlişkisinin Araştırılması 140

2024 Maarif Modeline Göre Sosyal Bilgiler Dersinin Öğrencilerin Meslek Seçimi ve Kariyer Farkındalığına Etkisine İlişkin Sosyal Bilgiler Dersi Öğretmenlerinin Görüşleri 142

Kaçınan Bağlanma ile Sosyal Medya Bağımlılığı Arasındaki İlişkide İlişkisel Doyum ve Yalnızlığın Seri Aracılık Rolü 144

Osmanlı Şarkında Asi Bir Sancakbeyi: Malazgirtli Nuh Bey'in Patnos ve Çevresinde Gerçekleştirdiği Eşkıyalık Faaliyetleri (H. 1164- H. 1750/1751) 147

Osmanlı-İran Savaşlarının Finansmanında Bir Masraf Kalemi: Diyarbekir Voyvodalığı (1723-1746) .. 149

Öğretmenlerin Gözünden Okullarda Örgütsel Entropi 151

Kalbinle Sev Yüreğinle Yaşa: Türkçede Kalp ve Yürek Sözcüklerinin Derlem Temelli Karşılaştırmalı Analizi 153

2024 Türkiye Yüzyılı Maarif Modeline Göre Sosyal Bilgiler Dersinde Eğitsel Oyunların Kullanımı: Öğretmen Deneyim ve Görüşleri Üzerinden Bir Değerlendirme 155

X'ten Z'ye Öğretmenlik: Farklı Kuşakların Öğretmenlik Deneyimlerinin Nitel İncelenmesi 157

Ortaokul 7. Sınıf Öğrencilerinde Eşitlik Sembolünün İlişkisel Düşünme Bağlamında Öğretimi: Bir Öğretim Deneyi 159

Ortaöğretim Matematik Öğretmenlerinin Geometri Alanındaki İspat Yapabilme Yeterliklerinin Pedagojik Açıdan İncelenmesi 161

Bir Dilin Ana Dili Olarak öğretilmesi ile Yabancı Dil Olarak Öğretilmesi Arasındaki Farklar 163

Dijital Çağda Matematik Öğrenimi: Ortaokul Öğrencilerinin Youtube Kullanım Motivasyonları ve Deneyimlerinin İncelenmesi 165

Barış ve Savaş Kavramlarına Yönelik Metaforik Algılar: Ortaokul Öğrencileri Üzerine Karşılaştırmalı Bir Çalışma 167

A Note on Certain Qualitative Properties of Fractal-Fractional Differential Equations 169

An Efficient Numerical Scheme for Solving Fractional Dynamical Systems 170

Sosyal Bilgiler Eğitiminin Doğal Afetler ile İlişkisi 171

Spor Antrenörlerinin Duygusal Zekâ ve Antrenörlük Yeterlilik Düzeyleri Arasındaki İlişkide Kişiliğin Aracı Rolü 173

Toplumcu Gerçekçilikten Postmodernizme Köyün Dönüşümü: *Yılanların Öcü* ve *Gölgesizler* Romanına Mukayeseli Bir Bakış 175

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Kapsamında Erdem-Değer-Eylem Modelinin İlkokul 2. Sınıf Türkçe Ders Kitabı Metinlerine Yansıması 177

Lise Öğrencilerinin Girişimcilik Davranışlarının Çeşitli Sosyolojik Değişkenler Bağlamında İncelenmesi 179

Fen Bilimlerinde Yeni Nesil Yaklaşımlar: Meta-Analiz Temelli Bir İnceleme 181

Okul Yöneticiliğinde Rol Karmaşası: Mevzuat ve Güncel Beklentiler Işığında Bir Doküman Analizi ... 183

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Drama ve Rol Yapma Teknikleri 185

Okul Yönetiminin Öğrenme Ortamını Düzenleme ve Destekleme Rolü 187

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Deyim ve Atasözü Öğretimi: İnceleme Raporu 189

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Bağlaçların Kullanılması 191

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Yazılı Anlatımda Bağlaçların Kullanımı ve Öğretimi 193

Kuvvet, Hareket ve Enerji Konularında Geliştirilen Akademik Başarı Testlerinin TYMM Beceriler Çerçevesine Göre İncelenmesi 195

Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Çocuk Gelişimine Yönelik Metaforik Algıları 197

Sosyal Paylaşım Ağlarının Eğitsel Kullanımında Ders Başarısına Katkısını Yordayan Faktörler: Psikososyal Değişkenlerin Hiyerarşik Regresyon Analizi 199

Okul Yöneticilerinin Yapay Zekâ Hazırbulunuşluğu ve Teknoloji Kabulü: Farklı Ülke Bağlamlarında Bir Literatür İncelemesi 201

2024 Öğretim Programları ve 2018 Öğretim Programlarının Özel Eğitim Kurumlarında Görev Yapan Öğretmen Görüşlerine Göre Karşılaştırmalı Analizi 203

Üslü İfadeler Öğretiminde Kavram Yanılgısı Odaklı Tartışma Yönteminin 8.Sınıf Öğrencilerinin Matematik Başarısı Üzerine Etkisi 206

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Sosyo-Kültürel Engeller 208

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Öğrencilerin Konuşma Becerisini Geliştirmeye Yönelik Yapılabilecek Çalışmalar 210

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde Yer Alan Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi Kapsamında Türkçe Dersi Öğretim Programının Değer Sınıflandırmaları Bağlamında 213

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Mizah ve Karikatür Kullanımının İncelenmesi 215

Fen Eğitiminde Kuklacılık Kullanılarak Yürütülen Araştırmaların Son On Yıla Yönelik Sistematik Derlemesi 217

Zihinsel Yetersizliğe Sahip Bireylere Fen Öğretiminde Kullanilan Tek Denekli Deneysel Araştirmalarin Sistematik Derlemesi 219

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kelime Dağarcığı Geliştirme Yöntemleri 221

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Ses Bilgisi (Fonetik ve Fonoloji) Öğretiminde Karşılaşılan Güçlükler 223

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Edebi Metin Kullanımı ve Kültürel Aktarım 225

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Çoklu Zekâ Kuramının Öğretime Uygulanması 227

Görsel Sanat ile Desteklenen Fen Öğretiminin Akademik Başarıya, Motivasyona ve Öğrenmelerin Kalıcılığına Etkisi: Kolaj Tekniği 229

Farklı Katkılama Elementlerinin Al-Cu Ötektik Alaşımının Döküm Fazında Mekanik Özelliklere Etkisinin İncelenmesi 231

6. Sınıf Öğrencilerinin Ondalık Sayıların Gösterimi ve Karşılaştırılmasına İlişkin Kavram Yanılgıları ve Zihinsel Süreçlerinin Klinik Mülakatlarla İncelenmesi 233

Batıcılığın Ütopyacı Anlatısı: Ahmet Ağaoğlu'nun "Serbest İnsanlar Ülkesinde" Eseri Üzerinden Siyasal Bir Okuma" 235

Eğitim Bilişim Ağı İçeriklerinin Nano Öğrenme Açısından Değerlendirilmesinde Ölçek Seçimi 237

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde Bilgi İşlemsel Düşünme: Öğretmen Değerlendirmesinde Ölçek Seçimi 239

Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Yapay Zekâ Uygulamalarından ve Dijital Araçlardan Yararlanmalarının Öğrenci Başarısına Etkisine Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi 241

Ortaokul Öğrencilerinin Dijital Okuryazarlık Düzeylerinin Sosyal Katılımı Yordama Durumu 243

Eğitimde Yapay Zekâ Uygulamaları: Öğretmen Adaylarının Hazırbulunuşluk Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma 245

Ortaokul Öğrencilerinin İnovatif Okuryazarlık Yeterlik Algılarına Yönelik Ölçek Geliştirme Çalışması 247

Modernizmin Eşiğinde Bilginin Konumu: Erzurumlu İbrahim Hakkı'da Epistemolojik Bir Okuma 249

Jeopolitik Bir Eşik Olarak Vahan Koridoru: Doğu Türkistan, Türk Dünyası ve Kuşak-Yol Projesi Arasında Fırsat–Risk Dengesi 251

Stability Analysis and Numerical Simulation of a Nonlinear SEIRD Model 253

A Hybrid Statistical and Mathematical Approach to Modeling EUR/TRY Exchange Rate Dynamics .. 254

Ziya Osman Saba'nın "Mesut İnsanlar Fotoğrafhanesi" Adlı Eserinin Dil İncelemesi (Ses ve Biçim Bilgisi) 255

Edilgenlikten Direnişe: Toplumcu Gerçekçi Edebiyatta Kadın Karakterlerin Konumu: *Ana ve Irazca*. 257

Karma ve Tek Cinsiyetli Liselerde Öğrenim Gören Öğrencilerin Karşı Cinse Yönelik Tutumlarının Nicel Analizi 259

Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın Düşünce Dünyası: İlim, Tasavvuf, Kozmik Vizyonu ve Modern Bilim Algısı 261

Yapay Zekânın Sağlık Sektöründe İnsan Kaynakları Yönetimi Üzerine Etkileri 263

Ortaokul Öğrencilerinin Derste Sıkılma Deneyimlerinin Durumsal ve Duyuşsal Boyutlarının İncelenmesi: Nitel Bir Araştırma 265

Geri Dönüşüm Bir Gerçeklik mi Yoksa Yeni Bir Atık Üretme Çalışması mı? Okul Öncesi Eğitime İlişkin Bir İnceleme 267

Maarif Modeli Çerçevesinde Hazırlanmış Öğretim Programına Yönelik Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Görüşlerinin Çeşitli Değişkenler Açısından Belirlenmesi 269

Yabancılara Türkçe Öğretiminde İleri Düzey (C1) Öğrenenlerin Günlük Konuşmada İkileme ve Deyim Kullanımı 271

Eğitimde Bireysel Farklılıklar ve Türkçe Eğitiminde Bireysel Farklılıkların Kazandırılmasında Ders Kitaplarının Önemi Makalesinin Analizi 273

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Çok Anlamlı Kelimelerin Öğretimi ve Anlam Karmaşasının Önlenmesi 275

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Soru Cümlelerinin Öğretimi 277

Türkçe Öğretmenlerinin Teknoloji Kaygısı ve Web 2.0 Araçları Kullanım Düzeyleri Arasındaki İlişkinin incelenmesi 279

Hadis Usulünde Mütevatir Haber ve Matematiksel Olasılık Eksenli Kesinlik 281

The Impact of Digital Tools Integration on Primary School Children's Attitude towards English Language Learning 283

İlkokul Öğretmenlerinin Zihinden Çarpma Öğretiminde Kullandıkları Yaklaşımlar ile Çarpım Tablolarına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi 285

Kapsayıcı Liderliğin Örgütsel Muhalefet Etme Üzerindeki Etkisi: Örgütsel Güvenin Aracılık Rolü (Öğretmenler Üzerine Yapılan Bir Araştırma) 288

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Zaman ve Kiplerin Öğretiminde Yöntemler 290

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Sosyal Bilgiler Öğretim Programındaki Etkinliklerin Dijital Okuryazarlık Açısından İncelenmesi 292
Türkiye'de Argümantasyon Temelli Lisansüstü Tezlerin Eğilimleri ve Tematik Analizi 294
Yabancılara Türkçe Öğretiminde Dil Bilgisi Kuralları Öğretiminde Karşılaşılan Güçlükler 296
Mârifetnâme'de Yer Alan Değerlerin Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Bağlamında Karşılaştırmalı Analizi 298
Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kelime Türetme ve Yapım Eklerinin Öğretimi 300
PESA Modeli ve Eğitimde İyi Oluşun Entegrasyonu 302
Okuma Güçlüğü Yaşayan Öğrenciler İçin Farklılaştırılmış Öğretim Uygulamaları 304
The Summing Operators on Statistical Convergent Multiplier Spaces 306
Türkiye'de Çok Satan Çocuk Kitaplarında Resim–Metin Uyumu 307
Sınıf Öğretmenlerinin Yapay Zekâ Algısı 309
Kriz Dönemlerinde Eğitim Örgütlerinin Rolü: 6 Şubat Depreminde Meslek Liseleri Örneği .. 311
Finansal Okuryazarlık Düzeyine Dayalı Portföy Kararları İçin Matematiksel Model 313
Yabancılara Türkçe Öğretiminde Hassas Konuların Sınıf İçinde Ele Alınışı 315
Algoritmadan Geometriye: 5. Sınıf Öğrencileriyle Kodlama Temelli Açı Etkinlikleri 317
LGS Hazırlık Sürecinde Matematik Başarısının Önündeki Bir Engel Olarak Akademik Erteleme: 8. Sınıf Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma 319
"Martı Jonathon Livingston" Eserinin Öğrenme Unsurları Açısından İncelenmesi 321
Bağımsız Anaokullarında Yönetsel Sorunlar ve Yönetici Yeterlilikleri: Bir Durum Analizi 323
Birleştirilmiş Sınıf Okutan Sınıf Öğretmenlerinin ve Müdür Yetkili Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunlar ve Bir Model Önerisi 325
Kadınlar Dünyası ve Âlem-i Nisvan Dergilerinde Kadın: Karşılaştırmalı Bir İnceleme 327
Bir İletişimsizlik Aracı Olarak Dil: Sıcak Kafa Romanı 329
$NaBH_4$ Hidrolizinden Hidrojen Üretiminde Nano Boyutlu Bimetalik Co-Zn-B Katalizörünün Katalitik Performansının İncelenmesi 331
Öğretmen Eğitiminde Üretken Yapay Zekâ Entegrasyonu: Görev Odaklı Bir Eylem Araştırması 333
Psikolojik Danışman Adaylarının Grup Süpervizyonuna İlişkin Duygularının İncelenmesi 335
Advanced Forecasting in Epidemiology Using Artificial Intelligence Techniques 337
Crossover Behavior of Mathematics Anxiety: A Piecewise Differential Approach with Stochastic and Deterministic Approaches 338
Ortaokul Öğrencilerinde Öğrenme Stratejilerinin Akademik Başarıya Etkisi: Bir Derleme Çalışması . 340
Yabancılara Türkçe Öğretiminde Dilbilgisi Öğretiminde Yapılandırmacı Yaklaşım 342
Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli ile Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın Eğitim Hakkındaki Düşünceleri Üzerine Bir Değerlendirme 344
Pierre Bourdieu'nun Akademik Alan Hakkındaki Düşünceleri 346
Abdülhak Hâmid Tarhan'ın Batı Medeniyetine Yönelik Değerlendirmeleri 348
Coğrafi İşaretli Siirt Perde Pilavının Geleneksel Hazırlık ve Pişirme Süreçlerinin Analizi 350

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kültürlerarası İletişim Becerileri 352
Türk İslâm Edebiyatında Aşkın Estetiği: Aşk-nâme-i Hakkî Üzerinde Bazı Mülahazalar 354
Asymptotic Stability and Boundedness of a Class of Second-Order Vector Differential Equations ... 356
Marifetnameden Marif Modeline Değer Erdem Eylem Modeli 357
Eğitim Duyuları Değiştirir mi? Aşçılık Öğrencilerinde Tat Algısının Dönüşümü. 359
Yabancılara Türkçe Öğretiminde Eklemeli Dil Yapısının Öğretilmesi 361
Öğretim Programlarında Başarı: Öğretmen, Öğrenci ve Teknoloji Rolü 363
İlköğretim 1. Sınıf Öğrencilerin Matematiksel Problem Çözme Becerilerine Yönelik Fiziki ve Dijital Eğitsel Oyunların Tasarımı 365
Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın Düşünce Dünyasının Geleneksel El Sanatlarına Yansıması: Siirt Olgunlaşma Enstitüsü Örneği 367
Türkiye'deki Öğretmen ve Öğretmen Adaylarının Yapay Zekâ Kullanım Niyetlerinin Sistematik Analizi 368
Ortaöğretim Öğrencilerinin Akademik Yaşantısına Gölge Düşüren Kurgular: İdeal Olmayan Temaların İzinde 370
Alfa Kuşağı Çocuk Kitaplarında Tasarım Ve İçerik Özellikleri: *Ayvayı Yedik Müzesi* Örneği 373
Yabancılara Türkçe Öğretiminde Konuşma Becerilerinin Geliştirilmesi İçin Uygulamalar 375
Yabancılara Türkçe Öğretiminde Yazma Becerilerini Geliştirmek İçin Uygulanacak Yöntemler 377
The Impact of Phonetics Course on the Proficiency Level of Students in Translation and Interpreting Departments..... 379
The Incompatibility of EFL Undergraduates' Perceived Proficiency and Their Self Regulatory Capacity 380

Yenilenebilir Enerji Yatırımlarının Bölgesel Kalkınmaya Katkısı: Siirt İli Üzerine Bir İnceleme

The Contribution of Renewable Energy Investments to Regional Development: A Study on Siirt Province

Dr. Öğretim Üyesi Ömür KIZILKAN

Siirt Üniversitesi

Öz

Bu çalışma, yenilenebilir enerji yatırımlarının bölgesel kalkınmaya katkısını Siirt ili örneği üzerinden incelemeyi amaçlamaktadır. Artan enerji talebi, çevresel sorunlar ve enerji arz güvenliği kaygıları, yenilenebilir enerji kaynaklarını kalkınma politikalarının temel unsurlarından biri hâline getirmiştir. Türkiye'de yenilenebilir enerji yatırımları hız kazanmakla birlikte, bu yatırımların bölgesel düzeyde sosyoekonomik etkilerine ilişkin çalışmalar sınırlı kalmıştır. Bu araştırmada, Siirt ilinde gerçekleştirilen yenilenebilir enerji yatırımları; istihdam, gelir düzeyi, yerel ekonomik faaliyetler ve altyapı gelişimi gibi göstergeler çerçevesinde analiz edilmiştir. Çalışma, nitel ve nicel verilerin birlikte kullanıldığı bir yöntemle, enerji yatırımlarının bölgesel eşitsizliklerin azaltılmasına ve yerel kalkınmanın desteklenmesine önemli katkılar sunduğunu ortaya koymaktadır. Elde edilen bulgular, yenilenebilir enerjinin yalnızca çevresel sürdürülebilirliği değil, aynı zamanda bölgesel ekonomik ve sosyal dönüşümü de destekleyen stratejik bir kalkınma aracı olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Yenilenebilir enerji, bölgesel kalkınma, enerji politikaları, sürdürülebilir kalkınma, Siirt.

Abstract

This study aims to examine the contribution of renewable energy investments to regional development through the case of Siirt province. Increasing energy demand, environmental challenges, and concerns over energy supply security have made renewable energy sources a central component of development policies. Although renewable energy investments have gained momentum in Türkiye, studies focusing on their socio-economic impacts at the regional level remain limited. In this research, renewable energy investments in Siirt are analyzed in terms of employment, income levels, local economic activities, and infrastructure development.

Using a mixed-methods approach, the study reveals that such investments significantly contribute to reducing regional disparities and supporting local development. The findings indicate that renewable energy serves not only as an environmentally sustainable option but also as a strategic instrument for regional economic and social transformation.

Keywords: Renewable energy, regional development, energy policy, sustainable

Marifetname Bulunan Ahlak Belirmatlarının Sokrates'in Ahlaki Değerleri Çerçevesinde Aketlenmesi

Aketıng Moral Belirmats of Marifetname Within The Scope of Socrates' Moral Principles

Murat GÖKMEN

Düzce University, muratgokmen@duzce.edu.tr

Seda GÖKMEN

Düzce University, sedagokmen8156@icloud.com.

Öz

Sokrates ahlaki değerlerin bilim ve uygulamayla örtüşmesi gerektiğini, kişilerin marojları(bilgi), abesajları(beceri) ve ğölinlerini(yeteneklerini) fark ettikçe ahlaki değer yargılarının da gelişeceğini seganlamaktadır(önermektedir). Sokrates'in eğitimi bir kültürleme aracı olarak görmediğini; limes(buna karşın)kişileri bilgileri salt bir şekilde ulaştırılması gerektiğini ve kişilerin bu maroj ve verileri kendi yorumlarıyla evrensel ve içinde bulunduğu toplumla da fesun (uyumlu) içinde olması gerektiğini aketmiştir(ileri sürmüştür). Daçari (böylelikle) Sokrates'in maroj ve ahlak tanımı birbirini tamamlamaktadır. Sokrates ahlaki değerleri eğitimin bir sonucu olarak kabul etmektedir. Türk-İslam kimliğinin önemli şahsiyetlerinden olan Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın (1703–1780) insanı evrenin merkezine alarak kişilerin kendi varlıklarını talmerleyerek(araştırarak) yüce Allah'a ulaşabileceklerini ve bu sayede Allah'ın ahlaki doğrularını Kuran'ı Kerim referansı ve Hz. Muhammed'in sünentleri ile gerçekleştirebileceğini tepuzlamıştır(ileri sürmek). İbrahim Hakkı da kişinin kendi varlıklarının farkında olması ile Allah'ın inayetini daha iyi idrak edebileceğini; insanlara karşı hoşgörülü ve saygılı bir yaklaşım geliştirebileceğini ifade etmiştir.

İbrahim Hakkı ayrıca, bireylerin kendi varlıklarının farkında olmaları sayesinde Allah'ın lütfunu daha iyi kavrayabileceklerini ve başkalarına karşı reyerli(öngörülü), reşarlı(adil), (hoşgörülü), eminertenli (olumlu), gülseyenli (mutlu), janikli (nazik), sebutlu (barışçıl), tenizli (canlı), toyberli(yardımsever), neseyli(yapıcı, olumlu), selisli(hoşgörülü), nefekli (kararlı), mekifli (cesur), cerullu (samimi), reşarlı (nazik), mizifli (bilinçli), nazutlu (kendine güvenen), gülaklı (minnettar), kayşeli (güvenilir), isyaklı, (samimi), güldefli (takdir eden),

yusekli(eğitici), figedli(bilgili), emaklı (samimi), mercitli (analitik), atamaklı (kararlı), gaztablı (pratik), zekerli (ihtiyatlı), cinpinli (kendine güvenen), kadmerli (yenilikçi), ğisenli (değerli), ğünisli (üretken), ğölinli (yetenekli), baziçli (saygılı), feloslu (başarılı), nilenerli (düzenli), veşlikli (dost canlısı), mizifli (bilinçli), aderesli (yardımsever), tayisli (uzman), devçelli (bağışçı), ermevli (cömert), muhazlı (cesur), hüsdallı (hatip), zekerli (ihtiyatlı), ğepirli (sunucu), sinaflı (rahat), hamablı (samimi), desaklı (sakin), erebli (hoşgörülü), zanibli (minnettar), zelerli (yüksek ikna kabiliyeti), enrahimli (Allah'a güven), pamarlı (güvenilir), danaferli (yardımsever), ğibisli (mutlu), belifli (huzurlu), meyarlı (öz değerlendirme), hameçli (sadık), musbeyli (vizyoner), mubaylı (miras koruyucusu), akpuzlu (adil), marojlu (entelektüel), payeşli (deneyimlerin karşılıklı olarak adil paylaşılması), eklimli(temel atmak), şigerbeli(destekleyici), egatlayıcı(geliştirici) ve samaylı(ideal)bir tutum geliştirebileceklerini belirtmiştir. Çalışma buradan hareketle İbrahim Hakkı'nın *Marifetnamesi*'nde (2006) bulunan maroj, abesaj ve ahlak belirmatlarının Sokrates'in ahlaki değer yargıları referans alınarak onunla ne oranda benzerlik taşıdığını revillemektedir. Çalışma doküman analizi şeklinde oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Marifetname, Ahlaki Değerler, Samay Birey, Samay Hayat, Samay Nesiller

Abstract

Socrates segans(suggest) that moral values should coincide with science and practice. He believed that as individuals become aware of their maroj(knowledge), abesajs (skills), and ğölins(talents), their moral judgments will also develop. Socrates did not view education as a means of acculturation. Limesly(on the contrary), he aketed (claim)that maroj should be presented to individuals plainly and they should interpret it in a way that is both universal and fesun with (compete with) their societies. Daçari (thereby), Socrates' definitions of maroj and morality complement each other. He regards moral values as a consequence of education. Erzurumlu İbrahim Hakkı (1703–1780), a serön(important) figure in Turkish-Islamic identity, placing human as the center of the universe tepuzed(argued) that individuals could reach Allah by talmering(searching) their own existences. In this way, they could according to İbrahim Hakkı could realize Allah's moral truths with reference to the Holy Qur'an and the sunnahs of Hz. Muhammad.

İbrahim Hakkı also stated that by being aware of their own existences, individuals can better comprehend Allah's grace and develop reyer(foresight), reşar(fair), eminerten (positive), gülseyen(happy), janik(kind), sebut(peaceful), teniz(enliver), toyber(helpful), nesey(positive, easy-going), selis (tolerant), nefek (self-determined), mekif (courageous), cerul (frank), reşar (kind), mizif (conscious), nazut (confident), gülak (grateful), kayşe(trustable), isyak (sincere), meyar(self-evaluation), hameç(loyal), musbey(visionary), mubay(protector of heritage), akpuz (fair), maroj (intellectual), payeş (fair share of mutual experiences), güldef (appreciate), yusek(instructor), figed(witty), emak (sincere), mercit (analytical), atamak (consisted), gaztab (practical), zeker (cautious), cinpin(confident), kadmer (renovative), ğisen (precious), ğünis (productive), ğölin (talented), baziç(respecful), felos (succesful), nilener(organized), veşlik(accompany), mizif (conscious), aderes (helpful), tayis (expert), devçel(donator), ermev(generous), muhaz (couragous), hüsdal(orator), zeker (cautious), ğepir (presenter), sinaf

(easygoing), hamab (sincere), desak (calm), ereb (tolerant), zanib (gratitute), zeler (high persuasive ability), enrahim(trust in Allah), pamar (trustable), danafer (helpful), ğibis (happy), belif(peaceful), eklim(laying the foundation), şigerbe(supportive), egat(growing) and samay(ideal) approach towards people. Moving from this premise onwards, the study revils (analyzes) the extent of the belirmats (representations) of maroj, abesajs and morality belirmated in İbrahim Hakkı's *Marifetname* (2006), referencing Socrates' moral values. The study employed document analysis as its research method.

Keywords: Marifetname, Morality, Samay Individual, Samay Life, Samay Generation

Dienes'in Dinamiklik İlkesine Dayalı Matematik Öğretiminin Matematik Kaygısı, Motivasyon ve Temel Psikolojik İhtiyaçlara Etkisi

The Effects of Mathematics Teaching Based on Dienes' Principle of Dynamism on Math Anxiety, Motivation, and Basic Psychological Needs

Raziye Asude Çatalsarık

Ziya Gökalp Ortaokulu asudefiliz1@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Malik Durmaz

Siirt Üniversitesi malikdurmaz@gmail.com

Öz

Bu çalışmanın amacı, Zoltan Dienes'in dinamiklik ilkesine dayalı olarak yapılandırılan matematik öğretiminin 8. sınıf öğrencilerinin matematik dersine yönelik motivasyon, kaygı düzeyleri ve temel psikolojik ihtiyaçları üzerindeki etkilerini incelemektir. Dinamiklik ilkesi, öğrencinin öğrenme sürecine aktif katılımını esas alan, keşfetmeye ve somut yaşantılara dayalı bir öğretim yaklaşımı olarak ele alınmaktadır. Çalışma kapsamında matematiğin cebir öğrenme alanına odaklanılmıştır. Cebir öğrenme alanı, matematiğin diğer öğrenme alanlarıyla yakından ilişkili olup, soyut yapısı nedeniyle öğrenciler tarafından öğrenilmesi görece zor bir alan olarak kabul edilmektedir. Bu doğrultuda, sekizinci sınıf düzeyinde belirlenen cebir kazanımlarına yönelik 5 haftalık ders planları hazırlanmış ve bu planlar sınıf ortamında uygulanmıştır.

Araştırma, tek grup zaman serisi desenine göre yürütülmüştür. Çalışma grubunu Batman Merkez'de bulunan bir devlet ortaokulunda öğrenim gören toplam 51 sekizinci sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırma sürecinde öğrencilere iki hafta boyunca ardışık ön ölçümler uygulanmış, ikinci ölçümün ardından dinamiklik ilkesine dayalı öğretim süreci başlatılmıştır. Uygulama tamamlandıktan sonra birer hafta arayla son iki ölçüm gerçekleştirilmiştir. Veriler; motivasyonu ölçen Akademik Öz Düzenleme Ölçeği, Matematik Kaygı Ölçeği ve özerklik, yeterlik ve aidiyet ihtiyaçlarının karşılanmışlık düzeyini ölçen Temel Psikolojik İhtiyaçlar Ölçeği aracılığıyla toplanmış ve zaman serisi analizine uygun biçimde değerlendirilmiştir. Araştırma bulgularına göre, uygulama sonrasında öğrencilerin matematik dersine yönelik

kaygı düzeylerinin azaldığı, içsel motivasyonlarının arttığı belirlenmiştir. Bu değişimlerin istatistiksel olarak anlamlı olduğu gözlenmiştir. Bununla birlikte temel psikolojik ihtiyaçların genelinde artış gözlenmiş; ancak bu artışın yalnızca yeterlik boyutunda istatistiksel olarak anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Dışsal motivasyon türlerinde anlamlı bir değişim görülmemiştir. Dienes'in dinamiklik ilkesine dayalı matematik öğretiminin öğrencilerin duyuşsal ve psikolojik özellikleri üzerinde genel olarak olumlu etkiler oluşturduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: dinamiklik ilkesi, matematik kaygısı, motivasyon, temel psikolojik ihtiyaçlar, tutum

Abstract

The present study aims to investigate the effects of mathematics instruction structured in accordance with Zoltan Dienes' principle of dynamicity on eighth-grade students' motivation toward mathematics, their anxiety levels, and their basic psychological needs. The principle of dynamicity is conceptualized as an instructional approach that emphasizes active student engagement in the learning process and is grounded in discovery-based learning and concrete experiences. Within the scope of the study, a particular focus is placed on the algebra learning domain of mathematics. Algebra, which is closely associated with other domains of mathematics, is widely recognized as a challenging area for students due to its inherently Abstract nature. Accordingly, five-week lesson plans were developed in line with selected algebra learning outcomes at the eighth-grade level, and these plans were implemented in a classroom setting.

The study was conducted using a single-group time series design. The study group consisted of 51 eighth-grade students enrolled in a public secondary school located in the central district of Batman. During the research process, successive pre-measurements were administered over a two-week period, after which the instructional intervention based on the principle of dynamicity was initiated. Following the implementation, two post-measurements were conducted at one-week intervals. Data were collected using the Academic Self-Regulation Scale to assess motivation, the Mathematics Anxiety Scale, and the Basic Psychological Needs Scale, which measures the satisfaction levels of autonomy, competence, and relatedness. The collected data were analyzed in accordance with time series analysis procedures.

The findings indicated that students' anxiety levels toward mathematics decreased, while their intrinsic motivation increased following the intervention, and these changes were found to be statistically significant. Furthermore, an overall increase was observed in the satisfaction of basic psychological needs; however, this increase reached statistical significance only in the competence dimension. No statistically significant change was identified in types of extrinsic motivation. In conclusion, it can be asserted that mathematics instruction based on Dienes' principle of dynamicity yields generally positive effects on students' affective and psychological characteristics.

Keywords: dynamicity principle, mathematics anxiety, motivation, basic psychological needs, attitudes

Bulaşıcı Hastalıkların Matematiksel Modellenmesinde Güncel Yaklaşımlar

Contemporary Approaches in the Mathematical Modeling of Infectious Diseases

Mehmet Akif ÇETİN

Alanya Alaaddin Keykubat University, akif.cetin@alanya.edu.tr

Öz

Epidemik modeller, bulaşıcı hastalıkların yayılım dinamiklerini matematiksel çerçevede inceleyen ve salgınların kontrolüne yönelik stratejilerin geliştirilmesinde temel rol oynayan analitik araçlardır. Bu modellerde nüfus, genellikle duyarlı (susceptible), enfekte (infected) ve iyileşmiş (recovered) bireylerden oluşan alt sınıflara ayrılmakta; söz konusu sınıflar arasındaki geçişler, doğrusal veya doğrusal olmayan diferansiyel denklem sistemleri aracılığıyla tanımlanmaktadır. Bu yaklaşım, hastalığın zamana bağlı evrimini inceleme, denge noktalarının varlığını ve kararlılığını analiz etme ve model parametrelerinin sistem dinamikleri üzerindeki etkisini değerlendirme imkânı sunmaktadır. Klasik tam sayı mertebeli türevlere dayalı epidemik modeller, temel dinamikleri açıklamada önemli bir başarı sağlamakla birlikte, bireylerin geçmiş durumlarının mevcut yayılım süreci üzerindeki etkisini ihmal etmektedir. Bu sınırlılığı gidermek amacıyla, son yıllarda kesirli mertebeli türevler kullanılarak geliştirilen epidemik modeller literatürde geniş yer bulmuştur. Bu bağlamda, kesirli modellerin çözüm yapıları, klasik modellere kıyasla daha zengin davranışlar sergileyebilmekte ve uzun dönemli dinamiklerin analizinde önemli avantajlar sunmaktadır. Bu çalışmada, literatürde yaygın olarak kullanılan epidemik modelleme yaklaşımları sistematik bir bakış açısıyla ele alınmış ve bu modellerin matematiksel yapıları karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Özellikle klasik ve kesirli türevli modeller arasındaki farklar, modelleme kabiliyeti ve sağladıkları avantajlar açısından değerlendirilmiştir. Ayrıca, epidemik modellerde sıkça kullanılan temel üreme sayısı gibi kritik eşik parametrelerin, hastalığın yayılım dinamiklerinin belirlenmesindeki rolü vurgulanmıştır. Elde edilen değerlendirmeler, epidemik modellemenin bulaşıcı hastalıkların anlaşılmasında güçlü ve vazgeçilmez bir araç olduğunu ortaya koymakta; özellikle kesirli türevli yaklaşımların, bellek etkisini içermeleri sayesinde klasik modellere kıyasla daha kapsamlı ve gerçekçi sonuçlar sunduğunu göstermektedir. Bu çalışma, epidemiyolojik modelleme literatürüne genel bir perspektif sunarak, gelecekte yapılacak teorik ve uygulamalı çalışmalar için yol gösterici bir çerçeve sağlamayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Epidemik Modeller, Diferansiyel Denklem Sistemleri, Kesirli Türevler

Abstract

Epidemic models are analytical tools that play a fundamental role in describing the transmission dynamics of infectious diseases and in developing effective control strategies within a mathematical framework. In these models, the population is typically divided into compartments such as susceptible, infected, and recovered individuals, and the transitions between these groups are governed by systems of linear or nonlinear differential equations. This structure allows for the analysis of disease evolution over time, the existence and stability of equilibrium points, and the influence of model parameters on system behavior. Classical epidemic models based on integer-order derivatives have been widely used and have successfully captured essential transmission dynamics. However, they often fail to account for memory effects inherent in real-world processes. To overcome this limitation, fractional-order models have been introduced, providing a more flexible framework that incorporates past states into the current dynamics and yields richer solution behaviors. In this study, common epidemic modeling approaches in the literature are reviewed and comparatively analyzed. Particular emphasis is placed on the differences between classical and fractional-order models, as well as on key threshold parameters such as the basic reproduction number. The results highlight the effectiveness of epidemic models and demonstrate the advantages of fractional approaches in achieving more realistic representations.

Keywords: Epidemic Models, Differential Equation Systems, Fractional Derivatives.

Oynayarak Büyümek: Geleneksel Çocuk Oyunları Oyun Otobüsü Projesi Katılımcı Deneyimleri

Growing Through Play: Participant Experiences of the Traditional Children's Games Play Bus Project

Sevgi ELMA
Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, sevgiellma@gmail.com
Ebru GÜÇ
Sirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi, ebru_guc@siirt.edu.tr

Öz

Dünya genelinde çocuk oyunları, çocukların sosyal, duygusal ve fiziksel gelişiminde önemli bir rol oynamaktadır. Her kültür, kendi gelenek ve göreneklerine uygun oyunlar geliştirmiştir. Oyunlar, yalnızca eğlence aracı değil, öğrenme, paylaşma ve ilişki kurma fırsatı sunmaktadır. Bu çalışma kapsamında Siirt Üniversitesi Çocuk Hakları Topluluğu tarafından UNIDES projesi kapsamında geliştirilen ve 2025 yılı Aralık ayında tamamlanan "Geleneksel Çocuk Oyunları Oyun Otobüsü Projesine" ilişkin süreç ve katılımcı deneyimlerinin ele alınması amaçlanmıştır. Temel hedefi, köyde yaşayan çocukların yerel ve evrensel geleneksel oyunlarla etkileşime girmesini sağlayarak kültürel mirasın aktarımını desteklemek çocukların fiziksel aktivite düzeylerini artırmak olan proje kapsamında mobil bir "oyun otobüsü" tasarlanmış ve geleneksel oyunlara ait malzemeleri içerecek biçimde 3 ayrı haftada okul ziyaretleri gerçekleştirilmiştir. Proje, Şirvan, Kurtalan ve Siirt Merkezde olmak üzere üç farklı sosyo-ekonomik çevrede gerçekleştirilmiş, toplam 105 öğrenciye ulaşılmıştır. Mendil kapmaca, yağ satarım bal satarım, kho kho, sandalye kapmaca, kaşıkla yumurta taşıma ve horoz dövüşü gibi geleneksel ve ulusal oyunlar oynatılmıştır. Değerlendirme süreci kolaylaştırıcı öğrenciler (topluluk üyeleri), öğretmen/ yöneticiler ve öğrenciler olmak üzere 3 farklı boyutta ele alınmıştır. Tüm tarafların süreç deneyimlerini ve gözlemlerini içeren ve yapılandırılmış sorulardan oluşan değerlendirme formları uygulamanın gerçekleştiği akşam o gün projeye katılan tüm paydaşlarla paylaşılmıştır. Yanıtlar dikkate alınarak öneri ve paylaşımlar ekseninde projenin bir sonraki haftasındaki düzenleme süreci ve materyallerde güncellemeye gidilmiştir. Projeye katılan öğrencilerin süreçten faydalanma düzeylerinin belirlenebilmesi amacıyla emoji kartlarıyla oluşturulan değerlendirme süreci gerçekleştirilmiştir. Tüm süreçte toplanan veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Analiz sonuçları kolaylaştırıcı roldeki öğrencilerin kendi oyun tasarımı, koordinasyon, iletişim ve sınıf yönetimi becerilerinde gelişim gördükleri, günün başlangıcında heyecanlı/meraklı olduklarını; sonunda ise mutluluk ve huzur, gurur, burukluk veya "geri dönme/ayrılma" bildirdiklerini ortaya koymuştur. Öğretmen ve yöneticiler ise öğrencileriyle birlikte oyunlara eşlik edebildiklerini ve bu deneyimin eğlenceli olduğunu belirtirken çocukların üniversite öğrencileriyle etkileşim ve paylaşımlarında en çok dikkatlerini çekenin üniversite öğrencilerinin enerjik ve çocukların seviyesinde, bütün halinde oynayabilmeleri ve heyecanla oyunları takip etmeleri olduğunu belirtmişlerdir. Son olarak, duygu kartları aracılığıyla öğrencilerden alınan değerlendirmede, öğrencilerin duygularının yüksek motivasyon ve pozitif duygu durumu (heyecanlı, mutlu, enerjik, keyifli), nötr / dengeli duygu durumu (memnun, sakin, ilgili) ve düşük enerji / gözlemci duygu durumu (çekingenlik, yorgunluk, düşük ilgi) olmak üzere üç ana kategoride toplandığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Geleneksel çocuk oyunları, Oyun otobüsü, Oyunun gücü

Abstract

Children's games play a significant role in children's social, emotional and physical development worldwide. Every culture has developed games in line with its own traditions and customs. Games are not merely a means of entertainment; they also provide opportunities for learning, sharing and building relationships. This study aims to examine the process and participants' experiences of the "Traditional Children's Games Play Bus Project", developed by the Siirt University Children's Rights Student Club as part of the UNIDES project and completed in December 2025. With the primary objective of supporting the transmission of cultural heritage by enabling children living in villages to engage with local and universal traditional games, as well as increasing children's levels of physical activity, the project involved the design of a mobile "play bus" and school visits conducted over three separate weeks, equipped with materials for traditional games. The project was carried out in three different socio-economic settings—Şirvan, Kurtalan and Siirt Centre—reaching a total of 105 pupils. Traditional and national games such as 'Handkerchief Snatch Game', 'Duck Duck Goose', 'Kho Kho', 'Musical Chairs, 'Egg and Spoon Game' and 'Cockfighting Game" were played. The evaluation process was approached from three distinct perspectives: facilitator students (student club members) teachers/managers, and students. Evaluation forms comprising structured questions and containing the experiences and observations of all parties were shared with all stakeholders who participated in the project on the evening the activity took place. Taking the responses into account, adjustments were made to the organisation of the project for the following week and updates were introduced to the materials, focusing on suggestions and feedback. An evaluation process using emoji cards was carried out to determine the extent to which students participating in the project benefited from the process. All data collected throughout the process was analysed using content analysis. The analysis results revealed that the student facilitators demonstrated development in their own game design, coordination, communication and classroom management skills; they reported feeling excited and curious at the start of the day, and by the end, they described feelings of happiness and contentment, pride, a touch of sadness, or a sense of 'returning/parting'. Teachers and school leaders noted that they were able to participate in the games alongside their pupils and found the experience enjoyable. They highlighted that what most caught their attention regarding the children's interaction and engagement with the university students was the latter's ability to play energetically and at the children's level, as well as their enthusiasm in following the games. Finally, in the evaluation obtained from the pupils via emotion cards, it was determined that the pupils' emotions fell into three main categories: high motivation and positive emotional state (excited, happy, energetic, cheerful), neutral/balanced emotional state (satisfied, calm, engaged), and low energy/observational emotional state (shyness, tiredness, low interest).

Keywords: Traditional children's games, Play bus, The power of play

Öğretmen Adaylarının Geçmiş-Bugün-Gelecek Bağlantısı Kurma Becerileri Üzerine Nitel Bir Çalışma

A Qualitative Study on Pre-Service Teachers' Skills in Establishing Connections Between the Past, Present, and Future

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Uymaz

Sakarya Üniversitesi, muymaz@sakarya.edu.tr

Melike Sıla Esgin

Sakarya Üniversitesi, sila.esgin@ogr.sakarya.edu.tr

Öz

Bu araştırmanın amacı, öğretmen adaylarının zamanlar arası düşünme becerileri ile gelecek okuryazarlığı düzeylerini geçmiş–bugün–gelecek bağlamında incelemektir. Günümüzde hızla değişen teknolojik, toplumsal ve kültürel koşullar, bireylerin geleceği yalnızca beklenen bir zaman dilimi olarak değil, bugünden planlanması, öngörülmesi ve anlamlandırılması gereken dinamik bir süreç olarak ele almalarını gerekli kılmaktadır. Bu bağlamda gelecek okuryazarlığı; bireyin geçmiş deneyimleri, mevcut durum ve olası gelecek senaryoları arasında anlamlı ilişkiler kurabilme, belirsizlikleri yorumlayabilme, çok yönlü düşünebilme ve bilinçli öngörüler geliştirebilme becerisi olarak değerlendirilmektedir. Gelecek nesilleri yetiştirecek olan öğretmen adaylarının bu becerilere sahip olması hem bireysel hem de toplumsal açıdan büyük önem taşımaktadır. Araştırma, nitel araştırma yaklaşımı kapsamında temel nitel desen kullanılarak yürütülmüştür. Çalışma grubunu, 2024–2025 eğitim-öğretim yılında bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesinde öğrenim gören 24 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Veriler doküman incelemesi yöntemiyle toplanmıştır. Bu doğrultuda katılımcılardan geçmişe yönelik sosyal medya gönderisi yazmaları, geçmişe veya geleceğe götürmek istedikleri bir icadı seçmeleri ve geçmiş–bugün–gelecek ilişkisini içeren özgün bir gelecek senaryosu oluşturmaları istenmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle sistematik biçimde çözümlenmiştir. Araştırma bulguları, öğretmen adaylarının geçmiş, bugün ve gelecek arasında anlamlı ve tutarlı ilişkiler kurabildiklerini ve gelecek okuryazarlığının çok boyutlu bir yapı sergilediğini ortaya koymaktadır. Katılımcıların anlatımlarında özellikle teknoloji, sağlık, çevre sorunları, savaş, etik değerler ve kültürel bellek temalarının öne çıktığı belirlenmiştir. Ayrıca bazı katılımcıların geleceğe yönelik eleştirel ve sorgulayıcı bir bakış açısı geliştirdikleri de dikkat çekmiştir. Sonuç olarak, zamanlar arası düşünmeyi destekleyen etkinliklerin öğretmen adaylarının gelecek okuryazarlığı becerilerini geliştirmede etkili olduğu belirlenmiştir. Bu doğrultuda, öğretmen yetiştirme programlarında gelecek okuryazarlığını destekleyen uygulamalara daha fazla yer verilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Zamanlar arası düşünme, gelecek okuryazarlığı, öğretmen adayları, sosyal bilgiler eğitimi

Abstract

This study aims to examine pre-service teachers' intertemporal thinking skills and their futures literacy levels within the context of past–present–future relationships. In contemporary society, shaped by rapid technological, social, and cultural changes, the future is no longer seen merely as a distant time but as a dynamic process that can be anticipated, interpreted, and shaped from the present. Futures literacy, in this framework, refers to the ability to connect past experiences, present circumstances, and possible future scenarios, to understand uncertainties, and to make informed predictions.

A qualitative research design, specifically a basic qualitative approach, was employed in this study. The study group included 24 pre-service teachers enrolled in the Faculty of Education at a state university during the 2024–2025 academic year. Data were collected through document analysis. Participants were asked to write a social media post about the past, select an invention they would take to either the past or the future, and develop an original future scenario that incorporated past–present–future connections. The collected data were analyzed using content analysis techniques. Findings indicate that pre-service teachers are generally able to establish meaningful and coherent links between past, present, and future contexts. Furthermore, results suggest that futures literacy has a multidimensional nature, encompassing cognitive, reflective, and imaginative aspects. The study emphasizes the importance of integrating activities that promote intertemporal thinking and futures literacy into teacher education programs. Such practices can enhance teachers' ability to interpret uncertainties, anticipate potential developments, and foster innovative thinking among their future students.

In conclusion, fostering futures literacy and intertemporal thinking in teacher education can contribute to preparing educators who are not only aware of historical and present contexts but are also capable of guiding learners toward informed and creative engagement with the future.

Keywords: Intertemporal Thinking, Futures Literacy, Pre-service Teachers, Social Studies Education

1922 İzmir Yangını'nın Çoklu Kaynaklar Üzerinden İncelenmesi: Öğretmen Adayları Üzerine Nitel Bir Çalışma

A Qualitative Study on Pre-Service Teachers: Examining the 1922 Izmir Fire Through Multiple Sources

Dr. Öğretim Üyesi Mehmet UYMAZ

Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, muymaz@sakarya.edu.tr

Ayşenur KELEŞ

Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, aysenur.keles2@ogr.sakarya.edu.tr,

Öz

Bu araştırmanın amacı, öğretmen adaylarının tarihsel bir olayı farklı kaynaklar üzerinden inceleyerek kanıta dayalı yorum geliştirme ve tarihsel çıkarım yapma becerilerini ortaya koymaktır. Çalışma kapsamında öğretmen adaylarının, Türk Kurtuluş Savaşı'nın son döneminin en önemli ve tartışmalı olaylarından biri olan 1922 İzmir Yangını hakkında sunulan tarihsel kaynakları inceleyerek olayın sorumluluğuna ilişkin nasıl bir değerlendirme yaptıkları incelenmiştir. İzmir Yangını, meydana getirdiği büyük yıkımın yanı sıra sorumluluğu konusunda tarih yazımında farklı görüşlerin ortaya çıkmasına neden olması bakımından tarihsel açıdan önemli bir olaydır. Bu nedenle olayın farklı kaynaklar üzerinden ele alınması, öğretmen adaylarının tarihsel olaylara eleştirel ve çok yönlü bir bakış açısıyla yaklaşmalarını sağlaması açısından önemli görülmektedir.

Araştırma, nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubunu 2024-2025 eğitim-öğretim yılında bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesinde öğrenim gören 31 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında katılımcılara "İzmir'i Kim Yaktı?" başlıklı etkinlik doğrultusunda yedi farklı tarihsel kaynak sunulmuştur. Bu kaynaklar arasında döneme ait tanık anlatımları, gazete haberleri ve tarihsel değerlendirmeler yer almaktadır. Katılımcılardan verilen kaynakları incelemeleri, bu kaynaklar doğrultusunda İzmir Yangını'nın nasıl gerçekleşmiş olabileceğine ilişkin bir tahmini senaryo oluşturmaları, yangından kimin sorumlu olabileceğini belirtmeleri ve bu görüşlerini kaynaklara dayalı gerekçelerle açıklamaları istenmiştir. Araştırma verileri doküman incelemesi yöntemiyle toplanmış ve elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir.

Araştırma bulguları, öğretmen adaylarının verilen kaynakları inceleyerek İzmir Yangını'nın sorumluluğuna ilişkin farklı yorumlar geliştirdiklerini göstermektedir. Katılımcıların oluşturdukları senaryolarda yangının sorumluluğu konusunda farklı kişi ve grupların öne çıktığı görülmüştür. Bazı öğretmen adayları belirli bir grubu sorumlu tutarken, bazıları ise olayın birden fazla faktörün etkisiyle gerçekleşmiş olabileceğini ifade etmiştir. Ayrıca katılımcıların görüşlerini oluştururken çoğunlukla verilen kaynaklarda yer alan tanıklıklara ve metinlerde sunulan bilgilere dayalı çıkarımlar yaptıkları belirlenmiştir.

Sonuç olarak bu çalışma, çoklu tarihsel kaynakların kullanıldığı etkinliklerin öğretmen adaylarının tarihsel düşünme, kanıta dayalı çıkarım yapma ve eleştirel değerlendirme becerilerinin gelişimine katkı sağlayabileceğini ortaya koymaktadır. Bu doğrultuda öğretmen

yetiştirme programlarında tarihsel olayların farklı kaynaklar aracılığıyla analiz edilmesine dayalı uygulamalara daha fazla yer verilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: İzmir Yangını (1922); Öğretmen Adayları; Tarihsel Düşünme; Çoklu Tarihsel Kaynaklar; Kanıta Dayalı Çıkarım

Abstract

The aim of this study is to reveal pre-service teachers' abilities to develop evidence-based interpretations and make historical inferences by examining a historical event through different sources. Within the scope of the study, it was investigated how pre-service teachers evaluated the responsibility for the 1922 İzmir Fire, one of the most significant and controversial events of the final period of the Turkish War of Independence, by analyzing the historical sources presented to them. The İzmir Fire is historically significant not only because of the extensive destruction it caused in the city but also because it has led to different interpretations in historiography regarding its responsibility. Therefore, examining the event through multiple sources is considered important in enabling pre-service teachers to approach historical events from a critical and multi-perspective viewpoint.

The study was conducted within the framework of a qualitative research approach. The study group consisted of 31 pre-service teachers studying at the faculty of education of a state university during the 2024–2025 academic year. Within the scope of the research, participants were presented with seven different historical sources as part of the activity titled "Who Burned İzmir?". These sources included eyewitness accounts from the period, newspaper reports, and historical evaluations. Participants were asked to examine the given sources, construct a hypothetical scenario explaining how the İzmir Fire might have occurred, identify who might have been responsible for the fire, and justify their views with source-based evidence. Research data were collected through document analysis, and the obtained data were analyzed using the content analysis method.

The findings of the study indicate that pre-service teachers developed different interpretations regarding the responsibility for the İzmir Fire by examining the given sources. In the scenarios constructed by the participants, different individuals and groups emerged as possible responsible parties. While some pre-service teachers attributed responsibility to a specific group, others stated that the event might have occurred as a result of multiple factors. In addition, it was determined that participants largely based their interpretations on the eyewitness testimonies and information presented in the sources.

As a result, this study demonstrates that activities involving the use of multiple historical sources can contribute to the development of pre-service teachers' historical thinking, evidence-based reasoning, and critical evaluation skills. Accordingly, it is recommended that teacher education programs include more applications based on the analysis of historical events through multiple sources.

Keywords: İzmir Fire (1922); Pre-service Teachers; Historical Thinking; Multiple Historical Sources; Evidence-based Reasoning

Öğretmen Adaylarının Gelecek ve Toplumsal Dönüşüm Algılarının İncelenmesi

Examining Pre-Service Teachers' Perceptions of the Future and Social Transformation

Dr. Öğretim Üyesi Mehmet UYMAZ

Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, muymaz@sakarya.edu.tr

Gizem YÖNAL

Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, gizem.yonal@ogr.sakarya.edu.tr

Öz

Bu çalışma, 2025–2026 eğitim-öğretim yılında Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencilerinin görsel üretimler aracılığıyla ortaya koydukları algı ve anlamlandırma süreçlerini incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, öğretmen adaylarının çizim yoluyla ifade ettikleri düşünsel kurguları analiz ederek çok boyutlu algı yapılarını ortaya koymaya odaklanan nitel bir araştırma olarak desenlenmiştir.

Bu kapsamda, katılımcılardan belirli tematik yönlendirmeler çerçevesinde görseller çizmeleri istenmiş; üretilen bu görseller araştırmanın temel veri kaynağını oluşturmuştur. Çalışma grubu, eğitim fakültesinde öğrenim gören öğretmen adaylarından oluşmaktadır. Katılımcıların ortaya koyduğu görsel üretimler, bireylerin zihinsel temsillerini, değer dünyalarını ve anlamlandırma biçimlerini yansıtan önemli veri setleri olarak ele alınmıştır.

Araştırma, öğretmen adaylarının görsel üretimleri aracılığıyla hangi tematik yönelimleri ortaya koyduklarını, bu üretimlerinin hangi kavramsal kategoriler altında anlam kazandığını ve söz konusu görsel anlatımların bireysel düşünme biçimleri ile mesleki perspektifler bağlamında nasıl değerlendirilebileceğini incelmektedir. Bu doğrultuda, görsel üretimlerde öne çıkan anlamların ütopik, teknolojik, eğitim odaklı ya da alternatif tematik çerçeveler içerisinde nasıl konumlandığı bütüncül bir yaklaşımla ele alınmaktadır.

Elde edilen veriler içerik analizi tekniği ile çözümlenmiş; görseller ve bu görsellere eşlik eden açıklamalar tematik kodlar altında sınıflandırılarak yorumlanmıştır. Bulgular, öğretmen adaylarının görsel üretimlerinin çok katmanlı bir anlamlandırma sürecine işaret ettiğini ortaya koymaktadır. Bu bağlamda teknolojik unsurların dikkat çekici bir yoğunluk oluşturduğu; bununla birlikte eğitimsel dönüşüm, toplamsal değişim ve ütopik/düşsel kurguların da görsel anlatımlarda belirgin biçimde yer aldığı görülmektedir. Katılımcıların ürettikleri görsellerin, farklı tematik yönelimleri bir arada barındıran bütüncül bir algı yapısını yansıttığı anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak bu çalışma, öğretmen adaylarının görsel üretimler aracılığıyla dışa vurdukları anlam dünyalarını görünür kılmakta ve eğitim bağlamında çok boyutlu algıların nasıl yapılandığına ilişkin kapsamlı bir çerçeve sunmaktadır. Bu yönüyle araştırma, öğretmen yetiştirme süreçlerinin değerlendirilmesine ve görsel temelli veri toplama yaklaşımlarının eğitim araştırmalarındaki kullanımına katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Görsel üretim, Öğretmen Adayları, Algı Analizi, İçerik Analizi, Çok Boyutlu Düşünme

Abstract

This study aims to examine the perception and meaning-making processes revealed through the visual productions of students at Sakarya University Faculty of Education during the 2024–2025 academic year. The research is designed as a qualitative study focusing on uncovering multidimensional perceptual structures by analyzing the conceptual constructs that teacher candidates express through drawings. Within this scope, participants were asked to produce visuals within the framework of specific thematic prompts; these visuals constituted the primary data source of the study. The study group consists of teacher candidates studying in the faculty of education. The visual productions created by the participants were considered as significant data sets reflecting individuals' mental representations, value systems, and ways of meaning-making. The study examines which thematic orientations teacher candidates reveal through their visual productions, under which conceptual categories these productions gain meaning, and how these visual expressions can be interpreted in relation to individual thinking styles and professional perspectives. Accordingly, the meanings highlighted in the visual productions are addressed holistically in terms of how they are positioned within utopian, technological, educational, or alternative thematic frameworks. The obtained data were analyzed using the content analysis technique; the visuals and the accompanying explanations were classified and interpreted under thematic codes. The findings indicate that the visual productions of teacher candidates point to a multilayered meaning-making process. In this context, technological elements appear with notable intensity; however, educational transformation, social change, and utopian/imaginary constructs are also prominently reflected in the visual narratives. It is understood that the visuals produced by the participants reflect a holistic perception structure that encompasses multiple thematic orientations simultaneously.In conclusion, this study makes visible the worlds of meaning that teacher candidates express through visual productions and presents a comprehensive framework for understanding how multidimensional perceptions are structured in the context of education. In this respect, the research contributes to the evaluation of teacher education processes and to the use of visual-based data collection approaches in educational research.

Keywords: Visual production, Teacher Candidates, Perception Analysis, Content Analysis, Multidimensional Thinking

Teknolojik Ütopya ile Ekolojik Distopya Arasında: Ortaokul Öğrencilerinin Gelecek Düşünceleri Üzerine Fenomenolojik Bir Analiz

Between Technological Utopia and Ecological Dystopia: A Phenomenological Analysis of Middle School Students' Perceptions of the Future

Dr. Öğretim Üyesi Mehmet UYMAZ

Sakarya Universitesi, muymaz@sakarya.edu.tr

Hilal TEKİR

Sakarya Üniversitesi, hilal.tekir@ogr.sakarya.edu.tr

Öz

Bu araştırma, Marmara Bölgesi'nde farklı sosyo-ekonomik ve kurumsal düzeyleri temsil eden iki ayrı okulda (devlet okulu ve vakıf koleji) öğrenim gören 5. ve 6. sınıf öğrencilerinin geleceğe yönelik algılarını karşılaştırmalı bir perspektifle incelemeyi amaçlamaktadır. Nitel araştırma metodolojisine dayalı fenomenolojik (olgubilim) desenle yürütülen çalışmada, öğrencilerin öznel deneyimleri ve zihinsel gelecek kurguları odak noktasına alınmıştır. Araştırmanın verileri, katılımcıların serbest çağrışımlarına ve yaratıcı düşüncelerine imkân tanıyan "hikâye tamamlama" ve "yarı yapılandırılmış görüşme" teknikleri aracılığıyla toplanmıştır. Araştırma bulguları, öğrencilerin gelecek kurgularının "teknolojik iyimserlik" ile "varoluşsal/ekolojik kaygı" arasında keskin bir değişim sergilediğini ortaya koymaktadır. Teknolojik boyutta; ışınlanma kapsülleri, zaman makineleri ve hizmet sektörünü domine eden robotik sistemler üzerinden kurgulanan ütopik bir beklenti hakimdir. Ancak bu beklentiyle eş zamanlı olarak; kuraklık, su krizi ve nesli tükenen canlılar gibi temalarla örülü derin bir distopik kaygı düzeyi tespit edilmiştir. Özellikle "elektronik ağaç" ve "havayla çalışan ulaşım araçları" gibi metaforlar, teknolojinin ekolojik yıkımı durdurmaya yönelik bir "kurtarıcı" olarak konumlandırıldığını göstermektedir. Mekânsal değişim açısından gelecek; yeraltı şehirleri, devasa dikey yapılar veya uzay kolonileri gibi alternatif yaşam alanları üzerinden inşa edilmektedir. Bazı kavramlar ise her iki okulda ve her iki sınıf düzeyinde öğrenciler tarafından tekrarlanmıştır. Örneğin uçan araba, ışınlanma cihazı , uzay, uzaylı, roket gibi kavramlar. Çalışmanın en kritik sonucu, öğrencilerin geleceği şekillendirecek "etkin özneler" olma bilincinin sınırlı kalmasıdır. Araştırmadan elde edilen bulgular kapsamında araştırmanın gerçekleştirildiği öğrenciler için gelecek, inşa edilen bir süreçten ziyade, teknolojik gelişmelerin veya çevresel felaketlerin belirlediği, bireyin sadece "maruz kaldığı" deterministik bir senaryo olarak algılanmaktadır. Bu bağlamda, eğitim programlarında teknik beceri aktarımının ötesine geçilerek, öğrencilerin stratejik vizyon geliştirme yetkinliklerini artıracak "Gelecek Okuryazarlığı (Futures Literacy)" pedagojisinin Sosyal Bilgiler müfredatına entegre edilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Gelecek Okuryazarlığı, Fenomenoloji, Ütopya, Ekolojik Kaygı, Sosyal Bilgiler Eğitimi.

Abstract

This study aims to comparatively examine the future perceptions of 5th and 6th-grade students attending two different schools (a public school and a private foundation college) representing diverse socio-economic and institutional backgrounds in the Marmara Region. Conducted with a phenomenological design based on qualitative research methodology, the study focuses on the subjective experiences and mental future constructs of the students. The data were collected through "story completion" and "semi-structured interview" techniques, which allow for free association and creative thinking, and were analyzed using the thematic content analysis method. The research findings reveal that students' future constructs exhibit a sharp oscillation between "technological optimism" and "existential/ecological anxiety." In the technological dimension, a utopian expectation prevails, structured around teleportation capsules, time machines, and robotic systems dominating the service sector. However, simultaneously with this expectation, a deep level of dystopic anxiety has been identified, woven with themes such as drought, water crisis, and loss of biodiversity. Metaphors such as "electronic trees" and "air-powered vehicles" indicate that technology is positioned as a "savior" to halt ecological destruction. Additionally, concepts like flying cars, space, and rockets emerged as common symbols in both school types. In terms of spatial change, the future is constructed through alternative living areas such as underground cities, massive vertical structures, or space colonies. The most critical result of the study is the limited awareness among students of being "active agents" who will shape the future. For the participants, the future is perceived not as a process to be built, but as a deterministic scenario determined by technological developments or environmental disasters, which the individual merely "undergoes." In this context, it is recommended that educational programs go beyond the mere transfer of technical skills and integrate "Futures Literacy" pedagogy, which will increase students' strategic vision development competencies, into the Social Studies curriculum.

Keywords: Futures Literacy, Phenomenology, Utopia, Ecological Anxiety, Social Studies Education.

Shaun Tan’ın "Uzak" Uzak (The Arrival) Adlı Sessiz Kitabının Göstergebilimsel Analizi

A Semiotic Analysis of Shaun Tan’s Silent Book The Arrival

Özlem KAYA

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi ozlemkaya678@gmail.com

Dr. Öğretim Üyesi Kerim TUZCU

Siirt Üniversitesi, kerimtuzcu@hotmail.com

Öz

Bu çalışmada, Shaun Tan’ın kelimelere yer vermediği Uzak (The Arrival) adlı eserin görsel okuryazarlık ve anlam üretme pratikleri bağlamında göstergebilimsel bir mercekten okunması amaçlanmaktadır. Metinsel yönlendirmelerin tamamen dışarıda bırakıldığı bu anlatıda; göç, yabancılaşma, dil bariyeri ve kültürel uyum gibi evrensel deneyimlerin yalnızca görsel kodlarla nasıl inşa edildiği üzerinde durulmaktadır. Nitel araştırma yaklaşımıyla bir durum çalışması olarak tasarlanan bu araştırmada, doküman incelemesi yoluyla elde edilen görsel veriler Charles Sanders Peirce’ün göstergebilimsel modeli (görüntüsel, belirtisel ve simgesel göstergeler) ışığında yorumlanmıştır. Çözümlemeler sonucunda, eserdeki sessizliğin bir iletişim eksikliği olmadığı; aksine, okurun anlama sürecine ortak edilmesini ve faal bir kod çözücüye dönüşmesini sağlayan bilinçli bir söylem stratejisi olduğu ortaya konulmuştur. İncelemede, görüntüsel göstergelerin göçmen psikolojisini ve evrensel duyguları son derece gerçekçi biçimde yansıttığı; belirtisel göstergelerin ise zaman algısını ve mekânsal sıkışmışlığı nedensel bağlarla güçlü bir şekilde hissettirdiği belirlenmiştir. Araştırmanın en çarpıcı bulguları ise simgesel göstergeler katmanında ortaya çıkmıştır. Eserin tamamen kurgusal olan alfabesi dil bariyerini evrenselleştirirken, bürokratik etiketlerin kimliksizleşmeyi, gerçeküstü evcil canlıların sosyal uyumu ve origami kuş figürünün umudu simgelediği anlaşılmıştır. Sonuç olarak Uzak, belli bir coğrafyaya ya da etnik kökene dair tüm işaretleri bilinçli olarak silerek göçmenlik deneyiminin evrensel bir meta-anlatıya dönüştürülmesini başarmaktadır. Bu tablo, sözsüz resimli kitapların dil sınırlarını aşarak farklı kültürlerden okurların ortak bir görsel düzlemde buluşturulabilmesini ve görsel okuryazarlık becerilerinin doğrudan beslenebilmesini açıkça göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Sözsüz Resimli Kitaplar, Görsel Okuryazarlık, Göstergebilim, Charles Sanders Peirce, Göçmenlik Söylemi.

Abstract

The main aim of this research is to conduct a semiotic analysis of the wordless picture book *The Arrival* by Shaun Tan, within the context of visual literacy strategies and meaning-making practices. In this work, where words and textual guidance are completely excluded, the study examines how universal themes such as migration, alienation, language barriers, and cultural adaptation are constructed solely through visual codes. The study is structured using a case study design within the framework of qualitative research paradigms, and the document analysis method was used to collect data. The obtained visual data were analyzed using a descriptive and interpretive approach within the framework of Charles Sanders Peirce's model based on the "Icon (Analogy), Index (Sign), and Symbol" triad. As a result of the analyses, it was determined that the absence of text (silence) in the work is not a lack of communication, but rather a conscious discourse strategy that places the reader in the position of an active meaning producer and decoder. Iconic signs realistically reflect the universal emotions experienced by migrants; Indexical indicators reveal the flow of time and spatial confinement through causal connections. In the context of symbolic indicators, which constitute the most in-depth findings of the study, it was determined that the entirely fabricated alphabet used in the work universalizes the communication barrier, bureaucratic labels represent de-identification, surreal domesticated creatures signify social conformity, and the origami bird symbolizes hope. In conclusion, the work *Distant* transforms the experience of migration into a universal meta-narrative by deliberately erasing signs belonging to a specific geography or ethnic identity. It is emphasized that wordless picture books have the power to bring together readers from different cultures on a common visual reading plane, transcending the boundaries of language, and directly contribute to the development of visual literacy skills.

Keywords: Wordless Picture Books, Visual Literacy, Semiotics, Charles Sanders Peirce, Discourse on Migration.

Sezai Karakoç'un "Leyla Köşesi" Şiirinin Saussure'ün Dil–Söz Ayrımı Temelinde İncelenmesi

An Analysis of Sezai Karakoç's Poem "Leyla Köşesi" Based on Saussure's Distinction Between Language and Speech

Fatma OLGUN

Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Öğretmenliği Bölümü, fatmaolgun041@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Kerim TUZCU

Siirt Üniversitesi, kerimtuzcu@hotmail.com

Öz

Bu çalışmanın amacı, Sezai Karakoç'un "Leyla Köşesi" adlı şiirini Ferdinand de Saussure'ün ünlü "dil ve söz" ayrımı üzerinden yeniden okumaktır. Araştırmada, dilin toplumsal ve uzlaşımsal yapısı ile sözün tamamen ferdî, yenilikçi alanı arasındaki etkileşime odaklanıyoruz. Amacımız, bu iki zıt kutbun metnin estetik dokusunu ve anlam dünyasını nasıl inşa ettiğini somut bir biçimde ortaya koymaktır. Tamamen nitel bir metin analizi deseninin benimsendiği bu çalışmada, şiir hem yüzey yapısıyla (dil) hem de derin yapısıyla (söz) masaya yatırıldı. Karakoç'un kelime tercihleri, kurduğu sözdizimi, kullandığı metaforlar ve imge dünyası doğrudan Saussure'ün kuramsal merceğinden geçirildi. Dildeki standart göstergelerin nasıl anlam ürettiğine bakarken, eş zamanlı olarak "söz" düzeyinde yapılan bilinçli sapmaları ve imgesel yoğunluğu da hesaba kattık. Yaptığımız analizler oldukça dikkat çekici bir tablo ortaya çıkardı: Şiirde ilk bakışta göze çarpan o gündelik, duru dilin hemen altında son derece zengin ve çok katmanlı bir yapı var. Şair, dil boyutunda metnin yapısal bütünlüğünü ve netliğini titizlikle koruyor; fakat iş "söz" boyutuna geldiğinde alışılmadık bağdaştırmalar, ağır bir imgesel yoğunluk ve metafizik sıçramalar devreye giriyor. Özellikle ruh-beden çatışması, arzu ile korku arasındaki o ince çizgi, tasavvufi alt metinler ve varoluşsal krizler tamamen bu özgün "söz" pratikleriyle derinlik kazanmış. Bir başka deyişle Karakoç, ortak dilin sunduğu zemini kendi bireysel söylemiyle sınırlarına kadar genişletmektedir. Nihayetinde bu çalışma, Saussure'ün dil-söz ayrımının şiir tahlillerinde ne kadar işlevsel ve ufuk açıcı bir anahtar olabileceğini kanıtlıyor. "Leyla Köşesi"nde gördüğümüz üzere; dil, okurla metin arasındaki köprüyü kurup anlaşılırlığı sağlarken, bireysel "söz" metne asıl estetik ve düşünsel ruhunu üflüyor. Dolayısıyla bu iki boyut arasındaki dinamik gerilim, şiirin sadece ne anlattığını değil, onu nasıl anlattığını şekillendiren en temel güçtür.

Anahtar Kelimeler: Dil-söz ayrımı, Ferdinand de Saussure, Sezai Karakoç, Leyla Köşesi, şiir çözümlemesi.

Abstract

The primary drive of this study is to offer a fresh reading of Sezai Karakoç's poem "Leyla Köşesi" through the lens of Ferdinand de Saussure's famous *langue-parole* (language-speech) dichotomy. We specifically focus on the interplay between the socially agreed-upon conventions of *langue* and the deeply personal, creative domain of *parole*, revealing exactly how this dynamic tension shapes the text's aesthetic texture and semantic landscape.
Method: Employing a qualitative textual analysis framework, we unpacked the poem across both its surface (*langue*) and deep (*parole*) structures. Karakoç's specific word choices, syntax, metaphorical language, and imagery were all scrutinized through Saussure's theoretical perspective. Going beyond how standard linguistic signs generate meaning, the study equally weighs the deliberate deviations and the dense imaginative leaps occurring at the level of *parole*. What emerges from the analysis is a striking contrast: beneath a seemingly everyday, lucid language lies a highly complex, multi-layered architecture. While the poet strictly preserves structural integrity and clarity at the *langue* level, he unleashes unusual collocations, dense imagery, and metaphysical leaps through *parole*. It is precisely this individual execution of speech that deepens the poem's core themes—such as the soul-body conflict, the fine line between desire and fear, underlying Sufi motifs, and existential anxieties. Ultimately, Karakoç stretches the boundaries of a shared language utilizing his unique individual discourse. Ultimately, this paper demonstrates just how functional and illuminating Saussure's *langue-parole* distinction can be when dissecting poetry. As "Leyla Köşesi" clearly illustrates, *langue* builds the bridge of comprehension to the reader, while individual *parole* breathes aesthetic and intellectual life into the verses. The dynamic friction between these two dimensions is not merely a feature of the poem; it is the very engine that drives its entire poetic universe, dictating both its meaning and its form.

Keywords: Langue-parole dichotomy, Ferdinand de Saussure, Sezai Karakoç, Leyla Köşesi, poetry analysis.

Samed Behrengi'nin Ulduz Kız ve Konuşan Bebek Hikâyesinde Çocuk ve Aile ilişkilerinin İncelenmesi

An Examination of Child–Family Relationships in Samed Behrengi's Story Ulduz Girl and the Talking Doll

Muazzez AKKUŞ

Siirt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek lisans Öğrencisi – hyrnnsa5672@gmail.com

Öz

Amaç: Bu çalışmanın temel amacı, Samed Behrengi'nin Ulduz ve Konuşan Bebek adlı eserinde çocuk ve aile ilişkisini incelemektir. Çalışmada, aile içi iletişimin çocukların duygusal ve sosyal gelişimindeki rolü, sevgi ve güven eksikliğinin çocukların hayal dünyasına ve psikolojik süreçlerine nasıl yansıdığı ortaya konulmaktadır.

Yöntem: Bu çalışmada nitel araştırma desenlerinden doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sürecinde Samed Behrengi'nin Ulduz Kız ve Konuşan Bebek adlı hikâyesi ayrıntılı olarak incelenmiş, çocuk-aile ilişkisine dair bölümler tespit edilmiştir. Bu bölümler, aile içi iletişim, ebeveyn tutumları ve çocukların duygusal ihtiyaçları çerçevesinde değerlendirilmiştir. Doküman incelemesi, metnin bütüncül bir yaklaşımla ele alınmasına ve çocuk-aile ilişkilerinin doğal bağlamında yorumlanmasına imkân sağlamıştır.

Bulgular: İnceleme sonucunda parçalanmış aile yapısının çocuk üzerindeki etkileri açıkça ortaya çıkmıştır. Ulduz'un annesinden koparılması ve babasının edilgen tutumu, çocuğun sevgi ve güven ihtiyacını artırmıştır. Üvey anne figürü ise baskı ve dışlanma ile aile içi iletişimin zayıflığını göstermektedir. Bu ortamda Ulduz, "Konuşan Bebek" aracılığıyla hayal gücünü bir sığınak olarak kullanmış; yalnızlık ve sevgisizlik karşısında duygusal direnç geliştirmiştir. Hikâye, aile bağlarının zayıflığının çocukların güven duygusu ve sosyal uyumunu olumsuz etkilediğini; buna karşılık sevgi ve iletişimin çocuk gelişiminde temel bir ihtiyaç olduğunu ortaya koymaktadır.

Sonuç: Bu çalışma, Ulduz Kız ve Konuşan Bebek hikâyesinin aile içi iletişim eksikliğinin çocukların duygusal gelişiminde yarattığı olumsuz etkileri gözler önüne sermektedir. Çocuğun hayal gücünü bir sığınak olarak kullanması, sevgi ve güven ihtiyacının karşılanmadığında alternatif yollarla telafi edilmeye çalışıldığını göstermektedir. "Ulduz ve Konuşan Bebek" hikâyesi çocuklara içsel güç kazandıran ve aile ilişkilerinin önemini fark ettiren bir edebi örnek olarak değerlendirilebilir. Araştırma, çocuk edebiyatında aile bağlarının önemini vurgulamakta; nitelikli edebi metinlerin eğitim süreçlerinde çocuk-aile ilişkisini destekleyici bir araç olarak kullanılabileceğini işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Samed Behrengi, Ulduz ve Konuşan Bebek, Çocuk-Aile İlişkisi

Abstract

The main objective of this study is to examine the child-family relationship in Samed Behrengi's work, *Ulduz and the Talking Baby*. The study reveals the role of intra-family communication in children's emotional and social development, and how a lack of love and trust is reflected in children's imaginations and psychological processes. This study utilized the document analysis method, a qualitative research design. During the research process, Samed Behrengi's story *Ulduz and the Talking Baby* was examined in detail, and sections related to the child-family relationship were identified. These sections were evaluated within the framework of intra-family communication, parental attitudes, and children's emotional needs. Document analysis allowed for a holistic approach to the text and an interpretation of child-family relationships within their natural context. The study clearly revealed the effects of a fragmented family structure on the child. Ulduz's separation from her mother and her father's passive attitude increased her need for love and security. The stepmother figure, on the other hand, demonstrates the weakness of family communication through oppression and exclusion. In this environment, Ulduz used her imagination as a refuge through the "Talking Baby"; she developed emotional resilience against loneliness and lack of love. The story reveals that the weakness of family ties negatively affects children's sense of security and social adjustment; conversely, love and communication are fundamental needs in child development.This study highlights the negative effects of a lack of family communication on children's emotional development through the story of Ulduz and the Talking Baby. The child's use of imagination as a refuge shows that when the need for love and security is not met, it is attempted to be compensated for through alternative means. Ulduz and the Talking Baby can be considered a literary example that empowers children and makes them aware of the importance of family relationships. The research emphasizes the importance of family ties in children's literature; This indicates that high-quality literary texts can be used as a tool to support child-family relationships in educational processes.

Keywords: Samed Behrengi, Ulduz and The Talking Baby, Child-Family Relationship

Türkçe Eğitimi Alanında Yazma Eğitimi Tezlerinin Bibliyometrik Analizi

A Bibliometric Analysis of Theses on Writing Education in the Field of Turkish Language Education

Doç. Dr. M. Halil SAĞLAM

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi, mhalil.saglam@gmail.com

Öz

Yazma eğitimi, Türkçe eğitiminin dört temel dil becerisinden biri olarak bireyin düşüncelerini yapılandırma, ifade etme ve iletişim kurma süreçlerinde merkezi bir rol üstlenmektedir. Bu alan, özellikle yükseköğretim düzeyinde lisansüstü çalışmalar aracılığıyla sistematik biçimde ele alınmakta ve her geçen yıl artan sayıda akademik araştırmaya konu olmaktadır. Türkçe eğitimi alanında yazma becerisine yönelik hazırlanmış lisansüstü tezlerin bibliyometrik profilini ortaya koymayı amaçlayan bu çalışmada, yazma eğitimi (64 doktora, 125 yüksek lisans), okuma eğitimi (79 doktora, 85 yüksek lisans), dinleme eğitimi (31 doktora, 104 yüksek lisans) ve konuşma eğitimi (25 doktora, 78 yüksek lisans) alanlarında hazırlanan tezler incelenmiş; yazma eğitiminin dört temel dil becerisi içerisindeki yeri belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırma dört temel dil becerisi arasında yazma becerisiyle sınırlandırılmıştır. Yapılan tespitlere göre toplam tez sayısı içerisinde yazma eğitimi tezleri yaklaşık %37,6 oran ile en yüksek paya sahip olup, bu durum yazma becerisinin Türkçe eğitimi araştırmaları içerisindeki belirgin ağırlığını ortaya koymaktadır. Araştırma, doküman incelemesine dayalı bet imsel bir çalışma olup karma yöntem yaklaşımıyla yürütülmüştür. Veriler; tezlerin yıllara, üniversitelere, eğitim düzeylerine ve konu alanlarına göre sınıflandırılması yoluyla analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular, yazma eğitimi alanında özellikle yüksek lisans düzeyinde yoğunlaşan bir akademik üretimin bulunduğunu göstermektedir. Yıllara göre dağılım incelendiğinde ise 2019 yılı sonrasında belirgin bir artış eğilimi dikkat çekmektedir. Tematik açıdan değerlendirildiğinde tezlerin önemli bir bölümünün yöntem/teknik/model/strateji odaklı çalışmalarda yoğunlaştığı; buna karşılık görüş/algı/tutum ve içerik incelemelerine dayalı çalışmaların daha sınırlı kaldığı görülmektedir. Çalışma, yazma eğitimi alanındaki genel eğilimleri ortaya koyarak alanda yapılacak yeni araştırmalar için yol gösterici bir çerçeve sunmaktadır.

Anahtar kelimler: Yazma eğitimi, eğilim, dört temel dil becerisi, bibliyometri

Abstract

Writing education, as one of the four fundamental language skills in Turkish language education, plays a central role in structuring thoughts, expressing ideas, and facilitating communication. This field has been systematically addressed, particularly through postgraduate studies in higher education, and has increasingly become the subject of academic research. The present study aims to reveal the bibliometric profile of postgraduate theses on writing education in the field of Turkish education.

Within this scope, theses on writing education (64 doctoral, 125 master's), reading education (79 doctoral, 85 master's), listening education (31 doctoral, 104 master's), and speaking education (25 doctoral, 78 master's) were examined, and the position of writing education among the four fundamental language skills was determined. The study is limited to writing as a language skill within the framework of the four basic language skills. The findings indicate that writing education constitutes approximately 37.6% of the total theses, representing the highest proportion among all language skills and demonstrating its prominence within Turkish language education research.This research is a descriptive study based on document analysis and was conducted using a mixed-methods approach. The data were analyzed by classifying theses according to years, universities, educational levels, and thematic categories.

The findings reveal that academic production in writing education is predominantly concentrated at the master's level. An examination of the yearly distribution shows a significant increase after 2019, reflecting both the growing relevance of the field and shifts in research trends. In terms of thematic distribution, a considerable portion of the theses focuses on method/technique/model/strategy-based studies, whereas studies based on perceptions, attitudes, and content analysis remain relatively limited. Regarding educational level, master's theses significantly outnumber doctoral dissertations, while the distribution across universities indicates a concentration in certain institutions. In conclusion, writing education maintains a strong position within Turkish language education; however, studies predominantly focus on application-based approaches, and theoretical diversity remains limited. This study provides a comprehensive overview of research trends in writing education and offers a guiding framework for future studies in the field.

Keywords: Writing education, trends, four basic language skills, bibliometrics

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Eğilimleri Bağlamında Sol Ayağım Adlı Eserin İncelenmesi

An Analysis of My Left Foot in the Context of the Trends of the Century of Türkiye Education Model

Muhammed Veysel ERENKARA

Siirt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, mvy5634@hotmail.com

Doç. Dr. Mehmet Halil SAĞLAM

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi, mhalil.saglam@gmail.com

Öz

Çocuk ve ilk gençlik edebiyatı, bireylerin karakter gelişiminde, duyuşsal becerilerinin inşasında ve toplumsal değerleri içselleştirmelerinde temel bir role sahiptir. Bu bağlamda, öğrencilere çok yönlü bir bakış açısı kazandırmayı amaçlayan güncel eğitim yaklaşımları, edebi metinlerin sınıflardaki işlevini daha da önemli hale getirmektedir. Bu araştırmanın temel amacı, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında belirlenen benlik, sosyal ve entelektüel eğilimlerin; gerçek bir yaşam öyküsüne dayanan biyografik nitelikteki Sol Ayağım adlı eserdeki başkahraman üzerinden nasıl yansıtıldığını kapsamlı ve detaylı bir biçimde incelemektir.

Nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi deseninin kullanıldığı bu çalışmada, İrlandalı yazar Christy Brown'un kendi fiziksel engeline karşı verdiği muazzam varoluş mücadelesini anlatan Sol Ayağım eseri tek temel veri kaynağı olarak belirlenmiştir. Araştırma kapsamında elde edilen nitel veriler, betimsel analiz yaklaşımıyla titizlikle çözümlenmiş ve eserdeki eğitim modeline ait eğilim durumları sistematik bir biçimde sınıflandırılmıştır. Ulaşılan bulgulara göre, eserde başkahramanın fiziksel sınırlılıkları aşma çabası ve kendini sanatla ifade etme süreci doğrultusunda özellikle azim, kararlılık, yaratıcılık, sabır ve empati eğilimlerinin oldukça yoğun bir biçimde ön plana çıktığı görülmüştür. Kahramanın karşılaştığı sosyolojik ve psikolojik zorluklar karşısında asla pes etmemesi ve içsel motivasyonunu koruması, eğitim modelinin hedeflediği güçlü irade inşasıyla doğrudan örtüşmektedir.

Sonuç olarak, incelenen eserin engellilik durumunu bir eksiklikten ziyade dönüştürülmesi gereken bir mücadele alanı olarak kurguladığı; gerçek hayattan beslenen bu tür evrensel biyografik metinlerin öğrencilerin hayatta kalma, zorluklarla baş etme ve üretme becerilerine yüksek düzeyde katkı sağladığı kesin olarak belirlenmiştir. Bu bağlamda, edebi gücü yüksek olan Sol Ayağım adlı eserin, Maarif Modeli'nde hedeflenen tüm temel eğilimleri öğrencilere doğrudan ve dolaylı olarak kazandırmada son derece etkili, ilham verici ve tamamlayıcı bir ana materyal olarak modern eğitim süreçlerinde aktif şekilde kullanılabileceği önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Edebiyatı, Maarif Modeli, Eğilimler, Doküman İncelemesi, Sol Ayağım

Abstract

Children's and early youth literature plays a fundamental role in character development, the construction of affective skills, and the internalization of social values. In this context, current educational approaches aiming to provide a versatile perspective make the function of literary texts in classrooms even more important. The main purpose of this study is to comprehensively analyze how the self, social, and intellectual tendencies determined within the scope of the Turkish Century Education Model are reflected through the protagonist in the biographical work My Left Foot, based on a true-life story.

In this study utilizing the document analysis design, a qualitative research method, the work My Left Foot, portraying the tremendous existential struggle of the Irish author Christy Brown against his physical disability, was determined as the single main data source. The qualitative data obtained within the scope of the research were meticulously analyzed with a descriptive analysis approach, and the tendency situations belonging to the education model in the work were systematically classified.

According to the findings, it was observed that in the work, especially the tendencies of perseverance, determination, creativity, patience, and empathy came to the forefront quite intensely in line with the protagonist's effort to overcome physical limitations and express himself through art. The hero's never giving up in the face of sociological and psychological difficulties and maintaining his internal motivation directly coincide with the strong will construction targeted by the educational model.

Consequently, it was definitely determined that the examined work fictionalizes the disability situation as an area of struggle to be transformed rather than a deficiency; and that such universal biographical texts fed by real life contribute at a high level to students' survival, coping with difficulties, and production skills. In this context, it is recommended that the work My Left Foot, having a high literary power, can be actively used in modern educational processes as a highly effective, inspiring, and complementary main material in helping students acquire all the basic tendencies targeted in the Maarif Model directly and indirectly.

Keywords: Children's Literature, Maarif Model, Tendencies, Document Analysis, My Left Foot

Çocuk Edebiyatında Bilge Arketipinin İncelenmesi

An Analysis of the Wise Archetype in Children's Literature

Faris KİNEŞ

Siirt üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, fariskines@gmail.com

Prof. Dr. Rezan KARAKAŞ

Siirt üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, rezankarakas@siirt.edu.tr

Öz

Bu çalışma, çocuk edebiyatında Carl Gustav Jung'un analitik psikoloji kuramındaki "bilge" arketipinin farklı çocuk kitaplarında ne şekilde görüldüğü ve hangi işlevleri yerine getirdiğini incelemeyi amaçlamaktadır. Çocuk edebiyatı, yalnızca çocuklara okuma alışkanlığı kazandıran bir araç değil, çocukların psikolojik, zihinsel ve ahlaki gelişimini şekillendiren temel kültürel disiplinlerden biridir. Jung'un kuramının temel yapıtaşları olarak kabul edilen arketipler; edebî eserlerde çok açık bir şekilde kendini göstermektedir. "Yaşlı bilge" arketipi, idrak, bilgelik, sezgi ve yardımseverlik gibi erdemleri temsil etmekte; kahraman kriz anında çıkış yolu bulamadığında devreye girerek kahramana yol haritası sunmaktadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi tekniği kullanılmış; Şeker Portakalı, Çaylak ile Filozof 1, Kiraz Ağacı ile Aramızdaki Mesafe ve Küçük Karabalık eserleri yaşlı bilge arketipi kapsamında eleştirel bağlamda analiz edilmiştir. Bulgular, yaşlı bilge arketipinin çocuk edebiyatında geniş bir çeşitlilikle ortaya çıktığını ortaya koymaktadır. Küçük Karabalık adlı eserde bilge, hayvan formunda (Kertenkele) ortaya çıkıp kahramanı tehlikelere karşı uyarmakta ve kahramana koruyucu bir nesne sunmaktadır. Şeker Portakalı adlı eserde hem doğanın ruhsal bilgeliğini yansıtan bir fidan (Minguinho) hem de insan formundaki yol gösteren (Portuga) aracılığıyla iki farlı şekilde ortaya çıkan bilge arketipi işlev görmektedir. Çaylak ile Filozof 1 adlı eserde büyükanne, soru cevap yöntemiyle torununun bir kimlik oluşturmasını destekleyen felsefi bir rehber konumundadır. Kiraz Ağacı ile Aramızdaki Mesafe adlı eserde ise bir okul temizlik görevlisi olan Estella, görme yetisini kaybedecek çocuğa gerçekçilik ve psikolojik dayanıklılık kazandırmaya çalışan özgün bir bilge figürü olarak öne çıkmaktadır. Bilge arketipinin görünüm biçimleri ne kadar farklı olursa olsun tüm bu figürler; çocuk kahramanlarının bir birey olabilme, büyüme ve kimlik kazanma sürecinde çok önemli zihinsel ve duygusal destek işlevi üstlenmektedir. Bu durum, çocukların zihninde "kriz anında ortaya çıkan rehberlik" motifinin evrensel boyutunu ve çocuk edebiyatındaki kalıcı bir unsur olduğunu doğrulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Arketip, Bilge, Çocuk Edebiyatı, Jung,

Abstract

This study aims to examine how the “wise old man” archetype in Carl Gustav Jung’s analytical psychology theory manifests in various children’s books and what functions it serves.Children’s literature is not merely a tool for developing reading habits in children; it is one of the fundamental cultural disciplines that shapes children’s psychological, mental, and moral development. Archetypes, which are considered the basic building blocks of Jung’s theory, manifest themselves very clearly in literary works. The “wise old man” archetype represents virtues such as insight, wisdom, intuition, and benevolence. It intervenes when the hero is unable to find a way out during a crisis and provides the hero with a roadmap. In this research, the document analysis technique, one of the qualitative research methods, was used. The works My Sweet Orange Tree, The Rookie and the Philosopher 1, The Distance Between Us and the Cherry Tree, and The Little Black Fish were analyzed within the critical context of the wise old man archetype. The findings reveal that the wise old man archetype appears in a wide variety in children's literature. In the work titled The Little Black Fish, the sage appears in an animal form (the Lizard), warning the hero against dangers and offering a protective object. In My Sweet Orange Tree, the wise archetype functions in two different ways: through a sapling (Minguinho) reflecting the spiritual wisdom of nature and a human guide (Portuga). In The Rookie and the Philosopher 1, the grandmother is a philosophical guide who supports her grandson in forming an identity through the question-and-answer method. In The Distance Between Us and the Cherry Tree, Estella, a school cleaner, stands out as a unique sage figure trying to provide realism and psychological resilience to the child who is about to lose her sight. In conclusion, regardless of how diverse the forms of the wise archetype may be, all these figures fulfill a crucial mental and emotional support function in the process of child protagonists becoming individuals, growing, and gaining identity. This confirms the universal dimension of the "guidance in times of crisis" motif in children's minds and its status as a permanent element in children's literature.

Keywords: Archetype, wise, Children's Literature, Jung.

Fatih Nida ÜYE’nin "Kınasın Dünya" Şiirinde Toplumsal Eleştiri ve Direniş

Social Criticism and Resistance in Fatih Nida Üye’s Poem “Kınasın Dünya”

Büşra DENİZ

Siirt Üniversitesi, liberte2112@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Kerim TUZCU

Siirt Üniversitesi, kerimtuzcu@hotmail.com

Öz

Bu çalışmanın temel amacı, Fatih Nida ÜYE'nin kaleminden çıkan "Kınasın Dünya" adlı şiiri toplumsal eleştiri, sınıfsal çelişkiler ve direniş bağlamında akademik bir bakış açısıyla yeniden yorumlamaktır. Araştırma boyunca; küresel ve yerel ölçekteki siyasi, sosyal ve dini yozlaşmanın, emperyalist güçlerin dünya üzerindeki yıkıcı planlarının ve bu planları gerçekleştirirken kapitalizmin kitleler üzerindeki uyuşturucu etkisini ustaca kullanmalarının, şairin çarpıcı üslubuyla şiire nasıl aktardığı ortaya konulmaya çalışılmıştır. Metodolojik olarak, nitel araştırma yöntemlerinin sunduğu detaylı metin analizi tekniğinden faydalanılmıştır. Şiirdeki dizeler sadece var olanı okumayla sınırlandırılmamış; aynı zamanda edebiyat sosyolojisi bağlamında sınıfsal farklılıklar, entelektüel ikiyüzlülük, yapısal çarpıklıklar ve statükoya karşı tevhidi direniş gibi temel kavramlar merkeze alınarak kapsamlı ve tematik bir çözümlemeye tabi tutulmuştur. İnceleme sonucunda, şiirin modern dünya insanının içinde bulunduğu gerçeğe aykırı yaşamını, emperyalist sistemin çıkarları doğrultusunda bütün kurum ve yapıları kendi lehine kullanılmasını ve bunu mazlumun hakkını gasp ederek yaptığını şair açıkça dile getirmektedir. Şair; banka kredisiyle lüks arabalarla gezenlerin ve köpeklerini Avrupa patentli mamalarla besleyen üst sınıfın ahlaki duyarsızlığını, çöp bidonlarını yalayan yoksulların ve yardımları masa başında talan edilen Afrikalı çocukların yürek burkan trajedisiyle karşıtlık içinde okura aktarır. Bunun yanı sıra, grizu patlamalarında can veren işçilerin ardından sadece başsağlığı dileyen bürokratların, emperyalizmle suç ortaklığı yapan küresel/yerel dini otoritelerin ve sahte duyarlılıklar sergileyen aydınların ikiyüzlülüğüne karşı sert bir tonla yükselen haklı isyan, metnin adeta can damarını oluşturmaktadır. Tüm bu bozulmuş düzenin karşısında, "kardeşlerim" diye nitelenen ve dağlarda tevhidî bir hayat arzusuyla direnenlerin mücadelesine yer verilmektedir. Şair, bu toplumsal aksaklıkları sadece betimlemekle kalmamış; kullandığı sert metaforlar ve karşıtlıklar aracılığıyla okuru vicdani bir hesaplaşmaya zorlamıştır. Neticede, Fatih Nida ÜYE’nin bu eseri, emperyalist dünya düzenini ve bu düzene ayak uydurmuş kesimlerin durumunu eleştiren güçlü bir sosyolojik bakış sunmaktadır. Şair, sadece kınamakla yetinmenin ve altı boş şekilci davranışların yeterli olmadığını vurgulayarak, asıl mücadelenin eyleme geçerek bedel ödemekten geçtiğini savunur. Sanatsal estetiği gÖzilerek yazılan ve adeta manifesto niteliği taşıyan bu şiir, aslında modern dünyanın çarpık düzenini canlı ve geniş bir perspektifle gözler önüne sermektedir.

Anahtar Kelimeler: Fatih Nida Üye, Toplumsal Eleştiri, Sınıfsal Farklılık, Direniş, Türk Şiiri

Abstract

This study aims to reinterpret Fatih Nida Üye's poem *Kınasın Dünya* from an academic perspective, focusing on social criticism, class contradictions, and resistance. It examines how political, social, and religious corruption, the destructive plans of imperialist powers, and the manipulative influence of capitalism on the masses are conveyed through the poet's striking style.The study employs qualitative text analysis. The poem's verses are examined not only through close reading but also within the framework of literary sociology, focusing on class differences, intellectual hypocrisy, structural distortions, and tawhid-centered resistance, allowing a comprehensive thematic analysis. The poet vividly exposes the unrealistic lifestyle of modern individuals, the systematic exploitation of institutions in favor of the imperialist system, and the violation of the oppressed's rights. The poem contrasts the moral insensitivity of the upper class—who drive luxury cars through bank loans and feed their dogs with European-branded food—with the struggles of the poor searching through trash bins and African children whose aid is misappropriated. It also conveys justified outrage toward bureaucrats offering only condolences after mine explosions, religious authorities complicit with imperialist powers, and intellectuals displaying false sensitivity, forming the central vein of the poem. Against this corrupt order, the struggles of those described as "my brothers," who resist in the mountains with a tawhid-centered life, are highlighted. Through harsh metaphors and contrasts, the poet compels readers to engage in a moral and conscientious reflection. Fatih Nida Üye's poem offers a powerful sociological critique of the imperialist world order and those who conform to it. The poet emphasizes that mere condemnation and superficial gestures are insufficient, and that true struggle requires action and bearing the cost of resistance. Written with artistic aesthetics and almost in the form of a manifesto, the poem presents the distorted order of the modern world in a vivid and broad perspective.

Keywords: Fatih Nida Üye, SocialCriticism, Class Difference, Resistance, TurkishPoetry

Yeni Tarihselcilik Ve Postmodernizm: Hakikat, İktidar Ve Metin Arasında

New Historicism and Postmodernism: Between Truth, Power, and Text

Zehra Nur Canpolat
Adıyaman Üniversitesi, zehranur1654@gmail.com

Doç. Dr. Ulaş Bingöl
Siirt Üniversitesi, ulasedebiyat@gmail.com

Öz

Bu çalışma, yeni tarihselcilik ve postmodernizm arasındaki ilişkiyi hakikat, iktidar ve metin kavramları çerçevesinde incelemeyi amaçlamaktadır. Postmodern düşüncenin temel özelliklerinden biri olan meta-anlatılara yönelik kuşku, tarihsel bilginin nesnelliğini sorgulamış ve hakikatin çoğul, göreli ve dil aracılığıyla kurulan bir yapı olduğunu ortaya koymuştur. Bu bağlamda Jean-François Lyotard'ın büyük anlatıların çöküşüne ilişkin görüşleri, tarihsel anlatıların mutlak doğrular sunmadığını, aksine belirli söylemler içinde üretildiğini göstermektedir. Yeni tarihselcilik ise bu düşünsel zeminde ortaya çıkarak, edebî metin ile tarihsel bağlam arasındaki karşılıklı etkileşimi merkeze alır. Stephen Greenblatt öncülüğünde gelişen bu yaklaşım, "tarihin metinselliği" ve "metnin tarihselliği" kavramları aracılığıyla tarih ile edebiyat arasındaki sınırları belirsizleştirir. Bu doğrultuda tarihsel metinler de edebî metinler gibi kurgusal ve yorumlanabilir yapılar olarak değerlendirilir. Çalışmada ayrıca Michel Foucault'nun bilgi-iktidar ilişkisine dair görüşlerinden hareketle, metinlerin yalnızca estetik ürünler değil, aynı zamanda iktidar ilişkilerinin üretildiği ve yeniden dağıtıldığı söylem alanları olduğu ortaya konulmaktadır. Bu çerçevede postmodern romanın üstkurmaca, metinlerarasılık ve çoğulculuk gibi anlatım teknikleri aracılığıyla hakikatin parçalı ve inşa edilmiş doğasını görünür kıldığı görülmektedir. Böylece, yeni tarihselcilik ve postmodernizm, tarihsel ve edebî metinleri sabit anlamlardan arındırarak, onları çok katmanlı, ideolojik ve bağlamsal yapılar olarak ele alır. Bu yaklaşımlar, hakikatin mutlak bir veri değil, dil, söylem ve iktidar ilişkileri içinde sürekli yeniden kurulan bir olgu olduğunu ortaya koyarak, metni hem estetik hem de politik bir çözümleme alanına dönüştürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yeni tarihselcilik, postmodernizm, metinsellik, tarihsellik, hakikat.

Abstract

This study aims to examine the relationship between new historicism and postmodernism within the framework of truth, power, and text. One of the defining features of postmodern thought is its skepticism toward meta-narratives, which challenges the objectivity of historical knowledge and reveals that truth is plural, relative, and constructed through language. In this context, Jean-François Lyotard's notion of the collapse of grand narratives demonstrates that historical accounts do not present absolute truths but are produced within specific discursive formations. Emerging from this intellectual background, New historicism places the interaction between literary texts and their historical contexts at the center of analysis. Developed under the influence of Stephen Greenblatt, this approach blurs the boundaries between history and literature through the concepts of "the textuality of history" and "the historicity of the text." Accordingly, historical texts are regarded as constructed and interpretable, much like literary works. Drawing on Michel Foucault's perspective on the relationship between power and knowledge, this study also argues that texts function not only as aesthetic objects but also as discursive fields in which power relations are produced and reproduced. In this regard, postmodern fiction—through techniques such as metafiction, intertextuality, and pluralism—makes visible the fragmented and constructed nature of truth. In conclusion, both new historicism and postmodernism reject fixed meanings and instead approach historical and literary texts as multilayered, ideological, and contextual structures. These approaches reveal that truth is not an absolute entity but a dynamic construct continuously shaped within language, discourse, and power relations, thereby transforming the text into both an aesthetic and a political site of analysis.

Keywords: New historicism, postmodernism, textuality, historicity, truth.

Nice Nine'nin Zeytini Bağlamında İklim Adaleti Eğitimi: Çocuk Edebiyatı Üzerinden Bir Okuma

Climate Justice Education Through Children's Literature: A Reading of Nice Nine's Olive Tree

Zehra Nur Canpolat

Adıyaman Üniversitesi, zehranur1654@gmail.com

Öz

Bu çalışma, çocuk edebiyatının iklim adaleti eğitimi bağlamındaki işlevini, *Nice Nine'nin Zeytini* adlı eser üzerinden incelemeyi amaçlamaktadır. Günümüzde iklim krizi yalnızca çevresel bir sorun olmaktan çıkmış; etik, toplumsal ve politik boyutlarıyla "adalet" kavramı etrafında yeniden düşünülmesi gereken bir meseleye dönüşmüştür. Bu bağlamda iklim adaleti eğitimi, bireylerin yalnızca doğa bilinci geliştirmesini değil, aynı zamanda eşitsizlik, sorumluluk ve hak temelli düşünme becerileri kazanmasını da hedeflemektedir. Çocuk edebiyatı, soyut kavramların somut anlatılar aracılığıyla içselleştirilmesini sağlayan güçlü bir pedagojik araçtır. *Nice Nine'nin Zeytini*, doğa ile insan arasındaki ilişkiyi, kuşaklar arası aktarımı ve yerel bilgelik üzerinden çevresel farkındalığı işleyerek, iklim adaleti perspektifi için zengin bir anlatı sunmaktadır. Eserde zeytin metaforu; süreklilik, direnç ve ekolojik hafıza kavramlarını temsil ederken, aynı zamanda doğaya yönelik sorumluluğun etik boyutunu da görünür kılmaktadır. Araştırmada nitel yöntemlerden doküman incelemesi kullanılmış; eser, iklim adaleti eğitiminin temel bileşenleri (eşitlik, sürdürülebilirlik, sorumluluk ve empati) doğrultusunda çözümlenmiştir. Bulgular, eserin çocuklarda çevresel farkındalığın ötesinde, adalet temelli bir ekolojik bilinç geliştirmeye katkı sağladığını göstermektedir. Özellikle anlatıdaki karakterler ve doğa unsurları arasındaki ilişki, çocukların empati kurma ve etik değerlendirme yapma becerilerini desteklemektedir. *Nice Nine'nin Zeytini* gibi eserlerin eğitim ortamlarında kullanılması, iklim adaleti eğitiminin erken yaşlarda temellendirilmesi açısından önemli bir potansiyel taşımaktadır. Bu çalışma, çocuk edebiyatının iklim krizi bağlamında dönüştürücü bir eğitim aracı olarak yeniden değerlendirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: İklim adaleti, çocuk edebiyatı, ekolojik bilinç, değerler eğitimi, sürdürülebilirlik.

Abstract

This study aims to explore the role of children's literature in climate justice education through an analysis of *Nice Nine's Olive Tree*. Today, the climate crisis has evolved beyond being merely an environmental issue; it has become a multidimensional problem that requires reconsideration within ethical, social, and political frameworks, particularly through the lens of justice. In this context, climate justice education seeks not only to foster environmental awareness but also to develop individuals' abilities to think in terms of equity, responsibility, and rights. Children's literature serves as a powerful pedagogical tool by enabling the internalization of Abstract concepts through concrete narratives. *Nice Nine's Olive Tree* presents a rich narrative framework for climate justice education by addressing the relationship between humans and nature, intergenerational transmission, and ecological awareness grounded in local wisdom. In the story, the olive tree functions as a metaphor for continuity, resilience, and ecological memory, while also highlighting the ethical dimensions of human responsibility toward nature. This study employs a qualitative research design based on document analysis. The text is examined in relation to the core components of climate justice education, including equity, sustainability, responsibility, and empathy. The findings indicate that the work contributes not only to environmental awareness but also to the development of a justice-oriented ecological consciousness among children. In particular, the relationships between characters and natural elements in the narrative support the development of empathy and ethical reasoning skills. Literary works such as *Nice Nine's Olive Tree* hold significant potential for integrating climate justice education into early learning environments. This study highlights the need to reconsider children's literature as a transformative educational tool in the context of the climate crisis.

Keywords: Climate justice, children's literature, ecological awareness, values education, sustainability.

Paulo Coelho'nun Simyacı Adlı Eserinin Öğretim Kademesine Uygunluğuna İlişkin Türkçe Öğretmenlerinin Görüşleri

Turkish Language Teachers' Views on the Suitability of Paulo Coelho's The Alchemist for Different Educational Levels

Evin YILMAZ

Siirt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, evinylmazzz.93@gmail.com

Öz

Bu çalışmada, Paulo Coelho'nun Simyacı adlı eserinin öğretim kademesine uygunluğuna ilişkin Türkçe öğretmenlerinin görüşleri ele alınmıştır. Eser seçimi, öğrencinin okuma kültürünü içselleştirilmesi ve metinle estetik bir bağ kurması açısından hassas bir öneme sahiptir. Dünya çapında ilgi gören klasik eserlerden biri kabul edilen "Simyacı" romanı felsefî, sorgulayıcı içeriği ve sembolik anlatımıyla birçok okur kitlesine hitap etmektedir. Bu çalışmanın temel amacı, eserin farklı kademelerdeki öğrencilerin bilişsel ve duyuşsal düzeylerine uygunluğunu Türkçe öğretmenlerinin genel görüşleri üzerinden belirlemektedir. Çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma verileri, farklı okullarda görev yapan, farklı meslekî tecrübe sürelerine sahip toplamda 15 Türkçe öğretmeniyle, tam yapılandırılmış bir anket formu aracılığıyla toplanmıştır. Uygulanan anket formu; eserin dil ve anlatım özellikleri, pedagojik uygunluk düzeyi ve öğrencilerinin hayal dünyasına katkısı gibi temel boyutları içeren 20 maddeden oluşmaktadır.Anket sonuçlarından elde edilen bulgular ışığında; öğretmenlerin eserin dil ve anlatım açısında akıcı ve sürükleyici bulduklarını açıklamışlardır ancak tematik içeriği hangi kademe (ortaokul/lise) düzeyinden itibaren daha verimli işlenebileceğine dair görüş ayrılıklarını ortaya koymaktadır. Türkçe öğretmenlerinin %80'ni eserin, varoluşsal konuların ve çok fazla metaforik yapının, 'evrenin ruhu', 'özgür irade', 'yazgı', 'dönüşüm' gibi soyut kavramların ortaokul (5,6,7,8. Sınıf) düzeyi için bilişsel açıdan fazla soyut kalabileceği yönündeki görüşleri ağırlık kazanmaktadır. Bununla birlikte lise düzeyi öğrencilerinin kimlik arayışı ve varoluşsal sorgulamalarına hitap eden 'kendi menkıbesini bulma' teması sebebiyle, bu kademede daha etkin bir şekilde kullanılabileceği belirlenmiştir. Çalışma sonucunda, "Simyacı" adlı romanın hangi kademeye daha uygun olduğuna dair somut bir çerçeve sunmaktadır. Araştırmanın çıktıları, ders kitaplarında ve serbest okuma listelerinde yer alacak edebi eserlerin seçiminde öğretmen görüşlerinin belirleyici bir ölçüt olması gerektiğini vurgulayan önerilerle sonlandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Paulo Coelho, Simyacı, Türkçe Öğretmenleri, Öğretim Kademesi.

Abstract

In this study, the opinions of Turkish language teachers regarding the suitability of Paulo Coelho's work The Alchemist for the target audience and educational level are examined. The novel The Alchemist, considered one of the cult works that has attracted worldwide interest, appeals to a wide range of readers with its philosophical content and symbolic narration. The main aim of this study is to determine the suitability of the work for the cognitive and affective levels of students at different educational stages, based on the general opinions of Turkish language teachers. Methodologically, the descriptive survey model, one of the quantitative research methods, was used. The research data were collected through a structured questionnaire administered to a total of 15 Turkish language teachers working at different schools and having varying lengths of experience. In light of the findings obtained from the survey results; it reveals that teachers find the work fluent in terms of language and expression, but there are differences of opinion regarding from which level (middle school/high school) its thematic content can be more effectively taught. The view that 80% of Turkish language Ateachers hold—that the work's existential themes and its extensive use of metaphorical structures, along with Abstract concepts such as "the soul of the universe," "free will," "destiny," and "transformation," may remain cognitively too Abstract for the middle school level (5th, 6th, 7th, and 8th grades)—gains prominence. However, it has been determined that, due to the theme of "finding one's own legend," which appeals to high school students' search for identity and existential questioning, it can be used more effectively at this level. As a result of the study, it provides a concrete framework regarding which level The Alchemist is more suitable for. The study concludes with recommendations emphasizing that teachers' opinions should be a determining criterion in the selection of literary works to be included in textbooks and free reading lists.

Keywords: Paulo Coelho, The Alchemist, Turkish Teachers, Level of Education.

Eğitim Türüne Göre Türkçe Konuşma Düzeylerinin İncelenmesi Karma ve Tek Cinsiyetli Okullar Üzerine Bir Araştırma

An Investigation of Turkish Speaking Proficiency by Type of Education: A Study on Coeducational and Single-Sex Schools

Furkan ASLAN

Siirt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı furkanaslan315@gmail.com

Doç. Dr. Mehmet Halil SAĞLAM

Siirt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı mhalil.saglam@gmail.com

Öz

Bu araştırmanın amacı, karma eğitim ve tek cinsiyetli eğitim veren okullarda öğrenim gören öğrencilerin Türkçe konuşma düzeylerini karşılaştırmalı olarak incelemek ve eğitim ortamının sözlü iletişim becerileri üzerindeki olası etkilerini ortaya koymaktır. Konuşma becerisi, bireyin kendini doğru, etkili ve akıcı bir biçimde ifade edebilmesi açısından dil gelişiminin temel unsurlarından biri olarak kabul edilmektedir. Bu doğrultuda, öğrencilerin içinde bulundukları eğitim ortamının sosyal etkileşim düzeyi, iletişim fırsatları ve psikolojik faktörler açısından konuşma becerilerine nasıl yansıdığı önemli bir araştırma konusu olarak ele alınmaktadır. Araştırmada, öğrencilerin Türkçe konuşma düzeyleri; akıcılık, telaffuz doğruluğu, kelime dağarcığı ve kendini ifade etme becerisi gibi alt boyutlar çerçevesinde incelenecektir. Veri toplama sürecinde çok yönlü bir yaklaşım benimsenmesi planlanmaktadır. Bu kapsamda, öğrencilere yönelik ayrı bir anket hazırlanarak öğrencilerin bireysel algı ve deneyimlerinin belirlenmesi hedeflenmektedir. Bunun yanı sıra, öğretmenler ve stajyer öğretmenlere yönelik ayrı bir anket uygulanarak öğrencilerin konuşma becerilerine ilişkin gözlem ve değerlendirmelerin toplanması amaçlanmaktadır. Ayrıca, araştırmanın güvenirliğini artırmak amacıyla öğretmenlerin sınıf içi gözlemleri ve araştırmacının gerçekleştireceği gözlemlerin kayıt altına alınması planlanmaktadır. Elde edilecek verilerin nicel ve nitel analiz yöntemleri kullanılarak değerlendirilmesi ve farklı eğitim modellerinin öğrencilerin Türkçe konuşma becerileri üzerindeki etkilerinin karşılaştırmalı olarak ortaya konulması hedeflenmektedir. Bu çalışma, karma eğitim ve tek cinsiyetli eğitim sistemlerinin dil becerleri üzerindeki etkisini inceleyerek, eğitim ortamlarının öğrencilerin sözlü iletişim gelişimine katkısı hakkında bilimsel bir çerçeve sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Karma eğitim, tek cinsiyetli eğitim, Türkçe konuşma becerisi, sözlü iletişim, dil gelişimi, eğitim ortamı, öğrenci performansı

Abstract

The aim of this study is to comparatively examine the Turkish speaking proficiency levels of students studying in co-educational and single-gender education settings, and to reveal the possible effects of the educational environment on verbal communication skills. Speaking skill is considered one of the fundamental components of language development, as it enables individuals to express themselves accurately, effectively, and fluently. In this context, it is an important research topic to investigate how factors such as the level of social interaction, communication opportunities, and psychological conditions within the educational environment are reflected in students' speaking abilities. In this study, students' Turkish speaking proficiency will be examined in terms of subdimensions such as fluency, pronunciation accuracy, vocabulary richness, and self-expression skills. A multi-dimensional approach is planned to be adopted in the data collection process. Accordingly, a separate questionnaire for students will be prepared to determine their individual perceptions and experiences. In addition, a separate questionnaire for teachers and pre-service teachers will be administered in order to collect observations and evaluations regarding students' speaking skills. Furthermore, in order to increase the reliability of the study, classroom observations conducted by teachers and systematic observations carried out by the researcher will also be recorded and included in the data analysis process. It is aimed that the data to be obtained will be analyzed using both quantitative and qualitative methods, and the effects of different educational models on students' Turkish speaking skills will be examined comparatively. This study aims to provide a scientific framework for understanding the impact of co-educational and single-gender education systems on language skills and to contribute to the literature by highlighting the role of educational environments in the development of students' verbal communication skills.

Keywords: Co-education, single-gender education, Turkish speaking skills, verbal communication, language development, educational environment,student performance

Cahit Sıtkı Tarancı'nın Şiirlerinde İmgesel Oyunların Lise Öğrencileri Üzerindeki Algısının Ölçülmesi

Measuring High School Students' Perceptions of Imagery in the Poems of Cahit Sıtkı Tarancı

Zeynep Arslan,

Siirt Üniversitesi, zeyneparslan2147@gmail.com

Öz

Bu çalışmanın temel amacı, Cahit Sıtkı Tarancı'nın şiirlerindeki imgesel unsurlar aracılığıyla öğrencilerin "imge" kavramını daha iyi kavramalarını sağlamak ve bu kavrama yönelik farkındalıklarını artırmaktır. Bu doğrultuda, edebiyat öğretiminde geleneksel yaklaşımların ötesine geçilerek oyun temelli ve akran rehberliğine dayalı yöntemlerin imgesel düşünme becerilerine katkısını ortaya koymak hedeflenmiştir. Çalışma, öğrencilerin edebiyata ilgisini artırmayı, imgeyi somut ve eğlenceli hale getirerek kalıcı öğrenmeyi desteklemeyi ve teknolojiyle dersleri daha etkili kılmayı amaçlamaktadır. Bu araştırmada, öğrencilerin imge kavramına yönelik bilgi düzeylerindeki değişimi belirlemek amacıyla nicel araştırma yöntemlerinden ön-test-son-test kontrol grupsuz deneysel desen kullanılmıştır. Bu desen doğrultusunda, uygulama öncesinde öğrencilere ön-test uygulanarak mevcut bilgi düzeyleri belirlenmiş, uygulama sonrasında ise son-test ile elde edilen kazanımlar ölçülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu, farklı sınıf düzeylerinden seçilmiş toplam 250 öğrenci oluşturmaktadır. Katılımcılar, amaçlı örnekleme yöntemiyle belirlenmiş olup öğrencilerin Türk Dili ve Edebiyatı dersine aktif katılım göstermelerine dikkat edilmiştir. Araştırma bulguları, oyun temelli ve akran rehberliğine dayalı öğretimin imgeye yönelik bilgi ve becerileri olumlu etkilediğini göstermektedir. Ön-test son-test karşılaştırması, öğrencilerin imgeyi tanıma, yorumlama ve ayırt etme düzeylerinin arttığını göstermiştir. Ön-testte öğrencilerin imgeyi yüzeysel bildiği ve zorlandığı, son-testte ise bu durumun önemli ölçüde düzeldiği görülmüştür. Öğrencilerin özellikle Cahit Sıtkı Tarancı'nın şiirlerinden hareketle imgesel anlatımı daha doğru yorumladıkları ve soyut ifadeleri daha anlamlı biçimde açıklayabildikleri belirlenmiştir. Uygulama sürecinde geliştirilen oyun temelli etkinliklerin, öğrencilerin derse olan ilgisini artırdığı ve öğrenme sürecini daha eğlenceli hale getirdiği gözlemlenmiştir. Akran rehberliği yaklaşımı sayesinde öğrencilerin aktif katılım sağladıkları, birbirlerinden öğrenme yoluyla bilgilerin daha kalıcı hale geldiği bulgular arasında yer almaktadır. Ayrıca, teknoloji destekli uygulamaların kullanılmasıyla öğrencilerin dikkat sürelerinin arttığı, ders içi motivasyonlarının yükseldiği ve edebiyata yönelik olumlu tutum geliştirdikleri tespit edilmiştir. Bu çalışma sonucunda, Cahit Sıtkı Tarancı'nın şiirlerinden hareketle geliştirilen oyun temelli ve akran rehberliğine dayalı öğretimin, öğrencilerin imgeyi anlama ve yorumlama becerilerini önemli ölçüde geliştirdiği belirlenmiştir. Soyut bir kavram olan imgenin, uygulama sonrasında daha bilinçli ve derinlikli kavrandığı görülmüştür. Bulgular, oyunlaştırma, akran rehberliği ve teknoloji destekli uygulamaların öğrencilerin derse katılımını, motivasyonunu ve öğrenmenin kalıcılığını artırdığını göstermektedir. Sonuç

olarak, imgesel anlatımın öğretiminde bu yenilikçi yaklaşımların birlikte kullanılması, hem akademik başarıyı hem de kültürel bilinç ve estetik duyarlılığı geliştirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Şiir, İmge, Sanat, Teknoloji, Oyun

Abstract

The main aim of this study is to help students better understand the concept of "imagery" and increase their awareness through the imagistic elements in the poems of Cahit Sıtkı Tarancı. In this context, it is aimed to reveal the contribution of game-based and peer-guided methods, beyond traditional approaches, to students' imagistic thinking skills. The study aims to increase students' interest in literature, support lasting learning by making imagery more concrete and enjoyable, and improve lesson effectiveness through technology. In this study, a one-group pretest–posttest experimental design, one of the quantitative research methods, was used to determine changes in students' knowledge levels regarding the concept of imagery. In line with this design, a pretest was administered before the implementation to identify students' existing knowledge levels, and a posttest was conducted after the implementation to measure the learning gains.The study group consisted of 250 students selected from different grade levels. The participants were determined through purposive sampling, and attention was paid to ensuring that students actively participated in Turkish Language and Literature classes. The findings of the study indicate that game-based and peer-guided instruction positively affects students' knowledge and skills related to imagery. The comparison of pretest and posttest results shows that students' abilities to recognize, interpret, and distinguish imagery have improved. While students initially had a superficial understanding of imagery and experienced difficulties, this situation improved significantly in the posttest. Students interpreted imagery more accurately and explained Abstract expressions more meaningfully, especially through Cahit Sıtkı Tarancı's poems. Game-based activities increased students' interest and made learning more enjoyable. Peer guidance enhanced participation and retention, while technology-supported applications improved attention, motivation, and attitudes toward literature.The study shows that game-based, peer-guided instruction based on Cahit Sıtkı Tarancı's poems significantly improved students' understanding and interpretation of imagery. It was observed that the Abstract concept of imagery was understood more consciously and in greater depth after the implementation. The findings show that gamification, peer guidance, and technology increased participation, motivation, and retention, improving academic success and cultural and aesthetic awareness.

Keywords: Poetry, Imagery, Art, Technology, Game

Özneden Nesneye: Marifetname'de Kadının Temsili

From Subject to Object: Representation of Women in Marifetname

Abdullah ELMAS

Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO, abdullahelmas@siirt.edu.tr

Öz

Marifetname, insanın varlık içindeki yerini açıklarken yalnızca bireysel ahlakı değil, aynı zamanda toplumsal ilişkileri ve rol dağılımlarını da ele alan kapsamlı bir eserdir. Bu bağlamda kadın hem aile hem de toplum düzeninin önemli bir unsuru olarak ele alınmakta, ancak temsili tek boyutlu bir çerçeveye indirgenmemektedir. Eserde kadının konumu, farklı bağlamlara göre değişen ve zaman zaman birbirini tamamlayan, zaman zaman ise gerilim üreten çok katmanlı bir yapı sergilemektedir. Bu çalışmanın amacı, Marifetname'de kadının toplumsal temsillerini tipolojik bir yaklaşımla analiz etmektir. Çalışmanın kapsamı, eserde yer alan ahlak, aile yapısı, toplumsal düzen ve insan ilişkilerine dair bölümlerle sınırlandırılmıştır. Bu çerçevede kadının konumu üç temel kategori altında incelenmiştir: özneleşen, nesneleşen ve temkinli temsil biçimleri. Bu sınıflandırma, metindeki kadın tasavvurunun tek yönlü olmadığını göstermek amacıyla tercih edilmiştir. Araştırmada nitel yöntem benimsenmiş, metin merkezli yorumlayıcı analiz uygulanmıştır. Analiz sürecinde kadına ilişkin ifadeler doğrudan ve dolaylı anlatımlar dikkate alınarak değerlendirilmiştir. Bulgular, kadının bazı bölümlerde ahlaki düzenin aktif bir öznesi olarak konumlandırıldığını, özellikle aile içindeki rolü, değer üretme kapasitesi ve toplumsal dengeye katkısı üzerinden anlam kazandığını ortaya koymaktadır. Buna karşılık bazı ifadelerde kadının daha sınırlı rollerle tanımlandığı ve dolaylı biçimde nesneleştirildiği görülmektedir. Ancak bu durum eserin genelinde mutlak bir indirgemeciliğe işaret etmemekte, aksine daha dengeli ve ihtiyatlı bir yaklaşımın varlığını göstermektedir. Sonuç olarak Marifetname'de kadının temsili, tek yönlü bir anlatım yerine çok katmanlı bir perspektifle inşa edilmiştir. Çalışmanın önemi, bu çok boyutlu yapıyı ortaya koyarak klasik bir metni güncel toplumsal cinsiyet tartışmalarıyla ilişkilendirmesinde yatmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Marifetname, Kadın, Temsil, Tipoloji, Toplumsal Rol

Abstract

In Marifetname, the position of human beings is examined within a comprehensive framework that includes not only individual ethics but also social relations and role distributions. Within this context, women are presented as integral elements of both family and social order. However, their representation is not confined to a single dimension; instead, it reflects a layered and sometimes tension-producing structure shaped by different contexts. The aim of this study is to analyze the representation of women in Marifetname through a typological approach. The scope is limited to sections concerning morality, family structure, social order, and interpersonal relations. Women's representation is examined under three main categories: subjectified, objectified, and cautious representations. This classification is used to demonstrate the multidimensional nature of the text. A qualitative method based on interpretive text analysis has been employed. Both explicit and implicit expressions related to women have been examined. The findings indicate that women are sometimes positioned as active agents contributing to moral order, particularly through their roles in the family and their capacity to sustain social balance. On the other hand, certain passages suggest a limitation of women to more passive roles, implying partial objectification. Nevertheless, the overall discourse avoids strict reductionism and instead presents a balanced and nuanced perspective. In conclusion, the representation of women in Marifetname is constructed through a multidimensional framework. The significance of this study lies in linking a classical text with contemporary discussions on gender and social roles.

Keywords: Marifetname, Women, Representation, Typology, Social Role

Dijital Vatandaşlık ve Ahlaki Sorumluluk: Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın Eğitim Modeli Işığında Bir Değerlendirme

Digital Citizenship and Ethical Responsibility: An Assessment in Light of Erzurumlu İbrahim Hakkı's Educational Model

Dr. Hakan ÖNGÖREN

İçişleri Bakanlığı, Diyarbakır, ongorenhkn@gmail.com

Öz

Dijital vatandaşlık kavramı günümüzde Sosyal Bilgiler eğitiminde ciddi bir yer edinmiştir. Nitekim dijital teknolojilerin yoğun ve sık kullanıldığı ve dijital çağ olarak nitelenen günümüz yaşamında sorumluluk bilincine sahip vatandaş olmanın önemi de artmaktadır. Bu noktadan hareketle temel eğitim düzeyinde Sosyal Bilgiler eğitimi müfredatında yer alan dijital vatandaşlık kavramı bireyleri sorumluluk, saygı, etik davranış ve özdenetim gibi çeşitli değerler bakımından bilgilendirmektedir. Söz konusu değerler aktarımın eğitim yoluyla gerçekleştirilmesi ve dijital mecrada da bireylerin bunun farkında olarak hareket etmesi toplumsal düzen ve güvenli gelecek adına önem arz etmektedir. Bu bağlamda araştırmamız, dijitalleşen dünyada kişilerin karşılaşmış oldukları etik sorunlar ve sorumluluk alanlarını, Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın eğitim anlayışı çerçevesinde incelemeyi hedeflemektedir. Çalışma kapsamında dijital vatandaşlık kavramı; saygı, sorumluluk, özdenetim ve etik boyutları ile alınarak İbrahim Hakkı Hz.'nin bütüncül eğitim (akıl-kalp-ahlak dengesi) yaklaşımıyla ilişkilendirilmeye çalışılmıştır. Bu amaç doğrultusunda Sosyal Bilgiler eğitiminde yer alan dijital vatandaşlık eğitimi ile ilgili içerikler ile İbrahim Hakkı Hz.'nin Marifetname adlı eserinde yer alan "edep", "nefis terbiyesi" ve "kendini bilme" kavramları ile karşılaştırılmaya çalışılacaktır. Çalışma, nitel araştırma deseninde kurgulanmış olup doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada genel anlamda aşağıda yer alan araştırma sorularına yönelik veriler elde edilmeye çalışılacaktır.

Dijital vatandaşlık bağlamında ahlaki sorumluluk hangi boyutlardan oluşmaktadır?
Erzurumlu İbrahim Hakkı Hz.'nin eğitim anlayışında ahlaki sorumluluk nasıl ele alınmaktadır?
Bu iki yaklaşım arasında hangi benzerlikler ve farklılıklar bulunmaktadır?
İbrahim Hakkı Hz.'nin eğitim modeli, dijital ortamlarda etik davranış geliştirmeye nasıl katkı sunabilir?

Söz konusu elde edilecek olan veriler tematik analiz yöntemi ile bulgu haline getirilecektir. Araştırma kapsamında beklenen geçici sonuçlar şu şekildedir;

İbrahim Hakkı Hz.'nin "edep", "nefis terbiyesi" ve "kendini bilme" kavramlarının dijital ortamlarda etik davranış geliştirme açısından önemli bir kuramsal zemin sunduğunu göstermektedir.
İbrahim Hakkı Hz.'nin "edep", "nefis terbiyesi" ve "kendini bilme" kavramları eğitim programlarına entegre edilebilir.

İbrahim Hakkı Hz.'nin "edep", "nefis terbiyesi" ve "kendini bilme" kavramları dijital vatandaşlık eğitimine ahlaki derinlik kazandırabilir.

Anahtar Kelimeler: İbrahim Hakkı, Eğitim, Değerler Eğitimi, Dijital Vatandaşlık.

Abstract

The concept of digital citizenship has become an important part of social studies education. In a world where digital technologies are used so frequently and intensively, the importance of being a responsible citizen is greater than ever. With this in mind, the digital citizenship element of the primary school Social Studies curriculum informs individuals about values such as responsibility, respect, ethical behaviour and self-control. Transferring these values through education and raising awareness in the digital realm is important for social order and a secure future. Against this backdrop, our research seeks to explore the ethical issues and areas of responsibility individuals face in the digital realm, within the framework of Erzurum's Ibrahim Hakkı educational approach. The study examines the concept of digital citizenship in terms of respect, responsibility, self-control and ethics, relating it to Ibrahim Hakkı Hz.'s holistic educational approach (balance of intellect, heart and morals). (balance of intellect, heart and morals). To this end, we will compare the content of digital citizenship education in Social Studies with the concepts of 'edep', 'nefs terbiyesi' and 'kendini bilme' in the Marifetname by Ibrahim Hakkı Hz. of Erzurum.

What dimensions does moral responsibility encompass in the context of digital citizenship?

How is moral responsibility addressed in the educational philosophy of Erzurumlu İbrahim Hakkı?

What similarities and differences exist between these two approaches?
How can Erzurumlu İbrahim Hakkı's educational model contribute to the development of ethical behaviour in digital environments?

The data obtained will be analysed using thematic analysis. The expected preliminary findings of the research are as follows:

It will demonstrate that Ibrahim Hakkı's concepts of 'edep', 'self-discipline', and 'self-knowledge' provide an important theoretical foundation for developing ethical behaviour in digital environments.
Ibrahim Hakkı's concepts of 'edep', 'self-discipline' and 'self-awareness' can be integrated into educational programmes.
Ibrahim Hakkı's concepts can add moral depth to digital citizenship education.

Keywords: İbrahim Hakkı, Education, Values Education, Digital Citizenship.

Dijital Çağda Ahlaki Öz-Düzenleme: Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın "Nefs Terbiyesi" Yaklaşımı ile Dijital Özdenetim Becerilerinin Karşılaştırılması

Moral Self-Regulation in the Digital Age: A Comparison of Erzurumlu İbrahim Hakkı's "Self-Discipline" Approach with Digital Self-Regulation Skills

Dr. Hakan ÖNGÖREN

İçişleri Bakanlığı, Diyarbakır, ongorenhkn@gmail.com

Öz

Bu araştırma, dijitalleşmenin birey davranışları üzerindeki dönüştürücü etkilerini, ahlaki öz-düzenleme bağlamında ele alarak Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın "*nefs terbiyesi*" anlayışıyla çağdaş dijital özdenetim becerileri arasında kuramsal bir ilişki kurmayı hedeflemektedir. Günümüz dijital ekosisteminde bireylerin karşı karşıya kaldığı dikkat dağınıklığı, dürtüsel tüketim, çevrimiçi etik ihlaller ve siber zorbalık gibi olgular, öz-düzenleme becerilerinin önemini artırmaktadır. Bu yönüyle ele alındığında yapılan çalışma, klasik ahlak eğitimi yaklaşımlarının dijital vatandaşlık bağlamında yeniden değerlendirme durumunu tartışmaktadır. Söz konusu bu durum karşılaştırma yapmak ve dijital vatandaşlık eğitiminde geleceğe yön vermek açısından kritik bir önem taşımaktadır.

Nitel araştırma tekniklerinden doküman analiz yöntemi kullanılan araştırmanın veri kaynağını, başta Marifetname olmak üzere Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın eserleri ile dijital öz-düzenleme ve dijital vatandaşlık alanyazına ait güncel akademik çalışmalar (Ribble vd, 2003; Zimmerman, 2002; Mischel, 2013; Suler, 2003; Twenge vd., 2010; Kohlberg & Hersh, 1977; Livingstone, 2004) oluşturmaktadır. Verilerin analizinde tematik analiz tekniği benimsenmiş; öncelikle açık kodlama yoluyla nefis terbiyesine ilişkin kavramsal kategoriler (sabır, kanaat, itidal, irade eğitimi, nefis muhasebesi) belirlenmiş, ardından bu temalar dijital özdenetim becerileri (dikkat yönetimi, çevrimiçi davranış kontrolü, etik karar verme, medya tüketim farkındalığı) ile karşılaştırmalı olarak eşleştirilmiştir. Analiz sürecinde kuramsal eşleştirme ve kavramsal yakınsama ilkeleri esas alınmış, bulgular yorumlayıcı bir yaklaşımla değerlendirilmiştir.

Ortaya çıkan bulgular, nefs terbiyesinin temel bileşenlerinin dijital öz-düzenleme becerileriyle yüksek düzeyde örtüştüğünü ortaya koymaktadır. Bilhassa "*sabır*" kavramının dijital ortamda "*anlık haz erteleme*" ve "*dikkat yönetimi*" ile "*kanaat*" ve "*itidal*" ilkelerinin dijital tüketim alışkanlıklarının sınırlandırılması ile "*irade eğitimi*"nin ise "*çevrimiçi etik davranış geliştirme*" ve "*siber zorbalıktan kaçınma*" ile doğrudan ilişkili olduğu belirlenmiştir. Bununla birlikte, klasik metinlerde yer alan "*nefis muhasebesi*" yaklaşımının, bireyin dijital davranışlarını eleştirel biçimde değerlendirmesine imkân tanıyan bir "*öz-yansıtma becerisi*"ne karşılık geldiği saptanmıştır. Bu durumda İbrahim Hakkı Hz.'nin yapmış olduğu betimlemeler ve tanımlamaların günümüzde karşılığının olduğunu ve hala daha geçerliliğini koruduğu anlaşılmaktadır.

Netice itibariyle araştırma, dijital vatandaşlık eğitiminin yalnızca teknik yeterlikler üzerinden değil de bunun yanında ahlaki öz-düzenleme kapasitesi üzerinden yapılandırılması gerektiğini ortaya koymuştur. Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın bütüncül insan tasavvuruna dayalı eğitim anlayışı, dijital çağın etik sorunlarına yönelik disiplinler arası ve değer temelli bir perspektif sunmakta olup sahip olduğu bu özellik eğitim programlarının yeniden tasarlanmasına katkı sağlayabilecek güçlü bir kuramsal çerçeve oluşturmaktadır. Araştırmanın sonuçlarına göre görüş ve öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Dijital vatandaşlık, nefs terbiyesi, öz-düzenleme, dijital etik, ahlaki sorumluluk, eğitim modeli, Erzurumlu İbrahim Hakkı.

Abstract

This research aims to establish a theoretical link between the transformative effects of digitalization on individual behavior, within the context of moral self-regulation, and the understanding of "self-discipline" by İbrahim Hakkı of Erzurum, as well as contemporary digital self-regulation skills. In today's digital ecosystem, phenomena such as distraction, impulsive consumption, online ethical violations, and cyberbullying increase the importance of self-regulation skills. In this respect, the study discusses the re-evaluation of classical moral education approaches within the context of digital citizenship. This is important for making comparisons and guiding the future of digital citizenship education.

This research, which utilizes document analysis as a qualitative research technique, draws its data from the works of Erzurumlu İbrahim Hakkı, primarily the Marifetname, as well as current academic studies in the field of digital self-regulation and digital citizenship (Ribble et al., 2003; Zimmerman, 2002; Mischel, 2013; Suler, 2003; Twenge et al., 2010; Kohlberg & Hersh, 1977; Livingstone, 2004). Thematic analysis was employed to analyze the data; firstly, conceptual categories related to self-discipline (patience, contentment, moderation, willpower training, self-reflection) were identified through open coding, and then these themes were comparatively matched with digital self-regulation skills (attention management, online behavior control, ethical decision-making, media consumption awareness). The analysis process was based on the principles of theoretical matching and conceptual convergence, and the findings were evaluated using an interpretive approach. The findings reveal a high degree of overlap between the fundamental components of self-discipline and digital self-regulation skills. Specifically, the concept of "patience" is directly related to delaying immediate gratification and managing attention in the digital environment; the principles of "contentment" and "moderation" are linked to limiting digital consumption habits; and "willpower training" is directly related to developing ethical online behavior and avoiding cyberbullying.

Furthermore, the "self-examination" approach found in classical texts corresponds to a self-reflection skill that allows individuals to critically evaluate their digital behavior. In conclusion, the research demonstrates that digital citizenship education should be structured not only through technical competencies but also through moral self-regulation capacity.

Erzurumlu İbrahim Hakkı's holistic understanding of humanity offers an interdisciplinary and value-based perspective on the ethical issues of the digital age, and this characteristic provides a strong theoretical framework that can contribute to the redesign of educational programs..

Keywords: Digital citizenship, self-discipline, self-regulation, digital ethics, moral responsibility, educational model, Erzurumlu Ibrahim Hakki.

Maarif Modeli Kapsamında Türkçe Dersine Yönelik 6. Sınıf Üretim Atölyesi Uygulamasına Dair Öğrenci Görüşleri (Okuma Becerisi)

Students' Views on the 6th Grade Production Workshop Implementation in Turkish Language Course within the Maarif Model: A Focus on Reading Skills

Dilvin BİLEN
Siirt Üniversitesi, dilvinbilen@gmail.com

Prof. Dr. Erhan AKIN
Siirt Üniversitesi, erhanakin49@hotmail.com

Öz

Amaç: Bu çalışmanın temel amacı, 2024 yılında eğitim sistemine entegre edilen Maarif Modeli çerçevesinde Türkçe derslerinde yürütülen 6. Sınıf üretim atölyesi uygulamalarının, öğrencilerin okuma becerileri üzerindeki etkisini öğrenci görüşleri doğrultusunda incelemektir. Bu bağlamda, söz konusu uygulamaların öğrencilerin okuduğunu anlama, yorumlama ve metinle etkileşim kurma süreçlerine katkısı değerlendirilerek, elde edilen bulguların ilgili alan yazına ve eğitim uygulamalarına ışık tutması hedeflenmektedir.

Yöntem: Bu araştırma için nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim (fenomoloji) kullanılmıştır. Olgubilim farkında olduğumuz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanmaktadır. Olgubilim çalışmalarında veri kaynakları araştırmanın odaklandığı olguyu dışa vurabilecek veya yansıtabilecek gruplardır. Olgulara ilişkin verileri ortaya çıkarmak için görüşmeler yapılır. Bu görüşmeler araştırmacı ve görüşmeci arasında oluşan güven ve duygudaşlık duygusu etrafında şekillenir.

Bulgular: Genel bulgular, atölye sürecinde yapılan okuma becerisi etkinliklerinin öğrencilere okuma konusunda cesaret verdiğini, okuma sürecini daha verimli, aktif ve eğlenceli hale getirdiğini göstermektedir.

Sonuç: Sonuç olarak üretim atölyesi uygulamaları, öğrencilerin okuma becerilerini geliştirmede etkili bulunmuştur. Öğrenciler okumaya karşı daha olumlu tutum geliştirmiştir. Süreç, öğrencilerin kendilerini daha rahat ifade etmelerini sağlamıştır. Okuma süreçlerinde gözle görülür bir ilerleme kaydedilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Maarif Modeli, 2024 TDÖP, Üretim atölyesi, okuma becerisi.

Abstract

Objective: The main objective of this study is to examine the impact of the 6th-grade production workshop applications, implemented in Turkish language lessons within the framework of the Maarif Model integrated into the education system in 2024, on students' reading skills, based on student opinions. In this context, the contribution of these applications to students' reading comprehension, interpretation, and interaction with text processes is evaluated, and the findings are intended to shed light on the relevant literature and educational practices.

Method: Phenomenology, a qualitative research method, was used for this research. Phenomenology focuses on phenomena that we are aware of but do not have a deep and detailed understanding of. In phenomenological studies, data sources are groups that can express or reflect the phenomenon that the research focuses on. Interviews are conducted to reveal data related to the phenomena. These interviews are shaped around a sense of trust and empathy that develops between the researcher and the interviewee.

Findings: General findings show that the reading skills activities carried out in the workshop process encouraged students to read and made the reading process more efficient, active, and enjoyable.

Conclusion: In conclusion, the production workshop applications were found to be effective in improving students' reading skills. Students have developed a more positive attitude towards reading. The process has enabled students to express themselves more comfortably. Significant progress has been made in their reading processes.

Keywords: Maarif Model, 2024 TDÖP, Production workshop, reading skills.

2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programının Sosyal Bilim Disiplinleri Bağlamında İncelenmesi

Examining the 2024 Social Studies Curriculum Based on Social Science Disciplines

Güneş Kılınç

Milli Eğitim Bakanlığı, gunesbayrak@gmail.com

Öz

Bu araştırmada 2024 yılında uygulanmaya başlamış olan Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın sosyal bilim disiplinleriyle kurduğu ilişki incelenmiştir. Çalışmada öğrenme alanları ve öğrenme çıktıları, ilişkilendirildikleri sosyal bilimler bağlamında dokuman incelemesi yöntemiyle analiz edilmiştir. Analiz sürecinde her bir öğrenme çıktısı, tarih, coğrafya, sosyoloji, psikoloji, ekonomi, hukuk, antropoloji, arkeoloji, siyaset bilimi, felsefe ve iletişim bilimleri disiplinleri temelinde kategorize edilmiştir.

Bulgular, farklı öğrenme alanlarının ağırlıklı olarak belirli disiplinlerle ilişkili olduğunu göstermektedir. "Birlikte Yaşamak" öğrenme alanı sosyoloji ve psikoloji; "Evimiz Dünya" alanı coğrafya ve sosyoloji; "Ortak Mirasımız" alanı tarih, arkeoloji ve antropoloji; "Yaşayan Demokrasimiz" alanı siyaset bilimi, hukuk ve felsefe; "Hayatımızdaki Ekonomi" alanı ekonomi ve coğrafya; "Teknoloji ve Sosyal Bilimler" alanı ise sosyoloji, felsefe ve iletişim bilimleriyle ön plana çıkmaktadır. Analiz, öğrenme çıktılarının yalnızca tek bir disipline bağlı kalmayıp tematik öncelikler doğrultusunda disiplinlerarası bir yaklaşımı yansıttığını ortaya koymaktadır. Bu durum sosyal bilgiler dersinin çok disiplinli yapısının program düzeyinde yansıtıldığını göstermektedir. Öğrenme çıktılarında tartışma, gerekçelendirme ve ürün oluşturma gibi üst düzey bilişsel becerilere yer verildiği belirlenmiştir. Bununla birlikte bazı öğrenme alanlarında tek disiplinli yoğunlaşmanın bulunduğu ve disiplinler arası dengenin alanlar arasında farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Sonuç olarak modelin disiplinler arası bir çerçeve sunduğu, ancak bu yapının öğrenme alanları arasında farklı yoğunluklarda dağıldığı söylenebilir.

Sonuç olarak, 5. sınıf sosyal bilgiler öğretim programı, öğrencilerin toplumsal uyum, kültürel miras farkındalığı, demokratik değerler, ekonomik bilinç ve teknolojik okuryazarlık gibi alanlarda çok yönlü beceriler kazanmasını hedefleyen disiplinlerarası bir yapı sunmaktadır. Bu çalışma, programın sosyal bilimler temelli bütünlüğünü ortaya koyarak eğitim uygulamalarında öğrenme çıktılarının disiplinler arası ilişkisini değerlendirmeye katkı sağlamaktadır. Araştırma bulguları doğrultusunda öğretmen ve program geliştiricilere bazı öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Öğretim Programı, Sosyal Bilimler, Öğrenme Çıktıları

Abstract

This research examines the relationship between the Social Studies Curriculum, which was implemented in 2024, and the disciplines of social sciences. In the study, learning areas and learning outcomes were analyzed through the document analysis method within the context of the social sciences with which they are associated. During the analysis process, each learning outcome was categorized based on the disciplines of history, geography, sociology, psychology, economics, law, anthropology, archaeology, political science, philosophy, and communication sciences.

Findings indicate that different learning areas are predominantly associated with specific disciplines. The learning area "Living Together" stands out with sociology and psychology; "Our Home, the World" with geography and sociology; "Our Common Heritage" with history, archaeology, and anthropology; "Our Living Democracy" with political science, law, and philosophy; "Economy in Our Lives" with economics and geography; and "Technology and Social Sciences" with sociology, philosophy, and communication sciences. The analysis reveals that learning outcomes do not remain tied to a single discipline but reflect an interdisciplinary approach in line with thematic priorities. This situation demonstrates that the multidisciplinary nature of social studies is reflected at the program level. It was determined that high-level cognitive skills such as discussion, justification, and product creation are included in the learning outcomes. However, it was also identified that a single-discipline concentration exists in some learning areas, and the interdisciplinary balance varies across areas. Consequently, it can be stated that the model offers an interdisciplinary framework, though this structure is distributed at different densities across learning areas.

In conclusion, the 5th-grade social studies curriculum presents an interdisciplinary structure aimed at helping students acquire versatile skills in areas such as social cohesion, cultural heritage awareness, democratic values, economic consciousness, and technological literacy. By revealing the social sciences-based integrity of the program, this study contributes to the evaluation of the interdisciplinary relationship of learning outcomes in educational practices. In line with the research findings, various suggestions have been presented to teachers and curriculum developers.

Keywords: Social Studies Curriculum, Social Sciences, Learning Outcomes

Türkçe ve Kürtçe 6. Sınıf Ders Kitaplarının Metin Türleri Açısından Karşılaştırılması

Content Analysis and Comparison of Listening/Viewing Texts in 6th Grade Turkish and Kurdish (Kurmanji) Textbooks from the Perspective of Values Education

Serhat KIZTANRI

Yüksek Lisans Öğrencisi, Serhat KIZTANRI Mardin Artuklu Üniversitesi, serhatkiztanri@hotmail.com

Öz

Amaç: 2025-2026 eğitim-öğretim yılında kullanılan 6. sınıf Türkçe ve Kürtçe ders kitaplarındaki dinleme metinleri, değerler eğitimi açısından nasıl bir içerik sunmaktadır ve bu iki kitap arasında değer aktarımı bağlamında ne gibi benzerlik/farklılıklar bulunmaktadır?

Yöntem:Bu araştırma, nitel araştırma yaklaşımı temelinde doküman incelemesi deseniyle yürütülmüştür. Çalışmanın veri setini, 6. sınıf Türkçe ve Kürtçe ders kitaplarındaki EBA ve dijital kaynaklar üzerinden erişilen dinleme metinleri oluşturmaktadır; bu işitsel materyaller deşifre edilerek yazılı metin hâline getirilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde içerik analizi tekniği kullanılmış olup, yazılı hâle getirilen metinler "MEB Kök Değerler" çerçevesi referans alınarak önceden belirlenmiş temalara göre kodlanmıştır. Değer aktarımını bağlamsal olarak doğru yansıtmak amacıyla analiz birimi olarak cümle ve paragraf/tema esas alınmış, elde edilen bulgular her iki dilin öğretim materyalleri özelinde karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir.

Bulgular: Araştırma bulgularına göre Kürtçe ders kitabında (10 metin) Türkçe ders kitabına (6 metin) kıyasla daha fazla sayıda dinleme/izleme metnine yer verildiği tespit edilmiştir. Türkçe ders kitabındaki metinlerde en sık işlenen kök değerlerin "vatanseverlik" ve "saygı" olduğu, Kürtçe ders kitabında ise "öz denetim" (sağlık/temizlik) ve "sorumluluk" (kurallara uyma) değerlerinin daha yaygın olduğu belirlenmiştir. Ayrıca Türkçe ders kitabında değerlerin genellikle öyküleyici metinler üzerinden örtük (sezdirme) yolla aktarıldığı, Kürtçe ders kitabında ise bu aktarımın iletişimsel metinler aracılığıyla daha doğrudan ve didaktik (açık ileti) bir dille yapıldığı görülmüştür. Bununla birlikte her iki ders kitabında da "dostluk" ve "yardımseverlik" gibi temel evrensel değerleri barındıran metinlerin ortak olarak yer aldığı saptanmıştır.

Sonuç: Türkçe ders kitabında ulusal ve soyut değerlerin kurgusal metinlerle örtük (sezdirme) yolla, Kürtçe ders kitabında ise günlük yaşama dönük pragmatik değerlerin iletişimsel metinlerle doğrudan (açık ileti) aktarıldığı saptanmıştır. Bu durum, incelenen ders kitaplarının değer aktarım stratejileri ve tematik odakları açısından belirgin yapısal farklılıklar taşıdığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Değerler Eğitimi, Dinleme/İzleme Metinleri, Karşılaştırmalı Analiz, Türkçe ve Kürtçe (Kurmancca).

Abstract

Aim: What kind of content do the listening texts in the 6th-grade Turkish and Kurdish textbooks used during the 2025–2026 academic year present in terms of values education, and what similarities and differences exist between these two textbooks in the context of values transmission?

Method: This study was conducted using a document analysis design based on a qualitative research approach. The dataset for the study consists of listening texts accessed via EBA and digital resources in 6th-grade Turkish and Kurdish textbooks; these audio materials were transcribed into written text. Content analysis was used to analyze the data, and the transcribed texts were coded according to predefined themes, referencing the "MEB Core Values" framework. To accurately reflect the transmission of values in context, sentences and paragraphs/themes were used as the units of analysis, and the findings were evaluated comparatively with respect to the instructional materials of both languages.

Findings: According to the research findings, it was determined that the Kurdish textbook (10 texts) included a greater number of listening/viewing texts compared to the Turkish textbook (6 texts). It was determined that the core values most frequently addressed in the texts of the Turkish textbook were "patriotism" and "respect," while in the Kurdish textbook, the values of "self-discipline" (health/hygiene) and "responsibility" (following rules) were more prevalent. Additionally, it was observed that in the Turkish textbook, values are generally conveyed implicitly via narrative texts, whereas in the Kurdish textbook, this transmission is carried out more directly and didactically (through explicit instruction) via communicative texts. However, it was found that both textbooks contain texts that share fundamental universal values such as "friendship" and "helpfulness."

Conclusion: It has been observed that while national and Abstract values are conveyed implicitly via fictional texts in the Turkish textbook, pragmatic values related to daily life are conveyed directly via communicative texts in the Kurdish textbook. This indicates that the textbooks under examination exhibit distinct structural differences in terms of their value-conveyance strategies and thematic focuses.

Keywords: Values Education, Listening/Viewing Texts, Comparative Analysis, Turkish and Kurdish (Kurmanji).

Toplumsal Değerlerde Süreklilik ve Değişim: Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayları Üzerine Nitel Bir İnceleme

"Continuity and Change in Social Values: A Qualitative Study on Social Studies Teacher Candidates"

Dr. Mehmet UYMAZ

Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilgiler Eğitimi ABD, muymaz@sakarya.edu.tr

Burcu EKİZ

Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilgiler Eğitimi ABD, burcu.ekiz2@ogr.sakarya.edu.tr

Öz

Bu çalışma, TRT'de yayınlanan "Ömür Dediğin" programı temel alınarak katılımcıların geçmişten günümüze kaybolmaya yüz tutmuş değerleri, gelecekte kaybolma ihtimali yüksek olan değerleri ve sosyal bilgiler öğretim programında yer almayan yeni ortaya çıkabilecek değerleri belirlemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, programı izleyen 41 katılımcının açık uçlu sorularla verdiği yanıtların içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmesiyle gerçekleştirilmiştir. Analiz sonucunda, geçmişten günümüze en çok kaybolmaya yüz tutmuş değerler arasında saygı, aile birliğine önem verme, sevgi ve yardımseverlik öne çıkmıştır. Gelecekte kaybolma riski taşıyan değerlerde de benzer şekilde aile birliğine önem verme, saygı, duyarlılık ve yardımseverlik gibi sosyal ilişkilerle ilgili unsurlar ön plana çıkmıştır. Ayrıca, sosyal bilgiler öğretim programında yer almayan ancak gelecekte önem kazanabileceği düşünülen yeni değerler arasında sadakat, fedakârlık, hoşgörü, güven, sağlık ve empati gibi bireysel ve toplumsal gelişime katkı sağlayan değerler yer almaktadır. Elde edilen bulgular, toplumsal değerlerde hem süreklilik hem de dönüşümün var olduğunu göstermekte; kaybolan ve kaybolma tehlikesi altındaki değerlerin yanı sıra yeni değerlerin de ortaya çıktığı bir dinamik sürecin yaşandığını ortaya koymaktadır. Bu sonuçlar, eğitim programlarının değerler eğitimine ilişkin içeriklerinin güncellenmesi ve toplumsal değişimle uyumlu hale getirilmesi gerektiğine işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal Değerler, Değer Eğitimi, İçerik Analizi, Nitel Araştırma, Sosyal Bilgiler Öğretimi

Abstract

This study aims to examine viewers' perceptions of values in the TRT program Ömür Dediğin, focusing on values that have diminished over time, those at risk of disappearing in the future, and emerging values not included in the social studies curriculum. The research was conducted with 41 participants who watched a selected episode and provided responses to open-ended questions. Data were analyzed using qualitative content analysis, and participant statements were coded to identify recurring themes and calculate frequencies.

Findings indicate that the most frequently mentioned values that have declined over time are respect, family unity, love, and helpfulness. Similarly, values perceived as at risk of disappearing in the future include family unity, respect, sensitivity, helpfulness, and solidarity. In contrast, emerging values not yet integrated into the curriculum primarily focus on loyalty, altruism, empathy, health, and integrity, reflecting individual and social development priorities.

Overall, the results suggest that while certain traditional values are continuously at risk, new values are emerging that respond to changing social and educational needs. The study highlights the importance of updating educational programs to strengthen enduring values and integrate emerging ones, thereby supporting both individual growth and societal cohesion.

Keywords: Social Values, Values Education, Content Analysis, Qualitative Research, Social Studies Education

Üretici Yapay Zekâ Araçlarının Akademik Rehberlik Kapasitesi: Yabancılara Türkçe Öğretimi Alanında Bir Çoklu Durum Çalışması

The Academic Guidance Capacity of Generative Artificial Intelligence Tools: A Multiple Case Study in the Field of Teaching Turkish as a Foreign Language

Prof. Dr. Erhan AKIN

Siirt Üniversitesi;erhanakin@siirt.edu.tr

Ar. Gör. İlknur PAÇALI

Siirt Üniversitesi; ilknur.pacali@siirt.edu.tr

Öz

Üretici yapay zekâ teknolojileri, büyük dil modellerinin entegrasyonu ile birlikte basit bir komut aracından çıkarak cümlelerdeki anlamı tanıyan, gelecek adımları tahmin ederek sohbetin kurgusal yapısına uygun yaratıcı içerikler üretebilen bir yapı haline gelmiştir. 2022 yılındaki bu sıçrayışla birlikte üretici yapay zekâ araçları, akademik çalışmalarda işlevsel şekilde kullanılmaktadır. Bu durumun yükseköğretimde ve lisansüstü eğitim süreçlerinde dönüştürücü bir etki yaratarak akademik rehberlik rolünü karşıladığı görülse de yapay zekâ araçlarının ürettiği akademik içeriklerin kalite, güvenilirlik ve özgünlük bağlamında uzman görüşleriyle değerlendirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bunun yanında yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanındaki yapay zekâ içerikli araştırmaların diğer dillere göre sınırlı düzeyde olması bu çalışmanın problem temelini oluşturmuştur. Bu araştırmada akademik çalışmalarda önde gelen üretici yapay zekâ araçlarının akademik konu belirleme, yönlendirme ve asistanlık kapasitelerini uzman görüşleri bağlamında derinlemesine incelemek ve karşılaştırmaktır. Bu temel amaç doğrultusunda üretici yapay zekâ araçlarının; akademik dil ve terminoloji hâkimiyeti, özgünlük ve konu belirleme kapasitesi, güvenilirlik ve kaynak gösterme, akıl yürütme ve metodolojik rehberlik ile karşılaştırmalı performans ve kullanıcı deneyimi irdelenecektir.

Çalışma, nitel araştırmalardan çoklu durum desenine göre tasarlanmıştır. Bu kapsamda ilk olarak literatür taraması, metin üretimi, referans bulma ve akademik yazım çalışmalarında yaygın şekilde kullanılan 5 üretici yapay zekâ aracı belirlenmiştir: ChatGPT (*GPT-5.2*), Claude (*Opus 4.6),* Gemini (*3.1 Pro),* Perplexity (*Sonar Pro)* ve DeepSeek (*V3.2).* Bu araçların yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde tasarlanacak akademik bir çalışma için 3 aşamalı sorulara verdikleri cevaplar, inceleme nesnesi olarak ele alınmıştır. Araştırmanın veri toplama aşamasında alt amaçlara uygun şekilde araştırmacılar tarafından tasarlanmış bir yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Bu form, farklı üniversitelerin Türk Dili, Türkçe Öğretmenliği, Türk Dili ve Edebiyatı bölümlerinde ve TÖMER birimlerinde görev yapan 15 öğretim üyesiyle gerçekleştirilen mülakatlarda kullanılmıştır. Araştırma sürecinde toplanan veriler, Maxqda 2026 Nitel analiz programında içerik analizi tekniğiyle çözümlenmiştir. Araştırma bulguları yapılandırılmakta olup sonraki aşamada sunulacaktır. Araştırma sonucunda, alanda çalışan araştırmacılara kanıta dayalı olarak "hangi üretici yapay

zekâ aracının” daha nitelikli bir akademik asistan olduğu sorusunun cevabının sunulması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Üretici yapay zekâ araçları, Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, Çoklu durum çalışması.

Abstract

With the integration of large language models, generative artificial intelligence technologies have evolved beyond simple command tools into structures capable of recognizing meaning in sentences, predicting future steps, and generating creative content suitable for the conversational context. Following this leap in 2022, generative AI tools have been functionally utilized in academic studies. Although this development appears to fulfill an academic guidance role by creating a transformative effect in higher education and graduate study processes, there is a need to evaluate the academic content produced by AI tools in terms of quality, reliability, and originality through expert opinions. Furthermore, the fact that AI-related research in the field of teaching Turkish as a foreign language is limited compared to other languages constitutes the fundamental problem of this study. The aim of this research is to comprehensively examine and compare the capacities of leading generative AI tools in academic topic selection, guidance, and assistance within the context of expert opinions. In line with this primary objective, generative AI tools will be scrutinized regarding their mastery of academic language and terminology, originality and topic selection capacity, reliability and referencing, reasoning and methodological guidance, as well as comparative performance and user experience.

The study is designed according to a multiple case study design, a qualitative research method. In this context, five generative AI tools widely used in literature reviews, text generation, referencing, and academic writing were initially identified: ChatGPT (GPT-5.2), Claude (Opus 4.6), Gemini (3.1 Pro), Perplexity (Sonar Pro), and DeepSeek (V3.2). The responses provided by these tools to three-stage questions designed for a prospective academic study in teaching Turkish as a foreign language were treated as the objects of investigation. During the data collection phase of the research, a semi-structured interview form, designed by the researchers in accordance with the sub-objectives, was utilized. This form was employed in interviews conducted with 15 faculty members working in Turkish Language, Turkish Language Teaching, and Turkish Language and Literature departments, as well as TÖMER units across various universities. The data collected during the research process were analyzed using the content analysis technique via the MAXQDA 2026 qualitative analysis software. The research findings are currently being structured and will be presented in the subsequent phase.

As a result of the research, it aims to provide researchers working in the field with an evidence-based answer to the question of "which generative AI tool" serves as a more qualified academic assistant.

Keywords: Generative artificial intelligence tools, Teaching Turkish as a foreign language, Multiple case study.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modelinde Değerler: 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabı Kapsamında Metin İnceleme

Values in the Turkish Century Education Model: Text Analysis within the Scope of the 5th Grade Turkish Textbook

Ezgi ÜNER

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Öğretmenliği Bölümü, ezgi.uner@siirt.edu.tr

ÖZ

Bu araştırmanın temel amacı, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Erdem-Değer-Eylem çerçevesinde belirlenen kök değerlerin, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanan 5. sınıf Türkçe ders kitabındaki çeşitli metinler aracılığıyla öğrencilere ne ölçüde aktarıldığını tespit etmektir. Nitel araştırma tekniklerinin benimsendiği çalışmada, 2024-2025 eğitim-öğretim yılı kitabında yer alan "Geleneklerimiz" teması altındaki hikâye edici, bilgilendirici ve serbest okuma metinleri doküman analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde betimsel analiz kullanılarak yirmi kök değerin görünürlüğü incelenmiştir. Yapılan incelemelere göre, "Nasreddin Hoca" metninde on beş değer ifadesi bulunmuş ve bunlar yedi kategoriye ayrılmıştır. "Bugün Bayram" dinleme metninde tasarruf, mütevazılık, temizlik ve çalışkanlık dâhil on ifade saptanırken; görsel materyalinde saygı, sevgi, manevi değerlere bağlılık yer almıştır. "Misafir Odası" adlı şiirde, ev dekorasyonuna ait betimlemelerle estetik değerine yoğunlaşılan altı ifade tespit edilmiştir. "Çömlekçilik" metninde kültürel duyarlılığı merkeze alan on ifade bulunmuştur. "Kırık At" şiirinde ise demirci ustasının harcadığı emek üzerinden çalışkanlık vurgusu yapılarak altı değere ulaşılmıştır. Sonuç olarak incelenen metinlerde, modeldeki yirmi temel değerin yaklaşık yüzde seksenini kapsayan toplam on altı farklı değer saptanmıştır. En sık tekrarlanan değerlerin sekizer defa ile sevgi ve çalışkanlık, altı defa ile duyarlılık ve dört defa ile estetik olduğu görülmüştür. Mahremiyet, tasarruf, temizlik, dostluk, mütevazılık, yardımseverlik yalnızca birer kez işlenirken; adalet, merhamet, özgürlük ve sağlıklı yaşam hiç kullanılmamıştır. Bazı değerlerin aşırı vurgulanması diğerlerinin zayıf kalmasına neden olmaktadır. Temada yer alan yirmi bir görselin soyut değerleri aktarmada yetersiz kaldığı; etkinliklerin de değer öğretiminden ziyade dil becerilerini ölçmeyi hedeflediği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Dersi, Değer Eğitimi, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi, Türkçe Ders Kitabı

Abstract

The main objective of this research is to determine the extent to which the core values defined within the framework of the Virtue-Value-Action model of the Turkish Century of Education are conveyed to students through various texts in the 5th grade Turkish language textbook published by the Ministry of National Education. In this study, which adopted qualitative research techniques, the narrative, informative, and free reading texts under the theme of "Our Traditions" in the 2024-2025 academic year textbook were evaluated using document analysis. Descriptive analysis was used to examine the visibility of twenty core values. According to the analyses, fifteen value expressions were found in the "Nasreddin Hoca" text, and these were divided into seven categories. In the listening text "Today is a Holiday," ten expressions were identified, including frugality, modesty, cleanliness, and diligence; while respect, love, and adherence to spiritual values were included in the visual material. In the poem "Guest Room," six expressions focusing on aesthetic value through descriptions of home decoration were identified. In the text "Pottery," ten expressions centering on cultural sensitivity were found. In the poem "The Broken Horse," the emphasis on diligence is highlighted through the blacksmith's labor, leading to the development of six values. In conclusion, the texts examined identified sixteen different values, encompassing approximately eighty percent of the twenty core values in the model. The most frequently repeated values were love and diligence (eight times each), sensitivity (six times), and aesthetics (four times). Privacy, frugality, cleanliness, friendship, humility, and helpfulness were addressed only once each; while justice, compassion, freedom, and healthy living were not used at all. The overemphasis of some values leads to the weakness of others. It was determined that the twenty-one visuals included in the theme were insufficient in conveying Abstract values; and that the activities aimed more at measuring language skills than teaching values.

Keywords: Turkish Language Lesson, Values Education, Turkish Century Education Model, Virtue-Value-Action Framework, Turkish Language Textbook

Kur’an’da Yahudi Tipolojisinin Eğitsel Değeri: Türkiye Yüzyılı Maarif Modelinin Hedeflediği İnsan Profili Açısından Bir Çözümleme

An Analysis of the Educational Value of Jewish Typology in the Qur’an in Relation to the Human Profile Targeted by the Century of Türkiye Education Model

Mahmut TOPRAK

Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, mahmuttoprak@siirt.edu.tr

Öz

Kur’ân-ı Kerîm, muhataplarını inanç ve tutumları yönünden sınıflandırırken Yahudilere dair oldukça geniş ve katmanlı bir tipoloji sunmaktadır. Bu çalışma, Kur’ân’da “Benî İsrâîl”, “Yehûd”, “Ellezîne hâdû” ve “Ehl-i Kitap” gibi farklı nitelemelerle ele alınan Yahudi tipolojisinin eğitsel değerini, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli’nin (TYMM) temelini oluşturan “yetkin ve erdemli insan” anlayışı çerçevesinde analiz etmeyi amaçlamaktadır.

Araştırma, kapsamlı literatür incelemesinin bildiri sınırlarını aşacağı gerekçesiyle sınırlandırılmış olup, çoklu veri kaynaklarına dayanan nitel bir doküman analizi olarak tasarlanmıştır. Bu bağlamda Kur’ân verisi Diyanet İşleri Başkanlığının *Kur’an Yolu Türkçe Meal ve Tefsiri* ile; eğitimsel bağlam ise Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli (2025) ortak metni, 2024 Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretim programı ve ilgili ders kitapları üzerinden analiz edilmiştir.

Metodik olarak Kur’ân’daki doğrudan hitap ayetleri ve betimleyici pasajlar üzerinden yapılan inceleme, Yahudi tipolojisinin ahde vefasızlık, nimetlere karşı nankörlük, bilgiyi gizleme ve sorumluluktan kaçınma gibi zaaflar üzerinden “olumsuz bir model” (ibret) olarak nasıl inşa edildiğini göstermektedir. Tefsir temelli içerik çözümlemelerinde, hitapların doğrudan suçlama yerine çoğunlukla nimet hatırlatmasıyla başlaması, bireyin ahlaki tekâmülünde sorumluluk bilincinin merkezi rolüne işaret etmektedir. Bu yaklaşım, TYMM’nin hedeflediği; iradesine sahip çıkan, dürüst, emanete riayet eden ve toplumsal huzuru gaye edinen “erdemli insan” profiliyle doğrudan örtüşmektedir.

2024 Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretim programında yer alan beceriler dikkate alındığında, Yahudi tipolojisinin bir “karakter aynası” olarak kullanımı, öğrencilerin ahlaki muhakeme yeteneklerini geliştirmede kritik bir işleve sahiptir. Bu çalışma, söz konusu tipolojinin ders kitaplarında yalnızca tarihsel bir anlatı olarak değil, TYMM’nin yetkinlik çerçevesiyle uyumlu biçimde, karakter aşınmalarına karşı bir özdenetim mekanizması olarak nasıl ele alınması gerektiğini tartışmaktadır.

Sonuç olarak, Kur’ân’ın Yahudi tipolojisine yaklaşımının, çağdaş din eğitiminde değerler inşası ve ahlaki kimlik gelişimi açısından işlevsel ve evrensel bir eğitsel imkân sunduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Din Eğitimi, Kur'an, Yahudi Tipolojisi, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, Erdemli İnsan Modeli

Abstract

The Holy Qur'an presents a comprehensive and multi-layered typology concerning Jews while classifying its addressees in terms of beliefs and attitudes. This study analyzes the educational value of these Qur'anic representations—expressed through designations such as *Bani Isra'il, Yahud, Alladhina Hadu,* and *Ahl al-Kitab*—within the framework of the "competent and virtuous human" model underlying the Turkey Century Education Model (TYMM).

The research is designed as a qualitative document analysis based on multiple data sources. Qur'anic data are examined through the Presidency of Religious Affairs' *The Qur'an Path (Kur'an Yolu): Turkish Translation and Commentary*, while the educational framework is analyzed through the TYMM (2025) core text, the 2024 Religious Culture and Moral Knowledge (DKAB) curriculum, and relevant textbooks.

The analysis of direct address verses and descriptive passages demonstrates how certain negative behavioral patterns—such as violation of the covenant, ingratitude, concealment of knowledge, and avoidance of responsibility—are constructed as a cautionary model. The fact that the discourse often begins with reminders of blessings rather than direct accusation highlights the central role of responsibility in moral maturation. This approach corresponds to the virtuous human profile envisioned by TYMM, emphasizing moral agency, honesty, responsibility, and social harmony.

In line with the competencies of the 2024 DKAB curriculum, these representations function as a "character mirror" that supports the development of students' moral reasoning. The study concludes that this typology offers a functional educational resource for values formation and moral identity development in contemporary religious education.

Keywords: Qur'an, Jewish Typology, Turkey Century Education Model, Religious Education, Moral Education, Values Education

Uluslararası Öğrencilerin Türkçe Öğrenim Sürecinde Görünmeyen Uyum Alanları: Dil, İletişim ve Akademik Etkileşim Sorunları

Invisible Domains of Adaptation in International Students' Turkish Language Learning Process: Challenges in Language, Communication, and Academic Interaction

Dr. İbrahim AKIN

Malatya Turgut Özal Üniversitesi, TÖMER.ibrahim.akin@ozal.edu.tr

Öz

Türkiye'de artan uluslararası öğrenci hareketliliği, yabancılara Türkçe öğretimini yalnızca dil aktarımı olarak değil, çok katmanlı ve dinamik bir uyum süreci olarak ele almayı gerekli kılmaktadır. Farklı kültürel arka planlardan gelen öğrenciler, Türkçeyi hem akademik hem de gündelik yaşam bağlamlarında işlevsel biçimde kullanmak durumundadır. Bu süreçte öğrenciler, dilsel yeterlik ediniminin yanı sıra yeni bir kültürel ve akademik ortama uyum sağlamaya çalışmakta ve farklı iletişim pratikleriyle karşılaşmaktadır. Bununla birlikte alan yazın incelendiğinde, öğrencilerin karşılaştıkları güçlüklerin çoğunlukla ölçülebilir dilsel göstergeler üzerinden değerlendirildiği; iletişimsel ve kültürel düzeyde ortaya çıkan örtük sorunların ise sınırlı biçimde ele alındığı görülmektedir. Bu durum, dil öğreniminin yalnızca yapısal yönlerine odaklanıldığını ve iletişimsel boyutun arka planda kaldığını göstermektedir.

Bu araştırma, uluslararası öğrencilerin Türkçe öğrenim sürecinde deneyimledikleri görünmeyen uyum alanlarını incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışma nitel araştırma yaklaşımı doğrultusunda tasarlanmış, farklı ülkelerden gelen katılımcılarla yürütülen yarı yapılandırılmış görüşmelere dayandırılmıştır. Maksimum çeşitlilik örneklemesi benimsenmiş ve elde edilen veriler tematik analiz yöntemi kullanılarak sistematik biçimde çözümlenmiştir. Ayrıca verilerin güvenilirliği için katılımcı ifadeleri karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiş ve temalar arası ilişkiler ayrıntılı biçimde incelenmiştir.

Araştırma bulguları, öğrencilerin dil bilgisel açıdan belirli bir yeterliğe ulaşmalarına rağmen akademik söylem üretimi, sınıf içi etkileşim, öğretim elemanlarıyla iletişim kurma ve kültürel bağlama uygun dil kullanımı gibi alanlarda çeşitli güçlüklerle karşılaştıklarını ortaya koymaktadır. Bununla birlikte öğrencilerin bu güçlükleri açık biçimde ifade edememeleri, iletişimsel düzeyde görünmeyen bir engel oluşturmaktadır. Ayrıca sosyal çevre ile kurulan etkileşimin sınırlı kalması, öğrencilerin dil kullanımını ve iletişimsel özgüvenini olumsuz yönde etkilemektedir.

Sonuç olarak çalışma, yabancılara Türkçe öğretiminde yalnızca dilsel yeterliğe odaklanmanın yeterli olmadığını; pragmatik ve kültürlerarası iletişim boyutlarının da öğretim sürecine bütüncül biçimde dâhil edilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Bu bağlamda öğretim süreçlerinin yeniden yapılandırılması ve öğrenci merkezli uygulamaların geliştirilmesi önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe öğretimi, Uluslararası öğrenciler, Akademik dil, Kültürel uyum

Abstract

The growing international student mobility in Turkey necessitates approaching the teaching of Turkish to foreigners not merely as language transfer, but as a multi-layered and dynamic adaptation process. Students from diverse cultural backgrounds must be able to use Turkish functionally in both academic and everyday contexts. In this process, students strive to adapt to a new cultural and academic environment while acquiring language proficiency and encountering diverse communication practices. However, a review of the literature reveals that the challenges students face are predominantly assessed through measurable linguistic indicators, while implicit issues arising at the communicative and cultural levels are addressed only to a limited extent. This situation indicates that language learning has focused solely on its structural aspects, while the communicative dimension has remained in the background.

This study aims to examine the unseen adaptation areas experienced by international students during their Turkish language learning process. The study was designed in line with a qualitative research approach and is based on semi-structured interviews conducted with participants from different countries. A maximum diversity sampling method was adopted, and the data obtained were systematically analyzed using thematic analysis. Additionally, to ensure the reliability of the data, participant statements were evaluated comparatively, and the relationships between themes were examined in detail.

Keywords: Teaching Turkish as a Foreign Language, International Students, Academic Language, Cultural Adaptation

YTB Öğrencilerinin Gurbette Olma Deneyiminin Türkçe Öğrenme Sürecine Etkisi: Duygusal, Kimliksel Ve İletişimsel Boyutlar

The Impact of YTB Students' Experience of Being Abroad on Their Turkish Language Learning Process: Emotional, Identity, and Communicative Dimensions

Dr. İbrahim AKIN

Malatya Turgut Özal Üniversitesi, TÖMER.ibrahim.akin@ozal.edu.tr

Öz

Uluslararası öğrencilerin dil öğrenme deneyimleri, yalnızca dil bilgisel kazanımlarla açıklanamayacak kadar çok boyutlu ve karmaşık bir yapı sergilemektedir. Türkiye'de öğrenim gören YTB burslu öğrenciler için gurbette bulunma durumu, dil öğrenimini hem destekleyen hem de sınırlayan özgün bir deneyim alanı oluşturmaktadır. Öğrenciler bir yandan hedef dile yoğun biçimde maruz kalırken diğer yandan yeni bir sosyal ve kültürel çevre içinde kendilerini konumlandırmaya çalışmakta ve bu süreçte farklı uyum stratejileri geliştirmektedir. Buna rağmen mevcut çalışmalar, bu süreci çoğunlukla dilsel başarı üzerinden değerlendirmekte; öğrencilerin iletişim davranışlarını etkileyen duyuşsal süreçleri arka planda bırakmaktadır. Bu durum, dil öğreniminin yalnızca bilişsel bir süreç olarak ele alındığını ve öğrencinin yaşadığı deneyimsel boyutların yeterince dikkate alınmadığını göstermektedir.

Bu çalışma, YTB öğrencilerinin Türkçe öğrenim sürecinde ortaya çıkan iletişimden geri çekilme eğilimlerini anlamayı amaçlamaktadır. Araştırma nitel araştırma deseni çerçevesinde yapılandırılmış ve farklı coğrafyalardan gelen öğrencilerle gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşmelere dayandırılmıştır. Maksimum çeşitlilik örneklemesi kullanılmış ve veriler tematik analiz yöntemiyle çözümlenmiştir. Analiz sürecinde elde edilen bulgular, temalar arasında ilişki kurularak yorumlanmış ve öğrencilerin deneyimleri bütüncül bir bakış açısıyla değerlendirilmiştir.

Elde edilen bulgular, öğrencilerin iletişimden uzak durma eğilimlerinin yalnızca dilsel eksikliklerle açıklanamayacağını göstermektedir. Hata yapma kaygısı, yanlış anlaşılma korkusu, aidiyet eksikliği ve kendini yabancı olarak konumlandırma algısı, öğrencilerin iletişime katılımını sınırlayan başlıca etkenler arasında yer almaktadır. Bu durum, öğrencilerin dili anladıkları hâlde aktif kullanımda geri planda kalmalarına yol açmakta ve iletişimsel katılımı zayıflatmaktadır.

Sonuç olarak çalışma, dil öğretim sürecinin yalnızca bilişsel değil, aynı zamanda duygusal ve sosyal boyutlarıyla birlikte ele alınması gerektiğini ortaya koymakta; özellikle iletişimden kaçınma davranışlarını azaltmaya yönelik pedagojik yaklaşımların geliştirilmesini önermektedir. Bu durum, öğretim yaklaşımlarının yeniden değerlendirilmesini gerekli kılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe Öğretimi, YTB Öğrencileri, İletişimden Kaçınma, Sessizlik, Dil Öğrenimi

Abstract

International students' language learning experiences are multifaceted and complex; these experiences cannot be explained solely by linguistic gains. For YTB scholarship recipients studying in Turkey, the experience of living abroad creates a unique context that both supports and limits language learning. While students are intensely exposed to the target language on one hand, on the other hand, they strive to find their place in a new social and cultural environment and develop various adaptation strategies in the process. However, existing studies evaluate this process primarily from the perspective of linguistic success, leaving the emotional processes that influence students' communicative behaviors in the background. This situation indicates that language learning is treated solely as a cognitive process, and the experiential dimensions of the student's experience are not sufficiently taken into account.

This study aims to understand the tendencies toward withdrawal from communication that emerge in YTB students' Turkish learning process. The research is structured within a qualitative research framework and is based on semi-structured interviews conducted with students from different regions. Maximum diversity sampling was employed, and the data were analyzed through thematic analysis. The findings obtained during the analysis process were interpreted by establishing relationships among the themes, and the students' experiences were evaluated from a holistic perspective.

Keywords: Teaching Turkish as a Foreign Language, YTB Students, Communication Avoidance, Silence, Language Learning

Mülteci Öğrencilere Yönelik Öğretmen Tutumlarının İncelenmesi: Pıktes Öğretmenleri Üzerine Bir Araştırma

An Investigation of Teachers' Attitudes Toward Refugee Students: A Study on PIKTES Teachers

Dr. İbrahim AKIN
Malatya Turgut Özal Üniversitesi, TÖMER.ibrahim.akin@ozal.edu.tr

Kerim TUZCU

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü Türkçe Eğitim Anabilim Dalı, kerim.tuzcu@siirt.edu.tr

Öz

Türkiye'de 2011 yılında başlayan Suriye iç savaşı sonrasında ortaya çıkan kitlesel göç hareketleri, ülkenin sosyal yapısının yanı sıra eğitim sisteminde de önemli dönüşümlere yol açmıştır. Bu süreçte geçici koruma altındaki öğrencilerin eğitim sistemine entegrasyonu, yalnızca akademik başarıyla sınırlı olmayan; dil gelişimi, sosyal uyum ve psikososyal destek gibi çok boyutlu bir yapıyı içeren karmaşık bir alan hâline gelmiştir. Bu bağlamda öğretmenlerin mülteci öğrencilere yönelik tutumları, eğitim sürecinin niteliğini belirleyen en önemli değişkenlerden biri olarak öne çıkmaktadır. Öğretmen tutumları, öğrencilerin sınıf içi etkileşimlerini, öğrenme motivasyonlarını ve okul aidiyetlerini doğrudan etkilemekte; bu durum öğrencilerin akademik başarıları ve eğitim sistemine uyum süreçleri üzerinde belirleyici bir rol oynamaktadır.

Bu çalışma, PIKTES kapsamında görev yapan öğretmenlerin mülteci öğrencilere yönelik tutum düzeylerini belirlemek ve bu tutumların cinsiyet, mesleki deneyim ve kültürlerarası eğitim alma durumu gibi değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmada nicel araştırma yöntemi kullanılmış ve veri toplama aracı olarak Mülteci Öğrencilere Yönelik Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Ölçeğin güvenirlik katsayısı yüksek düzeyde bulunmuştur ($\alpha = .90$). Elde edilen veriler betimsel istatistikler, bağımsız örneklem t-testi ve çok değişkenli varyans analizi yöntemleri kullanılarak analiz edilmiştir.

Araştırma bulguları, öğretmenlerin mülteci öğrencilere yönelik tutumlarının genel olarak orta ve üst düzeyde olumlu olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte tutumların bazı değişkenlere göre anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Kadın öğretmenlerin uyum boyutunda daha olumlu tutum sergiledikleri, mesleki deneyimi yüksek öğretmenlerin yeterlik boyutunda daha yüksek puanlara sahip oldukları ve kültürlerarası eğitim alan öğretmenlerin tüm boyutlarda daha olumlu tutum geliştirdikleri görülmüştür. Sonuç olarak öğretmen tutumlarının mülteci öğrencilerin eğitim süreçlerinde kritik bir rol oynadığı ve bu tutumların geliştirilmesine yönelik eğitim politikalarının önem taşıdığı ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: öğretmen tutumları, mülteci öğrenciler, PIKTES, Türkçe öğretimi, kültürlerarası eğitim

Abstract

The mass migration movements following the Syrian civil war in 2011 have significantly affected the education system in Turkey. In this context, the integration of students under temporary protection has become a multidimensional issue involving language development, academic achievement, and social adaptation. Within this process, teachers' attitudes toward refugee students play a critical role in shaping educational outcomes.

This study aims to examine the attitudes of teachers working within the scope of the PIKTES project toward refugee students and to determine whether these attitudes differ according to variables such as gender, professional experience, and intercultural training. A quantitative research design was employed, and data were collected using the Attitude Scale Towards Refugee Students. The reliability coefficient of the scale was found to be high ($\alpha = .90$). The data were analyzed using descriptive statistics, independent samples t-test, and multivariate analysis of variance.

The findings indicate that teachers generally display positive attitudes toward refugee students. However, significant differences were found across certain variables. Female teachers, more experienced teachers, and those with intercultural training demonstrated more positive attitudes.

Keywords: teacher attitudes, refugee students, PIKTES, Turkish language instruction, intercultural education

Şiirsel Duyguların Eğitimdeki Yeri: M.Ruhi Şirin'in 'Okula Giden Kedi' Eseri ve Maarif Modeli Türkçe Öğretim Programı

The Role of Poetic Emotions in Education: M. Ruhi Şirin's The Cat Going to School and the Maarif Model Turkish Language Curriculum

Muhamed KARAKAYA

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi, muhamedkarakaya40@gmail.com,

Prof. Dr. Erhan AKIN

Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, erhanakin49@hotmail.com

Öz

Şiir, duygu denince akla gelen ilk edebi türlerden biridir. Şiirler, duygu ve hayal dünyasına hitap ettiğinden, okuyucuda derin etkiler bırakır. Çocuğa görelik ilkesi ile yazılmış şiirler, çocukların hayal dünyalarını canlı tutarken, aynı zamanda onlarda okuma ve dinleme estetiği oluşturur. Çocuklara hitap eden şiirlerdeki duygular, onların karşısında yer alan kişi veya nesne ile empati yapma becerilerini geliştirir. Çalışmada çocuk edebiyatının seçkin şairlerinden Mustafa Ruhi Şirin'in "Okula Giden Kedi" adlı kitabı, Türkiye Yüzyılı Maarif Modelinde yer alan duyguları işleyişi bakımından ele alınmış ve önemli bulgulara ulaşılmıştır.

M. Ruhi Şirin, sade dili ve derin duygusal söylemleri ile çocukların dünyasına inebilen nadir şairlerden biridir. Şairin "Okula Giden Kedi" kitabı da, çocuk edebiyatında önemli bir yere sahiptir. Eserdeki şiirlerin %45'i sevgi duygusunu içermektedir. Kitapta yer alan duyguların büyük çoğunluğunun sevgi temalı olması, şairin sevmeye ve sevilmeye ne kadar ihtiyacımızın olduğunu belirtmek isteyişindendir. Sevgi duygusunun toplumsal bağları güçlendiren bir kuvvet olduğu, şiirlerde ustalıkla işlenmiştir.

Eserde sevgi duygusundan sonra en sık kullanılan duygu, meraktır. Tüm şiirlerin % 27'si bu duygu ile ilgilidir. Çocukların öğrenme mekanizmaları, merak duygusu ile çalışır. İlk defa gördükleri bir nesne veya karşılaştıkları bir olay, onların merak duygusunu uyandırır.

Mutluluk duygusu, eserdeki şiirlerin %16'sına denk gelen bir oranda işlenmiştir. Şirin, eserinde mutluluk duygusuna vurgu yaparak her şeyden mutlu olabilen insanlar yetiştirmeyi amaçlamaktadır.

Eserde olumlu duyguların yanında olumsuz duygular da örneklenmiştir. Çünkü çocukların iyiyi tanıyıp sevmeleri kadar, kötüyü ve kötülüğü bilip ondan uzaklaşmaları da lazımdır. Çocukların bu duygularının canlı tutulması, toplumda karşılaşacağı olumsuz olaylar karşısında empati yaparak sorun çözmelerinde birincil aktör olmalarına imkan tanıyacaktır.

Duygularıyla hayatta var olan insanı anlamanın en iyi yolunun yine onun duygularını anlamaktan geçtiği görülmektedir. Günümüz dünyasında başını ekrandan kaldır(a)mayan çocukların, duygulardan uzak, monoton ve robotik yaşam tarzının gelecek için kaygı verici olduğu ortadadır. Onların bu durumu fark edebilmelerini sağlamak, toplum olma duyarlılığının gereğidir. Bu yönden TYMM Türkçe Öğretim Programı, çocukların duyguları tanıyan ve onları yönetebilen erdemli birey olmalarını öncelikli hedef olarak belirlemiştir. Bu

bakımdan onların duygularına hitap eden, hislerini yaşamalarına olanak sağlayan yeni müfredata uygun çocuk şiirleri ile zihinlerinin beslenmesi önemlidir. Çocuk şairi M. Ruhi Şirin'in Okula Giden Kedi kitabının çocukları duygusal açıdan besleyecek ve onların empati becerisini geliştirecek nitelikte olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Duygu, M Ruhi Şirin, TYMM.

Abstract

Poetry is one of the first literary genres that comes to mind when we think of emotion. Because poems appeal to the world of emotion and imagination, they leave a profound impact on the reader. Poems written with a child-friendly approach keep children's imaginations alive while simultaneously fostering an aesthetic appreciation for reading and listening. The emotions in poems aimed at children develop their ability to empathize with the person or object they encounter. This study examines Mustafa Ruhi Şirin's book "The Cat Going to School," a distinguished work in children's literature, in terms of its treatment of emotions within the context of the Turkish Century Education Model, and yields significant findings.

M. Ruhi Şirin is one of the rare poets who can enter the world of children with his simple language and profound emotional expressions. His book "The Cat Going to School" holds an important place in children's literature. 45% of the poems in the work contain the emotion of love. The fact that the majority of the emotions in the book are love-themed reflects the poet's desire to emphasize how much we need to love and be loved. The poems skillfully explore the idea that love is a force that strengthens social bonds.

It seems that the best way to understand a person who exists in life through their emotions is to understand their emotions themselves. In today's world, the monotonous and robotic lifestyle of children who cannot lift their heads from screens, detached from emotions, is a cause for concern for the future. Enabling them to become aware of this situation is a requirement of social sensitivity. In this respect, the TYMM Turkish Language Teaching Program has set as its primary goal the development of virtuous individuals who recognize and manage their emotions. In this regard, it is important to nourish their minds with children's poems that appeal to their emotions and allow them to experience their feelings, in accordance with the new curriculum. It has been determined that the book "The Cat Going to School" by children's poet M. Ruhi Şirin is of a quality that will emotionally nourish children and develop their empathy skills.

Keywords: Emotion, M Ruhi Şirin, TYMM.

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Yabancı Öğrencilerin Reddetme, Rica ve Özür Dileme Gibi Söz Eylemlerini Kullanma

The Use of Speech Acts such as Refusal, Request, and Apology by Foreign Students in Teaching Turkish to Foreigners

Sonay Rabia OCAK

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD tcsonayocak@gmail.com

Öz

Amaç: Bu çalışmanın amacı, yabancılara Türkçe öğretiminde öğrenenlerin reddetme, rica ve özür dileme söz edimlerini pragmatik açıdan incelemektir. Öğrenenlerin bu edimleri üretirken kullandıkları dil stratejileri, bağlama uygunlukları ve iletişimsel yeterlikleri değerlendirilmiştir. Ayrıca ana dili Türkçe olanlarla yabancı öğrenicilerin söz edim kullanımları karşılaştırılarak pragmatik yeti farklılıkları belirlenmiştir. Kalıp sözlerin ve kültürel aktarımın rolü dikkate alınarak öğretimde pragmatik farkındalığın geliştirilmesine yönelik öneriler sunulmuştur.

Yöntem: Araştırmada nitel yaklaşım benimsenmiş, doküman incelemesi tekniği kullanılmıştır. Yabancılara Türkçe öğretiminde reddetme, rica ve özür dileme söz edimlerini ele alan çalışmalar seçilmiş ve karşılaştırmalı analiz yöntemiyle çözümlenmiştir. Öğrenenlerin tercih ettikleri dilsel biçimler, stratejik kullanımlar ve bağlamsal uygunluk düzeyleri incelenmiş; iletişimsel yeterlik ve pragmatik yeti çerçevesinde eğilimler betimlenmiştir. Analizde kalıp sözler, dolaylılık derecesi ve kültürel aktarım unsurları da göz önünde bulundurulmuştur. Bulgular, ana dili Türkçe olan konuşurların kullanımlarıyla karşılaştırılmıştır.

Bulgular: İncelemeler, yabancı öğrencilerin söz edimlerinde daha sınırlı ifadeler kullandığını göstermiştir. Reddetmede “Hayır, yapamam.” gibi doğrudan ifadeler tercih edilirken, ana dili konuşurlar “Kusura bakma ama gelemem.” gibi daha dolaylı söylemler kullanmıştır. Rica ifadelerinde öğrenciler “Bunu ver!” gibi kalıplara yönelmiş, ana dili konuşurlar ise “Rica etsem yardımcı olur musun?” gibi nazik ifadeler kullanmıştır. Özür dilemede öğrenciler çoğunlukla “özür dilerim” ile sınırlı kalmış, ana dili konuşurlar ise açıklayıcı ve telafi edici ifadeler kullanmıştır. Bu durum, öğrencilerin pragmatik açıdan sınırlı kaldığını ve kültürel farklılıkların kullanım biçimlerini etkilediğini göstermektedir.

Sonuç: Bulgular, öğrencilerin reddetme, rica ve özür dileme söz edimlerinde eksiklikler yaşadığını ortaya koymuştur. Ana dili konuşurların daha dolaylı ve bağlama uygun ifadeler kullandıkları görülmüştür. Bu durum, dil bilgisel yeterliğe rağmen pragmatik gelişimin sınırlı olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla Türkçe öğretiminde yalnızca dil bilgisine odaklanmak yeterli değildir; söz edimlerinin kullanımına yönelik farkındalık geliştirilmelidir. Kalıp sözlerin öğretimine ve gerçek iletişim durumlarında kullanımına daha fazla yer verilmesi, iletişimsel yeterliği artırmada önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe öğretimi, söz edimleri, iletişimsel yeterlik, kalıp sözler.

Abstract

Aim: The aim of this study is to examine the use of speech acts such as refusal, request, and apology by learners in teaching Turkish to foreigners from a pragmatic perspective. The language strategies, contextual appropriateness, and communicative competence used by learners in producing these acts were evaluated. In addition, pragmatic competence differences were determined by comparing the use of speech acts between native Turkish speakers and foreign learners. Considering the role of idiomatic expressions and cultural transmission, suggestions for developing pragmatic awareness in teaching were presented.

Method: A qualitative approach was adopted in the research, and the document analysis technique was used. Studies dealing with speech acts of refusal, request, and apology in teaching Turkish to foreigners were selected and analyzed using the comparative analysis method. The linguistic forms preferred by learners, strategic uses, and contextual appropriateness levels were examined; tendencies were described within the framework of communicative competence and pragmatic ability. Idiomatic expressions, degree of indirectness, and cultural transmission elements were also considered in the analysis. The findings were compared with the usage of native Turkish speakers.

Findings: The analyses showed that foreign students used more limited expressions in their speech acts. While direct expressions such as "No, I can't" were preferred in refusal, native speakers used more indirect expressions such as "I'm sorry, but I can't come." In request expressions, students resorted to phrases such as "Give me this!", while native speakers used polite expressions such as "Could you please help me?". In apologizing, students mostly limited themselves to "I'm sorry," while native speakers used explanatory and compensatory expressions. This situation shows that students are pragmatically limited and that cultural differences affect their usage patterns.

Conclusion: The findings revealed that students experienced deficiencies in speech acts of refusal, request, and apology. It was observed that native speakers used more indirect and contextually appropriate expressions. This situation shows that pragmatic development is limited despite grammatical competence. Therefore, focusing only on grammar is not sufficient in Turkish language teaching; Awareness of the use of speech acts should be developed. Increasing emphasis on teaching idiomatic expressions and their use in real communication situations is important in improving communicative competence.

Keywords: Teaching Turkish to foreigners, speech acts, communicative competence, idiomatic expressions.

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Dinleme Becerileri: Zorluklar ve Çözüm Yolları
Listening Skills in Teaching Turkish to Foreigners: Challenges and Solutions

Muhammet Zübeyir DAĞER

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi,220110039, muhammetzubeyirdager5@gmail.com,

Öz

Amaç: Bu çalışma, yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin dinleme becerilerini geliştirirken karşılaştıkları güçlükleri ve bu güçlüklerin üstesinden gelmek için sunulan çözüm önerilerini incelemeyi hedeflemektedir. Dinleme, bir dili öğrenme sürecinin temel taşlarından biri olmasına rağmen, öğrencilerin en çok zorlandığı ve geliştirmekte güçlük çektiği alanlardan biridir. Aslında dinleme, yeni bir dilde anlam dünyasına adım atmanın ilk adımıdır. Ancak öğrenciler, ana dili konuşanların doğal konuşma hızına ayak uydurmakta ve duyduklarını bağlam içinde doğru bir şekilde yorumlamakta sıklıkla zorlanırlar. Bu durum, öğrenme arzularını olumsuz etkileyebilir ve günlük iletişimde aksaklıklara yol açabilir.

Yöntem: Bu araştırmada, nitel araştırma yaklaşımlarından doküman incelemesi yöntemi benimsenmiştir. Yabancılara Türkçe öğretiminde dinleme becerisi üzerine yapılmış araştırmalar seçilerek incelenmiştir. Elde edilen veriler, içerik analizi tekniğiyle değerlendirilmiş; dinleme becerisinde karşılaşılan zorluklar ve bu zorluklara yönelik çözüm önerileri ana temalar altında toplanmıştır. Analiz süreci boyunca benzer bulgular bir araya getirilmiş, farklı yaklaşımlar ise karşılaştırmalı bir bakış açısıyla ele alınmıştır. Böylece, literatürde öne çıkan ortak eğilimler ve genel bir değerlendirme ortaya konulmuştur.

Bulgular: İncelenen çalışmalar, öğrencilerin dinleme sürecinde en çok konuşma hızına uyum sağlayamama ve kelime dağarcığı yetersizliği gibi nedenlerle zorlandığını açıkça göstermektedir. Özellikle doğal konuşma ortamlarındaki diyalogları anlamakta ciddi güçlükler yaşadıkları belirtilmiştir. Bazı araştırmalar, kültürel unsurlara yabancı olmanın deyim ve mecazların kavranmasını engellediğini vurgulamaktadır. Bir başka çalışma ise, dinleme stratejilerinin eksikliğinin öğrenciyi pasif bir dinleyici konumuna ittiğini ortaya koymuştur. Tüm bu zorluklara karşın, teknoloji destekli uygulamaların dinleme becerisinin gelişimine olumlu katkı sağladığı da bulgular arasında yer almaktadır.

Sonuç: Elde edilen bulgular ışığında, dinleme becerisinin etkili bir şekilde geliştirilmesi için çok yönlü bir yaklaşımın benimsenmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Öğrencilerin aktif katılımını teşvik eden strateji temelli bir öğretim anlayışı, doğru materyal seçimi ve teknolojik araçların etkin kullanımı, öğrenme sürecini daha verimli hale getirecektir. Bu bağlamda, öğretmenlerin öğretim süreçlerini bilinçli ve planlı bir şekilde yapılandırmaları, öğrencilerin dinleme becerilerini geliştirmelerinde kritik bir rol oynamaktadır.
Anahtar Kelimeler: Dinleme Becerisi, Yabancılara Türkçe Öğretimi, Dinleme Stratejileri, Dil Edinimi, Dil Öğretimi

Abstract

Aim: This study aims to examine the difficulties encountered by learners of Turkish as a foreign language in developing their listening skills and the proposed solutions to overcome these difficulties. Although listening is one of the cornerstones of the language learning process, it is one of the areas where students struggle the most and have difficulty developing. In fact, listening is the first step in entering the world of meaning in a new language. However, students often have difficulty keeping up with the natural speaking speed of native speakers and correctly interpreting what they hear within the context. This situation can negatively affect their desire to learn and lead to disruptions in daily communication. Method: In this research, the document analysis method, one of the qualitative research approaches, was adopted. Studies on listening skills in teaching Turkish to foreigners were selected and examined. The data obtained were evaluated using the content analysis technique; the difficulties encountered in listening skills and the proposed solutions to these difficulties were grouped under main themes. Throughout the analysis process, similar findings were brought together, and different approaches were examined from a comparative perspective. Thus, common trends and a general assessment that stand out in the literature have been presented. Findings: The studies examined clearly show that students struggle most in the listening process due to reasons such as inability to adapt to the speaking speed and insufficient vocabulary. It has been stated that they experience serious difficulties in understanding dialogues, especially in natural conversational settings. Some studies emphasize that being unfamiliar with cultural elements hinders the comprehension of idioms and metaphors. Another study revealed that the lack of listening strategies pushes the student into a passive listener position. Despite all these difficulties, it is also among the findings that technology-supported applications positively contribute to the development of listening skills.
Conclusion: In light of the findings, it is understood that a multifaceted approach should be adopted to effectively develop listening skills. A strategy-based teaching approach that encourages active student participation, the selection of appropriate materials, and the effective use of technological tools will make the learning process more efficient. In this context, teachers' conscious and planned structuring of teaching processes plays a critical role in improving students' listening skills.

Keywords: Listening Skills, Teaching Turkish to Foreigners, Listening Strategies, Language Acquisition, Language Teaching

Küresel Isınma ve İklim Değişikliğinin İnsan Sağlığına Etkileri: Bir Derleme

The Effects of Global Warming and Climate Change on Human Health: A Review

Dr. Öğretim Üyesi Nilgün ONURSAL

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi, nilgun.onursal@gmail.com

Velit KARACADAĞ

Çarıklı Milli Egemenlik İlkokulu Velit.karacadag@hotmail.com

Rabia ÇAKIR

Kozluk Farabi Ortaokulu rabiasabahh@gmail.com

Öz

Bu inceleme, küresel ısınma ve iklim değişikliğinin insan sağlığı üzerindeki etkilerini kapsamlı bir şekilde ele almayı amaçlamaktadır. Sanayileşme, fosil yakıt kullanımı ve artan sera gazı emisyonları, küresel iklim sisteminde önemli ve potansiyel olarak geri döndürülemez değişikliklere neden olmaktadır. Bu değişiklikler, aşırı sıcaklıklar, doğal afetler, bulaşıcı hastalıkların yayılması, ruh sağlığı sorunları ve sosyoekonomik kırılganlıklar da dahil olmak üzere insan sağlığını çok boyutlu olarak etkileyen çeşitli şekillerde kendini göstermektedir.

Özellikle savunmasız gruplar arasında çocuklar, yaşlılar, kronik hastalığı olan bireyler ve düşük sosyoekonomik geçmişe sahip kişiler yer almaktadır. Bu grupların iklim değişikliğinin olumsuz sağlık etkilerine daha duyarlı olduğu düşünülmektedir. Türkiye'de iklim değişikliğinin sağlık üzerindeki etkilerine odaklanan çalışmalar sınırlıdır ve bu alanda disiplinler arası araştırmalara duyulan ihtiyacın giderek arttığını vurgulamaktadır.

İklim değişikliğinin sonuçları tekdüze değildir ve farklı bölgeler ve popülasyonlar arasında önemli ölçüde değişebilir. Örneğin, aşırı sıcaklık, ısıya bağlı hastalıklara yol açabilir ve önceden var olan sağlık sorunlarını kötüleştirebilir. Sel ve kasırga gibi doğal afetler, anlık fiziksel zarara ve uzun vadeli ruh sağlığı sorunlarına neden olabilir. Ayrıca, iklim modellerindeki değişiklikler, vektör kaynaklı hastalıkların dağılımını değiştirerek, daha önce etkilenmemiş bölgelerde salgın riskini artırabilir.

Bu zorlukların üstesinden gelmek, halk sağlığı, çevre bilimi ve politika oluşturma dahil olmak üzere çeşitli sektörler arasında koordineli bir çaba gerektirir. Bu alanlar arasında iş birliğini teşvik ederek, iklim değişikliğinin sağlık üzerindeki etkilerini azaltmak ve savunmasız nüfusları korumak için daha etkili stratejiler geliştirebiliriz. Bu yaklaşım, gelecekteki iklimle ilgili sağlık tehditlerine karşı direnç oluşturmaya da yardımcı olacak ve herkes için daha sağlıklı ve sürdürülebilir bir gelecek sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Küresel ısınma, iklim değişikliği, insan sağlığı, çevresel riskler.

Abstract

This review aims to comprehensively address the impacts of global warming and climate change on human health. Industrialization, the use of fossil fuels, and increasing greenhouse gas emissions are causing significant and potentially irreversible changes in the global climate system. These changes manifest in various ways that affect human health multidimensionally, including extreme temperatures, natural disasters, the spread of infectious diseases, mental health issues, and socioeconomic vulnerabilities.

Particularly vulnerable groups include children, the elderly, individuals with chronic illnesses, and those from lower socioeconomic backgrounds. These groups are considered more susceptible to the adverse health effects of climate change. In Turkey, studies focusing on the health impacts of climate change are limited, highlighting a growing need for interdisciplinary research in this area.

The consequences of climate change are not uniform and can vary significantly across different regions and populations. For instance, extreme heat can lead to heat-related illnesses and exacerbate pre-existing health conditions. Natural disasters such as floods and hurricanes can cause immediate physical harm and long-term mental health challenges. Additionally, changes in climate patterns can alter the distribution of vector-borne diseases, increasing the risk of outbreaks in previously unaffected areas.

Addressing these challenges requires a coordinated effort across various sectors, including public health, environmental science, and policy-making. By fostering collaboration among these fields, we can develop more effective strategies to mitigate the health impacts of climate change and protect vulnerable populations. This approach will also help in building resilience against future climate-related health threats, ensuring a healthier and more sustainable future for all.

Keywords: Global warming, climate change, human health, environmental risks

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Oyun Temelli Öğrenme Teknikleri

Game-Based Learning Techniques in Teaching Turkish to Foreigners

Gülsen SEYHAN

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD seyhangulsen3@gmail.com

Öz

Amaç: Bu çalışmanın temel amacı, yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılan oyun temelli öğrenme tekniklerinin, dijital oyun araçlarının ve drama etkinliklerinin öğrenci motivasyonu ve başarısının üzerindeki etkisini kapsamlı bir şekilde değerlendirmektir. Araştırma; oyunların dil becerilerini (okuma, yazma, konuşma, dinleme) geliştirme, kelime öğretimini somutlaştırma, ders motivasyonunu arttırma ve öğrenilen bilgilerin kalıcılığını sağlama noktasındaki işlevini bilimsel bir zeminde sentezlemeyi amaçlamaktadır.

Yöntem: Çalışmanın hazırlanmasında nitel araştırma yöntemlerinde doküman incelenmesi ve içerik analizi teknikleri kullanılmıştır. Google Akademik ve DergiPark veri tabanları üzerinden ulaşılan; deneysel desenli makaleler, TÖMER uygulama raporları ve öğretmen görüşlerini içeren güncel akademik çalışmalar sistematik olarak taranmıştır. Farklı kültürel arka planlardan gelen öğrenci grupları üzerindeki gözlemler ve başarı testlerinden elde edilen istatiksel veriler, konunun teorik çerçevesiyle harmanlanarak tematik bir analize tabi tutulmuştur.

Bulgular: İncelenen araştırmalar, oyun temelli tekniklerin özellikle başlangıç seviyesindeki(A1-A2) öğrencilerde dil kaygısını minimize ettiğini ve kelime hazinesini %40'a varan oranlarda daha kalıcı hale getirdiğini göstermektedir. Dijital oyunların teknolojik entegrasyonu hızlandırdığı drama ve rol yapma faaliyetlerinin ise özellikle konuşma becerisinde akıcılık sağladığı saptanmıştır. Ayrıca, oyunların sınıf içi sosyal etkileşimi güçlendirerek farklı milletlerden gelen öğrenciler arasında güçlü bir iletişim bağı kurduğu ve hata yapma korkusu eğlenceye dönüştürerek ortadan kaldırdığı bulgulanmıştır.

Sonuç: Sonuç itibariyle elde edilen bilgiler ışığında, oyun temelli öğrenmenin yabancılara Türkçe öğretiminde yardımcı bir araçtan ziyade, temel bir metodolojik gereklilik olduğu sonucuna varılmıştır. Oyunların disiplinler arası bir köprü kurarak kültürel aktarımı kolaylaştırdığı ve dil edinim sürecini daha verimli kıldığı anlaşılmaktadır. Öğretmenlerin oyun tasarımı ve dijital materyal geliştirme konusunda yetkinleştirilmesinin, Türkçenin bir dünya dili olarak öğretilmesinde başarıyı doğrudan etkileyeceği öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe öğretimi, oyun temelli öğrenme, motivasyon, kelime öğretimi, kalıcı öğrenme.

Abstract

Objective: The main objective of this study is to comprehensively evaluate the impact of game-based learning techniques, digital game tools, and drama activities used in teaching Turkish to foreigners on student motivation and success. The research aims to synthesize, on a scientific basis, the function of games in developing language skills (reading, writing, speaking, listening), concretizing vocabulary teaching, increasing motivation in lessons, and ensuring the retention of learned information.

Method: The study utilized qualitative research methods, specifically document analysis and content analysis techniques. Current academic studies, including experimental articles, TÖMER application reports, and teacher opinions, accessed through Google Scholar and DergiPark databases, were systematically reviewed. Observations on student groups from different cultural backgrounds and statistical data obtained from achievement tests were combined with the theoretical framework of the subject and subjected to thematic analysis.

Findings: The studies examined show that game-based techniques minimize language anxiety, especially in beginner-level (A1-A2) students, and make vocabulary retention up to 40% more permanent. It has been determined that digital games accelerate technological integration, while drama and role-playing activities improve fluency, especially in speaking skills. Furthermore, it has been found that games strengthen social interaction within the classroom, creating strong communication bonds between students from different nationalities, and eliminating the fear of making mistakes by transforming it into fun.

Conclusion: In light of the information obtained, it has been concluded that game-based learning is not merely a helpful tool but a fundamental methodological requirement in teaching Turkish to foreigners. It is understood that games facilitate cultural transmission by building an interdisciplinary bridge and make the language acquisition process more efficient. It is predicted that empowering teachers in game design and digital material development will directly impact success in teaching Turkish as a global language.

Keywords: Teaching Turkish to foreigners, game-based learning, motivation, vocabulary teaching, lasting learning.

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Çoklu Ortam Materyallerinin Kullanımı

The Use of Multimedia Materials in Teaching Turkish to Foreigners

Zeynep EREZ

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD zeyneperez7272@gmail.com ,

Öz

Amaç: Bu çalışmanın temel amacı, yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılan farklı materyal türlerinin (çoklu ortam araçları, ders materyalleri, film etkinlikleri ve gazete metinleri) dilsel becerilerin gelişimine olan katkılarını bütüncül bir bakış açısıyla değerlendirmektir. İncelenen çalışmalar doğrultusunda, öğretim elemanlarının görüşleri ve Analitik Hiyerarşi Süreci (AHS) gibi yöntemlerle belirlenen öncelikler çerçevesinde, hangi materyallerin daha etkili olduğu ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Yöntem: Araştırmada nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiş olup, ilgili beş makalenin doküman incelemesi yöntemiyle analizi yapılmıştır. Çalışmalarda yer alan öğretmen görüşleri, uygulama örnekleri ve nicel değerlendirme sonuçları karşılaştırmalı olarak ele alınmış; çoklu ortam materyalleri, film kullanımı ve gazete metinlerinin öğretim süreçlerindeki işlevleri tematik olarak incelenmiştir.

Bulgular: İnceleme sonucunda, çoklu ortam materyallerinin öğrencilerin motivasyonunu artırdığı ve özellikle dinleme ile konuşma becerilerinin gelişimine önemli katkı sağladığı görülmüştür. Film etkinliklerinin kültürel aktarımı destekleyerek dil öğrenimini daha kalıcı hale getirdiği; gazete metinlerinin ise okuma ve yazma becerilerini geliştirmede etkili olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca AHS yöntemiyle yapılan değerlendirmelerde, materyallerin etkililik düzeylerinin öğretim amacına göre değişiklik gösterdiği, ancak görsel-işitsel içeriklerin genellikle daha öncelikli olduğu belirlenmiştir. Öğretim elemanlarının görüşleri de bu bulguları destekler niteliktedir.

Sonuç: Sonuç olarak, yabancılara Türkçe öğretiminde tek bir materyal türüne bağlı kalınmasının yeterli olmadığı; aksine çoklu ve dengeli bir materyal kullanımının dil becerilerinin bütüncül gelişimi açısından daha etkili olduğu anlaşılmaktadır. Bu bağlamda, öğretim sürecinde farklı materyallerin bilinçli ve amaca uygun şekilde bir arada kullanılması, öğrenme verimliliğini artıran önemli bir unsur olarak öne çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe öğretimi, çoklu ortam materyalleri, film etkinlikleri, gazete metinleri, dil becerileri.

Abstract

Objective: The primary aim of this study is to evaluate, from a holistic perspective, the contributions of different types of instructional materials used in teaching Turkish as a foreign language—namely multimedia tools, course materials, film-based activities, and newspaper texts—to the development of language skills. In line with the reviewed studies and based on instructor opinions as well as priorities determined through methods such as the Analytic Hierarchy Process (AHP), the study seeks to identify which materials are more effective.

Method: This study adopts a qualitative research approach. A document analysis was conducted on five relevant articles. Instructor opinions, practical implementations, and quantitative evaluation results presented in these studies were comparatively analyzed. The functions of multimedia materials, film use, and newspaper texts in the teaching process were examined thematically.

Results: The findings indicate that multimedia materials enhance student motivation and make significant contributions particularly to the development of listening and speaking skills. Film-based activities support cultural transmission and render language learning more permanent. Newspaper texts, on the other hand, were found to be effective in improving reading and writing skills. Furthermore, evaluations conducted using the Analytic Hierarchy Process (AHP) revealed that the effectiveness of materials varies depending on instructional objectives; however, audiovisual content is generally prioritized. Instructor opinions also support these findings.

Conclusion: In conclusion, relying on a single type of material in teaching Turkish as a foreign language is insufficient. Rather, a balanced and diversified use of materials proves to be more effective for the holistic development of language skills. In this context, the integrated and purposeful use of different materials emerges as a key factor in enhancing learning efficiency.

Keywords: Teaching Turkish as a foreign language, multimedia materials, film-based activities, newspaper texts, language skills.

The Interplay of Academic Stagnation and Procrastination in Higher Education: Patterns, Causes, and Interventions for ELT Students

Doç. Dr. Cüneyt DEMİR

Siirt University, ardgelen@hotmail.com

Abstract

Whilst academic procrastination has been identified as a major determinant in student performance on higher education courses, the concept of academic stagnation (namely the lack of observable progress despite continuing to engage in learning) is less well-defined and under-researched, particularly at the discipline-specific level such as English Language Teaching (ELT). This study seeks to investigate potential associations between academic procrastination and stagnation among English language teaching (ELT) students by encouraging them to recognize their types of behavior, clarify reasons for these behaviors, and explore strategies that help avoid potential harm from this behavior. The study, which adopts a sequential explanatory mixed-methods design, is carried out with undergraduate ELT students at a public university in Türkiye. This quantitative phase encompasses the application of two instruments: (a) The Academic Stagnation Scale (ASS), created by the researchers, to diagnose perceived academic progression stagnation; and (b) The Academic Procrastination Scale for ELT Students (APS-ELT), aimed at assessing delay across tasks, avoidance behaviors and rationales before each task, problems with time management skills, emotional components affecting avoidance attraction, and immersive traits toward AI-supported avoidance within linguistics. Furthermore, student writing performance is evaluated through multiple drafts over the course of a semester using an analytic rubric that includes coherence, organization, argumentation and language use.

The qualitative phase involves conducting semi-structured interviews to explore students' perceptions of procrastination, experiences of stagnation, and approaches to feedback and AI-assisted learning tools. Moreover, an intervention aspect is embedded in this eintervention to personify upon the such AI-assisted feedback, enhanced revisional routines potentially correlated with time-calibrating efforts to know their effectivity. Through behavioural, performance-based and perceptual measures this study aims to conceptualise and operationalise academic stagnation in such a way that it can be treated as a final construct, whilst providing the most rounded understanding of its relationship with procrastination possible. The results will provide some theoretical and practical implications for promoting engagement, self-regulation, and academic growth of students in the ELT context.

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kelime Öğrenme Stratejileri

Vocabulary Learning Strategies in Teaching Turkish as a Foreign Language

Eylem GÜVEN

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD eylemguven0202@gmail.com,

Öz

Amaç: Temel amacı, öğrencilerin yalnızca kelime ezberlemelerini sağlamak değil, aynı zamanda bu kelimeleri anlamlı, kalıcı ve doğru bir şekilde kullanabilmelerini mümkün kılmaktır. Kelimelerin bağlam içinde öğrenilmesini ön planda tutar; yani kelime, tek başına bir anlam birimi olarak değil, cümle ve metin içerisindeki işleviyle birlikte kavratılır. Öğrencilerin okuma, yazma, dinleme ve konuşma gibi temel dil becerilerini destekleyerek dili bütüncül bir şekilde kullanmalarına katkı sağlar. Tekrara dayalı ezber yerine çağrışım kurma, gruplama, görsellerle destekleme, eş ve zıt anlamlardan yararlanma gibi yöntemlerle kelimeler zihinde daha sağlam bir yer edinir. Öğrencilerin tahmin etme, sözlük kullanma, not alma ve kendi öğrenme sürecini düzenleme gibi becerileri gelişir.

Yöntem: Kullanılan yöntemler, öğrencinin aktif katılımını sağlayacak ve kelimeleri anlamlı bağlamlar içinde öğrenmesine imkân tanıyacak şekilde düzenlenir. Bu süreçte öncelikle kelimeler metin, diyalog ya da günlük yaşam durumları içerisinde sunularak bağlam temelli öğretim gerçekleştirilir. Öğrencilerin kelimenin anlamını tahmin etmeleri teşvik edilir; ardından sözlük kullanımı, eş ve zıt anlamlılardan yararlanma, kelimeyi kök ve eklerine ayırma gibi tekniklerle anlam pekiştirilir. Görseller, kavram haritaları, eşleştirme etkinlikleri ve oyunlar kullanılarak öğrenme süreci desteklenir ve daha kalıcı hâle getirilir. Öğretim sürecinde bireysel farklılıklar dikkate alınarak çeşitli stratejiler bir arada kullanılır ve öğrencilerin kendi öğrenme yöntemlerini geliştirmelerine fırsat verilir.

Bulgular: Bulgular, stratejilerin öğrencilerin kelime dağarcığını anlamlı ve kalıcı biçimde geliştirdiğini göstermektedir. Özellikle bağlam temelli öğrenme, görsel destekler ve aktif kullanım odaklı etkinliklerin, kelimelerin uzun süreli hafızada tutulmasını kolaylaştırdığı belirlenmiştir. Öğrencilerin tahmin etme, çağrışım kurma ve tekrar etme gibi stratejileri kullanmalarının, kelimeyi sadece tanıma düzeyinde bırakmayıp üretim becerilerine de yansıttığı görülmüştür. Farklı stratejilerin bir arada kullanıldığı öğretim ortamlarında öğrencilerin derse katılımının arttığı ve öğrenme motivasyonlarının yükseldiği tespit edilmiştir.

Sonuç: Elde edilen bulgular doğrultusunda, kelime öğretiminin yalnızca ezbere dayalı bir süreç olmadığı, aksine anlamlı bağlamlar içinde gerçekleştirildiğinde daha etkili ve kalıcı olduğu anlaşılmıştır. Özellikle bağlam temelli öğretim, görsel materyallerin kullanımı ve öğrenciyi aktif kılan uygulamaların, kelime öğrenimini önemli ölçüde desteklediği görülmüştür. Öğrencilerin kelimeyi sadece tanıma düzeyinde değil, aktif olarak kullanabilme becerisi kazandıkları belirlenmiştir. Öğrencilerin kendi öğrenme süreçlerini yönetebilme becerisi kazanmaları, onların daha bağımsız bireyler hâline gelmelerine yardımcı olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe öğretimi, dil becerileri, kelime dağarcığı, kalıcı öğrenme

Abstract

Objective: The primary objective is not only to ensure that students memorize words but also to enable them to use these words meaningfully, permanently, and accurately. This approach prioritizes learning words within context; meaning the word is grasped not as an isolated unit of meaning, but along with its function within sentences and texts. It contributes to the holistic use of the language by supporting students' fundamental language skills such as reading, writing, listening, and speaking. Instead of repetition-based memorization, words find a firmer place in the mind through methods such as forming associations, grouping, supporting with visuals, and utilizing synonyms and antonyms. Students develop skills such as predicting, using dictionaries, note-taking, and organizing their own learning processes.

Method: The methods used are organized to ensure active student participation and to allow them to learn words within meaningful contexts. In this process, context-based instruction is primarily carried out by presenting words within texts, dialogues, or daily life situations. Students are encouraged to predict the meaning of the word; subsequently, the meaning is reinforced through techniques such as dictionary use, utilizing synonyms and antonyms, and morphological analysis (separating the word into roots and suffixes). The learning process is supported and made more permanent through the use of visuals, concept maps, matching activities, and games. Various strategies are used together by considering individual differences, and students are given the opportunity to develop their own learning methods.

Findings: The findings indicate that these strategies develop students' vocabulary in a meaningful and permanent way. In particular, it has been determined that context-based learning, visual supports, and activities focused on active use facilitate the retention of words in long-term memory. It was observed that students' use of strategies such as predicting, forming associations, and repetition does not leave the word at a mere recognition level but reflects it in their production skills. It has been identified that in teaching environments where different strategies are used together, students' participation in the lesson increases and their learning motivation rises.

Conclusion: In line with the findings obtained, it has been understood that vocabulary teaching is not merely a process based on rote memorization; on the contrary, it is more effective and permanent when carried out within meaningful contexts. It was observed that context-based instruction, the use of visual materials, and practices that make the student active significantly support vocabulary learning. It was determined that students gain the ability to use the word actively, rather than just at a recognition level. Students gaining the ability to manage their own learning processes helps them become more independent individuals.
Keywords: Teaching Turkish to foreigners, language skills, vocabulary, permanent learning.

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Yazma Becerisinin Geliştirilmesi İçin Uygulanacak Yöntemler

Methods to be Applied in Developing Writing Skills in Teaching Turkish to Foreigners

Gülperi CAN

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD ozlemkaya678@gmail.com ,

Öz

Amaç: Bu çalışmanın amacı, yabancılara Türkçe öğretiminde yazma becerisini geliştirmeye yönelik kullanılan yöntemleri incelemek ve bu yöntemlerin öğrenme sürecine katkılarını ortaya koymaktır. Yazma becerisi, dil öğreniminde öğrencilerin düşüncelerini hedef dilde organize etmelerini gerektiren karmaşık bir süreçtir. Bu nedenle öğrencilerin yazma sürecinde karşılaştıkları zorlukları azaltmak, yazmaya yönelik tutumlarını olumlu hale getirmek ve yazma kaygılarını düşürmek temel hedefler arasında yer almaktadır. Yöntem: Alan yazında yapılan çalışmalar incelendiğinde, genellikle nitel, nicel ve karma araştırma yöntemlerinin kullanıldığı görülmektedir. Doküman analizi ile ders kitaplarında yer alan yazma etkinlikleri incelenmiş ve yazma becerisinin öğretim aşamaları belirlenmiştir. Ayrıca deneysel çalışmalarla öğrencilere yazma etkinlikleri uygulanarak gelişimleri gözlemlenmiştir. Süreç temelli yazma yaklaşımı, otantik yazma etkinlikleri, dijital yazma araçları ve geri bildirim temelli öğretim bu süreçte kullanılan başlıca yöntemlerdir. Bulgular:Araştırmalar, yazma becerisinin geliştirilmesinde kullanılan yöntemlerin olumlu etkiler sağladığını göstermektedir. Otantik yazma çalışmaları öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmiş ve yazmaya yönelik tutumlarını olumlu etkilemiştir. Yazma etkinliklerinin kelime, cümle, paragraf ve metin şeklinde aşamalı ilerlemesi öğrenmeyi kolaylaştırmıştır. Dijital yazma araçları ise öğrencilerin hatalarını fark etmelerine yardımcı olmuştur. Ayrıca öğrencilerin yazma öz yeterliklerinde artış ve kaygılarında azalma gözlenmiştir. Sonuç: Sonuç olarak, yabancılara Türkçe öğretiminde yazma becerisinin geliştirilmesi için planlı ve çok yönlü bir öğretim süreci gereklidir. Süreç temelli yazma yaklaşımı, otantik etkinlikler ve dijital araçların birlikte kullanılması yazma becerisini önemli ölçüde geliştirmektedir. Öğretmenlerin düzenli geri bildirim vermesi ve öğrencilerin motivasyonlarının artırılması sürecin başarısını desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe öğretimi, yazma becerisi, süreç temelli yazma, otantik yazma, dijital yazma araçları

Abstract

Objective: The aim of this study is to examine the methods used to improve writing skills in teaching Turkish to foreigners and to reveal the contributions of these methods to the learning process. Writing skill is a complex process in language learning that requires students to organize their thoughts in the target language. Therefore, reducing the difficulties students encounter in the writing process, making their attitudes towards writing positive, and reducing their writing anxiety are among the main objectives.

Method: A review of the literature reveals that qualitative, quantitative, and mixed research methods are generally used. Document analysis was employed to examine writing activities in textbooks and to identify the stages of teaching writing skills. Additionally, experimental studies were conducted to observe students' development by applying writing activities. Process-based writing approaches, authentic writing activities, digital writing tools, and feedback-based instruction are the main methods used in this process.

Findings: Research shows that methods used to improve writing skills have positive effects. Authentic writing activities improved students' writing skills and positively influenced their attitudes towards writing. The gradual progression of writing activities from word to sentence, paragraph to text facilitated learning. Digital writing tools helped students identify their mistakes. Furthermore, an increase in students' writing self-efficacy and a decrease in anxiety were observed.

Conclusion: Developing writing skills in teaching Turkish to foreigners requires a planned and multifaceted teaching process. A process-based writing approach, combined with authentic activities and digital tools, significantly improves writing skills. Regular feedback from teachers and increased student motivation support the success of this process.

Keywords: Teaching Turkish to foreigners, writing skills, process-based writing.

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Telaffuz Hatalarının Çözümlenmesi ve Bunları Düzeltme Yolları

Analyzing Pronunciation Errors in Teaching Turkish to Foreigners and Ways to Correct Them

Betül KARA
Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD ozlemkaya678@gmail.com ,

Öz

Amaç: Bu çalışmanın amacı, yabancılara Türkçe öğretimi sürecinde ortaya çıkan telaffuz hatalarını tanımlamak, bu hataların temel nedenlerini açıklamak ve etkili düzeltme yollarını ortaya koymaktır. Telaffuz, iletişimin anlaşılabilirliği açısından kritik bir beceri olup özellikle başlangıç düzeyinde doğru kazandırılmadığında kalıcı hatalara yol açabilmektedir. Bu nedenle çalışma, sesletim sorunlarının öğrenme sürecine etkisini ele almayı hedeflemektedir.

Yöntem: Araştırma, nitel bir yaklaşımla yürütülmüş ve doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Bu doğrultuda Google Akademik'te yer alan güncel makaleler ve tezler incelenmiş, farklı araştırmaların bulguları karşılaştırılarak değerlendirilmiştir. Ayrıca bazı çalışmalarda deneysel uygulamalarla telaffuz gelişiminin ölçüldüğü sonuçlar da dikkate alınmıştır.

Bulgular: İncelenen çalışmalar, telaffuz hatalarının büyük ölçüde öğrencilerin ana dil özelliklerini hedef dile aktarmasından kaynaklandığını göstermektedir. Özellikle Türkçede yer alan "ı", "ö", "ü" ve "ğ" gibi seslerin üretiminde zorluk yaşandığı; bu durumun öğrencinin ana dilinde bu seslerin bulunmamasıyla ilişkili olduğu belirlenmiştir. Bunun yanı sıra vurgu ve tonlama hataları, heceleme yanlışları ve ünlü uyumunun ihlal edilmesi de sık karşılaşılan sorunlar arasındadır. Bazı araştırmalar, öğrencilerin kelimeleri yazıldığı gibi okumaya eğilimli olduklarını ve bu durumun doğal konuşma akışını olumsuz etkilediğini ortaya koymaktadır. Ek olarak, telaffuz hatalarının yalnızca ses düzeyinde değil, ritim ve akıcılık düzeyinde de ortaya çıktığı; öğrencilerin konuşurken duraksama, yanlış vurgu yapma ve anlamı bozacak şekilde tonlama hatalarına düştüğü tespit edilmiştir. Öğrencilerin yeterli dinleme girdisine sahip olmaması, ana dili konuşurlarını yeterince model alamamaları ve sınıf içinde sınırlı konuşma fırsatı bulmaları da bu hataları artırmaktadır. Bununla birlikte, yapılan çalışmalar; tekrar temelli çalışmalar, tekerlemeler, şiirler, şarkılar, rol oynama etkinlikleri ve teknoloji destekli ses kayıtlarının kullanılmasıyla öğrencilerin telaffuz becerilerinde belirgin bir gelişme sağlandığını göstermektedir. Ayrıca bireysel geri bildirim verilmesinin ve hataların anında düzeltilmesinin öğrenme sürecini hızlandırdığı ifade edilmektedir.

Sonuç: Sonuç olarak, telaffuz öğretiminin planlı ve sürekli bir biçimde yürütülmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Öğrencilerin erken aşamada doğru sesletim alışkanlığı kazanması için öğretmen rehberliği ve düzenli geri bildirim önemlidir. Ayrıca, görsel-işitsel materyaller ve iletişim odaklı etkinlikler kullanılarak öğrencilerin aktif katılımı desteklenmelidir. Bu

uygulamalar, telaffuz hatalarının azaltılmasına ve daha etkili iletişim kurulmasına katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe öğretimi, telaffuz hataları, sesletim, konuşma becerisi, dil öğretimi, ana dil etkisi

Abstract

Objective: The aim of this study is to identify pronunciation errors that occur in the process of teaching Turkish to foreigners, to explain the main causes of these errors, and to present effective ways to correct them. Pronunciation is a critical skill for the intelligibility of communication and, especially at the beginner level, can lead to permanent errors if it is not acquired correctly. Therefore, this study aims to address the impact of pronunciation problems on the learning process.

Method: This research was conducted using a qualitative approach and the document analysis method. Accordingly, current articles and theses found on Google Scholar were examined, and the findings of different studies were compared and evaluated. Furthermore, results from some studies that measured pronunciation improvement through experimental applications were also considered.

Findings: The studies examined show that pronunciation errors largely stem from students transferring native language characteristics to the target language. Difficulty in producing sounds such as “ı”, “ö”, “ü”, and “ğ” in Turkish is particularly noticeable; this is related to the absence of these sounds in the student’s native language. In addition, stress and intonation errors, spelling mistakes, and violations of vowel harmony are also frequently encountered problems. Some research indicates that students tend to read words as they are written, and this negatively affects the natural flow of speech. Furthermore, it has been found that pronunciation errors occur not only at the sound level but also at the rhythm and fluency levels; students exhibit hesitations, incorrect stress, and intonation errors that distort meaning while speaking. Lack of sufficient listening input, insufficient modeling of native speakers, and limited speaking opportunities in the classroom also increase these errors. However, studies show that significant improvements in students’ pronunciation skills are achieved through repetition-based exercises, rhymes, poems, songs, role-playing activities, and the use of technology-supported audio recordings. It is also stated that providing individual feedback and correcting mistakes immediately accelerates the learning process.

Conclusion: In conclusion, it is understood that pronunciation instruction should be conducted in a planned and continuous manner. Teacher guidance and regular feedback are important for students to acquire correct pronunciation habits at an early stage. In addition, active student participation should be encouraged by using audiovisual materials and

communication-focused activities. These practices will contribute to reducing pronunciation errors and establishing more effective communication.

Keywords: Teaching Turkish to foreigners, pronunciation errors, articulation, speaking skills, language teaching, native language influence.

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Dinleme Ve Anlama Becerilerinin Geliştirilmesi

Developing Listening and Comprehension Skills in Teaching Turkish as a Foreign Language

Berhan ARZUMAN
Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD berhanarzuman@gmail.com,

Öz

Amaç: Bu çalışmanın temel gayesi, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi (YDTÖ) sürecinde dinleme ve anlama becerilerinin geliştirilmesine yönelik yöntem, strateji ve temel yaklaşımları akademik bir perspektifle incelemektir. Araştırma kapsamında, dinleme eğitiminin dil edinimindeki merkezi konumu, anlama becerilerinin bilişsel arka planı ve bu süreçlerin dil öğretim programlarındaki yeri ile önemi bütüncül bir bakış açısıyla ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Yöntem: Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi tekniği kullanılmıştır. Bu doğrultuda; dinleme ve okuma becerilerinin birbirini destekleyen doğası, dinleme stratejileri ve eğitim yöntemleri üzerine odaklanan güncel akademik makaleler tematik bir çözümlemeye tabi tutulmuştur. İlgili literatür taranarak; dinleme eğitiminin aşamaları, materyal seçimi ve anlama becerilerinin geliştirilmesine yönelik uygulamalı öneriler sentezlenerek sunulmuştur.

Bulgular: Yapılan incelemeler sonucunda, dinleme becerisinin yabancılara Türkçe öğretiminde diğer tüm dil becerileri için bir "temel girdi" kaynağı olduğu tespit edilmiştir. Anlama becerilerinin (dinleme ve okuma) geliştirilmesinde, öğrencinin sadece işitsel mesaja maruz kalmasının yeterli olmadığı; görsel-işitsel materyallerle desteklenmiş, yapılandırılmış stratejik bir eğitimin gerekliliği saptanmıştır. Ayrıca, dinleme sürecindeki başarının; doğru materyal seçimi, öğrenci motivasyonu ve duyuşsal engellerin aşılmasıyla doğrudan ilişkili olduğu verilerle desteklenmiştir.

Sonuç: Sonuç olarak, etkili bir Türkçe öğretimi için dinlemenin pasif bir süreçten çıkarılarak aktif bir anlamlandırma eylemine dönüştürülmesi gerektiği ispatlanmıştır. Öğretim süreçlerinde teknoloji destekli materyallerin kullanımı ve anlama becerilerine yönelik strateji odaklı yaklaşımların benimsenmesi, öğrencilerin dilsel yetkinliklerini artıracaktır. Bu bağlamda, anlama becerilerinin eğitim programlarında daha sistemli bir biçimde yapılandırılması Türkiye'nin dil öğretim vizyonuna katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Öğretimi, Dinleme Eğitimi, Anlama Becerileri, Dil Öğretim Stratejileri.

Abstract

Objective: The main aim of this study is to examine, from an academic perspective, the methods, strategies, and fundamental approaches to developing listening and comprehension skills in the teaching of Turkish as a foreign language (TFL). Within the scope of the research, an attempt has been made to reveal, from a holistic point of view, the central role of listening instruction in language acquisition, the cognitive background of comprehension skills, and the place and importance of these processes in language teaching programs.

Method: This study employed document analysis, a qualitative research method. Accordingly, current academic articles focusing on the mutually reinforcing nature of listening and reading skills, listening strategies, and teaching methods were subjected to thematic analysis. By reviewing the relevant literature, the stages of listening instruction, material selection, and practical suggestions for improving comprehension skills were synthesized and presented.

Findings: As a result of the studies, it was determined that listening skills are a "fundamental input" source for all other language skills in teaching Turkish to foreigners. It was found that simply being exposed to auditory messages is insufficient for developing comprehension skills (listening and reading); a structured, strategic training supported by audiovisual materials is necessary. Furthermore, the data supported the finding that success in the listening process is directly related to the selection of appropriate materials, student motivation, and overcoming affective barriers.

Conclusion: In conclusion, it has been proven that effective Turkish language teaching requires transforming listening from a passive process into an active act of meaning-making. The use of technology-supported materials in teaching processes and the adoption of strategy-focused approaches to comprehension skills will enhance students' linguistic competence. In this context, structuring comprehension skills more systematically in educational programs will contribute to Turkey's language teaching vision.

Keywords: Turkish Language Teaching, Listening Training, Comprehension Skills, Language Teaching Strategies.

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Dilbilgisi Ve Anlam Arasındaki İlişki:Öğrenenler İçin Zorluklar

The Relationship Between Grammar and Meaning in Teaching Turkish as a Foreign Language: Challenges for Learners

Burak SITKI

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD bburak5691@gmail.com,

Öz

Amaç: Bu çalışmanın amacı, yabancılara Türkçe öğretiminde dilbilgisi ile anlam arasındaki ilişkinin öğrenme sürecine etkisini ayrıntılı biçimde incelemek ve öğrenenlerin karşılaştıkları temel güçlükleri ortaya koymaktır. Özellikle dilbilgisel yapıların yalnızca biçimsel kurallar olarak değil, anlamla birlikte öğretilmesinin öğrenme üzerindeki etkisi değerlendirilmiştir. Bu bağlamda, farklı akademik çalışmalarda ele alınan öğretim yaklaşımları incelenerek, dilbilgisi ve anlam bütünlüğünün öğrenme başarısına katkısı analiz edilmiştir. Ayrıca öğrenenlerin dilsel farkındalık geliştirme süreçlerinde karşılaştıkları sorunlar da ele alınmıştır.

Yöntem: Araştırmada nitel araştırma yöntemi benimsenmiştir. Konuya ilişkin seçilen beş akademik makale doküman analizi tekniği kullanılarak incelenmiştir. Bu çalışmalar, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dilbilgisi ve anlam ilişkisini ele alan araştırmalardan seçilmiştir. Veriler, içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiş ve ortak temalar belirlenmiştir. Analiz sürecinde özellikle öğrenen hataları, öğretim teknikleri ve anlamlandırma süreçleri dikkate alınmıştır. Elde edilen bulgular karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir.

Bulgular: İncelenen çalışmalar, öğrenenlerin dilbilgisel kuralları çoğu zaman ezberlediklerini ancak bu kuralları anlamla ilişkilendirmekte zorlandıklarını göstermektedir. Özellikle Türkçenin eklemeli yapısı, zaman ekleri ve kip kullanımları öğrenenler için karmaşık bulunmuştur. Bağlamdan bağımsız dilbilgisi öğretimi, öğrenmenin yüzeysel kalmasına neden olmaktadır. Buna karşın anlam odaklı ve bağlam temelli öğretim yaklaşımlarının öğrenmeyi daha kalıcı hale getirdiği görülmüştür. Öğrenenlerin iletişimsel becerilerinin gelişmesinde anlamın belirleyici rol oynadığı tespit edilmiştir.

Sonuç: Sonuç olarak, yabancılara Türkçe öğretiminde dilbilgisi ve anlamın birlikte ele alınmasının önemli olduğu belirlenmiştir. Dilbilgisel yapıların anlamla bütünleşik şekilde sunulması, öğrenenlerin dili daha etkili kullanmalarını sağlamaktadır. Öğretim sürecinde iletişimsel ve bağlam temelli yaklaşımların tercih edilmesi önerilmektedir. Bu doğrultuda geliştirilecek öğretim materyalleri ve yöntemler, öğrenme sürecini daha verimli hale getirecektir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı dil olarak Türkçe, dilbilgisi, anlam, öğrenme zorlukları, dil öğretimi

Abstract

Objective: The aim of this study is to examine in detail the effect of the relationship between grammar and meaning on the learning process in teaching Turkish to foreigners and to reveal the main difficulties encountered by learners. In particular, the effect of teaching grammatical structures not only as formal rules but also together with meaning on learning has been evaluated. In this context, teaching approaches addressed in different academic studies have been examined and the contribution of grammar and semantic integrity to learning success has been analyzed. In addition, the problems that learners encounter in the process of developing linguistic awareness have also been addressed.

Method: A qualitative research method was adopted in the study. Five selected academic articles on the subject were examined using the document analysis technique. These studies were selected from research that addresses the relationship between grammar and meaning in teaching Turkish as a foreign language. The data were analyzed using the content analysis method and common themes were determined. In the analysis process, learner errors, teaching techniques and meaning-making processes were particularly considered. The findings obtained were evaluated comparatively.

Findings: The studies examined show that learners often memorize grammatical rules but have difficulty relating these rules to meaning. The agglutinative structure of Turkish, particularly its tense suffixes and mood usage, has been found to be complex for learners. Teaching grammar independently of context leads to superficial learning. In contrast, meaning-focused and context-based teaching approaches have been shown to make learning more permanent. It has been determined that meaning plays a decisive role in the development of learners' communicative skills.

Conclusion: In conclusion, it has been determined that addressing grammar and meaning together is important in teaching Turkish to foreigners. Presenting grammatical structures integrated with meaning enables learners to use the language more effectively. It is recommended that communicative and context-based approaches be preferred in the teaching process. Teaching materials and methods developed in this direction will make the learning process more efficient.

Keywords: Turkish as a foreign language, grammar, meaning, learning difficulties, language teaching

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Okuma Becerilerinin Kazandırılması

Developing Reading Skills in Teaching Turkish as a Foreign Language

Mahir KARABULUT
Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD mahirkarabulut2121@gmail.com,

Öz

Amaç: Bu çalışmanın amacı, yabancılara Türkçe öğretiminde okuma becerisinin kazandırılması sürecini çok boyutlu bir yaklaşımla incelemek ve bu becerinin geliştirilmesinde kullanılan yöntem, teknik ve materyallerin etkililiğini ortaya koymaktır. Bu doğrultuda, okuma becerisinin diğer dil becerileriyle olan ilişkisi ve dil öğretimindeki merkezi rolü ele alınmıştır.

Yöntem: Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi tekniği kullanılmıştır. Literatürdeki benzer çalışmalar ayrıntılı biçimde analiz edilmiş; okuma becerisinin kazandırılmasına yönelik yaklaşımlar, kullanılan öğretim stratejileri ve beceriler arası etkileşim tematik olarak değerlendirilmiştir. Ayrıca görsel ve işitsel materyallerin öğretim sürecine katkısı da bütüncül bir bakış açısıyla ele alınmıştır.

Bulgular: Elde edilen bulgular, okuma becerisinin tek başına ele alınmasının yeterli olmadığını; dinleme, konuşma ve yazma becerileriyle birlikte bütünleşik bir şekilde geliştirilmesi gerektiğini göstermektedir. Okuma etkinliklerinin öğrencilerin dil seviyesine uygun, ilgi çekici ve kültürel içeriklerle desteklenmiş olması öğrenme sürecini olumlu yönde etkilemektedir. Bunun yanı sıra, film ve diğer görsel-işitsel materyallerin kullanımı, öğrencilerin metinleri daha iyi anlamlandırmalarına, bağlam kurmalarına ve kelime dağarcıklarını geliştirmelerine önemli katkılar sağlamaktadır. Bu tür materyaller, öğrencilerin öğrenme sürecine aktif katılımını artırarak kalıcı öğrenmeyi desteklemektedir.

Sonuç: Sonuç olarak, yabancılara Türkçe öğretiminde okuma becerisinin geliştirilmesi, bütüncül ve etkileşimli bir öğretim yaklaşımını gerektirmektedir. Geleneksel metin merkezli yöntemlerin yanı sıra, görsel ve işitsel materyallerle desteklenen zengin öğrenme ortamlarının oluşturulması, öğrencilerin dil becerilerini daha etkili ve kalıcı bir şekilde geliştirmelerine katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe öğretimi, Okuma becerisi, dil becerileri, görsel-işitsel materyaller, bütüncül yaklaşım

Abstract

Purpose: The aim of this study is to examine the process of acquiring reading skills in teaching Turkish to foreigners with a multidimensional approach and to reveal the effectiveness of the methods, techniques and materials used in developing this skill. In this regard, the relationship of reading skill with other language skills and its central role in language teaching are discussed.

Method: The document review technique, one of the qualitative research methods, was used in the research. Similar studies in the literature have been analyzed in detail; Approaches to acquiring reading skills, teaching strategies used and interaction between skills were evaluated thematically. In addition, the contribution of visual and audio materials to the teaching process is discussed from a holistic perspective.

Findings: The findings showed that considering reading skill alone is not enough; It shows that listening, speaking and writing skills need to be developed in an integrated manner. The fact that reading activities are supported by interesting and cultural content that is appropriate to the language level of the students affects the learning process positively. In addition, the use of films and other audiovisual materials contributes significantly to students' better understanding of texts, establishing context and improving their vocabulary. Such materials support permanent learning by increasing students' active participation in the learning process.

Conclusion: As a result, improving reading skills in teaching Turkish to foreigners requires a holistic and interactive teaching approach. In addition to traditional text-centered methods, creating rich learning environments supported by visual and audio materials helps students develop their language skills more effectively and permanently.

Key Words: Teaching Turkish to foreigners, Reading skills, language skills, audio-visual materials, holistic approach

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Telaffuz ve Tonlama Öğretiminde Karşılaşılan Zorluklar ve Çözümler

Challenges and solutions encountered in teaching pronunciation and intonation in teaching Turkish to foreigners

Sevdanur ABUKAN

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD ozlemkaya678@gmail.com ,

Öz

Amaç: Bu araştırmanın amacı, yabancılara Türkçe öğretiminde özellikle telaffuz (sesletim), vurgu ve tonlama öğretimi sürecinde karşılaşılan zorlukları ortaya koymak ve bu zorluklara yönelik çözüm önerileri geliştirmektir. Çalışmada, öğrencilerin ana dillerinden kaynaklanan sesletim alışkanlıkları, Türkçenin kendine özgü fonetik yapısı (ünlü uyumu, vurgu, tonlama, "ğ" gibi sesler) ve öğretim sürecinde kullanılan materyal ve yöntemlerin yetersizlikleri ele alınmaktadır. Ayrıca dört temel dil becerisi (dinleme, konuşma, okuma, yazma) içerisinde sesletim eğitiminin rolü incelenerek, öğrencilerin iletişim becerilerini geliştirmede telaffuzun önemi vurgulanmaktadır. Bununla birlikte öğretmenlerin rehberlik, model olma ve geri bildirim sağlama gibi rollerinin sesletim becerilerinin gelişimindeki etkisi de ortaya konulmaktadır.

Yöntem: Araştırma, nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde ele alınmıştır. Çalışmalarda ağırlıklı olarak fenomenoloji (olgu bilim) deseni ve doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Bu kapsamda, yabancılara Türkçe öğretimi alanında yapılmış makaleler, tezler ve öğretmen-öğrenci görüşlerine dayalı araştırmalar incelenmiştir. Veriler içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiş; öğretim elemanlarının, öğrencilerin ve literatürdeki bulguların ortak noktaları belirlenmiştir. Ayrıca farklı ülkelerde yapılan çalışmalar karşılaştırılarak sorunların evrenselliği ve benzerliği ortaya konulmuştur.

Bulgular: Araştırma bulgularına göre, telaffuz ve vurgu öğretiminde en önemli sorunlar; öğrencilerin ana dillerinde bulunmayan sesleri (özellikle ı, ö, ü, ğ gibi sesler) doğru çıkaramaması, vurgu ve tonlama hataları, akıcı konuşma eksikliği ve konuşma kaygısıdır. Dinleme becerisinde ise tek tip ses kayıtları, teknolojik araç-gereç eksikliği ve uygun materyal yetersizliği öne çıkmaktadır. Okuma ve yazma süreçlerinde telaffuz hatalarının yazıya yansıdığı, alfabe farklılıklarının sorun oluşturduğu görülmektedir. Ayrıca ders kitaplarının yetersizliği, motivasyon eksikliği, öğretim programlarındaki eksiklikler ve öğretmen yeterlilikleri de önemli bulgular arasındadır.

Sonuç: Çalışma sonucunda, yabancılara Türkçe öğretiminde sesletim eğitiminin daha etkili olabilmesi için öğretim materyallerinin zenginleştirilmesi, teknoloji destekli araçların kullanılması ve bireyselleştirilmiş öğretim yöntemlerinin uygulanması gerektiği belirlenmiştir. Öğrencilere uygun düzeyde, ilgi çekici ve kültürel içeriklerle desteklenmiş etkinliklerin sunulması; öğretmenlerin ise doğru model olma, sürekli geri bildirim verme ve motivasyonu artırma rollerini etkin biçimde yerine getirmesi önem taşımaktadır. Ayrıca ders programlarının yeniden düzenlenmesi, teknik altyapının güçlendirilmesi ve alanında uzman öğretmenlerin yetiştirilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe öğretimi, sesletim eğitimi, telaffuz, vurgu, tonlama, dil becerileri.

Abstract

Objective: The aim of this article is to identify the challenges encountered in teaching Turkish to foreigners, particularly in the process of teaching pronunciation, stress, and intonation, and to develop solutions to these challenges. The study examines students' pronunciation habits stemming from their native languages, the unique phonetic structure of Turkish (vowel harmony, stress, intonation, sounds like "ğ"), and the inadequacies of the materials and methods used in the teaching process. Furthermore, the role of pronunciation training within the four basic language skills (listening, speaking, reading, writing) is examined, emphasizing the importance of pronunciation in improving students' communication skills. Finally, the impact of teachers' roles in guidance, modeling, and providing feedback on the development of pronunciation skills is also revealed.

Method: This research was conducted within the framework of a qualitative research approach. The study primarily utilized a phenomenological design and document analysis method. In this context, articles, theses, and research based on teacher-student opinions in the field of teaching Turkish to foreigners were examined. Data were evaluated using content analysis; commonalities between the findings of instructors, students, and the literature were identified. Furthermore, studies conducted in different countries were compared to highlight the universality and similarity of the problems.

Findings: According to the research findings, the most significant problems in pronunciation and accent instruction are: students' inability to correctly pronounce sounds not found in their native language (especially sounds like ı, ö, ü, ğ), accent and intonation errors, lack of fluency, and speech anxiety. In listening skills, the prevalence of standardized audio recordings, lack of technological tools and equipment, and insufficient appropriate materials stand out. In reading and writing processes, pronunciation errors are reflected in the written text, and differences in alphabets pose problems. In addition, the inadequacy of textbooks, lack of motivation, deficiencies in the curriculum, and teacher qualifications are also among the important findings.

Conclusion: The study concluded that, in order to make pronunciation training more effective in teaching Turkish to foreigners, teaching materials need to be enriched, technology-supported tools should be used, and individualized teaching methods should be implemented. It is important to provide students with appropriately sized, engaging, and culturally enriching activities; and for teachers to effectively fulfill their roles as role models, providing continuous feedback, and increasing motivation. Furthermore, curriculum revisions, strengthening of technical infrastructure, and training of expert teachers in the field are necessary.

Keywords: Teaching Turkish to foreigners, including pronunciation training, emphasis, intonation, and language skills.

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Zaman ve Kiplerin Öğretiminde Yöntemler

Methods for Teaching Tenses and Moods in Turkish Language Instruction for Foreigners

Sariye AYDEMİR
Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD ozlemkaya678@gmail.com

Öz

Amaç. Yabancılara Türkçe öğretimi disiplininde, dil bilgisi öğretiminin en dinamik ve bir o kadar da zorlayıcı alanlarından biri kuşkusuz zaman ve kip sistemleridir. Bu çalışmanın temel motivasyonu, Türkçenin eklemeli yapısı içerisinde şekillenen bu kategorilerin, hedef dili öğrenen bireylere yalnızca birer ezber kalıbı olarak değil, yaşayan birer iletişim biçimi olarak nasıl kazandırılabileceğini tartışmaya açmaktır. Bu bağlamda araştırma; öğrencilerin zaman ve kip yapılarını doğru bağlamlarda, akıcı ve işlevsel bir biçimde kullanabilmelerine imkân tanıyacak metodolojik yaklaşımları ve öğretim stratejilerini kapsamlı bir şekilde incelemeyi hedeflemektedir. Yöntem: Çalışma, nitel araştırma desenlerinden doküman incelemesi tekniği üzerine inşa edilmiştir. Mevcut literatürde yer alan kuramsal tartışmalar; iletişimsel dil öğretimi, görev odaklı öğrenme ve bağlam temelli öğretim ilkeleri çerçevesinde eleştirel bir süzgeçten geçirilmiştir. Özellikle öğretim sürecinde karşılaşılan tipik hatalar ve bu hataların giderilmesinde kullanılan materyal çeşitliliği, betimsel bir yaklaşımla analiz edilmiştir. Araştırma boyunca teorik veriler, somut uygulama örnekleri ve ders içi etkinlik tasarımlarıyla desteklenerek bütüncül bir çözümleme sunulmuştur. Bulgular: Araştırma sonucunda elde edilen veriler, geleneksel "form odaklı" öğretim modellerinin, dilin doğal kullanım süreçlerini karşılamada yetersiz kaldığını açıkça ortaya koymaktadır. Bunun aksine, zaman ve kiplerin günlük hayatın içinden seçilmiş otantik materyallerle ve gerçekçi senaryolarla sunulduğu "anlam odaklı" yaklaşımların, öğrenme kalıcılığını ve öğrencilerin motivasyonunu kayda değer oranda artırdığı saptanmıştır. Bulgular, özellikle hedef kitleye yönelik yapılan karşılaştırmalı dil analizlerinin, ana dil kaynaklı hataların minimize edilmesinde ve Türkçeye özgü kip algısının oturtulmasında kilit rol oynadığını göstermektedir. Sonuç: Sonuç olarak, yabancılara Türkçe öğretimi sürecinde başarılı bir zaman/kip edinimi için öğretmen odaklı anlatıdan ziyade, öğrencinin etkin bir şekilde sürece dahil olduğu iletişim odaklı metotlar merkeze alınmalıdır. Dil bilgisi kuralları, sosyal ve kültürel bağlamdan koparılmadan, görsel ve işitsel unsurlarla zenginleştirilmiş bir pedagoji ile sunulmalıdır. Öğretim sürecinde çoklu zekâ kuramına uygun materyallerin kullanılması ve dilsel doğruluğun yanında iletişimsel yeterliğin de eş zamanlı olarak gÖzilmesi, modern Türkçe öğretiminin temel gerekliliği olarak değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe öğretimi, zaman ve kip edinimi

Abstract

Purpose: Within the discipline of teaching Turkish as a foreign language, one of the most dynamic and equally challenging areas of grammar instruction is undoubtedly the system of tense and mood. The primary motivation of this study is to explore how these categories, shaped within the agglutinative structure of Turkish, can be taught to learners of the target language not merely as memorized patterns, but as living forms of communication. In this context, the research aims to comprehensively examine methodological approaches and instructional strategies that enable learners to use tense and mood structures accurately, fluently, and functionally within appropriate contexts. Method: This study is based on the document analysis technique, one of the qualitative research designs. Theoretical discussions found in the existing literature have been critically examined within the framework of communicative language teaching, taskbased learning, and context-based instruction principles. In particular, common errors encountered during the teaching process and the diversity of materials used to address these errors have been analyzed through a descriptive approach. Throughout the study, theoretical data have been supported with concrete application examples and in-class activity designs, providing a holistic analysis. Findings: The findings of the study clearly reveal that traditional "form-focused" teaching models are insufficient in addressing the natural use of language. In contrast, "meaning-focused" approaches—where tense and mood are presented through authentic materials and realistic scenarios drawn from everyday life—significantly enhance learning retention and student motivation. The results also indicate that comparative language analyses tailored to the target audience play a crucial role in minimizing errors stemming from the learners' native language and in establishing an accurate understanding of Turkish-specific mood structures. Conclusion: In conclusion, for effective acquisition of tense and mood in teaching Turkish as a foreign language, communicative methods that actively engage learners should be prioritized over teacher-centered instruction. Grammar rules should be presented within social and cultural contexts, enriched with visual and auditory elements. The use of materials aligned with multiple intelligences theory, along with the simultaneous emphasis on both linguistic accuracy and communicative competence, is considered a fundamental requirement of modern Turkish language teaching.

Keywords: Teaching Turkish as a Foreign Language, Tense and Mood

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Okuduğunu Anlama Stratejileri
Reading Comprehension Methods in Teaching Turkish To Foreigners

Melike ECER

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD ozlemkaya678@gmail.com ,

Öz

Amaç: Bu çalışmanın amacı, yabancılara Türkçe öğretiminde okuduğunu anlama stratejilerinin öğrencilerin dil öğrenme sürecine etkisini ayrıntılı şekilde incelemektir. Okuma becerisi, yabancı dil öğreniminde en önemli alıcı becerilerden biridir ve öğrencilerin kelime bilgisi, dil bilgisi ve anlam kurma becerilerini doğrudan etkiler. Okuduğunu anlama, yalnızca metni okumak değil, aynı zamanda metindeki bilgileri analiz etmek, yorumlamak ve çıkarım yapabilmek anlamına gelir. Bu nedenle öğrencilerin okuma sürecinde aktif rol almasını sağlayan stratejilerin belirlenmesi önemlidir. Özellikle okuma öncesi (tahmin etme, ön bilgileri harekete geçirme), okuma sırası (not alma, önemli yerleri belirleme) ve okuma sonrası (Özleme, değerlendirme) stratejilerinin öğrenme üzerindeki etkileri incelenmiştir.

Yöntem: Araştırmalarda genellikle karma yöntem kullanılmıştır. Hem nicel hem de nitel veriler bir arada değerlendirilerek daha kapsamlı sonuçlara ulaşılmıştır. Deney ve kontrol grupları oluşturularak okuma stratejilerinin etkisi karşılaştırılmıştır. Örneğin bazı çalışmalarda öğrencilere belirli süre boyunca okuma stratejileri uygulanmış, diğer gruba ise geleneksel yöntemlerle ders işlenmiştir. Veri toplama araçları olarak okuduğunu anlama testleri, okuma kaygısı ölçekleri ve öğrenci görüşme formları kullanılmıştır. Elde edilen veriler istatistiksel analizlerle değerlendirilmiştir.

Bulgular: Araştırma sonuçlarına göre, okuma stratejileri kullanan öğrencilerin okuduğunu anlama becerilerinde belirgin bir artış görülmüştür. Deney gruplarının başarı puanlarının kontrol gruplarına göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Özellikle akıcı okuma, tahmin etme, ana fikri bulma ve Özleme gibi stratejilerin öğrencilerin metni daha hızlı ve doğru anlamalarına yardımcı olduğu belirlenmiştir. Ayrıca bu stratejilerin öğrencilerin okuma kaygısını azalttığı ve derse karşı motivasyonlarını artırdığı da görülmüştür.

Sonuç: Yabancılara Türkçe öğretiminde okuduğunu anlama stratejilerinin planlı ve bilinçli bir şekilde kullanılması büyük önem taşımaktadır. Bu stratejiler sayesinde öğrenciler metinleri daha iyi analiz edebilmekte, yorumlayabilmekte ve öğrendiklerini kalıcı hale getirebilmektedir. Öğretmenlerin derslerinde farklı okuma stratejilerine yer vermesi, öğrencilerin aktif katılımını sağlaması ve onları düşünmeye yönlendirmesi gerekmektedir. Böylece hem dil öğrenimi daha etkili hale gelir hem de öğrencilerin akademik başarıları artar.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe Öğretimi, Okuduğunu Anlama, Okuma Stratejileri

Abstract

Aim: The aim of this study is to examine in detail the impact of reading comprehension strategies on the language learning process of teaching Turkish to foreigners. Reading comprehension is one of the most important receptive skills in foreign language learning and directly affects students' vocabulary, grammar, and meaning-making abilities. Reading comprehension means not only reading the text but also analyzing, interpreting, and drawing conclusions from the information in the text. Therefore, it is important to identify strategies that enable students to take an active role in the reading process. In particular, the effects of pre-reading (predicting, activating prior knowledge), in-reading (note-taking, identifying key points), and post-reading (summarizing, evaluating) strategies on learning have been investigated.

Method: Mixed-methods research is generally applied in studies. Both aesthetic and qualitative data are evaluated together to achieve a more comprehensive understanding. Experimental and control groups were formed to compare the effects of reading passages. For example, some groups were given reading passages for a specific period, while the other group received traditionally divided lessons. Reading comprehension tests, reading anxiety scales, and student interview forms were used as data collection tools. The obtained data were analyzed and evaluated.

Findings: According to the research results, students who used reading strategies showed a significant increase in their reading comprehension skills. The experimental groups were found to have higher achievement scores than the control groups. In particular, strategies such as fluent reading, predicting, finding the main idea, and summarizing were determined to help students understand the text more quickly and accurately. Furthermore, these strategies were found to reduce students' reading anxiety and increase their motivation towards the lesson.

Conclusion: In teaching Turkish to foreigners, the planned and systematic use of reading comprehension is of great importance. Through these strategies, students are able to better analyze and interpret texts, and retain what they have learned. Teachers should incorporate different reading protocols into their lessons, actively involve students, and guide them. This will both make language expression more effective and increase academic success in our country.

Keywords: Teaching Turkish to Foreigners, Reading Comprehension, Reading Strategies.

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Fiil Çekimlerinin Öğretiminde Etkili Yöntemler

Effective Methods for Teaching Verb Conjugations in Turkish Language Instruction for Foreigners

Şükran TİMURTAŞ
Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD sukrantimurtas4@gmail.com

Öz

Amaç: Bu çalışma, yabancılara Türkçe öğretiminde fiil çekimlerinin öğretiminde etkili yöntemleri incelemeyi amaçlamaktadır. Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenen öğrenciler, özellikle kişi ekleri ve farklı zaman-kip yapılarında çeşitli güçlükler yaşamaktadır. Araştırmanın amacı, bu zorlukların nasıl aşılabileceğini ortaya koymak ve öğrencilerin dil bilgisi yapılarını doğru ve kalıcı biçimde öğrenmelerini sağlayacak öğretim stratejilerini değerlendirmektir. Çalışma, yabancı öğrencilerin dil becerilerini geliştirirken aynı zamanda Türkçenin yapısal özelliklerini kavramalarına da ışık tutmayı hedeflemektedir.

Yöntem: Araştırmada nitel yaklaşım benimsenmiş ve literatür taraması ile öğretim yöntemleri detaylı biçimde incelenmiştir. Fiil çekimlerinin öğretiminde kullanılan karşılaştırmalı dil öğretimi, bağlam temelli öğretim ve aşamalı öğretim yaklaşımları kapsamlı olarak analiz edilmiştir. Bu yöntemler, öğrencilerin kendi ana dilleri ile Türkçe arasındaki yapısal farkları fark ederek öğrenmelerini kolaylaştıracak biçimde ele alınmıştır. Ayrıca metinler, örnek diyaloglar ve iletişim etkinlikleri, öğrenilen bilgilerin pekiştirilmesine katkı sağlayacak şekilde değerlendirilmiştir.

Bulgular: İnceleme sonuçları, karşılaştırmalı, bağlam temelli ve aşamalı öğretim yaklaşımlarının bir arada uygulanmasının, öğrencilerin fiil çekimlerini öğrenmesini önemli ölçüde kolaylaştırdığını göstermektedir. Basit zamanlardan birleşik zamanlara kademeli geçiş, rol oyunları ve kısa metin analizleri ile desteklendiğinde öğrencilerin kavrama ve pekiştirme süreci güçlenmektedir. Bu yöntemler, öğrencilerin bilgileri günlük konuşma ve yazma pratiğine uyarlamalarına yardımcı olur ve öğrenme sürecinde motivasyonu artırır.

Sonuç: Yabancılara Türkçe öğretiminde fiil çekimlerinin kazandırılmasında tek bir yönteme bağlı kalmak yerine, karşılaştırmalı, bağlam temelli ve aşamalı öğretim yaklaşımlarının bir arada uygulanması önerilmektedir. Bu yöntemler, öğrencilerin Türkçe fiil çekimlerini daha doğru ve kalıcı biçimde öğrenmelerine katkı sağlar. Ayrıca öğretim sürecinde öğrencilerin katılımı ve motivasyonu artırarak, öğrenmenin etkinliğini güçlendirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe öğretimi, fiil çekimleri, dil bilgisi öğretimi, öğretim yöntemleri, zaman ve kip ekleri.

Abstract

Objective: This study aims to examine effective methods for teaching verb conjugations in Turkish to foreigners. Students learning Turkish as a second language experience various difficulties, particularly with personal suffixes and different tense structures. The aim of the research is to reveal how these difficulties can be overcome and to evaluate teaching strategies that will enable students to learn grammatical structures correctly and permanently. The study aims to shed light on how foreign students can improve their language skills while simultaneously understanding the structural features of Turkish.

Method: A qualitative approach was adopted in the research, and the literature was reviewed.The study thoroughly examined teaching methods. Comparative language teaching, context-based teaching, and progressive teaching approaches used in teaching verb conjugations were comprehensively analyzed. These methods were designed to facilitate students' learning by enabling them to recognize the structural differences between their native language and Turkish. Furthermore, texts, sample dialogues, and communication activities were evaluated to contribute to the reinforcement of learned information.

Findings: The study results show that applying comparative, context-based, and progressive teaching approaches together significantly facilitates students' learning of verb conjugations. The gradual transition from simple to compound tenses, supported by role-playing and short text analyses, strengthens students' comprehension and reinforcement process. These methods help students adapt their knowledge to everyday speaking and writing practice and increase motivation in the learning process.

Conclusion: Instead of relying on a single method for teaching verb conjugations in Turkish to foreigners, it is recommended to apply comparative, context-based, and progressive teaching approaches together. These methods contribute to students learning Turkish verb conjugations more accurately and permanently. Furthermore, they enhance student participation and motivation in the teaching process, strengthening the effectiveness of learning.

Keywords: Teaching Turkish to foreigners, verb conjugations, grammar teaching, teaching methods, tense and mood suffixes.

İlk İnsanlar Dilsiz miydi?

Were Early Humans Mute?

Kerim TUZCU

Dr. Öğr. Üyesi Kerim Tuzcu, Siirt Üniversitesi, kerimtuzcu@hotmail.com

Öz

Amaç: Bu çalışma, insanlık tarihinde dilin kökeni ve evrimi üzerine süregelen tartışmaları; teolojik, felsefi ve tarihi veriler ışığında eleştirel bir yaklaşımla incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmanın temel gayesi, insanın en güzel biçimde yaratılışının bir sonucu olarak konuşma yeteneğinin ilk insandan itibaren sonradan kazanılan değil, doğuştan gelen fıtrî bir meleke olduğunu ortaya koymaktır.

Yöntem: Çalışmada, dilin kökenine dair evrimsel hipotezler ile tarihi ve teolojik verilerin karşılaştırıldığı eleştirel bir argümantasyon ve metin analizi yöntemi kullanılmıştır. Bu doğrultuda kutsal metinlerdeki referanslar (Hazreti Adem'e eşyanın isimlerinin öğretilmesi ve peygamberlerin kendi kavimlerinin diliyle gönderilmesi) ile Mezopotamya, Mısır, Yunan ve Hitit medeniyetlerine ait tarihi dua metinleri ontolojik bir çerçevede incelenmiştir.

Bulgular: Analiz sonuçları, konuşma yeteneğinin doğadaki seslerin taklidi yoluyla sonradan edinilen bir beceri olduğu yönündeki evrimsel hipotezlerin, insanın varoluşsal anlamını ve ontolojik bütünlüğünü açıklamakta yüzeysel ve yetersiz kaldığını göstermiştir. İnsanın aklı ve duyuları gibi, dilin de ilahi bir ihsan olduğu; farklı peygamberlerin (Hazreti Nuh, Hazreti İbrahim, Hazreti Musa, Hazreti Eyyüb, Hazreti Yunus ve Hazreti Muhammed) ve kadim medeniyetlerin yakarışlarındaki benzerliklerin, insanın yaratıcıyla iletişim kurma ihtiyacının zaman ve mekândan bağımsız evrensel bir olgu olduğunu kanıtladığı saptanmıştır.

Sonuç: Çalışmanın bulguları, dilin yalnızca bir iletişim aracı olmadığını; insanın yaratıcısıyla olan ilişkisini şekillendiren temel bir unsur olduğunu göstermiştir. Dil ve ibadet etme ihtiyacının insanlığın başlangıcından beri var olan, birbirini tamamlayan ayrılmaz unsurlar olduğu ve bu iki melekenin insanın varoluşsal kimliğinin temelini oluşturduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dilin Kökeni, İlk İnsan, Fıtri Meleke, Münacat, Teolojik Yaklaşım

Abstract

Aim: This study aims to critically examine the ongoing debates about the origin and evolution of language in human history, in light of theological, philosophical, and historical data. The main goal of the research is to demonstrate that the ability to speak, as a result of the most beautiful creation of man, is an innate faculty from birth, not an acquired one, from the very first human. Method: The study employs a critical argumentation and textual analysis method that compares evolutionary hypotheses about the origin of language with historical and theological data. In this context, references in sacred texts (the teaching of the names of things to Adam and the sending of prophets in the language of their own people) and historical prayer texts from Mesopotamian, Egyptian, Greek, and Hittite civilizations are examined within an ontological framework. Findings: The analysis results have shown that evolutionary hypotheses suggesting that the ability to speak is a skill acquired later through the imitation of sounds in nature are superficial and insufficient in explaining the existential meaning and ontological integrity of humanity. It has been determined that language, like the human mind and senses, is a divine gift; and that similarities in the supplications of different prophets (Noah, Abraham, Moses, Job, Jonah, and Muhammad) and ancient civilizations prove that the human need to communicate with the Creator is a universal phenomenon independent of time and space. Conclusion: The findings of the study have shown that language is not merely a means of communication; it is a fundamental element shaping humanity's relationship with its Creator. It has been concluded that language and the need to worship are inseparable elements that have existed since the beginning of humanity, complementing each other, and that these two faculties form the basis of humanity's existential identity.

Keywords: Origin of Language, First Human, Innate Faculty, Supplication, Theological Approach

İlkokul Öğrencilerinin Duyuşsal Özelliklerinin Demografik ve Çizgi Film İzleme Değişkenleri Açısından İncelenmesi

A Study on Primary School Students' Affective Characteristics in Relation toDemographic Factors and Cartoon Viewing Pattern

Gülbarin YILDIRIM

Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Dr. Öğretim Üyesi Uğur EPÇAÇAN

Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Prof Dr. Cevdet EPÇAÇAN

Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Öz

Bu çalışmanın amacı, ilkokul öğrencilerinin duyuşsal özelliklerini; demografik ve çizgi film izleme değişkenleri (cinsiyet, sınıf düzeyi, günlük izleme süresi, izlenen çizgi film türü ve kullanılan platform) açısından incelemektir. Bu çalışma, nicel araştırma yöntemlerindentarama ve nedensel karşılaştırma modelleri kullanılarak yürütülmüştür. Araştırmanın evrenini 2025–2026 eğitim-öğretim yılında Siirt Merkez ilçesinde öğrenim gören ilkokul 3. ve 4. Sınıf öğrencileri; örneklemini ise uygun örnekleme yöntemiyle seçilen, bir ilkokulda öğrenim gören toplam 261 (125'i 3. sınıf, 136'sı 4. sınıf) öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak "Gelişim Sağlama ve İyilik" ile "Şiddet Eğilimi ve Güç" olmak üzere iki alt boyuttan oluşan "Çizgi Filmlerin İlkokul Öğrencilerinin Duyuşsal Özelliklerine Etkisi Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analiz sürecinde normallik varsayımı sağlanmadığından nonparametrik testlerden Mann-Whitney U ve Kruskal-Wallis H testleri uygulanmıştır. Araştırma bulgularına göre kız öğrencilerin duyuşsal özelliklere ilişkin ölçek puanları, her iki alt boyutta da erkek öğrencilere oranla istatistiksel açıdan anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur. Öğrencilerin sınıf düzeyine göre duyuşsal özellikler açısından anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Çizgi film izleme süresi açısından değerlendirildiğinde hiç izlemeyenler ile kısa süreli izleyenler arasında "Gelişim Sağlama ve İyilik" boyutunda anlamlı bir fark görülürken izleme süresi arttıkça "Şiddet Eğilimi ve Güç" alt boyutuna yönelik puanların da yükseldiği saptanmıştır. Buna ek olarak eğitici-öğretici çizgi filmleri ve ulusal eğitici kanalları tercih eden çocukların olumlu duyuşsal özellik puanlarının daha yüksek olduğu; macera ve aksiyon gibi içerikleri izleyenlerin ve denetimsiz video platformlarını kullananların ise şiddet eğilimi ve güç puanlarının daha yüksek olduğu görülmüştür. Sonuç olarak ilkokul öğrencilerinin duyuşsal özelliklerine ilişkin puanların cinsiyet, izleme süresi, içerik türü ve platform değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaştığı ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Çizgi film, ilkokul öğrencileri, duyuşsal özellikler, dijital platformlar.

Abstract

The aim of this study is to examine the affective characteristics of primary school students in relation to demographic variables and cartoon viewing habits (gender, grade level, Daily viewing duration, type of cartoons watched, and the platform used). This study was conducted using quantitative research methods, specifically the survey and causal-comparative models. The population of the study consists of 3rd and 4th grade primary school students enrolled in the central district of Siirt during the 2025–2026 academic year. The sample comprises a total of 261 students (125 third graders and 136 fourth graders) selected through convenience sampling from a single primary school. As a data collection instrument, the "Scale of the Effects of Cartoons on Primary School Students' Affective Characteristics," consisting of two sub-dimensions—"Fostering Development and Well-being" and "Tendency Toward Violence and Power"—was employed. Since the assumption of normality was not met, non-parametric tests, namely the Mann–Whitney U test and the Kruskal–Wallis H test, were used in the data analysis process. According to the findings of the study, female students' scores on affective characteristics were found to be statistically significantly higher than those of male students in both sub- dimensions. No significant difference was found in affective characteristics based on grade level. In terms of cartoon viewing duration, a significant difference was observed in the "Fostering Development and Well-being" dimension between students who did not watch cartoons and those who watched for shorter durations. Additionally, it was determined that as viewing time increased, scores related to the "Tendency Toward Violence and Power" sub-dimension also increased. Furthermore, students who preferred educational cartoons and national educational channels exhibited higher scores in positive affective characteristics, whereas those who watched adventure and action-oriented content and used unsupervised video platforms showed higher levels of tendency toward violence and power. In conclusion, it was revealed that primary school students' affective characteristics significantly differ according to gender, viewing duration, content type, and platform variables.

Keywords: Cartoons, primary school students, affective characteristics, digital platforms.

8. Sınıf Öğrencilerinin Akademik Yılmazlık Düzeyleri ile Matematik Motivasyonları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Examınatıon Of The Relatıonshıp Between Eıghth-Grade Students' Academıc Resılıence Levels And Mathematıcs Motıvatıon

Sema Nur ÖZMEN

sozmen200@gmail.com

Öz

Bu araştırmanın amacı, ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin akademik yılmazlık düzeyleri ile matematik motivasyonları arasındaki ilişkiyi çeşitli değişkenler açısından nasıl farklılaştığını belirlemektir. Araştırmada nicel araştırma desenlerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2025–2026 eğitim-öğretim yılında Batman ilinde öğrenim gören ve kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemiyle seçilen 304 ortaokul 8. sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Matematiğe Yönelik Motivasyon Ölçeği ile Akademik Yılmazlık Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde betimsel istatistiklerin yanı sıra bağımsız gruplar t-testi, Mann–Whitney U testi, tek yönlü ANOVA, Kruskal–Wallis H testi ve Spearman korelasyon analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda 8.sınıf öğrencilerinin akademik yılmazlık düzeylerinin düşük, matematiğe yönelik motivasyon düzeylerinin ise orta düzeyde olduğu belirlenmiştir. Akademik yılmazlık düzeyinin alt boyutları incelendiğinde bireysel, okul ve çevre kaynaklarının orta; aile kaynaklarının ise düşük düzeyde olduğu belirlenmiştir. Cinsiyet değişkeni açısından akademik yılmazlıkta anlamlı fark bulunmazken, matematik motivasyonu kız öğrenciler lehine anlamlı biçimde farklılaşmıştır. Aylık gelir durumu ve matematik dersinden destek alma değişkenlerine göre her iki değişkende de anlamlı bir fark tespit edilememiştir. Matematik karne notu yüksek olan öğrencilerin akademik yılmazlık ve matematik motivasyon düzeylerinin de anlamlı biçimde daha yüksek olduğu görülmüştür. Benzer biçimde günlük ders çalışma süresi arttıkça akademik yılmazlık düzeyi ve matematik öğrenme motivasyonunun da arttığı, uygun çalışma ortamına sahip olmayan öğrencilerin akademik yılmazlık düzeylerinin çalışma ortamına sahip olanlara kıyasla daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. 8. sınıf öğrencilerinin akademik yılmazlık düzeyi ile matematik öğrenme motivasyonu arasında pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki bulunduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Akademik yılmazlık, Matematik öğrenme motivasyonu, 8. sınıf öğrencileri, Matematik başarısı

Abstract

The purpose of this study is to determine the relationship between eighth-grade students' academic resilience levels and their mathematics motivation, as well as how these variables differ according to various demographic factors. The study was conducted using a correlational survey design, one of the quantitative research methods. The study group consisted of 304 eighth-grade students enrolled in public middle schools in the province of Batman during the 2025–2026 academic year, selected through convenience sampling. Data were collected using the Mathematics Motivation Scale and the Academic Resilience Scale. In addition to descriptive statistics, independent samples t-test, Mann–Whitney U test, one-way ANOVA, Kruskal–Wallis H test, and Spearman correlation analysis were used for data analysis.

The findings revealed that students' academic resilience levels were low, whereas their mathematics motivation levels were moderate. When the sub-dimensions of academic resilience were examined, individual, school, and environmental resources were found to be at a moderate level, while family resources were at a low level. No significant difference was found in academic resilience according to gender; however, mathematics motivation differed significantly in favor of female students. No significant differences were found in either variable based on monthly income level or receiving additional mathematics support. It was also found that students with higher mathematics grades had significantly higher levels of both academic resilience and mathematics motivation. Similarly, as daily study time increased, both academic resilience and mathematics motivation increased. Students without an adequate study environment were found to have higher academic resilience levels compared to those with a proper study environment. Finally, a positive and significant relationship was found between eighth-grade students' academic resilience and their mathematics learning motivation.

Keywords: Academic resilience, Mathematics learning motivation, eighth-grade students, mathematics achievement

Sosyal Bilgiler Dersinde Teknoloji ve Toplum Ünite İlişkisinin Araştırılması

Research into the Relationship Between Technology and Society Units in Social Studies Textbooks

Veysel Çağrı MARANGOZ

veyselmarangoz25@gmail.com

Öz

Bu araştırmada, Sosyal Bilgiler 4, 5, 6 ve 7'nci sınıf ders kitaplarında geçen Teknoloji ve Toplum ünitesindeki soru dağılımları ve görselleri analiz etmek amaçlanmıştır. Bu bağlamda araştırma sürecinde, nitel araştırma yaklaşımlarından biri olan içerik analizi (betimsel analiz) deseni temel alınarak yürütülmüştür. Araştırma 2025 yılında çıkarılan 4, 5, 6 ve 7.sınıf MEB kitapları incelenerek yapılmıştır. Veriler içerik analizi yöntemiyle toplanmıştır. Bu yöntemle beraber ders kitapları ayrıntılı olarak incelenmiştir.

Araştırmada elde edilen bulgular incelendiğinde, ders kitaplarının ünite girişlerinde öğrenme alanları, bu öğrenme alanlarında ne öğrenileceği ve anahtar kavramlara yer verildiği görülmüştür. Ayrıca ünite girişlerinde anahtar kavramların öğrenci tarafından açıklanması istenerek, öğrencilerin zihinlerini aktif etmelerine yardımcı olduğu görülmüştür. Sosyal Bilgiler ders kitabında 4.sınıf düzeyindeki soru ve görsellerin dağılımının 5, 6 ve 7'nci sınıf düzeylerindeki soru ve görsellerdeki dağılımına oranla aralarında anlamlı bir fark olduğu ve 4. Sınıf ders kitabı içeriklerinin, diğer sınıf kitapları içeriklerine oranla eksik kaldığı görülmektedir. Ancak yine de 4.sınıf düzeyindeki kitap içeriklerinin görsel olarak göze hitap ettiği görülmektedir. Ama yine de 4.sınıf düzeyindeki bireylerin bulundukları yaş ortalaması düşünüldüğünde, daha fazla görsel kullanımının bireylerde olumlu etkiye sahip olacağı düşünülmektedir. Ayrıca ders kitapları incelendiğinde, soruların sadece ünite sonunda değil, konu bitimlerinde de sorular sorulduğu görülmektedir. Bu durumunda, bireylerin gördükleri konuların, bireyler tarafından daha da etkili şekilde öğrenilmesini sağlamaktadır. Bu durumda sınıf kitaplarının oluşturulmasında bulunulan sınıf düzeyinde ders veren öğretmen ve dersi alan öğrencilerin görüşlerinin de alınmasının kitaplarda olumlu etki edeceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji ve Sosyal Bilgiler, Ders kitapları, Görsel kullanımı, Soru dağılımı

Abstract

This research aims to analyze the question distribution and visuals in the Technology and Society unit of the 4th, 5th, 6th, and 7th grade Social Studies textbooks. In this context, the research process was conducted using a content analysis (descriptive analysis) design, one of the qualitative research approaches. The research was carried out by examining the 4th, 5th, 6th, and 7th grade Ministry of National Education textbooks published in 2025. Data was collected using the content analysis method. Along with this method, the textbooks were examined in detail. When the findings of the research were examined, it was observed that the unit introductions of the textbooks included learning areas, what would be learned in these learning areas, and key concepts. Furthermore, it was seen that the textbooks helped to activate students' minds by asking them to explain the key concepts at the beginning of the units. The distribution of questions and visuals in the 4th-grade Social Studies textbook differs significantly from that in the 5th, 6th, and 7th-grade textbooks, and the content of the 4th-grade textbook appears to be insufficient compared to other grade levels. However, the 4th-grade textbook content is visually appealing. Considering the average age of 4th-grade students, it is thought that using more visuals would have a positive impact on their learning. Furthermore, an examination of the textbooks reveals that questions are asked not only at the end of each unit but also at the end of each topic. This allows students to learn the topics more effectively. Therefore, it is believed that incorporating the opinions of teachers and students at the respective grade levels into the textbooks would have a positive impact on their development.

Keywords: Technology and Social Studies, Textbooks, Use of Visuals, Question Distribution

2024 Maarif Modeline Göre Sosyal Bilgiler Dersinin Öğrencilerin Meslek Seçimi ve Kariyer Farkındalığına Etkisine İlişkin Sosyal Bilgiler Dersi Öğretmenlerinin Görüşleri

Social Studies Teachers' Views on the Impact of Social Studies Lessons on Students' Career Choice and Awareness According to the 2024 Education Model

Esma ÇİFTÇİ

Siirt Üniversitesi, esmaciftcii@hotmail.com

Öz

Bu çalışma, 2024 Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli çerçevesinde Sosyal Bilgiler dersi öğretim programının öğrencilerin meslek seçimi ve kariyer farkındalığına etkisini Sosyal Bilgiler dersi öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmada TYMM'nin getirdiği bütüncül eğitim anlayışı ile öğrencilerin kendi ilgi ve yeteneklerini keşfederek meslek seçimi yapabilmelerine ve kariyer farkındalığı geliştirebilmelerine ne ölçüde katkı sağladığını belirlemek amacıyla sosyal bilgiler dersi öğretim programının uygulayıcısı olan öğretmenlerin bu konu ile ilgili bilgi, gözlem, deneyim ve rollerine dayalı görüşlerin alınması esas alınmıştır.

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim (fenomenoloji) desenine dayalı içerik analizi yöntemi uygulanmıştır. Veri toplama aracı 11 adet açık uçlu sorunun yer aldığı yapılandırılmış görüşme formu aracı ile sağlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2025-2026 eğitim-öğretim yılında sosyal bilgiler dersi öğretim programının uygulayıcısı olarak milli eğitim bakanlığı ortaokullarda ve özel eğitim kurumlarda görev alan 14 sosyal bilgiler dersi öğretmeni oluşturmaktadır. Katılımcıların belirlenmesinde gönüllülük ilkesi esas alınmıştır.

Araştırmalardan elde edilen bulgulara bakıldığında TYMM modeli kapsamında sosyal bilgiler dersi öğretim programının öğrencilerin eleştirel düşünme, araştırma ve karar verme becerilerini geliştirmesi, öğrencinin kendini tanımasına ve keşfetmesine imkan tanıması, beceri temelli etkinliklerin yer alması, bütüncül eğitim anlayışının benimsenmesi ve mesleklerle ilgili öğrenme alanlarına yer verilmiş olması yönleriyle öğrencilerin akademik ve sosyal benliğini geliştirerek mesleki seçimler yapmalarına katkı sağladığına dair olumlu yönde görüşlere yer verilirken diğer yandan meslekler konusunda ders kitaplarında yer alan bilgilerle sınırlı kalınmaması gerektiği doğrudan mesleki alanda görev alan uzmanların okullara davet edilerek öğrenciye deneyim sağlanması, öğrencilerin toplumsal bir sorunu ele alırken mesleki roller üstlenmesi gerektiğine ve daha çok uygulamaya yer verilmesi gerektiğine dair önerilere yer verilmiştir.

Genel olarak değerlendirildiğinde, 2024 Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında sosyal bilgiler dersi öğrenciyi aktif kılan, öğrencinin kendini tanımasına, ilgi ihtiyaç ve beklentilerini farkına varmasına imkân veren beceri temelli yaklaşımlara yer veren, öğrencinin araştırma, eleştirel düşünme ve karar verme becerilerini geliştirme konusunda aktif rol üstlenen ve bu sayede öğrencilerin bilinçli bir meslek tercihi yapmalarına rehberlik eden bir yapıya sahiptir. Diğer yandan sosyal bilgiler dersinde daha fazla uygulamaya keşfetmeye ve deneyimlemeye dayalı etkinliklere yer verilmesi, gözlem ve gezi yapılması ve meslek seçimi ve kariyer planlaması ile ilgili daha fazla öğrenme çıktısına yer verilmesi gerektiğine dayalı sonuçlara ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, Meslek Seçimi, Kariyer Farkındalığı, Öğretmen Görüşleri, Ortaokul

Abstract

This study aims to examine the impact of the Social Studies curriculum, within the framework of the 2024 Turkish Century Education Model, on students' career choices and awareness, based on the opinions of Social Studies teachers. This study primarily aimed to determine the extent to which the holistic education approach introduced by the Turkish National Education System (TYMM) contributes to students' ability to discover their own interests and abilities, make career choices, and develop career awareness. Therefore, it focused on gathering the opinions of teachers who implement the social studies curriculum, based on their knowledge, observations, experiences, and roles regarding this issue.

This study applied the content analysis method based on the phenomenological design, one of the qualitative research methods. The data collection tool was a structured interview form containing 11 open-ended questions. The study group consisted of 14 social studies teachers working in middle schools and special education institutions under the Ministry of National Education as implementers of the social studies curriculum in the 2025-2026 academic year. Participation was based on the principle of voluntariness.

The findings of the research indicate that the TYMM model's social studies curriculum contributes positively to students' academic and social development and career choices by fostering critical thinking, research, and decision-making skills; enabling self-discovery; incorporating skill-based activities; adopting a holistic educational approach; and including learning areas related to professions. However, the study also suggests that the curriculum should not be limited to textbook information on professions; that experts directly working in professional fields should be invited to schools to provide students with experience; that students should assume professional roles while addressing societal problems; and that more practical application should be included.

Overall, the 2024 Turkish Century Education Model for social studies incorporates skill-based approaches that actively engage students, allowing them to understand themselves, recognize their interests, needs, and expectations. It actively fosters students' research, critical thinking, and decision-making skills, thereby guiding them in making informed career choices. On the other hand, the study concludes that social studies should include more application-based, exploration-based, and experiential activities, observation and field trips, and more learning outcomes related to career choice and planning.

Keywords: Turkish Century Education Model, Career Choice, Career Awareness, Teacher Opinions, Middle School

Kaçınan Bağlanma ile Sosyal Medya Bağımlılığı Arasındaki İlişkide İlişkisel Doyum ve Yalnızlığın Seri Aracılık Rolü

The Serial Mediation Role of Relationship Satisfaction and Loneliness in the Relationship Between Avoidant Attachment and Social Media Addiction

Metin ÇELİK

Siirt Üniversitesi Fen Edebiyat Fak. Psikoloji Bölümü, metincelik@siirt.edu.tr

Öz

Bu araştırmanın amacı, kaçınan bağlanma ile sosyal medya bağımlılığı arasındaki ilişkide ilişkisel doyum ve yalnızlığın seri aracılık rolünü incelemektir. Araştırma ilişkisel tarama deseniyle tasarlanmıştır. Araştırmanın katılımcıları, kolayda örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Veri toplama aracı olarak Bağlanma Stilleri Ölçeği Kısa Formu, Ruls-6 Yalnızlık Ölçeği, Bergen Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği ve Psikolojik İhtiyaç Doyumunda Denge Ölçeği'nin ilişkisellik doyumu alt boyutu kullanılmıştır. Örneklemin %54.2'si kadın ve %45.8'i erkektir (N = 203). Katılımcıların yaş ortalaması ise 29.8 (SS =8.32)'dir. Katılımcıların 90'nının (%44,3) romantik bir ilişkisi varken, 113'ünün (%55.7) romantik ilişkisi yoktur. Katılımcıların günlük sosyal medya kullanım süreleri incelendiğinde, örneklemin %9.9'unun (n = 20) günde 1 saatten az, %54.7'sinin (n = 111) 1–3 saat, %22.7'sinin (n = 46) 3–5 saat ve %12.8'inin (n = 26) 5 saatten fazla sosyal medya kullandığı belirlenmiştir. Veriler, SPSS 27.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Değişkenler arasındaki ilişkiler Pearson korelasyon analizi ile incelenmiştir. Kaçınan bağlanmanın sosyal medya bağımlılığı ile ilişkisinde ilişkisel doyum ve yalnızlığın seri aracılık rolü PROCESS Macro (Model 6) kullanılarak test edilmiştir. Aracılık etkileri bootstrap yöntemi (5000 yeniden örnekleme) ile değerlendirilmiştir. Kaçınan bağlanmanın ilişkisel doyum üzerindeki etkisinin anlamlı olduğu görülmektedir (R^2 = .116, $p < .001$). Kaçınan bağlanma, ilişkisel doyumu anlamlı ve negatif yönde yordamaktadır (B = -.326, β = -.341, $p < .001$). Bu bulgu, kaçınan bağlanma düzeyi arttıkça bireylerin ilişkisel doyumlarının azaldığını göstermektedir. Kaçınan bağlanma ve ilişkisel doyumun yalnızlık üzerindeki etkileri incelendiğinde, kurulan modelin anlamlı olduğu görülmektedir (R^2 = .370, $p < .001$). Model, yalnızlıktaki varyansın %37'sini açıklamaktadır. Kaçınan bağlanma yalnızlığı pozitif yönde anlamlı olarak yordamaktadır (B = .345, β = .388, $p < .001$) Ayrıca ilişkisel doyum yalnızlığı negatif yönde anlamlı olarak yordamaktadır (B = -.331, β = -.355, $p < .001$). Kaçınan bağlanma, ilişkisel doyum ve yalnızlık birlikte sosyal medya bağımlılığı üzerindeki etkileri incelendiğinde, kurulan modelin anlamlı olduğu görülmektedir (R^2 = .160, $p < .001$). Model, sosyal medya bağımlılığındaki varyansın %16'sını açıklamaktadır. Kaçınan bağlanmanın sosyal medya bağımlılığı üzerindeki doğrudan etkisinin anlamlı olmadığı belirlenmiştir (B = .070, β = .059, $p > .05$). Buna karşın, ilişkisel doyum sosyal medya bağımlılığını negatif yönde anlamlı olarak yordamaktadır (B = -.190, β = -.152, $p < .05$). Ayrıca yalnızlık sosyal medya bağımlılığını pozitif yönde anlamlı olarak yordamaktadır (B = .359, β = .267, $p < .01$). Kaçınan bağlanmanın sosyal medya bağımlılığı üzerindeki toplam etkisi anlamlıdır (B = .294, β = .247, $p < .001$). Bu model, sosyal medya bağımlılığındaki varyansın %6.1'ini açıklamaktadır (R^2 = .061). Aracılar modele dahil edilmeden önce kaçınan bağlanmanın sosyal medya bağımlılığını pozitif yönde yordadığı görülmektedir. Aracılar modele dahil edildiğinde kaçınan bağlanmanın sosyal medya bağımlılığı üzerindeki doğrudan

etkisinin anlamlı olmadığı belirlenmiştir (B = .070, β = .059, p > .05). Bu bulgu, ilişkinin büyük ölçüde aracılar üzerinden gerçekleştiğini göstermektedir. Toplam dolaylı etki anlamlıdır (B = .224, %95 GA [.125, .332]). Bu sonuç, kaçınan bağlanmanın sosyal medya bağımlılığı üzerindeki etkisinin ilişkisel doyum ve yalnızlık aracılığıyla dolaylı olarak aktarıldığını göstermektedir. Spesifik dolaylı etkiler incelendiğinde, ilişkisel doyum üzerinden gerçekleşen dolaylı etkinin anlamlı olduğu görülmektedir (B = .062, %95 GA [.009, .129]). Yalnızlık üzerinden gerçekleşen dolaylı etki de anlamlıdır (B = .124, %95 GA [.044, .215]). Ayrıca sıralı aracılık etkisi olan ilişkisel doyum ve yalnızlık üzerinden gerçekleşen dolaylı etki de anlamlıdır (B = .039, %95 GA [.012, .080]). Tüm güven aralıklarının sıfır değerini içermemesi, bu dolaylı yolların istatistiksel olarak anlamlı olduğunun kanıtıdır. Sonuç olarak, kaçınan bağlanmanın sosyal medya bağımlılığı üzerindeki etkisinde ilişkisel doyum ve yalnızlığın seri aracılık rolü üstlendiği görülmüştür. Bu sonuç, sosyal medya bağımlılığının altında yatan mekanizmaları anlamada ilişkisel ve duygusal faktörlerin kritik rolünü vurgulamaktadır.

Anahtar Sözcükler: Kaygılı bağlanma, İlişkisel doyum, Sosyal medya bağımlılığı, Yalnızlık

Abstract

The aim of this study is to examine the serial mediating role of relational satisfaction and loneliness in the relationship between avoidant attachment and social media addiction. The study was designed using a correlational survey design. The participants were selected using convenience sampling. The data collection instruments included the Short Form of the Attachment Styles Scale, the Ruls-6 Loneliness Scale, the Bergen Social Media Addiction Scale, and the relational satisfaction subscale of the Balance of Psychological Needs Satisfaction Scale. 54.2% of the sample were female and 45.8% were male (N = 203). The mean age of the participants was 29.8 (SD = 8.32). While 90 participants (44.3%) were in a romantic relationship, 113 (55.7%) were not. When examining participants' daily social media usage times, 9.9% of the sample (n = 20) used social media for less than 1 hour per day, 54.7% (n = 111) for 1–3 hours, 22.7% (n = 46) for 3–5 hours, and 12.8% (n = 26) more than 5 hours per day. The data were analyzed using SPSS 27.0. Relationships between variables were examined using Pearson correlation analysis. The serial mediating role of relational satisfaction and loneliness in the relationship between avoidant attachment and social media addiction was tested using the PROCESS Macro (Model 6). Mediating effects were evaluated using the bootstrap method (5,000 resamples). It appears that the effect of avoidant attachment on relational satisfaction is significant (R^2 = .116, p < .001). Avoidant attachment significantly and negatively predicts relational satisfaction (B = -.326, β = -.341, p < .001). This finding indicates that as the level of avoidant attachment increases, individuals' relational satisfaction decreases. When examining the effects of avoidant attachment and relational satisfaction on loneliness, the established model is found to be significant (R^2 = .370, p < .001). The model explains 37% of the variance in loneliness. Avoidant attachment significantly predicts loneliness in a positive direction (B = .345, β = .388, p < .001). Additionally, relational satisfaction significantly predicts loneliness in a negative direction (B = -.331, β = -.355, p < .001). When the combined effects of avoidant attachment, relational satisfaction, and loneliness on social media addiction were examined, the established model was found to be significant (R^2 = .160, p < .001). The model explains 16% of the variance in social media addiction. It was determined that the direct

effect of avoidant attachment on social media addiction is not significant (B = .070, β = .059, p > .05). In contrast, relational satisfaction significantly predicts social media addiction in a negative direction (B = -.190, β = -.152, p < .05). In addition, loneliness significantly and positively predicts social media addiction (B = .359, β = .267, p < .01). The total effect of avoidant attachment on social media addiction is significant (B = .294, β = .247, p < .001). This model explains 6.1% of the variance in social media addiction (R^2 = .061). Before mediators were included in the model, it was observed that avoidant attachment positively predicted social media addiction. When mediators were included in the model, it was determined that the direct effect of avoidant attachment on social media addiction was not significant (B = .070, β = .059, p > .05). This finding indicates that the relationship occurs largely through mediators. The total indirect effect is significant (B = .224, 95% CI [.125, .332]). This result indicates that the effect of avoidant attachment on social media addiction is mediated indirectly through relational satisfaction and loneliness. When examining specific indirect effects, the indirect effect mediated by relational satisfaction is found to be significant (B = .062, 95% CI [.009, .129]). The indirect effect mediated by loneliness is also significant (B = .124, 95% CI [.044, .215]). Additionally, the indirect effect mediated by relational satisfaction and loneliness, which involves a sequential mediation effect, is also significant (B = .039, 95% CI [.012, .080]). The fact that none of the confidence intervals include the zero value serves as evidence that these indirect pathways are statistically significant. In conclusion, it has been observed that relational satisfaction and loneliness play a mediating role in the effect of avoidance attachment on social media addiction. This finding highlights the critical role of relational and emotional factors in understanding the underlying mechanisms of social media addiction.

Keywords: Anxious attachment, Relationship satisfaction, Social media addiction, Loneliness

Osmanlı Şarkında Asi Bir Sancakbeyi: Malazgirtli Nuh Bey'in Patnos ve Çevresinde Gerçekleştirdiği Eşkıyalık Faaliyetleri (H. 1164- H. 1750/1751)

A Rebel Sanjak-Bey in The Ottoman East: The Bandit Activities of Nuh Bey from Malazgirt İn Patnos And Its Surroundings (H. 1164-H. 1750/1751)

Prof. Dr. Uğur Demlikoğlu

Siirt Üniversitesi, ugurtarih@hotmail.com

Öz

Osmanlı Devleti'nde uzun süren savaşlar, nüfus artışları, ekonomik yapının bozulması, 16. Yüzyılın sonlarına doğru Anadolu'da devlet otoritesinin, dirlik ve düzenliğin bozulmasına neden olmuştu. Özellikle 1596 yılında Avusturya ile yapılan Haçova Savaşı'ndan sonra firar eden otuz bin sipahi Anadolu'ya gelerek Celali isyancılarına katılmış ve mevcut celali isyanlarının daha da büyümesine sebep olmuştur. Osmanlı merkezi hükümeti Celali elebaşlarıyla, gerek müzakere yoluyla gerekse de kuvvet kullanarak bastırmıştı. Ancak Batı'da Avusturya ile Doğuda Safevi Devleti ile 17. yüzyılda uzun soluklu savaşlara girmesi Osmanlı Devleti'ni idari, askeri, mali açıdan büyük zorlukları da beraberinde getirmiş ve bu durum 18. yüzyılda da devam etmiştir.

18. yüzyılda Anadolu'nun pek çok yerinde devlet içinde devlet gibi hareket eden komutası altında binlerce askeri olan ve hâkimiyetleri altındaki bölgelerde halkta vergi toplayabilen güçlü feodal beyler /ayanlar ortaya çıktı. 18. yüzyılda İran ile 1723-1746 yılları arasında fasılalarla devam eden yıpratıcı savaşlar, Osmanlı merkezi hükümetinin Anadolu taşrasında idari ve mali gücünü zayıflattı. Osmanlı merkeziyetçi yapısının zayıflaması ayanların daha da güçlenmesine ve başına buyruk hareket etmelerine sebep oldu. Bu durum Osmanlı Devleti'nin İran sınırına yakın bölgelerinde de kendisini hissettirmiş ve bölgede eşkıyalık faaliyetlerinin yoğun bir şekilde görülmesine sebep olmuştur.

Malazgirt kazasının yerel güçlü bir ayanı olduğu ve Osmanlı Devleti tarafında mezkûr bölgenin sancakbeyi olarak atandığı görülen Malazgirtli Nuh Bey, iptidai zamanlarında Osmanlı Devleti'ne sadakatle hizmet etmiş ancak zamanla Muş Mütesellimi Alaeddin Bey ile birlikte hareket ederek isyan etmiş, akabinde Patnos ve çevresinde eşkıyalık faaliyetlerinde bulunmuştur. Bu çalışmada, Osmanlı arşiv kaynakları ve diğer telif eserlerden istifade edilerek Osmanlı Devleti'nin şark serhaddine en uzak coğrafyasında meydana gelen eşkıyalık faaliyetlerine değinilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eşkıyalık, Malazgirt, Patnos, Ayan, Gasp

Abstract
Long-lasting wars, population growth, and the deterioration of the economic structure in the Ottoman Empire had caused a breakdown of state authority and order and stability in Anatolia towards the end of the 16th century. The Ottoman Empire's involvement in long-lasting wars with Austria in the West and the Safavid Empire in the East during the 17th century brought about major administrative, military, and financial difficulties, and this situation continued into the 18th century.

18. During the 18th century, powerful feudal lords/ayans emerged in many parts of Anatolia who acted like de facto states within the state, commanding thousands of troops and collecting taxes from the population in the regions under their control. The destructive wars with Iran that continued intermittently between 1723 and 1746 in the 18th century weakened the Ottoman central government's administrative and financial power in the Anatolian provinces.

Malazgirt Nuh Bey, who was seen to be a local strong cause of the Malazgirt accident and was appointed as the sanjakbei of the region by the Ottoman State, served the Ottoman State faithfully during the early times, but eventually rebelled by acting together with Muş Trustee Alaeddin Bey, and then engaged in banditry activities in Patnos and its surroundings. In this study, by utilizing Ottoman archival sources and other secondary works, the banditry activities that took place in the farthest region from the eastern frontier of the Ottoman Empire are discussed.

Keywords: Banditry, Malazgirt, Patnos, Ayan, Robbery

Osmanlı-İran Savaşlarının Finansmanında Bir Masraf Kalemi: Diyarbekir Voyvodalığı (1723-1746)

A Source of Expenditure in The Financing of The Ottoman-Iranian Wars: The Voivodeship of Diyarbekir (1723–1746)

Prof. Dr. Uğur DEMLİKOĞLU
Siirt Üniversitesi, ugurtarih@hotmail.com

Öz

Şah İsmail, 1501 yılında 12 imam kültüne ve Ehl-i beyt sevgisini merkeze alan Kızılbaş Şii inancına dayalı merkezi Tebriz olan İran'da Safevi Devleti'ni kurdu. Kızılbaş Şii mezhebini Anadolu'da Alevi Türkmenler arasında yayamaya çalışmasıyla Osmanlı Safevi ilişkileri gerginleşti ve 250 yıllık bir savaş dönemine girildi. 1514 yılında Çaldıran'da yapılan savaşı Yavuz Sultan Selim kazandı ve Safevi tehlikesi Anadolu'dan bertaraf edilmişti. Ancak bu gerginlik Kanuni Sultan Süleyman döneminde devam etmiş Doğu Anadolu, Irak ve Kafkasya'da önemli toprak kazanımları sağlanmıştı.

II. Selim döneminde 1578 yılında başlayan savaş 12 yıl sürmüş ve yapılan Ferhat Paşa Antlaşmasıyla Osmanlı Devleti en geniş sınırlarına ulaşmıştı. Fakat Safevi tahtına geçen Şah I. Abbas İran ordusunda sağladığı güçlü reformlarla birlikte kaybedilen toprakları geri aldığı gibi Osmanlılara ait Bağdad'ı ele geçirmesiyle de önemli bir üstünlük sağladı. Osmanlı Sultanı IV. Murad, Safevi Devleti'nin eline geçen Revan ve Bağdad'ı yeniden Osmanlı toprağına kattı. İranlılarla 1639 yılında Kasr-ı Şirin Antlaşması imzalandı. Osmanlı-İran arasında yapılan bu antlaşmayla uzun bir sükûnet devri hâkim oldu. Ancak 1722 yılında İran'da ciddi iç karışıklıklar ortaya çıktı. Afganların doğudan, Rusların ise Kafkasya'dan saldırıya geçmesi Osmanlı Devleti'ni telaşlandırdı. Ardından İran'a harp ilan edilmesi kararı alındı. Osmanlı orduları İran'ın batısında ve Kafkasya'da önemli ilerlemeler sağladı. Ancak İran'da ordu kumandanlığına getirilen Tahmasb Kulu Han Nadir'in başarıları neticesinde kaybedilen topraklar geri alındı. Savaş 1746 yıllına kadar sürdü.

Osmanlı-İran arasında 1723- 1746 yılları arasında devam eden savaşların en önemli yönlerinden biri de savaşın finansmanı olmuştur. Savaşın sürdürülmesinde askeri ve lojistik unsurların etkili ve verimli kullanmanın yanı sıra bu unsurları idame ettirmek, kaynakları etki ve verimli kullanmak oldukça önemlidir. 17. Yüzyılda uzun süren savaşlar ve istikrarsızlık dönemlerinde Osmanlı merkezi hükümeti kaza ve sancakları Has haline getirerek sancakbeyi yetkisine haiz voyvodalar tayin etmiştir. Taşrada Merkeze bağlı hazine gelirlerini tek bir çatı altında toplamaya memur edilmiş voyvodalar kontrollerinde büyük bir mali güç oluşturmuştur. Diyarbekir voyvodalığı sahip olduğu bu gelirle Osmanlı serhaddinde bulunan kalelerin mevâcib, iaşe nakliye, menzil gibi önemli giderlerini karşılayan bir kalem olmuştur. Osmanlı arşin kaynaklarından istifade edilerek bu durum ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Voyvoda, Diyarbekir, Mevacib, Safevi, Finansman

Abstract

Shah Ismail founded the Safavid State in Iran in 1501 and attempted to spread his Qizilbash Shia sect in Anatolia. The Safavid State's efforts to spread its sect among the Anatolian Turkmen strained Ottoman-Iranian relations. Following Sultan Selim I's victory over Shah Ismail at Chaldiran in 1514, a significant portion of Eastern and Southeastern Anatolia, including Diyarbakır in 1515, came under Ottoman rule.

Ottoman-Iranian wars continued throughout the 16th and 17th centuries. In 1722, taking advantage of internal turmoil in Iran, the Ottoman Empire declared war on Iran, and the war continued intermittently until 1746. In the early years of the war, the Ottomans achieved significant successes. However, with the appointment of Nadir Shah as commander of the Safavid army, who subsequently declared himself ruler, the course of the war changed, and the Safavids achieved significant victories.

One of the most important aspects of the wars between the Ottoman Empire and Persia, which lasted from 1723 to 1746, was the financing of the war. In order to sustain the war, the effective and efficient use of military and logistical elements, as well as maintaining these elements and using resources effectively and efficiently, was crucial. During the long periods of war and instability in the 17th century, the Ottoman central government transformed districts and provinces into Has (private estates) and appointed voyvodas (governors) with the authority of a sancakbey (governor). These voyvodas, tasked with consolidating the treasury revenues of the provinces under a single authority, created significant financial power under their control. The Diyarbakir voyvoda, with its revenue, became a source of funding for the important expenses of the fortresses on the Ottoman frontier, such as salaries, provisions, transportation, and postal services. This situation has been demonstrated using Ottoman ardin (tax on the Ottoman scale) data.

Keywords: voivode, Diyarbekir, Salaries, Safavid, Financing

Öğretmenlerin Gözünden Okullarda Örgütsel Entropi

Organizational Entropy in Schools from the Teachers' Perspective

Cumali ATAY

Dicle Üniversitesi, cidyusufomar@gmail.com

Abdurrahman DİNÇ

Dicle Üniversitesi, adinc89@gmail.com

Öz

Okullar eğitimin bilinçli, kasıtlı ve planlı olarak yapıldığı örgütlerdir. Eğitim sistemi içerisinde okullar hem alt sistem hem de üst sistem olarak değerlendirilebilir. Okullar açık sistemler olarak düşünüldüğünde sürekli olarak çevreleriyle etkileşim kurmakta, çevreden aldıkları girdiyi işleyerek çıktıya dönüştürmektedir. Söz konusu dönüştürme sürecinde temel girdi insan unsuru, işleme süreci eğitim öğretim ve sürecin çıktısı da yine insandır. Günümüzün değişken, belirsiz ve karmaşık dünyasında bütün örgütler gibi eğitim örgütleri de varlıklarını sürdürebilmek için iç ve dış çevreden kaynaklanan düzensizliklerle baş etmek zorundadır. Termodinamik yasalarından sosyal bilimlere uyarlanan "Örgütsel Entropi" kavramı; sistemlerin zamanla enerjisini kaybetmesi, işleyişinin bozulması ve temel amaçlarından sapması sürecini ifade etmektedir. Okullar da birer sistem olarak zamanla enerjilerini kaybedip düzensizliğe doğru bir eğilim gösterebilir. Eğitim kurumlarının temel girdisi ve çıktısı insan olduğundan, okullardaki informal yapının formal yapıdan daha baskın olması entropik durumların ortaya çıkmasına sebep olabilir. Bu çalışmanın amacı, devlet okullarında görev yapan öğretmenlerin deneyimleri üzerinden örgütsel entropi olgusunu derinlemesine incelemek ve sistemdeki enerji kaybına neden olan faktörleri ve olası düzensizlikleri önlemeye yönelik tedbirleri öğretmen görüşlerine dayalı olarak ortaya koymaktır.

Bu araştırma, birer açık sistem olan okullarda düzensizliğin var olup olmadığını, varsa entropi süreçlerinin nasıl ortaya çıktığını belirlemek ve okul sisteminin dengesini koruyacak çözüm yollarının neler olduğunu saptamak açısından önemli görülebilir. Okullarda entropi süreçlerinin tespiti bu süreçleri yönetmek için uygun araçların geliştirilmesi açısından kritik öneme sahip olduğu söylenebilir. Nitel araştırma deseninde kurgulanan bu çalışmada farklı bakış açılarını ve deneyimleri yansıtabilmek amacıyla örnekleme yöntemi olarak maksimum çeşitlilik örneklemesi tercih edilmiştir. Bu kapsamda okul türü, branş ve mesleki kıdem gibi farklı niteliklere sahip öğretmenler ile yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilecektir. Elde edilen veriler, betimsel analiz tekniği kullanılarak çözümlenecek; okul sistemindeki entropi belirtileri, nedenleri ve bu düzensizliğe direnç sağlayan negatif entropi kaynakları tematik bir çerçevede sunulacaktır. Araştırma sonuçlarının, eğitim yöneticilerine örgütsel entropi belirtilerini fark etme, entropiyi yönetme ve okulun dinamizmini koruma konularında bir yol haritası sunacağı beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Entropi, Okul Yönetimi, Negatif Entropi, Nitel Araştırma.

Abstract

Schools are organizations where education is conducted consciously, intentionally, and systematically. Within the education system, schools can be considered both a subsystem and a supersystem. When viewed as open systems, schools constantly interact with their environment, processing the input they receive from the environment and transforming it into output. In this transformation process, the fundamental input is the human element, the processing process is education and teaching, and the output of the process is again the human being. In today's volatile, uncertain, and complex world, educational organizations, like all organizations, must cope with internal and external irregularities to survive. The concept of "Organizational Entropy," adapted from the laws of thermodynamics to the social sciences, refers to the process by which systems lose energy over time, their functioning deteriorates, and they deviate from their fundamental goals. Schools, as systems, can also lose energy over time and show a tendency towards disorder. Since the fundamental input and output of educational institutions are human beings, the informal structure being more dominant than the formal structure in schools can lead to the emergence of entropic situations. The aim of this study is to deeply examine the phenomenon of organizational entropy through the experiences of teachers working in public schools and to identify the factors causing energy loss in the system and measures to prevent possible disorder, based on teachers' opinions. This research can be considered important in determining whether disorder exists in schools, which are open systems, how entropy processes arise if they do, and what solutions can be used to maintain the balance of the school system. Identifying entropy processes in schools is critically important for developing appropriate tools to manage these processes. This study, designed with a qualitative research design, uses maximum diversity sampling to reflect different perspectives and experiences. In this context, semi-structured interviews will be conducted with teachers of different characteristics such as school type, subject area, and professional seniority. The data obtained will be analyzed using descriptive analysis techniques; the signs of entropy in the school system, their causes, and the sources of negative entropy that resist this disorder will be presented within a thematic framework. It is expected that the research results will provide educational administrators with a roadmap for recognizing signs of organizational entropy, managing entropy, and maintaining the dynamism of the school.

Keywords: Organizational Entropy, School Management, Negative Entropy, Qualitative Research

Kalbinle Sev Yüreğinle Yaşa: Türkçede Kalp ve Yürek Sözcüklerinin Derlem Temelli Karşılaştırmalı Analizi

Love Wıth Your Heart, Lıve Wıth Your Soul: A Comparatıve Analysıs Of The Words "Heart" And "Soul" In Turkısh Based On A Corporatıon

Harika Bahar DOĞAN

MEB, harikababahardogan@gmail.com

Öz

Dilin temel işlevlerinden bazıları fikirleri yansıtmak, bilgi aktarmak ve duygular hakkında konuşmaktır. İnsan duygularının kavramsal doğasının analizi, insanların bu duyguları ifade etmek için kullandıkları figüratif dilin önemini ortaya koymaktadır. Olumlu ve olumsuz duygular hisseden bireylerin bedensel faaliyetleri, davranışları ve refleks kalıpları, zihinde kavramsal metaforların ve metonimilerin oluşmasına yol açar. Bu çalışmanın amacı, Türkçede anlamsal olarak yakın iki kavram olan *kalp* ve *yürek* sözcüklerinin anlamsal, dilbilgisel ve pragmatik dağılımlarını analiz etmektir. Araştırma kapsamında Türkçe Ulusal Derlemi'nden (TUD) elde edilen 50 milyon sözcük içeren yazılı ve sözlü metinler derlem temelli bir yöntemle incelenmiştir. TUD verilerine dayanılarak *yürek* için 2350, *kalp* için ise 71 bağımlı dizin analiz edilmiş; kan pompalayan organ anlamındaki gerçek kullanımlar veriden çıkarılarak mecazi bağlamlar üzerine yoğunlaşılmıştır. Bulgular, kalp sözcüğünün derlemde daha çok düz anlamıyla yer aldığını, ancak yürek sözcüğünün kültürel bir anahtar sözcük olarak daha derin duygusal anlamlar taşıdığını göstermektedir. Türk kültüründe *yürek* sözcüğü, *kalp* sözcüğüne kıyasla olumsuz duyguları yansıtmada daha baskın bir rol oynamaktadır. Çalışma kapsamında tespit edilen 11 farklı duygu durumu üzerinden metaforik kavramsallaştırmalar sınıflandırılmış ve Türkçeye yeni metaforlar kazandırılmıştır. Sonuçlar, beden parçası kavramsallaştırmalarının kültürden kültüre farklılık gösterdiğini ve Türkçede özellikle üzüntü ve korku duygularının bu organlar üzerinden yoğun bir şekilde ifade edildiğini kanıtlamaktadır. Bu çalışma, TUD veri tabanından türetilen kültüre özgü *kalp* ve *yürek* kelimelerinin kullanım alanlarını belirleyerek gelecekteki kültürel anahtar sözcük çalışmalarına metodolojik bir katkı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kültür çalışmaları, kültürel anahtar sözcük kavramı, Türkçe Ulusal Derlemi, metafor, metonimi

Abstract

Some of the fundamental functions of language are to reflect ideas, convey information, and express emotions. The analysis of the conceptual nature of human emotions reveals the significance of figurative language used to articulate these experiences. The bodily activities, behaviors, and reflex patterns of individuals experiencing both positive and negative emotions contribute to the formation of conceptual metaphors and metonymies in the human mind. The aim of this study is to analyze the semantic, grammatical, and pragmatic distributions of the words *kalp* and *yürek*, two semantically related concepts in Turkish. Within the scope of the research, a corpus-based methodology was employed to examine written and spoken texts comprising 50 million words obtained from the Turkish National Corpus (TNC). Based on the corpus data, 2,350 concordance lines for *yürek* and 71 for *kalp* were analyzed. Literal uses referring to the biological organ were excluded, and the analysis focused on metaphorical contexts. The findings indicate that the word *kalp* appears more frequently in its literal sense in the corpus, whereas *yürek* functions as a cultural keyword carrying deeper emotional meanings. In Turkish culture, *yürek* plays a more dominant role than *kalp* in expressing negative emotions. Eleven distinct emotional states were identified and categorized based on their metaphorical conceptualizations, contributing new metaphorical patterns to Turkish. The results demonstrate that body-part conceptualizations vary across cultures and that, in Turkish, emotions such as sadness and fear are predominantly expressed through these lexical items. By identifying the usage patterns of *kalp* and *yürek* derived from the Turkish National Corpus, this study provides a methodological contribution to future research on culturally specific keywords.

Keywords: Cultural studies, cultural keywords, Turkish National Corpus, metaphor, metonymy

2024 Türkiye Yüzyılı Maarif Modeline Göre Sosyal Bilgiler Dersinde Eğitsel Oyunların Kullanımı: Öğretmen Deneyim ve Görüşleri Üzerinden Bir Değerlendirme

The Use Of Educational Games In Social Studies Course According To The 2024 Turkish Century Maarif Model: An Evaluation Based On Teacher Experience and Opinions

Zeynep FIRAT

Siirt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü

Doç. Dr. Yusuf YILDIRIM

Siirt Üniversitesi, Eğtiim Fakültesi, yusufyildirimakademik@gmail.com

Öz

Bu araştırmada, 2024 Türkiye yüzyılı maarif modeli çerçevesinde sosyal bilgiler dersinde eğitsel oyunların eğitim ortamlarındaki rolü, öğretmenlerin deneyim ve değerlendirmeleri üzerinden ele alınmıştır. Araştırma nitel araştırma desenlerinden olgubilim (fenomenoloji) kapsamında yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu aktif olarak görev yapan 8 sosyal bilgiler öğretmeni oluşturmuştur. Katılımcıların belirlenmesinde gönüllülük esas alınmış olup farklı mesleki tecrübelere sahip öğretmenlerin görüşlerine yer verilmiştir. Veri toplama aracı olarak açık uçlu görüşme soruları kullanılmış; elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle çözümlenip belli tema ve kodlar altında değerlendirilmiştir. Araştırma bulguları incelendiğinde maarif modelde eğitsel oyunların kullanımına karşı tutumların genel anlamda olumlu yönde olduğu fakat uygulanması konusunda birtakım zorluklarının olmasıyla beraber geliştirilmesi gereken yönlerinin de olduğu ifade edilmiştir. Katılımcıların tamamı programda eğitsel oyunlara yer verildiğini ve eğitsel oyunlarla beraber sosyal bilgiler dersindeki soyut konuların somutlaştırılması, dersin eğlenceli hale gelmesi, öğrencinin dikkatini çekerek derse daha aktif katılımını sağlaması ve bu sayede daha anlamlı öğrenmeler gerçekleştirebilmesi konusunda ortak görüşler bildirmişlerdir. Katılımcılardan bazıları eğitsel oyunları gerekli gördüklerinden derslerinin büyük bölümünde kullandıklarını ifade ederken bazıları da eğitsel oyunları dersin işlenme sürecinde aktif kullanamadıklarını bunun için ayrılacak sürenin yeterli olmadığını fakat uygun koşullar sağlanırsa etkili olabileceğini savunmuşlardır. Programın yeni olmasına istinaden deneyimleyerek geliştirilebileceğini ve bu doğrultuda gereken eğitimlerin alınması gerektiği de vurgulanmıştır. Katılımcıların genel olarak eğitsel oyunların sosyal bilgiler dersindeki önemini savunduklarını ancak özellikle uygulayabilme konusunda fikir ayrılıklarının olduğu görülmektedir.

Genel olarak 2024 maarif modeli kapsamında çocuğun yaparak yaşayarak daha anlamlı ve kalıcı öğrenmeler gerçekleştirilmesi hedeflenmekte olup sosyal bilgiler dersinde de pek çok konuda etkinlikler ve eğitsel oyunlar ön plana çıkartılmıştır. Çocukların eğlenerek öğrenmelerini sağlayan eğitsel oyunlarla beraber, sosyal bilgiler dersinde var olan pek çok soyut kavramı ve tarihi konuları daha kalıcı ve anlamlı şekilde öğrenebilmeleri hedeflenmiştir. Öğrencilerin pasif dinleyici olmadığı öğretim sürecine aktif katılarak birçok sosyal, bilişsel ve duyuşsal becerisini geliştirebilmesi amaçlanmıştır. Araştırma, programın hedefleri doğrultusunda eğitsel oyunların uygulanabilmesi halinde, öğrencilere birçok açıdan olumlu

katkıları olacağını programda eğitsel oyunlara sıklıkla yer verildiğini ve sosyal bilgiler dersinde gerekliliğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: 2024 maarif model, oyun, eğitsel oyun, aktif katılım, oyunlaştırma, ders içi etkinlik, öğrenci temelli öğretim, sosyal öğrenme

Abstract

In this research, the role of educational games in educational environments in the social studies course within the framework of the 2024 Turkish century maarif model was discussed through the experiences and evaluations of teachers. The research was carried out within the scope of phenomenology, one of the qualitative research patterns. The study group of the research was 8 active social studies teachers. The determination of the participants was based on volunteering and the opinions of teachers with different professional experiences were included. Open-ended interview questions were used as a data collection tool; the data obtained were analyzed with the content analysis method and evaluated under certain themes and codes. When the research findings were examined, it was stated that the attitudes towards the use of educational games in the maarif model were generally positive, but there were some difficulties in their implementation and there were also aspects that needed to be developed. All of the participants stated that educational games were included in the program and that they had common opinions on the embodiment of Abstract issues in the social studies course with educational games, making the lesson fun, drawing the student's attention and ensuring more active participation in the lesson and thus making more meaningful learnings. Some of the participants stated that they used the educational games in most of their courses because they considered them necessary, while others argued that they could not actively use the educational games during the processing of the course, the time to be allocated for this was not enough, but it could be effective if the appropriate conditions were provided. It was also emphasized that the program can be developed by experiencing it due to the fact that it is new and that the necessary trainings should be received in this direction. It is seen that the participants generally defended the importance of educational games in the social studies course, but they have disagreements in particular about being able to apply it.

In general, within the scope of the 2024 maarif model, it is aimed to realize more meaningful and permanent learning by living by doing the child, and activities and educational games on many subjects have been brought to the fore in the social studies course. With educational games that allow children to learn while having fun, it is aimed that they can learn many Abstract concepts and historical subjects in the social studies course in a more permanent and meaningful way. It is aimed that students can develop many social, cognitive and emotional skills by actively participating in the teaching process where they are not passive listeners. The research shows that if educational games can be implemented in line with the objectives of the program, they will have positive contributions to the students in many ways, educational games are frequently included in the program and it is necessary in the social studies course.

Keywords: 2024 maarif model, game, educational game, active participation, gamification, in-class activity, student-based teaching, social learning

X'ten Z'ye Öğretmenlik: Farklı Kuşakların Öğretmenlik Deneyimlerinin Nitel İncelenmesi

Teaching from X to Z: A Qualitative Examination of Teaching Experiences of Different Generations

Dilan GÖKÇE

MEB, dilanerbek32@gmail.com,

Zakir ELÇİÇEK

Dicle Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Öz

Benzer yıllarda doğan, benzer sosyal ve kültürel olayları deneyimleyen bireylerin, ortak tutum ve davranışlara sahip olduğu varsayımına kuşak teorisi denmektedir. Bu teoriye göre, insanların doğdukları zaman dilimleri ve bu aralıkta oluşan olaylar kişilerin karakterlerini, beklentilerini ve davranışlarını etkileyebilmektedir. Kuşaklar; Bebek Patlaması Kuşağı (Baby Boomer), X Kuşağı, Y Kuşağı (Milenyum Kuşağı), Z Kuşağı ve son olarak Alfa Kuşağı olarak doğum yıllarına göre sınıflandırılmışlardır. Bu kuşaklardan X, Y ve Z kuşağı aktif olarak iş hayatında yer almaktadır. Kuşak sınıflandırmaları ve iş ilişkileri birçok araştırmanın konusu olmuştur. Sosyal, siyasal, kültürel olarak farklı yaşam koşullarında yetişmiş olan bireylerin mesleklerine karşı tutumları, motivasyon kaynakları, yönetici ve iş arkadaşlarından beklentileri de farklılaşabilmektedir. Bu çalışmanın amacı, aynı eğitim ortamında bulunan üç kuşak öğretmenin, bu mesleği seçmelerindeki motivasyonu ve mesleki tatmin durumlarını öğretmenlerin görüşlerine göre değerlendirmektir. Bu çalışmada Çoklu Kuşak Teorisi temel alınarak X, Y ve Z kuşağı öğretmenlerin, öğretmenlik mesleğini seçme motivasyonları ve mesleki doyum düzeyleri nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji deseni ile kurgulanan bir çalışma ile derinlemesine incelenecektir. Maksimum çeşitleme örneklemesi yolu ile seçilecek çalışma grubunu 2025-2026 eğitim öğretim yılında Diyarbakır ili merkez ilçelerinde Ortaöğretim düzeyinde eğitim veren okullarda görev yapan X, Y ve Z kuşağına mensup öğretmenler oluşturacaktır. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme soruları ile toplanacak ve betimsel analiz yöntemi ile çözümlenecektir. Araştırmadan beklenen muhtemel sonuçlar, öğretmenleri kuşaklarından kaynaklı, farklı jenerasyondaki öğretmenlerin farklı motivasyonlara ve mesleki doyum düzeylerine sahip oldukları yönündedir. Z kuşağının 'özerklik' beklentisinin diğer kuşaklara göre daha belirgin olduğu, X ve Y kuşağı öğretmenlerin hiyerarşik yapıya daha uyumlu olmalarının mesleki doyum düzeylerini olumlu yönde etkiliyor olabileceği düşünülmektedir. Aynı zamanda teknolojiye ile büyümüş olan Z kuşağı mensubu öğretmenler için mesleki doyumun teknolojinin sınıf ortamına entegrasyonu ile ilişkili olabileceği beklenen sonuçlar arasındadır.

Anahtar Kelimeler: X Kuşağı, Y Kuşağı, Z Kuşağı, Motivasyon, Mesleki Doyum

Abstract

The assumption that individuals born in similar years and experiencing similar social and cultural events possess common attitudes and behaviors is referred to as Generational Theory. According to this theory, the time periods in which people are born and the events occurring within these intervals can influence their characters, expectations, and behaviors. Generations are classified based on birth years as Baby Boomers, Generation X, Generation Y (Millennials), Generation Z, and finally Generation Alpha. Among these, Generations X, Y, and Z are actively engaged in the workforce. Generational classifications and workplace dynamics have been the subject of numerous studies. The attitudes toward professions, motivational sources, and expectations from managers and colleagues may differ among individuals who have grown up under diverse social, political, and cultural conditions. The purpose of this study is to evaluate the motivations for choosing the teaching profession and the levels of job satisfaction among three generations of teachers working in the same educational environment, based on their own perspectives. Drawing upon Multi-Generational Theory, the motivations and job satisfaction levels of Generation X, Y, and Z teachers will be examined in depth through a study designed with the phenomenological approach, one of the qualitative research methods. The study group, selected through maximum variation sampling, will consist of teachers belonging to Generations X, Y, and Z serving in secondary education institutions in the central districts of Diyarbakır during the 2025-2026 academic year. Data will be collected via semi-structured interview questions and analyzed using the descriptive analysis method. The expected results of the research suggest that teachers possess different motivations and job satisfaction levels stemming from their respective generations. It is anticipated that the expectation for "autonomy" is more prominent in Generation Z compared to other generations, and the higher compatibility of Generation X and Y teachers with hierarchical structures may positively influence their job satisfaction levels. Additionally, it is among the expected findings that for Generation Z teachers, who grew up with technology, job satisfaction may be closely linked to the integration of technology into the classroom environment.

Keywords: Generation X, Generation Y, Generation Z, Motivation, Job Satisfaction.

Ortaokul 7. Sınıf Öğrencilerinde Eşitlik Sembolünün İlişkisel Düşünme Bağlamında Öğretimi: Bir Öğretim Deneyi

Teaching the Equality Symbol in the Context of Relational Thinking: A Teaching Experiment with Seventh-Grade Middle School Students

Hasan KARADAŞ,

karadashasan2706@gmail.com, *Siirt Üniversitesi*

Dr. Öğretim Üyesi Enes DEMİR,

enesdemir@siirt.edu.tr, Siirt Üniversitesi

Dr. Öğretim Üyesi Malik DURMAZ

malikdurmaz@gmail.com, Siirt Üniversitesi

Öz

Cebirsel muhakemenin gelişiminde kritik bir eşik olan eşitlik sembolü, aritmetik işlemlerden fonksiyonel ilişkilere geçiş sürecinde merkezi bir rol oynamaktadır. Ancak öğrencilerin bu sembolü çoğunlukla işlemsel ve sonuç odaklı bir anlayışla ele aldıkları bilinmektedir. Bu araştırmanın amacı, ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin eşitlik sembolünü ilişkisel düşünme bağlamında nasıl anlamlandırdıklarını belirlemek ve bu sembolün kavramsal öğretimini destekleyen etkili pedagojik stratejileri ortaya koymaktır. Çalışma, nitel araştırma desenlerinden öğretim deneyi yöntemiyle tasarlanmış ve 2024–2025 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören 24 öğrenciden oluşan bir çalışma grubuyla dört haftalık bir süreçte yürütülmüştür. Araştırmanın veri setini; uygulama öncesi ve sonrası gerçekleştirilen ön-test ve son-testler, süreç odaklı çalışma kâğıtları, danışman gözlemci notları ve araştırmacı günlükleri oluşturmaktadır. Verilerin analizinde eş zamanlı değerlendirme ve geriye dönük (retrospektif) analiz teknikleri birlikte kullanılmıştır. Elde edilen bulgular, ilişkisel düşünme temelli öğretim müdahalelerinin öğrencilerin eşitlik sembolüne yönelik işlemsel ve sonuç odaklı algılarını önemli ölçüde dönüştürdüğünü göstermektedir. Uygulama süreci sonunda öğrencilerin, eşitlik sembolünü yalnızca bir işlem komutu olarak değil, iki matematiksel ifade arasındaki denklik ve yapısal ilişkiyi temsil eden bir denge unsuru olarak kavradıkları belirlenmiştir. Ayrıca bu yapılandırılmış öğretim sürecinin öğrencilerin ilişkisel düşünme becerilerini geliştirdiği, eşitlik sembolüne ilişkin yaygın kavram yanılgılarını azalttığı ve genel cebirsel düşünme düzeylerinde niteliksel bir gelişim sağladığı tespit edilmiştir. Sonuç olarak, standart dışı eşitlik modelleri ve süreç odaklı tartışma ortamlarının, öğrencilerin soyut matematiksel kavramları anlamlandırmalarında ve içselleştirmelerinde önemli bir rol oynadığı görülmektedir. Bu sonuçlardan hareketle ortaokul matematik öğretim ortamlarının öğrenme çıktılarına uygun şekilde düzenlenmesi özellikle eşitlik sembolü gibi soyutlama, akıl yürütme, matematiksel muhakeme için ön koşul bilgilerinin çeşitli tekniklerle öğretilmesi ve pekiştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Cebirsel düşünme, eşitlik sembolü, ilişkisel düşünme, öğretim deneyi

Abstract

The equality symbol, a critical concept in the development of algebraic reasoning, plays a central role in the transition from arithmetic operations to functional relationships. However, students often interpret this symbol in an operational and result-oriented manner. This study aims to examine how seventh-grade middle school students conceptualize the equality symbol within the context of relational thinking and to identify effective pedagogical strategies to support its conceptual understanding. The study employed a qualitative teaching experiment design with 24 students over a four-week period. Data were collected through pre- and post-tests, worksheets, observations, and researcher journals, and analyzed using concurrent and retrospective techniques. The findings indicate that relational thinking-based instruction significantly transformed students' perceptions of the equality symbol. Students began to view it as representing equivalence and structural relationships rather than merely an operational command. Additionally, improvements were observed in students' relational thinking skills and algebraic reasoning. Overall, the results highlight the importance of process-oriented instruction and alternative representations in fostering conceptual understanding in mathematics education.

Keywords: Algebraic thinking, equality symbol, relational thinking, teaching experiment

Ortaöğretim Matematik Öğretmenlerinin Geometri Alanındaki İspat Yapabilme Yeterliklerinin Pedagojik Açıdan İncelenmesi

A Pedagogical Examination of Secondary School Mathematics Teachers' Competencies in Constructing Geometric Proofs

Cumali BATUR

Siirt Üniversitesi, cumalibatur635@gmail.com

Dr. Öğretim Üyesi Enes DEMİR

Siirt Üniversitesi;, enesdemir@siirt.edu.tr

Öz

Toplumsal ilerlemenin ve çağdaş eğitim sistemlerinin sürdürülebilirliği, düşünen bireylerin yetiştirilmesine ve bu bireylerin düşüncelerini gerekçeli ve ikna edici biçimde ifade edebilme becerilerine bağlıdır. Bu bağlamda gerekçelendirme ve ikna süreçleri, matematiksel ispat kavramıyla paralellik göstermektedir. Matematiksel ispatlar yalnızca bir ifadenin doğruluğunu ortaya koymakla kalmayıp, aynı zamanda bu doğruluğun nedenlerini açıklayarak matematiği anlamlı hâle getirmektedir. Bu çalışma, ortaöğretim matematik öğretmenlerinin geometrik ispat yapma ve öğretme yeterliklerini pedagojik açıdan incelemeyi amaçlamaktadır. Nitel araştırma yöntemiyle yürütülen çalışmada, 20 matematik öğretmeniyle senaryo temelli ispatlar üzerinden görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Veri toplama araçları olarak ispat formları, mülakatlar ve gözlemler kullanılmıştır. Araştırma iki aşamada ele alınmıştır: İlk aşamada öğretmenlerin ispat yapma yeterlikleri incelenmiş, ikinci aşamada ise ispat öğretiminin pedagojik boyutu değerlendirilmiştir. Veriler içerik analizi yöntemiyle derinlemesine analiz edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre öğretmenlerin ispatı, bir inşa süreci olarak adım adım ilerleyen bir düşünme etkinliği yerine, çoğunlukla teoremlerin doğruluğunu kanıtlama aracı olarak gördükleri belirlenmiştir. Ayrıca, gerekçeli ve ispata uygun yöntemler geliştirmek yerine daha çok ezbere dayalı yaklaşımlar benimsedikleri gözlemlenmiştir. Bununla birlikte öğretmenlerin ispatı öğrencilere aktarma sürecinde de çeşitli güçlükler yaşadıkları tespit edilmiştir. Pedagojik açıdan yeterli geri bildirim verilememesi ve öğretmen merkezli yaklaşımın baskın olması, ispatın öğrenciler için ilgi çekici olmaktan uzaklaşmasına neden olmaktadır. Bu durum, öğrencilerin ispat öğrenimini daha çok tanım-teorem-sonuç ekseninde ve yüzeysel bir biçimde gerçekleştirmelerine yol açmaktadır.

Sonuç olarak, bu durum matematik eğitiminde anlamlandırma, akıl yürütme ve gerekçelendirme gibi temel becerilerin yeterince gelişmemesine neden olmaktadır. Bu nedenle, ispatın yalnızca bir sonuç değil, aynı zamanda bir düşünme ve inşa süreci olarak ele alındığı çalışmaların artırılması ve ortaöğretim matematik programlarında ispata daha fazla yer verilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Geometrik ispat, pedagoji, matematik eğitimi, öğretmen

Abstract

The sustainability of contemporary education depends on developing individuals who can think critically and justify their ideas. In this context, mathematical proof is essential as it reveals the reasoning behind the correctness of statements. This study examines secondary school mathematics teachers' competencies in constructing and teaching geometric proofs from a pedagogical perspective. Using a qualitative research design, data were collected from 20 mathematics teachers through scenario-based proof tasks, interviews, and observations, and analyzed using content analysis. The findings indicate that teachers tend to view proof mainly as a tool for verifying theorems rather than as a reasoning process. They often rely on memorization-based approaches and experience difficulties in teaching proofs effectively. Overall, proof is taught superficially, limiting students' reasoning and understanding. Therefore, greater emphasis should be placed on proof as a process of thinking in mathematics education.

Keywords: Geometric proof, pedagogy, mathematics education, teacher

Bir Dilin Ana Dili Olarak öğretilmesi ile Yabancı Dil Olarak Öğretilmesi Arasındaki Farklar

The Differences Between Teaching a Language as a Native Language and Teaching it as a Foreign Language

Miray GÜREL

Siirt Üniversitesi, miraygureel56@gmail.com

Öz

Amaç: Araştırmanın temel amacı Türkçenin ana dili olarak öğretilmesi ve yabancı dil olarak öğretilmesi hususundaki temel farkları incelemektir. Türkçe öğretimi sadece dil bilgisi kurallarının aktarımını kapsamamaktadır. Bir dil aynı zamanda sahip olduğu milletin kültür ve inancını da bünyesinde barındırır. Yapılan çalışma, dil öğretimini aynı zamanda kültür aktarımı olarak da ele almış olup dilin sosyal varlığını vurgular niteliktedir. Dil öğretiminin çok boyutluluğuna önem göstermek ve bu konuda farkındalık yaratmak amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak doküman incelemesi tercih edilmiştir. Bu hususta literatür taraması yapılmıştır.

Bulgular: Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kültür aktarımı, ana dili olarak Türkçe öğretimine kıyasla daha fazla önem taşımaktadır. Bunun en güçlü örnekleri, atasözü ve deyimlerdir. Atasözü ve deyimlerin ana dil olarak öğreniminde anlam derinliği boyutuna, anlama becerisine katkısı oldukça yüksektir. Bu söz kalıpları ana dil olarak Türkçe öğretiminde dilin çok boyutluluğunu ortaya koyar. Dil öğrenen bireyi düşünmeye, dilin esnek yapısını fark etmeye ve bunu kullanmaya iter. Yabancı dil öğretiminde ise bu söz kalıplarının kullanılması hem dilin kelime zenginliğine hem de anlam zenginliğine ışık tutar. Öğrenen birey kelimenin sadece kavramsal anlamını değil aynı anda birden fazla anlamını kavrar. Yalnızca bir kelime kazanımı bir kültür ögesinin farkındalığına yol açabilir. Bu bağlamda elde edilen bulgular atasözü ve deyimlerin önemini vurgulamaktadır.

Sonuç: Yabancı dil olarak Türkçe eğitimi sadece dil eğitimi değil aynı zamanda kültür öğretimi ve aktarımıdır. Ana dil olarak Türkçe eğitimindeki en büyük fark bu noktada başlar. Kültür aktarımı ve dilin sosyal yapısı kendini en çok yabancı dil öğretimi olarak ele alındığında ortaya koyar. Yabancı dil olarak Türk dilini öğrenen birey sadece bir lisan öğrenmekle kalmaz, o lisanın barındırdığı kültür ve inanç unsurlarını da öğrenir. Bu sebeple yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dilin bu niteliklerine daha fazla önem gösterilmelidir. Ana dil öğretiminde ise dilin esnek yapısı ve çok boyutluluğu bu söz kalıpları ile kendini gösterir.

Anahtar Kelimeler: Dil Öğretimi, Kültür Aktarımı, Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi.

Abstract

Aim: The main objective of this research is to examine the fundamental differences between teaching Turkish as a mother tongue and teaching it as a foreign language. Turkish language teaching is not limited to the transmission of grammatical rules. A language also embodies the culture and beliefs of its people. This study also considers language teaching as a form of cultural transmission, emphasizing the social presence of language. The aim is to highlight the multifaceted nature of language teaching and raise awareness in this regard.

Method: A qualitative research method was used in this study. Document analysis was chosen as the data collection tool. A literature review was conducted on this subject.

Findings: In teaching Turkish as a foreign language, cultural transmission is more important than in teaching Turkish as a mother tongue. The strongest examples of this are proverbs and idioms. Proverbs and idioms contribute significantly to the depth of meaning and comprehension skills in learning Turkish as a mother tongue. These linguistic patterns reveal the multifaceted nature of the language in teaching Turkish as a mother tongue. They encourage the language learner to think, to recognize the flexible structure of the language, and to use it. The findings emphasize the importance of proverbs and idioms.

Conclusion: Teaching Turkish as a foreign language is not only language education but also the teaching and transmission of culture. The biggest difference in teaching Turkish as a mother tongue begins at this point. Cultural transmission and the social structure of the language are most evident when considered as foreign language teaching. In teaching Turkish as a foreign language, more emphasis should be placed on these qualities of the language. In mother tongue teaching, the flexible structure and multifaceted nature of the language are revealed through these linguistic patterns.

Keywords: Language Teaching, Cultural Transmission, Teaching Turkish as a Foreign Language.

Dijital Çağda Matematik Öğrenimi: Ortaokul Öğrencilerinin Youtube Kullanım Motivasyonları ve Deneyimlerinin İncelenmesi

Mathematics Learning in the Digital Age: An Examination of Middle School Students' Motivations and Experiences in Using YouTube

Emine Ayşe DOĞRUSEVER,

Siirt Üniversitesi, e.ayse3@gmail.com

Dr. Öğretim Üyesi Enes DEMİR

Siirt Üniversitesi, enesdemir@siirt.edu.tr

Öz

Günümüzde teknolojinin hızla gelişmesi ve yaygınlaşması, internet kullanımını artırmış; dijital öğrenme araçlarının önem kazanmasına ve öğrencilerin bilgiye daha kolay erişmesine olanak sağlamıştır. Ortaokul öğrencileri tarafından matematik dersinin çoğunlukla soyut ve zor algılanması, bu derste başarı için ek öğrenme kaynaklarına duyulan ihtiyacı artırmaktadır. Bu araştırmanın amacı, ortaokul öğrencilerinin matematik öğreniminde YouTube video derslerini kullanma motivasyonlarını ve bu süreçteki deneyimlerini incelemektir. Bu çalışmada ortaokul öğrencilerinin matematik öğreniminde YouTube kullanım motivasyonları ve deneyimleri nitel araştırma yaklaşımı ile incelenmiştir. Araştırmaya Siirt il merkezinde bir devlet ortaokulunda öğrenim görmekte olan ve YouTube'u matematik öğrenmek amacıyla düzenli olarak kullanan toplam 168 öğrenci oluşturmuştur. Çalışma grubu sınıf düzeylerine göre 50 altıncı sınıf, 66 yedinci sınıf ve 52 sekizinci sınıf öğrencisi olarak dağılım göstermiştir. Veriler içerik analizi yöntemiyle derinlemesine analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular araştırmanın alt problemleri çerçevesinde bir bütün olarak değerlendirilmiştir. Elde edilen sonuçlara bakıldığında öğrencilerin YouTube kullanım motivasyonları teması altında; kendi isteğim, ailem, arkadaşlarım ve öğretmenim kaynaklar ön plana çıkmıştır. Bu durumun birden fazla kaynağa bağlı olduğu sonucunu ortaya koymaktadır. YouTube kullanım nedenleri olarak da; konuyu derinlemesine öğrenme/kavrama, konu ders eksikliklerini giderme, sınavlara hazırlık, konu tekrarı yapma ve pekiştirme, matematik başarı seviyesini yükseltme, derse hazırlıklı gitme, farklı öğrenme kaynaklarına erişim, öğretim yöntemini/anlatım tarzını beğenme gibi nedenler yoğunluktadır. Dolaysıyla öğrenciler dijital öğrenme ortamlarının birçok nedenden ötürü tercih etmektedirler. Bu sonuçlar genel olarak değerlendirildiğinde günümüz şartlara bağlı olarak öğrencilerin dijital platformlara yöneldikleri ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle öğrenme ortamları da yeni duruma uygun şekilde düzenlenmesi ve teknolojinin özelikle yapay zeka gibi üst düzey platformların derslere doğru şekilde entegre edilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji, dijital platformalar, matematik öğretimi, öğrenci

Abstract

The rapid development of technology has increased internet usage and strengthened the role of digital learning tools, enabling easier access to information. As mathematics is often perceived as an Abstract and challenging subject by middle school students, the need for supplementary learning resources has grown. This study aims to examine students' motivations for using YouTube video lessons in mathematics learning and their experiences in this process. The study was conducted using a qualitative research design with 168 middle school students in Siirt who regularly use YouTube for learning mathematics. Data were analyzed through content analysis. The findings indicate that students' motivations are influenced by multiple factors, including personal interest, family, peers, and teachers. Students reported using YouTube to better understand concepts, address learning gaps, prepare for exams, reinforce knowledge, and access diverse instructional styles. Overall, the results suggest that students increasingly rely on digital platforms. Therefore, integrating digital tools and advanced technologies, particularly artificial intelligence, into educational environments is recommended.

Keywords: Technology, digital platforms, mathematics, students

Barış ve Savaş Kavramlarına Yönelik Metaforik Algılar: Ortaokul Öğrencileri Üzerine Karşılaştırmalı Bir Çalışma

Metaphorical Perceptions of the Concepts of Peace and War: A Comparative Study on Middle School Students

Seray MARAKÇI

Siirt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, seraymarakciakademik@gmail.com

Doç Dr. Yusuf YILDIRIM

Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, yusufyildirimakademik@gmail.com

Öz

Bu araştırmada, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan, aile geçmişi uzun yıllardır Türkiye topraklarına dayanan ve savaşı dolaylı olarak deneyimlemiş bireyler ile Suriye iç savaşı nedeniyle Türkiye'ye göç etmiş ve savaşı doğrudan deneyimlemiş bireylerin savaş ve barış kavramlarına ilişkin zihinlerindeki metaforların belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda araştırma süreci, nitel araştırma yaklaşımlarından biri olan olgu bilim (fenomenoloji) deseni temel alınarak yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu, 2025–2026 eğitim-öğretim yılı içerisinde Siirt il merkezinde öğrenim görmekte olan ve basit rastlantısal örnekleme yöntemi ile seçilmiş 45 yerel, 40 göçmen olmak üzere toplam 85 öğrenci oluşturur. Veri toplama aracı, belirlenen kavramların benzetileceği metaforun ve benzetme gerekçesinin yazılacağı cümlelerin yer aldığı form ile elde edilmiştir. Metafor formundan elde edilen veriler nitel araştırma yöntemlerine dayalı olarak içerik analizi yardımıyla çözümlenmiştir. Veri analizi sürecinde öğrenciler tarafından oluşturulan metaforlar sınıflandırılmış ve frekans değerleri hesaplanmıştır. Araştırma sonuçları, öğrencilerin barış kavramını en çok birlik, sevgi, huzur ve güven değerleriyle; savaş kavramını ise şiddet, ölüm, korku, yıkım, kötülük ve çatışma temalarıyla ilişkilendirdiklerini göstermektedir. Bu durum, savaş algısının yerel öğrencilerde daha çok nesnel ve sembolik; göçmen öğrencilerde ise daha çok deneyimsel ve duygusal boyut taşıdığını göstermektedir. Bu sonuç, öğrencilerin savaş ve barış kavramlarını yalnızca bilişsel düzeyde değil, aynı zamanda kendi yaşam deneyimleri, toplumsal koşulların algıların şekillenmesinde belirleyici rol oynadığını göstermektedir. Dolayısıyla, değerler eğitimi ve barış eğitimi süreçlerinde öğrencilerin kültürel geçmişleri, göç deneyimleri ve güven duygularının dikkate alınması önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Metafor, Göç, Savaş, Barış, Yerli, Göçmen

Abstract

This study aimed to identify the metaphors held in the minds of individuals who are citizens of the Republic of Türkiye, whose family backgrounds have been rooted in Turkish territory for many years, and who have experienced war indirectly, as well as individuals who migrated to Türkiye due to the Syrian civil war and experienced war directly, regarding the concepts of war and peace. Accordingly, the research process was conducted based on the phenomenology design, one of the qualitative research approaches. The study group consisted of a total of 85 students, including 45 local students and 40 migrant students, who were studying in the city center of Siirt during the 2025–2026 academic year and were selected through simple random sampling. The data were collected through a form including sentences in which participants were asked to write the metaphor to which the designated concepts would be compared and the rationale for that comparison. The data obtained from the metaphor form were analyzed through content analysis based on qualitative research methods. During the data analysis process, the metaphors produced by the students were classified and their frequency values were calculated. The findings revealed that students most commonly associated the concept of peace with the values of unity, love, tranquility, and security, whereas they associated the concept of war with the themes of violence, death, fear, destruction, evil, and conflict. These findings indicate that perceptions of war tend to be more objective and symbolic among local students, while they tend to carry a more experiential and emotional dimension among migrant students. These results suggest that students make sense of the concepts of war and peace not only at a cognitive level, but also through their own life experiences, and that social conditions play a decisive role in shaping these perceptions. Therefore, it is important to take students' cultural backgrounds, migration experiences, and sense of security into account in values education and peace education processes.

Keywords: Metaphor, Migration, War, Peace, Local, Migrant

A Note on Certain Qualitative Properties of Fractal-Fractional Differential Equations

Fraktal-Kesirli Diferansiyel Denklemlerin Bazı Niteliksel Özellikleri Üzerine Bir Not

Dr. Öğretim Üyesi İrem AKBULUT ARIK

Siirt Üniversitesi, iremakbulut@siirt.edu.tr

Abstract

This study deals with the qualitative properties of the differential equations involving fractional and fractal–fractional derivatives. This work is motivated by extending the classical methods to differential equations involving nonlocal operators with memory effects and fractal characteristics. These operators have been attracting considerable attention in recent years in modeling complex dynamics.

The basic properties of fractional and fractal–fractional derivatives are recalled, with emphasis on their nonlocal nature. On this basis, new lemmas are introduced that can serve as sufficient conditions for the considered analysis involving fractional and fractal–fractional derivatives. This work provides an important foundation for further studies on qualitative theory in physical, engineering, and biological systems.

Keywords:Polynomial-based numerical scheme, fractional derivative, fractional integral.

Öz

Bu çalışma, kesirli ve fraktal-kesirli türevleri içeren diferansiyel denklemlerin niteliksel özellikleriyle ilgilenmektedir. Bu çalışma, klasik yöntemlerin, hafıza etkileri ve fraktal özelliklere sahip yerel olmayan operatörleri içeren diferansiyel denklemlere genişletilmesiyle motive edilmiştir. Bu operatörler, son yıllarda karmaşık dinamiklerin modellenmesinde önemli bir ilgi görmektedir.

Kesirli ve fraktal-kesirli türevlerin temel özellikleri, yerel olmayan doğalarına vurgu yapılarak hatırlatılmaktadır. Bu temelde, kesirli ve fraktal-kesirli türevleri içeren ele alınan analiz için yeterli koşullar olarak hizmet edebilecek yeni lemmalar tanıtılmaktadır. Bu çalışma, fiziksel, mühendislik ve biyolojik sistemlerdeki niteliksel teori üzerine daha ileri çalışmalar için önemli bir temel sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Polinom tabanlı sayısal şema, kesirli türev, kesirli integral.

An Efficient Numerical Scheme for Solving Fractional Dynamical Systems

Kesirli Dinamik Sistemlerin Çözümü İçin Verimli Bir Sayısal Şema

Dr. Öğretim Üyesi İrem AKBULUT ARIK

Siirt Üniversitesi, iremakbulut@siirt.edu.tr

Abstract

In this study, an efficient numerical framework based on polynomial techniques for approximating the solutions of fractional dynamical systems has been presented. The considered approach has been formulated in a unified framework, making it suitable for a broad range of fractional models encountered in different fields of science and engineering. The proposed technique efficiently exploits the polynomial approximations to capture the nonlocal characteristics associated with the fractional-order operators.

In order to validate the efficacy and strength of the presented approach, different fractional-order models have been considered in the present work. Numerical simulations have been carried out for different values of fractional order, enabling a comprehensive study of the effect of memory characteristics on the qualitative behavior of the dynamical models.

Keywords: Polynomial-based numerical scheme, fractional derivative, fractional integral.

Öz

Bu çalışmada, kesirli dinamik sistemlerin çözümlerini yaklaşık olarak hesaplamak için polinom tekniklerine dayalı verimli bir sayısal çerçeve sunulmuştur. Ele alınan yaklaşım, bilim ve mühendisliğin farklı alanlarında karşılaşılan çok çeşitli kesirli modeller için uygun hale getiren birleşik bir çerçevede formüle edilmiştir. Önerilen teknik, kesirli mertebeli operatörlerle ilişkili yerel olmayan özellikleri yakalamak için polinom yaklaşımlarını verimli bir şekilde kullanmaktadır.

Sunulan yaklaşımın etkinliğini ve gücünü doğrulamak için, bu çalışmada farklı kesirli mertebeli modeller ele alınmıştır. Dinamik modellerin niteliksel davranışına bellek özelliklerinin etkisinin kapsamlı bir şekilde incelenmesini sağlayan farklı kesirli mertebe değerleri için sayısal simülasyonlar gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Polinom tabanlı sayısal şema, kesirli türev, kesirli integral.

Sosyal Bilgiler Eğitiminin Doğal Afetler ile İlişkisi

The Relatıonshıp Between Socıal Studıes Educatıon And Natural Dısasters

Muhammed Emre ELAY

Siirt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, *emr.ely56@hotmail.com*

Doç Dr. Yusuf YILDIRIM

Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, yusufyildirimakademik@gmail.com

Öz

Türkiye'de doğal afetlerin sık yaşanması, bu olayların yaşamın bir parçası olarak kabul edilmesini ve bireylerin bu konuda bilinçlendirilmesini gerekli kılmaktadır. Bu nedenle, öğrencilere erken yaşlardan itibaren doğal afetlerle ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması önemlidir. Ortaokul düzeyinde bu konular ağırlıklı olarak Sosyal Bilgiler dersi kapsamında ele alınmaktadır.

Bu çalışmanın amacı, doğal afet konularının 2018 Sosyal Bilgiler Öğretim Programı ile 2024 Türk Yüzyılı Maarif Model Sosyal Bilgiler Öğretim Programı ve bu programlara ait 4., 5., 6. ve 7. sınıf ders kitaplarındaki yerini ve ağırlığını incelemektir. Araştırmada nitel yöntem benimsenmiş ve veri toplama aracı olarak doküman incelemesi kullanılmıştır. Araştırmanın veri kaynakları 2018 Sosyal Bilgiler Öğretim Programı, 2024 Maarif Model Sosyal Bilgiler Öğretim Programı ve bu programlara göre hazırlanmış 4., 5., 6. ve 7.sınıf sosyal bilgiler ders kitapları oluşturmaktadır. Verilerin analizinde betimsel analiz ve içerik analizi yöntemlerinden yararlanılmıştır.

Araştırma kapsamında, deprem, sel, çığ, heyelan, fırtına, orman yangını, erozyon ve tsunami gibi doğal afet türleri; öğrenme alanları, öğrenme çıktıları, kazanımlar, değerler, beceriler ile ders kitaplarındaki görsel ve soru dağılımları açısından analiz edilmiştir. Bulgulara göre, 2018 programında 6. sınıf düzeyinde doğal afetlere ilişkin herhangi bir kazanıma yer verilmemiştir. Benzer şekilde, 2024 programında da 7. sınıf düzeyinde doğal afetlerle ilişkin öğrenme alanı ve öğrenme çıktısı bulunmamaktadır.

Ayrıca, 2018 programında doğal afetler "İnsanlar, Yerler ve Çevreler" öğrenme alanı içinde ele alınırken, 2024 programında bu konular "Evimiz Dünya" öğrenme alanı kapsamında ele alınmaktadır. İçerik açısından değerlendirildiğinde, 2018 Sosyal Bilgiler Öğretim Programı ve ders kitaplarının bilgi ağırlıklı bir yaklaşım benimsediği ve etkinliklerin sınırlı olduğu; 2024 Sosyal Bilgiler Öğretim Programı ve ders kitaplarında ise etkinlik sayısının daha fazla olduğu ancak görsel ve bilgilendirici metinlerin yetersiz kaldığı belirlenmiştir.

Sonuç olarak, her iki öğretim programında da doğal afetler konularının sınıf düzeylerine dengeli biçimde dağıtılmadığını ve içerik bakımından bazı eksiklikler bulunduğu görülmektedir. Bu doğrultuda, öğretim programlarının ve ders materyallerinin yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: 2018 Sosyal bilgiler öğretim programı, 2024 Sosyal bilgiler öğretim programı, Doğal afetler, Ders kitabı

Abstract

The frequent occurrence of natural disasters in Türkiye necessitates accepting these events as a part of life and raising awareness among individuals. Therefore, it is important to equip students with knowledge and skills related to natural disasters from an early age. At the middle school level, these topics are mainly covered within the scope of the Social Studies course.

The aim of this study is to examine the place and emphasis of natural disaster topics in the 2018 Social Studies Curriculum, the 2024 Turkish Century Education Model Social Studies Curriculum, and the 4th, 5th, 6th, and 7th grade textbooks belonging to these curricula. A qualitative method was adopted in the research, and document analysis was used as a data collection tool. The data sources of the research consist of the 2018 Social Studies Curriculum, the 2024 Education Model Social Studies Curriculum, and the 4th, 5th, 6th, and 7th grade social studies textbooks prepared according to these curricula. Descriptive analysis and content analysis methods were used in the analysis of the data.

Within the scope of the research, types of natural disasters such as earthquakes, floods, avalanches, landslides, storms, forest fires, erosion, and tsunamis were analyzed in terms of learning areas, learning outcomes, achievements, values, skills, and the distribution of visuals and questions in textbooks. According to the findings, the 2018 curriculum did not include any learning outcomes related to natural disasters at the 6th grade level. Similarly, the 2024 curriculum also does not include any learning area or learning outcome related to natural disasters at the 7th grade level.

Furthermore, while natural disasters were addressed within the "People, Places and Environments" learning area in the 2018 curriculum, these topics are addressed within the "Our Home Earth" learning area in the 2024 curriculum. When evaluated in terms of content, the 2018 Social Studies Curriculum and textbooks adopted an information-heavy approach and the activities were limited; In the 2024 Social Studies Curriculum and textbooks, it was determined that while the number of activities was higher, the visuals and informative texts were insufficient.

In conclusion, it was observed that the topics of natural disasters were not distributed evenly across grade levels in both curricula, and there were some deficiencies in terms of content. Accordingly, the curricula and teaching materials need to be revised.

Keywords: 2018 Social studies curriculum, 2024 Social studies curriculum, Natural disasters, Textbook

Spor Antrenörlerinin Duygusal Zekâ ve Antrenörlük Yeterlilik Düzeyleri Arasındaki İlişkide Kişiliğin Aracı Rolü

The Mediating Role of Personality in the Relationship Between Emotional Intelligence and Coaching Competency Levels of Sports Coaches

Hamza YAVUZ

Siirt Üniversitesi, sapneli.hamza@gmail.com

Doç. Dr. Öğretim Üyesi Serdar ADIGÜZEL

Siirt Üniversitesi, serdaradiguzel@siirt.edu.tr

Öz

Bu araştırma, spor antrenörlerinde duygusal zekâ ile antrenörlük yeterliliği arasındaki ilişkiyi incelemekte ve bu ilişkide kişilik özelliklerinin aracı rolünü test etmeyi amaçlamaktadır. Çalışma, Türkiye genelinde farklı spor branşlarından en az iki yıl deneyime sahip 140 antrenör üzerinde yürütülmüştür. Veri toplama sürecinde Sporda Duygusal Zekâ Envanteri, Antrenörlük Öz Yeterlik Ölçeği ve Eysenck Kişilik Anketi kullanılmıştır. Analizler SPSS programı aracılığıyla gerçekleştirilmiş; betimleyici istatistikler, korelasyon analizleri ve PROCESS Makrosu (Model 4) ile aracılık analizleri uygulanmıştır.

Elde edilen bulgular, duygusal zekanın antrenörlük yeterliliği üzerinde anlamlı ve doğrudan bir etkisi olduğunu ortaya koymuştur. Buna karşın, kişilik özelliklerinin (dışa dönüklük, yalan, nörotisizm ve psikotisizm) söz konusu ilişkide anlamlı bir aracı rol üstlenmediği belirlenmiştir. Bu durum, duygusal zekanın antrenörlük performansını doğrudan etkileyen temel bir psikolojik değişken olduğunu göstermektedir.

Sonuç olarak, antrenör eğitim programlarında duygusal zeka becerilerinin geliştirilmesine yönelik uygulamaların artırılması önerilmektedir. Ayrıca gelecekte yapılacak araştırmalarda boylamsal ve deneysel tasarımların kullanılması, daha güçlü nedensel çıkarımlar elde edilmesine katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Duygusal Zekâ, Antrenörlük Yeterliliği, Kişilik, Spor Psikolojisi.

Abstract

The aim of this study is to examine the mediating role of personality traits in the relationship between emotional intelligence and coaching efficacy among sports coaches. The study was conducted with 140 coaches from various sports disciplines across Türkiye. Data were collected using the Emotional Intelligence in Sports Inventory, the Coaching Self-Efficacy Scale, and the Eysenck Personality Questionnaire. The data were analyzed through descriptive statistics, correlation analysis, and mediation analysis using Hayes' PROCESS Macro Model 4. However, personality traits, including extraversion, neuroticism, psychoticism, and the lie dimension, were not found to have a significant mediating role in this relationship. The fact that the bootstrap confidence intervals included zero demonstrates that the indirect effects were not statistically significant. These results suggest that emotional intelligence is a critical determinant in enhancing coaching efficacy. Skills such as recognizing, regulating emotions, and establishing effective communication directly influence coaches' professional performance. However, it is understood that personality traits do not function as a mediating mechanism in this process. The cross-sectional design of the study constitutes a limitation in terms of making causal inferences. Future longitudinal and experimental studies may contribute to a deeper understanding of these relationships. Additionally, studies conducted with different sample groups may enhance the generalizability of the findings. The results obtained are expected to contribute to the development of emotional intelligence-based content in coach education programs., 12 point, justified.

Keywords: Emotional İntelligence, Coaching Efficacy, Personality, Sports Psychology

Toplumcu Gerçekçilikten Postmodernizme Köyün Dönüşümü: *Yılanların Öcü* ve *Gölgesizler* Romanına Mukayeseli Bir Bakış

The Transformation of the Village From Socialist Realism to Postmodernism: A Comparative Anaylsis of the Novels The Revenge of the Snakes and the Shadowless

Elif ULUSOY

Siirt Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Yeni Türk Edebiyatı ABD, elifulusoy92@gmail.com

Öz

Bu çalışma, Türk edebiyatının iki farklı kutbu olan toplumcu gerçekçilik ve postmodernizm anlayışlarını; bu akımların karakteristik temsilcileri Fakir Baykurt ve Hasan Ali Toptaş'ın eserleri üzerinden mukayeseli bir perspektifle ele almayı amaçlamaktadır. Temellerini diyalektik materyalizm ve Marksist felsefeden alan toplumcu gerçekçilik; özellikle 1950'li yıllardan itibaren Türk edebiyatında sınıf çatışmalarını, kırsal kesimin mülkiyet sorunlarını, köylünün bürokrasi karşısındaki çaresizliğini ve işçi sınıfının sosyo-ekonomik çıkmazlarını temel izlekler olarak belirlemiştir. Öte yandan, Batı edebiyatında James Joyce, Franz Kafka ve Faulkner gibi isimlerle filizlenen modernist dalganın devamı niteliğindeki postmodern anlatı; Türk romanında geleneksel kurgu kalıplarını yıkarak yeni bir estetik düzlem inşa etmiştir.

Postmodernizm; klasik romandaki "her şeyi bilen/yol gösterici" yazar figürünün yerine belirsizlikler içindeki sıradan insanı yerleştirmesi, üst-alt kültür hiyerarşisini reddetmesi, metinlerarasılık ve üstkurmaca tekniklerini kullanmasıyla toplumcu gerçekçi ekolden radikal bir biçimde ayrılmaktadır. Bu çalışma kapsamında Fakir Baykurt'un Yılanların Öcü ve Hasan Ali Toptaş'ın Gölgesizler romanları; konu, tema, olay örgüsü, şahıs kadrosu, zaman, mekân ve üslup gibi yapısal unsurlar üzerinden analiz edilmiştir. Yılanların Öcü'nde köy hayatı ve güç savaşları somut, nedensel ve ideolojik bir gerçekçilikle sunulurken; Gölgesizler'de aynı coğrafya, postmodernizmin sunduğu zamansal kırılmalar, varoluşsal sancılar ve leitmotif gibi anlatım stratejileriyle soyut bir atmosfere dönüştürülmüştür.

Yapılan incelemeler neticesinde, her iki eserin de "köy" olgusuna odaklanmasına karşın; ideolojik arka plan, gerçeklik algısı ve anlatım teknikleri bakımından birbirlerinden keskin çizgilerle ayrıldıkları belirlenmiştir. Sonuç olarak bu mukayese, Türk romanının toplumsal bir belgeden çok katmanlı bir kurmacaya evrilme sürecini ve edebiyatımızdaki paradigmal dönüşümü somut bir biçimde ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Postmodernizm, Toplumcu Gerçekçilik, Fakir Baykurt, Hasan Ali Toptaş, Gölgesizler, Yılanların Öcü, Karşılaştırmalı Edebiyat

Abstract

This study study aims to examine two different poles of Turkish literature, socialist realism and postmodernism, from a comparative perspective through the works of their characteristic representatives, Fakir Baykurt and Hasan Ali Toptaş. Socialist realism, rooted in dialectical materialism and Marxist philosophy, has, particularly since the 1950s, identified class conflicts, rural property issues, the helplessness of peasants against bureaucracy, and the socio-economic dilemmas of the working class as its main themes in Turkish literature. On the other hand, postmodern narrative, a continuation of the modernist wave that blossomed in Western literature with figures like James Joyce, Franz Kafka, and Faulkner, has constructed a new aesthetic plane in the Turkish novel by breaking down traditional narrative patterns. Postmodernism radically differs from the socialist realist school by replacing the "all-knowing/guiding" author figure in the classical novel with the ordinary person in a state of uncertainty, rejecting the hierarchy of upper and lower cultures, and employing intertextuality and metafiction techniques. This study analyzes Fakir Baykurt's *The Revenge of the Snakes* and Hasan Ali Toptaş's *The Shadowless* novels through their structural elements such as subject matter, theme, plot, characters, time, place, and style. *The Revenge of the Snakes* presents village life and power struggles with concrete, causal, and ideological realism; while in *The Shadowless*, the same geography is transformed into an Abstract atmosphere through narrative strategies such as temporal ruptures, existential anxieties, and leitmotifs offered by postmodernism. The analysis reveals that although both works focus on the "village" phenomenon, they differ sharply in terms of ideological background, perception of reality, and narrative techniques. In conclusion, this comparison concretely demonstrates the evolution of the Turkish novel from a social document to a multi-layered fiction, and the paradigmatic shift in our literature.

Keywords: Postmodernism, Social Realism, Fakir Baykurt, Hasan Ali Toptaş, The Shadowless Ones, The Revenge of the Snakes, Comparative Literature

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Kapsamında Erdem-Değer-Eylem Modelinin İlkokul 2. Sınıf Türkçe Ders Kitabı Metinlerine Yansıması

The Reflection of the Virtue-Value-Action Model within the Framework of the Turkish Century Education Model in the Texts of the 2nd Grade Primary School Turkish Textbook

Gözde GÜNEŞ

İnönü Üniversitesi, gozdegunesakademik@gmail.com

Prof. Dr. Cihat YAŞAROĞLU

İnönü Üniversitesi, cihat.yasaroglu@ınonu.edu.tr

Öz

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'ne göre değerler eğitimi, öğretim programlarının temel bileşenlerinden biridir. Bu bağlamda ders kitaplarında bulunan metinler öğrencilere değerlerin aktarılmasında önemli bir araçtır. Bu çalışmada, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli doğrultusunda hazırlanan ikinci sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan metinlerde değerlerin görülme sıklığının belirlenmesi, değerlerin kategorilere göre dağılımının ortaya konulması ve söz konusu metinlerin değerleri içerme düzeyinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma materyalini, 2025-2026 eğitim-öğretim yılında ilkokul 2. sınıfta okutulan Türkçe ders kitaplarında yer alan sekiz tema kapsamında bulunan 32 okuma metni oluşturmaktadır.". Ders kitaplarının analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Bu süreçte ders kitaplarında yer alan okuma metinleri cümle cümle incelenerek ilişkilendirilebilecek değerler belirlenmiştir. Ardından, metinlerde yer alan değerler ve bu değerlere atfedilen tanımlar doğrultusunda alt kategorilere ulaşılmıştır. Son aşamada ise belirlenen cümleler, ilgili değerlerin alt kategorileri kapsamında yer alan eylem ifadeleri ile ilişkilendirilmiş ve uygun eylem numaraları ile eşleştirilmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgulara dayanarak şu sonuçlara ulaşılmıştır: Metinlerde toplam 18 değer işlenmiştir ve bu değerler 338 kez metinlerde geçmiştir. Bu değerlerin sırasıyla çalışkanlık (57), sorumluluk (37), saygı (32), vatanseverlik (30), yardımseverlik (29), sevgi (29), duyarlılık (18), aile bütünlüğü (16), sağlıklı yaşam (15), dostluk (14), sabır (12), tasarruf (12), merhamet (10), estetik (9), özgürlük (6), adalet (5), dürüstlük (5), temizlik (2), değerleri olduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında hazırlanan 2. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan metinlerin, değerler eğitimi açısından önemli bir potansiyele sahip olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, bazı değerlerin metinlerde daha yoğun ve belirgin biçimde yer aldığı, bazı değerlerin ise yeterince temsil edilmediği ve aktarım düzeyinin sınırlı kaldığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: EDE Modeli, Değerler eğitimi, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, Türkçe ders kitabı

Abstract

According to the Turkey Century Education Model, values education is one of the fundamental components of the curriculum. In this context, the texts found in textbooks serve as an important tool for conveying values to students. This study aims to determine the frequency of values in the texts found in second-grade Turkish textbooks prepared in line with the Turkey Century Education Model, to reveal the distribution of values by category, and to assess the extent to which these texts incorporate values. The study employed document analysis, a qualitative research method. The study's material consists of 32 reading texts within eight themes found in the second-grade Turkish language textbooks used in the 2025–2026 academic year. Content analysis was used to analyze the textbooks. In this process, the reading texts in the textbooks were examined sentence by sentence to identify values that could be associated with them. Subsequently, subcategories were identified based on the values present in the texts and the definitions attributed to these values. In the final stage, the identified sentences were linked to action phrases within the subcategories of the relevant values and matched with the corresponding action numbers. Based on the findings of the study, the following conclusions were reached: A total of 18 values were addressed in the texts, and these values appeared 338 times. These values, in order, were diligence (57), responsibility (37), respect (32), patriotism (30), generosity (29), love (29), sensitivity (18), family unity (16), healthy living (15), friendship (14), patience (12), thrift (12), compassion (10), aesthetics (9), freedom (6), justice (5), honesty (5), and cleanliness (2). In conclusion, it is evident that the texts included in the 2nd-grade Turkish language textbook prepared under the Turkey Century Education Model possess significant potential in terms of values education. However, it was found that while some values are represented more intensely and prominently in the texts, others are not sufficiently represented, and the level of transmission remains limited.

Keywords: EDE Model, Values education, Turkey's Century Education Model, Turkish textbook

Lise Öğrencilerinin Girişimcilik Davranışlarının Çeşitli Sosyolojik Değişkenler Bağlamında İncelenmesi

An Examination of Entrepreneurial Behaviors of High School Students in the Context of Various Sociological Variables

Zakir ELÇİÇEK

Dicle Üniversitesi Eğitim Fakültesi, elcicekzakir@gmail.com

Nurullah SEVEN

Diyarbakır MEM, nurullahseven049@gmail.com

Ayfer ALTUNÇ

Diyarbakır MEM, ayfel_2112@hotmail.com

Öz

Bu araştırma, lise öğrencilerinin girişimcilik davranışları üzerinde; öğrenim görülen lise türü, aile eğitim düzeyleri, ebeveynlerin çalışma durumları ve çocukluk döneminde bir işte çalışma tecrübesi gibi sosyolojik değişkenlerin anlamlı bir etkisinin olup olmadığını bilimsel verilerle tespit etmeyi amaçlamaktadır. Nicel araştırma yöntemleri çerçevesinde tasarlanan bu çalışmada, değişkenler arasındaki mevcut durumu ve ilişkileri belirlemek amacıyla İlişkisel Tarama Modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini, Diyarbakır ilinin Kayapınar ilçesinde faaliyet gösteren 26 farklı lisede eğitim gören toplam 22.697 öğrenci oluşturmaktadır. Bu geniş evreni temsil etmek üzere, Oransız Küme Örneklem Yöntemi ile seçilen 4 farklı okulda, 2023-2024 eğitim-öğretim yılında öğrenimlerine devam eden 456 öğrenci araştırmanın örneklem grubunu teşkil etmiştir. Veri toplama aracı olarak iki ana bölümden oluşan bir anket formu kullanılmıştır; kullanılan bu formun ilk bölümünde "Kişisel Bilgi Formu", ikinci bölümünde ise "Öğrencilerin Girişimcilik Davranışlarının Belirlenmesi: Sekiz Yapı Ölçeği" yer almaktadır. Elde edilen verilerin istatistiksel çözümlemesinde SPSS veri analiz programı kullanılmış; verilerin analizinde ise Anova, t-Testi ve post-hoc (LSD) testleri uygulanarak sonuçlar yorumlanmıştır. Yapılan analizler sonucunda; tüm lise türlerindeki öğrencilerin girişimcilik düzeylerine ilişkin algılarının genel olarak yüksek olduğu, ancak Meslek Liselerindeki öğrencilerin girişimcilik düzeylerinin diğer lise türlerine kıyasla daha yüksek bir seviyede olduğu ortaya çıkmıştır. Cinsiyet bazında kız öğrencilerin girişimcilik düzeylerinin erkek öğrencilere nazaran düşük olduğu, daha önce bir işte çalışma deneyimi olan öğrencilerin ise çalışmayanlara göre daha yüksek düzeyde girişimcilik sergilediği saptanmıştır. Öte yandan, kardeş sayısının girişimcilik düzeyleri üzerinde herhangi bir anlamlı etkisinin bulunmadığı tespit edilmiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda; öğrencilerin potansiyelini açığa çıkaracak etkin bir girişimcilik eğitim programının hazırlanması ve kadın girişimciliğinin desteklenmesi gibi stratejik öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Girişimcilik Davranışları, Girişimcilik Türleri, Lise Öğrencileri

Abstract

The aim of the research is to determine whether there is a significant effect of sociological differences such as high school type, family education level, parental employment status, whether they worked in any job as a child, etc. on high school students' entrepreneurial behaviors. Relational Survey Model was used in this research, which was conducted using Quantitative Research Methods. The population of the research consists of 22697 students in 26 schools operating in 4 different high school types located in Kayapınar district of Diyarbakır province. The sample of the research consisted of 456 students studying in 4 schools selected by the Disproportionate Cluster Sampling Method among the high schools in question in the 2023-2024 academic year. The survey used as a data collection tool was composed of two parts. In the first part, there is the Personal Information Form, and in the second part, there is the Determination of Students' Entrepreneurial Behaviors: Eight Structure Scales. SPSS data analysis program was used to analyze the data, and ANOVA, t Test and post-hoc (LSD) test were applied. In the research; students in all high school types have higher perceptions of their entrepreneurship levels, entrepreneurship levels of students in Vocational High Schools are higher than students in other high school types, female students' entrepreneurship levels are lower than male students, students who have previously worked in a job have higher entrepreneurship levels than students who are not working, siblings It has been revealed that their numbers do not have any effect on entrepreneurship levels. According to the results obtained in the research; Suggestions have been made, such as preparing an effective entrepreneurship training program to reveal the entrepreneurial potential of students and supporting the entrepreneurial activities of women entrepreneurs.

Keywords: Entrepreneurship, Entrepreneurial Behaviors, Types of Entrepreneurship, High Schools Students.

Fen Bilimlerinde Yeni Nesil Yaklaşımlar: Meta-Analiz Temelli Bir İnceleme

Next Generatıon Approaches ın Scıence: A Meta-Analysıs-Based Revıew

Dr. Öğretim Üyesi Nilgün ONURSAL
Assist.Prof. Dr., Department of Science and Mathematics Education, Siirt University, Siirt
Mehmet Can DAL
Assist.Prof. Dr., Department of Science and Mathematics Education, Siirt University, Siirt
İsmail KAYA
Dr, Ministry of National Education

Öz

Bu araştırma, fen bilimleri eğitiminde kullanılan modern pedagojik yaklaşımların akademik başarı üzerindeki etkisini, mevcut meta-analiz ve sistematik derleme çalışmalarının sentezi yoluyla ortaya koymayı hedeflemektedir. Eğitim teknolojilerinin hızla gelişmesi ve öğrenci merkezli modellerin önem kazanmasıyla birlikte, hangi yöntemin daha yüksek bir öğrenme çıktısı sağladığının kanıta dayalı verilerle belirlenmesi gerekliliği bu çalışmanın temel motivasyonunu oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında, Taylor & Francis Online, Aimspress ve ResearchGate gibi uluslararası akademik veri tabanlarında yer alan geniş kapsamlı meta-analizler incelenmiş ve bu çalışmalardan elde edilen veriler sistematik bir biçimde birleştirilmiştir. Yöntem olarak, farklı araştırma sonuçlarını ortak bir paydada buluşturan ve etki büyüklüğü göstergesi olan "g" birimi temel alınarak bir karşılaştırma hiyerarşisi oluşturulmuştur. Analiz bulguları, incelenen yaklaşımlar arasında en belirgin başarı artışının yaklaşık 0.78'lik etki büyüklüğü değeriyle Modelleme ve Simülasyon uygulamalarında gerçekleştiğini göstermektedir. Bu yüksek değer, soyut bilimsel kavramların somutlaştırılmasında dijital ve fiziksel modellerin kullanılmasının, öğrenci başarısı üzerinde orta-üst ve yüksek düzeyde pozitif bir etki yarattığını kanıtlamaktadır. Diğer taraftan, Sorgulama Dayalı Fen Eğitimi yaklaşımı yaklaşık 0.50, Oyunlaştırma yöntemi ise 0.49 etki büyüklüğü değerleri ile orta düzeyde bir başarı artışı sunarak sürece katkı sağlamaktadır. Benzer şekilde, Proje Tabanlı Öğrenme (0.45), disiplinlerarası bir perspektif sunan STEM/STEAM Entegrasyonu (0.42) ve öğrencilerin muhakeme becerilerini geliştiren Argümantasyon Temelli Öğretim (0.40) yaklaşımları da anlamlı düzeyde pozitif etkiler göstermiştir.

Elde edilen bu sonuçlar, tüm yeni nesil yaklaşımların geleneksel öğretim yöntemlerine kıyasla öğrenci performansını, eleştirel düşünme becerilerini ve derse yönelik tutumu olumlu yönde etkilediğini teyit etmektedir. Ancak, bu etkilerin büyüklüğünün uygulama yapılan grubun özellikleri, kültürel bağlam ve uygulayıcı öğretmenlerin teknopedagojik yetkinlikleri gibi çeşitli moderatör değişkenlere bağlı olarak farklılık gösterebileceği unutulmamalıdır. Sonuç olarak, fen bilimleri müfredatlarının özellikle yüksek etki büyüklüğüne sahip modelleme ve simülasyon araçlarıyla zenginleştirilmesi ve diğer öğrenci odaklı yöntemlerin sistematik olarak ders süreçlerine entegre edilmesi önerilmektedir. Bu çalışma, eğitim paydaşlarına hangi yaklaşımların daha verimli sonuçlar ürettiğine dair kapsamlı ve sayısal verilere dayalı bir perspektif sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Fen Eğitimi, meta-analiz, etki büyüklüğü, STEM, sorgulama dayalı öğrenme

Abstract

This research aims to reveal the impact of modern pedagogical approaches used in science education on academic achievement through the synthesis of existing meta-analyses and systematic review studies. Along with the rapid development of educational technologies and the increasing importance of student-centered models, the necessity of determining which method provides higher learning outcomes based on evidence-based data constitutes the primary motivation of this study. Within the scope of the research, comprehensive meta-analyses from international academic databases such as Taylor & Francis Online, Aimspress, and ResearchGate were examined, and data obtained from these studies were systematically combined. Methodologically, a comparison hierarchy was established based on the "g" unit, an effect size indicator that brings different research results together on a common ground.

Analysis findings show that the most significant increase in achievement among the examined approaches occurred in Modeling and Simulation applications, with an effect size value of approximately 0.78. This high value proves that using digital and physical models to concretize Abstract scientific concepts creates a medium-high and high-level positive impact on student success. On the other hand, the Inquiry-Based Science Education approach and the Gamification method contribute to the process by providing a medium-level increase in achievement, with effect size values of approximately 0.50 and 0.49, respectively. Similarly, Project-Based Learning (0.45), STEM/STEAM Integration (0.42) offering an interdisciplinary perspective, and Argumentation-Based Teaching (0.40) approaches that enhance students' reasoning skills also demonstrated significantly positive effects.

These results confirm that all next-generation approaches positively affect student performance, critical thinking skills, and attitudes toward the course compared to traditional teaching methods. However, it should be noted that the magnitude of these effects may vary depending on various moderator variables, such as the characteristics of the target group, the cultural context, and the techno-pedagogical competencies of the implementing teachers. Consequently, it is recommended to enrich science curricula, particularly with modeling and simulation tools that yield high effect sizes, and to systematically integrate other student-oriented methods into instructional processes. This study provides education stakeholders with a comprehensive and quantitative data-driven perspective on which approaches produce more efficient results.

Keywords: Science Education, meta-analysis, effect size, STEM, inquiry-based learning.

Okul Yöneticiliğinde Rol Karmaşası: Mevzuat ve Güncel Beklentiler Işığında Bir Doküman Analizi

Role Confusion in School Administration: A Document Analysis in Light of Legislation and Current Expectations

Ruken KARDAŞ

MEB, rukenkardas@gmail.com

Doç. Dr. Zakir ELÇİÇEK

Dicle Üniversitesi, zakir.elcicek@dicle.edu.tr

Öz

Eğitim sistemlerinin temeli olduğu kabul edilen okul yöneticiliği, günümüzde idari sorumlulukların ötesine geçerek çok boyutlu bir yapıya bürünmüştür. Özellikle son yıllarda eğitim politikalarındaki değişimler, okul yöneticilerinden beklenen rolleri çeşitlendirmiş; ancak bu çeşitlilik beraberinde bazı belirsizlikleri de getirmiştir. Bu çalışmanın temel amacı, okul yöneticilerinin yasal görev tanımları ile güncel eğitim vizyon dokümanlarında kendilerine atfedilen beklentiler arasındaki uyumu veya farklılaşmayı doküman analizi yöntemiyle incelemektir. Araştırma, nitel araştırma desenlerinden doküman incelemesine dayalı olarak hazırlanmıştır. Veriler Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanan güncel yönetmelikler, stratejik planlar, şura kararları ve kalkınma planlarından alınmıştır. Analiz sürecinde, ilgili mevzuat metinleri içerik analizi tekniğiyle incelenerek; idari, mali, öğretimsel ve sosyal liderlik boyutları altında bölümlenmiştir. Çalışma kapsamında; resmi mevzuatın yöneticiyi bürokratik ve operasyonel işlemlerle sınırlayan yapısı ile üst politika belgelerinin yöneticiden beklediği yüksek düzeydeki öğretimsel liderlik ve değişim yönetimi rolleri arasındaki muhtemel farklılıkların ortaya konulması hedeflenmektedir. Bu durum, okul yöneticilerinin sahadaki uygulamalarında bir rol çatışması ve görev yoğunluğu yaşamasına neden olmaktadır. Çalışma neticesinde, yasal tanımlamalar ile pratik beklentiler arasındaki makasın daraltılmasına yönelik somut önerilerin geliştirilmesi ve bu doğrultuda uygulayıcılara yol gösterici bir çerçeve sunulması hedeflenmektedir. Mevzuatın sahanın gerçekleri ve modern liderlik yaklaşımlarıyla uyumlu hale getirilmesinin, okul yöneticilerinin iş doyumu ve kurumun genel başarısı üzerinde kritik bir rol oynayacağı değerlendirilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Okul Yöneticiliği, Görev Tanımı, Rol Karmaşası, Eğitim Mevzuatı, Döküman Analizi

Abstract

School management, which is recognized as the cornerstone of educational systems, has evolved beyond administrative responsibilities into a multi-dimensional structure today. In particular, changes in educational policies in recent years have diversified the roles expected of school managers; however, this diversity has also introduced certain uncertainties. The primary objective of this study is to examine the alignment or divergence between the legal job descriptions of school managers and the expectations attributed to them in contemporary educational vision documents through the method of document analysis. The research is designed based on document review, one of the qualitative research models. The data are derived from current regulations, strategic plans, council decisions, and development plans published by the Ministry of National Education. During the analysis process, relevant legislative texts are examined using the content analysis technique and categorized under administrative, financial, instructional, and social leadership dimensions. Within the scope of the study, it is aimed to reveal the potential discrepancies between the structural nature of official legislation, which limits the manager to bureaucratic and operational procedures, and the high-level instructional leadership and change management roles expected by top-level policy documents. It is observed that this situation leads to role conflict and task intensity in the field practices of school managers. As a result of the study, it is intended to develop concrete recommendations for narrowing the gap between legal definitions and practical expectations, thereby providing a guiding framework for practitioners. It is evaluated that aligning the legislation with field realities and modern leadership approaches will play a critical role in the job satisfaction of school managers and the overall success of the institution.

Keywords: School Management, Job Description, Role Confusion, Educational Legislation, Document Analysis

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Drama ve Rol Yapma Teknikleri
Drama and Role-Playing Techniques in Teaching Turkish to Foreigners

Nefise AYDIN

Siirt Üniversitesi, nefiseaydin219@gmail.com

Öz

Amaç: Bu çalışmanın amacı, yabancılara Türkçe öğretiminde drama ve rol yapma tekniklerinin kullanımını literatür ışığında incelemek ve bu yöntemlerin dil öğretim sürecine sağladığı katkıları ortaya koymaktır. Drama ve rol yapma etkinliklerinin öğrencilerin dört temel dil becerisi (dinleme, konuşma, okuma, yazma) üzerindeki etkisi, öğrenmeye katılım düzeyleri, motivasyonları, iletişimsel yeterlikleri ve sosyal etkileşim becerileri bağlamında değerlendirilmiştir. Ayrıca öğreticilerin bu tekniklere yönelik tutumları ve uygulamada karşılaştıkları güçlükler tartışılmış; yöntemlerin uygulanabilirliği ve etkililiği ele alınmıştır. Çalışma ile hem öğrencilerin öğrenme sürecine etkin katılımı sağlanması hem de öğreticilerin pedagojik yaklaşımlarına katkıda bulunulması hedeflenmiştir.

Yöntem: Araştırma, nitel yöntemlerden doküman incelemesine dayalı olarak yürütülmüştür. DergiPark veri tabanında yer alan, yabancılara Türkçe öğretiminde drama ve rol yapma tekniklerini konu alan akademik makaleler taranmış; amaç, yöntem, bulgular ve sonuç boyutları açısından karşılaştırmalı değerlendirme yapılmıştır. Yaratıcı drama, rol oynama ve iletişimsel dil öğretimi yaklaşımına dayalı uygulamalar analiz kapsamına alınmıştır. Öğrenci tepkileri, öğretici gözlemleri ve ölçülebilir sonuçlar karşılaştırılmış; drama etkinliklerinin ders sürecine etkisi nicel ve nitel bulgular ışığında yorumlanmıştır.

Bulgular: Analiz edilen çalışmalar, drama ve rol yapma tekniklerinin yabancılara Türkçe öğretiminde etkili olduğunu göstermektedir. Bu yöntemler öğrencilerin iletişimsel yeterliklerini ve konuşma becerilerini geliştirmekte, öğrenmeyi daha aktif ve deneyimsel hâle getirmektedir. Drama etkinlikleri öğrencilerin empati kurma, sosyal etkileşim ve özgüven kazanma süreçlerine katkı sunmaktadır. Öğretmenler bu yöntemlere genel olarak olumlu yaklaşmakta; ancak etkili uygulama için drama pedagojisi konusunda yeterli deneyim gerektiği vurgulanmaktadır. Bulgular, özellikle konuşma ve dinleme becerilerinde belirgin gelişim sağlandığını, yazma ve okuma becerilerine ise dolaylı katkı sunduğunu ortaya koymaktadır.

Sonuç: Drama ve rol yapma teknikleri, yabancılara Türkçe öğretiminde yalnızca dil becerilerini geliştiren bir araç değil; aynı zamanda öğrenme sürecini daha etkileşimli, anlamlı ve öğrenci merkezli hâle getiren bir yaklaşım sunmaktadır. Öğrencilerin motivasyonunu artırması, kaygıyı azaltması ve dili gerçek yaşam bağlamlarında kullanmalarına imkân tanıması bu tekniklerin önemini göstermektedir. Bununla birlikte, öğretici yeterlikleri uygulamanın başarısında belirleyici bir faktördür. Sonuç olarak, drama ve rol yapma teknikleri yabancılara Türkçe öğretiminde kalıcı öğrenmeyi destekleyen güçlü bir yöntemdir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe öğretimi, drama, rol yapma, öğrenci merkezli öğretim, sosyal etkileşim

Abstract

Aim: The aim of this study is to describe drama and role-playing techniques in teaching Turkish to foreigners, to present the literature and the contributions of these methods to language teaching styles. The effects of drama and role-playing activities on the four basic language resiliences (listening, speaking, reading, writing), physiological attachment areas, motivations, communicative competencies, and social interaction enhancements were evaluated. In addition, the attitudes of teachers towards these techniques and the difficulties they encountered were discussed; the applicability and effectiveness of the methods were assessed. The study aims to contribute both to the continuation of life-long learning activities and to the pedagogical practices of teachers.

Method: This research was conducted using qualitative methods, specifically document analysis. Academic articles in the DergiPark database concerning drama and role-playing techniques in teaching Turkish to foreigners were reviewed; a comparative evaluation was made in terms of aims, methods, findings, and results. Applications based on creative drama, role-playing, and communicative language teaching approaches were included in the analysis. Student responses, teacher observations, and measurable results were compared; the impact of drama activities on the lesson process was interpreted in light of quantitative and qualitative findings.

Findings: The analyzed studies show that drama and role-playing techniques are effective in teaching Turkish to foreigners. These methods improve students' communicative competencies and speaking skills, making learning more active and experiential. Drama activities contribute to students' development of empathy, social interaction, and self-confidence. Teachers generally have a positive attitude towards these methods; however, it is emphasized that sufficient experience in drama pedagogy is necessary for effective application. The findings reveal that significant improvements are achieved, particularly in speaking and listening skills, while contributing indirectly to writing and reading skills.

Conclusion: Drama and role-playing techniques are not only tools for improving language skills in teaching Turkish to foreigners, but also offer an approach that makes the learning process more interactive, meaningful, and student-centered. The fact that these techniques increase student motivation, reduce anxiety, and allow them to use the language in real-life contexts demonstrates their importance. However, instructor competencies are a decisive factor in the success of the application. In conclusion, drama and role-playing techniques are a powerful method that supports lasting learning in teaching Turkish to foreigners.

Keywords: Turkish teaching, drama, role-playing, student-centered teaching, social interaction

Okul Yönetiminin Öğrenme Ortamını Düzenleme ve Destekleme Rolü

The Role of School Administration in Organizing and Supporting the Learning Environment

Doç. Dr. Yunus Emre AVCI

Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, yunusemre@siirt.edu.tr

Dr. Öğretim Üyesi Ayhan YAVUZ

Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Öz

Bu araştırmanın amacı, okul yönetiminin öğrenme ortamını düzenleme ve destekleme rolünü öğretmen görüşleri doğrultusunda incelemektir. Araştırma, nitel araştırma yaklaşımı kapsamında yürütülmüş olup çalışma grubunu Siirt il merkezinde görev yapan 21 İngilizce öğretmeni oluşturmaktadır. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmış ve betimsel analiz yöntemiyle çözümlenmiştir. Araştırma bulguları, okul yönetiminin öğrenme ortamını düzenleme ve destekleme rolünün öğretmenler tarafından genel olarak olumlu değerlendirildiğini göstermektedir. Öğretmenler özellikle teknolojik donanımın derslerin işlenişini kolaylaştırdığını, sınıfın fiziksel düzeninin öğrenme sürecini desteklediğini ve yönetimin öğretmen taleplerine duyarlı bir yaklaşım sergilediğini ifade etmektedir. Bununla birlikte mevcut materyal ve teknolojik imkânların her zaman yeterli olmadığı ve geliştirilmesi gerektiği de vurgulanmaktadır. Yönetim tarafından sağlanan materyal, zaman planlaması ve teknolojik desteklerin İngilizce öğretimine önemli katkılar sunduğu; özellikle görsel ve işitsel araçların öğrenmeyi desteklediği ve derslerin daha etkili yürütülmesini sağladığı belirlenmiştir. Ancak bu katkıların okulun sahip olduğu altyapı ve kaynaklarla sınırlı kaldığı görülmektedir. Öğretmenler ayrıca okul yönetiminin öğrenme ortamını iyileştirmeye yönelik politikalarını genel olarak destekleyici ve çözüm odaklı bulmakla birlikte, uygulamada fiziksel yetersizlikler, süreçlerde gecikmeler ve zaman zaman başarı odaklı yaklaşımın baskın olması gibi sınırlılıklara dikkat çekmektedir. Sonuç olarak, öğrenme ortamlarının niteliğinin yalnızca yönetim yaklaşımına değil, aynı zamanda mevcut kaynakların yeterliliği ve sürdürülebilirliği ile doğrudan ilişkili olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Okul yönetimi, İngilizce öğretimi, nitel araştırma.

Abstract

The aim of this study is to examine the role of school administration in organizing and supporting the learning environment based on teachers' perspectives. The study was conducted within the framework of a qualitative research approach, and the study group consisted of 21 English teachers working in the city center of Siirt. The data were collected through a semi-structured interview form and analyzed using descriptive analysis. The findings indicate that the role of school administration in organizing and supporting the learning environment is generally evaluated positively by teachers. Teachers emphasize that technological infrastructure facilitates the teaching process, classroom arrangements support learning, and school administrations demonstrate a responsive and supportive approach to teachers' needs. However, it is also highlighted that material and technological resources are not always sufficient and require further improvement. The support provided by school administration in terms of materials, time planning, and technology contributes significantly to English teaching. In particular, visual and auditory tools enhance student engagement and make lessons more effective. Nevertheless, these contributions remain limited by the existing infrastructure and resources of schools. In addition, teachers evaluate school policies as supportive and solution-oriented, yet they also point out several limitations such as inadequate physical conditions, delays in implementation processes, and the dominance of performance-oriented approaches in some cases. As a result, it can be concluded that the quality of learning environments depends not only on administrative practices but also on the adequacy and sustainability of available resources.

Keywords: School management, English teaching, qualitative research.

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Deyim ve Atasözü Öğretimi: İnceleme Raporu

Teaching Idioms and Proverbs in Turkish Language Instruction for Foreigners: A Review Report

Büşra AKDEMİR

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD, busraakdemir232@gmail.com

Öz

Bu çalışmanın temel gayesi, Türkçe öğrenen bireylerin bu kalıplaşmış yapıları edinme süreçlerini; yöntem, gereç kullanımı ve öğretim programı stratejileri açısından akademik bir bakış açısıyla incelemektir. Araştırma, dil öğrenenlerin bu yapıları sadece işlevsel değil, anlamsal ve kültürel derinliğiyle kavrayabilmelerini sağlamayı hedeflemektedir.

Bu çalışmada literatürde yer alan akademik çalışmalar taranmış ve konu odaklı çözümlemesi yapılmıştır. İnceleme kapsamında; bilişsel dil bilimi odaklı eğretilemeli (metaforik) yaklaşımlar, görsel gereç kullanımının deneysel etkileri ve mevcut ders kitaplarının içerik çözümlemeleri titizlikle birleştirilmiştir. Ayrıca, kültürlerarası karşılaştırmalı yöntemler ve dijital oyunlaştırma teknikleri, incelemenin yöntem bilimsel zeminini oluşturmuştur.

Yapılan incelemeler sonucunda ulaşılan temel bulgular, öğretim sürecindeki aksaklıkları ve çözüm yollarını net bir şekilde ortaya koymaktadır: Öğrenciler arasında en yaygın sorun, deyimlerin kelime kelime çevrilmesiyle ortaya çıkan "sözcük düzeyinde hata" durumudur. Bu engelin aşılması, öğrencilere ancak eğretilemeli (metaforik) yetkinlik kazandırılarak mümkündür. Karikatürler ve dijital öyküleme gibi görsel gereçlerin öğretim sürecine dahil edilmesi, öğrenilen yapıların bellekte kalıcılığını %40'ın üzerinde artırmaktadır. Mevcut öğretim setlerinde deyim ve atasözü dağılımının eğitim bilimsel açıdan dengesiz olduğu saptanmıştır. Özellikle başlangıç seviyelerinde (A1-A2) bu yapıların eksikliği göze çarparken, ileri seviyelerde (C1) öğrenciye aşırı yükleme yapıldığı gözlemlenmiştir. Öğrencinin kendi kültürüyle ortak öğeler (ekmek, su vb. kavramlar) barındıran kalıpların çok daha hızlı öğrenildiği saptanmıştır. Buna karşın, tamamen yerel unsurlar barındıran yapılar ileri seviye uzmanlık gerektirmektedir. Dijital oyunlaştırma araçlarının kullanımı, öğrenci istekliliğini yükseltmekte ve dil öğrenme sürecindeki kaygı düzeyini düşürerek öğrenmeyi kolaylaştırmaktadır.

Deyim ve atasözü öğretiminin edilgen bir ezber sürecinden çıkarılması gerektiği ispatlanmıştır. Bu sürecin sarmal bir yapıda, günlük hayatta çok sık kullanılan ifadelerden başlayarak düşünsel derinliği olan yapılara doğru kurgulanması bir zorunluluktur. Bağlamsal öğrenme modelleri ve teknolojik bütünleşmenin akademik başarıyı anlamlı ölçüde artırdığı görülmüştür. Ayrıca, öğrencinin ana dili ile kurulan "kültürel köprülerin" duygusal engelleri aşmada kritik rol oynadığı anlaşılmıştır. Gelecekteki öğretim süreçlerinde, yapay zekâ destekli kişiselleştirilmiş gereçlerin kullanımı bu alanın en güncel gelişim alanı olarak önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe Öğretimi, Deyimler, Atasözleri.

Abstract

The primary aim of this study is to examine, from an academic perspective, the processes by which individuals learning Turkish acquire these formulaic structures, in terms of methods, use of materials, and curriculum strategies. The research aims to enable language learners to comprehend these structures not only functionally but also with their semantic and cultural depth.

In this study, academic works in the literature were reviewed and analyzed with a focus on the topic. Within the scope of the review, cognitively oriented metaphorical approaches, the experimental effects of using visual materials, and content analyses of existing textbooks were meticulously integrated. In addition, intercultural comparative methods and digital gamification techniques formed the methodological foundation of the study.

The main findings obtained as a result of the analyses clearly reveal the shortcomings in the teaching process and possible solutions: The most common problem among students is the "word-level error" that arises from translating idioms word for word. Overcoming this obstacle is only possible by equipping students with metaphorical competence. The inclusion of visual materials such as cartoons and digital storytelling in the teaching process increases the retention of learned structures in memory by over 40%. It has been determined that the distribution of idioms and proverbs in existing teaching sets is unbalanced from an educational sciences perspective. While the lack of these structures is noticeable at beginner levels (A1–A2), it has been observed that students are overloaded at advanced levels (C1). It has been found that patterns containing elements common to the learner's own culture (such as bread, water, etc.) are learned much more quickly. In contrast, structures containing entirely local elements require advanced-level expertise. The use of digital gamification tools increases student motivation and facilitates learning by reducing anxiety levels in the language learning process.

It has been proven that the teaching of idioms and proverbs should be removed from a passive memorization process. It is necessary to structure this process in a spiral manner, starting from expressions frequently used in daily life and progressing toward structures with greater conceptual depth. Contextual learning models and technological integration have been shown to significantly increase academic success. Moreover, it has been understood that "cultural bridges" established with the learner's native language play a critical role in overcoming emotional barriers. In future teaching processes, the use of AI-supported personalized materials is recommended as the most current area of development in this field.

Keywords: Teaching Turkish to Foreigners, Idioms, Proverbs.

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Bağlaçların Kullanılması

The Use of Conjunctions in Teaching Turkish to Foreigners

Esma DÜNDAR

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD dundaresma56@gmail.com

Öz

Amaç: Bu çalışmanın temel amacı, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde bağlaçların öğretim sürecindeki yerini ve önemini ortaya koymaktır. Araştırma kapsamında bağlaçların, öğrenicilerin metinler arasında anlamsal ilişkiler kurabilme, düşüncelerini mantıklı bir bütünlük içerisinde ifade edebilme ve sözlü-yazılı iletişimde akıcılık kazanabilme süreçlerine katkısı incelenmiştir. Ayrıca Türkçede bağlaçların işlevsel kullanımı ve öğretiminde karşılaşılan güçlükler değerlendirilmiştir.

Yöntem: Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi ve metin analizi tekniklerinden yararlanılmıştır. Konuya ilişkin akademik çalışmalar incelenmiş; bağlaçların dil içindeki işlevleri, anlamsal kategorileri (neden-sonuç, karşıtlık, ekleme, açıklama vb.) ve öğretim süreçlerindeki yeri bağlam temelli bir yaklaşımla ele alınmıştır.

Bulgular: İnceleme sonucunda, bağlaçların yalnızca dil bilgisel bir unsur olarak değil, metin bağdaşıklığını ve anlam bütünlüğünü sağlayan temel araçlar olduğu görülmüştür. Öğrenicilerin bağlaçları doğru ve yerinde kullanabilmeleri, hedef dilde daha akıcı ve tutarlı ifadeler oluşturabilmelerini sağlamaktadır. Ancak bağlaçların farklı işlevlere sahip olması, bazı bağlaçların anlam bakımından birbirine yakınlığı ve edatlarla karıştırılması gibi durumlar öğrenme sürecinde çeşitli güçlükler yaratmaktadır. Bu nedenle bağlaçların öğretiminde sarmal bir yaklaşım izlenmesi, temel bağlaçlardan başlanarak daha karmaşık yapılara geçilmesi ve öğretimin bağlam içerisinde gerçekleştirilmesi gerektiği ortaya konulmuştur.

Sonuç: Sonuç olarak bağlaç öğretimi, yabancılara Türkçe öğretiminde dilin anlam örgüsünü kavratmada ve iletişimsel yeterliliği geliştirmede önemli bir role sahiptir. Bağlaçların işlevsel, bağlam temelli ve iletişim odaklı bir yaklaşımla öğretilmesi, öğrenicilerin dil becerilerini bütüncül bir şekilde geliştirmelerine katkı sağlamaktadır. Bu doğrultuda öğretim sürecinde otantik metinlere, etkileşimli etkinliklere ve güncel dil kullanımına yer verilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bağlaç öğretimi, Yabancı dil olarak Türkçe, Metin bağdaşıklığı, Anlam ilişkileri, İletişimsel yeterlilik

Abstract

Aim: The main aim of this study is to reveal the place and importance of conjunctions in the teaching process of Turkish as a foreign language. Within the scope of the research, the contribution of conjunctions to learners' ability to establish semantic relationships between texts, express their thoughts in a logical whole, and gain fluency in oral and written communication was examined. Furthermore, the functional use of conjunctions in Turkish and the difficulties encountered in their teaching were evaluated.

Method: This study utilized qualitative research methods, specifically document analysis and text analysis techniques. Academic studies on the subject were reviewed; the functions of conjunctions within the language, their semantic categories (cause-effect, contrast, addition, explanation, etc.), and their place in teaching processes were addressed using a context-based approach.

Findings: As a result of the review, it was observed that conjunctions are not only grammatical elements but also fundamental tools that ensure textual coherence and semantic integrity. The ability of learners to use conjunctions correctly and appropriately enables them to create more fluent and coherent expressions in the target language. However, the fact that conjunctions have different functions, the semantic similarity of some conjunctions, and their confusion with prepositions create various difficulties in the learning process. Therefore, it has been shown that a spiral approach should be followed in teaching conjunctions, starting with basic conjunctions and progressing to more complex structures, and that teaching should be carried out within a context.

Conclusion: In conclusion, conjunction teaching plays an important role in teaching Turkish to foreigners, in helping them understand the semantic structure of the language and in developing communicative competence. Teaching conjunctions with a functional, context-based, and communication-oriented approach contributes to the holistic development of learners' language skills. Accordingly, it has been concluded that authentic texts, interactive activities, and contemporary language use should be included in the teaching process.

Keywords: Conjunction teaching, Turkish as a foreign language, Text coherence, Semantic relations, Communicative competence

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Yazılı Anlatımda Bağlaçların Kullanımı ve Öğretimi

The Use and Teaching of Conjunctions in Written Expression in Teaching Turkish to Foreigners

İlyas YILMAZ

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD, ylmz.ilyas.yz@gmail.com

Öz

Amaç: Bu çalışmanın temel gayesi, yabancı dil olarak Türkçe öğrenen bireylerin yazılı anlatım süreçlerinde birer anlam köprüsü vazifesi gören bağlaçların kullanım dinamiklerini irdelemek ve bu yapıların metin inşasındaki hayati rollerini pedagojik bir perspektifle yeniden okumaktır. Araştırma boyunca; öğrencilerin duygu ve düşüncelerini kâğıda dökerken kurdukları anlamsal bağlar, bağlaçların yazılı anlatımın dokusuna nasıl ilmek ilmek işlendiği ve bu süreçte karşılaşılan dil bilgisel engellerin mahiyeti ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Yöntem: Metodolojik olarak, nitel ve nicel araştırma yöntemlerinin sunduğu kapsamlı analiz tekniklerinden faydalanılmıştır. Araştırmalarda; hem öğrenci kompozisyonlarının derinlemesine incelendiği hata analizi ve betimsel tarama modelleri kullanılmış hem de mevcut Türkçe öğretim setleri ile uygulanan yazma modellerinin bağlaç öğretimindeki yeterliliği doküman incelemesi ve deneysel desenler aracılığıyla kapsamlı bir çözümlemeye tabi tutulmuştur.

Bulgular: İncelemeler sonucunda, öğrencilerin "ve, ile, çünkü" gibi temel ekleme ve neden-sonuç bağlaçlarını metinlerine başarıyla yansıtabildikleri; ancak karşıtlık, Özleme ve pekiştirme bildiren daha kompleks yapıların kullanımında bir tür "anlamsal tıkanıklık" yaşadıkları saptanmıştır. Özellikle ders kitaplarındaki bağlaç sunumlarının genellikle mekanik birer dil bilgisi kuralı sınırında kaldığı, bu yapıların metnin akıcılığını sağlayan "bağdaşıklık" işlevlerinin yeterince vurgulanmadığı görülmüştür. Ayrıca, planlı yazma modellerinin öğrencilerin bağlaç çeşitliliğini ve kullanım isabetini artırmada sarsıcı derecede olumlu bir etki yarattığı tespit edilmiştir.

Sonuç: Sonuç olarak, bağlaçların sadece birer kelime grubu değil, yazılı anlatımın can damarı olan metinsellik ölçütlerini sağlayan temel yapıtaşları olduğu ispatlanmıştır. Öğretim süreçlerinde, bağlaçların kuru birer ezber bilgisi olmaktan çıkarılıp işlevsel bir zemine taşınması; öğrencilerin metin inşasında daha cesur, akıcı ve tutarlı bir dil kullanmalarına imkân tanıyacaktır. Bu bağlamda, bağlaç öğretiminin dilin dört temel becerisiyle harmanlanarak, sanatsal ve akademik zarafetten ödün vermeden kurgulanması gerektiği açıkça ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe Öğretimi, Yazılı Anlatım, Bağlaçlar, Bağdaşıklık Araçları, İşlevsel Dil Bilgisi.

Abstract

Aim: The main aim of this study is to examine the dynamics of the use of conjunctions, which serve as bridges of meaning in the written expression processes of individuals learning Turkish as a foreign language, and to re-examine the vital roles of these structures in text construction from a pedagogical perspective. Throughout the research, the semantic connections that students establish when putting their feelings and thoughts on paper, how conjunctions are woven into the fabric of written expression, and the nature of the grammatical obstacles encountered in this process have been explored.

Method: Methodologically, comprehensive analysis techniques offered by qualitative and quantitative research methods have been utilized. In the research, both error analysis and descriptive survey models, which examine student compositions in depth, have been used, and the adequacy of existing Turkish teaching sets and applied writing models in teaching conjunctions has been subjected to a comprehensive analysis through document analysis and experimental designs.

Findings: The analysis revealed that students successfully incorporated basic conjunctions like "and," "with," and "because," as well as cause-and-effect conjunctions, into their texts. However, they experienced a kind of "semantic block" in using more complex structures expressing contrast, summarization, and reinforcement. It was particularly noted that the presentation of conjunctions in textbooks generally remained within the confines of mechanical grammatical rules, and the "cohesion" function of these structures, which ensures the fluency of the text, was not sufficiently emphasized. Furthermore, it was found that planned writing models had a remarkably positive effect on increasing students' variety and accuracy in using conjunctions.

Conclusion: In conclusion, it has been proven that conjunctions are not merely word groups, but fundamental building blocks that provide the textual criteria that are the lifeblood of written expression. In teaching processes, moving conjunctions from being mere rote learning to a functional foundation will enable students to use bolder, more fluent, and consistent language in text construction. In this context, it has been clearly demonstrated that the teaching of conjunctions should be structured by blending them with the four basic language skills, without compromising artistic and academic elegance.

Keywords: Teaching Turkish to Foreigners, Written Expression, Conjunctions, Cohesive Devices, Functional Grammar.

Kuvvet, Hareket ve Enerji Konularında Geliştirilen Akademik Başarı Testlerinin TYMM Beceriler Çerçevesine Göre İncelenmesi

An Examination of Academic Achievement Tests Developed in the Fields of Force, Motion, and Energy According to the TYMM Skills Framework

Sümeyye ERKOYUNCU

Siirt Üniversitesi, sumeyye.erkoyuncu@siirt.edu.tr

Prof. Dr. Ali ÇETİN

Siirt Üniversitesi, alicetin@siirt.edu.tr

Öz

Bu çalışma, "Kuvvet ve Hareket" ünitesine yönelik geliştirilen akademik başarı testlerinin Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında incelendiği bir doküman analizi çalışmasıdır. 2013-2024 yılları arasında yayımlanan, ilköğretim 3. sınıf seviyesinden ortaöğretim 11. sınıf seviyesine kadar olan farklı eğitim düzeylerini kapsayan altı farklı çalışma ele alınmıştır. Analiz edilen dokümanlarda geliştirilen başarı testlerindeki madde sayısının 16 ile 34 arasında değiştiği, maddeleri karşılayan kazanımların güncel müfredata göre değişkenlik gösterdiği ve buna göre bir kazanımı karşılayabilecek madde sayısının en fazla 14 adet olduğu görülmüştür. İncelenen çalışmaların; yayların esnekliği, iş ve enerji ilişkisi, basit makineler, sürtünme kuvveti, basınç özellikleri ve vektörler gibi ünite kazanımlarını ölçmeyi amaçladığı tespit edilmiştir. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli; 2024 yılında uygulanmaya konmuş ve yetkin öğrenci profili yetiştirmeyi amaçlayan bir öğretim programıdır. Bu program ölçme yaklaşımında kavramsal beceriler ve alan becerilerini kapsar ve bu yönüyle diğer programlardan ayrılır. Başarı testlerinin hazırlanması sırasında kullanılan kazanımlar, TYMM'de yer alan öğrenme çıktısı ve bileşenlerine göre incelendiğinde; başarı testlerindeki maddelerin; TYMM'de yer alan gözleme dayalı ve bilimsel gözleme dayalı tahmin etme, operasyonel tanımlama, tümevarımsal akıl yürütme, bilimsel çıkarım yapma, karşılaştırma, sınıflandırma ve yorumlama gibi becerileri içerdiği saptanmıştır. Testlerin içerdiği maddelerin güçlük indeksleri 0.309 ile 0.501 arasında iken madde ayırt edicilik indeksleri 0.367 ile 0.621 arasında değişmektedir. Bu bulgular, ilgili ünitede geliştirilen testlerin genel olarak orta güçlükte ve iyi düzeyde ayırt ediciliğe sahip olduğunu göstermektedir. Sonuç olarak, bu çalışmada "Kuvvet ve Hareket" ünitesine yönelik hazırlanan farklı eğitim kademelerindeki akademik başarı testlerinin TYMM'de yer alan bazı becerilerle uyum gösterdiği saptanmıştır. TYMM'de yer alan alan ve kavramsal becerilere yönelik, öğrenme çıktıları ve süreç bileşenlerini bütüncül bir şekilde ele alacak akademik başarı testlerinin geliştirilmesi önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kuvvet ve Hareket, Akademik Başarı Testi, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, Doküman Analizi

Abstract

This study is a document analysis examining academic achievement tests developed for the "Force and Motion" unit within the framework of the Türkiye Century Education Model. Six different studies, published between 2013 and 2024, covering various educational levels from primary school (3rd grade) to secondary school (11th grade), were analyzed.

The analysis revealed that the number of items in the achievement tests ranged from 16 to 34, that the learning outcomes addressed by these items varied according to the current curriculum, and that the maximum number of items corresponding to a single learning outcome was 14. The reviewed studies aimed to measure unit outcomes, including the elasticity of springs, work–energy relationships, simple machines, frictional forces, pressure properties, and vectors.

The Türkiye Century Education Model, implemented in 2024, is an instructional program designed to cultivate a competent student profile. Its assessment approach includes both conceptual skills and domain-specific skills, distinguishing it from other programs. When the learning outcomes used in the preparation of achievement tests were examined in relation to the learning outputs and components defined in this model, it was determined that the test items incorporated skills such as observation-based and scientifically grounded prediction, operational definition, inductive reasoning, scientific inference, comparison, classification, and interpretation.

While the difficulty indices of the test items ranged between 0.309 and 0.501, the discrimination indices ranged between 0.367 and 0.621. These findings indicate that the tests developed for the relevant unit are generally of moderate difficulty and possess a good level of discrimination.

In conclusion, this study found that academic achievement tests prepared for the "Force and Motion" unit across different educational levels are aligned with certain skills outlined in the Türkiye Century Education Model. It is recommended that future academic achievement tests be developed in a holistic manner, addressing learning outcomes and process components related to both domain-specific and conceptual skills within the model.

Keywords: Force and Motion, Academic Achievement Test, Türkiye Century Education Model, Document Analysis

Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Çocuk Gelişimine Yönelik Metaforik Algıları

Metaphorical Perceptions of Primary School Teaching Students Regarding Child Development

Mehmet Enes SİDAL

Ebrar DEMİREL

Dr. Öğretim Üyesi Nilüfer KURU

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi, nilferkuru@gmail.com

Öz

Bu araştırmanın amacı, eğitim fakültesi sınıf öğretmenliği programında öğrenim gören öğrencilerin çocuk gelişimi kavramına ilişkin metaforik algılarını incelemektir. Nitel araştırma yaklaşımıyla yürütülen çalışma, olgubilim deseni temelinde tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu sınıf öğretmenliği programında öğrenim gören 30 öğrenci oluşturmuştur. Veriler, katılımcıların "Çocuk gelişimi ... gibidir/benzer; çünkü ..." ifadesini tamamlamaları yoluyla toplanmıştır. Elde edilen veriler metafor analizi ve içerik analizi teknikleriyle çözümlenmiş; katılımcıların ürettikleri metaforlar, metaforun gerekçesiyle birlikte değerlendirilerek benzer anlam örüntüleri altında sınıflandırılmıştır. Bulgular, sınıf öğretmenliği öğrencilerinin çocuk gelişimini çoğunlukla bütüncül, çok boyutlu ve birbirine bağlı bir süreç olarak kavramsallaştırdıklarını göstermektedir. Saat, eğitim sistemi, şehir düzeni, orman ekosistemi, yapboz, dünyanın katmanları ve bağışıklık sistemi gibi metaforlar, gelişim alanlarının birbirinden bağımsız değil, karşılıklı etkileşim içinde ilerlediği düşüncesini öne çıkarmaktadır. Meyvenin oluşum süreci, mevsimler ve olaylar zinciri metaforları ise gelişimin zamana yayılan, aşamalı ve süreklilik gösteren doğasına işaret etmektedir. Kardelen ve ateş metaforlarında çocuğun potansiyeli, çevresel koşullar, desteklenme ve dönüşüm temaları belirginleşirken; matematik problemi metaforu çocuk gelişiminin karmaşık, dikkatli anlaşılması gereken ve doğru bilgi gerektiren yapısını vurgulamaktadır. Araştırma sonuçları, öğretmen adaylarının çocuk gelişimini yalnızca biyolojik büyüme olarak değil; bilişsel, sosyal-duygusal, dilsel ve fiziksel gelişim alanlarının birlikte ele alınması gereken dinamik bir bütün olarak değerlendirdiklerini ortaya koymaktadır. Bu doğrultuda sınıf öğretmenliği lisans programlarında çocuk gelişimi konusunun disiplinler arası, bütüncül ve uygulama temelli etkinliklerle desteklenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: çocuk gelişimi, metafor, sınıf öğretmenliği, öğretmen adayları, nitel araştırma

Abstract

This study aims to examine the metaphorical perceptions of students enrolled in a primary school teaching program at a faculty of education regarding the concept of child development. The study was conducted within a qualitative research approach and designed as a phenomenological study. The study group consisted of 30 students enrolled in the primary school teaching program. Data were collected through the completion of the prompt 'Child development is like ... because ...'. The data were analyzed using metaphor analysis and content analysis techniques; the metaphors generated by the participants were evaluated together with their justifications and classified under similar patterns of meaning. The findings indicate that primary school teaching students mostly conceptualize child development as a holistic, multidimensional, and interconnected process. Metaphors such as a clock, education system, city order, forest ecosystem, puzzle, layers of the Earth, and immune system emphasize that developmental domains do not progress independently but interact with and affect one another. Metaphors such as the formation process of a fruit, seasons, and a chain of events point to the gradual, continuous, and time-dependent nature of development. In the metaphors of snowdrop and fire, the themes of children's potential, environmental conditions, support, and transformation become prominent, whereas the mathematics problem metaphor highlights the complex structure of child development that requires careful understanding and accurate knowledge. The results reveal that prospective primary school teachers perceive child development not merely as biological growth but as a dynamic whole in which cognitive, socio-emotional, linguistic, and physical developmental domains should be considered together. Accordingly, it is recommended that child development courses in primary school teaching undergraduate programs be supported through interdisciplinary, holistic, and practice-based activities.

Keywords: child development, metaphor, primary school teaching, prospective teachers, qualitative research

Sosyal Paylaşım Ağlarının Eğitsel Kullanımında Ders Başarısına Katkısını Yordayan Faktörler: Psikososyal Değişkenlerin Hiyerarşik Regresyon Analizi

Factors Predicting the Contribution of Educational Use of Social Networking Sites to Academic Achievement: A Hierarchical Regression Analysis of Psychosocial Variables

Prof. Dr. Mustafa KAHYAOĞLU
Siirt Üniversitesi, mustafa.kahyaoglu56@gmail.com
Rıdvan KENANOĞLU
Dicle Üniversitesi, ridvan.kenanoglu@dicle.edu.tr
Cağlar PALDAR
Millî Eğitim Bakanlığı, caglarpaldar@gmail.com

Öz

Bu araştırmada, sosyal paylaşım ağlarının eğitsel amaçlı kullanımının ders başarısına katkısını açıklamak amacıyla Öz-Belirleme Kuramı temel alınmıştır. Kuram, bireylerin doğuştan gelen psikolojik gelişim eğilimlerine ve bu gelişimi destekleyen ya da engelleyen sosyal-çevresel faktörlere odaklanmaktadır. Kurama göre, bireyler doğal olarak kendilerini geliştirmeye ve öğrenmeye yöneliktir; ancak bu içsel eğilimin sürdürülebilmesi üç temel psikolojik ihtiyacın karşılanmasına bağlıdır. Özerlik, yeterlik ve ilişkilliktir.

Bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinin sosyal paylaşım ağlarının eğitsel amaçlı kullanımının ders başarısına katkısını yordayan demografik, davranışsal ve psikososyal faktörleri incelemektir. Araştırma, nicel araştırma yöntemlerinden yordayıcı korelasyonel araştırma deseninde tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubu, Türkiye'de bir devlet üniversitesinde öğrenim gören ve 34 farklı bölümden 470 lisans öğrencisinden (192 erkek, 278 kadın) oluşmaktadır.

Araştırmada veriler; katılımcıların demografik ve davranışsal özelliklerini belirlemek amacıyla hazırlanan "Kişisel Bilgi Formu" ve araştırmanın psikososyal değişkenlerini ölçmek için mental iyi oluş, bilişsel esneklik, bilişsel kapılmada zamansal aşınma ve sosyal paylaşım ağlarının eğitsel amaçlı kullanımı olmak üzere dört farklı ölçek aracılığıyla toplanmıştır. Araştırmada veriler hiyerarşik regresyon analizi ile analiz edilmiştir.

Araştırmadan elde edilen bulgular; sosyal paylaşım ağlarında geçirilen süre, mental iyi oluş, bilişsel esneklik ve bilişsel kapılmada zamansal ayrışmanın üniversite öğrencilerinin sosyal paylaşım ağlarının eğitsel amaçlı kullanımın ders başarına katkısını anlamlı ve pozitif yordayıcıları olduğunu ortaya koymaktadır. Buna karşın, cinsiyet ve sınıf düzeyinin ders başarısına katkısı üzerinde anlamlı bir etkisi bulunamamıştır. Elde edilen bulgular, sosyal paylaşım ağlarının eğitsel süreçlere entegrasyonunda sadece teknolojik değil, psikososyal faktörlerin de kritik bir rol oynadığını göstermekte; yükseköğretim kurumlarındaki dijital öğrenme ortamı tasarımları için önemli teorik ve pratik çıkarımlar sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: sosyal paylaşım ağları, bilişsel esneklik, mental iyi oluş, bilişsel kapılmada zamansal ayrışma

Abstract

This study is grounded in Self-Determination Theory to explain the contribution of the educational use of social networking sites to academic success. The theory focuses on individuals' innate tendencies toward psychological growth and the social-environmental factors that support or hinder this development. According to the theory, individuals are naturally inclined toward self-improvement and learning; however, the sustainability of this intrinsic tendency depends on the satisfaction of three basic psychological needs: autonomy, competence, and relatedness.

The aim of this study is to examine the demographic, behavioral, and psychosocial factors that predict the contribution of university students' educational use of social networking sites to academic success. The study was designed using a quantitative predictive correlational research design. The study group consisted of 470 undergraduate students (192 male, 278 female) enrolled in 34 different departments at a public university in Türkiye.

Data were collected through a "Personal Information Form" developed to determine participants' demographic and behavioral characteristics and four different scales measuring psychosocial variables: mental well-being, cognitive flexibility, temporal dissociation in cognitive absorption, and the educational use of social networking sites. The data were analyzed using hierarchical regression analysis.

The findings revealed that time spent on social networking sites, mental well-being, cognitive flexibility, and temporal dissociation in cognitive absorption are significant and positive predictors of the contribution of educational use of social networking sites to academic success. In contrast, gender and grade level did not have a significant effect on this contribution. The results indicate that not only technological factors but also psychosocial variables play a critical role in integrating social networking sites into educational processes.

These findings offer important theoretical and practical implications for the design of digital learning environments in higher education.

Keywords: social networking sites, cognitive flexibility, mental well-being, temporal dissociation in cognitive absorption

Okul Yöneticilerinin Yapay Zekâ Hazırbulunuşluğu ve Teknoloji Kabulü: Farklı Ülke Bağlamlarında Bir Literatür İncelemesi

AI Readiness and Technology Acceptance of School Administrators: A Cross-National Literature Review

Yaren ADIGÜZEL

Öğretmen, MEB, yarenadiguzel4@gmail.com

Doç. Dr. Zakir ELÇİÇEK

Dicle Üniversitesi, elcicekzakir@gmail.com

Öz

Yapay zekâ teknolojilerinin eğitim alanında giderek yaygınlaşması, okul yöneticilerinin bu teknolojilere ilişkin hazırbulunuşluk düzeylerini, teknoloji kabul süreçlerini ve uygulamaya yönelik algılarını eğitim yönetimi alanında önemli bir araştırma konusu hâline getirmiştir. Okul yöneticileri, eğitim kurumlarında teknolojik yeniliklerin planlanması, uygulanması ve sürdürülebilirliğinin sağlanmasında belirleyici aktörlerdir. Bu nedenle yapay zekâ gibi dönüştürücü bir teknolojinin okullarda etkili, bilinçli ve etik ilkelere uygun biçimde kullanılabilmesi, yöneticilerin bu teknolojiye ilişkin bilgi, algı, yeterlik ve kabul düzeyleriyle yakından ilişkilidir. Bununla birlikte alanyazında, okul yöneticilerinin yapay zekâya yönelik hazırbulunuşluklarını ve teknoloji kabulünü birlikte ele alan çalışmaların henüz sınırlı olduğu; mevcut çalışmaların ise ampirik, kuramsal ve politika odaklı farklı kanıt türlerini bir arada içerdiği görülmektedir. Bu araştırmanın amacı, farklı ülke bağlamlarında okul yöneticilerinin yapay zekâya yönelik hazırbulunuşlukları ve teknoloji kabul düzeylerine ilişkin güncel literatürü inceleyerek bu süreçleri etkileyen temel değişkenleri ortaya koymak ve söz konusu değişkenlerin yöneticilerin yapay zekâyı algılama, kabul etme ve uygulama eğilimleri üzerindeki etkilerini bütüncül bir çerçevede değerlendirmektir. Araştırma, nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde yürütülen betimsel bir literatür incelemesi olarak tasarlanmıştır. İnceleme kapsamında özellikle 2021–2026 yılları arasında yayımlanan ve okul yöneticileri, okul liderleri, müdürler ya da müdür yardımcılarını doğrudan veya dolaylı biçimde odağa alan 31 akademik kaynak değerlendirilmiştir. Bulgular, okul yöneticilerinin yapay zekâya yönelik yaklaşımlarının yalnızca teknik bilgi veya dijital yeterliklerle açıklanamayacağını; büyüme zihniyeti, öz-yeterlik, değişime açıklık, algılanan yarar, algılanan kullanım kolaylığı, liderlik kapasitesi, etik kaygılar ve örgütsel destek gibi değişkenlerin bu süreçte belirleyici olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte ülke bağlamlarına ilişkin çıkarımların tümü aynı kanıt gücüne sahip değildir; bazı bulgular doğrudan ampirik araştırmalara, bazıları ise kuramsal, karşılaştırmalı veya politika odaklı çalışmalara dayanmaktadır. Sonuç olarak literatür, okul yöneticilerinin yapay zekâ hazırbulunuşluğu ile teknoloji kabulünün birbirinden bağımsız değil, birbirini tamamlayan yapılar olarak ele alınması gerektiğine işaret etmektedir. Bu araştırma, eğitim yönetimi alanındaki gelecekteki çalışmalara kavramsal bir zemin sunmakta ve uygulayıcılara yol gösterici çıkarımlar ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yapay zekâ, Okul yöneticileri, Hazırbulunuşluk, Teknoloji kabulü, Eğitim yönetimi

Abstract

As artificial intelligence (AI) technologies become increasingly widespread in education, school administrators' readiness, technology acceptance processes, and perceptions of implementation have emerged as a significant research topic in educational administration. School administrators are key actors in planning, implementing, and sustaining technological innovations in educational institutions. Therefore, the effective, informed, and ethically grounded use of a transformative technology such as AI in schools is closely related to administrators' knowledge, perceptions, competencies, and levels of acceptance. However, the literature addressing school administrators' AI readiness and technology acceptance together remains limited, and existing studies include diverse forms of evidence, including empirical, theoretical, and policy-oriented work. This study aims to examine recent literature from different country contexts on school administrators' AI readiness and technology acceptance levels, to identify the main variables affecting these processes, and to evaluate holistically how these variables shape administrators' tendencies to perceive, accept, and implement AI. Designed as a descriptive literature review within a qualitative research approach, the study evaluated 31 academic sources published between 2021 and 2026 that directly or indirectly focused on school administrators, school leaders, principals, or assistant principals. Findings show that AI-related approaches are shaped not only by technical knowledge and digital competence, but also by growth mindset, self-efficacy, openness to change, perceived usefulness, perceived ease of use, leadership capacity, ethical concerns, and organizational support. Overall, the literature indicates that AI readiness and technology acceptance should be treated as complementary rather than independent constructs.

Keywords: Artificial Intelligence, School Administrators, Readiness, Technology Acceptance, Educational Administration

2024 Öğretim Programları ve 2018 Öğretim Programlarının Özel Eğitim Kurumlarında Görev Yapan Öğretmen Görüşlerine Göre Karşılaştırmalı Analizi

Comparative Analysis of the 2024 and 2018 Curricula Based on the Opinions of Teachers Working in Special Education Institutions

Yüksek Lisans Öğrencisi Hividar SORMAZ

Siirt Üniversitesi Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı, hevisormaz@icloud.com

Doç. Dr. Yusuf YILDIRIM

Siirt Üniversitesi, yusufyildirimakademik@gmail.com

Öz

Bu araştırmada, özel eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin 2024 Öğretim Programı ile 2018 Öğretim Programını farklı boyutlar açısından karşılaştırmaya yönelik görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda araştırma süreci, nitel araştırma yaklaşımlarından biri olan olgu bilim (fenomenoloji) deseni temel alınarak yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu, özel eğitim kurumlarında görev yapan 21 öğretmen oluşturmaktadır. Katılımcıların belirlenmesinde gönüllülük esas alınmış, farklı kademelerde (ortaokul ve lise) görev yapan öğretmenlerin görüşlerine yer verilerek verilerin çeşitliliği sağlanmıştır. Veri toplama aracı olarak açık uçlu form kullanılmış; elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle çözümlenerek belirli tema ve kodlar altında incelenmiştir.

Araştırma bulguları incelendiğinde, öğretmenlerin 2024 Öğretim Programına ilişkin görüşlerinin genel olarak olumlu olmakla birlikte çeşitli boyutlarda farklılaştığı görülmektedir. Ortaokul grubu öğretmenleri ağırlıklı olumlu görüş bildirirken, lise grubu öğretmenlerinde bu oran daha düşüktür. İçerik açısından programın sadeleştiği, güncellik kazandığı ve bazı yönleriyle zenginleştiği ifade edilirken; içerik sıralaması, bütünlüğü ve yer yer bilgi eksikliği gibi sorunlar da dile getirilmiştir. Öğrenme süreçleri açısından programın öğrenciyi aktif kıldığı, anlamlı öğrenmeyi desteklediği ve beceri temelli bir yapıya sahip olduğu vurgulanmıştır. Bununla birlikte, bazı öğretmenler programın yeterince öğrenci odaklı olmadığını ve uygulama sürecinde çeşitli sınırlılıkların bulunduğunu belirtmiştir.

Öğrenci aktif katılımı açısından 2024 programının etkinlik temelli, öğrenci merkezli ve yaparak-yaşayarak öğrenmeyi destekleyen bir yapıya sahip olduğu ifade edilmiştir. Ancak kalabalık sınıflar, zaman yetersizliği ve sistemsel sorunlar gibi etkenlerin bu süreci olumsuz etkilediği görülmektedir. Çok yönlü gelişim açısından programın öğrencilerin bilişsel, sosyal ve duyuşsal gelişimlerini desteklediği; beceri temelli öğrenme, işbirlikçi öğrenme ve gerçek yaşamla ilişkilendirme gibi yönleriyle öne çıktığı belirlenmiştir.

Beceri gelişimi bağlamında, programın özellikle ortaokul düzeyinde öğrencilere beceri kazandırma ve üst düzey düşünme becerilerini geliştirme açısından önemli fırsatlar sunduğu ifade edilmiştir. Değer eğitimi açısından ise becerilerle bütünleşik ve etkinlik temelli bir yaklaşımın benimsendiği, ancak uygulamada teori-pratik uyumsuzluğu ve materyal eksikliği gibi sorunların yaşandığı belirtilmiştir.

Genel olarak değerlendirildiğinde, 2024 Öğretim Programının çağdaş eğitim yaklaşımlarına daha uygun, beceri temelli ve öğrenci katılımını destekleyen bir yapıya sahip olduğu; ancak uygulama sürecinde zaman, sınıf mevcudu, materyal ve kazanım sırası gibi alanlarda geliştirilmesi gereken yönlerinin bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: 2018-2024 Öğretim Programı, Öğretmen Görüşleri, Beceri Temelli Eğitim, Öğrenci Katılımı, Maarif Model

Abstract

This study aims to determine the views of teachers working in special education institutions regarding the comparison of the 2024 Curriculum and the 2018 Curriculum across different dimensions. In this context, the research process was conducted based on the phenomenology design, one of the qualitative research approaches. The study group consists of 21 teachers employed in special education institutions. Participation was based on voluntariness, and diversity of data was ensured by including the perspectives of teachers working at different levels (middle school and high school). An open-ended questionnaire was used as the data collection tool; the obtained data were analyzed through content analysis and examined under specific themes and codes.

When the findings of the study are examined, it is seen that teachers' views on the 2024 Curriculum are generally positive, although they differ across various dimensions. While middle school teachers predominantly expressed positive opinions, this rate was lower among high school teachers. In terms of content, it was stated that the curriculum has been simplified, updated, and enriched in certain aspects; however, issues such as content sequencing, coherence, and occasional lack of information were also mentioned. Regarding learning processes, it was emphasized that the curriculum promotes active student participation, supports meaningful learning, and has a skill-based structure. Nevertheless, some teachers indicated that the curriculum is not sufficiently student-centered and that there are various limitations in its implementation.

In terms of active student participation, the 2024 Curriculum was described as activity-based, student-centered, and supportive of learning by doing and experiencing. However, factors such as crowded classrooms, limited time, and systemic issues were found to negatively affect this process. Concerning holistic development, it was determined that the curriculum supports students' cognitive, social, and affective development, standing out with its emphasis on skill-based learning, collaborative learning, and real-life connections.

Within the context of skill development, it was stated that the curriculum provides significant opportunities, particularly at the middle school level, for helping students acquire skills and develop higher-order thinking skills. In terms of values education, it was noted that an integrated and activity-based approach aligned with skills has been adopted; however, problems such as theory–practice mismatch and lack of materials are experienced in practice.

Overall, it was concluded that the 2024 Curriculum has a structure more aligned with contemporary educational approaches, supports skill-based learning and student participation;

however, it still has aspects that need improvement in terms of time, class size, materials, and sequencing of learning outcomes during the implementation process.

Keywords: 2024 Curriculum, 2018 Curriculum, Teacher Views, Skill-Based Education, Atudent Participation, The Maarif Model of Education.

Üslü İfadeler Öğretiminde Kavram Yanılgısı Odaklı Tartışma Yönteminin 8.Sınıf Öğrencilerinin Matematik Başarısı Üzerine Etkisi

The Effect of a Misconception-Focused Discussion Method in Teaching Exponents on the Mathematics Achievement of 8th Grade Students

Rümeysa ÖZDEMİR

Prof. Dr. Cahit PESEN

Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Öz

2018 Ortaokul Matematik Dersi Öğretim Programı ile Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında hazırlanan 2024 Ortaokul Matematik Dersi Öğretim Programı'nda ortak olarak yer alan üslü ifadeler konusu, matematik eğitiminde önemli bir eşik niteliği taşımakta ve öğrencilerin soyut düşünme becerilerinin gelişimine katkı sağlamaktadır. Bununla birlikte, öğrenciler bu konuda çeşitli kavram yanılgıları yaşayabilmektedir. Bu araştırmada, üslü ifadeler öğretiminde kavram yanılgıları üzerine tasarlanan tartışma temelli yöntemin 8. sınıf öğrencilerinin matematik başarısı üzerindeki etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Araştırma, 2025-2026 eğitim-öğretim yılında 8. sınıfta öğrenim gören toplam 48 öğrenci ile yürütülmüş olup yarı deneysel desen (öntest-sontest kontrol gruplu desen) kullanılmıştır. Çalışmada hem deney hem kontrol grubu dersleri, uygulama döneminde 8. sınıf düzeyinde yürürlükte olan 2018 Ortaokul Matematik Dersi Öğretim Programı esas alınarak gerçekleştirilmiştir. Kontrol grubunda dersler, bu program doğrultusunda ders kitaplarında yer alan öğretim yaklaşımına uygun olarak yürütülmüştür. Deney grubunda ise öğrencilerin sıklıkla yaptıkları kavram yanılgıları (taban ile üssün çarpılması, negatif üssün sayının işaretini değiştirdiği algısı, parantezin çift kuvvet üzerindeki etkisinin yanlış yorumlanması ve sıfırıncı kuvvetin anlamlandırılamaması gibi) öğrencilere sunulmuş; bilişsel çatışma yaklaşımı doğrultusunda bu hatalar sınıf ortamında tartışmaya açılmıştır. Böylece öğrencilerin hatalı düşünceler üzerinden akıl yürütme, yanlışın nedenlerini sorgulama ve doğru matematiksel yapıları tartışarak yapılandırma süreçlerini geliştirmeleri sağlanmıştır; bu süreç yapılandırmacı öğrenme ve matematiksel düşünme yaklaşımıyla ilişkilidir.

Veri toplama aracı olarak, öğrencilerin kavram yanılgılarını belirlemeye yönelik tuzak sorular içeren 10 maddelik bir başarı testi araştırmacılar tarafından geliştirilmiştir. Verilerin analizinde bağımsız ve bağımlı örneklemler t-testi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular, deney grubundaki öğrencilerin matematik başarılarının kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğunu göstermiştir ($p < .05$). Elde edilen sonuçlar, matematik eğitiminde yapılan hataların yalnızca başarısızlık göstergesi olarak değil, öğrenme sürecini yapılandıran öğretici araçlar olarak değerlendirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Bu doğrultuda, öğretmenlerin ders sürecinde kavram yanılgısı odaklı etkinliklere yer vermeleri ve bu yanılgılara yönelik etkili geribildirim süreçlerini uygulamaları önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Matematik eğitimi, üslü ifadeler, kavram yanılgısı, tartışma temelli yöntem.

Abstract

The topic of exponential expressions, which is included in both the 2018 Middle School Mathematics Curriculum and the 2024 Middle School Mathematics Curriculum prepared within the scope of the Turkish Century of Education Model, represents an important threshold in mathematics education and contributes to the development of students' Abstract thinking skills. However, students may experience various misconceptions on this topic. This research aims to examine the effect of a discussion-based method designed on misconceptions in teaching exponential expressions on the mathematics achievement of 8th-grade students.

The research was conducted with a total of 48 students studying in the 8th grade in the 2025-2026 academic year, and a quasi-experimental design (pre-test-post-test control group design) was used. In the study, both the experimental and control group lessons were conducted based on the 2018 Middle School Mathematics Curriculum, which was in effect at the 8th-grade level during the application period. In the control group, the lessons were conducted in accordance with the teaching approach included in the textbooks in line with this curriculum. In the experimental group, common misconceptions made by students (such as multiplying the base and the exponent, the perception that a negative exponent changes the sign of a number, misinterpreting the effect of parentheses on even powers, and the inability to understand the zero power) were presented to the students; these errors were discussed in the classroom in line with the cognitive conflict approach. Thus, students were enabled to develop their reasoning skills based on erroneous ideas, to question the reasons for the errors, and to construct correct mathematical structures by discussing them; this process is related to the constructivist learning and mathematical thinking approach. As a data collection tool, a 10-item achievement test containing trick questions designed to identify students' misconceptions was developed by the researchers. Independent and dependent samples t-tests were used in the analysis of the data. The findings of the research showed that the mathematics achievement of the students in the experimental group was significantly higher than that of the control group ($p < .05$). The results reveal that errors made in mathematics education should not only be considered as indicators of failure, but also as teaching tools that structure the learning process. Accordingly, it is recommended that teachers incorporate activities focused on misconceptions into their lessons and implement effective feedback processes for these misconceptions.

Keywords: Mathematics education, exponential expressions, misconception, discussion-based method.

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Sosyo-Kültürel Engeller

Socio-Cultural Barriers in Teaching Turkish to Foreigners

Müslüm SAYHAN

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi AB, muslumsayhan9@gmail.com

Öz

Amaç: Bu çalışmada, yabancılara Türkçe öğretimi sürecinde karşılaşılan sosyo-kültürel engellerin dil öğrenme üzerindeki etkileri ele alınmıştır. Farklı kültürlerden gelen öğrencilerin, yeni bir dil öğrenirken aynı zamanda kültürel uyum sağlamaya çalışmaları, bu süreci daha karmaşık hale getirmektedir. Bu nedenle çalışmada özellikle kültürel uyum, iletişim ve motivasyon gibi unsurların nasıl etkilendiği üzerinde durulmuştur.

Yöntem: Araştırma kapsamında, konu ile ilgili yapılmış beş farklı akademik çalışma incelenmiştir. Bu çalışmaların bazıları öğrenci görüşlerine, bazıları öğretmen gözlemlerine, bazıları ise anket verilerine dayanmaktadır. Farklı yöntemlerle elde edilen bu veriler bir arada değerlendirilmiş ve ortak noktalar belirlenmeye çalışılmıştır. Bu süreçte doküman incelemesi yöntemi temel alınmıştır.

Bulgular: İnceleme sonucunda, sosyo-kültürel engellerin öğrencilerin dil öğrenme sürecini doğrudan etkilediği görülmüştür. Özellikle öğrencilerin bulundukları ortama uyum sağlamakta zorlanmaları, iletişim kurarken çekingen davranmalarına neden olmaktadır. Bunun yanında, günlük hayattaki davranış biçimleri ve iletişim tarzlarındaki farklılıklar zaman zaman yanlış anlaşılmalara yol açabilmektedir. Bu durum da öğrencilerin derse katılımını ve Türkçeyi aktif kullanma isteğini azaltmaktadır. Dolayısıyla, motivasyon üzerinde de olumsuz bir etki ortaya çıkmaktadır.

Sonuç: Yabancılara Türkçe öğretiminde sadece dil bilgisi kurallarına odaklanmanın yeterli olmadığı anlaşılmaktadır. Öğrencilerin içinde bulundukları kültürel ortamı tanımaları ve bu ortama uyum sağlamaları da en az dil öğrenimi kadar önemlidir. Bu yüzden öğretim sürecinde kültürel unsurların da dikkate alınması ve öğrencilerin kendilerini daha rahat ifade edebilecekleri ortamların oluşturulması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe öğretimi, sosyo-kültürel engeller, kültürel uyum, iletişim, motivasyon

Abstract

Purpose: In this study, the effects of socio-cultural barriers encountered in the process of teaching Turkish to foreigners on language learning were examined. Students coming from different cultures try to adapt culturally while learning a new language, which makes this process more complex. Therefore, the study particularly focused on how elements such as cultural adaptation, communication, and motivation are affected.

Method: Within the scope of the research, five different academic studies related to the subject were examined. Some of these studies are based on student opinions, some on teacher observations, and others on survey data. The data obtained through different methods were evaluated together, and common points were tried to be identified. In this process, the document analysis method was taken as the basis.

Findings: As a result of the examination, it was observed that socio-cultural barriers directly affect students' language learning process. In particular, students' difficulty in adapting to the environment they are in causes them to behave timidly while communicating. In addition, differences in daily behavior patterns and communication styles may sometimes lead to misunderstandings. This situation also reduces students' participation in lessons and their willingness to use Turkish actively. Therefore, a negative effect on motivation also emerges.

Conclusion: It is understood that focusing only on grammar rules is not sufficient in teaching Turkish to foreigners. It is at least as important for students to recognize the cultural environment they are in and to adapt to this environment as language learning itself. Therefore, cultural elements should also be taken into consideration in the teaching process, and environments where students can express themselves more comfortably should be created.

Keywords: Teaching Turkish to foreigners, socio-cultural barriers, cultural adaptation, communication, motivation

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Öğrencilerin Konuşma Becerisini Geliştirmeye Yönelik Yapılabilecek Çalışmalar

Possible Approaches to Developing Students' Speaking Skills in Turkish Language Instruction for Foreigners

Feyza ONAT

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD, onatfeyza00@gmail.com

Öz

Amaç: Bu çalışmanın temel amacı, Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi (YDTÖ) sürecinde öğrencilerin en çok zorlandığı alanlardan biri olan konuşma becerisinin geliştirilmesine yönelik etkili yöntem, teknik ve materyal kullanımını incelemektir. Konuşma becerisi, bireyin zihinsel sözlüğünde yer alan çok sayıdaki kelime arasından uygun olanı kısa sürede seçip dilbilgisel olarak yapılandırmasını gerektiren dinamik ve karmaşık bir süreçtir. Bu bağlamda araştırma, öğrencilerin sözlü anlatım sırasında karşılaştıkları bilişsel yükü azaltacak, akıcılıklarını artıracak ve iletişim süreçlerini daha etkili hale getirecek yöntem ve uygulamaları belirlemeyi amaçlamaktadır. Ayrıca, bu hızlı işlemleme sürecinde ortaya çıkan güçlükleri aşmaya yönelik teknik araç ve etkinliklerin sistemli bir biçimde ortaya konulması hedeflenmektedir.

Yöntem: Bu araştırmada nitel araştırma desenlerinden doküman analizi yöntemi benimsenmiştir. Yabancılara Türkçe öğretimi alanında konuşma becerisine odaklanan güncel makaleler, lisansüstü tezler ve ders kitapları taranmıştır. Elde edilen veriler; konuşma becerisinin bilişsel ve psikolojik boyutları (kaygı, motivasyon, bilişsel yük), sözlü üretim hızı ile kelime geri çağırma süreçleri arasındaki ilişki ve bu süreci destekleyen öğretim yaklaşımları çerçevesinde analiz edilmiştir. Ayrıca, iletişimsel yaklaşım, oyunlaştırma ve drama gibi sınıf içi uygulamalar ile mobil uygulamalar ve sanal gerçeklik gibi teknoloji tabanlı araçların konuşma becerisine katkısı tematik olarak incelenmiştir.

Bulgular: Araştırma bulguları, konuşma becerisinin diğer dil becerilerine kıyasla daha yoğun ve anlık bir zihinsel işlemleme süreci gerektirdiğini ortaya koymaktadır. Konuşmanın zaman baskısı altında gerçekleşen doğası, öğrencilerin zihinsel sözlüklerinde yeterli kelime bilgisi bulunsa dahi bu kelimelere hızlı ve doğru biçimde erişmelerini zorlaştırmaktadır. Bu durum, özellikle uygun kelimeyi bulamama kaygısını artırarak öğrencilerin iletişimden kaçınmalarına ve sözlü üretim süreçlerinde aksamalara yol açmaktadır. Yazılı anlatımdan farklı olarak konuşmanın geri döndürülemez ve eşzamanlı yapısı, hata yapma korkusuyla birleştiğinde bilişsel tıkanıklıkları daha da belirgin hâle getirmektedir. Bunun yanı sıra, öğrencilerin okuma ve dinleme becerileri gelişmiş olsa bile, kaygı ve motivasyon gibi duyuşsal faktörlerin konuşma performansı üzerinde belirleyici bir etkiye sahip olduğu görülmüştür. Öğretim süreçlerinde dil bilgisi odaklı yaklaşımların ağırlıkta olması ve iletişimsel etkinliklere yeterince yer verilmemesi, konuşma becerisinin gelişimini sınırlayan temel unsurlar arasında yer almaktadır. Ayrıca, görsel ve işitsel materyallerle desteklenen teknoloji tabanlı uygulamaların öğrencilerin zihinsel sözlüklerine erişim hızını artırarak konuşma performansına olumlu katkı sağladığı belirlenmiştir. Bu doğrultuda, etkileşimsel ve iletişimsel odaklı öğretim ortamlarının, öğrencilerin kelime seçme ve dilsel yapılandırma süreçlerini hızlandırdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Sonuç: Sonuç olarak, yabancılara Türkçe öğretiminde konuşma becerisi yalnızca dilsel bir üretim süreci değil, aynı zamanda zihinsel işlemleme hızı ve öz güvenle doğrudan ilişkili çok boyutlu bir beceridir. Bu nedenle etkili bir konuşma eğitimi, sadece kelime bilgisini artırmaya odaklanmak yerine, öğrencilerin zihinsel sözlüklerinden uygun ifadeleri hızlı ve doğru biçimde geri çağırabilme becerilerini geliştirmeyi hedeflemelidir. Konuşma sırasında ortaya çıkan zaman baskısı ve bilişsel yük göz önünde bulundurulduğunda, kalıplaşmış ifadelerin öğretimine ağırlık verilmesi, öğrencilerin sözlü üretim süreçlerini kolaylaştıran önemli bir strateji olarak öne çıkmaktadır. Bununla birlikte, öğrencilerin hata yapma kaygısını en aza indiren, iletişim odaklı ve uygulama ağırlıklı öğrenme ortamlarının oluşturulması, konuşma becerisinin gelişiminde kritik bir rol oynamaktadır. Yazılı anlatımın aksine konuşmanın anlık ve geri döndürülemez doğası dikkate alındığında, öğretim sürecinde akıcılık ve iletişimsel yeterlilik, dil bilgisel doğruluğun önüne geçmelidir. Bu doğrultuda, ölçme ve değerlendirme süreçlerinde de öğrencinin mesajı etkili biçimde iletebilme becerisi ve akıcılığı temel ölçütler olarak benimsenmelidir. Bu yaklaşım, öğrencilerin hem bilişsel yükünü azaltacak hem de kendilerini daha özgüvenli ve etkin bir şekilde ifade edebilmelerine olanak sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe Öğretimi, Konuşma Becerisi, İletişim, Öğretim Ortamı.

Abstract

Purpose: The primary objective of this study is to examine the use of effective methods, techniques, and materials aimed at developing speaking skills—one of the areas where students face the greatest challenges in the process of Teaching Turkish as a Foreign Language (TTFL). Speaking is a dynamic and complex process that requires individuals to quickly select the appropriate word from the vast number of words in their mental lexicon and structure it grammatically. In this context, the study aims to identify methods and practices that will reduce the cognitive load students face during oral expression, enhance their fluency, and make their communication processes more effective. Additionally, the study aims to systematically present technical tools and activities designed to overcome the difficulties arising from this rapid processing process.

Method: In this study, the document analysis method, one of the qualitative research designs, was adopted. Current articles, graduate theses, and textbooks focusing on speaking skills in the field of teaching Turkish to non-native speakers were reviewed. The data obtained were analyzed within the framework of the cognitive and psychological dimensions of speaking skills (anxiety, motivation, cognitive load), the relationship between speaking production speed and word retrieval processes, and the instructional approaches that support this process. Additionally, the contribution of in-class applications such as the communicative approach, gamification, and drama, as well as technology-based tools like mobile applications and virtual reality, to speaking skills was examined thematically.

Findings: The research findings reveal that speaking skills require a more intensive and immediate mental processing compared to other language skills. The nature of speaking, which occurs under time pressure, makes it difficult for students to access words quickly and

accurately, even if they possess sufficient vocabulary in their mental lexicon. This situation, particularly by increasing anxiety about not being able to find the right word, leads students to avoid communication and causes disruptions in their oral production processes. Unlike written expression, the irreversible and simultaneous nature of speaking, when combined with the fear of making mistakes, makes cognitive blocks even more pronounced. Furthermore, even when students' reading and listening skills are well-developed, it has been observed that affective factors such as anxiety and motivation have a decisive impact on speaking performance. The prevalence of grammar-focused approaches in teaching processes and the insufficient emphasis on communicative activities are among the key factors limiting the development of speaking skills. Furthermore, it has been determined that technology-based applications supported by visual and auditory materials positively contribute to speaking performance by increasing the speed of access to students' mental lexicons. In this regard, it has been concluded that interactive and communication-focused teaching environments accelerate students' word selection and linguistic structuring processes.

Conclusion: In conclusion, in the teaching of Turkish to non-native speakers, speaking ability is not merely a linguistic production process but a multidimensional skill directly related to mental processing speed and self-confidence. Therefore, effective speaking instruction should aim to develop students' ability to quickly and accurately retrieve appropriate expressions from their mental lexicon, rather than focusing solely on increasing vocabulary knowledge. Considering the time pressure and cognitive load that arise during speaking, prioritizing the teaching of set phrases emerges as a key strategy that facilitates students' oral production processes. Furthermore, creating communication-focused and practice-oriented learning environments that minimize students' fear of making mistakes plays a critical role in the development of speaking skills. Given the immediate and irreversible nature of speaking, unlike written expression, fluency and communicative competence should take precedence over grammatical accuracy in the teaching process. Accordingly, in assessment and evaluation processes, the student's ability to effectively convey a message and their fluency should be adopted as primary criteria. This approach will both reduce students' cognitive load and enable them to express themselves more confidently and effectively.

Keywords: Teaching Turkish to Foreigners, Speaking Skills, Communication, Teaching Environment.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde Yer Alan Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi Kapsamında Türkçe Dersi Öğretim Programının Değer Sınıflandırmaları Bağlamında İncelenmesi

Examination of the Turkish Language Curriculum in the Context of Value Classifications within the Virtue-Value-Action Framework of the Türkiye Century Education Model

Kemal TEMİZER

Siirt Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Yeni Türk Edebiyatı Bilim Dalı, kemal.temizer@siirt.edu.tr

Öz

Millî Eğitim Bakanlığı tarafından 2024'te geliştirilen Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, eğitim sistemine yeni bir bakış açısı kazandırarak öğretim programlarını Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi doğrultusunda yeniden yapılandırmıştır. Bu çerçeve, öğrencilerin yalnızca bilişsel gelişimlerini değil aynı zamanda ahlaki, sosyal ve duyuşsal gelişimlerini de kapsayan bütüncül bir değer sisteminin oluşumunu hedeflemektedir. Bu bağlamda öğretim programlarında yer verilen değerlerin niteliği ve sınıflandırılması, değer eğitimi açısından önemli bir araştırma alanı oluşturmaktadır.

Çalışmanın amacı, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde yer alan Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi kapsamında Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer verilen değerleri belirlemek, bu değerlerin hangi değer sınıflandırmaları içerisinde değerlendirildiğini ortaya koymak ve programda değerlerin dağılımına ilişkin bir analiz sunmaktır. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi desenine göre yürütülmüş olup veriler ilgili öğretim programı dokümanlarından elde edilmiştir. Elde edilen veriler doküman analizi yoluyla çözümlenmiştir.

Araştırma bulgularının, Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer verilen değerlerin sosyal, millî, bilimsel, estetik ve kültürel boyutlar çerçevesinde çeşitlilik gösterdiğini ortaya koyması beklenmektedir. Bununla birlikte Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi'nde yer alan bazı değerlerin programda sınırlı düzeyde temsil edildiği ya da farklı bağlamlarda ele alındığı görülmektedir. Değerlerin sınıf düzeylerine göre dağılımı incelendiğinde, programın sarmal yapısı doğrultusunda değerlerin giderek derinleştiği ancak bazı değerlerin program bütünlüğü içerisinde yeterince dengeli dağılmadığı dikkat çekmektedir.

Sonuç olarak bu çalışma, Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın değer eğitimi açısından Millî Eğitim Bakanlığının 2024 yılında uygulamaya koyduğu Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli ile ne ölçüde uyumlu olduğunu ortaya koymaya çalışmakta ve program geliştirme ile değerlendirme çalışmalarına katkı sunmayı hedeflemektedir. Ayrıca değer sınıflandırmaları bağlamında elde edilen bulguların, öğretim programlarının daha dengeli ve bütüncül bir değer yapısı ile geliştirilmesine yönelik önemli çıkarımlar sunduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi, Türkçe Dersi, Değer Eğitimi, Değer Sınıflandırmaları.

Abstract

The Türkiye Century Education Model, introduced by the Ministry of National Education in 2024, has brought a new perspective to the Turkish education system by restructuring curricula in line with the Virtue-Value-Action Framework. This framework aims to foster a holistic value system that encompasses not only students' cognitive development but also their moral, social, and affective development. In this respect, the nature and classification of the values included in curricula constitute an important area of inquiry within values education.

This study aims to identify the values embedded in the Turkish Language Curriculum within the scope of the Virtue-Value-Action Framework of the Türkiye Century Education Model, to determine the value classifications to which these values belong, and to present an analysis of their distribution throughout the curriculum. The study was conducted using the document analysis design, one of the qualitative research methods, and the data were obtained from the relevant curriculum documents. The collected data were analyzed through document analysis.

The findings are expected to show that the values included in the Turkish Language Curriculum display diversity across social, national, scientific, aesthetic, and cultural dimensions. At the same time, some of the values emphasized in the Virtue-Value-Action Framework appear to be represented only to a limited extent in the curriculum or addressed in different contexts. An examination of the distribution of these values across grade levels further indicates that, in line with the spiral structure of the curriculum, values become progressively deepened; however, some values do not appear to be distributed in a sufficiently balanced manner throughout the program as a whole.

In conclusion, this study seeks to reveal the extent to which the Turkish Language Curriculum aligns with the Türkiye Century Education Model, implemented by the Ministry of National Education in 2024, in terms of values education, and aims to contribute to curriculum development and evaluation studies. It is also believed that the findings obtained within the context of value classifications offer important implications for the development of curricula based on a more balanced and holistic value structure.

Keywords: Türkiye Century Education Model, Virtue-Value-Action Framework, Turkish Language Curriculum, Values Education, Value Classifications.

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Mizah ve Karikatür Kullanımının İncelenmesi
An Examination of the Use of Humor and Cartoons in Teaching Turkish to Foreigners

Zehra TURAN

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD, turanzehra763@gmail.com,

Öz

Amaç: Bu çalışmanın temel gayesi, yabancılara Türkçe öğretimi sürecinde mizah ve karikatür kullanımının dil öğrenimi üzerindeki çok boyutlu etkilerini incelemektir. Araştırma boyunca; öğrenen motivasyonunun artırılması, dil becerilerinin geliştirilmesi, kültürel aktarımın kolaylaştırılması ve öğrenme sürecinin daha kalıcı hale getirilmesi gibi temel unsurların, mizah ve karikatür aracılığıyla nasıl desteklendiği ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Yöntem: Metodolojik olarak, nitel araştırma yöntemlerinden yararlanılmış; alan yazın taraması, doküman incelemesi ve içerik analizi teknikleri birlikte kullanılmıştır. Yabancılara Türkçe öğretimine yönelik hazırlanan ders materyalleri, akademik çalışmalar ve uygulama örnekleri incelenmiş; mizah ve karikatürün dil öğretimindeki işlevi, öğrenen üzerindeki etkileri ve öğretim sürecine katkıları tematik bir çerçevede kapsamlı biçimde analiz edilmiştir.

Bulgular: İnceleme sonucunda, mizah ve karikatür kullanımının yabancı dil olarak Türkçe öğrenen bireylerin derse olan ilgisini artırdığı, öğrenme sürecini daha canlı ve akılda kalıcı hale getirdiği açıkça görülmüştür. Özellikle karikatürlerin, görsel ve mizahi yapıları sayesinde öğrencilerin dikkatini derse çektiği; kelime öğretimi, deyim ve atasözlerinin kavratılması ile dil bilgisi yapılarının anlaşılmasında etkili olduğu belirlenmiştir. Bunun yanı sıra, mizahi unsurların öğrencilerin yorumlama, çıkarım yapma ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirdiği; aynı zamanda kültürel ögelerin aktarımında güçlü bir araç olarak işlev gördüğü tespit edilmiştir. Tüm bu bulgular, mizah ve karikatürün dil öğretim sürecinde yalnızca eğlenceli bir unsur değil, aynı zamanda pedagojik açıdan işlevsel bir araç olduğunu ortaya koymaktadır.

Sonuç: Yabancılara Türkçe öğretiminde mizah ve karikatür kullanımının öğrenme sürecine önemli katkılar sağladığı anlaşılmaktadır. Bu unsurların, geleneksel öğretim yöntemlerinin ötesine geçerek öğrenme ortamlarını daha etkili ve etkileşimli hale getirdiği görülmektedir. Öğretim sürecinde bilinçli ve amaçlı bir şekilde kullanılan mizah ve karikatür hem dil becerilerinin gelişimini desteklemekte hem de öğrenme sürecine olumlu bir atmosfer kazandırmaktadır. Bu bağlamda, mizah ve karikatürün yabancılara Türkçe öğretiminde daha sistemli ve yaygın bir şekilde kullanılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe öğretimi, Mizah, Karikatür, Dil Öğretimi, Kültürel Aktarım.

Abstract

Objective: The main aim of this study is to examine the multifaceted effects of using humor and cartoons in the process of teaching Turkish to foreigners on language learning. Throughout the research, an attempt was made to reveal how fundamental elements such as increasing learner motivation, improving language skills, facilitating cultural transfer, and making the learning process more permanent are supported through humor and cartoons.

Method: Methodologically, qualitative research methods were utilized, employing a combination of literature review, document analysis, and content analysis techniques. Course materials prepared for teaching Turkish to foreigners, academic studies, and practical examples were examined. The function of humor and cartoons in language teaching, their effects on learners, and their contributions to the teaching process were comprehensively analyzed within a thematic framework. The findings of the study indicate that the use of humor and cartoons as a foreign language in Turkish... It has been clearly observed that cartoons increase learners' interest in the lesson, making the learning process more lively and memorable. In particular, cartoons, thanks to their visual and humorous structure, have been found to attract students' attention to the lesson and to be effective in teaching vocabulary, understanding idioms and proverbs, and comprehending grammatical structures. Furthermore, it has been determined that humorous elements develop students' interpretation, inference, and critical thinking skills, and also function as a powerful tool in the transmission of cultural elements. All these findings demonstrate that humor and cartoons are not only an entertaining element in the language teaching process, but also a functional tool from a pedagogical perspective.

Conclusion: In conclusion, it is understood that the use of humor and cartoons in teaching Turkish to foreigners makes significant contributions to the learning process. These elements are seen to go beyond traditional teaching methods, making learning environments more effective and interactive. Humor and cartoons, used consciously and purposefully in the teaching process, both support the development of language skills and create a positive atmosphere for learning. In this context, it is recommended that humor and cartoons be used more systematically and widely in teaching Turkish to foreigners.

Keywords: Teaching Turkish to foreigners, Humor, Cartoons, Language Teaching, Cultural Transfer

Fen Eğitiminde Kuklacılık Kullanılarak Yürütülen Araştırmaların Son On Yıla Yönelik Sistematik Derlemesi

A Systematic Review of Research Using Puppetry in Science Education Over the Last Ten Years

Dr. Öğretim Üyesi Ersin ELMACI

Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Fen Bilimleri Öğretmenliği Ana Bilim Dalı, ersinelmaci@siirt.edu.tr

Öz

Bu araştırmanın amacı, fen eğitimi kapsamında kuklacılık yönteminin kullanıldığı erişilebilir tam metinlerin ampirik ve veri destekli raporlarını son on yılda (2016-2025) sistematik bir inceleme ile değerlendirmektir. Araştırma, Nisan 2026'da ERIC, DergiPark, dergi arşivleri, kurumsal açık erişim depoları ve genel internet taraması üzerinden Türkçe ve İngilizce anahtar kelimelerle gerçekleştirilmiştir. Tam metinde ulaşılan 14 kayıt, uygunluk açısından gözden geçirilmiş; doğrudan fen/fen-STEM ile ilgili olmayan ya da yeterli veri sunmayan iki kayıt hariç tutulduktan sonra, 12 rapor inceleme kapsamına alınmıştır. Aynı araştırma projesine dayanan tez ve makaleler, tek bir çalışma ailesi olarak bir araya getirilmiş ve nihai sentez 11 farklı çalışma ailesine dayanmıştır. İncelenen çalışmalar; yayın yılı, ülke, bağlam türü, katılımcı odakları, kuklacılık türü, araştırma tasarımı ve raporlanan ana sonuçlar açısından sistematik derleme yöntemi ile ayrıntılı olarak değerlendirilmiştir. Sonuçlar, literatürün büyük ölçüde Türkiye ve Güney Afrika'da yoğunlaştığını, ayrıca ABD ve Birleşik Krallık'tan da örneklerin yer aldığını göstermektedir. Araştırılan çalışmalar, erken çocukluk fen eğitimi, biyoloji, astronomi, ekoloji, informal STEM ve bilim iletişimi gibi çeşitli alanlarda yer aldığı tespit edilmiştir. Aynı zamanda bulgular, kuklacılığın motivasyon, tutum/öz yeterlilik, katılım, kavram anlayışı, öğretmen adayı gelişimi ve bilim iletişimi sonuçlarıyla genellikle olumlu bir şekilde ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır. Bununla beraber, kanıt temeli metodolojik çeşitlilik göstermektedir. Küçük ölçekli, uygulamaya dayalı ve ön test-son test düzenine sahip çalışmalar yaygındır, ancak doğrudan karşılaştırmalı desenler ve uzun dönem izleme verileri oldukça sınırlıdır. Sonuç olarak, kuklacılık, özellikle anlatım, rol üstlenme, kukla yapım-oynatımı, ortak üretim ve yapılandırılmış tartışma ile birleştiğinde fen eğitimi için umut verici bir pedagojik yaklaşım olarak değerlendirilmektedir. Fakat hangi içerik ve yaş grubunda daha etkili olduğuna dair daha sağlam kanıtlarla test edilmesine ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Fen eğitimi, Kuklacılık, Sistematik derleme, STEM, Bilim İletişimi

Abstract

The aim of this research is to systematically review empirical and data-supported reports of accessible full-text studies using puppetry methods in science education over the last decade (2016-2025). The research was conducted in April 2026 using Turkish and English keywords via ERIC, DergiPark, journal archives, institutional open access repositories, and a general internet search. Fourteen records accessed in full text were reviewed for suitability; after excluding two records that were not directly related to science/science-STEM or did not provide sufficient data, 12 reports were included in the review. Theses and articles based on the same research project were grouped together as a single study family, and the final synthesis was based on 11 different study families. The studies examined were evaluated in detail using a systematic review method in terms of publication year, country, context type, participant focus, type of puppetry, research design, and reported main results. The results show that the literature is largely concentrated in Turkey and South Africa, and also includes examples from the USA and the UK. The studies investigated have found that puppetry is involved in various fields such as early childhood science education, biology, astronomy, ecology, informal STEM, and science communication. The findings also reveal that puppetry is generally positively correlated with motivation, attitude/self-efficacy, engagement, concept understanding, teacher development, and science communication outcomes. However, the evidence base shows methodological variability. Small-scale, application-based studies with pre-test-post-test designs are common, but direct comparative designs and long-term follow-up data are quite limited. In conclusion, puppetry is considered a promising pedagogical approach for science education, especially when combined with narration, role-playing, puppet making and playing, collaborative production, and structured discussion. However, it needs to be tested with more robust evidence regarding which content and age group it is most effective for.

Keywords: Science education, Puppetry, Systematic review, STEM, Science Communication

Zihinsel Yetersizliğe Sahip Bireylere Fen Öğretiminde Kullanilan Tek Denekli Deneysel Araştirmalarin Sistematik Derlemesi

A Systematic Review of Single-Subject Experimental Studies Used in Science Education for Individuals with Intellectual Disabilities

Dr. Öğretim Üyesi Ersin ELMACI

Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Fen Bilimleri Öğretmenliği Ana Bilim Dalı, ersinelmaci@siirt.edu.tr

Öz

Bu araştımanın amacı, zihinsel yetersizliği bulunan bireylere fen bilimleri eğitimi kapsamında kullanılan tek denekli deneysel araştırmaları sistematik derleme yöntemi ile incelemektir. Araştırma yöntemi olarak sistematik derleme yöntemi kullanılmıştır. Çalışma kapsamına 2009-2025 yılları arasında yayımlanan ve zihinsel yetersizliğe sahip bireyleri konu alan, tek denekli ya da tek denekli mantığına dayanan 15 araştırma bulunmaktadır. Araştırmaları dahil etme kriterleri doğrultusunda belirlenen çalışmalar; yayın dönemi, katılımcı özellikleri, öğretim ortamları, müdahale türü, araştırma deseni, kalıcılık, genelleme, sosyal geçerlik ve temel bulgu şekli bakımından kodlanmıştır. Bulgular, ilgili araştırmaların özellikle 2021 sonrasında belirgin şekilde artış gösterdiğini ve teknoloji destekli uygulamaların görünürlüğünün arttığını ortaya koymaktadır. Bununla beraber çalışma sonuçlarına göre, öğretimdeki başarının sadece teknoloji kullanımından kaynaklanmadığını; ipucu sunma, açık öğretim, yapılandırılmış öğretim, akran destekli öğretim, sorgulamaya dayalı öğretim ve sistematik öğretim düzenlemeleri ile desteklendiğinde güç kazandığını belirtmektedir. Araştırmalarda en çok kullanılan desenlerin çoklu yoklama ve çoklu başlama desenleri olduğu, katılımcıların ise genel olarak 3-5 öğrenci düzeyinde olduğu tespit edilmiştir. İncelenen araştırmalarda öğrencilerin doğru tepki ortaya koyma, problem çözme, dinlediğini anlama, bilimsel sunum gerçekleştirme ve fene yönelik okuryazarlık becerilerinde genel anlamda gelişim gösterdikleri raporlanmıştır. Genelleme, sosyal geçerlik ve kalıcılık verisi ortaya koyan araştırmalarda büyük ölçüde olumlu sonuçlar ortaya çıkmıştır. Ayrıca bulgular, kaynaştırma ortamlarında yürütülen uygulamaların da etkili sonuçlar üretebildiğini göstermektedir. Sonuç itibariyle literatür, zihinsel yetersizliğe sahip bireylerin iyi yapılandırılmış ve sistematik biçimde sunulan öğretim süreçleri vasıtasıyla fen eğitimi kapsamında etkili sonuçlar ortaya koyabildiğini göstermektedir. Son olarak literatürde daha fazla karşılaştırmalı müdahale araştırmalarına, kaynaştırma eğitimi ortamlarında gerçekleştirilen uygulamalara, daha karmaşık bilimsel süreç becerilerine odaklanan araştırmalara ve uzun dönemli izleme verileri ortaya koyan araştırmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Fen eğitimi, Zihinsel yetersizlik, Tek denekli deneysel araştırma, Sistematik derleme

Abstract

The aim of this research is to systematically review single-subject experimental studies used in science education for individuals with intellectual disabilities. The systematic review method was used as the research method. The study included 15 studies published between 2009 and 2025 that dealt with individuals with intellectual disabilities and were either single-subject or based on a single-subject logic. Studies selected according to inclusion criteria were coded in terms of publication period, participant characteristics, teaching environments, type of intervention, research design, retention, generalization, social validity, and main finding type. The findings reveal that relevant studies have increased significantly, especially after 2021, and that the visibility of technology-supported applications has increased. However, according to the study results, success in teaching is not solely due to the use of technology; it gains strength when supported by cueing, open instruction, structured instruction, peer-supported instruction, inquiry-based instruction, and systematic instruction arrangements. It was determined that the most commonly used designs in the studies were multiple probe and multiple baseline designs, and the number of participants was generally 3-5 students. The studies reviewed reported that students showed overall improvement in their ability to respond appropriately, solve problems, understand what they hear, deliver scientific presentations, and demonstrate science literacy. Research demonstrating generalization, social validity, and persistence data largely yielded positive results. Furthermore, the findings indicate that practices implemented in inclusive settings can also produce effective outcomes. In conclusion, the literature shows that individuals with intellectual disabilities can achieve effective results in science education through well-structured and systematically presented instructional processes. Finally, the literature highlights a need for more comparative intervention studies, research focusing on practices in inclusive education settings, research focusing on more complex scientific process skills, and research providing long-term follow-up data.

Keywords: Science education, Intellectual disability, Single-subject experimental research, Systematic review

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kelime Dağarcığı Geliştirme Yöntemleri

Methods for Developing Vocabulary in Teaching Turkish to Foreigners

Kübra ŞEN

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD, kubrazana65@gmail.com

Öz

Bu çalışmanın amacı, yabancılara Türkçe öğretiminde sözcük dağarcığını geliştirmeye yönelik etkili teknikleri belirlemek ve öğretim sürecini daha verimli hâle getirecek yöntemler önermektir. Ayrıca, dil öğretiminde çoklu zekâ kuramı, müzik dinlemenin ve sözlük kullanımının rolünü ortaya koyarak farklı öğrenme stillerine uygun öğretim yaklaşımlarının önemini vurgulamak hedeflenmiştir. Araştırmada nitel bir yaklaşım benimsenmiş, literatür taraması yapılarak yabancılara Türkçe öğretimi ve sözcük öğretimiyle ilgili kuramsal bilgiler incelenmiştir. Çoklu zekâ kuramı temel alınarak farklı zekâ türlerine uygun öğretim teknikleri analiz edilmiş ve bu tekniklerin sınıf içi uygulamalarına yönelik örnekler sunulmuştur. Ayrıca sözcük dağarcığı gelişiminde hedef kitlenin özellikleri göz ardı edilmeden ihtiyaç analizi yaparak öğrencinin sosyal durumu veya konumuna uygun bir biçimde öğretilmek gerekir. Öğretilecek sözcüklerin belirlenmesinde somut sözcüklerin soyut sözcüklerden oranla daha iyi öğrenildiği göz ardı edilmemelidir. Araştırma sonucunda, sözcük öğretiminde tek tip yöntemlerin yeterli olmadığı, öğrencilerin farklı zekâ alanlarına hitap eden çeşitli tekniklerin birlikte kullanılmasının öğrenmeyi daha etkili hâle getirdiği belirlenmiştir. Görsel, işitsel, sosyal ve bedensel etkinliklerin kullanılması; oyunlar, drama, şarkılar ve görsel materyallerle desteklenen öğretimin sözcük öğrenimini kolaylaştırdığı görülmüştür. Ayrıca, somut sözcüklerin öncelikli olarak öğretilmesi, tekrarın önemi, sözcükler arasında anlam ilişkisi kurulması, sözcüklerden oluşan bir sözlük yapımı ve öğrenilen bilgilerin düzenli olarak pekiştirilmesi gerektiği tespit edilmiştir. Yabancılara Türkçe öğretiminde başarı, öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alan, çeşitli öğretim tekniklerinin birlikte kullanıldığı bir öğretim sürecine bağlıdır. Çoklu zekâ kuramına dayalı etkinliklerin kullanılması, sözlük kullanımı ve şarkı dinlemenin sözcük dağarcığının geliştirilmesinde önemli katkılar sağlamaktadır. Bu doğrultuda, öğretmenlerin farklı zekâ alanlarına hitap eden yöntem ve teknikleri bilinçli bir şekilde kullanmaları ve öğretim sürecini bu doğrultuda planlamaları gerekmektedir. Ayrıca, öğretmen yetiştirme programlarında yabancılara Türkçe öğretimine yönelik derslere daha fazla yer verilmesi, bu alandaki başarıyı artıracaktır.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe öğretimi, sözcük dağarcığı, çoklu zekâ kuramı, dil öğretim teknikleri, öğrenme yöntemleri

Abstract

The aim of this study is to identify effective techniques for developing vocabulary in teaching Turkish to foreigners and to suggest methods that will make the teaching process more efficient. Furthermore, it aims to highlight the importance of teaching approaches suitable for different learning styles by revealing the role of multiple intelligence theory, listening to music, and dictionary use in language teaching. A qualitative approach was adopted in the research, and theoretical information regarding teaching Turkish to foreigners and vocabulary teaching was examined through a literature review. Based on the multiple intelligence theory, teaching techniques suitable for different types of intelligence were analyzed, and examples of classroom applications of these techniques were presented. In addition, it is necessary to conduct a needs analysis, taking into account the characteristics of the target audience, and to teach in a way that is appropriate to the student's social situation or position. When determining the words to be taught, it should not be overlooked that concrete words are learned better than Abstract words. Findings: The research revealed that single, uniform methods are insufficient for vocabulary teaching, and that using a combination of techniques addressing different intelligence areas of students makes learning more effective. The use of visual, auditory, social, and bodily activities; teaching supported by games, drama, songs, and visual materials was found to facilitate vocabulary learning. Furthermore, it was determined that prioritizing the teaching of concrete words, the importance of repetition, establishing semantic relationships between words, creating a vocabulary dictionary, and regularly reinforcing learned information are necessary. Conclusion: Success in teaching Turkish to foreigners depends on a teaching process that considers the individual differences of students and uses a combination of various teaching techniques. The use of activities based on the theory of multiple intelligences, the use of dictionaries, and listening to songs significantly contribute to vocabulary development. Therefore, teachers need to consciously use methods and techniques that address different intelligence areas and plan the teaching process accordingly. Additionally, including more courses on teaching Turkish to foreigners in teacher training programs will increase success in this field.

Keywords: Teaching Turkish to foreigners, vocabulary, multiple intelligence theory, language teaching techniques, learning methods.

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Ses Bilgisi (Fonetik ve Fonoloji) Öğretiminde Karşılaşılan Güçlükler

Challenges Encountered in Teaching Phonetics and Phonology in Turkish Language Instruction for Foreigners

İclal ETE

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD iclalete1003@gmail.com

Öz

Bu çalışma, yabancılara Türkçe öğretiminde ses bilgisi (fonetik ve fonoloji) öğretiminde karşılaşılan sorunları ve bu sorunların kaynaklarını bütüncül bir yaklaşımla ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu çalışma kapsamında ve ilgili araştırmalar doğrultusunda, özellikle farklı dil ailelerinden gelen öğrenicilerin bulunduğu çok uluslu sınıflarda Türkçe sesbirimlerin doğru sesletiminin önemli bir güçlük alanı olduğu belirlenmiştir. Bu güçlüklerin, öğrenicilerin hedef dilde ürettikleri sesbirimlerin kendi ana dillerindeki ya da bildikleri diğer dillerdeki sesbirimlerle olan benzerlik ve farklılıklarından kaynaklandığı saptanmıştır. Türkçedeki seslerin ve bu seslerin alfabedeki karşılıklarının dil öğretiminin temel alanlarını doğrudan etkilemesi nedeniyle, "ğ, ş, ç, ı ve ü" gibi Türkçeye özgü harflerin yazımı ve telaffuzu öğreniciler açısından belirgin sorun alanları olarak öne çıkmaktadır. Bu harflerin çoğunun öğrenicilerin daha önce kullandıkları alfabelerde yer almaması hata oranlarını artırmakta; ayrıca öğrenicilerin ana dil özelliklerine bağlı olarak farklı sesbirimlerde zorlanmaları bireysel farklılıkların önemini ortaya koymaktadır. Bununla birlikte, ses bilgisi öğretiminde karşılaşılan sorunların yalnızca dilsel farklılıklardan kaynaklanmadığı; öğretmen yeterliliği, ders kitaplarının niteliği, öğretim programının yapısı ve fiziksel altyapı gibi pedagojik unsurların da süreci doğrudan etkilediği belirlenmiştir. Özellikle öğrencilerin öğrendiklerini pratiğe dökme fırsatlarının sınırlı olması, konuşma becerisine yeterince zaman ayrılmaması, yeterli dönüt verilmemesi ve etkinliklerin gerçek yaşamla yeterince ilişkilendirilmemesi bu sorunları artırmaktadır. Nitekim Ürdün'ün başkenti Amman'daki Yunus Emre Türk Kültür Merkezinde Türkçe öğrenen A2 düzeyindeki 48 öğrencinin yazılı anlatımlarının incelendiği çalışmada toplam 888 ses bilgisi hatası tespit edilmiştir. Bu hataların %46,4'ünün ünlü uyumu, %28,72'sinin ünlü harflerin karıştırılması, %22,75'inin kelime yazımı ve %2,13'ünün ses olaylarıyla ilgili olduğu belirlenmiştir. Sonuç olarak elde edilen bulgular, öğrenicilerin ana dili ile hedef dil arasında karşılaştırmalar yaparak hataya düştüklerini göstermekte ve yabancılara Türkçe öğretiminde ses bilgisi öğretiminin, dilsel ve pedagojik boyutları birlikte ele alan, uygulama temelli ve bütüncül bir yaklaşımla yürütülmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe Öğretimi, Ses Bilgisi, Sesletim Güçlükleri.

Abstract

This study aims to identify the challenges encountered in teaching phonetics and phonology to non-native speakers of Turkish, as well as the sources of these challenges, using a holistic approach. Within the scope of this study and in line with related research, it has been determined that the accurate pronunciation of Turkish phonemes represents a significant area of difficulty, particularly in multilingual classrooms where learners come from different language families. It has been determined that these difficulties stem from the similarities and differences between the phonemes produced by learners in the target language and those in their native languages or other languages they know. Since the sounds in Turkish and their corresponding letters in the alphabet directly impact the fundamental aspects of language instruction, the spelling and pronunciation of Turkish-specific letters such as "ğ, ş, ç, ı, and ü" stand out as distinct problem areas for learners. The fact that most of these letters are not present in the alphabets learners previously used increases error rates; furthermore, learners' difficulties with different phonemes depending on their native language characteristics highlight the importance of individual differences. However, it has been determined that the challenges encountered in phonics instruction do not stem solely from linguistic differences; pedagogical factors such as teacher competence, the quality of textbooks, the structure of the curriculum, and physical infrastructure also directly influence the process. In particular, students' opportunities to apply what they have learned in practice

Keywords: Teaching Turkish to Foreigners, Phonetics, Pronunciation Difficulties.

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Edebi Metin Kullanımı ve Kültürel Aktarım
Use of Literary Texts and Cultural Transfer in Teaching Turkish to Foreigners

Ela ERAT

Siirt Üniversitesi, Türkçe Öğretmenliği, eratelaa@gmail.com

Öz

Bu çalışmanın temel gayesi, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi (YDTÖ) sürecinde edebi eserlerin kullanımının dil becerileri ve kültürel yetkinlik üzerindeki etkilerini incelemektir. Araştırma kapsamında, edebi metinlerin salt dil bilgisi öğretiminin ötesinde, hedef dilin estetik değerlerini ve kültürel kodlarını aktarmadaki işlevi, güncel akademik görüşler ışığında bütüncül bir bakış açısıyla ortaya konulmaya çalışılmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi tekniği kullanılmıştır. Bu doğrultuda; edebi eserlerin seçimi, metin adaptasyon teknikleri ve özgün metin kullanımının öğrenci başarısına etkisi üzerine odaklanan literatürdeki temel çalışmalar tematik bir çözümlemeye tabi tutulmuştur. İlgili akademik yayınlar taranarak; farklı dil seviyelerine uygun tür seçimi ve edebi metinlerin dört temel dil becerisine entegrasyonu üzerine öneriler sentezlenerek sunulmuştur.

Yapılan incelemeler sonucunda, edebi eserlerin dili canlı bağlamında sunan en zengin kaynak olduğu tespit edilmiştir. Edebi metin kullanımının, öğrencilerin söz varlığını geliştirmenin yanı sıra; deyim ve metaforik anlatımları anlamlandırmada anahtar rol oynadığı saptanmıştır. Ayrıca, metin seçiminde öğrencinin ilgi alanı ve dil seviyesinin dikkate alınmasının, edebi esere karşı oluşabilecek duyuşsal engelleri (korku, önyargı vb.) yıktığı ve motivasyonu artırdığı verilerle desteklenmiştir. Özgün metinler ile basitleştirilmiş metinler arasındaki dengeli kullanımın, öğrencinin öz güven gelişimiyle doğrudan ilişkili olduğu görülmüştür. Etkili bir Türkçe öğretimi için edebi eserlerin öğretim materyalleri arasında temel bir izlek haline getirilmesi gerektiği ispatlanmıştır. Metinlerin analiz edilerek işlenmesi, öğrencinin eleştirel düşünme ve yaratıcı yazma becerilerini desteklemektedir. Öğretim süreçlerinde çağdaş ve klasik Türk edebiyatından seçilecek nitelikli örneklerin sunulması, Türkiye'nin dil öğretim vizyonuna derinlik kazandıracaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Öğretimi, Edebi Eserler, Kültürel Aktarım, Metin Seçimi.

Abstract

The primary goal of this study is to examine the impact of using literary works on language skills and cultural competence within the process of Teaching Turkish as a Foreign Language (TTFL). In the scope of this research, an attempt has been made to present a holistic perspective, based on current academic views, regarding the function of literary texts in conveying the aesthetic values and cultural codes of the target language beyond mere grammar instruction. The document analysis technique, one of the qualitative research methods, was employed in this study. Accordingly, key studies in the literature focusing on the selection of literary works, text adaptation techniques, and the impact of using authentic texts on student achievement were subjected to a thematic analysis. By reviewing relevant academic publications, recommendations on selecting genres suitable for different language levels and integrating literary texts into the four basic language skills were synthesized and presented. As a result of the investigations, it was determined that literary works are the richest resources for presenting language in its living context. It was found that the use of literary texts plays a key role in making sense of idioms and metaphorical expressions, in addition to improving students' vocabulary. Furthermore, the data supported that considering the student's interests and language level during text selection breaks down affective barriers (fear, prejudice, etc.) that may arise toward literary works and increases motivation. It was observed that the balanced use of authentic and simplified texts is directly related to the development of the student's self-confidence. In conclusion, it has been proven that literary works should become a core theme among instructional materials for effective Turkish teaching. Processing texts through analysis supports students' critical thinking and creative writing skills. Presenting high-quality examples selected from contemporary and classical Turkish literature in teaching processes will add depth to Turkey's language teaching vision.

Keywords: Turkish Language Teaching, Literary Works, Cultural Transfer, Text Selection.

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Çoklu Zekâ Kuramının Öğretime Uygulanması
Application of the Multiple Intelligence Theory to Teaching Turkish to Foreigners

Aziz Can ÖZER

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD, azizozer1413@gmail.com

Öz

Bu çalışmanın amacı, yabancılara Türkçe öğretiminde Çoklu Zekâ Kuramı'nın etkilerini alan yazında yer alan çalışmalar doğrultusunda incelemektir. Bu kapsamda kuramın öğrencilerin akademik başarıları, dil becerileri, motivasyonları ve öğrenme süreçleri üzerindeki etkileri değerlendirilmiştir. Bu araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. Yabancılara Türkçe öğretimi alanında yapılmış Çoklu Zekâ Kuramı'nı temel alan araştırmalar değerlendirilmiştir. Elde edilen veriler tematik olarak analiz edilerek ortak bulgular çerçevesinde yorumlanmıştır.Alan yazındaki çalışmalar, Çoklu Zekâ Kuramı'nın yabancılara Türkçe öğretiminde akademik başarıyı artırdığını ve öğrenme sürecini verimli hale getirdiğini göstermektedir. Farklı zekâ alanlarına hitap eden öğretim süreçleri, öğrencilerin konuları daha iyi kavramalarına ve öğrendikleri bilgileri daha kalıcı hale getirmelerine katkı sağlamaktadır. Sözel-dilsel zekâya yönelik okuma, yazma ve konuşma etkinlikleri dil gelişimini desteklerken; mantıksal-matematiksel zekâya hitap eden dil bilgisi analizleri kuralların daha iyi kavranmasını sağlamaktadır. Görsel-uzamsal zekâ kapsamında kullanılan resim, video ve kavram haritaları öğrenmeyi somutlaştırırken, bedensel-kinestetik zekâya yönelik drama ve rol yapma etkinlikleri öğrencilerin dili aktif biçimde kullanmalarına katkı sağlamaktadır. Müziksel zekâya hitap eden şarkı ve ritim çalışmaları öğrenme sürecini eğlenceli hale getirirken, sosyal zekâya yönelik grup çalışmaları iletişim becerilerini geliştirmektedir. İçsel zekâya yönelik bireysel çalışmalar öğrencilerin kendi öğrenme süreçlerini fark etmelerine yardımcı olurken, doğa zekâsına yönelik etkinlikler ise dil öğrenimini günlük yaşamla ilişkilendirmektedir. Tüm bu bulgular, Çoklu Zekâ Kuramı'nın öğrencilerin motivasyonunu artırdığını, dil öğrenme kaygısını azalttığını ve özgüvenli bir ortam oluşturduğunu ortaya koymaktadır. Çoklu Zekâ Kuramı, yabancılara Türkçe öğretiminde öğrenme sürecini tekdüze bir yapıdan çıkararak daha esnek, etkili ve öğrenci merkezli bir hale getirmektedir. Öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alan bu yaklaşımın; akademik başarıyı artırdığı, öğrenmeyi kalıcı hale getirdiği ve motivasyonu yükselttiği anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda, yabancılara Türkçe öğretiminde Çoklu Zekâ Kuramı'na dayalı uygulamaların daha yaygın biçimde kullanılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe Öğretimi, Çoklu Zekâ Kuramı, Dil Öğretimi, Öğrenci Merkezli Eğitim.

Abstract

The aim of this study is to examine the effects of the Multiple Intelligence Theory in teaching Turkish to foreigners in line with studies in the literature. In this context, the theory's effects on students' academic success, language skills, motivation, and learning processes were evaluated. In this research, document analysis, a qualitative research method, was used. Research conducted in the field of Turkish language teaching to foreigners that are based on the Multiple Intelligence Theory were evaluated. The obtained data were analyzed thematically and interpreted within the framework of common findings. Studies in the literature show that the Multiple Intelligence Theory increases academic success and makes the learning process more efficient in foreign language Turkish instruction. Instructional processes that address different intelligence areas contribute to students' better understanding of subjects and making the information they learn more lasting. Reading, writing, and subjects related to verbal-linguistic intelligence

Keywords: Teaching Turkish to Foreigners, Multiple Intelligence Theory, Language Teaching, Student-Centered Education

Görsel Sanat ile Desteklenen Fen Öğretiminin Akademik Başarıya, Motivasyona ve Öğrenmelerin Kalıcılığına Etkisi: Kolaj Tekniği

The Effect of Visual Arts-Supported Science Teaching on Academic Achievement, Motivation, and Learning Retention: Collage Technique

Dr. Öğretim Üyesi Aynur KALKANOĞLU

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Matematik ve Fen bilimleri Eğitimi aynuraker@hotmail.com

Ayşegül ÜZÜM

Siirt İl Milli Eğitimi Müdürlüğü aysegulminarana@gmail.com

Öz

Fen bilimleri dersinin öğretiminde, öğrencilerin farklı öğrenme stillerini dikkate alarak soyut ve karmaşık kavramların somutlaştırılması ve daha anlaşılır hale getirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda, görsel sanat tekniklerinin fen öğretimine entegre edilmesi, öğrencilerin derse olan ilgisini artırma, öğrenmeyi destekleme ve bilgilerin kalıcılığını sağlama açısından etkili bir yaklaşım olarak değerlendirilmektedir. Bu anlamda bu araştırmanın amacı görsel sanat tekniklerinden biri olan kolajın Fen öğretimine entegre edilmesinin akademik başarı, motivasyon ile öğrenmenin kalıcılığı üzerindeki etkisini incelemektir.. Araştırma ön test-son test kontrol gruplu deneysel desen baz alınarak yapılmıştır. Araştırma 2023-2024 eğitim-öğretim yılında altıncı sınıfta öğrenim gören toplam 58 öğrenci ile yürütülmüştür. Deneysel uygulama vücudumuzdaki sistemler ünitesi kapsamında 7 hafta boyunca gerçekleştirilmiştir.. Deney grubunda dersler görsel sanat uygulamalarından biri olan kolaj tekniği ile yürütülürken kontrol grubuna ise öğretim programının ön gördüğü uygulamalar yaptırılmıştır. Yurttadur'un (2019) geliştirdiği 'Vücudumuzdaki Sistemler Ünitesi' başarı testi ve Dede ve Yaman'a (2008) ait 'Fen Öğrenmeye Yönelik Motivasyon Ölçeği' verileri toplamak için uygulanmıştır. Araştırmada deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin sontest puanlarındaki anlamlı farkın deney grubu lehine olduğu sonucu elde edilmiştir. Deney grubundaki öğrencilerin akademik başarılarında kalıcılık testi puanları lehine istatistiksel olarak anlamlı fark ortaya çıkmıştır. Fen bilimleri dersi öğretim programındaki uygulamaları yapan kontrol grubundaki öğrencilerin son test ve kalıcılık testi puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark tespit edilmemiştir. Motivasyon açısından değerlendirildiğinde, deney grubundaki öğrencilerin ön test ve son test motivasyon puanları arasında son test lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır. Bununla birlikte, deney ve kontrol gruplarının son test motivasyon puanları karşılaştırıldığında da deney grubu lehine anlamlı bir fark elde edilmiştir. Sonuç olarak, kolaj tekniğinin fen bilimleri öğretiminde kullanılmasının öğrencilerin akademik başarılarını, motivasyonlarını ve öğrenmenin kalıcılığı üzerinde istatistiksel olarak anlamlı ve olumlu etkiler oluşturduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Akademik başarı, Fen bilimleri, görsel sanatlar, kalıcılık, kolaj tekniği, motivasyon, ortaokul öğrencileri

Abstract

In science teaching, it is of great importance to concretize and make more understandable Abstract and complex concepts by taking into account the different learning styles of students. In this context, integrating visual arts techniques into science teaching is considered an effective approach in terms of increasing students' interest in the lesson, supporting learning, and ensuring the retention of information. In this sense, the aim of this research is to examine the effect of integrating collage, one of the visual arts techniques, into science teaching on academic achievement, motivation, and learning retention. The research was conducted based on a pre-test-post-test control group experimental design. The research was conducted with a total of 58 students studying in the sixth grade during the 2023-2024 academic year. The experimental application was carried out for 7 weeks within the scope of the "Systems in Our Body" unit. While the lessons in the experimental group were conducted with the collage technique, one of the visual arts applications, the control group was given the applications foreseen by the curriculum. The 'Systems in Our Body Unit' achievement test developed by Yurttadur (2019) and the 'Motivation Scale for Learning Science' by Dede and Yaman (2008) were applied to collect data. The study found a significant difference in post-test scores between the experimental and control groups, favoring the experimental group. A statistically significant difference was found in the retention test scores of the experimental group students in terms of academic achievement. No statistically significant difference was found between the post-test and retention test scores of the control group students who implemented the science curriculum. In terms of motivation, a statistically significant difference was found between the pre-test and post-test motivation scores of the experimental group students, favoring the post-test. Furthermore, a significant difference was also found in favor of the experimental group when comparing the post-test motivation scores of the experimental and control groups. In conclusion, it can be said that the use of collage technique in science education has statistically significant and positive effects on students' academic achievement, motivation, and learning retention.

Keywords: Academic achievement, Science, Visual arts, Permanence, Collage technique, Motivation, Middle school students

Farklı Katkılama Elementlerinin Al-Cu Ötektik Alaşımının Döküm Fazında Mekanik Özelliklere Etkisinin İncelenmesi

Investigation of the Effect of Different Doping Elements on the Mechanical Properties of Al-Cu Eutectic Alloy in the Casting Phase

Dr. Öğretim Üyesi Aynur KALKANOĞLU

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Matematik ve Fen bilimleri Eğitimi aynuraker@hotmail.com

Öz

Al-Cu alaşımları, hafif yapı uygulamaları nedeniyle 100 yılı aşkın süredir aktif bilimsel araştırma ve teknolojik gelişmeye konu olmuştur. Günümüzde Al-Cu alaşımları, düşük yoğunlukları, hafif olmaları, iyi oksidasyon direnci, makul süneklikleri ve üstün mekanik özellikleri sayesinde havacılık, roket, araç, elektronik ve inşaat endüstrileri gibi çok sayıda mühendislik uygulamasında yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu çalışmada, Al-Cu ötektik alaşım sistemlerine ağırlıkça %2 oranında farklı katkı elementleri (Si, Bi, Sb, Ni ve Co) ilave edilerek elde edilen alaşımların mekanik özellikleri araştırılmıştır. Bu amaçla, Al-33Cu-2X (ağ.%) bileşimindeki üçlü alaşımlar, saflığı %99.95'in üzerinde olan Al, Cu, Si, Bi, Sb, Ni ve Co metalleri kullanılarak vakum atmosferinde hazırlanmıştır. Elde edilen sıvı alaşımlar, döküm fırınında grafit potalara alınarak numune haline getirilmiştir. Üretilen alaşımların döküm halindeki yapıları incelenmiş ve katkı elementlerinin alaşım sistemlerinin mekanik özellikleri üzerindeki etkileri değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında, numunelerin mekanik özelliklerinin belirlenmesi amacıyla mikrosertlik ve çekme dayanımı ölçümleri gerçekleştirilmiştir. Mikrosertlik ölçümleri, 1 g ile 10 kg arasında yük uygulayabilen DuraScan dijital sertlik ölçüm cihazı kullanılarak yapılmıştır. Ölçümlerde numunelere 300 g yük 15 saniye süreyle uygulanmış, enine kesit üzerinden yaklaşık 10 farklı bölgeden alınan değerlerin ortalaması esas alınarak her numune için ortalama mikrosertlik değeri belirlenmiştir. Çekme deneyleri ise oda sıcaklığında, 10^{-3} s^{-1} gerinim hızında, Shimadzu AG-XD üniversal çekme cihazında ASTM E8/E8M standardına uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Çekme numuneleri 4 mm çapında ve 40 mm ölçü boyunda hazırlanmış, çekme doğrultusu numunelerin büyüme yönüne paralel seçilmiştir. Ölçümler dört kez tekrarlanmış ve ortalama değerler dikkate alınmıştır.Elde edilen sonuçlar, katkı elementlerinin Al-Cu ötektik alaşımlarının mekanik özellikleri üzerinde belirgin bir etkiye sahip olduğunu göstermiştir. Mikrosertlik ve çekme dayanımı değerlerinin, katkı elementinin türüne ve ana alaşım sistemine bağlı olarak değiştiği belirlenmiştir. Bu çalışmada elde edilen deneysel bulgular, literatürde yer alan benzer çalışmaların sonuçlarıyla karşılaştırılarak değerlendirilmiş.

Anahtar Kelimeler: Al-Cu Ötektik, üçlü alaşımlar, mikrosertlik, çekme gerilimi

Abstract

Al-Cu alloys have been the subject of active scientific research and technological development for over 100 years due to their lightweight applications. Today, Al-Cu alloys are widely used in numerous engineering applications such as aerospace, rocket, vehicle, electronics, and construction industries thanks to their low density, light weight, good oxidation resistance, reasonable ductility, and superior mechanical properties. In this study, the mechanical properties of alloys obtained by adding 2% by weight of different doping elements (Si, Bi, Sb, Ni, and Co) to Al-Cu eutectic alloy systems were investigated. For this purpose, ternary alloys with the composition Al-33Cu-2X (wt.%) were prepared in a vacuum atmosphere using Al, Cu, Si, Bi, Sb, Ni, and Co metals with a purity above 99.95%. The resulting liquid alloys were transferred to graphite crucibles in the casting furnace to form samples. The cast structures of the produced alloys were examined, and the effects of the additive elements on the mechanical properties of the alloy systems were evaluated. In this study, microhardness and tensile strength measurements were performed to determine the mechanical properties of the samples. Microhardness measurements were carried out using a DuraScan digital hardness tester capable of applying loads between 1 g and 10 kg. In the measurements, a load of 300 g was applied to the samples for 15 seconds, and the average microhardness value for each sample was determined based on the average of the values taken from approximately 10 different regions on the cross-section. Tensile tests were performed at room temperature, at a strain rate of 10^{-3} s^{-1}, on a Shimadzu AG-XD universal tensile testing machine in accordance with the ASTM E8/E8M standard. Tensile specimens were prepared with a diameter of 4 mm and a gauge length of 40 mm, and the tensile direction was chosen parallel to the growth direction of the specimens. Measurements were repeated four times, and the average values were considered. The results obtained have shown that the additive elements have a significant effect on the mechanical properties of Al-Cu eutectic alloys. It was determined that the microhardness and tensile strength values vary depending on the type of additive element and the main alloy system. The experimental findings obtained in this study were evaluated by comparing them with the results of similar studies in the literature.

Keywords: Al-Cu Eutectic, ternary alloys, microhardness, tensile strengt

6. Sınıf Öğrencilerinin Ondalık Sayıların Gösterimi ve Karşılaştırılmasına İlişkin Kavram Yanılgıları ve Zihinsel Süreçlerinin Klinik Mülakatlarla İncelenmesi

Clinical Interviews to Investigate Misconceptions and Mental Processes Regarding the Representation and Comparison of Decimal Numbers in 6th Grade Students

Barış KURDAŞ

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Prof. Dr. Cahit PESEN

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Öz

Ondalık gösterimler, öğrencilerin doğal sayı sisteminden rasyonel sayı düşüncesine geçiş sürecinde karşılaştıkları temel bilişsel eşiklerden biridir. Bu süreçte öğrencilerin doğal sayı kurallarını ondalık sayılara hatalı biçimde transfer ettikleri ve buna bağlı olarak çeşitli kavram yanılgıları geliştirdikleri görülmektedir. Bu araştırmanın amacı, 6. sınıf öğrencilerinin ondalık sayıların gösterimi ve karşılaştırılmasına ilişkin kavram yanılgılarını ve bu yanılgıların altında yatan zihinsel süreçleri nitel olarak incelemektir. Nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseniyle yürütülen bu araştırmanın çalışma grubunu, ölçüt örnekleme yöntemiyle belirlenen altı 6. sınıf ortaokul öğrencisi oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak, 2024 Yılı Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Ortaokul Matematik Dersi Öğretim Programı öğrenme çıktıları ve ilgili ders kitabı içerikleri dikkate alınarak geliştirilen yarı yapılandırılmış klinik mülakat formu kullanılmıştır. Klinik mülakatlar bireysel olarak yürütülmüş olup, beş açık uçlu problem durumundan oluşan görüşmeler ses kaydına alınmıştır. Araştırmanın güvenirlik ve geçerliğini sağlamak amacıyla veri toplama aracı uzman görüşüne sunulmuştur. Veriler içerik analizi ile incelenmiş, kod ve temalar oluşturulmuştur. Kodlayıcı uyumu ile araştırmacılar arası tutarlılık sağlanmıştır. Veriler derinlemesine analiz edilmiştir. Araştırma bulguları, öğrencilerin ondalık gösterimlere ilişkin bilişsel süreçlerinin başarı düzeylerine göre farklılaştığını göstermektedir. Başarı düzeyi düşük öğrencilerin ondalık sayıları anlamlandırmada zorlandıkları ve doğal sayı kurallarını genelleyerek basamak sayısı fazla olan gösterimleri daha büyük kabul ettikleri belirlenmiştir. Orta düzeydeki öğrencilerin benzer yanılgılar sergiledikleri, ancak klinik mülakat sürecindeki yönlendirmelerle hatalarını fark etmeye başladıkları görülmüştür. Başarı düzeyi yüksek öğrencilerin ise başlangıçta bazı yanılgılar gösterse de bu yanılgıları daha kısa sürede düzelttikleri ve kavramsal ilişkileri daha hızlı kurdukları tespit edilmiştir. Çalışma sonucunda, öğrencilerin ondalık gösterimlerde yaptıkları hataların tesadüfi değil, doğal sayı şemalarının ondalık sayılara aşırı genelleştirilmesinden kaynaklanan sistematik yanılgılar olduğu belirlenmiştir. Klinik mülakatların, öğrencilerin hatalarının arkasındaki zihinsel süreçleri ortaya çıkarmada etkili olduğu görülmüştür. Ayrıca derinleştirici sorular ve somut modellerin öğrencilerin kavramsal düzeltme yapmalarını desteklediği tespit edilmiştir. Bu doğrultuda, ondalık gösterimlerin öğretiminde kavramsal temelli ve etkileşimli öğretim süreçlerine yer verilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Matematik eğitimi, ondalık sayılar, basamak değeri, kavram yanılgısı, klinik mülakat.

Abstract

Decimal representations are one of the fundamental cognitive thresholds that students encounter in the transition process from the natural number system to rational number thinking. In this process, students are observed to incorrectly transfer natural number rules to decimal numbers and consequently develop various misconceptions. The aim of this research is to qualitatively examine the misconceptions of 6th-grade students regarding the representation and comparison of decimal numbers and the mental processes underlying these misconceptions. This research, conducted using a case study design from qualitative research methods, included six 6th-grade middle school students selected using criterion sampling. A semi-structured clinical interview form, developed considering the learning outcomes of the 2024 Turkish Century Education Model Middle School Mathematics Curriculum and the relevant textbook content, was used as the data collection tool. Clinical interviews were conducted individually, and the interviews, consisting of five open-ended problem situations, were audio-recorded. To ensure the reliability and validity of the research, the data collection instrument was submitted to expert opinion. The data were analyzed using content analysis, and codes and themes were created. Inter-researcher consistency was ensured through coder agreement. The data were analyzed in depth. The research findings show that students' cognitive processes regarding decimal representations differ according to their achievement levels. It was determined that students with low achievement levels had difficulty understanding decimal numbers and generalized natural number rules, accepting representations with more digits as larger. Students with moderate achievement levels exhibited similar misconceptions, but began to recognize their errors with guidance during the clinical interview process. Students with high achievement levels, although initially showing some misconceptions, corrected these misconceptions more quickly and established conceptual relationships faster. As a result of the study, it was determined that the errors students made in decimal representations were not random, but systematic misconceptions stemming from the overgeneralization of natural number schemas to decimal numbers. Clinical interviews have been shown to be effective in revealing the mental processes behind students' errors. Furthermore, it has been found that reinforcing questions and concrete models support students in making conceptual corrections. Accordingly, it is recommended that conceptually based and interactive teaching processes be incorporated into the teaching of decimal representations.

Keywords: Mathematics education, decimal numbers, place value, misconception, clinical interview.

Batıcılığın Ütopyacı Anlatısı: Ahmet Ağaoğlu'nun "Serbest İnsanlar Ülkesinde" Eseri Üzerinden Siyasal Bir Okuma"

The Utopian Narrative of Westernization: A Political Reading Through Ahmet Ağaoğlu's "Serbest İnsanlar Ülkesinde"

Dr. Ahmet AYDIN

Batman Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, ahmetaydin7@gmail.com

Öz

Bu çalışma, Türkiye Cumhuriyeti'nin tek parti döneminde iktidara yakın bir figür olarak siyasal yönü ağır basan, aynı zamanda kitaplarıyla, gazete ve dergilerde yayınlanan sayısız yazısıyla güçlü bir kalem olduğunu gösteren Ahmet Ağaoğlu'nun bu iki özelliğini buluşturduğu ütopya türündeki eseri *Serbest İnsanlar Ülkesinde*'yi siyasal bir bakışla değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Siyasetçi, gazeteci, yazar, bürokrat ve üniversite hocası gibi kimlikleri ile dönemin önemli isimlerinden biri olarak öne çıkan ve özellikle Fransa'da geçen üniversite yıllarında içselleştirdiği birey merkezli liberal siyasal sistemi savunan Ahmet Ağaoğlu, Türkiye'nin Erken Cumhuriyet Dönemi'ndeki Batılılaşma politikalarının ideolojik mimarlarından biridir. Bu ideologlar arasında en çok rastlanan yaklaşımlardan biri Türkiye'deki toplumsal zihniyetin çağın gerisinde kaldığı ve bu geri kalmışlığın pedagojik bir kamu politikasıyla ehlileştirilmesi gerektiğidir. Ağaoğlu da *Serbest İnsanlar Ülkesinde* kitabında bu politikayı alegorik anlatımlarla beslemektedir. Kitapta zihniyet sorunu yaşayan "geri kalmış" bir Türk karakterinin Batı'nın erdemlerine sahip bir toplumda yaşadığı terbiye edilme süreci anlatılmaktadır. Çalışma literatür taramasına ve Ağaoğlu'nun yazılarının metin analizine dayanmaktadır. Araştırma sonucunda Ağaoğlu'nun, Batılılaşmayı bireysel özgürlükler ve hukukun üstünlüğüne dayalı bir cumhuriyet rejimi için yegane yol olarak sunmasının yanı sıra bu kitabı "geri kalmış halk"tan ziyade bu halkı geri kalmışlıktan kurtarması gerektiği düşünülen iktidar seçkinleri için bir yöntem önerisi ve resmi ideoloji rehberi olarak tasarladığı değerlendirilmiştir. Bununla beraber kitabın, edebi niteliği ve ütopik yapısı itibarıyla, dönemin siyasal tartışmalarındaki anti-liberal ataklara karşı Ağaoğlu'nun kendi iç dünyasına yönelik bir düşünce sığınağı fonksiyonuna sahip olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Ahmet Ağaoğlu, Ütopya, Batıcılık, Batılılaşma, Erken Cumhuriyet Dönemi, Serbest İnsanlar Ülkesinde.

Abstract

This study aims to politically evaluate Ahmet Ağaoğlu's utopian work Serbest İnsanlar Ülkesinde, which combines his strong political orientation as a figure close to power during the single-party era of the Republic of Turkey with his prolific writing as evidenced by his books and numerous articles published in newspapers and journals. Ahmet Ağaoğlu, who stood out as one of the prominent figures of his period with his identities as a politician, journalist, writer, bureaucrat, and academic, and who advocated for the individual-centered liberal political system he internalized especially during his university years in France, is one of the ideological architects of Turkey's Westernization policies in the Early Republican Period. One of the most common approaches among these ideologues is that the societal mentality in Turkey lagged behind the times, and this backwardness needed to be tamed through a pedagogical public policy. Ağaoğlu also reinforces this policy with allegorical narratives in his book Serbest İnsanlar Ülkesinde. The book describes the process of a "backward" Turkish character, suffering from a mentality problem, being educated in a society possessing Western virtues. The study is based on a literature review and textual analysis of Ağaoğlu's writings. The research concludes that Ağaoğlu not only presented Westernization as the sole path for a republican regime based on individual freedoms and the rule of law but also designed this book as a methodological proposal and an official ideology guide for the ruling elites, who were expected to rescue the "backward people" rather than for the people themselves. Furthermore, it can be argued that the book, due to its literary quality and utopian structure, functioned as a refuge for Ağaoğlu's inner thoughts against the anti-liberal attacks in the political debates of the period.

Keywords: Ahmet Ağaoğlu, Utopia, Westernism, Westernization, Early Republican Period, Serbest İnsanlar Ülkesinde.

Eğitim Bilişim Ağı İçeriklerinin Nano Öğrenme Açısından Değerlendirilmesinde Ölçek Seçimi

Scale Selectıon in Evaluatıng Educatıonal Informatıcs Network Contents in Terms of Nano-Learnıng

Salih ARICIOĞLU

MEB, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmeni, Erzurum, Türkiye. salih.aricioglu14@ogr.atauni.edu.tr

Prof. Dr. Aslan GÜLCÜ

Atatürk Üniversitesi K.K. Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi, Erzurum, Türkiye. agulcu@atauni.edu.tr

Öz

Bu çalışmanın amacı, EBA Eğitim Bilişim Ağında yer alan dijital içeriklerin nano öğrenme ilkeleri açısından değerlendirilmesinde hangi ölçme yaklaşımının daha uygun olduğunu belirlemektir. Bu doğrultuda çalışmanın temel araştırma sorusu, genel platform algısını ölçen araçlar ile nano öğrenme boyutlarını hedefleyen içerik odaklı araçların kuramsal uygunluk ve kapsam yeterliliği bakımından nasıl konumlandırılması gerektiğidir. Çalışma, sistematik tarama ilkeleri doğrultusunda yürütülen kuramsal ve yöntemsel bir karşılaştırma olarak yapılandırılmıştır. Tarama sürecinde 'nano learning', 'micro learning scale', 'EBA', 'dijital içerik değerlendirme' ve 'öğrenme platformu ölçeği' Anahtar Kelimeleri kullanılmış; ölçek geliştirme ya da uyarlama içeren, EBA veya benzer dijital öğrenme platformlarını konu alan ve nano/mikro öğrenme ya da dijital içerik değerlendirme ile ilişkili çalışmalar incelemeye dâhil edilmiştir. Buna karşılık konu dışı, tekrar eden ve tam metnine erişilemeyen çalışmalar değerlendirme dışında bırakılmıştır. İnceleme sürecinde ölçme araçları dört grupta ele alınmıştır: EBA uygulamalarını değerlendirme ölçeği, teknoloji kabul ve kullanım temelli genel platform algısı araçları, dijital içerik değerlendirme rubrikleri ve nano/mikro öğrenme boyutlarını hedefleyen içerik odaklı madde setleri. Söz konusu araçlar; kuramsal uygunluk, kapsam yeterliliği, öğretmen görüşünü yansıtma gücü ve uygulanabilirlik ölçütleri bakımından karşılaştırılmıştır. İnceleme bulguları, kısalık, hiper-odak ve bilişsel sadelik boyutlarının bilişsel yükü azaltma; pekiştirme ve anlık erişim boyutlarının ise ders içi kullanılabilirlik ile öğrenmenin sürekliliğini destekleme bakımından ayırt edici olduğunu göstermektedir. Genel platform algısını ölçen araçlar, öğretmenlerin EBA'ya ilişkin bütüncül deneyimini anlamada işlevsel olmakla birlikte, içeriklerin tek kazanıma odaklanma, gereksiz bilişsel yük oluşturmama ve ders akışına işlevsel biçimde eklemlenebilme özelliklerini yeterince ayırt edememektedir. Buna karşılık içerik odaklı araçlar, nano öğrenme boyutlarını daha görünür kılmakta; ancak platformun genel kullanım bağlamını tek başına açıklamada sınırlı kalmaktadır. Sonuç olarak, Eğitim Bilişim Ağı içeriklerinin değerlendirilmesinde birinci katmanda genel platform algısını, ikinci katmanda ise nano öğrenme ölçütlerine dayalı içerik işlevselliğini ölçen iki katmanlı bütünleşik bir çerçevenin daha uygun olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu çerçevenin, sonraki ampirik araştırmalar ve içerik geliştirme süreçleri için daha tutarlı ve işlevsel bir değerlendirme zemini sunacağı değerlendirilmektedir.

Anahtar Sözcükler: EBA, Nano Öğrenme, Ölçek Seçimi, Pedagojik Uygunluk, Dijital İçerik.

Abstract

The aim of this study is to determine which measurement approach is more appropriate for evaluating the digital contents available in the Educational Informatics Network (EBA) in terms of nano learning principles. In this context, the main research question of the study is how instruments measuring general platform perception and content-oriented instruments targeting nano learning dimensions should be positioned in terms of theoretical appropriateness and scope adequacy. The study was structured as a theoretical and methodological comparison conducted in line with the principles of systematic review. During the review process, the keywords 'nano learning', 'micro learning scale', 'EBA', 'digital content evaluation', and 'learning platform scale' were used. Studies involving scale development or adaptation, focusing on EBA or similar digital learning platforms, and related to nano/micro learning or digital content evaluation were included in the review. In contrast, studies that were irrelevant to the topic, duplicated, or inaccessible in full text were excluded from the evaluation. In the review process, measurement instruments were examined in four groups: the scale for evaluating EBA applications, general platform perception instruments based on technology acceptance and use, digital content evaluation rubrics, and content-oriented item sets targeting nano/micro learning dimensions. These instruments were compared in terms of theoretical appropriateness, scope adequacy, capacity to reflect teachers' views, and applicability. The findings of the review indicate that the dimensions of brevity, hyper-focus, and cognitive simplicity are distinctive in reducing cognitive load, whereas the dimensions of reinforcement and instant access are distinctive in supporting in-class usability and continuity of learning. Although instruments measuring general platform perception are functional in understanding teachers' holistic experience of EBA, they are insufficient in adequately distinguishing whether contents focus on a single learning outcome, avoid creating unnecessary cognitive load, and can be functionally integrated into the flow of instruction. In contrast, content-oriented instruments make nano learning dimensions more visible; however, they remain limited in explaining the overall context of platform use on their own. As a result, it was concluded that a two-layer integrated framework is more appropriate for evaluating Educational Informatics Network contents: the first layer measures general platform perception, while the second layer measures content functionality based on nano learning criteria. It is considered that this framework will provide a more consistent and functional basis for subsequent empirical research and content development processes.

Keywords: EBA, Nano-Learning, Scale Selection, Pedagogical Suitability, Digital Content

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde Bilgi İşlemsel Düşünme: Öğretmen Değerlendirmesinde Ölçek Seçimi

Computatıonal Thınkıng In The Turkıye Century Educatıon Model:Scale Selectıon In Teacher Evaluatıon

Esma Nur İLBAŞ ÖZBAY

MEB, esmanur.ilbas.ozbay24@ogr.atauni.edu.tr

Prof. Dr. Aslan GÜLCÜ

Atatürk Üniversitesi K.K. Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi, Erzurum, Türkiye. agulcu@atauni.edu.tr

Öz

Bu araştırmanın amacı, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli (TYMM) kapsamında eğitim veren ortaokul matematik öğretmenlerinin, öğrencilerinin bilgi işlemsel düşünme becerilerine yönelik algılarını detaylı bir şekilde incelemektir. Araştırmanın merkezine öğretmenlerin yerleştirilmesinin en temel nedeni, onların modelin sınıf içi uygulamalarında en kilit rolde bulunmaları ve yeni müfredatın ilkelerini bizzat hayata geçiren aktörler olmalarıdır. Öğretmenler, modele en yakın konumda bulunan ve eğitim sürecinin çıktılarını doğrudan gözlemleyen kişiler oldukları için, sunacakları veriler çalışmanın geçerliliği açısından hayati bir önem taşımaktadır. Günümüzde bilgi işlemsel düşünme; sadece teknik bir yetkinlik değil, problem çözme, algoritmik düşünme ve eleştirel analiz gibi üst düzey bilişsel süreçleri kapsayan disiplinler arası bir yeterlilik alanı olarak kabul edilmektedir. Bu bağlamda, TYMM'nin benimsediği beceri temelli yaklaşımın sahadaki karşılığını öğretmenlerin perspektifinden anlamak, modelin başarısını değerlendirmek için stratejik bir adımdır.

Araştırmanın metodolojik kurgusu, nicel araştırma yöntemleri içerisinde yer alan nedensel karşılaştırmalı desen üzerine yapılandırılmıştır. Çalışmanın örneklemi, Türkiye genelinde Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde görev yapan ve TYMM doğrultusunda ders işleyen öğretmenler ile bu modeli henüz uygulamaya başlamamış olan matematik öğretmenlerinden oluşmaktadır. Veri toplama aşamasında bilimsel güvenilirliği sağlamak adına, literatürde önemli bir yere sahip olan Korkmaz, Çakır ve Özden (2015) tarafından geliştirilmiş olan "Bilgisayarca Düşünme Beceri Düzeyleri Ölçeği" ortaokul düzeyine uyarlanmış versiyonu temel alınmıştır. Öğretmenlerin kendi öğrencilerindeki gelişimi somut bir şekilde raporlayabilmesi için öğretmen gözlemine dayalı bir değerlendirme formuna dönüştürülmüştür. Elde edilen veriler; gruplar arası farkların istatistiksel anlamlılığını test etmek üzere betimsel istatistikler, bağımsız örneklemler t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılarak analiz edilecektir.

Araştırma sonucunda, TYMM doğrultusunda ders işleyen ve bu modele en yakın temasta olan öğretmenlerin, öğrencilerinin bilgi işlemsel düşünme becerilerine dair algılarının diğer gruba kıyasla daha yüksek bir düzeyde çıkması beklenmektedir. Bu durum, yeni eğitim modelinin beceri odaklı felsefesinin öğretmenler aracılığıyla sınıf içine başarılı bir şekilde aktarıldığının bir göstergesi olacaktır. Çalışmadan elde edilecek bulgular, TYMM'nin pedagojik etkililiğine dair önemli çıkarımlar sunmanın yanı sıra, öğretmen görüşlerini merkeze alan yeni nesil ölçme araçlarının geliştirilmesine de öncülük edecektir. Sonuç olarak bu çalışma, uygulayıcı

konumundaki öğretmenlerin deneyimlerini bilimsel bir zemine oturtarak modern eğitim modellerinin gelişimine katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Anahtar Sözcükler: Bilgi İşlemsel Düşünme, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli (TYMM), Beceri Temelli Eğitim, Öğretmen Görüşleri

Abstract

The primary objective of this study is to examine middle school mathematics teachers' perceptions of their students' computational thinking skills within the framework of the Türkiye Century Education Model (TYMM). Teachers are centered in this research due to their pivotal role as primary practitioners and direct observers of the new curriculum's classroom implementation. In this context, understanding the practical reflections of TYMM's skill-based approach through teacher perspectives is a strategic step in evaluating the model's success.

The research utilizes a causal-comparative design, comparing teachers who implement TYMM with those who have not yet integrated the model. Data is collected using the "Computational Thinking Skill Levels Scale" (Korkmaz, Çakır, & Özden, 2015), adapted into an observation-based assessment form for teachers. The collected data will be analyzed using descriptive statistics, independent samples t-test, and one-way ANOVA. It is expected that teachers implementing TYMM will report significantly higher perceptions of student skills, indicating a successful transfer of the model's philosophy into practice. Ultimately, this study aims to provide insights into the pedagogical effectiveness of TYMM and contribute to the development of teacher-centered assessment tools.

Keywords: Computational Thinking, Turkey Century Education Model (TYMM), Skill-Based Education, Teacher Perceptions

Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Yapay Zekâ Uygulamalarından ve Dijital Araçlardan Yararlanmalarının Öğrenci Başarısına Etkisine Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi

The aim of this study is to examine Social Studies teachers' views on the effects of the use of artificial intelligence applications and digital tools on student achievement.

Yükses Lisans Öğrencisi Tuba TAŞKESEN

Siirt Üniversitesi,nehiraacedemic@gamail.com

Doç. Dr. Yusuf YILDIRIM

Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, yusufyildirimakademik@gmail.com

Öz

Bu araştırmada, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin yapay zekâ uygulamaları ve dijital araçlardan yararlanmalarının öğrenci başarısına etkisine yönelik görüşlerinin incelenmesi ele alınmıştır. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden olan fenomenoloji deseni ile yürütülmüştür. Çalışma grubu farklı okullarda görev yapan 15 Sosyal Bilgiler öğretmeninden oluşmaktadır. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmış ve içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Elde edilen bulgular neticesinde, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun yapay zekâ uygulamaları ve dijital araçların öğrenci başarısına olumlu yönde etki bıraktığını düşündüklerini ifade etmişlerdir. Bu araçların dersleri daha anlaşılır ve eğlenceli hale getirdiğini, öğrencilerin derse olan ilgisini ve katılımını artırdığını ifade etmişlerdir. Ayrıca dijital araçların soyut kavramları somutlaştırdığı, öğrenmenin kalıcılığını artırdığını ve farklı öğrenme stillerine hitap ettiğini de belirtmişlerdir. Bununla birlikte bazı öğretmenler yapay zekâ uygulamalarının öğrencilere hazır bilgi sunması nedeniyle düşünme ve sorgulama becerilerini olumsuz etkileyebileceğini ve öğrencinin yaratıcı düşünme becerisinin körelebileceğini ifade etmişlerdir. Öğretmenler, bu araçların etkili ve verimli kullanılabilmesi için bilinçli ve etik kullanımının önemli olduğunu dille getirmişlerdir. Araştırma sonuçları, yapay zekâ ve dijital araçların eğitim sürecinde kullanılmasının öğrenci başarısını destekleyici bir unsur olduğunu ancak bu süreçte rehberlik ve denetimin gerekli olduğunu göstermektedir.

Anahtar Sözcükler: Yapay Zekâ, Dijital Araçlar, Sosyal Bilgiler, Öğrenci Başarısı, Öğretmen Görüşleri

Abstract

The research was conducted using a phenomenological design, one of the qualitative research methods. The study group consists of 15 Social Studies teachers working in different schools. The data were collected through a semi-structured interview form and analyzed using content analysis. Based on the findings, it was determined that the majority of teachers believe that artificial intelligence applications and digital tools have a positive effect on student achievement. Teachers stated that these tools make lessons more understandable and enjoyable, and increase students' interest and participation in the course. In addition, they emphasized that digital tools help concretize Abstract concepts, enhance retention, and address different learning styles. However, some teachers expressed that artificial intelligence applications may negatively affect students' thinking and questioning skills by providing ready-made information and may hinder the development of creative thinking skills. Teachers also highlighted the importance of conscious and ethical use of these tools for effective and efficient implementation. The results of the study indicate that the integration of artificial intelligence and digital tools into the educational process supports student achievement; however, guidance and supervision are necessary in this process.

Keywords: Artificial Intelligence, Digital Tools, Social Studies, Student Achievement, Teacher Views

Ortaokul Öğrencilerinin Dijital Okuryazarlık Düzeylerinin Sosyal Katılımı Yordama Durumu

The aim of this study is to examine the predictive role of middle school students' digital literacy levels on social participation.

Yükses Lisans Öğrencisi Tuba TAŞKESEN

Siirt Üniversitesi,nehiraacedemic@gamail.com

Doç. Dr. Yusuf YILDIRIM

Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, yusufyildirimakademik@gmail.com

Öz

Bu araştırma, ortaokul öğrencilerinin dijital okuryazarlık düzeylerinin sosyal katılım üzerindeki yordayıcı rolünü ele alıp incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli ile gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubunu farklı okullarda öğrenim gören 134 ortaokul öğrencileri oluşturmaktadır. Veriler, dijital okuryazarlık ve sosyal katılım düzeylerini belirlemeye yönelik ölçekler aracılığıyla toplanmıştır. Elde edilen veriler istatistiksel analiz teknikleri kullanılarak çözümlenmiştir. Araştırma bulgularına göre, öğrencilerin dijital okuryazarlık düzeyleri ile sosyal katılım düzeyleri arasında anlamlı ve pozitif yönde bir ilişki bulunmaktadır. Ayrıca dijital okuryazarlık düzeyinin sosyal katılımın önemli bir yordayıcısı olabileceği belirlenmiştir. Öğrencilerin dijital ortamları etkili, bilinçli ve güvenli bir şekilde kullanma becerilerinin artmasının, sosyal süreçlere katılım düzeylerini olumlu yönde artırdığı görülmüştür. Bununla birlikte, dijital okuryazarlığın alt boyutlarının sosyal katılım üzerindeki etkilerinin farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Araştırma sonuçları, öğrencilerin dijital okuryazarlık becerilerinin geliştirilmesinin sosyal katılımı destekleyici bir unsur olabileceğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Sözcükler: Dijital Okuryazarlık, Sosyal Katılım, Ortaokul Öğrencileri, Nicel Araştırma

Abstract

The research was conducted using the relational survey model, one of the quantitative research methods. The study group consists of middle school students studying in different schools. The data were collected through scales designed to determine digital literacy and social participation levels. The obtained data were analyzed using statistical analysis techniques. According to the findings of the study, there is a significant and positive relationship between students' digital literacy levels and their social participation levels. In addition, it was determined that digital literacy is a significant predictor of social participation. It was observed that an increase in students' ability to use digital environments effectively, consciously, and safely positively increases their level of participation in social processes. Furthermore, it was found that the effects of the sub-dimensions of digital literacy on social participation differ. The results of the study reveal that improving students' digital literacy skills is an important factor that supports social participation.

Keywords: Digital Literacy, Social Participation, Middle School Students, Quantitative Research

Eğitimde Yapay Zekâ Uygulamaları: Öğretmen Adaylarının Hazırbulunuşluk Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma

AI applications in Education: A Study on the Readiness Levels of Teacher Candidates

Prof. Dr. Veysel OKÇU

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, veysel.okcu@siirt.edu.tr.

Aslı KORKMAZ

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi aslikorkmzz1@gmail.com

Sude SAYIN

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi sayinsude46@gmail.com

Öz

Bu araştırmanın amacı, öğretmen adaylarının yapay zekâ (YZ) uygulamalarına yönelik hazırbulunuşluk düzeylerini belirlemektir. Ayrıca Eğitim Fakültesi son sınıf öğretmen adaylarının YZ uygulamalarına yönelik hazırbulunuşluk düzeylerine ilişkin algıları; cinsiyet, branş ve YZ uygulamalarına yönelik herhangi bir ders/eğitim/seminer alıp almama durumlarına göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği araştırma konusunu oluşturmaktadır. Özellikle eğitim fakültesi son sınıf öğrencilerinin mesleğe adım atmak üzere oldukları bir dönemde bu teknolojilere ne derece hazırlıklı olduklarının belirlenmesi, öğretmen yetiştirme programlarının güncellenmesi, hizmet içi eğitim ihtiyaçlarının tespiti ve politika yapıcıların bu alanda stratejiler geliştirmesi bakımından önemli görülmektedir. Betimsel nitelikteki araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini 2025-2026 eğitim öğretim yılında Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde 7 farklı bölümde öğrenim gören toplam 692 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmada tabakalı örneklem yöntemi kullanılarak toplam 342 veri elde edilmiştir. Araştırma kapsamında Ramazanoğlu ve Akın (2024) tarafından geliştirilen "Öğretmenlere/Öğretmen Adayları Yönelik Yapay Zeka Hazırbuluşluk Ölçeği (ÖYZHÖ)" kullanılmıştır. Ölçek beşli Likert tipindedir. Araştırmanın verileri öncelikle gönüllülük esasına dayalı olarak ve 2025-2026 eğitim-öğretim yılı içerisinde Siirt üniversitesi Eğitim Fakültesi son sınıf öğrencilerine uygulanmak suretiyle elde edilmiştir. Araştırmanın analizinde frekans ve yüzdelik, betimsel istatistikler, t testi ve Anova testleri kullanılmıştır. Yapılan araştırma sonucunda öğretmen adaylarının yapay zekâ (YZ) uygulamalarına yönelik "Teknolojik Özyeterlik", "Öğrenciyle Etkileşim" ve "Etik Bilinç" alt boyutlarındaki hazırbulunuşlukları "orta düzeyde" diğer bir ifadeyle "kararsızım düzeyinde" olduğu ortaya çıkmıştır. Bu sonuç, eğitimde yapay zekâ uygulamalarının hızla yaygınlaşması, bu teknolojileri sınıflara taşıyacak ve geleceğin öğretmenleri olan öğretmen adaylarının teknik, pedagojik ve etik açılardan henüz arzu edilen düzeyde olmadıkları görüşünü doğrulamaktadır. Cinsiyete göre yapılan t testi sonucuna göre her üç alt boyutta erkeklerin lehine, yapay zeka ile ilgili eğitim alma durumlarına göre ise eğitim alanların lehine anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının öğrenim gördüğü bölümler için yapılan Anova testine göre ise her üç alt boyuttaki hazırbulunuşluk düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Araştırmada ortaya çıkan sonuçlara dayalı olarak bazı öneriler yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zekâ Uygulamaları , Hazırbulunuşluk , Öğretmen Adayları , Eğitim Fakültesi.

Abstract

The aim of this study is to determine the readiness levels of teacher candidates regarding artificial intelligence (AI) applications. The study will analyze the perceptions of teacher candidates' readiness level of AI tools in terms of demographic information such as gender, department and grade levels as well as whether they have gone through any training in terms of AI use in educational settings. Equipping teacher candidates about such educational tools by means of updating teacher training programs, identifying and applying necessary in service training schemes, and developing strategies seems to be significant strategies for 21st century teaching profession. This study adopted a survey design of whose participants were 692 teacher candidates in 7 different departments within 2025-2026 academic years in Faculty of Education of a State University (Stratified sample n=342). A Likert Type Scale was used to collect quantitative data which had sub dimensions like technological self-efficacy, student interaction, and finally ethical awareness. The data were analyzed doing frequency and mean scores, descriptive statistics, t-test and ANOVA analysis. The results showed that the sub dimensions of the scale were at moderate level in other words an undecided level. This means that the technology behind the AI and the applications are improved at such an unprecedented level that teachers and teacher candidates sometimes have difficulty to catch up with that pace in terms of technical, pedagogical and ethical perspectives. T-test results showed that men outperformed women in terms of AI readiness levels and also the ones who had training about AI tools also showed a statistically significant difference in all three sub dimensions. There was no statistical significant difference between the departments about AI readiness according to ANOVA results. All in all, this study confirmed that there is need to include AI tools training programs into teacher training departments and the candidates and the teachers already appointed at schools need to get updated information regarding these applications as the developments or the innovations in this field seems to be everlasting technologies and the people, members of educational society should be training in relation to those innovations with updated and relevant knowledge.

Keywords: Artificial Intelligence Applications, Readiness, Teacher Candidates, Faculty of Education.

Ortaokul Öğrencilerinin İnovatif Okuryazarlık Yeterlik Algılarına Yönelik Ölçek Geliştirme Çalışması

A Study on Developing a Scale for Middle School Students' Perceptions of Innovative Literacy Competencies

Cem AKAR

Marmara Üniversitesi Sosyal Bilgiler Eğitimi, Doktora öğrencisi, cem.akar@marmara.edu.tr

Doç. Dr. Yusuf YILDIRIM

Siirt Üniversitesi Sosyal Bilgiler Eğitimi, yusufyildirimakademik@gmail.com

Öz

Bu araştırmanın amacı, ortaokul öğrencilerinin inovatif okuryazarlığa yönelik yeterlik algılarını belirlemeye yönelik geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı geliştirmektir. Araştırma, nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli çerçevesinde yürütülmüş olup çalışma grubunu farklı okullarda öğrenim gören ortaokul öğrencileri oluşturmaktadır. Ölçek geliştirme sürecinde ilgili alanyazın incelenmiş, inovatif okuryazarlık ve yeterlik algısı kavramları doğrultusunda madde havuzu oluşturulmuştur. Uzman görüşleri doğrultusunda düzenlenen taslak form, pilot uygulama sonrası nihai uygulamaya hazır hâle getirilmiştir. Elde edilen verilerin yapı geçerliğini incelemek amacıyla Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır. AFA sonuçları, ölçeğin tek boyutlu bir yapı sergilediğini ve bu yapının toplam varyansın önemli bir bölümünü açıkladığını ortaya koymuştur. Madde faktör yüklerinin kabul edilebilir düzeyin üzerinde olduğu belirlenmiştir. AFA ile elde edilen bu yapının doğrulanması amacıyla gerçekleştirilen DFA sonuçları, modelin iyi uyum verdiğini göstermiştir. Bu bulgular, ölçeğin yapısal geçerliğini desteklemektedir. Ölçeğin güvenirliğini belirlemek amacıyla hesaplanan Cronbach alfa katsayısının .82'nin üzerinde olduğu saptanmış ve bu durum ölçeğin yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermiştir. Elde edilen bulgular birlikte değerlendirildiğinde, geliştirilen ölçeğin ortaokul öğrencilerinin inovatif okuryazarlığa ilişkin yeterlik algılarını ölçmede geçerli ve güvenilir bir araç olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu ölçeğin eğitim ortamlarında kullanılmasıyla öğrencilerin inovatif okuryazarlığa ilişkin yeterlik algılarının belirlenmesine katkı sağlanabileceği; elde edilen veriler doğrultusunda öğretim süreçlerinin geliştirilmesine yönelik önemli çıkarımlar yapılabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: İnovatif okuryazarlık, İnovatif okuryazarlık eğitimi, Ölçek geliştirme, Yenilikçilik

Abstract

The aim of this study is to develop a valid and reliable measurement tool to determine middle school students' self-efficacy perceptions regarding innovative literacy. The study was conducted within the framework of the survey model, one of the quantitative research methods, and the study group consisted of middle school students attending different schools. In the scale development process, the relevant literature was reviewed, and an item pool was created in line with the concepts of innovative literacy and self-efficacy perception. The draft form, revised based on expert opinions, was finalized for implementation after a pilot study. In order to examine the construct validity of the data obtained, Exploratory Factor Analysis (EFA) and Confirmatory Factor Analysis (CFA) were conducted. The results of the EFA revealed that the scale exhibited a unidimensional structure and that this structure explained a significant portion of the total variance. It was determined that the factor loadings of the items were above acceptable levels. The CFA conducted to confirm the structure obtained from the EFA demonstrated that the model had a good fit. These findings support the structural validity of the scale. To determine the reliability of the scale, the Cronbach's alpha coefficient was calculated and found to be above .82, indicating a high level of internal consistency. When the findings are evaluated as a whole, it can be concluded that the developed scale is a valid and reliable instrument for measuring middle school students' self-efficacy perceptions regarding innovative literacy. It is anticipated that the use of this scale in educational settings will contribute to identifying students' perceptions of innovative literacy and provide important implications for improving instructional processes based on the data obtained.

Keywords: Innovative literacy, Innovative literacy education, Scale development, Innovation

Modernizmin Eşiğinde Bilginin Konumu: Erzurumlu İbrahim Hakkı'da Epistemolojik Bir Okuma

The Position of Knowledge on the Threshold of Modernity: An Epistemological Reading of Erzurumlu İbrahim Hakkı

Dr. Öğretim Üyesi Mehmet Veysel KARATAŞ

Siirt Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, mveysel.karatas@siirt.edu.tr

Öz

Bu çalışma, Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın Marifetname adlı eserinde ortaya koyduğu bilgi anlayışını incelemeyi amaçlamaktadır. Eser, farklı ilim dallarını bir araya getiren kapsamlı yapısının ötesinde, bilginin nasıl anlamlandırıldığına dair bütünlüklü bir çerçeve sunmaktadır. Bu çerçevede bilgi, dış dünyayı kavrama çabasını aşan, insanın kendini tanımasına ve bu yolla hakikate ulaşmasına uzanan bir süreç olarak ele alınır. Bu yönüyle eser, bilginin yalnızca edinilen bir içerik değil, belirli bir anlam düzeni içinde yer bulan bir unsur olduğunu göstermektedir.

Marifetname'de kâinatın incelenmesi, insanın kendini bilmesi ve nihayetinde Allah'ın tanınmasıyla tamamlanan bir bilgi düzeni kurulmaktadır. Tabiat, kendi başına duran bir inceleme alanı değildir; anlamını, işaret ettiği daha geniş hakikat içinde kazanır. Bu yaklaşım, astronomi, fizik ve anatomi gibi alanlardan aktarılan bilgilerin eserde yer almasına imkân tanırken, bu bilgilerin belirli bir anlam düzeni içinde sunulmasını da beraberinde getirir. İbrahim Hakkı, fizik âlemin anlaşılmasında akıl ve duyu tecrübesine yer verir; bilginin en üst mertebesini insanın iç dünyasında gerçekleşen idrakle ilişkilendirir.

Eserde, yeni bilimsel bilgilerin sunumundan önce geleneksel kozmolojik çerçevenin verilmesi, bilginin hangi zeminde anlam kazandığını açık biçimde ortaya koyar. Bu tercih, akıl ve tecrübeye dayalı bilginin tek başına bırakılmadığını; daha geniş bir anlam düzeni içinde yerini bulduğunu gösterir. Böylece bilgi, farklı kaynaklardan beslenen ve kendi içinde ilişkilendirilen bir yapı olarak kurgulanır. Marifetname, farklı ilim alanlarından derlenen bilgileri bir araya getirmesi bakımından ansiklopedik bir görünüm sunar. Bu görünüm, bilgiyi parçalayarak yeniden kuran bir çabadan çok, farklı bilgi türlerini anlamlı bir bütün içinde birleştiren bir yaklaşımı yansıtır. Bu çerçevede eser, tasavvufî bir zeminde şekillenen bir düşüncenin akla, gözleme ve tecrübeye dayalı bilgiyi dışlamadığını; bu bilgiyi daha yüksek bir anlam düzeni içinde konumlandırdığını ortaya koyar. Bu durum, bilginin kendi sınırları içinde tanımlanan bağımsız bir alan olarak ele alındığı anlayıştan farklı bir epistemolojik yönelime işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Erzurumlu İbrahim Hakkı, Marifetname, epistemoloji, bilginin konumu, din–bilim ilişkisi

Abstract

This study examines the conception of knowledge presented in Marifetname by Erzurumlu İbrahim Hakkı. Beyond its comprehensive structure that brings together various branches of knowledge, the work offers an integrated framework for understanding how knowledge is interpreted. Within this framework, knowledge is not treated merely as an effort to comprehend the external world; it is understood as a process leading to self-knowledge and ultimately to the realization of truth. In this respect, knowledge is not simply an acquired content, but an element that gains meaning within a particular order of understanding.

In Marifetname, a structure of knowledge is established that moves from the study of the universe to self-knowledge and ultimately to the recognition of God. Nature is not regarded as an independent field of inquiry; it acquires its meaning within the broader truth to which it points. This allows the inclusion of knowledge from fields such as astronomy, physics, and anatomy, while situating them within a coherent framework of meaning. İbrahim Hakkı acknowledges the role of reason and sensory experience in understanding the physical world; however, he associates the highest level of knowledge with an inner form of realization.

Another notable aspect is the presentation of a traditional cosmological framework before introducing new scientific knowledge, which reveals the ground upon which knowledge gains meaning. Knowledge based on reason and experience is thus placed within a broader structure of meaning. Accordingly, knowledge appears as a system nourished by different sources and internally connected. Marifetname presents an encyclopedic appearance by bringing together various fields, reflecting an approach that unifies different types of knowledge within a meaningful whole. In this context, the work shows that a Sufi-oriented perspective does not exclude knowledge based on reason, observation, and experience; rather, it situates such knowledge within a higher order of meaning.

Keywords: Erzurumlu İbrahim Hakkı, Marifetname, epistemology, position of knowledge, religion–science relationship

Jeopolitik Bir Eşik Olarak Vahan Koridoru: Doğu Türkistan, Türk Dünyası ve Kuşak-Yol Projesi Arasında Fırsat–Risk Dengesi

The Wakhan Corridor as a Geopolitical Threshold: The Balance of Opportunities and Risks Between East Turkestan, the Turkic World, and the Belt and Road Initiative

Fatih ÇELİK
Erciyes Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Çtl Abd. fatih.celik@erciyes.edu.tr
Kadir TUĞ
Bingöl Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, ktug@Bingol.edu.tr

Öz

Vahan Koridoru, coğrafi yapısı nedeniyle aşılması güç bir bölge olarak görülmüş ve tarihsel bağlamda bölgede söz sahibi olmak isteyen güç odakları için hep bir tampon bir bölge rolü görmüştür. Bu topraklar emperyalist güçlerin sürekli bir çatışma alanı olmuştur. Uzun süre geri planda kalan bu bölge, Çin'in alternatif ticaret yolları arayışıyla birlikte Vahan Koridoru'nun yeniden jeopolitik önem kazanmasına yol açmıştır. Çin, Bir Kuşak Bir Yol projesi kapsamında Doğu Türkistan'dan çıkardığı ürünleri, Vahan koridoru üzerinden Pakistan'a oradan da diğer noktalara ulaştırmayı hedeflemektedir. Bu çalışma, söz konusu koridoru Doğu Türkistan, Türk dünyası, Kuşak ve Yol Girişimi bağlamında değerlendirerek, ortaya çıkan fırsat ve riskleri analiz etmeyi amaçlamaktadır. Çin, Bir Kuşak Bir Yol projesi için alternatif yollar planlamakta ve uygulamaktadır. Bu hatlar kısaca şu şekildedir. Çin-Pakistan Ekonomik Koridoru (CPEC): Doğu Türkistan → Kaşgar → Karakurum geçitleri → Pakistan → Gwadar Limanı. Bu rota uzun fakat daha güvenli olarak hesaplanmaktadır. Çalışmanın konusunu oluşturan Vahan Koridoru: Doğu Türkistan → Vahan Koridoru → Afganistan → Pakistan. Bu koridor Çin-Pakistan Ekonomik Koridoruna göre daha kısa mesafe ve maliyeti daha düşüktür. Fakat bölgedeki istikrarsızlık nedeniyle Çin bu yolu güvensiz bir rota olarak değerlendirmektedir. Çin'in Avrupa'ya ulaşan alternatif rotalarından birisi de Türk Dünyası üzerinden Avrupa'ya ulaşmaktadır. Orta Koridor: Doğu Türkistan → Kırgızistan / Kazakistan → Özbekistan → Türkmenistan → Hazar → Kafkasya → Türkiye → Avrupa. Diğer rotalara göre uzun süredir kullanımda olan fakat Rusya-Ukrayna savaşı nedeniyle içerisinde riskler barındıran Kuzey Koridoru yani Çin–Avrupa Demiryolu Ekspresi güzergâhı şu şekildedir: Doğu Türkistan → Kazakistan → Rusya → Belarus → Polonya → Avrupa. Bulgular, Vahan Koridoru'nun özellikle Çin açısından alternatif ticaret yolları geliştirme ve Doğu Türkistan'ın ekonomik entegrasyonunu artırma potansiyeli taşıdığını göstermektedir. Bununla birlikte, bölgedeki güvenlik sorunları ve siyasi hassasiyetler, bu potansiyelin gerçekleşmesini sınırlayan önemli faktörlerdir. Ayrıca Afganistan'daki altyapı eksiklikleri ve zorlu coğrafi koşullar, koridorun işlevselliğini doğrudan etkileyen temel sınırlılıklar arasında yer almaktadır. Bu bağlamda, Vahan Koridoru'nun mevcut durumda büyük ölçekli bir ticaret hattı olmaktan ziyade, belirli koşullar altında değerlendirilebilecek alternatif bir güzergâh niteliği taşıdığı söylenebilir. Çalışmada Çin'in belirlemiş olduğu koridorlara genel hatlarıyla değindikten sonra Vahan Koridoru tarihi süreç bağlamında ele alınarak Çin ve diğer bölgesel güçler adına önemi üzerinde durulmuştur. Çalışma sadece Çin'in Bir Kuşak Bir Yol projesi açısından ele alınmamış aynı zamanda bölgede bulunan Türk halkları adına da değerlendirmeler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Vahan Koridoru, Çin, Kuşak Yol Projesi, Türk Dünyası

Abstract

The Vahan Corridor has historically been considered a geographically challenging region, functioning as a buffer zone for competing power centers. Over time, it has remained a contested area influenced by imperial and regional rivalries. Recently, however, its geopolitical importance has increased due to China's search for alternative trade routes within the framework of the Belt and Road Initiative (BRI). In this context, China aims to transport goods from East Turkestan through the Vahan Corridor toward Pakistan and onward to global markets.

This study analyzes the Vahan Corridor in relation to East Turkestan, the Turkic world, and the BRI, focusing on emerging opportunities and risks. China's alternative connectivity strategies include several major corridors. The China–Pakistan Economic Corridor (CPEC) connects East Turkestan to Gwadar Port via the Karakoram Passes, offering a longer but more secure route. In contrast, the Vahan Corridor route—East Turkestan → Vahan → Afghanistan → Pakistan—offers shorter distance and lower cost but is constrained by regional instability and security concerns.

Another major route is the Middle Corridor, which passes through Central Asia, the Caspian Sea, the Caucasus, Türkiye, and onward to Europe. Additionally, the Northern Corridor, known as the China–Europe Railway Express, runs through Russia and Belarus to Europe, though it faces geopolitical risks due to recent conflicts.

Findings indicate that while the Vahan Corridor holds strategic potential, its practical implementation is limited by security, political instability, and infrastructural deficiencies, particularly in Afghanistan.

Keywords: Wakhan Corridor, China, Belt and Road Initiative (BRI), Turkic World

Stability Analysis and Numerical Simulation of a Nonlinear SEIRD Model

Doğrusal Olmayan SEIRD Modelinin Kararlılık Analizi ve Sayısal Simülasyonu

Maroua Amel BOUBEKEUR

Ahmed Zabana University of Relizane, Algeria, Laboratory of Mathematics for Artificial Intelligence and Life Sciences, University of Mostaganem, Algeria, marouaamel.boubekeur@gmail.com

Abstract

This work presents a robust mathematical framework for simulating the evolution of a public health crisis. Through the analysis of a nonlinear system of differential equations, the study highlights how specific risk factors significantly influence mortality rates and critical care requirements. The combination of theoretical stability analysis and numerical simulations confirms the model's effectiveness in tracking the impact of epidemiological variables on vulnerable populations.

Keywords: Validation, Risk Factors, Mortality Model, Stability Analysis, Numerical Simulation.

Öz

Bu çalışma, halk sağlığı krizinin evrimini simüle etmek için sağlam bir matematiksel çerçeve sunmaktadır. Doğrusal olmayan bir diferansiyel denklem sisteminin analizi yoluyla, çalışma, belirli risk faktörlerinin ölüm oranlarını ve yoğun bakım gereksinimlerini nasıl önemli ölçüde etkilediğini vurgulamaktadır. Teorik kararlılık analizi ve sayısal simülasyonların birleşimi, modelin savunmasız popülasyonlar üzerindeki epidemiyolojik değişkenlerin etkisini izlemedeki etkinliğini doğrulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Doğrulama, Risk Faktörleri, Ölüm Modeli, Kararlılık Analizi, Sayısal Simülasyon.

A Hybrid Statistical and Mathematical Approach to Modeling EUR/TRY Exchange Rate Dynamics

EUR/TRY Döviz Kurunun Dinamiklerini Modellemek için Hibrit İstatistiksel ve Matematiksel Bir Yaklaşım

Maroua Amel BOUBEKEUR

Ahmed Zabana University of Relizane, Algeria, Laboratory of Mathematics for Artificial Intelligence and Life Sciences, University of Mostaganem, Algeria, marouaamel.boubekeur@gmail.com

Abstract

This study conducts an extensive statistical investigation of the EUR/TRY exchange rate, utilizing a comprehensive dataset spanning from the first quarter of 1999 to the third quarter of 2024. While traditional regression models were initially developed, the research introduces an innovative mathematical model that explicitly incorporates inflation and interest rates as key drivers. The framework undergoes a rigorous qualitative assessment, including the analysis of equilibrium points, solution stability, and positivity. By integrating rate indicator functions, the model's outputs are directly compared against contemporary market data.

Keywords: Exchange rate dynamics, Mathematical modeling, Inflation and interest rates, Stability analysis.

Öz

Bu çalışma, 1999 yılının ilk çeyreğinden 2024 yılının üçüncü çeyreğine kadar uzanan kapsamlı bir veri setini kullanarak EUR/TRY döviz kurunun kapsamlı bir istatistiksel incelemesini yapmaktadır. Başlangıçta geleneksel regresyon modelleri geliştirilmiş olsa da, araştırma enflasyon ve faiz oranlarını temel etkenler olarak açıkça içeren yenilikçi bir matematiksel model sunmaktadır. Çerçeve, denge noktalarının analizi, çözüm istikrarı ve pozitiflik dahil olmak üzere titiz bir niteliksel değerlendirmeden geçmektedir. Oran gösterge fonksiyonlarının entegrasyonuyla, modelin çıktıları güncel piyasa verileriyle doğrudan karşılaştırılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Döviz kuru dinamikleri, Matematiksel modelleme, Enflasyon ve faiz oranları, İstikrar analizi.

Ziya Osman Saba'nın "Mesut İnsanlar Fotoğrafhanesi" Adlı Eserinin Dil İncelemesi (Ses ve Biçim Bilgisi)

A Linguistic Analysis (Phonology and Morphology) of Ziya Osman Saba's "The Photography Studio of Happy People"

Muhammed Emre BEYTEKİN

Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı Türkçe Eğitimi Bilim Dalı, m.e.bey5656@gmail.com

Öz

Dil, insanlık tarihinde iletişimin ve kültürel aktarımın temel aracıdır. Bu çalışma, Ziya Osman Saba'nın "Mesut İnsanlar Fotoğrafhanesi" adlı hikâye kitabını, Türk dilinin ses ve biçim bilgisi açısından detaylı bir şekilde incelemeyi amaçlamaktadır. Eserin dilsel yapısını çözümleyerek, yazarın edebi üslubuna ve dönemin dil özelliklerine dair kapsamlı bir bakış açısı sunulması hedeflenmektedir. Araştırma, nitel araştırma desenlerinden doküman incelemesi tekniği kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Saba'nın eseri, Türk dilinin ses bilgisi (fonetik ve fonoloji) ve biçim bilgisi (morfoloji) kuralları çerçevesinde titizlikle analiz edilmiştir. Metin, ses olayları, eklerin kullanımı, kelime türetme ve çekim süreçleri gibi dilsel unsurlar açısından incelenmiş, her bir dilsel özelliğe ilişkin metinden doğrudan örnekler sunulmuştur. İncelemeler sonucunda, eserdeki ses bilgisi ve biçim bilgisi özellikleri ayrıntılı bir şekilde ortaya konulmuştur. Ses bilgisi kapsamında, ünlü ve ünsüz uyumları, ses düşmeleri, ses türemeleri ve ses değişmeleri gibi çeşitli fonetik ve fonolojik olaylar tespit edilmiştir. Biçim bilgisi açısından ise, kelime türleri, eklerin işlevleri, kelime yapısı ve cümle kuruluşları analiz edilmiştir. Tespit edilen biçim birimleri, türlerine ve işlevlerine göre sınıflandırılarak eserin morfolojik zenginliği gözler önüne serilmiştir. Her bir bulgu, eserin orijinal metninden alınan somut örneklerle desteklenmiştir. Bu çalışma, Ziya Osman Saba'nın "Mesut İnsanlar Fotoğrafhanesi" adlı eserinin dilsel yapısını ses ve biçim bilgisi bağlamında başarılı bir şekilde çözümlemiştir. Elde edilen bulgular, yazarın dil kullanımındaki incelikleri ve dönemin Türkçesinin karakteristik özelliklerini vurgulamaktadır. Çalışma, Türk dili ve edebiyatı araştırmalarına katkı sağlamanın yanı sıra, edebi metinlerin dilsel katmanlarının anlaşılmasına yönelik metodolojik bir örnek teşkil etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ziya Osman Saba, Mesut İnsanlar Fotoğrafhanesi, Dil İncelemesi, Ses Bilgisi, Biçim Bilgisi.

Abstract

Aim: Language is the fundamental tool of communication and cultural transmission throughout human history. This study aims to examine Ziya Osman Saba's short story collection "The Photography Studio of Happy People" in detail from the perspective of the phonology and morphology of the Turkish language. By analyzing the linguistic structure of the work, it aims to provide a comprehensive perspective on the author's literary style and the linguistic characteristics of the period.

Method: The research was conducted using the document analysis technique, one of the qualitative research designs. Saba's work was meticulously analyzed within the framework of the phonetic (phonology) and morphological rules of the Turkish language. The text was examined in terms of linguistic elements such as phonetic events, the use of suffixes, word derivation, and inflection processes, and direct examples from the text were presented for each linguistic feature.

Findings: As a result of the analysis, the phonological and morphological features of the work have been revealed in detail. In terms of phonology, various phonetic and phonological phenomena such as vowel and consonant harmony, vowel omissions, vowel additions, and vowel changes have been identified. In terms of morphology, word types, the functions of suffixes, word structure, and sentence constructions have been analyzed. The identified morphological units have been classified according to their types and functions, revealing the morphological richness of the work. Each finding is supported by concrete examples taken from the original text of the work.

Conclusion: This study successfully analyzes the linguistic structure of Ziya Osman Saba's "Mesut İnsanlar Fotoğrafhanesi" (The Photography Studio of Happy People) in the context of phonology and morphology. The findings highlight the subtleties of the author's language use and the characteristic features of Turkish of that period. In addition to contributing to Turkish language and literature research, the study serves as a methodological example for understanding the linguistic layers of literary texts.

Keywords: Ziya Osman Saba, The Photography Studio of Happy People, Linguistic Analysis, Phonetics, Morphology.

Edilgenlikten Direnişe: Toplumcu Gerçekçi Edebiyatta Kadın Karakterlerin Konumu: *Ana ve Irazca*

From Passivity to Resistance: The Position of Female Characters in Social Realist Literature: *Ana* and *Irazca*

Sultan AKKURT

Yüksek Lisans Öğrencisi, Siirt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, akkurts435@gmail.com

Prof. Dr. Hüseyin YAŞAR

Siirt Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, hyasar@siirt.edu.tr

Öz

Bu çalışmada, Maksim Gorki'nin ***Ana*** romanındaki Ana karakteri ile Fakir Baykurt'un ***Yılanların Öcü*** romanında Irazca karakterinin gelişim ve dönüşümü toplumcu gerçekçilik bağlamında karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Gorki ve Baykurt iki farklı dönemin ve kültürün ürünü olan bu romanlarında, aynı amaca hizmet ettiği görülmektedir. Haksızlıkların, adaletsizliklerin ve sömürünün farklı boyutlarına şahit olunan bu eserlerde, yazarlar; ezilen halkın dili olmayı ve sosyal eşitsizliği ortaya çıkarmayı temel gaye edinmişlerdir. Amaç bu romanların merkezinde bulunan kadın figürler Nilovna ve Irazca'nın bulundukları edilgen konumdan ayrılıp, süreç içerisinde devrimci ve dönüştürücü karakterlere evrilmelerini izlemek ve yazarların bu karakterler üzerinden verdiği mesajları incelemektir. Metodolojik olarak, nitel araştırma yöntemlerinden yararlanılarak karşılaştırılmalı edebiyat eleştirisi yapılmıştır. Söz konusu romanlardaki kadın karakterler, toplumcu gerçekçilik bağlamında metin merkezli ve betimsel analiz yöntemiyle incelenmişlerdir. İncelemede toplumsal meseleleri ele alan ve yazıldıkları dönemde oldukça ses getiren Gorki ve Baykurt'un, edebiyatı toplumsal mücadele aracı olarak kullandığı görülmektedir. 19.yy Rus Edebiyatının öncülerinden Maksim Gorki, işçi sınıfını merkeze alarak dönemin sosyoekonomik, sosyokültürel ve siyasi yapısını *Ana* romanında toplumcu gerçekçi bir çizgide ele almıştır. Türk edebiyatında ise 1930'lu yıllardan itibaren etkisini göstermeye başlayan toplumcu gerçekçilik akımına Fakir Baykurt, Anadolu insanını ve köy hayatını merkeze alarak yazdığı *Yılanların Öcü* adlı eseriyle öncülük etmiştir. Yapılan çalışmada Dünya ve Türk edebiyatlarında Toplumcu Gerçekçiliğin ortaya çıkışı ve tarihsel gelişimi tartışılacak; aynı zamanda *Ana ve Yılanların Öcü* adlı romanlarda benzer yönleriyle dikkat çeken kadın karakterlerin yalnızca olayları destekleyen figürler değil; toplumsal dönüşümün, direnişin ve sınıf bilincinin taşıyıcıları olarak idealize edilmelerine ve romanlardaki önemine yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Toplumcu Gerçekçilik, Maksim Gorki, Fakir Baykurt, Kadın Karakterler, Karşılaştırılmalı Edebiyat

Abstract

This study comparatively examines the development and transformation of the character Ana in Maxim Gorky's novel "*Mother*" and the character Irazca in Fakir Baykurt's novel "*The Revenge of the Snakes*" within the context of socialist realism. Gorky and Baykurt, products of two different periods and cultures, serve the same purpose in these novels. In these works, where we witness different dimensions of injustice, inequality, and exploitation, the authors aim to be the voice of the oppressed people and to expose social inequality. Our aim is to trace the evolution of the central female figures, Nilovna and Irazca, from their passive positions to revolutionary and transformative characters, and to examine the messages conveyed by the authors through these characters. Methodologically, comparative literary criticism is conducted using qualitative research methods. The female characters in these novels are examined within the context of socialist realism using text-centered and descriptive analysis methods. The study shows that Gorky and Baykurt, who addressed social issues and caused considerable stir in their time, used literature as a tool for social struggle. Maxim Gorky, one of the pioneers of 19th-century Russian literature, addressed the socio-economic, socio-cultural, and political structure of the era in his novel "*Mother*" in a social realist style, centering on the working class. In Turkish literature, Fakir Baykurt pioneered the social realism movement, which began to show its influence from the 1930s onwards, with his work "*The Revenge of the Snakes*," which focused on the people of Anatolia and village life. This study will discuss the emergence and historical development of social realism in world and Turkish literature; it will also examine how the female characters in "*Mother*" and "*The Revenge* of *the Snakes*," which draw attention with their similar aspects, are not merely figures supporting the events, but are idealized as carriers of social transformation, resistance, and class consciousness, and their importance in the novels will be discussed.

Keywords: Social Realism, Maxim Gorky, Fakir Baykurt, Female Characters, Comparative Literature

Karma ve Tek Cinsiyetli Liselerde Öğrenim Gören Öğrencilerin Karşı Cinse Yönelik Tutumlarının Nicel Analizi

Quantitative Analysis of Attitudes Towards the Opposite Sex Among Students Studying in Mixed-Gender and Single-Gender High Schools

Elif Keskin BENEK

Siirt Üniversitesi

Dr. Öğretim Üyesi Burhan ÜZÜM

Siirt Üniversitesi

Öz

Bu araştırmanın amacı, karma ve tek cinsiyetli liselerde öğrenim gören öğrencilerin karşı cinse yönelik tutum düzeylerini karşılaştırarak okul türünün bu tutumlar üzerinde anlamlı bir etkisinin olup olmadığını incelemektir. Araştırma, nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılarak uygulanmıştır. Araştırmanın evrenini 2025–2026 eğitim-öğretim yılında Siirt ilindeki liselerde öğrenim gören öğrenciler oluştururken, örneklemi karma ve tek cinsiyetli okul türlerini temsil edecek şekilde seçilen dört lisede öğrenim gören toplam 274 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen Kişisel Bilgi Formu ile Karşı Cinse Yönelik Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Veriler JAMOVI 2.6.44 istatistik paket programıyla analiz edilmiş; betimsel istatistiklerin yanı sıra normallik varsayımı doğrultusunda bağımsız örneklemler t-testi, Mann-Whitney U testi, tek yönlü ANOVA ve Kruskal-Wallis H testi kullanılmıştır. Karma ve tek cinsiyetli okullar arasında karşı cinse yönelik tutum puanları bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Ancak okul bazında yapılan karşılaştırmada anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. En yüksek tutum puanı erkek imam hatip lisesi öğrencilerinde, kız imam hatip lisesi öğrencilerinin ise diğer tüm okul türlerine kıyasla anlamlı düzeyde daha düşük tutum puanlarına sahip olduğu belirlenmiştir. Karma okullarda öğrenim gören öğrenciler arasında ise okul değişkenine göre anlamlı bir farklılık gözlemlenmemiştir. Cinsiyet değişkeni açısından ise erkek öğrencilerin karşı cinse yönelik tutum puanlarının kız öğrencilere kıyasla anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ve bu farkın orta düzeyde bir etki büyüklüğüne sahip olduğu belirlenmiştir. Bu bulguların birlikte değerlendirilmesi, karşı cinse yönelik tutumların şekillenmesinde cinsiyetin başlı başına belirleyici bir etken olduğunu ortaya koymaktadır. Karma ve tek cinsiyetli okullar arasında anlamlı bir farklılık gözlemlenmemiş olması, okul türünün tek başına yeterli bir açıklayıcı değişken olmadığı; asıl belirleyicinin öğrencinin cinsiyeti ve içinde bulunduğu eğitim ortamının sosyal yapısı olabileceği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Karşı cinse yönelik tutum, karma okullar, tek cinsiyetli okullar

Abstract

The aim of this research is to compare the attitudes of students studying in mixed-gender and single-gender high schools towards the opposite sex and to examine whether school type has a significant effect on these attitudes. The research was conducted using the survey model, one of the quantitative research methods. The population of the research consists of students studying in high schools in Siirt province in the 2025-2026 academic year, while the sample consists of a total of 274 students studying in four high schools selected to represent mixed-gender and single-gender school types. The Personal Information Form prepared by the researchers and the Opposite Sex Attitude Scale, were used as data collection tools. The data were analyzed with the JAMOVI 2.6.44 statistical package program. In addition to descriptive statistics, independent samples t-test, Mann-Whitney U test, one-way ANOVA, and Kruskal-Wallis H test were used in accordance with the assumption of normality. No statistically significant difference was found in attitude scores towards the opposite sex between mixed-gender and single-sex schools. However, significant differences were detected in school-based comparisons. The highest attitude scores were observed among boys' Imam Hatip high school students, while girls' Imam Hatip high school students had significantly lower attitude scores compared to all other school types. No significant difference was observed among students attending mixed-gender schools based on the school variable. Regarding the gender variable, male students had significantly higher attitude scores towards the opposite sex compared to female students, and this difference had a moderate effect size. The combined evaluation of these findings reveals that gender is a significant factor in shaping attitudes towards the opposite sex. The lack of a significant difference between mixed-gender and single-sex schools indicates that school type alone is not a sufficient explanatory variable. It can be argued that the main determining factors may be the student's gender and the social structure of the educational environment in which they are located.

Keywords: Attitudes towards the opposite sex, co-educational schools, single-sex schools

Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın Düşünce Dünyası: İlim, Tasavvuf, Kozmik Vizyonu ve Modern Bilim Algısı

The Intellectual World of İbrahim Hakkı of Erzurum: His Understanding of Knowledge, Sufism, Cosmic Vision, and Modern Science

Hanife ALAĞAŞ

Siirt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri Yüksek Lisans Öğrencisi,
hanifealagas@gmail.com

Öz

Bu bildiri, 18. Yüzyıl Osmanlı düşünce dünyasının önemli figürlerinden biri olan Erzurumlu İbrahim Hakkı (1703-1780) entelektüel mirasını, din ile bilim arasındaki uzlaşmacı yaklaşımını ve onun başyapıtı olan *Marifetnâme* adlı eseri üzerinde geliştirmiş olduğu insan, evren ve bilgi anlayışının bilim tahinindeki yerini incelemeyi amaçlamıştır. İbrahim Hakkı'ya göre ilim, yalnızca akli verilerle sınırlı değildir. Onun nezdinde ilim kalp, sezgi ve manevi tecrübe de en az akıl kadar önemli bir yere sahiptir. Bu yaklaşıma sahip olan İbrahim Hakkı tasavvufi yönü güçlüyken aynı zamanda da ahlaki ve ruhsal olgunlukla da ilişkilendirilebilir. İbrahim Hakkı Hazretleri modern bilim ile tasavvufi düşünceyi ustalıkla sentezlemiştir. Ona göre tasavvuf anlayışına sahip kişi yani insan, kâinatın bir Özi olarak görülür. Bundan dolayıdır ki insanın kendini tanıması Rabbini tanıması anlamına gelmektedir. İbrahim Hakkı kozmik vizyonu evreni düzenli, ölçülü ve anlamlı bir bütün olarak görür. Onun anatomi, kozmoloji ve psikoloji alanlara yer vermesi onun bilimsel merakının genişliğini gösterirken; bu bilgilerin özünde ilahi hikmete ilişkilendirilmesi dikkate değerdir. İbrahim Hakkı aynı zamanda çağını aşan gözlemlerde de bulunmuştur. Onun özellikle bilinmesi gereken "Tillo Işık Hadisesi" hem mimarisiyle hem de astronomik olayın sentezini en iyi şekilde gösterilen bir olay olmuştur. Onun teorik bilgisini pratiğe dönüştüren bu denli bir zekaya sahip olması onun dahasının bir göstergesi olduğunun kanıtı olduğunu söyleyebiliriz. Çalışmada İbrahim Hakkı'nın bilimsel algısını, evrensel yaratılış teorisine yaklaşımını ve eğitim felsefesini ele almıştır. Onun deneysel veriyi tamamen reddetmeyen; aksine onu metafizik bir çerçeveye yerleştiren bir düşünür olması gözden kaçmamaktadır. Bu yönünün onun din ile bilim arasında bir çatışma değil de uyumunu göstermesi buna kanıt niteliğinde olmuştur. Araştırma sonucunda, onun yalnızca bir mutasavvıf olmadığını aynı zamanda modern anlamda disiplinlerarası düşünceyi temsil eden bir bilim insanı olduğunun kanıtını ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İbrahim Hakkı Hazretleri, Marifetnâme, Bilim, Eğitim, Tasavvuf.

Abstract

This paper aims to examine the intellectual legacy of Erzurumlu İbrahim Hakkı (1703–1780), one of the key figures in 18th-century Ottoman intellectual thought, his conciliatory approach to the relationship between religion and science, and the place of his understanding of humanity, the universe, and knowledge as developed in his magnum opus, Marifetnâme within the realm of science.

According to İbrahim Hakkı, science is not limited to rational data alone. In his view, the heart, intuition, and spiritual experience hold a place just as important as reason. With this approach, Ibrahim Hakkı, while possessing a strong mystical dimension, can also be associated with moral and spiritual maturity. Ibrahim Hakkı skillfully synthesized modern science with mystical thought. According to him, a person who possesses a mystical understanding that is, a human being is viewed as a summary of the universe. For this reason, self-knowledge is synonymous with knowing one's Lord. Ibrahim Hakkı's cosmic vision perceives the universe as a coherent, balanced, and meaningful whole. His inclusion of fields such as anatomy, cosmology, and psychology demonstrates the breadth of his scientific curiosity; it is noteworthy that these insights are fundamentally linked to divine wisdom. İbrahim Hakkı also made observations that transcended his era. The "Tillo Light Incident," which deserves special mention, stands out as an event that best exemplifies the synthesis of both architecture and the astronomical phenomenon. We can say that his possession of such intellect, which transforms his theoretical knowledge into practice, serves as proof that he is a genius. The study examines İbrahim Hakkı's scientific outlook, his approach to the theory of universal creation, and his philosophy of education. It is evident that he was a thinker who did not entirely reject empirical data; on the contrary, he situated it within a metaphysical framework. This aspect serves as evidence that he demonstrated harmony rather than conflict between religion and science. The research concludes by establishing that he was not merely a Sufi but also a scientist who embodied interdisciplinary thought in the modern sense.

Keywords: Ibrahim Hakkı, Marifetnâme, Science, Education, Sufism.

Yapay Zekânın Sağlık Sektöründe İnsan Kaynakları Yönetimi Üzerine Etkileri

The Impacts of Artificial Intelligence on Human Resources Management in the Healthcare Sector

Serdar POLAT

Sağlık Bilimleri Ü. Sağlık Bilimleri Enst. Sağlık Yönetimi Bölümü, Doktora Öğrencisi, serdarpolat58@gmail.com

Dursun KANBUR

Aydın Üniversitesi İİBF. İşletme Doktora Öğrencisi, dursunkanbur@gmail.com

Öz

Amaç: Bu çalışmanın amacı, yapay zekâ (YZ) teknolojilerinin sağlık sektöründeki insan kaynakları yönetimi (İKY) süreçlerine etkilerini incelemek ve dijital dönüşüm sürecinde karşılaşılan fırsatları ile zorlukları değerlendirmektir.

Yöntem: Araştırmada, literatür taraması ve vaka analizine dayalı karma yöntem kullanılmıştır. 1970-2025 yılları arasında yayınlanan çalışmalar sistematik bir şekilde incelenmiş ve YZ'nin İKY bileşenleri üzerindeki etkileri analiz edilmiştir.

Bulgular: Yapay zekâ, işe alım, eğitim, performans değerlendirme ve işgücü planlaması gibi süreçlerde verimlilik, nesnellik ve kişiselleştirilmiş çözümler sunmaktadır. Bununla birlikte, veri gizliliği, algoritmik önyargı ve çalışan direnci gibi etik ve operasyonel zorluklar da dikkatle ele alınmalıdır.

Sonuç: Sağlık kuruluşlarının, YZ uygulamalarını insan odaklı bir yaklaşımla entegre etmeleri, çalışanların dijital yetkinliklerini geliştirmeleri ve etik çerçeveleri güçlendirmeleri önerilmektedir. Bu sayede, sürdürülebilir bir dijital dönüşüm süreci desteklenebilir.

Anahtar Kelimeler: Yapay zekâ, insan kaynakları, sağlık yönetimi, dijital dönüşüm, etik.

Abstract

Aim: This study aims to examine the effects of artificial intelligence (AI) technologies on human resources management (HRM) processes in the healthcare sector and to evaluate the opportunities and challenges encountered during the digital transformation process.

Methods: A mixed-method approach, combining literature review and case analysis, was employed. Studies published between 1970 and 2025 were systematically reviewed, and the impacts of AI on HRM components were analyzed.

Results: AI offers efficiency, objectivity, and personalized solutions in processes such as recruitment, training, performance evaluation, and workforce planning. However, ethical and operational challenges, including data privacy, algorithmic bias, and employee resistance, must be carefully addressed.

Conclusion: Healthcare institutions are recommended to integrate AI applications with a human-centered approach, enhance the digital competencies of employees, and strengthen ethical frameworks. This will support a sustainable digital transformation process.

Keywords: Artificial intelligence, human resources, healthcare management, digital transformation, ethics.

Ortaokul Öğrencilerinin Derste Sıkılma Deneyimlerinin Durumsal ve Duyuşsal Boyutlarının İncelenmesi: Nitel Bir Araştırma

Examining the Situational and Affective Dimensions of Middle School Students' Experiences of Boredom in Class: A Qualitative Research

Merve TURAK

Yüksek Lisans Öğrencisi, Siirt Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı, merveturak2015@gmail.com

Doç. Dr. Ata PESEN

Siirt Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı, atapesen@siirt.edu.tr

Öz

Öğrenme-öğretme süreçlerini bir bütün olarak ele aldığımızda, öğrenmenin olup olmadığını ortaya çıkarabilmek için bireyi, yani ders içerisindeki öğrencinin, bağlamsal ve duyuşsal anlamdaki sürecine odaklanmak gerekmektedir. Sıkılma kavramı ise bu konunun tam merkezinde ve öğrencinin bir parçasını yansıtmaktadır. Ders içerisinde kullanılan farklı yöntem ve teknikler bazı noktalarda etkili olsa da, tek başına yeterli olmamakta ve öğrencinin sıkılma deneyimlerinin oluştuğu ders esnasında yeterli olmadığını açık bir şekilde altını çizmektedir. Bireyde sıkılma deneyimi öncelikli olarak zihinsel sürecin farklı etkinliklere yönlendirilmesiyle başlar. Bu öğrencinin farklı derslere ilgisinin olması, ders öğretmeniyle öğrencinin pozitif bir iletişim dili oluşturamaması, sınıf ortamı veya öğretmenin ders işleme tarzı öğrenci üzerinde etkili olabilmektedir. Bu nedenle araştırmanın temel amacı, ortaokul öğrencilerinin derste sıkılma deneyimlerini durumsal ve duyuşsal boyutlarıyla ortaya çıkarmaktır. Bu araştırmada nitel araştırma desenlerinden olan fenomenoloji (olgubilim) deseni kullanılacaktır. Çalışma, 2025-2026 eğitim-öğretim yılında Siirt'in Kurtalan ilçesinde bulunan ve kolay ulaşılabilir örnekleme yoluyla seçilmiş bir ortaokulda öğrenim gören 20 öğrenci ile yürütülecektir. Araştırmada gönüllülük esası gÖzilerek belirlenen öğrenci grubuna, araştırmacı tarafından geliştirilen ve uzman görüşü alınan yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanacak ve çalışma sonunda elde edilen veriler içerik analizi ve betimsel analiz ile çözümlenecektir. Araştırma sonucunda, öğrencinin sıkılma deneyiminin sadece bireysel bir duygu durumu olmadığı; bunun yanı sıra öğretmen tutumları, sınıf içi etkileşimler ve öğretmenin dersi işleme biçimi gibi birden fazla nedenin bağlamsal ve duyuşsal açıdan çok yönlü bir yapısının olacağı öngörülmektedir. Araştırma, genel olarak motivasyon, ilgi, başarı üzerine odaklanan çalışmaların aksine, öğrencinin sıkılma deneyimlerinin ortaya çıkarılıp tüm paydaşlara (öğretmen, yöneticiler, veli) önleyici bir biçimde kaynaklık edeceği ve daha önce ortaokul kademesinde sıkılma deneyimine dair bir çalışma bulunmaması açısından literatüre katkı sağlayıp buna yönelik öneriler yer alacağı öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ortaokul, Öğrenci, Sıkılma deneyimi, Durumsal, Duyuşsal boyut

Abstract

When considering the learning-teaching processes as a whole, it is necessary to focus on the individual, that is, the student within the lesson, in terms of their contextual and affective process in order to reveal whether learning is taking place. The notion of boredom occupies a central position in this discourse, as it is indicative of a prevailing sentiment among students. While the various methods and techniques employed in the lesson have proven efficacious to a certain extent, they lack the capacity to address the student's experience of boredom in isolation. The experience of boredom in an individual primarily begins with the redirection of the mental process to different activities. A number of factors may have an influence on this. These include the student's interest in other subjects, the student's inability to establish a positive communication language with the teacher, the classroom environment, and the teacher's teaching style. The primary objective of this research is to elucidate the nature of boredom experienced by middle school students in the classroom, with a focus on its situational and affective dimensions. The present research will utilise a phenomenological design, which is one of the qualitative research designs. The study will be conducted with 20 students attending a middle school in Kurtalan district of Siirt, selected through convenient sampling during the 2025-2026 academic year. The student group, which will be selected on a voluntary basis, will be administered a semi-structured interview form that has been developed by the researcher and reviewed by experts. The data obtained will be analysed using content analysis and descriptive analysis. The research is expected to conclude that the student's experience of boredom is not merely an individual emotional state; it is also a multifaceted phenomenon involving multiple factors, including teacher attitudes, classroom interactions, and the teacher's teaching style, all from a contextual and affective perspective. Contrary to the tendency of extant research to focus on motivation, interest, and achievement, the present study aims to reveal students' experiences of boredom, thereby providing a preventative resource for all stakeholders (teachers, administrators, parents) and contributing to the literature by offering suggestions on the subject, given the paucity of previous studies on boredom at the middle school level.

Keywords: Middle school, Student, Boredom experience, Situational, Affective dimension

Geri Dönüşüm Bir Gerçeklik mi Yoksa Yeni Bir Atık Üretme Çalışması mı? Okul Öncesi Eğitime İlişkin Bir İnceleme

Is Recycling a Reality or Just Another Way to Produce Waste? A Review of Early Childhood Education

İbrahim YILMAZ

Yüksek Lisans Öğrencisi, Siirt Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı, 56ylmz.ibrahim@gmail.com

Doç. Dr. Ata PESEN

Siirt Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı, atapesen@siirt.edu.tr

Öz

Erken çocukluk dönemi, bireylerin çevreye yönelik tutum ve davranışlarının şekillendiği en temel eğitim evresidir. Bu dönemde yürütülen sürdürülebilir kalkınma eğitiminin en görünür pratiği olan geri dönüşüm çalışmaları, genellikle atıkların ayrıştırılması ve artık materyallerin sanat etkinliklerinde yeniden değerlendirilmesi üzerine kurgulanmaktadır. Araştırmanın problem durumunu, okul öncesi eğitim kurumlarında geri dönüşüm adı altında yapılan uygulamaların, atık üretimini azaltmaktan ziyade yeni bir atık üretme sürecine hizmet edip etmediği sorunsalı oluşturmaktadır. Bu doğrultuda araştırmanın amacı, söz konusu eğitim pratiklerinin öğretmen ve veli perspektifinden eleştirel bir değerlendirmesini yaparak, bu sürecin ekolojik farkındalık mı yarattığını yoksa materyal temini aşamasında yeni ve daha karmaşık atık türlerinin üretilmesine mi yol açtığını belirlemektir. Araştırma, nitel araştırma desenlerinden olgubilim modeline göre tasarlanmıştır. Araştırma grubunu farklı sosyoekonomik düzeylerdeki okullarda görev yapan 15 okul öncesi öğretmeni ile çocukları bu kurumlara devam eden 15 veli oluşturacaktır. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen ve uzman görüşü alınarak hazırlanan, birbiriyle eşlenik sorulardan oluşan iki farklı yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Öğretmen görüşme formu; etkinliklerin pedagojik amaçları, materyal temin stratejileri ve ortaya çıkan ürünlerin nihai akıbetini sorgulayan yedi sorudan; veli görüşme formu ise okulun materyal taleplerinin hane içi satın alma davranışlarına etkisi ve ürünlerin evdeki yaşam süresini sorgulayan beş sorudan oluşmaktadır. Elde edilen verilerin içerik analizi yöntemiyle çözümlenmesi planlanmaktadır. Çalışmanın sonucunda, geri dönüşüm faaliyetlerinin ekolojik bir gerçekliğe mi dönüştüğü yoksa tüketimi meşrulaştıran ve ertelenmiş atık üreten bir çalışma olarak mı kaldığı tartışılacaktır. Özellikle materyal temini için fazladan yapılan tüketimlerin ve sanat ürününe dönüşen atıkların kısa sürede çöpe atılma döngüsünün sürdürülebilirlik kavramıyla olan paradoksal ilişkisi ortaya konacaktır. Bulguların okul öncesi eğitim programlarında çevre bilinci kazandırılırken atık üretmeme felsefesinin önceliklendirilmesi gerekliliğini vurgulaması beklenmektedir.

Anahtar Sözcükler: Okul Öncesi Eğitim, Geri Dönüşüm, Sürdürülebilir Kalkınma, Atık Yönetimi.

Abstract

Early childhood represents the most fundamental stage of education, during which an individual's attitudes and behaviours towards the environment are shaped. The most visible practice of sustainable development education conducted during this period is recycling activities, which are based on the separation of waste and the reuse of leftover materials in art activities. The central research question guiding this study is whether the recycling practices implemented in preschool education institutions contribute to the generation of new waste, rather than serving to reduce existing waste production. The objective of this research is to critically evaluate these educational practices from the perspectives of teachers and parents, and to determine whether this process fosters ecological awareness or leads to the production of new and more complex types of waste during the material procurement phase. The research was designed according to the phenomenological model, which is one of the qualitative research designs. The research group will consist of 15 preschool teachers working in schools at different socioeconomic levels and 15 parents whose children attend these institutions. Two distinct semi-structured interview forms, developed by the researcher and prepared with expert opinions, consisting of paired questions, were utilised as data collection tools. The teacher interview form comprises seven questions designed to ascertain the pedagogical aims of the activities, the material procurement strategies employed, and the ultimate fate of the resulting products. In contrast, the parent interview form contains five questions aimed at gauging the impact of the school's material requests on household purchasing behaviour and the lifespan of products at home. The data obtained will be analysed using content analysis. The study will discuss whether recycling activities have evolved into an ecological reality or whether they remain a practice that legitimises consumption and produces deferred waste. The paradoxical relationship between the concept of sustainability and the cycle of excess consumption for material procurement and the rapid disposal of waste transformed into art products will be revealed. The findings are expected to emphasise the necessity of prioritising the philosophy of not producing waste while instilling environmental awareness in preschool education programs.

Keywords: Preschool Education, Recycling, Sustainable Development, Waste Management.

Maarif Modeli Çerçevesinde Hazırlanmış Öğretim Programına Yönelik Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Görüşlerinin Çeşitli Değişkenler Açısından Belirlenmesi

Determining Science Teachers' Views on the Curriculum Prepared within the Framework of the Maarif Model in Terms of Various Variables

Muhammed Samed ACAR
Siirt Üniversitesi Fen Bilgisi Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi, nftsam1256@gmail.com
Dr. Öğr. Üyesi Halit KIRIKTAŞ
Siirt Üniversitesi Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü Fen Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi, halit.kiriktas@siirt.edu.tr
Prof. Dr. Mustafa CENGİZ
Siirt Üniversitesi Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü Fen Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi, m.cengiz@siirt.edu.tr

Öz

Sadece bilişsel kazanımları değil; duyuşsal, etik ve ahlaki değerleri de temel alan Maarif Modeli, öğretim programlarında köklü bir değişim vizyonuna sahip olduğu söylenilebilir. Henüz yeni uygulamaya konulmuş bu programın asıl yürütücüsü olan öğretmenlerin program hakkındaki görüşlerinin tespit edilmesi ilgili alanyazına önemli katkılar sağlayacağı ifade edilebilir. Bu kapsamda yürütülen çalışmada amaç, Maarif Modeli çerçevesinde hazırlanmış öğretim programına yönelik fen bilimleri öğretmenlerinin görüşlerinin çeşitli değişkenler açısından belirlenmesidir. Bu amaç doğrultusunda araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Bu çalışmanın evrenini Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde görev yapan fen bilimleri öğretmenleri, örneklemini ise çalışmaya katılan devlet ve özel eğitim kurumlarında görev yapan 184 fen bilimleri öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada veriler; araştırmacı tarafından geliştirilen, 2 ana tema ve 10 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmıştır. Elde edilen verilerin çözümlenmesinde nitel-nicel içerik analizi ile betimsel istatistiksel teknikler kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular; öğretmenlerin Maarif Modeli'ni büyük oranda beceri temelli ve yaşam odaklı bir yapı (%26,6) ile milli-manevi değerler çerçevesi (%17,9) üzerinden tanımladıklarını göstermektedir. Yeni fen bilimleri programındaki en dikkat çekici yenilikler olarak keşfedici yaklaşım ve STEM uygulamaları (%28,8) ile küresel vizyon ve disiplinlerarası yaklaşım (%19,0) ön plana çıkmaktadır. Program içeriğinin öğrenme çıktılarını karşılama düzeyine ilişkin öğretmenlerin %47,3'ü; sadeleştirme ve derinlemesine öğrenme yaklaşımı nedeniyle yüksek uyum görüşü bildirmiştir. Ölçme-değerlendirme boyutunda ise katılımcıların %45,7'si alternatif araçların becerileri ölçmede başarılı olduğunu düşünürken, %18,5'i süreç odaklılığı desteklemektedir. Ancak uygulama safhasında; öğrenci hazırbulunuşluğu (%23,4), fiziksel altyapı yetersizliği (%22,3) ve merkezi sınav baskısı (%25,5) temel engelleyiciler olarak saptanmıştır. Sonuç olarak; öğretmenlerin yeni programın felsefi ve pedagojik altyapısına yönelik güçlü bir olumlu algıya sahip oldukları, buna karşın sistemsel ve fiziksel kısıtlar nedeniyle uygulama kaygısı taşıdıkları görülmüştür. Araştırma sonuçları ışığında; okullardaki laboratuvar ve materyal imkânlarının iyileştirilmesi, öğretmenlere yönelik uygulama temelli hizmet içi eğitimlerin artırılması ve merkezi sınav sisteminin süreç odaklı ölçme yaklaşımıyla uyumlu hale getirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Maarif Model, Fen Bilimleri Eğitimi, Öğretmen Görüşleri, Durum Çalışması.

Abstract

The Maarif Model, which is based not only on cognitive gains but also on affective, ethical, and moral values, can be said to have a vision of fundamental change in curricula. It can be stated that identifying teachers' views — who are the primary implementers of this newly introduced curriculum — about the program will make significant contributions to the relevant literature. The aim of the study conducted within this scope is to determine science teachers' views on the curriculum prepared within the framework of the Maarif Model in terms of various variables. In line with this aim, the case study method, one of the qualitative research methods, was used in the research. The population of this study consists of science teachers working in the Southeastern Anatolia Region, while the sample consists of 184 science teachers working in public and private educational institutions participating in the study. The data were collected through a semi-structured interview form developed by the researcher, consisting of 2 main themes and 10 questions. Qualitative-quantitative content analysis and descriptive statistical techniques were used to analyze the obtained data. The findings of the research show that teachers largely define the Maarif Model through the framework of a skill-based and life-oriented structure (26.6%) and national-spiritual values (17.9%). The most notable innovations in the new science curriculum are the inquiry-based approach and STEM applications (28.8%), as well as global vision and interdisciplinary approach (19.0%). Regarding the level at which the program content meets the learning outcomes, 47.3% of teachers reported a high level of alignment due to the simplification and in-depth learning approach. In the assessment and evaluation dimension, 45.7% of participants believe that alternative tools are successful in measuring skills, while 18.5% support process-oriented assessment. However, in the implementation phase, student readiness (23.4%), inadequate physical infrastructure (22.3%), and centralized exam pressure (25.5%) were identified as the main obstacles. As a result, it was observed that teachers have a strongly positive perception of the philosophical and pedagogical foundations of the new curriculum, yet carry concerns about implementation due to systemic and physical constraints. In light of the research findings, it is recommended that laboratory and material facilities in schools be improved, practice-based in-service training for teachers be increased, and the centralized examination system be aligned with a process-oriented assessment approach.

Keywords: Maarif Model, Science Education, Teacher Views, Case Study.

Yabancılara Türkçe Öğretiminde İleri Düzey (C1) Öğrenenlerin Günlük Konuşmada İkileme ve Deyim Kullanımı

Teaching Turkish to Foreigners: The Use of Reduplications and Idioms in Daily Speech by Advanced Level (C1) Learners

Fatma YALMAÇ

Siirt Üniversitesi, fatmayalmac1@gmail.com

Öz

Amaç: Bu çalışmanın amacı, yabancılara Türkçe öğretiminde ileri düzey C1 öğrenenlerin günlük konuşma dilinde ikileme ve deyim kullanım becerilerini incelemektir. İkilemeler ve deyimler, dilin doğal akışını sağlayan ve anlatım gücünü artıran önemli yapılardır. Bu doğrultuda, öğrenenlerin bu yapıları kullanma düzeyleri ele alınmıştır. Öğrenenlerin gerçek iletişim ortamlarında bu yapıları kullanabilmeleri için uygulamaya dayalı etkinliklerin artırılması gerektiği görülmektedir. Rol yapma, diyalog oluşturma ve tartışma gibi etkinlikler öğrenenlerin özgüvenini artırmakta ve dil kullanımını doğal hale getirmektedir. Ayrıca öğretmenlerin geri bildirim süreçlerini etkin kullanmaları öğrenme sürecini desteklemektedir. Bu bağlamda, ders içeriklerinin kültürel unsurlarla zenginleştirilmesi önem taşımaktadır. Deyimlerin bağlam içinde verilmesi kalıcı öğrenmeyi artırmaktadır. İkilemelerin ise tekrar ve vurgu işlevi sayesinde anlatımı güçlendirdiği unutulmamalıdır. Bu nedenle öğretim süreçlerinde bu iki dil unsuruna dengeli şekilde yer verilmesi önerilmektedir. Böylece öğrenenlerin iletişimsel yeterlikleri daha ileri düzeye taşınabilir.

Yöntem: Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. İlgili akademik çalışmalar, ders kitapları ve öğretim materyalleri incelenerek ikileme ve deyim öğretimine yönelik yaklaşımlar analiz edilmiştir. Elde edilen veriler betimsel olarak yorumlanmıştır.

Bulgular: İnceleme sonucunda, C1 düzeyindeki öğrenenlerin dil bilgisel yeterliklerinin yüksek olmasına rağmen ikileme ve deyim kullanımında sınırlılıklar yaşadıkları belirlenmiştir. Öğrenenlerin bu yapıları çoğunlukla pasif olarak bildikleri, ancak günlük konuşmada kullanmakta zorlandıkları görülmüştür. İkilemelerin anlatımı pekiştirdiği, deyimlerin ise kültürel anlam taşıdığı tespit edilmiştir. Ayrıca öğretim sürecinde bu unsurların yeterince vurgulanmadığı anlaşılmıştır.

Sonuç: Sonuç olarak, ileri düzey Türkçe öğretiminde ikileme ve deyim kullanımına daha fazla yer verilmesi gerekmektedir. Bu yapıların öğretiminde bağlam temelli ve iletişim odaklı etkinliklerin kullanılması, öğrenenlerin konuşma becerilerini geliştirecektir. Kültürel içeriklerle desteklenen öğretim süreçleri, deyimlerin daha etkili öğrenilmesine katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe öğretimi, C1 düzey, ikileme, deyim, konuşma becerisi, dil öğretimi.

Abstract

Purpose: The aim of this study is to examine the use of reduplications and idioms in daily spoken language by advanced level (C1) learners in teaching Turkish to foreigners. Reduplications and idioms are important structures that enhance expressive power and ensure the natural flow of language. In this context, the level at which learners use these structures has been addressed. It has been observed that practice-based activities should be increased so that learners can use these structures in real communication environments. Activities such as role-playing, dialogue creation, and discussions increase learners' self-confidence and make language use more natural. In addition, effective use of feedback processes by teachers supports the learning process. In this regard, it is important to enrich course content with cultural elements. Presenting idioms within context increases retention. It should not be forgotten that reduplications strengthen expression through repetition and emphasis. Therefore, it is recommended that these two language elements be included in a balanced way in teaching processes. Thus, learners' communicative competence can be advanced to a higher level.

Method: In the study, document analysis, one of the qualitative research methods, was used. Relevant academic studies, textbooks, and teaching materials were examined, and approaches to teaching reduplications and idioms were analyzed. The obtained data were interpreted descriptively.

Findings: As a result of the examination, it was determined that although C1 level learners have high grammatical competence, they experience limitations in the use of reduplications and idioms. It was observed that learners mostly know these structures passively but have difficulty using them in daily speech. It was found that reduplications reinforce expression, while idioms carry cultural meaning. In addition, it was understood that these elements are not sufficiently emphasized in the teaching process.

Conclusion: In conclusion, more emphasis should be placed on the use of reduplications and idioms in advanced Turkish language teaching. The use of context-based and communicative activities in teaching these structures will improve learners' speaking skills. Teaching processes supported by cultural content will contribute to more effective learning of idioms.

Keywords: Teaching Turkish, C1 level, reduplication, idiom, speaking skill, language teaching.

Eğitimde Bireysel Farklılıklar ve Türkçe Eğitiminde Bireysel Farklılıkların Kazandırılmasında Ders Kitaplarının Önemi Makalesinin Analizi

Analysis of the Article "Individual Differences in Education and the Importance of Textbooks in Instilling Individual Differences in Turkish Language Education"

Fedua KÖÇER

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD, feduakcr.11@gmail.com

Öz

Bu çalışma, yabancılara Türkçe öğretiminde bireysel farklılıkların öğrenme sürecine etkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenen öğrenciler; yaş, öğrenme stilleri, dil öğrenme hızları, motivasyon düzeyleri ve kültürel geçmiş gibi birçok açıdan farklılık göstermektedir. Araştırmanın temel amacı, bu bireysel farklılıkların öğrenme sürecine nasıl yansıdığını ortaya koymak ve öğrencilerin dil öğrenimini daha etkili ve kalıcı hâle getirecek öğretim stratejilerini değerlendirmektir. Ayrıca, öğrencilerin bireysel özelliklerine uygun öğretim ortamlarının oluşturulmasının önemine dikkat çekmek hedeflenmektedir. Araştırmada nitel yaklaşım benimsenmiş ve literatür taraması yoluyla bireysel farklılıkların Türkçe öğretimine etkisi incelenmiştir. Öğrencilerin öğrenme stilleri (görsel, işitsel, kinestetik), hazırbulunuşluk düzeyleri ve ilgi alanları dikkate alınarak farklı öğretim yöntemleri analiz edilmiştir. Ayrıca farklılaştırılmış öğretim, bireyselleştirilmiş etkinlikler ve öğrenci merkezli yaklaşımlar değerlendirilmiştir. Öğretim sürecinde kullanılan etkinliklerin, öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına ne ölçüde cevap verdiği incelenmiştir. İnceleme sonuçları, bireysel farklılıkların dikkate alındığı öğretim süreçlerinin öğrencilerin dil öğrenme başarısını önemli ölçüde artırdığını göstermektedir. Öğrencilerin öğrenme stillerine uygun materyaller kullanıldığında, öğrenmenin daha hızlı ve kalıcı olduğu gözlemlenmiştir. Ayrıca motivasyonu yüksek olan öğrencilerin öğrenme sürecine daha aktif katıldıkları, bireysel destek verilen öğrencilerin ise dil becerilerini daha rahat geliştirdikleri belirlenmiştir. Farklılaştırılmış etkinlikler, öğrencilerin derse katılımını artırmakta ve öğrenme sürecini daha verimli hâle getirmektedir, Yabancılara Türkçe öğretiminde bireysel farklılıkların göz önünde bulundurulması, öğretim sürecinin başarısı açısından büyük önem taşımaktadır. Tek tip öğretim yöntemleri yerine, öğrencilerin bireysel özelliklerine uygun farklılaştırılmış ve esnek öğretim yaklaşımlarının kullanılması önerilmektedir. Bu sayede öğrencilerin dil öğrenme süreci daha etkili, kalıcı ve motive edici hâle gelmektedir. Ayrıca öğretmenlerin öğrencileri tanıması ve öğretimi buna göre planlaması, öğrenme sürecinin kalitesini artırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bireysel Farklılık, Türkçe eğitimi, ders kitapları.

Abstract

This study aims to examine the effect of individual differences on the learning process in teaching Turkish to foreigners. Students learning Turkish as a second language differ in many aspects such as age, learning styles, language learning pace, motivation levels, and cultural background. The main purpose of the research is to reveal how these individual differences are reflected in the learning process and to evaluate teaching strategies that will make students' language learning more effective and long-lasting. In addition, the study aims to emphasize the importance of creating learning environments suitable for students' individual characteristics. A qualitative approach was adopted in the study, and the effect of individual differences on Turkish language teaching was examined through a literature review. Different teaching methods were analyzed by taking into account students' learning styles (visual, auditory, kinesthetic), readiness levels, and interests. In addition, differentiated instruction, individualized activities, and student-centered approaches were evaluated. It was examined to what extent the activities used in the teaching process meet students' individual needs. The results of the review show that teaching processes that take individual differences into account significantly increase students' language learning success. It was observed that when materials suitable for students' learning styles are used, learning becomes faster and more permanent. In addition, students with high motivation participate more actively in the learning process, and those who receive individual support are able to develop their language skills more easily. Differentiated activities increase students' participation in lessons and make the learning process more efficient. Taking individual differences into consideration in teaching Turkish to foreigners is of great importance for the success of the teaching process. Instead of one-size-fits-all teaching methods, it is recommended to use differentiated and flexible teaching approaches tailored to students' individual characteristics. In this way, students' language learning process becomes more effective, long-lasting, and motivating. Furthermore, teachers' ability to get to know their students and plan instruction accordingly improves the quality of the learning process.

Keywords: Individual differences, Turkish language education, textbooks.

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Çok Anlamlı Kelimelerin Öğretimi ve Anlam Karmaşasının Önlenmesi

Teaching Polysemous Words and Preventing Semantic Confusion in Teaching Turkish to Foreigners

İlhami KONAĞ

Siirt Üniversitesi, Türkçe Eğitimi, kngilhami@icloud.com

Öz

Amaç: Bu çalışmanın amacı, yabancılara Türkçe öğretimi sürecinde çok anlamlı kelimelerin öğrenilmesi sırasında yaşanan anlam karmaşasını incelemek ve bu karmaşayı azaltmaya yardımcı olabilecek yöntemleri ortaya koymaktır. Türkçede sıkça karşılaşılan çok anlamlı kelimeler, benzer yazılış ve telaffuza sahip sözcükler ile mecazlı ifadelerin, öğrenenler üzerinde nasıl bir etki oluşturduğu açıklanmaya çalışılmıştır.

Yöntem: Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Konuyla ilgili kaynaklar incelenmiş ve yabancılara Türkçe öğretmek amacıyla hazırlanan farklı ders kitapları karşılaştırılmıştır. Bu kitaplarda yer alan kelime öğretimi, kullanılan terimler, çok anlamlı kelimeler, yakın adlılar ve mecazlı anlatımlar içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir.

Bulgular: Elde edilen bulgulara göre, çok anlamlı, eş anlamlı ve sesteş kelimeler öğrenciler için anlamları ayırt etmeyi zorlaştırmaktadır. Özellikle yazılışı ya da söylenişi birbirine benzeyen ancak anlamları farklı olan kelimeler öğrencilerin sık hata yapmasına neden olmaktadır. Bunun yanında, Türkçe ile diğer diller arasında benzer görünen ancak farklı anlamlara sahip kelimeler de yanlış anlamalara yol açmaktadır. Ders kitaplarında aynı konular için farklı terimlerin kullanılması ve mecaz, deyim gibi örtülü anlamların yeterince açık anlatılmaması da öğrenme sürecini zorlaştıran önemli etkenler arasında yer almaktadır.

Sonuç: Sonuç olarak, kelimelerin bağlam içinde öğretilmesi, bol örnek verilmesi, karşılaştırmalar yapılması ve sözlük kullanımının teşvik edilmesi öğrenmeyi kolaylaştırmaktadır. Ayrıca ders kitaplarında terim birliğinin sağlanması ve anlamların daha açık bir şekilde sunulması, öğrencilerin Türkçeyi daha doğru ve etkili kullanmasına yardımcı olmaktadır. Bu sayede anlam karmaşası önemli ölçüde azaltılabilir.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe öğretimi, çok anlamlılık, anlam karmaşası, kelime öğretimi.

Abstract

Aim: The aim of this study is to examine the semantic confusion experienced during the learning of polysemous words in the process of teaching Turkish to foreigners and to reveal methods that can help reduce this confusion. The study attempts to explain how polysemous words, words with similar spellings and pronunciations, and metaphorical expressions, which are frequently encountered in Turkish, affect learners. Method: A qualitative research method was used in the study. Relevant sources were examined and different textbooks prepared for teaching Turkish to foreigners were compared. The word teaching, terms used, polysemous words, synonyms, and metaphorical expressions in these books were evaluated using the content analysis method. Findings: According to the findings, polysemous, synonymous, and homonymous words make it difficult for students to distinguish meanings. In particular, words that have similar spellings or pronunciations but different meanings cause students to make frequent mistakes. In addition, words that seem similar but have different meanings between Turkish and other languages also lead to misunderstandings. The use of different terms for the same topics in textbooks and the insufficient explanation of implicit meanings such as metaphors and idioms are also important factors that hinder the learning process.

Conclusion: In conclusion, teaching words within context, providing ample examples, making comparisons, and encouraging dictionary use facilitate learning. In addition, ensuring terminological consistency in textbooks and presenting meanings more clearly helps students use Turkish more accurately and effectively. In this way, semantic confusion can be significantly reduced.

Keywords: Teaching Turkish to foreigners, polysemy, semantic confusion, vocabulary teaching.

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Soru Cümlelerinin Öğretimi

Teaching Interrogative Sentences in Teaching Turkish as a Foreign Language

Zeynep EKİN

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD zeynep.ektem@gmail.com

Öz

Bu çalışmanın temel amacı, yabancılara Türkçe öğretiminde soru cümlelerini öğretirken nasıl bir yol izlenilmesi gerektiği ve nelere dikkat edilmesi gerektiğini aktarmaktır. Çalışmada, Türkçede soru cümlelerinin alt yapısı incelenip bu cümlelerin öğretiminde gerekli olan altyapı araştırılmış ve bunların üzerinde durulmuştur. Metodolojik olarak, bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. İlgili makale, yabancılara Türkçe öğretimi doğrultusunda incelenmiş; temel bilgiler ve sonuçlar sentezlenerek Öz haline getirilmiştir. İnceleme sürecinde, soru cümlelerinin tek bir başlıkta ele alınıp bitirilebilecek bir konu olmadığı görülmüş ve soru cümlelerinin kullanımı için dilin fonolojik, morfolojik ve semantik özelliklerinin de kavranmış olması gerekir. Soru cümleleri gramerin birçok alt dalıyla ilişki içerisindedir. Bu nedenle soru cümlelerinin öğretimi geniş çaplı ele alınarak aşamalı bir şekilde öğretilmesi gerektiği görülmüştür. Dünya üzerinde incelenen dillere göre yedi tip soru sorma stratejisi vardır ve diller bu stratejilerden sadece birkaçını kullanır. Sonuç olarak dil basit dil birimlerinden komplekse doğru ilerleyen analitik öğrenme ile başlangıçta geniş konuşma birimlerinin ezberlenip zamanla parçalara bölünerek analiz edilmesiyle kavranır. Dildeki işlevsel cümlelerden biri olan soru cümleleri, gramerin birçok alt dalıyla bağlantılı olarak öğretilir. Yabancılara Türkçe öğretiminde öncelikle dilin gramerinin parçalara bölünerek sistematik bir şekilde öğretilmesi gerekmektedir. Yabancılara Türkçe öğretiminde başlangıç düzeyinden itibaren öğrencilere dilin soru yapısı öğretilmeye çalışılır. Başlangıçta soru, temel ihtiyaçları gidermeye yönelik olduğu için işleviyle ön plandadır. Sonuç olarak yabancılara Türkçe öğretiminde soru cümlelerinin öğretiminin çok yönlü bir öğretim olduğu ve sistematik bir şekilde ilerletilmesi gerektiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Soru, evrensel dilbilim, zihin ve dil, Türkçe öğretimi.

Abstract

The main objective of this study is to explain the approach that should be followed and the points that should be considered when teaching interrogative sentences in Turkish to foreign learners. In the study, the underlying structure of question sentences in Turkish is examined, and the necessary background for teaching these sentences is investigated and emphasized. Methodologically, this study employs document analysis, which is one of the qualitative research methods. The relevant article was analyzed within the framework of teaching Turkish to foreigners; basic information and findings were synthesized and summarized. During the analysis process, it was observed that interrogative sentences cannot be addressed as a topic that can be completed under a single heading. It was also determined that, in order to use question sentences effectively, the phonological, morphological, and semantic features of the language must be understood. Interrogative sentences are related to many subfields of grammar. Therefore, it was concluded that their teaching should be handled comprehensively and presented in a gradual, step-by-step manner. According to the languages studied worldwide, there are seven types of question formation strategies, and languages generally use only a few of these strategies. In conclusion, language is acquired through analytical learning, progressing from simple to complex structures, beginning with the memorization of larger linguistic units and gradually analyzing them by breaking them down into smaller parts. As one of the functional sentence types in language, interrogative sentences are taught in connection with many subfields of grammar. In teaching Turkish to foreign learners, it is necessary to teach the grammar of the language systematically by dividing it into parts. From the beginner level onward, learners are introduced to the question structure of the language. At the initial stage, questions are primarily emphasized in terms of their function, as they serve to meet basic needs. As a result, it has been observed that teaching interrogative sentences in Turkish as a foreign language is a multifaceted process that should be carried out systematically.

Keywords: Interrogative sentences, universal linguistics, mind and language, teaching Turkish as a foreign language

Türkçe Öğretmenlerinin Teknoloji Kaygısı ve Web 2.0 Araçları Kullanım Düzeyleri Arasındaki İlişkinin incelenmesi

Examining the Relationship Between Turkish Language Teachers' Technology Anxiety and Their Levels of Web 2.0 Tool Usage

Melek EVCİL

Siirt Üniversitesi, evcilmelek56@gmail.com

Öz

Günümüzde eğitim sistemlerinde yaşanan hızlı dijital dönüşüm süreci, Türkçe öğretiminin geleneksel sınırlarını aşarak öğretmenlerin hem pedagojik yaklaşımlarını hem de teknolojik yeterliklerini köklü bir biçimde yeniden şekillendirmektedir. Bu çalışmanın temel amacı, Türkçe öğretmenlerinin teknoloji kaygısı düzeyleri ile Web 2.0 araçlarını kullanma yeterlilikleri, tutumları ve eğilimleri arasındaki ilişkiyi bütüncül bir yaklaşımla ve derinlemesine incelemektir. Araştırma kapsamında, teknoloji kaygısının bilişsel, duygusal ve davranışsal boyutları ayrıntılı olarak ele alınmış; bu duyuşsal engellerin öğretmenlerin sınıf içi dijital uygulamalarına, materyal geliştirme süreçlerine ve ders planlama pratiklerine nasıl yansıdığı akademik bir çerçevede değerlendirilmiştir. Alan yazın taramasına ve kuramsal sentezlere dayalı olan bu çalışmada, öğretmenlerin Web 2.0 araçlarını içerik üretimi, etkileşimli ölçme-değerlendirme ve iş birliğine dayalı öğrenme süreçlerinde kullanım düzeyleri sistematik olarak analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular, Türkçe öğretmenlerinin teknolojiye yönelik duydukları kaygı düzeyi ile Web 2.0 araçlarını öğretim süreçlerine entegre etme sıklıkları arasında anlamlı, güçlü ve ters yönlü bir etkileşim olduğunu ortaya koymaktadır. Özellikle teknik yeterlik eksikliği, altyapı yetersizlikleri, artan iş yükü ve sürekli güncellenen dijital ekosisteme uyum sağlama çabası öğretmenlerdeki teknoloji kaygısını tetikleyen temel belirleyiciler olarak saptanmıştır. Buna karşın, Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi (TPAB) modeline uygun yeterlik kazanan öğretmenlerin, teknolojiye karşı daha olumlu tutum geliştirdikleri ve dijital araçları dil becerilerini zenginleştirmede daha etkin kullandıkları görülmüştür. Çalışma, Web 2.0 araçlarının özellikle dijital hikâye anlatımı, blog yazımı ve çevrimiçi iş birliği platformları aracılığıyla öğrencilerin okuma, yazma, ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirmede sunduğu pedagojik potansiyeli vurgulamaktadır.Türkçe öğretmenlerinin dijital dönüşüm sürecinde karşılaştıkları duyuşsal engelleri aşabilmeleri için yalnızca teknik beceri odaklı değil, pedagojik entegrasyonu ve psikolojik hazırlığı merkeze alan uygulamalı mesleki gelişim programlarının, atölye çalışmalarının ve sürdürülebilir kurumsal destek mekanizmalarının hayati öneme sahip olduğu sonucuna varılmıştır. Bu tür stratejik müdahalelerin, öğretmenlerin dijital öz-yeterlik algılarını yükselterek eğitimde teknoloji kullanımının niteliğini, öğrenci motivasyonunu ve genel akademik başarıyı doğrudan artıracağı öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Öğretimi, Teknoloji Kaygısı, Web 2.0 Araçları, Dijital Dönüşüm.

Abstract

In today's education systems, the rapid digital transformation process is reshaping not only the pedagogical approaches of teachers but also their technological competencies by going beyond the traditional boundaries of Turkish language teaching. The main aim of this study is to examine, through a holistic and in-depth approach, the relationship between Turkish teachers' levels of technology anxiety and their competencies, attitudes, and tendencies in using Web 2.0 tools. Within the scope of the research, technology anxiety has been addressed in its cognitive, emotional, and behavioral dimensions, and how these affective barriers are reflected in teachers' in-class digital practices, material development processes, and lesson planning has been evaluated within an academic framework. This study is based on a literature review and theoretical synthesis. It systematically analyzes teachers' levels of using Web 2.0 tools in content creation, interactive assessment and evaluation, and collaborative learning processes. The findings indicate a significant, strong, and negative relationship between Turkish teachers' levels of technology-related anxiety and the frequency with which they integrate Web 2.0 tools into their teaching processes. Key factors triggering technology anxiety among teachers include lack of technical competence, insufficient infrastructure, increasing workload, and the need to adapt to a constantly evolving digital ecosystem. On the other hand, teachers who have acquired competencies aligned with the Technological Pedagogical Content Knowledge (TPACK) model demonstrate more positive attitudes toward technology and use digital tools more effectively to enhance language skills. The study highlights the pedagogical potential of Web 2.0 tools—particularly in digital storytelling, blog writing, and online collaboration platforms—in improving students' reading, writing, and critical thinking skills. In conclusion, in order for Turkish teachers to overcome affective barriers encountered during the digital transformation process, it is essential to focus not only on technical skill development but also on pedagogical integration and psychological readiness. Practical professional development programs, workshops, and sustainable institutional support mechanisms play a vital role in this process. Such strategic interventions are expected to enhance teachers' digital self-efficacy perceptions, thereby improving the quality of technology use in education, increasing student motivation, and directly contributing to overall academic achievement.

Keywords: Turkish Language Teaching, Technology Anxiety, Web 2.0 Tools, Digital Transformation.

Hadis Usulünde Mütevatir Haber ve Matematiksel Olasılık Eksenli Kesinlik

Mutawatir Reports in Hadith Methodology and Certainty Based on Mathematical Probability

Ar. Gör. Necip Sefa DEMİR

Bayburt Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, 05541276101, sdemir@bayburt.edu.tr

Öz

Bu çalışma, klasik hadis usulü literatüründe bilginin en güvenilir formu kabul edilen mütevatir haber kavramını, modern olasılık teorisi ve istatistiksel mantık disiplinlerinin sağladığı verilerle disiplinler arası bir perspektiften yeniden okumayı amaçlamaktadır. Mütevatir haber; yalan üzerine birleşmeleri aklen ve adeten imkânsız olan, çok sayıdaki ravinin bir bilgiyi her nesilde kesintisiz ve tutarlı bir şekilde aktarmasıyla oluşan mutlak bilgi türüdür. Çalışmada bu epistemolojik kesinlik, modern istatistik biliminin temel taşlarından olan Büyük Sayılar Yasası (Law of Large Numbers) ve bağımsız olayların kesişimi prensipleriyle matematiksel bir zemine oturtulmuştur. Analiz süreci, bilginin salt niceliksel bir çokluktan (ravi sayısı), sarsılmaz bir niteliksel hakikate evrildiği o kritik eşiği matematiksel bir ispat olarak modeller. Bu süreç, bir futbol takımının dünyanın dört bir yanına dağılmış milyonlarca taraftarının, birbirleriyle hiçbir iletişim kurma imkânı yokken, tarihî bir maçın tüm detaylarını (kadrolar, gol dakikaları, saha olayları) birebir aynı şekilde aktarması örneğiyle somutlaştırılmıştır. Bu modellemede, bireysel yanılma veya kasti tahrifat payları, veri hacmi ve aktarıcı sayısı arttıkça çarpımsal bir hızla küçülerek matematiksel limit değerde sıfıra yaklaşmaktadır. Hadis usulündeki "ravilerin farklı coğrafyalardan olması" (ihtilâfu'l-buldân) esası, modern istatistikteki Örneklem Tarafsızlığı (Sampling Bias Prevention) ilkesinin tarihsel bir öncüsü ve uygulama biçimi olarak değerlendirilmiştir. Söz konusu mekânsal çeşitlilik, verinin tek bir kaynaktan manipüle edilme riskini ortadan kaldırarak istatistiksel gürültüyü elemekte ve saf gerçekliği gün yüzüne çıkarmaktadır. Çalışmanın sonucunda mütevatir sisteminin, yalnızca tarihsel bir aktarım biçimi olmadığı aksine günümüzün blockchain teknolojisindeki "dağıtık onay mekanizmasına" benzer şekilde işleyen evrensel bir bilgi doğrulama algoritması olduğu saptanmıştır. İslam bilgi teorisinin inşa ettiği bu köklü metodoloji, dinî bilginin ispat süreçlerinin aslında evrensel matematiksel yasaların rasyonel bir izdüşümü olduğunu teyit etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mütevatir Haber, Olasılık Teorisi, İstatistiksel Mantık, Büyük Sayılar Yasası, Epistemoloji.

Abstract

This study re-evaluates the concept of mutawatir report within the framework of modern probability theory and statistical logic. A mutawatir report is a form of absolute knowledge established by a large group whose collusion on a lie is intellectually impossible, transmitting sensory-based data consistently across generations. The research grounds this epistemological certainty in the Law of Large Numbers and the principle of the intersection of independent events. Using the analogy of millions of football fans reporting the same match details without prior coordination, the study demonstrates how individual error margins diminish multiplicatively toward zero as data volume increases. The requirement for "narrators from diverse geographical locations" (ikhtilafu'l-buldan) is identified as a historical precursor to Sampling Bias Prevention. This spatial diversity eliminates the risk of centralized manipulation, filtering out statistical noise to reveal pure reality. Ultimately, the study concludes that the mutawatir system functions as a universal information verification algorithm, similar to the "distributed consensus mechanism" in modern blockchain technology. This confirms that the proof processes of religious knowledge in Islamic epistemology are rational reflections of universal mathematical laws.

Keywords: Mutawatir Reports, Probability Theory, Statistical Logic, Law of Large Numbers, Epistemology.

The Impact of Digital Tools Integration on Primary School Children's Attitude towards English Language Learning

Dijital Araçların Entegrasyonunun İlkokul Çocuklarının İngilizce Dil Öğrenimine Yönelik Tutumları Üzerindeki Etkisi

Nursena ALTUN
Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İngiliz Dili Eğitimi, altunnursena03@gmail.com
Meliha KAYA
Eğitim Fakültesi, İngiliz Dili Eğitimi, melihhazilankayya@gmail.com
Dr. Öğretim Üyesi Deniz ELÇİN
Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İngiliz Dili Eğitimi, delcin@siirt. edu.tr

Abstract

This study was conducted to see the impact of digital tools on primary school children's attitudes towards EFL by means of a five week program. Most recently, AI tools and Web 2.0 based technologies transformed language learning settings into more interactive, engaging and learner centered atmospheres. The necessity of early positive attitudes from the beginning may foster positive attitudes towards the target language thereby this study focused on technology supported instruction can influence primary school children's perception and there could also be a mutual relationship between the candidate teachers and internship teachers at schools by means of this collaboration. A mixed method research was employed. For the quantitative phase, a quasi-experimental pretest-posttest control group model was used with fourth and fifth grade students, 120 in total from a primary school in Siirt, Turkey. Participants were divided into experimental (n=60) and control (n=60). The control group received a traditional instruction and the experimental group was exposed to digitally supported lessons using digital tools. Activities included gamified tasks, collaborative learning, and speaking practices. An "Elementary English Course Attitude Scale" was used for the quantitative part through tests and effect size calculations. Results showed a statistically significant difference for experimental groups' attitudes ($M = 3.12$ to 3.95, $p < .001$) while control group showed no significant result. Between groups comparison also supported a clear advantage for the instruction. Qualitative findings also supported the significant change. Students reported increased enjoyment, motivation and engagement and the teachers in their classrooms justified more participants, vocabulary retention and pronunciation and confidence improvement by their observations. Teacher collaboration was also another key factor by means of improving instructional quality. However there were also some technical drawbacks like connection problems, internet Access and some classroom management challenges for teacher candidates. This study contributed to the literature by providing empirical evidence over integration of technological tools into primary school curriculums in that even a short period of instructional use of digital tools showed a positive impact on learners' perceptions. Despite some limitations, the findings highlight the transformative potential of digital tools in EFL courses.

Keywords: digital tools, EFL, learner attitudes, primary education, mixed-methods, student motivation, teacher collaboration

Öz

Bu çalışma, beş haftalık bir program aracılığıyla dijital araçların ilkokul çocuklarının İngilizce dil öğrenimine yönelik tutumları üzerindeki etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır. Son zamanlarda, yapay zeka araçları ve Web 2.0 tabanlı teknolojiler, dil öğrenme ortamlarını daha etkileşimli, ilgi çekici ve öğrenci merkezli atmosferlere dönüştürmüştür. Başlangıçtan itibaren olumlu tutumların gerekliliği, hedef dile yönelik olumlu tutumları geliştirebilir; bu nedenle bu çalışma, teknoloji destekli öğretimin ilkokul çocuklarının algısını nasıl etkileyebileceğine ve bu işbirliği yoluyla okullardaki aday öğretmenler ve stajyer öğretmenler arasında karşılıklı bir ilişki olup olamayacağına odaklanmıştır. Karma yöntemli bir araştırma kullanılmıştır. Nicel aşama için, Türkiye'nin Siirt ilindeki bir ilkokuldan toplam 120 dördüncü ve beşinci sınıf öğrencisiyle yarı deneysel ön test-son test kontrol grubu modeli kullanılmıştır. Katılımcılar deney (n=60) ve kontrol (n=60) gruplarına ayrılmıştır. Kontrol grubu geleneksel bir öğretim alırken, deney grubu dijital araçlar kullanılarak dijital olarak desteklenen derslere maruz kalmıştır. Etkinlikler arasında oyunlaştırılmış görevler, işbirlikçi öğrenme ve konuşma alıştırmaları yer almıştır. Nicel kısım için testler ve etki büyüklüğü hesaplamaları yoluyla "Temel İngilizce Kursu Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Sonuçlar, deney gruplarının tutumlarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark ($M = 3,12$ ila $3,95$, $p < 0,001$) gösterirken, kontrol grubunda anlamlı bir sonuç görülmemiştir. Gruplar arası karşılaştırma da öğretim için açık bir avantajı desteklemiştir. Nitel bulgular da önemli değişimi desteklemiştir. Öğrenciler artan keyif, motivasyon ve katılım bildirmişlerdir ve öğretmenler sınıflarında daha fazla katılımcı, kelime dağarcığı edinimi, telaffuz ve özgüven gelişimini gözlemlemişlerdir. Öğretmen işbirliği de öğretim kalitesini iyileştirmenin bir diğer önemli faktörü olmuştur. Bununla birlikte, bağlantı sorunları, internet erişimi ve öğretmen adayları için bazı sınıf yönetimi zorlukları gibi bazı teknik dezavantajlar da olmuştur. Bu çalışma, dijital araçların kısa süreli öğretimsel kullanımının bile öğrencilerin algıları üzerinde olumlu bir etki gösterdiğini ortaya koyarak, teknolojik araçların ilkokul müfredatlarına entegrasyonu konusunda ampirik kanıtlar sunarak literatüre katkıda bulunmuştur. Bazı sınırlamalara rağmen, bulgular dijital araçların İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenme kurslarındaki dönüştürücü potansiyelini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: dijital araçlar, İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenme, öğrenci tutumları, ilköğretim, karma yöntemler, öğrenci motivasyonu, öğretmen iş birliği

İlkokul Öğretmenlerinin Zihinden Çarpma Öğretiminde Kullandıkları Yaklaşımlar ile Çarpım Tablolarına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi

An Examination of Primary School Teachers' Approaches to Teaching Mental Multiplication and Their Views on Multiplication Tables

Prof. Dr. Cahit PESEN

Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, cahitpesen@siirt.edu.tr

Öz

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamındaki İlkokul Matematik Dersi Öğretim Programı, öğrencilere temel matematiksel becerileri kazandırmayı ve zihinden işlem yapabilme yeterliklerini geliştirmeyi hedefleyen beceri odaklı bir yapıyla tasarlanmıştır. Programın temel amaçlarından biri, öğrencilerin matematiksel işlemleri yalnızca doğru yapabilmeleri değil; aynı zamanda bu işlemleri anlayarak, esnek stratejiler kullanarak ve akıcı bir biçimde gerçekleştirebilmeleridir. Bu bağlamda, işlemlerde akıcılık yalnızca ezber veya mekanik tekrar yoluyla değil; işlemlerin altında yatan matematiksel ilişkileri kavrama, farklı çözüm stratejileri geliştirme ve bu stratejileri uygun durumlarda kullanabilme becerilerini kapsayan çok boyutlu bir yeterlik olarak ele alınmaktadır. Uluslararası literatürde de akıcılık, işlemleri doğru, verimli ve esnek biçimde gerçekleştirebilme yeterliği olarak tanımlanmakta ve öğrencilerin işlemleri otomatikleştirerek bilişsel yüklerini azaltmalarına, böylece daha üst düzey matematiksel düşünmeye odaklanmalarına imkân tanıyan temel bir bileşen olarak değerlendirilmektedir.

Matematik derslerinde ve günlük yaşamda önemli bir yere sahip olan bir basamaklı doğal sayılarla zihinden çarpma becerisi, ilkokul 2. sınıftan itibaren öğrencilere kazandırılmaya başlanmakta ve bu süreçte öğretmenler, öğrencilerin zihinden çarpma yeterliklerini geliştirmek amacıyla çarpım tablolarından yararlanmaktadır; bu becerinin kazanımının 3. sınıf sonunda tamamlanması hedeflenmektedir. İlkokul öğretmenlerinin bir basamaklı doğal sayılarla zihinden çarpma öğretiminde çarpım tablolarını kullanma durumları ve benimsedikleri öğretim yaklaşımları, öğrencilerin matematiksel düşünme becerilerinin geliştirilmesinde kritik bir rol oynamaktadır. Önceki araştırmalar, öğretmenlerin çarpım tablolarının kullanım biçimleri ve öğretim yaklaşımlarını incelemiş ve öğretim sürecinin etkililiğine ilişkin önemli bilgiler sunmuştur. Ancak bu çalışma, ilkokul öğretmenlerinin zihinden çarpma öğretiminde çarpım tablolarını kullanım biçimlerini ve benimsedikleri öğretim yaklaşımlarını güncel bağlamda belirlemeyi amaçlamaktadır.

Araştırmanın alt problemleri, öğretmenlerin çarpım tablolarını kullanma durumları, kullanım amaçları, bu materyallerin öğrenme sürecine katkısı, benimsedikleri öğretim yaklaşımları ve karşılaştıkları güçlükleri kapsamaktadır. Bu şekilde, çalışma hem literatüre dayalı bir temel oluşturmakta hem de öğretim uygulamalarını güncel bağlamda değerlendirmeyi hedeflemektedir. Araştırma verilerinin elde edilmesi amacıyla, üçüncü sınıfta görev yapan ve farklı mesleki deneyimlere sahip dokuz öğretmen ile yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler ses kayıtlarıyla belgelenmiş ve elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi kullanılarak çözümlemiştir.

Araştırma bulguları, öğretmenlerin bir basamaklı doğal sayılarla zihinden çarpma işlemlerinin öğretiminde çarpım tablolarını çoğunlukla geleneksel bir biçimde kullandıklarını ve bu süreçte çeşitli güçlüklerle karşılaştıklarını göstermektedir. Çalışma sonucunda, bir basamaklı doğal sayılarla zihinden çarpma işleminin öğretiminde etkin bir şekilde kullanılabilecek çarpım tablosu materyaline ve bu materyalin kullanım biçimine ilişkin çeşitli öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: zihinden çarpma, muhakeme yöntemleri, çarpım tablosu modelleri, öğretmen görüşleri.

Abstract

The Primary School Mathematics Curriculum within the scope of the Turkish Century Education Model is designed with a skill-oriented structure that aims to provide students with basic mathematical skills and develop their ability to perform mental calculations. One of the main aims of the program is for students not only to be able to perform mathematical operations correctly, but also to be able to perform these operations fluently, using flexible strategies, and understanding them. In this context, fluency in operations is considered not only through memorization or mechanical repetition, but also as a multidimensional competence encompassing the ability to understand the underlying mathematical relationships of operations, develop different solution strategies, and use these strategies in appropriate situations. In the international literature, fluency is defined as the ability to perform operations correctly, efficiently, and flexibly, and is considered a fundamental component that allows students to reduce their cognitive load by automating operations, thus enabling them to focus on higher-level mathematical thinking. Mental multiplication skills with single-digit natural numbers, which are important in mathematics lessons and daily life, are introduced to students starting from the 2nd grade of primary school. During this process, teachers utilize multiplication tables to improve students' mental multiplication abilities; the goal is to complete the acquisition of this skill by the end of the 3rd grade. The use of multiplication tables by primary school teachers in teaching mental multiplication with single-digit natural numbers, and the teaching approaches they adopt, play a critical role in developing students' mathematical thinking skills. Previous research has examined teachers' use of multiplication tables and their teaching approaches, providing important information regarding the effectiveness of the teaching process. However, this study aims to determine the current context of primary school teachers' use of multiplication tables and the teaching approaches they adopt in teaching mental multiplication. The sub-problems of the research include teachers' use of multiplication tables, their purposes for using them, the contribution of these materials to the learning process, the teaching approaches they adopt, and the difficulties they encounter. In this way, the study both establishes a foundation based on the literature and aims to evaluate teaching practices in a current context. To obtain research data, semi-structured interviews were conducted with nine teachers working in the third grade and having different professional experiences. The interviews were documented with audio recordings, and the data obtained were analyzed using descriptive analysis methods.

The research findings show that teachers mostly use multiplication tables in a traditional way when teaching mental multiplication with single-digit natural numbers and encounter various difficulties in this process. As a result of the study, various suggestions were developed

regarding multiplication table materials that can be effectively used in teaching mental multiplication with single-digit natural numbers and the method of using these materials.

Keywords: mental multiplication, reasoning methods, multiplication table models, teacher opinions.

Kapsayıcı Liderliğin Örgütsel Muhalefet Etme Üzerindeki Etkisi: Örgütsel Güvenin Aracılık Rolü (Öğretmenler Üzerine Yapılan Bir Araştırma)

The Effect of Inclusive Leadership on Organizational Dissent: The Mediating Role of Organizational Trust (A Study on Teachers)

Rümeysa Belkıs ERKOYUNCU
Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Öğrencisi, erkoyuncurumeysa@gmail.com
Prof. Dr. Veysel OKÇU
Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, veysel.okcu@siirt.edu.tr

Öz

Bu araştırmanın temel amacı, okul müdürlerinin kapsayıcı liderlik davranışlarının öğretmenlerin örgütsel muhalefet algıları üzerindeki etkisini ve bu ilişkide örgütsel güvenin aracılık rolünü incelemektir. İlişkisel tarama modelinde yapılan araştırmanın evrenini, 2022-2023 eğitim-öğretim yılında Siirt ili merkezinde bulunan ilkokul, ortaokul ve liselerde görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Örneklem belirleme sürecinde basit seçkisiz örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemle ulaşılan 519 öğretmen araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Araştırmanın verileri için "Kişisel Bilgi Formu", "Kapsayıcı Liderlik Ölçeği", "Örgütsel Muhalefet Ölçeği" ve "Örgütsel Güven Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırma sonucunda okul müdürlerinin kapsayıcı liderlik davranışlarına ilişkin öğretmen algılarının iyi düzeyde olduğu, örgütsel muhalefet algılarının orta düzeyde ve örgütsel güvene ilişkin algılarının ise iyi düzeyde olduğu saptanmıştır. Yapılan korelasyon analizi sonucuna göre okul müdürlerinin kapsayıcı liderlik davranışları ile öğretmenlerin örgütsel muhalefet algıları arasında pozitif yönde ve çok düşük düzeyde, örgütsel güven arasında ise pozitif yönde ve orta düzeyde bir ilişki olduğu saptanmıştır. Kapsayıcı liderliğin alt boyutlarının örgütsel muhalefet üzerindeki yordayıcı etkisi çoklu doğrusal regresyon analizi ile test edilmiştir. Analiz sonuçları, adil muamele boyutunun örgütsel muhalefet üzerinde anlamlı ve pozitif bir yordayıcı olduğunu göstermiştir. Buna karşılık, farklılıklara saygı ve erişilebilirlik boyutlarının örgütsel muhalefet üzerindeki etkisinin istatistiksel olarak anlamlı olmadığı belirlenmiştir. Dolaylı etkiler, SPSS 22 programı ve Hayes PROCESS Makro eklentisinde bulunan Model 4 kullanılarak test edilmiştir. Bulgular, kapsayıcı liderliğin örgütsel muhalefet üzerindeki doğrudan etkisinin istatistiksel olarak anlamlı olmadığını, buna karşın örgütsel güven üzerinden gerçekleşen dolaylı etkinin anlamlı olduğunu göstermiştir. Bu bulgular, örgütsel güvenin söz konusu ilişkide tam aracı değişken olarak işlev gördüğünü ortaya koymuştur. Araştırmanın sonucu, okul müdürleri açısından çok net bir bağlamsal çerçeve sunmaktadır. Okul müdürlerinin sergilediği kapsayıcı liderlik davranışları, tek başına öğretmenlerin seslerini duyurmalarını, yani muhalefet etmelerini sağlamak için yeterli bir zemin oluşturmamaktadır. Öğretmenlerin okulu geliştirmek adına yapıcı muhalefet sergileyebilmeleri, ancak müdürlerin adil muamele sergilemeleri ve okulda sarsılmaz bir güven ikliminin kurulmasıyla ancak mümkün olabileceğini ortaya koymaktadır. Bu bağlamda, okullarda müdürlerin doğrudan güven inşa eden ve adil muameleye dayanan pratikleri merkeze almaları stratejik bir gereklilik oluşturmaktadır.

Anahtar Kelime: Kapsayıcı liderlik, örgütsel muhalefet, örgütsel güven, okul müdürü, öğretmen.

Abstract

The main purpose of this research is to examine the effect of school principals' inclusive leadership behaviors on teachers' perceptions of organizational dissent, as well as the mediating role of organizational trust in this relationship. The population of the research, which was designed using a correlational survey model, consists of teachers working in primary, middle, and high schools in the city center of Siirt during the 2022-2023 academic year. A simple random sampling method was utilized to determine the sample. The sample of the research consisted of 519 teachers reached through this method. A "Personal Information Form," the "Inclusive Leadership Scale," the "Organizational Dissent Scale," and the "Organizational Trust Scale" were used to collect the research data. The results of the research revealed that teachers' perceptions of school principals' inclusive leadership behaviors and their perceptions of organizational trust were at a high level, while their perceptions of organizational dissent were at a moderate level. According to the results of the correlation analysis, a positive and very weak relationship was found between school principals' inclusive leadership behaviors and teachers' perceptions of organizational dissent, whereas a positive and moderate relationship was found with organizational trust. The predictive effect of the sub-dimensions of inclusive leadership on organizational dissent was tested using multiple linear regression analysis. The results of the analysis showed that the fair treatment dimension was a significant and positive predictor of organizational dissent. Conversely, it was determined that the effects of the respect for differences and accessibility dimensions on organizational dissent were not statistically significant. Indirect effects were tested using Model 4 via Hayes' PROCESS Macro add-on for the SPSS 22 software. The findings indicated that the direct effect of inclusive leadership on organizational dissent was not statistically significant; however, the indirect effect through organizational trust was significant. These findings revealed that organizational trust acts as a full mediator in the relationship in question. The results of the study provide a very clear contextual framework for school principals. The inclusive leadership behaviors exhibited by school principals alone do not constitute a sufficient basis to enable teachers to make their voices heard, that is, to express dissent. It demonstrates that teachers' ability to display constructive dissent in order to improve the school is only possible if principals exhibit fair treatment and an unshakable climate of trust is established within the school. In this context, it is a strategic necessity for school principals to focus on practices that directly build trust and are fundamentally based on fair treatment.

Keywords: Inclusive leadership, organizational dissent, organizational trust, school principal, teacher.

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Zaman ve Kiplerin Öğretiminde Yöntemler

Methods in Teaching Tenses and Moods in Turkish to Foreigners

Sariye AYDEMİR

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD, soryeaydemir@gmail.com

Öz

Yabancılara Türkçe öğretimi disiplininde, dil bilgisi öğretiminin en dinamik ve bir o kadar da zorlayıcı alanlarından biri kuşkusuz zaman ve kip sistemleridir. Bu çalışmanın temel motivasyonu, Türkçenin eklemeli yapısı içerisinde şekillenen bu kategorilerin, hedef dili öğrenen bireylere yalnızca birer ezber kalıbı olarak değil, yaşayan birer iletişim biçimi olarak nasıl kazandırılabileceğini tartışmaya açmaktır. Bu bağlamda araştırma; öğrencilerin zaman ve kip yapılarını doğru bağlamlarda, akıcı ve işlevsel bir biçimde kullanabilmelerine imkân tanıyacak metodolojik yaklaşımları ve öğretim stratejilerini kapsamlı bir şekilde incelemeyi hedeflemektedir. Çalışma, nitel araştırma desenlerinden doküman incelemesi tekniği üzerine inşa edilmiştir. Mevcut literatürde yer alan kuramsal tartışmalar; iletişimsel dil öğretimi, görev odaklı öğrenme ve bağlam temelli öğretim ilkeleri çerçevesinde eleştirel bir süzgeçten geçirilmiştir. Özellikle öğretim sürecinde karşılaşılan tipik hatalar ve bu hataların giderilmesinde kullanılan materyal çeşitliliği, betimsel bir yaklaşımla analiz edilmiştir. Araştırma boyunca teorik veriler, somut uygulama örnekleri ve ders içi etkinlik tasarımlarıyla desteklenerek bütüncül bir çözümleme sunulmuştur. Araştırma sonucunda elde edilen veriler, geleneksel "form odaklı" öğretim modellerinin, dilin doğal kullanım süreçlerini karşılamada yetersiz kaldığını açıkça ortaya koymaktadır. Bunun aksine, zaman ve kiplerin günlük hayatın içinden seçilmiş otantik materyallerle ve gerçekçi senaryolarla sunulduğu "anlam odaklı" yaklaşımların, öğrenme kalıcılığını ve öğrencilerin motivasyonunu kayda değer oranda artırdığı saptanmıştır. Bulgular, özellikle hedef kitleye yönelik yapılan karşılaştırmalı dil analizlerinin, ana dil kaynaklı hataların minimize edilmesinde ve Türkçeye özgü kip algısının oturtulmasında kilit rol oynadığını göstermektedir. **Y**abancılara Türkçe öğretimi sürecinde başarılı bir zaman/kip edinimi için öğretmen odaklı anlatıdan ziyade, öğrencinin etkin bir şekilde sürece dahil olduğu iletişim odaklı metotlar merkeze alınmalıdır. Dil bilgisi kuralları, sosyal ve kültürel bağlamdan koparılmadan, görsel ve işitsel unsurlarla zenginleştirilmiş bir pedagoji ile sunulmalıdır. Öğretim sürecinde çoklu zekâ kuramına uygun materyallerin kullanılması ve dilsel doğruluğun yanında iletişimsel yeterliğin de eş zamanlı olarak gÖzilmesi, modern Türkçe öğretiminin temel gerekliliği olarak değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe öğretimi, zaman ve kip edinimi

Abstract

Aim. In the discipline of teaching Turkish to foreigners, one of the most dynamic and challenging areas of grammar instruction is undoubtedly the tense and mood systems. The main motivation of this study is to open a discussion on how these categories, shaped within the agglutinative structure of Turkish, can be taught to individuals learning the target language not merely as rote memorization patterns, but as living forms of communication. In this context, the research aims to comprehensively examine methodological approaches and teaching strategies that will enable students to use tense and mood structures in the correct contexts, fluently and functionally. Method: The study is built on the document analysis technique, one of the qualitative research designs. Theoretical discussions in the existing literature have been critically examined within the framework of communicative language teaching, task-oriented learning, and context-based teaching principles. In particular, typical errors encountered in the teaching process and the variety of materials used to correct these errors have been analyzed with a descriptive approach. Throughout the research, a holistic analysis was presented, supported by theoretical data, concrete application examples, and classroom activity designs. Findings: The data obtained from the research clearly show that traditional "form-oriented" teaching models are insufficient in meeting the natural processes of language use. In contrast, "meaning-oriented" approaches, where tenses and moods are presented with authentic materials and realistic scenarios selected from daily life, were found to significantly increase learning retention and student motivation. The findings show that comparative language analyses, especially those conducted for the target audience, play a key role in minimizing native-language errors and establishing a Turkish-specific understanding of moods. Conclusion: In conclusion, for successful tense/mood acquisition in the process of teaching Turkish to foreigners, communication-oriented methods in which the student is actively involved should be prioritized over teacher-centered narratives. Grammar rules should be presented with a pedagogy enriched with visual and auditory elements, without separating them from the social and cultural context. The use of materials aligned with the theory of multiple intelligences in the teaching process, and the simultaneous consideration of linguistic accuracy and communicative competence, are considered fundamental requirements of modern Turkish language teaching.

Keywords: Teaching Turkish to foreigners, tense and mood acquisition

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Sosyal Bilgiler Öğretim Programındaki Etkinliklerin Dijital Okuryazarlık Açısından İncelenmesi

An Examination of Activities in the Turkish Century Education Model Social Studies Curriculum from the Perspective of Digital Literacy

Yüksek Lisans Öğrencisi Musa ATAÇ
Siirt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü

Doç. Dr. Yusuf Yıldırım,
Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, yusufyildirimakadamik@gmail.com

Öz

Teknoloji ve beraberinde getirdiği değişimlerden etkilenen alanlardan birisi de eğitimdir. Teknolojik gelişmelerin, eğitim alanında etkisinin en çok görüldüğü yer ise öğretim programlarıdır. Sosyal bilgiler dersi de dijital okuryazarlık ve buna bağlı alt becerilerin öğretilmesinde önemli rolü bulunan bir derstir. Bu çalışmanın amacı 2024 yılında uygulanmaya başlanan Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Sosyal Bilgiler Öğretim Programını, özelde de programda yer alan öğrenme-öğretme uygulamaları, destekleme ve zenginleştirme bölümlerinde yer alan etkinlikleri dijital okuryazarlık ve onun alt boyutları kapsamında incelemektir. Araştırmanın verileri, bir nitel araştırma yöntemi olan doküman incelemesi tekniği ile toplanmıştır. Araştırmanın veri kaynağını; sosyal bilgiler dersi öğretim programları oluşturmaktadır. Doküman incelemesinden elde edilen veriler betimsel analiz tekniği ile çözümlenmiştir. Elde edilen bulgularda dijital okuryazarlık becerilerine en çok zenginleştirme en az ise destekleme kısmında yer verildiği görülmüştür. Öğrenme alanlarında ise dijital okuryazarlık becerilerinin "Yaşayan Demokrasimiz" ve "Teknoloji ve Sosyal Bilimler" öğrenme alanında yoğunlaştığı görülmüştür. Dijital sergi, dijital öykü, animasyon, sanal pano, kamu spotu, reklam filmi senaryosu, dijital pano, infografikler hazırlama gibi dijital üretim becerilerine yer almıştır. Belgesel, kısa film ve video izleme, sanal müze gezisi, dijital haritalardan yararlanma, vb. bilgiye erişim becerileri yer almıştır. Siber zorbalık, dijital mahremiyet, telif ve patent hakları vb. dijital etik becerileri yer almıştır. E-okul, E-devlet, E-nabız, Eba, Cimer gibi kamu hizmeti sunan dijital uygulamaların kullanımına yer verilmiştir. Kişisel verilerin gizliliği ve güvenliği, internet bağımlılığı gibi konular da eleştirel bir açıdan programda yer almıştır.

Anahtar Kelimeler: TYMM, Sosyal bilgiler, Öğretim programı, Dijital okuryazarlık

Abstract

Education is one of the fields affected by technology and the changes it brings. The most significant impact of technological advancements on education is seen in curricula. Social studies is a subject that plays an important role in teaching digital literacy and related sub-skills. The aim of this study is to examine the Turkish Century Education Model Social Studies Curriculum, implemented in 2024, specifically the activities in the learning-teaching practices, support, and enrichment sections of the program, within the context of digital literacy and its sub-dimensions. The research data was collected using the document analysis technique, a qualitative research method. The data source of the research consists of social studies curriculum materials. The data obtained from the document analysis were analyzed using descriptive analysis techniques. The findings show that digital literacy skills are most frequently addressed in the enrichment section and least frequently in the support section. In the learning areas, it was observed that digital literacy skills were concentrated in the "Our Living Democracy" and "Technology and Social Sciences" learning areas. Digital production skills such as creating digital exhibitions, digital stories, animations, virtual bulletin boards, public service announcements, advertising film scripts, digital panels, and infographics were included. Information access skills such as watching documentaries, short films and videos, virtual museum tours, and using digital maps were also included. Digital ethics skills such as cyberbullying, digital privacy, copyright and patent rights were also covered. The use of digital applications providing public services such as e-school, e-government, e-health, EBA, and Cimer was included. Topics such as the privacy and security of personal data and internet addiction were also addressed critically in the program.

Keywords: TYMM, Social studies, Curriculum, Digital literacy

Türkiye’de Argümantasyon Temelli Lisansüstü Tezlerin Eğilimleri ve Tematik Analizi

Trends and Thematic Analysis of Argumentation-Based Graduate Theses in Turkey

Serpil BEYTEKİN

Fen Bilimleri Öğretmeni, Milli Eğitim Bakanlığı, Şehit Orgeneral Eşref Bitlis Ortaaokulu, seray5656@gmail.com

Prof. Dr. Ali ÇETİN

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilgisi Eğitimi Bölümü, alicetin@siirt.edu.tr

Öz

Argümantasyon, bireylerin iddialarını kanıtlarla destekleme ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirme sürecinde modern eğitim yöntemlerinden birisidir. Bu yöntem özellikle fen bilimleri eğitimi alanında birçok yüksek lisans ve doktora tezinde araştırılmıştır. Bu çalışmanın amacı, 2015-2026 yılları arasında Türkiye’de argümantasyon üzerine hazırlanan lisansüstü tezlerin; yıllara göre dağılımını, yöntem tercihlerini ve elde edilen sonuçların tematik çerçevesini belirlemektir. Bu çalışma, nitel araştırma desenlerinden biri olan doküman analizi yöntemiyle tasarlanmıştır. Veri seti, YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden "argümantasyon ve fen bilimleri" Anahtar Kelimeleriyle taranan ve 2015-2026 yıllarını kapsayan tezlerden oluşmaktadır. Toplanan veriler iki aşamalı bir analize tabi tutulmuştur. İlk aşamada gerçekleştirilen betimsel analiz kapsamında, tezler yılı, türü ve araştırma yöntemi açısından sınıflandırılmıştır. İkinci aşamada ise içerik analizi uygulanarak tezlerin “Sonuçlar” bölümleri incelenmiş; çalışmaların odaklandığı temel kazanımlar ve ortak bulgular kodlanarak temalar hâline getirilmiştir. Yapılan analizler sonucunda elde edilen bulgular; akademik başarı ve kavramsal anlama, üstbilişsel beceriler, duyuşsal etkiler ve yöntemsel eğilim başlıkları altında toplanmıştır. Sonuç olarak, Türkiye'deki argümantasyon çalışmaları niceliksel olarak artış gösterirken niteliksel olarak da öğrenci merkezli becerilerin geliştirilmesine odaklanmıştır. Gelecekteki çalışmaların, yapay zekâ destekli argümantasyon süreçlerine ve birden fazla disiplinin bir arada kullanıldığı uygulamalara yoğunlaşması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Argümantasyon, Lisansüstü Tezler, İçerik Analizi, Eğitimde Eğilimler

Abstract

Argumentation is one of the modern educational methods in which individuals support their claims with evidence and develop critical thinking skills. This method has been researched in many master's and doctoral theses, especially in the field of science education. The aim of this study is to determine the distribution of postgraduate theses on argumentation prepared in Turkey between 2015 and 2026, their methodological preferences, and the thematic framework of the results obtained. This study was designed using the document analysis method, one of the qualitative research designs. The dataset consists of theses searched on the YOK National Thesis Center with the keywords "argumentation and science" and covering the years 2015-2026. The collected data was subjected to a two-stage analysis. In the first stage, within the scope of the descriptive analysis, the theses were classified in terms of year, type, and research method. In the second stage, content analysis was applied, and the "Results" sections of the theses were examined; the main achievements and common findings that the studies focused on were coded and turned into themes. The findings obtained as a result of the analyses are as follows: Academic achievement and conceptual understanding, metacognitive skills, affective effects, and methodological tendencies were grouped under these headings. As a result, while argumentation studies in Türkiye have increased quantitatively, they have also focused qualitatively on developing student-centered skills. It is recommended that future studies focus on AI-supported argumentation processes and applications that utilize multiple disciplines together.

Keywords: Argumentation, Graduate Theses, Content Analysis, Trends in Education.

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Dil Bilgisi Kuralları Öğretiminde Karşılaşılan Güçlükler

Difficulties Encountered in Teaching Grammar Rules in Turkish Language Teaching to Foreigners

Sudenaz DÜNDAR

Siirt Üniversitesi

Öz

Bu çalışmanın temel amacı, Türkçenin yapısal özelliklerinden kaynaklanan ve yabancı dil olarak Türkçe öğrenen bireylerin dil bilgisi edinim süreçlerinde en sık karşılaştıkları güçlükleri belirtmektir. Türkçenin sondan eklemeli bir dil yapısına sahip olması özellikle Avrupa dillerini ana dili olarak kullanan öğrenciler için söz dizimi ve eklerin işlevleri noktasında çeşitli karmaşalara yol açabilmektedir. Bu bağlamda çalışma literatürdeki mevcut makalelerden ve uygulama örneklerinden yola çıkarak dil bilgisi öğretiminde yaşanan temel çözümlemeyi hedeflemektedir. Nihai olarak bu çalışma, söz konusu güçlüklerin aşılmasına yönelik yöntem önerileri sunarak hem öğreticilerin farkındalığını artırmayı hem de öğretim sürecini daha verimli ve öğrenci odaklı bir zemine taşımayı hedeflemektedir. Araştırmanın temel yöntemi Türkçenin yapısal özelliklerini öğrencilerin ana dilleriyle karşılaştırmalı bir süreçten geçirmek üzerine kuruludur. Dil bilgisi kurallarının doğrudan formüllerle verilmesi yerine, öğrencinin kuralı bağlam içerisinde keşfetmesini sağlayan "Sezdirme Yöntemi" temel hareket noktası olarak belirlenmiştir. Çalışma kapsamında; öğretim sürecinde karşılaşılan sorunlar sınıflandırılarak analiz edilecek ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirilecektir. Öğrencilerin Türkçe dil bilgisi ediniminde en büyük engeli özellikle hedef dili Avrupa kökenli olan öğrencilerin Türkçenin sondan eklemeli yapısı nedeniyle eklerin birleşme sırasını ve ünlü uyumlarını kavramakta zorlandıkları görülmüştür. En yoğun hatanın fiilimsiler ve ad durum eklerinin kullanımında yoğunlaştığını göstermektedir. Öğrencilerin dil bilgisi kurallarını teorik olarak bilseler dahi bu kuralları konuşma pratiğine aktarırken ana dilden çeviri yapma eğilimi nedeniyle söz dizimi hatalarına düştükleri ve Türkçenin özne-nesne-yüklem dengesini kurmakta güçlük çektikleri gözlemlenmiştir. Dil bilgisini bir kurallar yığını olarak sunmak yerine Türkçenin kendine has ekleme mantığını öğrencinin zihnine bir "dil bilinci" olarak yerleştirmek gerekiyor. Eğer öğretim sürecinde kuralları hayatın içinden bağlamlarla sezdirebilir ve öğrencinin kendi diliyle yaptığı kıyaslamaları doğru yönetebilirsek dil bilgisi korkulan bir engel olmaktan çıkıp etkili bir iletişim aracına dönüşecektir.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe Öğretimi, Eklemeli Dil Yapısı, Dil Bilgisi Edinimi, Sezdirme Yöntemi

Abstract

The main objective of this study is to identify the difficulties most frequently encountered by individuals learning Turkish as a foreign language in their grammar acquisition processes, stemming from the structural characteristics of the Turkish language. The agglutinative nature of Turkish can lead to various confusions regarding syntax and the functions of suffixes, particularly for studenti whose native language is a European language. In this context, the study aims to analyze the fundamental challenges in grammar teaching by drawing on existing articles and application examples in the literature. Ultimately, this study aims to increase the awareness of teachers and to move the teaching process to a more efficient and student-centered level by offering methodological suggestions for overcoming these difficulties. The main method of the research is based on a comparative process with the students' native languages regarding the structural features of Turkish. Instead of directle providing grammar rules with formulas, the "Intuitive Method," which allows the student to discover the rule within the context, has been determined as the basic starting point. Within the scope of the study, problems encountered in the teaching process will be classified and analyzed, and solutions to these problems will be developed. The biggest obstacle in acquiring Turkish grammar, especially for students whose target language is European, was found to be their difficulty in understanding the order of suffix combination and vowel harmony due to the agglutinative structure of Turkish. The most frequent errors were concentrated in the use of participles and case suffixes. Even if students knew the grammatical rules theoretically, then made syntactic errors and had difficulty establishing the subject-object-verb balance in Turkish due to their tendency to translate from their native language when applying these rules to speaking practice. In summary, instead of presenting grammar as a collection of rules, it is necessary to instill the unique agglutinative logic of Turkish in the student's mind as a "language awareness." If we can make the rules intuitive through contexts from real life during the teaching process and properly manage the comparisons the student makes with their own language, grammar will cease to be a feared obstacle and will transform into an effective communication tool.

Keywords: Teaching Turkish to Foreigners, Agglutinative Language Structure, Grammar Acquisition, Intuitive Method

Mârifetnâme'de Yer Alan Değerlerin Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Bağlamında Karşılaştırmalı Analizi

A Comparative Analysis of the Values in the Marifetname within the Context of the Century of Türkiye Education Model

Yasemin ÖZKOYUNCU

Millî Eğitim Bakanlığı, yaseminozk56@gmail.com

Prof. Dr. Rezan KARAKAŞ

Siirt Üniversitesi, rezankarakas@hotmail.com

Öz

Erzurumlu İbrahim Hakkı Hazretleri'nin hocası İsmail Fakirullah Hazretleri *"Anlarsa uzağım, yakınımdır; anlamazsa yakınım, uzağımdır."* sözüyle bilginin fiziksel mesafeyle değil idrak etme yoluyla kazanıldığını vurgulamıştır. Bu anlayış, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde benimsenen anlamlı öğrenme anlayışıyla benzerlik göstermektedir. Bu çalışmada, Erzurumlu İbrahim Hakkı Hazretleri'nin önemli eserlerinden biri olan Mâarifetnâme'de yer alan değerler ile Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde yer alan değerler karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Araştırmanın temel amacı, 18. yüzyılda kaleme alınmış; insanın kendini ve varlığı anlamasına rehberlik eden; ahlaki, didaktik ve ansiklopedik bir eser olma özelliği taşıyan Mârifetnâme'deki değerler anlayışı ile 21. yüzyılın modern eğitim anlayışıyla şekillenen Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde yer alan ve günümüzün ihtiyaçlarına göre şekillenen değerleri, çağdaş eğitim paradigmasına göre karşılaştırmaktır. Çalışma, nitel araştırma modeline uygun olarak tasarlanmıştır. Verilerin toplanması ve çözümlenme aşamalarınd Öz a doküman incelemesi tekniğinden yararlanılmıştır. Bu kapsamda Mârifetnâme'de yer alan kendini bilme, nefis terbiyesi, sabır, tevekkül, kanaat, hikmet, tevazu, gözlem, adalet, doğruluk, merhamet, sevgi, saygı, âdap, yardımlaşma, marifetullah, vahdet, kozmik düzen gibi kavramlar tematik bir biçimde ele alınmıştır. Bu kavramların Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde karşılık bulduğu değerler bütüncül bir yaklaşımla analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular, Mârifetnâme'de yer alan değerlerin yalnızca ahlaki ilkelerle sınırlı olmadığını; aynı zamanda bireyin varlık, bilgi, bilişsel süreç ve değer boyutlarını da kapsayan bütüncül bir yapıda sunulduğunu göstermektedir. Benzer şekilde Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli de bireyi sosyal, bilişsel ve duyuşsal yönleriyle çok boyutlu bir biçimde geliştirmeyi amaçlayan bütüncül bir yaklaşım ortaya koymaktadır. Fakat iki yaklaşım arasında değerlerin aktarım biçimi ile ilgili belirgin bir farklılık bulunmaktadır. Değerler, Mârifetnâme'de doğrudan öğretim yöntemiyle sunulurken Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde ise yapılandırmacı yaklaşımla öğrenci merkezlilik esas alınarak sunulmaktadır. Sonuç olarak bu çalışma, geleneksel ve çağdaş eğitim anlayışları arasında değerler bakımından süregelen ve güçlü bir bağın olduğunu ortaya koymaktadır. Mârifetnâme'de yer alan değerlerin, çağdaş eğitim yaklaşımları doğrultusunda yeniden yorumlanarak günümüz eğitim süreçlerine dahil edilebileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mârifetnâme, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, Değerler Eğitimi

Abstract

Ibrahim Hakki of Erzurum emphasized that knowledge is acquired not through physical distance but through comprehension, stating, "If one understands, my far is near; if one does not understand, my near is far". This perspective exhibits a strong correlation with the meaningful learning approach adopted in the Century of Türkiye Education Model. In this study, the values embedded in the *Marifetname,* a seminal work by Ibrahim Hakki of Erzurum, and the values articulated within the Century of Türkiye Education Model are comparatively examined. The primary objective of this research is to compare the value paradigm of the *Marifetname*—an 18th-century moral, didactic, and encyclopedic work that guides human comprehension of the self and existence—with the values embedded in the Century of Türkiye Education Model, which is shaped by 21st-century modern educational thought and tailored to contemporary needs, within the framework of modern educational paradigms.

The study was designed utilizing a qualitative research model. The document analysis technique was employed during the data collection and analysis phases. Within this context, concepts present in the *Marifetname* such as self-knowledge, spiritual discipline (purification of the self), patience, submission to God (*tevekkül*), contentment, wisdom, humility, observation, justice, righteousness, mercy, love, respect, etiquette (*adab*), cooperation, knowledge of God (*marifetullah*), unity (*vahdet*), and cosmic order were addressed thematically. The equivalent values of these concepts within the Century of Türkiye Education Model were analyzed through a holistic approach. The findings indicate that the values included in the *Marifetname* are not solely restricted to moral principles; rather, they are presented in a comprehensive structure encompassing the existential, epistemological, cognitive, and axiological dimensions of the individual. Similarly, the Century of Türkiye Education Model presents a holistic framework aimed at multidimensionally cultivating the individual across social, cognitive, and affective domains. However, there is a distinct divergence between the two paradigms regarding the method of value transmission. While values are imparted through a direct instruction method in the *Marifetname,* they are delivered through a student-centered, constructivist approach in the Century of Türkiye Education Model. Consequently, this study reveals an enduring and robust connection between traditional and contemporary educational paradigms concerning values. It is concluded that the values intrinsic to the *Marifetname* can be reinterpreted in alignment with contemporary educational approaches and integrated into current pedagogical processes.

Keywords: *Marifetname*, Century of Türkiye Education Model, Values Education

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kelime Türetme ve Yapım Eklerinin Öğretimi

Teaching Word Formation and Derivational Suffixes in Turkish to Foreigners

Zozan ÖZCAN

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD ozlemkaya678@gmail.com

Öz

Bu çalışmanın amacı, Türkçenin eklemeli yapısından kaynaklanan kelime türetme gücünü oluşturan yapım eklerinin yabancılara Türkçe öğretimindeki yerini ve önemini ortaya koymak, ayrıca bu eklerin öğrenicilerin kelime türetme becerisine etkisini incelemektir. Yapım eklerinin öğrencilerin kelime hazinesini geliştirme, yazılı anlatım becerilerini güçlendirme ve okuduğunu anlama süreçlerine katkısı değerlendirilmiştir. Bunun yanında morfolojik farkındalık kazandırarak kelimeler arası anlam ilişkilerini kavrama ve yeni kelimeler üretme becerilerinin geliştirilmesi hedeflenmiştir. Araştırma kuramsal ve uygulamalı boyutları içeren karma bir yaklaşımla yürütülmüştür. Kuramsal çerçevede doküman incelemesi yöntemiyle alan yazındaki çalışmalar analiz edilmiştir. Uygulama boyutunda ise öntest–sontest kontrol gruplu yarı deneysel desen kullanılmıştır. Çalışma grubunu B2 düzeyinde Türkçe öğrenen yabancı öğrenciler oluşturmuştur. Belirlenen yapım ekleri planlı biçimde öğretilmiş; elde edilen veriler betimsel ve istatistiksel yöntemlerle değerlendirilmiştir. Bulgular, yapım eki öğretiminin öğrenicilerin kelime türetme becerisi üzerinde anlamlı ve olumlu etkiler yarattığını göstermektedir. Deney grubundaki öğrencilerin yaklaşık %19,6 oranında daha fazla kelime türetebildiği ve becerilerinde belirgin artış sağladığı tespit edilmiştir. Ayrıca yapım eklerinin öğretimi, bilinmeyen kelimelerin anlamını tahmin etme, kelime aileleri arasında ilişki kurma ve dilin yapısal özelliklerini kavrama becerilerini geliştirmiştir. Bununla birlikte eklerin çok anlamlı ve soyut yapısı öğrenme sürecinde bazı güçlükler doğurmuş; bu nedenle öğretimde yalnızca biçimsel bilginin yeterli olmadığı, anlam ve kullanım boyutlarının da dikkate alınması gerektiği görülmüştür. Aşamalı öğretim, görsel materyaller ve üretim odaklı etkinliklerin öğrenmeyi kalıcı hâle getirdiği belirlenmiştir. Neticede, yapım ekleri ve kelime türetme süreçleri yabancılara Türkçe öğretiminde söz varlığının geliştirilmesi ve dil becerilerinin bütüncül ilerletilmesi açısından temel bir role sahiptir. Öğretim süreci bağlam temelli, iletişimsel ve üretim odaklı etkinliklerle desteklenmeli; programlar eklerin kullanım sıklığı, işlevsellik ve öğrenici düzeyi doğrultusunda sistemli biçimde düzenlenmelidir. Böylece öğrencilerin kelime hazinesi genişleyecek, dilin yapısal özelliklerini daha etkili kavrayarak iletişimsel yeterlilikleri artacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe öğretimi, yapım ekleri, kelime türetme, kelime hazinesi.

Abstract

The aim of this study is to reveal the place and importance of derivational suffixes, which constitute the word-forming power stemming from the agglutinative structure of Turkish, in teaching Turkish to foreigners, and also to examine the effect of these suffixes on learners' word formation skills. The contribution of derivational suffixes to the development of students' vocabulary, strengthening of written expression skills, and reading comprehension processes was evaluated. In addition, it was aimed to develop the ability to understand semantic relationships between words and to produce new words by gaining morphological awareness. The research was conducted with a mixed approach including theoretical and applied dimensions. In the theoretical framework, studies in the literature were analyzed using the document review method. In the application dimension, a quasi-experimental design with a pre-test–post-test control group was used. The study group consisted of foreign students learning Turkish at the B2 level. The determined derivational suffixes were taught in a planned manner; the data obtained were evaluated with descriptive and statistical methods. The findings show that the teaching of derivational suffixes has a significant and positive effect on learners' word formation skills. It was found that students in the experimental group were able to derive approximately 19.6% more words and showed a significant increase in their skills. Furthermore, the teaching of derivational suffixes improved their ability to guess the meaning of unknown words, establish relationships between word families, and understand the structural features of the language. However, the polysemous and Abstract nature of the suffixes created some difficulties in the learning process; therefore, it was observed that formal knowledge alone is insufficient in teaching, and the dimensions of meaning and usage should also be considered. It was determined that gradual instruction, visual materials, and production-oriented activities made learning more permanent. In conclusion, derivational suffixes and word derivation processes play a fundamental role in developing vocabulary and holistically advancing language skills in teaching Turkish to foreigners. The teaching process should be supported by context-based, communicative, and production-oriented activities; programs should be systematically organized according to the frequency of suffix use, functionality, and learner level. Thus, students' vocabulary will expand, and their communicative competence will increase by understanding the structural features of the language more effectively.

Keywords: Teaching Turkish to foreigners, derivational suffixes, word derivation, vocabulary

PESA Modeli ve Eğitimde İyi Oluşun Entegrasyonu

Integration of the PESA Model and Well-being in Education

Berfin Zeynep ÇEÇEN

Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Öğrencisi, zeynepcecen.81@gmail.com

Prof. Dr. Rasim TÖSTEN

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi, rasimtosten@hotmail.com

Öz

Bu çalışma, Avustralya merkezli Positive Education Schools Association (PESA) modelinin, pozitif psikoloji ilkelerini eğitim liderliği ve okul kültürüne nasıl entegre ettiğini incelemektedir. 2014 yılında dokuz okul müdürü tarafından kurulan PESA, Martin Seligman'ın pozitif psikoloji kuramını eğitim ortamlarına taşıyan temel bir yapı taşıdır. Araştırma, kurum temsilcileriyle yapılan derinlemesine görüşmeler ve doküman analizi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonuçları, PESA'nın standart bir program sağlayıcıdan ziyade, bilimsel araştırmalar ile pratik uygulamalar arasında bir köprü vazifesi gördüğünü göstermektedir. Modelin başarısı şu temel sütunlara dayanmaktadır: liderlikte dönüşüm (Okul liderleri, pozitif eğitimi ek bir yük olarak değil, pedagojik ve kültürel bir çerçeve olarak benimsediklerinde gerçek bir içselleştirme süreci başlamaktadır.), dalga etkisi (ripple effect / Süreç liderlerden başlar; liderlerin kendi iyi oluş pratiklerini geliştirmesi önce personeli, ardından dolaylı olarak öğrencileri olumlu yönde etkilemektedir.), bağlamsal rehberlik (PESA, okullara tek tip bir reçete sunmak yerine, her okulun kendi bağlamına uygun, kanıta dayalı stratejik rehberlik sağlar. Pozitif eğitim ilkeleri günümüzde Avustralya ulusal müfredatına entegre edilmiş durumdadır. Güncel veriler, iyi oluş uygulamaları ile akademik performans, aidiyet duygusu ve psikolojik güvenlik arasında güçlü bir korelasyon olduğunu kanıtlamaktadır. İyi oluşun günlük pedagojik uygulamaların bir parçası haline getirilmesi, okul iklimini kökten dönüştürmektedir. Sonuç olarak, PESA modelinin Türkiye'deki, özellikle özel okullardaki uygulanabilirliği mümkündür. Ancak bu, modelin sadece yüzeysel bir uygulama olarak kalmaması; kültürel uyarlamalar yapılarak stratejik bir vizyon olarak benimsenmesiyle gerçekleştirilebilir.

Anahtar Sözcükler: Pozitif Eğitim, PESA, Eğitim Liderliği, İyi Oluş (Wellbeing), Okul Kültürü.

Abstract

This study examines how the Australia-based Positive Education Schools Association (PESA) model integrates the principles of positive psychology into educational leadership and school culture. Founded in 2014 by nine school principals, PESA represents a key structure that brings Martin Seligman's theory of positive psychology into educational settings. The research was conducted through in-depth interviews with institutional representatives and document analysis.The findings indicate that PESA functions not merely as a standard program provider, but as a bridge between scientific research and practical application. The success of the model is based on the following core pillars: transformational leadership (when school leaders adopt positive education not as an additional burden but as a pedagogical and cultural framework, a genuine internalization process begins), ripple effect (the process starts with leaders; as leaders develop their own well-being practices, this positively influences staff and indirectly affects students), and contextual guidance (rather than offering a one-size-fits-all prescription, PESA provides evidence-based strategic guidance tailored to each school's unique context).Today, the principles of positive education have been integrated into the Australian national curriculum. Current data demonstrate a strong correlation between well-being practices and academic performance, sense of belonging, and psychological safety. Embedding well-being into daily pedagogical practices fundamentally transforms the school climate. In conclusion, the PESA model is applicable in Türkiye, particularly in private schools. However, this requires moving beyond superficial implementation and adopting the model as a strategic vision through cultural adaptation.

Keywords: Positive Education, PESA, Educational Leadership, Well-being, School Culture

Okuma Güçlüğü Yaşayan Öğrenciler İçin Farklılaştırılmış Öğretim Uygulamaları

Differentiated Instruction Practices for Students with Reading Difficulties

Mehmet Fatih BİRGÜL

Siirt Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Bölümü, fatihbrgl26@gmail.com

Prof. Dr. Erhan AKIN

Siirt Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Bölümü, erhanakin49@hotmail.com

Öz

Okuma becerisi, bireylerin bilgiye erişimini ve öğrenme süreçlerini doğrudan etkileyen bir yetkinliktir. Okuma süreci; harf-ses ilişkisi kurma, kelime tanıma, akıcı okuma ile okuduğunu anlama gibi alt bileşenleri içerir ve bu alanlardaki yetersizlikler okuma güçlüğü olarak tanımlanır. Akademik başarıya olumsuz yansıyan bu durum, öğrencilerin motivasyonunu ve öz güvenini azaltarak öğrenme süreçlerine aktif katılımlarını kısıtlamaktadır. Bu nedenle erken tanılama, okuma performansındaki sınırlılıkların belirlenmesi ve uygun pedagojik müdahalelerin devreye alınmasını sağlayarak öğrencinin okuma gelişimi üzerindeki olumsuz etkilerin azaltılması açısından kritik bir öneme sahiptir. Çalışma, okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin okuma becerilerini geliştirmeye yönelik farklılaştırılmış öğretim uygulamalarını incelemeyi ve bu uygulamalarla yürütülen araştırmaların okuma becerisi gelişim sürecine etkilerini değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Alanyazında akıcı okuma becerisinin geliştirilmesi kapsamında tekrarlayıcı okuma, yankılayıcı (eko) okuma, 3P (duraksama, yönlendirme, övgü) metodu, eşli okuma, koro okuma ve okuyucu tiyatroları gibi uygulamaların kullanıldığı görülmektedir. Sistematik derleme niteliğinde olan bu araştırmada ulusal ve uluslararası çalışmaların bulguları değerlendirici bir yaklaşımla ele alınmıştır. Bulgular, farklılaştırılmış öğretim uygulamalarının okuma hızını artırmada ve hataları azaltmada etkili olduğunu ayrıca öğrencilerin okuma sürecine aktif katılımını destekleyerek öğretim sürecinin başarıyla yürütülmesine katkı sağladığını göstermektedir. Bununla birlikte öğrencilerin düzeyine ve öğrenme hızına uygun şekilde yapılandırılan uygulamaların, öğretim performansını olumlu yönde etkilediği tespit edilmiştir. Çalışmada ulaşılan sonuçlar, bu uygulamaların düzenli ve planlı biçimde yürütülmesinin okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin okuma becerilerinin gelişimini destekleyeceğini ortaya koymaktadır.

Anahtar sözcükler: Akıcı okuma, farklılaştırılmış öğretim uygulamaları, okuma güçlüğü.

Abstract

Reading ability is a competence that directly influences individuals' access to information and learning processes. The reading process encompasses subcomponents such as establishing letter-sound correspondence, word recognition, fluent reading, and reading comprehension, and deficiencies in these areas are defined as reading difficulties. This condition, which negatively affects academic achievement, restricts students' active participation in learning processes by reducing their motivation and self-confidence. Therefore, early identification, determination of limitations in reading performance, and the implementation of appropriate pedagogical interventions are of critical importance in mitigating the adverse effects on students' reading development. The study aims to examine differentiated instructional practices designed to improve the reading skills of students experiencing reading difficulties and to evaluate the effects of research conducted through these practices on the development of reading competence. The literature indicates that practices such as repeated reading, echo reading, the 3P method (pause, prompt, praise), paired reading, choral reading, and reader's theater are employed to enhance fluent reading skills. In this systematic review, findings from both national and international studies were analyzed using an evaluative approach. The results suggest that differentiated instructional practices are effective in increasing reading speed and reducing errors, while also supporting students' active engagement in the reading process and contributing to the successful implementation of instruction. Furthermore, it was found that interventions structured according to students' proficiency levels and learning pace positively impact instructional performance. The findings indicate that the regular and planned implementation of these practices can support the development of reading skills in students experiencing reading difficulties.

Keywords: Fluent reading, differentiated instruction practices, reading difficulties.

The Summing Operators on Statistical Convergent Multiplier Spaces

İstatistiksel Yakınsak Çarpan Uzaylarında Toplama Operatörleri

Fatma BULAK

Enstitute of Science and Technology, Siirt University, Siirt, Turkey; e-mail: fatma.bulak@siirt.edu.tr

Doç. Dr. Ramazan KAMA

Siirt University Department of Mathematics and Physical Sciences Education Siirt, Turkey e-mail: ramazankama@siirt.edu.tr

Öz

Bir X Banach uzayında, her $\varepsilon > 0$ için $\{n: \quad \| x_n - L \| > \varepsilon\}$ kümesinin yoğunluğu sıfır ise, (x_n) dizisinin bir L limitine istatistiksel olarak yakınsadığı kabul edilir. Başlangıçta Fourier serilerinin yakınsaklığını incelemek amacıyla bir toplanabilirlik tekniği olarak ortaya atılan istatistiksel yakınsaklık, o zamandan beri aktif ve kesintisiz bir şekilde gelişmeye devam eden zarif bir teoriye dönüşmüştür. Aynı zamanda Uygulamalı Matematiğin çeşitli alanlarında son derece önemli uygulamalara da sahiptir. Ayrıca, yakınsaklık türlerinin Banach uzaylarının yapısal özelliklerini karakterize edebildiği iyi bilinen bir gerçektir. Bu alandaki temel düzeydeki çalışmalar, istatistiksel yakınsaklığı doğrudan Banach uzaylarının klasik özellikleriyle ilişkilendiren kilit sonuçlar ortaya koymuştur. Bu çalışmada, istatistiksel yakınsaklık kavramı aracılığıyla tanımlanan bazı çarpan uzayları tanıtılmakta ve bu uzaylar üzerindeki toplam operatörleri tanıtılmaktadır. Ayrıca, $c_0(X)$ ve $l_\infty(X)$–çarpan yakınsak seriler aracılığıyla, toplam operatörlerinin süreklilik ve kompaktlık özellikleri karakterize edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Vektör değerli çarpan uzayı, istatistiksel yakınsaklık, tam normlu uzaylar

Abstract

In a Banach space X, a sequence (x_n) is statistically convergent to a limit L provided that the set $\{n: \| x_n - L \| > \varepsilon\}$ has zero density for all $\varepsilon > 0$. Initially introduced as a summability technique to study the convergence of Fourier series, statistical convergence has since expanded into an elegant theory that continues to see active, ongoing development. It also boasts vital applications in several areas of Applied Mathematics. Furthermore, it is a well-established fact that convergence types can characterize the structural properties of Banach spaces. Foundational work in this area has led to key results that link statistical convergence directly to the classical characteristics of Banach spaces. In this paper, we introduce some multiplier spaces defined by the concept of statistical convergence and summing operators on these spaces, and characterize the continuous and compactness of summing operators via $c_0(X)$ and $l_\infty(X)$ –multiplier convergent series.

Keywords: Multiplier space, statistical convergence, summing operator

Türkiye’de Çok Satan Çocuk Kitaplarında Resim–Metin Uyumu

The Harmony Between Illustrations and Text in Bestselling Children's Books in Turkey

Mehmet Fatih BİRGÜL

Siirt Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Bölümü, fatihbrgl26@gmail.com

Prof. Dr. Erhan AKIN

Siirt Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Bölümü, erhanakin49@hotmail.com

Öz

Gelişim, yaşam boyu devam eden ve her dönemde farklı özelliklerle biçimlenen çok yönlü bir süreçtir. Çocukluk dönemi ise bilişsel, dilsel ve estetik gelişimin temellerinin şekillendiği önemli bir evre olarak görülmektedir. Bu dönemdeki yaşantılar, çocuğun düşünme, algılama ve anlam kurma becerilerinin gelişiminde belirleyici bir rol oynamaktadır. Çocuğun gelişim sürecini etkileyen önemli unsurlardan biri de çevresel uyaranlar ve bu süreçte karşılaştığı içeriklerdir. Çocukların okuma sürecinde yer alan edebî eserler ise hayal gücü, yaratıcılık, anlamlandırma becerisi ve görsel algı gelişimi üzerinde önemli etkilere sahiptir. Özellikle resimli çocuk kitapları, metin ve görsel unsurları bir araya getirerek okuma sürecini daha anlaşılır, dikkat çekici ve işlevsel hâle getirmektedir. Nitekim resim–metin uyumu, çocuk kitaplarının niteliğini belirleyen temel unsurlardan biri olarak görülmektedir. Bu doğrultuda resimli çocuk kitaplarının eğitimsel ve gelişimsel açıdan taşıdığı rol daha da önem kazanmaktadır. Araştırmanın amacı, Türkiye’de çok satan resimli çocuk kitaplarında resim–metin uyumunu inceleyerek görsel ve metinsel unsurlar arasındaki ilişkinin bütünlük düzeyini ortaya koymaktır. Çalışma, doküman incelemesi deseni ile yürütülmüştür. Araştırma kapsamında *Abartma Tozu*, *Sevginin Gücü* ve *Benim Zürafam Uçabilir* adlı eserler incelenmiştir. Verilerin toplanmasında Cımbız (2017) tarafından geliştirilen *Resim–Metin İlişkisi Kategori Listesi* kullanılmıştır. Elde edilen veriler betimsel analiz yöntemiyle çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda incelenen kitapların büyük bölümünde metin ile resimler arasında güçlü ve tutarlı bir ilişki bulunduğu belirlenmiştir. Özellikle görsellerin metni desteklemesi, anlatıyı güçlendirmesi ve çocukların anlam kurma sürecine katkı sağlaması bakımından olumlu bulgular elde edilmiştir. Bununla birlikte bazı eserlerde görsel kalite, sayfa düzeni, zemin–fon ilişkisi ve estetik sunum açısından çeşitli sınırlılıkların bulunduğu tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda resim–metin uyumunun çocuk kitaplarının işlevsel ve estetik niteliğini doğrudan etkileyen önemli unsurlardan biri olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Çocuk edebiyatı, Resimli çocuk kitapları, Resim–metin uyumu, Görsel okuryazarlık, Doküman incelemesi.

Abstract

Development is a multifaceted process that continues throughout life and is shaped by different characteristics in each period. Childhood is considered a crucial stage in which the foundations of cognitive, linguistic, and aesthetic development are formed. Experiences during this period play a crucial role in the development of a child's thinking, perception, and meaning-making skills. One of the important factors affecting a child's developmental process is environmental stimuli and the content they encounter during this process. Literary works included in children's reading process have significant effects on the development of imagination, creativity, meaning-making skills, and visual perception. Illustrated children's books, in particular, make the reading process more understandable, engaging, and functional by bringing together text and visual elements. Indeed, the harmony between image and text is considered one of the fundamental elements determining the quality of children's books. In this context, the educational and developmental role of illustrated children's books gains even more importance. The aim of this research is to examine the harmony between image and text in best-selling illustrated children's books in Turkey and to reveal the level of integrity of the relationship between visual and textual elements. The study was conducted using a document analysis design. The study examined the works titled "Exaggeration Powder," "The Power of Love," and "My Giraffe Can Fly." The Picture-Text Relationship Category List developed by Cımbız (2017) was used to collect data. The obtained data were analyzed using descriptive analysis. The research revealed that a strong and consistent relationship existed between text and illustrations in most of the books examined. Positive findings were obtained, particularly regarding the visuals supporting the text, strengthening the narrative, and contributing to children's meaning-making process. However, some works showed various limitations in terms of visual quality, page layout, background-text relationship, and aesthetic presentation. The study concluded that the harmony between picture and text is one of the important elements directly affecting the functional and aesthetic quality of children's books.

Keywords: Children's literature, Illustrated children's books, Image-text harmony, Visual literacy, Document analysis.

Sınıf Öğretmenlerinin Yapay Zekâ Algısı

Classroom Teachers' Perception of Artificial Intelligence

Dr. Öğretim Üyesi Fehmi DEMİR

Siirt Üniversitesi eğitim fakültesi, fehmi.demir@siirt.edu.tr

Mahfuz GÜNDEM

Batman Milli Eğitim Müdürlüğü, mahfuzgundem72@hotmail.com

Abdurrahman ÇİFTÇİ

Batman Milli Eğitim Müdürlüğü, aciftci36@hotmail.com

Öz

Yapay zekâ, gün geçtikçe daha yaygın hale gelmekte ve bu alanda geliştirilen araçlar, çok sayıda insanın hayatına girerek onları etkilemeye devam etmektedir. Toplumun birçok kesimi gibi öğretmenler de yapay zekâdan etkilenmektedir. Türkiye'de bir milyondan fazla öğretmen görev yapmaktadır ve bu öğretmenler arasında en fazla sayıya sahip olan branş sınıf öğretmenleridir. Sınıf öğretmenleri, temel eğitim kapsamında milyonlarca çocuğun toplumsal hayata uyumuna ve kişisel gelişimine katkıda bulunmaktadır. Bu çerçevede, sınıf öğretmenlerinin yapay zekâya ilişkin algılarının araştırması önem arz etmektedir. Bu çalışmada, sınıf öğretmenlerinin yapay zekâ algılarının metaforlar aracılığıyla incelenmesi amaçlanmıştır. Böylece sınıf öğretmenlerinin yapay zekâyı nasıl algıladıkları olduğu ortaya konulmuştur. Araştırma, nitel araştırma desenlerinden olgubilim (phenomenology) deseni ile yürütülmüştür. Çalışma grubu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örneklemeye göre belirlenmiştir. Çalışmaya katılma ölçütü, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi eğitim kurumlarında kadrolu sınıf öğretmeni olarak görev yapıyor olmak olarak belirlenmiştir. Bu ölçütü karşılayan 128 sınıf öğretmeni çalışmaya dâhil edilmiştir. Öğretmenlerin yapay zekaya ilişkin algılarını belirlemek amacıyla, "Yapay zeka……gibidir. Çünkü ……" ifadesinin yer aldığı yarı yapılandırılmış bir form kullanılmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, sınıf öğretmenleri yapay zekayı düşünen teknoloji ve kompleks sistem olmak üzere iki şekilde algılamaktadır. Öğretmenler, yapay zekayı insan davranışlarını taklit etmesi, özerk hareket edebilmesi ve zihinsel bir yazılım olması gibi özellikleri nedeniyle düşünen teknoloji olarak değerlendirirken; derin bir alan olma, etkili bir araç ve riskli bir güvenlik alanı olma gibi özellikleri nedeniyle de kompleks bir sistem olarak algılanmaktadır. Bu sonuçlar, sınıf öğretmenlerinin yapay zekâya ilişkin zengin ve kapsayıcı bir bakış açısına sahip olduklarını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf öğretmenleri, yapay zekâ, algı.

Abstract

Artificial intelligence is becoming more popular day by day and continues to affect life with the tools developed in this regard. Like every segment of society, teachers are also affected by artificial intelligence. In this research, the perceptions of primary school teachers, one of the teacher groups, regarding artificial intelligence were examined through metaphors. Thus, it has been revealed how primary teachers perceive artificial intelligence. The research was carried out with the phenomenology pattern. The study group was determined according to criterion sampling. In the study, 128 primary school teachers who met the criteria were included. The data obtained from the participants were analyzed with content analysis. According to the research findings, primary school teachers perceive artificial intelligence in two ways: as thinking technology and as a complex system. Teachers consider AI as thinking technology because of its ability to imitate human behavior, act autonomously, and function as mental software; however, they perceive it as a complex system due to its characteristics such as being a profound field, an effective tool, and a risky security area. These results demonstrate that primary school teachers possess a rich and comprehensive perspective on artificial intelligence.

Keywords: Primary school teachers, artificial intelligence, perception

Kriz Dönemlerinde Eğitim Örgütlerinin Rolü: 6 Şubat Depreminde Meslek Liseleri Örneği

The Role of Educational Organizations in Times of Crisis: The Example of Vocational High Schools in the February 6th Earthquake

Doç. Dr. Zakir ELÇİÇEK

Dicle Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, Sur/Diyarbakır. elcicekzakir@gmail.com

Bedia TUTAN

Mevlana Ortaokulu, Kayapınar /Diyarbakır. bedia.ttn@gmail.com

Öz

Bu araştırma, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli meydana gelen ve 11 ili etkileyen depremin oluşturduğu kriz bağlamında, eğitim örgütleri içerisinde önemli bir yere sahip olan meslek liselerinin süreci iyileştirmeye yönelik katkılarını ve rollerini okul yöneticilerinin görüşleri doğrultusunda incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu, Diyarbakır iline bağlı Bağlar, Kayapınar, Sur ve Yenişehir ilçelerinde bulunan 26 mesleki ve teknik Anadolu lisesinde görev yapan okul yöneticileri oluşturmaktadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Veri toplama sürecinde okul yöneticilerinin deneyimlerinden yararlanılarak kriz döneminde meslek liselerinin işlevleri çok boyutlu ele alınmıştır. Bulgular üç temel tema etrafında toplanmıştır. İlk tema, meslek liselerinin mevcut durumuna ilişkindir. Bu kapsamda öğrenci profilinin çoğunlukla zorunlu yerleşmelerden oluştuğu; düşük akademik başarı, motivasyon eksikliği, üniversiteye geçişte sınırlı başarı ve devamsızlık sorunlarının öne çıktığı belirlenmiştir. Kurumsal açıdan donanım ve fiziksel yetersizlikler ile müfredatın çağdaş ve sektörel gelişmelere uyum eksikliği bulgulanmıştır. İkinci tema, kriz anlarında sergilenen kurumsal refleksler ve müdahale mekanizmalarıdır. Bu süreçte hızlı mobilizasyon, gönüllülük temelli çalışma kültürü ve esnek görev alma gibi uyum davranışları ortaya çıkmıştır. Kriz müdahalelerinde kurumlararası iletişim ve bilgi akışı, üretim ve destek faaliyetlerinin toplumsal hizmete dönüştürülmesi ve okul kaynaklarının barınma hizmetlerine tahsis edilmesi önemli rol oynamıştır. Ancak iş birliğinin ağırlıklı olarak resmî kurumlar, yöneticiler ve öğretmenlerle sınırlı kaldığı, sivil toplum ve özel sektörle yeterli düzeyde ilişki kurulamadığı görülmüştür. Ayrıca finansman ihtiyacının yalnızca kurumsal öz kaynaklarla karşılanamadığı, kamu destekleriyle tamamlandığı tespit edilmiştir. Üçüncü tema, krizler bağlamında meslek liselerinin etkin kullanımı ve kurumsal dayanıklılık stratejileridir. Bu kapsamda mesleki eğitimin afet yönetimine entegrasyonu, kurumsal iş birliğinin güçlendirilmesi, fiziksel altyapı ve kaynak yönetiminin geliştirilmesi ile krizlere dayanıklı müfredat yaklaşımlarının oluşturulması temel gereksinimler olarak ortaya çıkmıştır. Ayrıca meslek liselerinin güçlendirilmesi için kurumsal imajın iyileştirilmesi, istihdam odaklı stratejik alanların açılması, kamu ve özel sektör iş birliklerinin artırılması, öğrenci teşvik mekanizmalarının geliştirilmesi ile kaynak ve altyapının güçlendirilmesi gerektiği belirlenmiştir. Sonuç olarak, meslek liseleri kriz dönemlerinde üretim, destek ve toplumsal hizmet açısından kritik rol üstlenmekle birlikte bu potansiyelin sürdürülebilir hale getirilmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda politika yapıcılar

ve eğitim yöneticileri için okul–sektör–kamu iş birliğinin güçlendirilmesi, kurumsal kapasitenin artırılması ve krizlere hazırlıklı eğitim modellerinin geliştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kriz yönetimi, Mesleki eğitim.

Abstract

This study examines the role of vocational high schools in crisis management after the February 6, 2023 earthquake centered in Kahramanmaraş, which affected 11 provinces, based on administrators' perspectives. Conducted as a qualitative case study, the research explores vocational schools' functions during crises through administrators' experiences. The study group includes administrators from 26 vocational and technical Anatolian high schools in Bağlar, Kayapınar, Sur, and Yenişehir in Diyarbakır. Findings are grouped under three themes. The first concerns the current situation: student profiles largely consist of compulsory placements, leading to low achievement, limited motivation, weak university transition, and absenteeism. Institutionally, deficiencies in equipment, infrastructure, and curriculum are evident. The second highlights institutional reflexes: rapid mobilization, volunteer-based work culture, flexible task-taking, and transformation of production and support activities into services. Yet cooperation remained mostly limited to official institutions, with insufficient engagement of civil society and the private sector. Financial needs were met through public support. The third emphasizes resilience strategies: integration of vocational education into disaster management, strengthening cooperation, improving infrastructure, and developing curricula. Overall, vocational schools play a critical role in crises; however, strengthening school–industry–public cooperation, improving infrastructure, and developing education models are recommended.

Keywords: Crisis management, Vocational education.

Finansal Okuryazarlık Düzeyine Dayalı Portföy Kararları İçin Matematiksel Model

Mathematical Model for Portfolio Decisions Based on Financial Literacy Level

Rukiye Şamcı KARADENİZ

Siirt Üniversitesi, rukiye.karadeniz@siirt.edu.tr

Öz

Günümüzde finansal piyasaların giderek karmaşıklaşması, bireylerin finansal karar alma süreçlerinde daha bilinçli ve sistematik yaklaşımlar benimsemelerini gerekli kılmaktadır. Bu bağlamda finansal okuryazarlık, bireylerin yatırım tercihleri, risk algıları ve kaynak dağılımı kararları üzerinde önemli bir belirleyici olarak öne çıkmaktadır. Ancak mevcut çalışmaların büyük bir kısmı finansal okuryazarlığı daha çok anket temelli analizler çerçevesinde incelemekte ve bu kavramın matematiksel karar modellerine entegrasyonu sınırlı kalmaktadır. Bu çalışmada, finansal okuryazarlık düzeyini doğrudan karar sürecine dahil eden bir matematiksel optimizasyon modeli önerilmektedir. Önerilen modelde bireyin finansal okuryazarlık düzeyi, risk algısını etkileyen bir parametre olarak ele alınmakta ve bu durum portföy dağılımını belirleyen temel unsur haline getirilmektedir. Model, farklı getiri ve risk özelliklerine sahip yatırım araçları arasında optimal dağılımı belirlemeyi amaçlamaktadır. Aynı zamanda modelde yer alan kısıtlar aracılığıyla gerçekçi yatırım davranışları ve çeşitlendirme ilkesi dikkate alınmaktadır. Çalışma kapsamında gerçekleştirilen sayısal analizler, finansal okuryazarlık düzeyinin yatırım kararları üzerinde belirgin bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Düşük finansal okuryazarlık seviyesine sahip bireylerin daha temkinli ve riskten kaçınan portföyler oluşturduğu gözlemlenirken, yüksek finansal okuryazarlık seviyelerinde daha dengeli ve getiri odaklı portföy tercihleri ortaya çıkmaktadır. Elde edilen bulgular, finansal okuryazarlığın yalnızca teorik bir kavram olmadığını, aynı zamanda ölçülebilir ve modelleştirilebilir bir karar faktörü olduğunu ortaya koymaktadır. Bu yönüyle çalışma, finansal okuryazarlık ile matematiksel modelleme yaklaşımlarını bir araya getirerek literatüre katkı sağlamaktadır.

Anahtar Sözcükler: Finansal Okuryazarlık, Portföy Optimizasyonu, Matematiksel Modelleme, Risk Algısı

Abstract

The increasing complexity of financial markets requires individuals to adopt more informed and systematic approaches in their financial decision-making processes. In this context, financial literacy has become a key factor influencing investment preferences, risk perception, and resource allocation decisions. However, most existing studies examine financial literacy primarily through survey-based analyses, and its integration into mathematical decision-making models remains limited. This study proposes a mathematical optimization model that directly incorporates financial literacy into the decision-making process. In the proposed framework, financial literacy is treated as a parameter that influences the individual's perception of risk, thereby playing a central role in determining portfolio allocation. The model aims to identify the optimal distribution of investments among financial assets with different return and risk characteristics. In addition, realistic investment behaviour and diversification principles are taken into account through model constraints. Numerical analyses conducted within the scope of the study demonstrate that financial literacy has a significant impact on investment decisions. Individuals with lower levels of financial literacy tend to form more conservative and risk-averse portfolios, whereas higher literacy levels lead to more balanced and return-oriented investment choices.

The findings indicate that financial literacy is not only a theoretical concept but also a measurable and modellable factor in decision-making processes. In this respect, the study contributes to the literature by combining financial literacy with mathematical modelling approaches.

Keywords: Financial Literacy, Portfolio Optimization, Mathematical Modelling, Risk Perception

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Hassas Konuların Sınıf İçinde Ele Alınışı

Addressing Sensitive Topics in the Classroom When Teaching Turkish to Foreigners

Dicle DOĞRU

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD dicledogru00@gmail.com

Öz

Bu çalışmanın temel gayesi, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi sürecinde öğretmenlerin sınıf ortamında hassas ve tartışmalı konuları ele alma biçimlerini incelemektir. Dil öğretimi, yalnızca dilbilgisel yapıların aktarımıyla sınırlı olmayıp, hedef dilin kültürel unsurları ile öğrencinin kimliği arasında kurulan etkileşimi de ihtiva etmektedir. Bu doğrultuda, hassas konuların öğrenme süreci üzerindeki tesirleri, bilhassa duyuşsal ve kültürel boyutlarıyla ele alınmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi tekniği tercih edilmiştir. Bu minvalde, yabancılara Türkçe öğretimi ve eğitimde tartışmalı konular üzerine kaleme alınmış güncel akademik çalışmalar incelenmiş; elde edilen veriler tematik bir çözümlemeye tâbi tutulmuştur. Ayrıca sınıf içi gözlemlerden elde edilen bulgular da dikkate alınarak literatür ile birlikte bütüncül bir sentez ortaya konulmuştur (2024). Yapılan incelemeler neticesinde, hassas konuların sınıf içinde ele alınması esnasında öğrencilerde kaygı, dışlanma korkusu ve hata yapma endişesinin belirgin şekilde ortaya çıktığı tespit edilmiştir. Bu hâlin, özellikle konuşma becerilerinde öğrencilerin geri planda kalmasına ve dil üretimlerinin sınırlanmasına sebebiyet verdiği anlaşılmıştır (2023). Öğrencilerin sessiz kalma eğilimlerinin, çoğu zaman bilişsel yetersizlikten ziyade duyuşsal güvensizlikle irtibatlı olduğu görülmüştür. Bununla birlikte, çok kültürlü sınıf ortamlarında farklı değer ve bakış açılarını bir arada bulunması, öğretmenin kültürlerarası duyarlılığını ve iletişim becerisini daha da mühim kılmaktadır (2025). Sınıf içi dinamiklerde hassas konuların yeterince yönetilememesi, öğrenme sürecinde ciddi aksamalara yol açabilmektedir. Özellikle din, tarih ve kimlik gibi konuların ele alınması sırasında öğrencilerin kendi kültürel ve dinî âidiyetleri ile sunulan içerik arasında çatışma yaşanabilmekte; bu durum öğrencilerde sosyokültürel kaygı, geri çekilme ve derse katılımın azalması gibi tepkilere neden olabilmektedir. Netice itibarıyla, yabancılara Türkçe öğretiminde hassas konuların sağlıklı bir biçimde ele alınabilmesi, öğretmenin sınıf içinde güvenli ve kapsayıcı bir öğrenme ortamı tesis etmesine bağlıdır. Öğretmenin, yalnızca bilgi aktaran bir otorite olmaktan ziyâde, öğrencilerin kendilerini rahatlıkla ifade edebilecekleri bir zemin hazırlayan ve farklı bakış açıları arasında denge kuran bir kolaylaştırıcı rol üstlenmesi icap etmektedir. Bu çerçevede, duyuşsal ihtiyaçları gÖzen ve kültürel farklılıkları dikkate alan pedagojik yaklaşımlar, dil öğretiminin başarısını doğrudan etkilemektedir.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe Öğretimi, Hassas Konular, Duyuşsal Engeller, Kültürlerarası Duyarlılık, Öğretmen Tutumu

Abstract

The primary objective of this study is to examine the ways in which teachers handle sensitive and controversial issues within the classroom setting during the process of teaching Turkish as a foreign language. Language teaching is not limited to the transfer of grammatical structures; it also encompasses the interaction established between the cultural elements of the target language and the student's identity. In this regard, the impact of sensitive issues on the learning process has been addressed, particularly through affective and cultural dimensions. The document analysis technique, one of the qualitative research methods, was preferred for this study. In this context, contemporary academic studies on teaching Turkish to foreigners and controversial issues in education were examined; the data obtained were subjected to thematic analysis. Furthermore, a holistic synthesis was presented alongside the literature, taking into account findings derived from classroom observations (2024). As a result of the investigations, it was determined that students clearly experience anxiety, fear of exclusion, and apprehension about making mistakes when sensitive topics are addressed in class. It was understood that this situation causes students to remain in the background, especially in speaking skills, and limits their language production (2023). It was observed that students' tendency to remain silent is often linked to affective insecurity rather than cognitive inadequacy. Moreover, the coexistence of different values and perspectives in multicultural classroom environments makes the teacher's intercultural sensitivity and communication skills even more vital (2025). Failure to adequately manage sensitive issues within classroom dynamics can lead to serious disruptions in the learning process. Particularly during the discussion of topics such as religion, history, and identity, conflicts may arise between the students' own cultural and religious affiliations and the content presented; this situation can lead to reactions such as sociocultural anxiety, withdrawal, and decreased class participation. Consequently, the healthy handling of sensitive issues in teaching Turkish to foreigners depends on the teacher establishing a safe and inclusive learning environment in the classroom. Rather than being merely an authority figure who transfers information, the teacher must assume the role of a facilitator who prepares a ground where students can express themselves comfortably and maintains a balance between different perspectives. Within this framework, pedagogical approaches that consider affective needs and cultural differences directly influence the success of language teaching.

Keywords: Teaching Turkish to Foreigners, Sensitive Issues, Affective Barriers, Intercultural Sensitivity, Teacher Attitude

Algoritmadan Geometriye: 5. Sınıf Öğrencileriyle Kodlama Temelli Açı Etkinlikleri

From Algorithms to Geometry: Coding-Based Angle Activities with 5th Grade Students

Hürriyet Özgür YAZICI

Ministry of Education, Teacher (Turkey), Sultan Qaboos University, Faculty of Education, Assistant Professor (Oman)ozguryazici96@gmail.com

İlyas KARADENİZ

Siirt University, Faculty of Education, Assistant Professor (Turkey), i.karadeniz@siirt.edu.tr

Öz

Bu çalışmanın amacı, kodlama temelli öğrenme ortamlarının ortaokul düzeyindeki öğrencilerin matematiksel düşünme ve temel geometrik kavramlardan olan açı algısını geliştirme becerilerine katkısını incelemektir. Araştırma, Siirt ili Kurtalan ilçesinde bulunan bir devlet ortaokulunda öğrenim gören 5. sınıf öğrencileri ile gerçekleştirilmiştir. Çalışma kapsamında öğrencilerin geometrik kavramları algoritmik düşünme yoluyla keşfetmeleri ve bu kavramları kullanarak açılara dayalı geometrik modeller oluşturmaları hedeflenmiştir. Bu doğrultuda Code.org platformu üzerinden gerçekleştirilen kodlama etkinlikleri aracılığıyla, öğrencilerin temel geometrik şekilleri dış ve iç açı hesaplamalarına dayalı algoritmalar kullanarak oluşturmaları sağlanmıştır. Araştırmada yöntem olarak eğitim uygulamalarını geliştirmeye yönelik planlama, uygulama, gözlem ve yansıtma süreçlerini içeren eylem araştırması yaklaşımı benimsenmiştir. Uygulama süreci, 1. araştırmacı tarafından dört haftalık bir zaman dilimine yayılmış ve haftada iki ders saati olmak üzere toplam sekiz ders saati üzerinden yürütülmüştür. Süreç boyunca sınıf içi gözlemler, öğrencilerin dijital ürünleri, kod blokları üzerinden elde edilen çıktılar ve anlamlı yazma etkinlikleri nitel veriler olarak analiz edilmiştir. Etkinlikler, bilişsel yükü kademeli olarak artıran aşamalı bir yapı içerisinde planlanmıştır. İlk aşamalarda öğrenciler, kapalı bir şekil oluşturmak için gerekli olan düz bir çizgi ve 90 derecelik dönüşleri kodlayarak kare çizimi gerçekleştirmiştir. İkinci aşamalarda, eşkenar dörtgen ve çokgenler gibi farklı iç ve dış açılara sahip geometrik formlar oluşturulmuştur. Üçüncü aşamada öğrenciler, döngü bloklarını kullanarak çizdikleri şekilleri belirli açılarla döndürüp karmaşık geometrik modeller üretmiş; son aşamada ise bu modellerden hareketle açı-kenar ilişkisini kavrayarak ileri düzey geometrik tasarımlar geliştirmiştir. Elde edilen bulgular, kodlama temelli etkinliklerin öğrencilerin algoritmik düşünme, geometrik ilişki kurma ve açı kavramını anlamlandırma becerilerini anlamlı düzeyde desteklediğini göstermektedir. Ayrıca, somutlaştırması zor olan açı kavramının kodlama aracılığıyla deneyimlenmesinin, öğrencilerin matematik dersine yönelik ilgilerinde ve öğrenme motivasyonlarında belirgin bir artış sağladığı gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Açı, Algoritmik düşünme, Geometri eğitimi, Kodlama tabanlı öğrenme, Matematiksel düşünme

Abstract

The aim of this study is to examine the contribution of coding-based learning environments to the development of middle school students' mathematical thinking and their ability to perceive angles, which is one of the fundamental concepts of geometry. The research was conducted with 5th-grade students studying at a public middle school in the Kurtalan district of Siirt province. Within the scope of the study, it was aimed for students to explore geometric concepts through algorithmic thinking and to create geometric models based on angles using these concepts. In this regard, through coding activities carried out on the Code.org platform, students were enabled to construct basic geometric shapes using algorithms based on exterior and interior angle calculations. In the study, the action research approach—consisting of planning, implementation, observation, and reflection processes aimed at improving educational practices—was adopted as the methodology. The implementation process was conducted by the first researcher over a four-week period, with two class hours per week, totaling eight class hours. Throughout the process, classroom observations, students' digital products, outputs obtained from code blocks, and meaningful writing activities were analyzed as qualitative data. The activities were designed within a progressive structure that gradually increased cognitive load. In the initial stages, students coded straight lines and 90-degree turns required to form a closed shape and created squares. In the second stage, different geometric forms such as rhombuses and polygons with varying interior and exterior angles were constructed. In the third stage, students used loop blocks to rotate the shapes they created at specific angles and produced complex geometric models; in the final stage, they developed advanced geometric designs by understanding the relationship between angles and sides based on these models. The findings revealed that coding-based activities significantly supported students' algorithmic thinking, ability to establish geometric relationships, and understanding of the concept of angles. Additionally, it was observed that experiencing the concept of angles through coding—an otherwise Abstract concept—led to a noticeable increase in students' interest in mathematics and their learning motivation.

Keywords: Algorithmic thinking, Angle, Coding-based learning, Geometry education, Mathematical thinking

LGS Hazırlık Sürecinde Matematik Başarısının Önündeki Bir Engel Olarak Akademik Erteleme: 8. Sınıf Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma

Academic Procrastination as a Barrier to Mathematics Achievement During the LGS Preparation Process: A Study on 8th Grade Students

Prof. Dr. Halil Coşkun ÇELİK

Siirt Üniversitesi, coskunc@siirt.edu.tr

Öz

Liselere Geçiş Sistemi (LGS) gibi akademik geleceği belirleme etkisi yüksek olan seçme sınavları, öğrenciler üzerinde yoğun performans baskısı oluşturarak sınav kaygısını tetiklemektedir. Bu baskı, özellikle üst düzey bilişsel beceriler gerektiren matematik dersinde işlem kapasitesini sınırlamakta; her yeni öğrenme çıktısının ön koşul becerilere dayandığı kümülatif yapı nedeniyle, akademik görevlerin ertelenmesi öğrenme sürecinde telafisi güç yapısal kırılmalara yol açmaktadır. Bu araştırma, sınav hazırlık sürecindeki ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin akademik erteleme eğilimlerini belirlemeyi ve bu eğilimlerin çeşitli sosyodemografik değişkenler açısından farklılaşıp farklılaşmadığını incelemeyi amaçlamıştır. Betimsel tarama modelinde tasarlanan çalışmanın örneklemini, uygun örnekleme yöntemiyle belirlenen, Siirt ilindeki bir devlet ortaokulunun tüm şubelerinde öğrenim görmekte olan 186 sekizinci sınıf öğrencisi oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak "Kişisel Bilgi Formu" ve "Akademik Erteleme Davranışı Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizinde betimsel istatistiklerin yanı sıra gruplar arası anlamlı farklılıkları saptamak amacıyla bağımsız örneklemler t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) tekniklerinden yararlanılmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin erteleme eğilimlerinin düşük düzeyde olduğu belirlenmiştir. Cinsiyet açısından erkek öğrencilerin erteleme düzeyleri kadınlara göre anlamlı derecede yüksek bulunurken, anne eğitim durumunun erteleme üzerinde farklılık yaratmadığı, buna karşın baba eğitim düzeyinin belirleyici olduğu saptanmıştır. Düşük eğitimli babaların çocuklarında en yüksek seviyeye ulaşan erteleme eğiliminin, eğitim düzeyi yükseldikçe azaldığı görülmüştür. Sosyo-ekonomik düzey bağlamında ise en yüksek erteleme eğilimi orta gelir grubunda, en düşük erteleme eğilimi ise yüksek gelir grubundaki öğrencilerde gözlemlenmiştir. Bulgular doğrultusunda; erkek öğrencilere ve düşük eğitimli babalara yönelik farkındalık çalışmaları yapılması, orta gelir grubundaki öğrencilerin ise akademik rehberlik faaliyetleriyle desteklenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Akademik erteleme, LGS süreci, 8. sınıf, ebeveyn eğitim düzeyi, sosyodemografik değişkenler.

Abstract

High-stakes selection examinations like the Transition System for High Schools (LGS) exert intense performance pressure and trigger evaluative anxiety among students. This pressure constrains cognitive processing capacity, particularly in mathematics—a discipline with a strictly cumulative architecture. Since mathematical proficiency requires mastering prerequisite competencies, academic procrastination precipitates structural disruptions that are often difficult to remediate. Within this framework, this research aimed to determine the academic procrastination tendencies of 8th-grade students during the examination preparation process and to examine whether these tendencies vary across diverse sociodemographic variables. Designed in accordance with the descriptive survey model, the sample consisted of 186 eighth-grade students across all sections of a public middle school in the province of Siirt, selected via convenience sampling. A "Personal Information Form" and the "Academic Procrastination Behavior Scale" were utilized as data collection instruments. During the analysis, descriptive statistics as well as independent samples t-tests and one-way analysis of variance (ANOVA) were utilized to identify significant intergroup disparities. The findings indicated that students' overall academic procrastination tendencies were at a low level. Regarding gender, male students exhibited significantly higher procrastination levels than females, whereas mother's educational attainment did not yield a significant difference; conversely, father's educational attainment emerged as a decisive factor. Procrastination tendencies peaked among children of fathers with low educational attainment and demonstrated an inverse correlation with increasing paternal education levels. Concerning socioeconomic status, the highest procrastination was observed in the middle-income group, while the lowest was found in the high-income cohort. Based on the findings, awareness-raising interventions for male students and low-educated fathers are recommended, alongside academic guidance to support the motivation of middle-income students.

Keywords: Academic procrastination, LGS process, 8th grade, parental education, sociodemographic variables.

“Martı Jonathon Livingston” Eserinin Öğrenme Unsurları Açısından İncelenmesi

An Examination of the Learning Elements of the Work "Jonathon Livingston Seagull"

İbrahim Ethem GÖZTOK

Doktora Öğrencisi, Siirt üniversitesi, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, e-posta: ibrahimethemgoztok@gmail.com

Prof. Dr. Rezan KARAKAŞ

Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, e-posta: rezankarakas@siirt.edu.tr

Öz

Bu çalışma, Richard Bach’ın “Martı Jonathan Livingston” adlı eserinde yer alan öğrenme unsurlarını inceleyerek öğrenmenin bireysel, toplumsal ve varoluşsal boyutlarını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Nitel araştırma desenine dayalı olarak yürütülen çalışmada, eser doküman incelemesi yöntemiyle ele alınmış; veriler içerik analizi yoluyla çözümlenmiştir. İnceleme sonucunda öğrenmenin, eserde yalnızca bilgi edinmeye indirgenmediği; sorgulama, deneyimleme, özgürleşme ve kendini gerçekleştirme süreçleriyle bütünleşen çok katmanlı bir yapı olarak kurgulandığı belirlenmiştir. Kahramanın öğrenme yolculuğunun mevcut düzeni sorgulama ve alışılmış sınırların dışına çıkma cesaretiyle başladığı; bireysel çabanın merkeze alındığı bu süreçte rehber figürlerin ise kolaylaştırıcı ve yönlendirici bir rol üstlendiği görülmüştür. Ayrıca öğrenmenin sürekliliği, kahramanın zamanla öğretici konuma geçmesi ve edindiği bilgi ile deneyimleri başkalarıyla paylaşması üzerinden somutlaştırılmıştır. Bu durum, öğrenmenin bireysel bir kazanım olmaktan çıkarak toplumsal bir değere dönüştüğünü ortaya koymaktadır. Sonuç olarak incelenen eserin, öğrenmeyi bireyin kendini tanıma, özgürleşme ve varoluşunu anlamlandırma süreciyle ilişkilendiren dönüştürücü bir yolculuk olarak ele aldığı; edebî anlatı aracılığıyla çağdaş eğitim anlayışına pedagojik, kuramsal ve etik düzlemde önemli katkılar sunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Martı, Öğrenme, Öğrenme Yolculuğu, Kendini Gerçekleştirme

Abstract

This study examines the learning elements in “Jonathan Livingston Seagull” by Richard Bach in order to reveal the individual, social, and existential dimensions of learning. The research was conducted within a qualitative framework, and the work was analyzed through the document analysis method. The collected data were examined using content analysis. The findings indicate that learning in the narrative is not limited to the mere acquisition of knowledge; rather, it is presented as a multidimensional process shaped by questioning, experience, freedom, and self-realization. The protagonist’s learning journey begins with the courage to question the existing order and to move beyond conventional boundaries. In this process, individual effort occupies a central position, while guiding figures function as facilitators who support and direct learning. Furthermore, the continuity of learning is reflected in the protagonist’s gradual transition from learner to teacher and in the sharing of acquired knowledge and experiences with others. In this respect, learning evolves from an individual achievement into a collective and social value. In conclusion, the work conceptualizes learning as a transformative journey closely related to self-discovery, liberation, and the search for meaning in human existence. Through its literary narrative, the text offers significant pedagogical, theoretical, and ethical contributions to contemporary educational thought.

Keywords: Seagull, Learning, Learning Journey, Self-Realization

Bağımsız Anaokullarında Yönetsel Sorunlar ve Yönetici Yeterlilikleri: Bir Durum Analizi

Managerial Issues and Managerial Competencies in Independent Kindergartens: A Case Analysis

Merve ÖZBİLİCİ

Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Öğrencisi, ozbilicimervee@gmail.com

Prof. Dr. Rasim TÖSTEN

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi, rasimtosten@hotmail.com

Öz

Okul yöneticiliği profesyonel bir uygulama alanını gerektirmektedir. Okulların sağlıklı ve etkili olabilmesi adına yöneticilerin sahip olması gereken özellikler literatürde sıklıkla vurgulanmaktadır. Ancak eğitim kademeleri arasındaki bazı ayırt edici özellikler çalışma şartlarını, ortam düzenlemesini ve ilişkileri etkilemektedir. Bu yönüyle bakıldığında okulöncesi kademe ile ilkokul, ortaokul ve lise kademelerinin ayrışacağı açıktır. Ancak gerek ülkenin çözüm adına sunduğu tedbirler gerekse mecvut koşullar nedeniyle okulöncesi eğitim hizmetleri diğer kademelerce de sağlanmaktadır. Dolayısıyla diğer kademelerdeki okul yöneticilerinin okulöncesi eğitim sürecine de liderlik etmesi beklenmektedir. Bu çalışma, okul öncesi eğitim sisteminin temel yapı taşlarından olan bağımsız anaokullarında karşılaşılan yönetsel sorunları tespit etmeyi ve yöneticilerin bu kurumlara has sahip olması gereken spesifik yeterliklerini incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma kapsamında; mutfak yönetimi, beslenme alanlarının organizasyonu ve ortak kullanım alanlarının planlanması gibi diğer okul kademelerinden açık bir biçimde ayrışan fiziki düzenleme gereksinimleri temel odak noktalarından birini oluşturmaktadır. Ayrıca, servis şoförü ve temizlik personeli gibi yardımcı personelin sadece teknik görevlerini yerine getirmesinin ötesinde, çocuk psikolojisine hakim olmalarının gerekliliği ve bu alandaki mevcut "hazırlıksızlık" durumu yönetimsel bir sorun alanı olarak analiz edilmektedir. Çalışmada, bağımsız anaokulu yöneticilerini diğer kademe yöneticilerinden ayıran ayırt edici profesyonel beceriler ve anasınıfı uygulamalarıyla aralarındaki yönetimsel farklılıklar sorgulanmaktadır. Araştırma nitel yöntemli olup fenomenolojik desen üzerine kurgulanmıştır. araştırmanın çalışma grubu 7 bağımsız anaokulu yöneticisi oluşturmaktadır. Veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu ile, yüz yüze ses kaydı alınarak toplanmıştır. Verilerin çözümlenmesinde içerik analizi yöntemi tercih edilmiştir. Elde edilen sonuçlar ışığında bağımsız anaokullarının yönetimsel etkililiğini artırmaya yönelik stratejik çözüm önerileri sunulması ve okul öncesi yönetiminde akademik temelli bir profesyonelleşme ihtiyacının vurgulanması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelime: Bağımsız Anaokulu, Sorunlar, Yönetici

Abstract

School administration requires a professional field of practice. The qualities that administrators should possess for schools to be healthy and effective are frequently emphasized in the literature. However, certain distinguishing features between educational levels affect working conditions, environmental arrangements, and relationships. From this perspective, it is clear that preschool education institutions differ from primary, secondary, and high school levels. However, due to both the measures offered by the country to address this issue and the existing conditions, preschool education services are also provided by other levels. Therefore, school administrators at other levels are expected to lead the preschool education process as well. This study aims to identify the administrative problems encountered in independent kindergartens, which are fundamental building blocks of the preschool education system, and to examine the specific competencies that administrators should possess in these institutions. Within the scope of the research, physical arrangement requirements that clearly differ from other school levels, such as kitchen management, organization of nutrition areas, and planning of common areas, constitute one of the main focal points. Furthermore, the necessity for auxiliary personnel, such as service drivers and cleaning staff, to possess a deep understanding of child psychology beyond simply performing technical duties, and the existing "lack of preparation" in this area, are analyzed as a managerial problem. The study investigates the distinctive professional skills and managerial differences between independent kindergarten managers and other levels of managers, focusing on their preschool practices. The research employs qualitative methods and is structured around a phenomenological design. The study group consists of seven independent kindergarten managers. Data were collected through face-to-face interviews using a semi-structured interview form developed by the researchers. Content analysis was used to analyze the data. Based on the results, the aim is to offer strategic solutions to improve the managerial effectiveness of independent kindergartens and to emphasize the need for academically based professionalization in preschool management.

Keywords: Independent Kindergarten, Problems, Manager

Birleştirilmiş Sınıf Okutan Sınıf Öğretmenlerinin ve Müdür Yetkili Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunlar ve Bir Model Önerisi

Problems Faced by Classroom Teachers and Principal Authorized Teachers Teaching Combined Classes and a Model Proposed

Serhat Bahri KURTAY

MEB. Öğretmen, serhatbahrik@gmail.com

Prof. Dr. Veysel OKÇU

Siirt Üniversitesi Eğitim fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, veysel.okcu@siirt.edu.tr

Öz

Bu araştırma, birleştirilmiş sınıflarda görev yapan sınıf öğretmenleri ile aynı zamanda idari sorumluluk üstlenen müdür yetkili öğretmenlerin mesleki süreçte karşılaştıkları temel sorunları derinlemesine incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışma, Türkiye'nin kırsal yerleşim alanlarında bir zorunluluk olarak devam eden bu modelin yarattığı yönetsel ve öğretimsel darboğazları saptamayı hedeflemiştir. Nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim (fenomenoloji) deseniyle kurgulanan araştırmanın örneklemini, 2024-2025 öğretim yılında Siirt ilinde görev yapan 10 müdür yetkili ve 26 birleştirilmiş sınıf öğretmeni olmak üzere toplam 36 katılımcı oluşturmaktadır. Veriler, araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmış ve içerik analizi tekniğiyle çözümlenmiştir. Araştırma bulguları, müdür yetkili öğretmenlerin en temel sorunlarının yetersiz servis imkanları nedeniyle köye ulaşım kısıtlılığı (f=8) ve hizmet içi eğitim yetersizliğinden kaynaklanan evrak yönetimindeki tecrübesizlik (f=7) olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca bu gruptaki katılımcılar, beklentilerin çok yüksek olmasına bağlı iş yükü fazlalığından (f=6) ve müstakil okullarla paralel yürütülen denetim hedeflerinden (f=4) şikayetçidirler. Sınıf öğretmenlerinin karşılaştığı güçlüklerde ise eğitim materyali eksikliği (f=25), çoklu sınıf ortamından kaynaklanan kronik zaman sıkışıklığı (f=21), velilerin eğitim sürecine yönelik ilgisizliği (f=18) ve müfredat kazanımlarının birleştirilmiş sınıf yapısına ontolojik uyumsuzluğu (f=18) en yüksek frekanslı alt boyutlar olarak saptanmıştır. Bunlara ek olarak, konu yoğunluğu nedeniyle ders planlamada yaşanan güçlükler (f=14) ile sınıf ortamının bakım ve onarım açısından eğitime elverişsizliği (f=14) temel engeller olarak belirlenmiştir. Katılımcılar ayrıca, yoğun iş yüküne bağlı motivasyon kaybı (f=10) ve mesleki izolasyon (f=9) hissetmektedirler. Sonuç olarak, Türkiye'deki birleştirilmiş sınıf uygulamalarının iyileştirilmesi için ABD'deki "Butik Okul" (Small Schools) yaklaşımının sunduğu esnek bütçe yönetimi, personel sürekliliği ve güçlü topluluk katılımı ilkelerinin model alınabileceği sonucuna varılmıştır. Bu kapsamda, öğretmen yetiştirme programlarında birleştirilmiş sınıflarda öğretim dersinin yeniden zorunlu seçmeli hale getirilmesi, müdür yetkili öğretmenlere rehberlik odaklı denetim desteği sunulması ve kırsal okulların fiziksel imkanlarının ivedilikle iyileştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Birleştirilmiş Sınıf, Müdür Yetkili Öğretmen, Sınıf Öğretmeni, Butik Okul

Abstract

This research aims to identify the fundamental challenges faced by primary school teachers in multigrade classrooms and principal authorized teacher who undertake administrative responsibilities. The study focuses on determining the administrative and instructional bottlenecks created by this model, which continues as a necessity in the rural settlement areas of Türkiye. Designed with a phenomenology approach, a qualitative research method, in the 2024-2025 academic year the study's sample consists of 36 participants, including 10 principal authorized teacher and 26 multigrade teachers working in Siirt. Data were collected via semi-structured interviews and analyzed using content analysis. The findings revealed that the primary challenges for principal authorized teachers are limited transportation to villages due to inadequate shuttle services (f=8) and lack of experience in document management resulting from insufficient in-service training (f=7). Furthermore, participants in this group reported concerns regarding the excessive workload due to high expectations (f=6) and inspection targets aligned with independent schools (f=4). Regarding multigrade teachers, the highest frequency sub-dimensions of challenges were identified as lack of educational materials (f=25), chronic time constraints arising from the multigrade environment (f=21), parental indifference toward the educational process (f=18), and the ontological incompatibility of curriculum outcomes with the multigrade structure (f=18). Additionally, difficulties in lesson planning due to content intensity (f=14) and the inadequacy of the classroom environment in terms of maintenance and repair (f=14) were identified as major obstacles. Participants also experience loss of motivation due to heavy workload (f=10) and a sense of professional isolation (f=9). In conclusion, it is suggested that the "Boutique School" (Small Schools) approach practiced in the USA—characterized by its principles of flexible budgeting , personnel continuity , and strong community involvement —could serve as a model for improving multigrade education in Türkiye. Key recommendations include making the "Teaching in Multigrade Classrooms" course mandatory again in undergraduate education, providing guidance-oriented inspection support for principal authorized teacher, and urgently improving the physical facilities of rural schools.

Keywords: Multigrade Classroom, Principal Authorized Teacher, Primary School Teacher, Boutique School

Kadınlar Dünyası ve Âlem-i Nisvan Dergilerinde Kadın: Karşılaştırmalı Bir İnceleme

Women in The Magazines "Kadınlar Dünyası" And "Âlem-İ Nisvan": A Comparative Study

Doç. Dr. Enser YILMAZ

Siirt Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, enseryilmaz@siirt.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Halil ÖZDEMİR

Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu Yabancı Diller ve Kültürler Uygulamalı İngilizce ve Çevirmenlik, halil@siirt.edu.tr

Öz

Bu çalışma, Osmanlı Türk kadın hareketinin temsili yayın organı olan "Kadınlar Dünyası" dergisi (İstanbul, 1913-1921) ile Çarlık Rusyası'ndaki Kırım Türkleri arasında yayımlanan ve Tercüman gazetesinin eki niteliğindeki "Âlem-i Nisvan" dergisini (Bahçesaray, 1906-1911) karşılaştırmalı edebiyat ve kadın çalışmaları perspektifinden ele almaktadır. Araştırmanın temel amacı; coğrafi, kültürel ve siyasi açıdan birbirinden farklı iki toplumda -Osmanlı İmparatorluğu ve Çarlık Rusya'sındaki Türk azınlık- aynı dönemde filizlenen kadın yayıncılığının benzerliklerini, farklılıklarını ve ortak söylemsel örüntülerini ortaya koymaktır. Farklı tarihlerde ortaya çıkan her iki derginin de hareket noktası kadındır. Kadının toplumsal rolü ve temel hakları her iki derginin de ortaya koyduğu temel unsurlardır. Bu bağlamda Karşılaştırmalı edebiyat bilimi açısından bu dergilerden birinin diğerinden etkilenmesi ve etki çerçevesi bu çalışmanın temel problemdir. Bulgular; her iki derginin de kadınların eğitim hakkı, çalışma yaşamına katılım, hukuki eşitlik ve kimlik inşası ekseninde benzer söylemler ürettiğini ortaya koymaktadır. Bununla birlikte, iki derginin birbirini etkileyip etkilemediği ya da ortak toplumsal koşulların bağımsız ürünleri olup olmadığı sorusu henüz yanıt bulmadığından, bu çalışma söz konusu boşluğu doldurmayı amaçlamaktadır. Temel araştırma sorusu şudur: "Âlem-i Nisvan" (1905) ile "Kadınlar Dünyası" (1913), Türk kadın kimliğinin yeniden inşası bağlamında birbirini etkileyen eşzamanlı hareketler midir, yoksa ortak toplumsal koşulların bağımsız ürünleri midir? Bu soruyu yanıtlamak için çalışmada karşılaştırmalı edebiyat yöntemi; özellikle eşzamanlılık ve tematik karşılaştırma ilkeleri benimsenmiştir. İki derginin yayın politikaları, içerik öncelikleri, hedef kitleleri ve toplumsal talepleri sistematik biçimde karşılaştırılmış; her iki dergiden seçilen metinler üzerinden metin içi kanıtlara ulaşılmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Karşılaştırmalı Edebiyat Bilimi, Dergi, Alem-i Nisvân, Kadınlar Dergisi

Abstract

This study examines “Kadınlar Dünyası” (Women’s World, Istanbul, 1913–1921), the representative publication of the Ottoman Turkish women’s movement, and “Âlem-i Nisvan” (The World of Women, Bakhchysarai, 1906–1911), a journal published as a supplement to the newspaper Tercüman among the Crimean Turks of Tsarist Russia, from the perspectives of comparative literature and women’s studies. The primary aim of the research is to reveal the similarities, differences, and shared discursive patterns of women’s journalism that emerged simultaneously in two geographically, culturally, and politically distinct societies - the Ottoman Empire and the Turkish minority under Tsarist Russia. Although the two journals appeared at different dates, both place women at the center of their inquiry. The social role of women and their fundamental rights constitute the core concerns articulated by both publications. In this context, the central problem of the study, approached through the lens of comparative literature, is whether one journal was influenced by the other and the scope of that potential influence. The findings indicate that both journals produced similar discourses regarding women’s rights to education, participation in the workforce, legal equality, and identity construction. Nevertheless, the question of whether the two journals influenced each other or whether they were independent products of shared social conditions remains unanswered; accordingly, this study aims to fill that gap. The primary research question is as follows: Are “Âlem-i Nisvan” and “Kadınlar Dünyası” simultaneous movements that influenced one another within the context of reconstructing Turkish women’s identity, or are they independent products of common social conditions? To answer this question, the study employs the method of comparative literature, specifically the principles of synchronic analysis and thematic comparison. The publication policies, content priorities, target audiences, and social demands of the two journals are systematically compared, and textual evidence is sought through selected texts from both publications.

Keywords: Comparative Literature, Journal, Âlem-i Nisvan, Kadınlar Dünyası

Bir İletişimsizlik Aracı Olarak Dil: Sıcak Kafa Romanı

Language As A Means Of Mıscommunıcatıon: The Novel "Sıcak Kafa"

Doç. Dr.Enser YILMAZ

Siirt Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü enseryilmaz@siirt.edu.tr

Öz

Dil insanlar arasında iletişimi sağlayan canlı ve doğal bir varlıktır. Bu noktada dil, iletişimin olmazsa olmaz öğelerinden biridir. Dilin temel görevlerinden biri de toplumsal işleyişin devamını sağlamak ve insanların bir arada yaşamasına zemin hazırlamaktır. Dolayısıyla dil, bir araya getiren, bir arada tutan ve insanların birlikte hareket etmesini sağlayan önemli bir araçtır. Dilin iletişim işlevini yerine getir(e)memesi toplumsal bir kopukluğu, iletişimsizliği ve bunun nihayetinde kaosu beraberinde getirir. Ekolinguistik, dilin çeşitliliğine vurgu yapan, onun korunması gerektiği üzerinde duran ve bu noktada dil, toplum, çevre, insan ilişkilerine dikkat çeken bir kuramdır. Dilin ortadan kalkması ya da iletişim görevinden ziyade tıpkı bir virüs gibi sürekli iletişimsizliğe zemin hazırlaması ve anlam kaybına yol açması bu bildirinin temel problemdir. Afşin Kum'un 2016 yılında yayımladığı *Sıcak Kafa* adlı eserde, konuşma yoluyla bulaşan *abuklama* diye adlandırılan bir hastalık yüzünden birbirleriyle iletişim kurmaktan kaçınan insanlar ve iletişimsizliğin doğurduğu korku iklimi ele alınır. Dil, bu eserde tıpkı bir virüs gibi bulaşıcıdır ve anlam kaybına yol açar. İletişim aracı olmaktan çıkan ve bir bulaşa dönüşen dil, toplumun bilişsel ekolojisini yıkıma uğratan tehlikeli bir araç haline gelir. Sessizlik ya da iletişim kur (a)mama bir anlamda bu virüsten korunmanın en güvenli yolu haline gelir. Distopik bir evrenin sunulduğu bu romanda dilin ekolojik sisteme, toplumsal dinamiklere verdiği zarara dikkat çekilmiş ve dilin yaşamı inşa etmekten çok yaşamı tehdit eden bir araca nasıl dönüştüğü üzerinde durulmuştur. Özle, bu bildiri ekolinguistik kuram ışığında dil ekosisteminin nasıl ortadan kaybolduğunu gözler önüne sermeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ekolinguistik, Dil, Murat Afşin, Sıcak Kafa.

Abstract

Language is a living and natural entity that facilitates communication among people. In this sense, language is one of the indispensable elements of communication. One of the fundamental functions of language is to ensure the continuity of social functioning and to lay the groundwork for people to live together. Consequently, language is a vital tool that brings people together, holds them together, and enables them to act in unison. If language fails to fulfill its communicative function, it leads to social fragmentation, a breakdown in communication, and ultimately chaos. Ecolinguistics is a theory that emphasizes the diversity of language, stresses the need to preserve it, and draws attention to the relationships between language, society, the environment, and people. The disappearance of language or its failure to fulfill its communicative function—instead acting like a virus to constantly foster a lack of communication and lead to a loss of meaning—is the central problem addressed in this paper. Afşin Kum's 2016 work, *Sıcak Kafa*, explores a climate of fear born of the lack of communication among people who avoid interacting with one another due to a disease called *abuklama*, which spreads through speech. In this work, language is as contagious as a virus and leads to a loss of meaning. Having ceased to be a means of communication and transformed into a contagion, language becomes a dangerous tool that wreaks havoc on the cognitive ecology of society. Silence—or the inability to communicate—becomes, in a sense, the safest way to protect oneself from this virus. In this novel, which presents a dystopian universe, attention is drawn to the damage language inflicts on the ecological system and social dynamics, and the focus is on how language has transformed from a tool for building life into one that threatens it. In summary, this paper aims to reveal how the language ecosystem has disappeared in the light of ecolinguistic theory.

Keywords: Ecolinguistics, Language, Murat Afşin, Sıcak Kafa

$NaBH_4$ Hidrolizinden Hidrojen Üretiminde Nano Boyutlu Bimetalik Co-Zn-B Katalizörünün Katalitik Performansının İncelenmesi

Investigation of the Catalytic Performance of Nanoscale Bimetallic Co-Zn-B Catalyst in Hydrogen Production from $NaBH_4$ Hydrolysis

Dr. Öğr.Üyesi Mehmet Salih KESKİN
Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bölümü salih.keskin@siirt.edu.tr.

Öz

Enerjiye olan küresel talebin artması ve fosil yakıt kaynaklarının hızla tükenmesi, temiz ve sürdürülebilir enerji kaynaklarının önemini artırmıştır. Bu bağlamda, yüksek enerji yoğunluğu ve çevre dostu yapısı nedeniyle hidrojen, geleceğin yakıtı olarak ön plana çıkmaktadır. Sodyum borhidrür ($NaBH_4$) hidrolizi, kontrollü ve güvenli hidrojen üretimi sağlayan umut verici bir yöntemdir. Ancak bu süreçte kullanılan katalizörlerin aktivitesi ve kararlılığı, hidrojen üretim verimini doğrudan etkilemektedir. Bu çalışmada, **kimyasal indirgenme yöntemiyle sentezlenen nano bimetal Co-Zn-B katalizörünün**, $NaBH_4$ hidrolizi reaksiyonundaki hidrojen üretim etkinliği incelenmiştir. Co-Zn sinerjisi ve bor katkısının katalitik aktiviteye etkisi değerlendirilmiştir. Optimum mol oranı (Zn/Co)1/4 olarak hesaplanmış. En uygun $NaBH_4$, NaOH konsantrasyonları, katalizör miktarı ve reaksiyonun gerçekleştiği çözeltinin sıcaklığı gibi parametrelerin reaksiyon üzerindeki katalitik aktiviteleri, sodyum borhidrürün hidrolizinde hidrojen üretim hızı ölçülerek test edilmiştir. katalizörünün sodyum borhidrür hidrolizine karşı aktivitesini gösteren hidrojen üretim hızı 30^oC sıcaklıkta, 0,02 g katalizör varlığında 1945,25 mL/g.kat.dk. Olarak gözlemlenmiştir. Farklı sıcaklıklarda elde edilen sodyum borhidrür hidroliz değerleri n. derece hız mekanizması kullanıldığında reaksiyon hız mertebesinin 0.9 ve aktivasyon enerjinin değeri 10,46 kJ/mol olarak hesaplanmıştır. Elde edilen sonuçlar, geliştirilen katalizörün yüksek verim, düşük maliyet ve çevre dostu özellikleriyle hidrojen üretiminde kullanılabilir potansiyele sahip olduğunu göstermektedir.

Anahtar kelimeler: Nano CoZnB katalizör, Hidrojen üretimi, Sodyum borhidrür, Katalitik hidroliz

Abstract

The growing global energy demand and the rapid decline of fossil fuels have fueled the expansion of clean and sustainable energy. This growth, due to its economic, high energy density, and environmentally friendly nature, has led to its prominence as a fuel of the future. Sodium borohydride ($NaBH_4$) hydrolysis is a promising method that provides controlled and safe hydrogen production. However, the activities and stability of the components used in this process directly affect the production efficiency. The hydrogen production capacity of the nanobimetal Co-Zn-B synthesized by this chemical decomposition method at $NaBH_4$ hydrolysis rates was evaluated. The effects of Co-Zn synergy and boron doping on catalytic activity were evaluated. The optimum molar ratio (Zn/Co) was calculated as 1/4. The catalytic activities of the optimal $NaBH_4$ and NaOH distributions, along with the temperatures of their solutions, were tested by measuring the hydrogen production rate in the hydrolysis of sodium borohydride. The expansion rate of the parts of the units showing the hydrolysis of sodium borohydride was observed as 1945.25 mL/g.kat.min. at 30°C, from 0.02 g. The sodium borohydride hydrolysis values obtained at different temperatures were calculated as 0.9 of the order of speed ratio, the change in reaction rate, and the activation energy as 10.46 kJ/mol. The obtained results show that the parts combined have the potential to be enriched with high efficiency, low cost, and environmentally friendly properties.

Keywords: Nano Co-Zn catalyst, Hydrogen production, Sodium borohydride, Catalytic hydrolysis,

Keywords: Co–Ni–Cr–B, hydrogen generation, CeO_2, nanocatalyst, potassium borohydride

Öğretmen Eğitiminde Üretken Yapay Zekâ Entegrasyonu: Görev Odaklı Bir Eylem Araştırması

Generative Artificial Intelligence Integration in Teacher Education: A Task-Based Action Research

Dr. Öğretim Üyesi Tayfun AKIN
Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, tayfun023@gmail.com

Öz

Dijital dönüşüm süreciyle birlikte 21. yüzyıl becerileri ve dijital yetkinlik, bireylerin toplumsal ve mesleki yaşama uyum sağlamasında kritik bir rol oynamaktadır. Bu süreçte öğretmen adaylarının, gelecekteki öğrencilerine rehberlik edebilmeleri için teknik becerilerin ötesine geçen kapsamlı bir dijital yeterliğe sahip olmaları gerekmektedir. Günümüzde eğitim ekosistemini dönüştüren üretken yapay zekâ (ÜYZ) araçları, içerik üretimi ve kişiselleştirilmiş öğrenme süreçlerinde sunduğu stratejik destekle öğretmenlerin pedagojik planlama kalitesini artırmakta ve iş yükünü hafifletmektedir. Ancak bu araçlardan verimli bir şekilde yararlanabilmek, bireylerin ÜYZ kullanım ve yeterlik düzeylerinin geliştirilmesine bağlıdır. Bu araştırma, görev odaklı yaklaşımın öğretmen adaylarının ÜYZ kullanım ve yeterlik düzeyleri ile dijital yeterlik algıları üzerindeki etkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Karma araştırma yöntemiyle yürütülen çalışmanın nicel boyutunda son-test kontrol gruplu desen, nitel boyutunda ise eylem araştırması deseni kullanılmıştır. Araştırma grubu, 2024-2025 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören 73 öğretmen adayından oluşmaktadır. Deney grubundaki adaylar, altı haftalık görev odaklı bir süreçte ÜYZ araçlarını araştırmış, sunmuş ve çalıştaylar aracılığıyla uygulama deneyimi kazanmışlardır. Araştırma bulguları, görev odaklı yaklaşımın uygulandığı deney grubundaki öğretmen adaylarının dijital yeterlik algılarının, medya-iletişim, öğretim tasarımı ve bilişim alt boyutlarında kontrol grubuna göre anlamlı derecede yüksek olduğunu göstermiştir ($p < .05$). Benzer şekilde, deney grubunun ÜYZ kullanım yeterliği ve öğrenme motivasyonu puanlarının kontrol grubundan anlamlı düzeyde yüksek olduğu saptanmıştır. Somut görevler üzerinden yürütülen eğitim süreçlerinin, öğretmen adaylarının yenilikçi teknolojilere yönelik öz yeterliklerini ve mesleki hazırlık düzeylerini güçlendirdiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimler: Üretken yapay zekâ, dijital yeterlik, görev odaklı, 21. yy becerileri

Abstract

Along with the digital transformation process, 21st-century skills and digital competence play a critical role in the adaptation of individuals to social and professional life. In this process, pre-service teachers need to possess a comprehensive digital competence that goes beyond technical skills to guide their future students. Generative Artificial Intelligence (GAI) tools, which are transforming today's educational ecosystem, enhance the pedagogical planning quality of teachers and reduce their workload through the strategic support they offer in content production and personalized learning processes. However, utilizing these tools efficiently depends on improving individuals' levels of GAI usage and competence. This study aims to examine the effect of a task-based approach on pre-service teachers' levels of generative AI usage and competence, as well as their perceptions of digital competence. The study, conducted using a mixed-methods research design, employed a post-test control group design for the quantitative dimension and an action research design for the qualitative dimension. The research group consists of 73 pre-service teachers studying in the faculty of education during the 2024-2025 academic year. Pre-service teachers in the experimental group researched and presented GAI tools over a six-week task-based process and gained practical experience through workshops. Research findings showed that pre-service teachers in the experimental group, where the task-based approach was applied, had significantly higher digital competence perceptions in the sub-dimensions of media-communication, instructional design in digital environments, and informatics compared to the control group ($p < .05$). Similarly, it was determined that the experimental group's scores for generative AI usage competence and learning motivation were significantly higher than those of the control group. It reveals that educational processes conducted through concrete tasks strengthen pre-service teachers' self-efficacy toward innovative technologies and their levels of professional readiness.

Keywords: Generative Artificial Intelligence, Digital Competence, Task-Based Approach, 21st Century Skills

Psikolojik Danışman Adaylarının Grup Süpervizyonuna İlişkin Duygularının İncelenmesi

An Examination of Prospective Counsellors' Feelings Regarding Group Supervision

Ar. Gör. Ebru GÜÇ

Sirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık ABD, ebru_guc@siirt.edu.tr

Dr. Öğretim Üyesi Elif Gülçin ÇELİK ATEŞ

Kafkas Üniversitesi, Dede Korkut Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık ABD, elfglcn.celik@gmail.com

Öz

RPD lisans programındaki uygulamalı derslerden Bireyle Psikolojik Danışma Uygulaması dersi, psikolojik danışman adaylarının gerçek danışanlara psikolojik yardım hizmeti sunarak psikolojik danışma deneyimi yaşadıkları ilk derstir ve ilk defa psikolojik danışma süreci yürütecek psikolojik danışman adayları için kaygı, korku, heyecan, yetersizlik gibi duyguların da içinde olduğu çok sayıda duyguyu barındırmaktadır. Araştırmanın yürütüldüğü bu derste psikolojik danışma süpervizyonu öğrenciler tarafından ilk defa deneyimlenmiştir. Psikolojik danışman adaylarının grup süpervizyonu sürecine ilişkin beklentilerinin, duygularının ve süreçteki deneyimlerinin belirlenmesi ve sürecin etkili ve etkisiz yanlarının saptanması temel amacına sahip bu araştırma kapsamında amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırma kapsamında Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Rehberlik ve Piskolojik Danışmanlık programı son sınıfına devam eden psikolojik danışman adayları araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. İlgili ders 3 farklı grupta yürütülmekte olup, araştırmanın örneklemini söz konusu grupların birinde yer alan 19 psikolojik danışman adayı oluşturmuştur ve araştırma nitel araştırma desenlerinden durum çalışmasına göre desenlenmiştir. Araştırmaya ilişkin veriler 2024-2025 Eğitim Öğretim Yılı Güz Dönemi içerisinde toplanmıştır. Durum çalışmalarında analiz birimleri üzerinde çalışmak odak noktası olup, araştırmadaki analiz birimi "Bireyle Psikolojik Danışma Uygulaması I" dersi kapsamında yürütülen süpervizyon sürecidir. Analiz birimi olarak ele alınan süpervizyon süreci, 6 hafta süreli, süpervizörler ile psikolojik danışman adaylarının haftada bir gün bir araya geldiği grup süpervizyonu oturumlarını ve yüz yüze geribildirimleri kapsamaktadır. Araştırmada çalışılan durum ise yürütülen grup süpervizyonu sürecidir. Araştırma verileri, psikolojik danışman adayının grup süpervizyonuna ilişkin duygularının haftalık olarak belirlenmesini sağlayan *"Duygu Günlüğü Çizelgesi"*, psikolojik danışman adayları tarafından her süpervizyon oturumundan sonra doldurulan ve süpervizyon sürecine ilişkin deneyimleri, duygu ve düşünceleri belirlemeyi amaçlayan *"Çevrimiçi Süpervizyon Günlüğü"* ve psikolojik danışman adaylarının öğrenme sürecine ilişkin beklenti, gereksinim ve deneyimlerinin elde edilmesini amaçlayan *"Öğrenme Sürecim Formu"(*ön ve son uygulama şeklinde) aracılığıyla elde edilmiştir. Çevrim içi günlüklerden ve öğrenme sürecim formundan elde edilen veriler içerik analizi ile analiz edilmiştir. Duygu Günlüğü Çizelgesi kapsamında toplanan görsel veriler kategorik bir yaklaşımla Plutchik'in Duygu Çarkı modeli temel alınarak yorumlanmıştır. Bu araştırma kapsamında elde edilen sonuçların psikolojik danışman adaylarının grup süpervizyonu sürecindeki deneyim, görüş, beklenti ve duygularının birlikte ele alınmasıyla

grup süpervizyonu süreçlerine yönelik detaylı bir değerlendirme sunması ve dolayısıyla yetkin ve etkili psikolojik danışman eğitiminin sağlanması açısından önemli görülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Psikolojik Danışman Adayı, Grup Süpervizyonu, Duygu Çizelgesi

Abstract

The Psychological Counseling Practice course, one of the practical modules in the RPD undergraduate programme, is the first course in which psychology counselling candidates gain practical experience by providing psychological support services to real clients. For candidates undertaking the counselling process for the first time, this course evokes a wide range of emotions, including anxiety, fear, excitement and feelings of inadequacy.In this course, where the research was conducted, psychological counselling supervision was experienced by the students for the first time. Within the scope of this research, which aims to determine the expectations, emotions and experiences of psychological counselling candidates' regarding the group supervision process, and to identify the effective and ineffective aspects of the process, the convenience sampling method was used from among the purposeful sampling methods. The population of the study consists of psychological counseling candidates who are in their final year of the Guidance and Psychological Counseling programme at the Faculty of Education, Siirt University. The relevant course is conducted in three different groups; the sample for the study consisted of 19 psychological counseling candidates from one of these groups, and the research was designed as a case study, one of the qualitative research designs. The data for this study were collected during the Autumn Term of the 2024–2025 academic year. The focus of case studies is on the units of analysis; in this study, the unit of analysis is the supervision process conducted within the scope of the 'Individual Psychological Counselling Practice I' course. The supervision process, taken as the unit of analysis, comprises group supervision sessions lasting six weeks, during which supervisors and psychological counseling candidates meet once a week, as well as face-to-face feedback sessions. The case studied in the research is the group supervision process being conducted. Research data were obtained through the "Emotion Diary Chart", which enables the weekly assessment of the psychological counseling candidates' emotions regarding group supervision; the "Online Supervision Diary", completed by the candidates after each supervision session to identify their experiences, emotions, and thoughts regarding the supervision process; and the "My Learning Process Form" (administered pre- and post-intervention), which aims to gather the psychological counseling candidate's expectations, needs, and experiences regarding the learning process. The data obtained from the online diaries and the My Learning Process Form were analysed using content analysis. The visual data collected within the framework of the Emotion Diary Chart were interpreted using a categorical approach based on Plutchik's Wheel of Emotions model. It is considered important that the findings obtained within the scope of this research provide a detailed assessment of group supervision processes by examining the experiences, views, expectations and emotions of psychological counseling candidates, thereby contributing to the provision of competent and effective psychological counseling training.

Keywords: Psychological Counsellor Candidate, Group Supervision, Emotion Chart

Advanced Forecasting in Epidemiology Using Artificial Intelligence Techniques

Yapay Zekâ Teknikleri Kullanarak Epidemiyolojide Gelişmiş Tahminleme

Doç. Dr. Seda İĞRET ARAZ

Siirt University, Faculty of Eduction, Department of Mathematics Education, Siirt, 56100, TÜRKİYE,
sedaaraz@siirt.edu.tr

Abstract

A compartmental epidemiological model within the SEIR framework is investigated by incorporating fractional-order dynamics and data-driven learning techniques. The well-posedness of the proposed system is established through the existence and uniqueness of solutions under standard assumptions. Numerical approximations are constructed using the Newton polynomial method for some fractional operators, allowing a comparative assessment of distinct memory kernels. To further enhance predictive capability, an artificial neural network (ANN) is integrated and trained on high-fidelity numerical data. The proposed hybrid fractional–ANN framework is demonstrated to yield accurate and computationally efficient results for epidemiological forecasting.

Keywords: Epidemiological modeling, fractional calculus, artificial intelligence, ANN, SEIR.

Öz

SEIR çerçevesi içinde, kesirli dereceli dinamikler ve veri odaklı öğrenme teknikleri entegre edilerek, bölümlere ayrılmış bir epidemiyolojik model incelenmiştir. Önerilen sistemin iyi tanımlanmışlığı, standart varsayımlar altında çözümlerin varlığı ve tekliği yoluyla ortaya konmuştur. Bazı kesirli operatörler için Newton polinom yöntemi kullanılarak sayısal yaklaşımlar oluşturulmuş ve farklı bellek çekirdeklerinin karşılaştırmalı değerlendirilmesine olanak sağlanmıştır. Tahmin yeteneğini daha da geliştirmek için, yüksek doğruluklu sayısal veriler üzerinde eğitilmiş bir yapay sinir ağı (YSA) entegre edilmiştir. Önerilen hibrit kesirli-YSA çerçevesinin, epidemiyolojik tahmin için doğru ve hesaplama açısından verimli sonuçlar verdiği gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Epidemiyolojik modelleme, kesirli hesaplama, yapay zeka, YSA, SEIR.

Crossover Behavior of Mathematics Anxiety: A Piecewise Differential Approach with Stochastic and Deterministic Approaches

Matematik Kaygısının Çapraz Davranışı: Stokastik ve Deterministik Yaklaşımlarla Parçalı Diferansiyel Bir Yaklaşım

Prof. Dr. Halil Coşkun ÇELİK

Siirt University, Faculty of Eduction, Department of Mathematics Education, Siirt, 56100, TÜRKİYE, coskuncelik@siirt.edu.tr

Dr. Salah BOULAARAS

Doç. Dr. Seda İĞRET ARAZ

Siirt University, Faculty of Eduction, Department of Mathematics Education, Siirt, 56100, TÜRKİYE,

Abstract

In many real-world problems, both deterministic and stochastic components contribute to the overall dynamics. For instance, while the general trajectory of mathematics anxiety may follow a predictable pattern (such as increasing with greater exposure to mathematical tasks), the precise anxiety level at any given moment may fluctuate due to random events. One possible approach is to incorporate a deterministic component that models the overarching trend, while stochastic terms account for individual or environmental factors that introduce deviations from this trend. Therefore, in this study, we investigate the behavior of mathematics anxiety under both deterministic and stochastic approaches by using the concept of fractional derivatives, which is successful in combining these two concepts. As well as this combination, by incorporating a fractional derivative into the deterministic component of the model, we aim to capture more realistic and complex behaviors, such as memory effects, anomalous diffusion, and long-range correlations, which are frequently observed in psychological phenomena like mathematics anxiety. This approach will enhance the model's flexibility, enabling it to more accurately represent systems in which past states significantly influence future behavior.

Keywords: Mathematics anxiety, stochastic components, fractional derivatives.

Öz

Birçok gerçek dünya probleminde, hem deterministik hem de stokastik bileşenler genel dinamiklere katkıda bulunur. Örneğin, matematik kaygısının genel seyri tahmin edilebilir bir örüntüyü takip edebilirken (matematiksel görevlere daha fazla maruz kalmayla artmak gibi), herhangi bir anda kesin kaygı düzeyi rastgele olaylar nedeniyle dalgalanabilir. Olası bir yaklaşım, genel eğilimi modelleyen deterministik bir bileşeni dahil etmek ve bu eğilimden sapmaları ortaya çıkaran bireysel veya çevresel faktörleri hesaba katan stokastik terimleri kullanmaktır. Bu nedenle, bu çalışmada, bu iki kavramı birleştirmede başarılı olan kesirli türevler kavramını kullanarak, matematik kaygısının hem deterministik hem de stokastik yaklaşımlar altındaki davranışını inceliyoruz. Bu birleşimin yanı sıra, modelin deterministik bileşenine kesirli bir türev ekleyerek, matematik kaygısı gibi psikolojik olgularda sıklıkla gözlemlenen hafıza etkileri, anormal difüzyon ve uzun menzilli korelasyonlar gibi daha gerçekçi ve karmaşık davranışları yakalamayı amaçlıyoruz. Bu yaklaşım, modelin esnekliğini artıracak ve geçmiş durumların gelecekteki davranışları önemli ölçüde etkilediği sistemleri daha doğru bir şekilde temsil etmesini sağlayacaktır.

Anahtar kelimeler: Matematik kaygısı, stokastik bileşenler, kesirli türevler.

Ortaokul Öğrencilerinde Öğrenme Stratejilerinin Akademik Başarıya Etkisi: Bir Derleme Çalışması

The Impact of Learning Strategies on Academic Achievement in Middle School Students: A Review Study

Doğan ELİBOL

Mardin Artuklu Üniversitesi, doganelibol47@outlook.com

Öz

Bu çalışmanın amacı, öğrenme stratejilerinin ortaokul öğrencilerinin akademik başarıları üzerindeki etkisini mevcut literatür doğrultusunda incelemektir. Günümüz eğitim anlayışı, öğrencilerin yalnızca bilgiye ulaşmasını değil, aynı zamanda bilgiyi anlamlandırmasını, organize etmesini ve kalıcı hale getirmesini de gerektirmektedir. Bu bağlamda öğrenme stratejileri, bireylerin öğrenme süreçlerini daha etkili ve verimli hale getiren önemli araçlar olarak değerlendirilmektedir. Bu çalışma, derleme yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiş olup, ulusal ve uluslararası literatürde yer alan araştırmalar sistematik bir biçimde incelenmiştir. İncelenen çalışmalar, öğrenme stratejilerinin akademik başarı üzerinde anlamlı ve pozitif bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Özellikle meta bilişsel stratejilerin, öğrencilerin kendi öğrenme süreçlerini planlama, izleme ve değerlendirme becerilerini geliştirdiği ve bu durumun akademik başarıyı artırdığı belirlenmiştir. Bunun yanı sıra bilişsel stratejiler kapsamında değerlendirilen not alma, Öz çıkarma ve tekrar etme gibi tekniklerin öğrenmenin kalıcılığı üzerinde etkili olduğu görülmektedir. Araştırma bulguları ayrıca öğrenme stratejilerinin öğrencilerin motivasyon düzeylerini artırdığını ve öğrenmeye yönelik tutumlarını olumlu yönde etkilediğini ortaya koymaktadır. Sonuç olarak, öğrenme stratejilerinin eğitim sürecine etkin bir şekilde entegre edilmesi, öğrencilerin akademik başarılarının artırılmasında önemli bir rol oynamaktadır. Bu doğrultuda öğretmenlerin öğrenme stratejilerini öğretim süreçlerine dahil etmeleri ve öğrencilerin bu stratejileri kullanmalarını teşvik etmeleri önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenme stratejileri, akademik başarı, ortaokul,

Abstract

The aim of this study is to examine the effects of learning strategies on the academic achievement of middle school students based on existing literature. Contemporary educational approaches emphasize not only accessing information but also understanding, organizing, and retaining it effectively. In this context, learning strategies are considered essential tools that enhance the efficiency and effectiveness of the learning process. This study was conducted as a review, and relevant national and international studies were systematically analyzed. The findings indicate that learning strategies have a significant and positive impact on academic achievement. In particular, metacognitive strategies help students plan, monitor, and evaluate their own learning processes, thereby improving their academic performance. In addition, cognitive strategies such as note-taking, summarizing, and repetition contribute to the retention of knowledge. The reviewed studies also reveal that the use of learning strategies increases students' motivation levels and positively affects their attitudes toward learning. In conclusion, integrating learning strategies into the educational process plays a crucial role in enhancing

students' academic achievement. Therefore, it is recommended that teachers incorporate these strategies into their instructional practices and encourage students to actively use them.

Keywords: Learning strategies, academic achievement, middle school,

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Dilbilgisi Öğretiminde Yapılandırmacı Yaklaşım
The Constructivist Approach to Grammar Teaching in Teaching Turkish to Foreigners

Büşra Nur TOSUN

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD busranurtosun3@gmail.com

Öz

Bu çalışmanın temel amacı, yabancılara Türkçe öğretiminde dilbilgisi öğretiminin genel çerçevenin nasıl ele alınmasının ortaya konulmasıdır. Geleneksel yöntemlerle dilbilgisi öğretimi ezbere indirgeyen yapının yarattığı öğrenme eksikliklerinden hareketle, anlam merkezli ve öğrenci odaklı bir yaklaşım dilbilgisi öğretimi nasıl entegre edilebileceği sorgulanmıştır. Bunun yanı sıra mevcut derslerdeki dilbilgisi öğretim yöntemlerinin ilkeleriyle ne ölçüde uyumlu olduğu de inceleme kapsamına alınmıştır. Çalışmadan nitel araştırma yöntemleri benimsenmiş; literatür taraması, doküman incelemesi temel veri toplama araçları olarak kullanılmıştır. Türkçenin dil-düşünce yapısına uygun tümdengelim yöntemi çerçevesinde, ihtiyaç analizine dayalı konu başlıklarına gidilmiş; Dilin biçimi, anlam ve işlev olmak üzere üç temelde ele alınması yaklaşımı benimsenmiştir. Elde edilen bulgular, dilbilgisi öğretiminin yabancı dil öğrenme sürecinde popüler rolüyle bir kez daha göz önünde olmayı başarmıştır. Yapılandırmacı yaklaşımın açılış sınıfları ortamlarında dili sezdirme dayalı örnek metinler aracılığıyla daha biçimsel ve işlevsel kavradığı görülmektedir. Dilbilgisi, doğrudan ve soyut bir şekilde küresel yerine gerçek bağlamlar içindeki patlamaların dili üretiliyor ve kullanma işlemlerini olumlu yönde değiştiriliyor. Öte yandan, incelenen ders kitaplarının büyük bölümünün raporlamacı ilkelerini yeterince yansıttığı, kural ve kalıp ağırlıklı geleneksel anlayışın hâkimiyetini sürdürdüğü tespit edilmiştir. Ayrıca öğretmenin bu süreçteki rolünün bilgi aktarımından yola çıkarak çevreye evrilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Yabancılara Türkçe öğretiminde dilbilgisi öğretiminin yalnızca kuralların aktarıldığı mekanik bir sürecin kurtarılması, anlam merkezli ve öğrenci işleminin ön planda olmayan bir anlayışın yeniden kurgulanması büyük önem içermektedir. Bu dönüşüm; Türkçeyi gerçek iletişim ortamlarında işlevsel biçimde kullanmalarına zemin hazırlar, ezber yerine anlama ve üretim süreçlerini merkeze alır. Kalıcı ve parçalar halinde bir dil öğretimi için materyal geliştirmenin ve öğretmen yeterliliklerinin de özgürlükçü ilkelerin güncellenmesi kaçınılmaz bir gereklilik olarak öne çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe Öğretimi, Dilbilgisi Öğretimi, Yapılandırmacı Yaklaşım, Dil Becerileri, Öğrenci Merkezli Öğretim.

Abstract

Objective: The main objective of this study is to reveal how the general framework of grammar teaching in teaching Turkish to foreigners should be addressed. Starting from the learning deficiencies created by the traditional method of grammar teaching, which reduces it to rote memorization, the study investigates how a meaning-centered and student-centered approach can be integrated into grammar teaching. In addition, the extent to which current grammar teaching methods in courses are compatible with the principles of grammar teaching is also examined. Method: Qualitative research methods were adopted in this study; literature review and document analysis were used as the main data collection tools. Within the framework of the deductive method appropriate to the language-thought structure of Turkish, topics based on needs analysis were addressed; the approach of considering language in three fundamental ways—form, meaning, and function—was adopted. Findings: The findings show that grammar teaching has once again managed to highlight its popular role in the foreign language learning process. It is observed that the constructivist approach, in the context of introductory classes, helps students grasp language in a more formal and functional way through intuitive example texts. Grammar, instead of being presented directly and Abstractly as a global language, is being produced and used in a positive way within real contexts, positively altering the processes of language use. On the other hand, it was found that the majority of the textbooks examined adequately reflect reporting principles, maintaining the dominance of a traditional understanding heavily reliant on rules and patterns. Furthermore, it was emphasized that the teacher's role in this process should evolve from simply transferring information to encompassing the environment. Conclusion: In teaching Turkish to foreigners, it is crucial to rescue grammar instruction from being a purely mechanical process of transferring rules and to reconstruct an understanding that is meaning-centered and does not prioritize student engagement. This transformation prepares the ground for the functional use of Turkish in real communication environments, prioritizing understanding and production processes over rote memorization. For lasting and fragmented language teaching, updating material development and teacher competencies based on libertarian principles is an unavoidable necessity.

Keywords: Teaching Turkish to Foreigners, Grammar Teaching, Constructivist Approach, Language Skills, Student-Centered Instruction.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli ile Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın Eğitim Hakkındaki Düşünceleri Üzerine Bir Değerlendirme

An Assessment of Erzurumlu İbrahim Hakkı's Thoughts on Education in Light of the Turkey Century Education Model

Şükran BİNGÖL

MEB Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

Öz

Tanzimat Dönemi'nden bu yana Türkiye'de öğrencilerin teknik becerilerini ilerletmek, bilişsel düzeylerini yükseltmek ve hayata daha iyi bir birey olarak hazırlanmalarını sağlamak adına farklı eğitim modelleri denenmiştir. 2024-2025 yılından itibaren kademeli bir şekilde uygulanmaya başlayan Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli var olan müfredatın yüzde otuz beş sadeleştirilmesiyle uygulanmaya başlanmıştır. Türkiye Yüzyılı vizyonu çerçevesinde geliştirilen Maarif Modeli, bir ayağı geçmişe dayanan diğer ayağı ise geleceğe ufuklar açan, mili ve manevi değerlerin öğretilmesini esas alır. Öğreniciyi sadece akademik olarak başarıya yönelten yöntem ve tekniklerden uzaklaşarak öğrenciyi ruh ve beden olarak bir bütünlük çerçevesinde eğitmeyi hedefler. Bilgiyi öğrenciye yüklemek yerine beceriyi öne çıkaran söz konusu bu model erdemli bireyleri yetiştirmeyi amaçlar. Bu bağlamda Türkiye Yüzyılı Maarif Modelinin Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın eğitim hakkındaki görüşleriyle örtüştüğü bazı noktaların olduğu gözlemlenmektedir. Geleneksel medrese eğitimi içinde yetişmiş olan İbrahim Hakkı doğrudan eğitimle ilgili *Tertib-i Ulum* adlı bir eser de kaleme almıştır. Talim, terbiye ve irşat yoluyla kâmil bir insan yetiştirmeyi eğitimin amacı olarak değerlendirir. İlim öğrenmenin insana bir vakar kazandırdığını dile getiren düşünüre göre bir insanın şerefi ve üstünlüğü ancak ilim yoluyla gerçekleşebilir. Bağlı olduğu tasavvuf geleneği doğrultusunda eğitim hakkındaki düşünceleri şekillenen İbrahim Hakkı, Allah'a ulaşmanın yolunun eğitimden geçtiğini ifade eder. Erdemli bir bireyin yetişmesinde eğitimin rolünü vurgulayarak bireyin eğitim sürecinde hangi yollardan geçmesi gerektiğini belirtir. Genel olarak bakıldığında Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli ile Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın eğitim hakkındaki fikirlerinin bazı noktalarda paralellik gösterdiği görülür. Bu çalışmanın amacı söz konusu bu paralellikleri ortaya koymak ve değerlendirmektir.

Anahtar Sözcükler: Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, Erzurumlu İbrahim Hakkı, Eğitim, Erdem.

Abstract

Since the Tanzimat Era, various educational models have been tested in Turkey to advance students' technical skills, elevate their cognitive abilities, and prepare them to become better individuals in society. The Turkey Century Education Model, which began to be implemented gradually starting in the 2024–2025 academic year, was launched with a 35% streamlining of the existing curriculum. Developed within the framework of the Turkey Century vision, the Education Model is rooted in the past while opening horizons to the future, and is based on the teaching of national and spiritual values. Moving away from methods and techniques that focus solely on academic success, it aims to educate students as a whole, encompassing both mind and body. Rather than merely imparting knowledge to students, this model prioritizes skills and aims to cultivate virtuous individuals. In this context, it is observed that the Turkey Century Maarif Model aligns with certain aspects of Erzurumlu İbrahim Hakkı's views on education. İbrahim Hakkı, who was educated within the traditional madrasa system, also authored a work titled *Tertib-i Ulum*, which directly addresses education. He regards the cultivation of a complete human being through instruction, upbringing, and guidance as the purpose of education. According to this thinker, who asserts that the pursuit of knowledge bestows dignity upon a person, a person's honor and superiority can only be realized through knowledge. Ibrahim Hakkı, whose educational ideas were shaped by the Sufi tradition to which he belonged, states that the path to reaching God passes through education. By emphasizing the role of education in the development of a virtuous individual, he outlines the paths an individual must traverse during the educational process. When viewed broadly, certain parallels can be observed between the Turkey Century Education Model and Erzurumlu İbrahim Hakkı's ideas on education. The aim of this study is to identify and evaluate these parallels.

Keywords: Turkey's Century Education Model, Erzurumlu İbrahim Hakkı, Education, Virtue.

Pierre Bourdieu'nun Akademik Alan Hakkındaki Düşünceleri
Pierre Bourdieu's Thoughts on the Academic Field

Doç. Dr. Ulaş BİNGÖL

Siirt Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, ulasedebiyat@gmail.com

Öz

20. yüzyılın önde gelen sosyologlarından biri olan Pierre Bourdieu, çalışmalarında ortaya koyduğu kendine özgü düşünme ve inceleme yöntemleriyle sosyolojide olduğu gibi diğer birçok sahada adından söz ettirmiştir. Habitus, sermaye, sembolik şiddet, alan ve ayırım gibi kavramlar çerçevesinde yaptığı analizler sosyal kurumların derinlemesine incelenmesini sağladığı gibi farklı alanları meydana getiren yapıların işleyişini de anlaşılır hale getirir. Pierre Bourdieu'nun çalışmalarında eğitim ve bilhassa yükseköğretim önemli bir yer tutar. Akademiyi ve akademisyenleri alan kavramı çerçevesinde ele alarak bu alandaki işleyişin özelliklerini ortaya koyar. Genel olarak Bourdieu, eserlerinde toplumsal kurumların işleyişinden dolayı eşitsizliklerin ve adaletsizliklerin geliştiği ileri sürer. Söz konusu eşitsizlikler ve adaletsizlikleri akademik alanda da görmek mümkündür. Toplumun homojen bir yapı olmadığını dile getiren Bourdieu, farklı alanların kesişmesinin toplumu meydana getirdiğini düşünür. Sanat, eğitim, hukuk, aile gibi her alan kendine has kurallar ve işleyişler ile var olur. Bireyler içinde bulundukları alanda daha yüksek konumlara gelebilme adına sahip oldukları sermayeyi kullanırlar. Bourdieu, akademik alanda da sembolik şiddetin uygulandığını, veraset yoluyla var olan egemen düzenin sonraki nesillere aktarıldığını belirtir. Öte yanda toplumsal sınıflar arasındaki eşitsizliğin bir yansımasının akademiye yerleşen öğrenciler arasında da görüldüğünü ifade eder. Akademideki yükselmenin ise başlı başına akademisyenlere dayatılan bir kurallar ve hiyerarşiler şiddeti olduğunu açıklar. Akademide hem öğrenci olmak hem akademisyen olmanın sınıfsal aidiyetler ile doğrudan bağlantılı olduğunu ispatlamaya çalışır. Bir işçi çocuğunun iyi ve meşhur bir üniversiteye girmesinin oldukça zor olduğunu elde ettiği verilerle gözler önüne serer. Düşüncelerini açıklarken sık sık istatistiki verilerden yararlanan Bourdieu, egemen iktidar ilişkilerinin akademi üzerinde kurduğu baskıyı ortaya serer. Bu çalışmada kendine özgü işleyişi olan akademik alanın Bourdieu tarafından ele alınışı incelenecektir.

Anahtar Sözcükler: Akademik Alan, Pierre Bourdieu, Eğitim, Veraset.

Abstract

Pierre Bourdieu, one of the leading sociologists of the 20th century, has made a name for himself not only in sociology but also in many other fields through the unique methods of thought and analysis he developed in his work. His analyses, framed by concepts such as habitus, capital, symbolic violence, field, and distinction, not only facilitate a deep examination of social institutions but also clarify the functioning of the structures that constitute various fields. Education, and particularly higher education, occupies a significant place in Pierre Bourdieu's work. By examining academia and academics through the concept of the field, he reveals the distinctive characteristics of how this field operates. Generally, Bourdieu argues in his works that inequalities and injustices arise due to the functioning of social institutions. These inequalities and injustices can also be observed within the academic field. Bourdieu, who asserts that society is not a homogeneous structure, believes that society is constituted by the intersection of different fields. Every field—such as art, education, law, and the family—exists with its own distinct rules and mechanisms. Individuals utilize the capital they possess to attain higher positions within their respective fields. Bourdieu notes that symbolic violence is also exercised in the academic sphere, and that the dominant order, which exists through inheritance, is transmitted to subsequent generations. On the other hand, he states that the inequality between social classes is also reflected among students entering academia. He explains that advancement within academia constitutes a form of violence in the form of rules and hierarchies imposed on academics. He seeks to demonstrate that both being a student and being an academic in academia are directly linked to class affiliations. He uses his data to demonstrate that it is quite difficult for the child of a worker to gain admission to a prestigious university. Frequently drawing on statistical data to articulate his ideas, Bourdieu exposes the pressure exerted by dominant power relations on the academy. This study will examine Bourdieu's analysis of the academic field, which operates according to its own distinct logic

Keywords: Academic Field, Pierre Bourdieu, Education, Heredity.

Abdülhak Hâmid Tarhan'ın Batı Medeniyetine Yönelik Değerlendirmeleri
Abdülhak Hâmid Tarhan's Assessments of Western Civilization

Doç. Dr. Ulaş BİNGÖL

Siirt Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, ulasedebiyat@gmail.com

Öz

Modern Türk şiirinin kurucu isimlerinden olan Şair-i Azam Abdülhak Hâmid Tarhan'ın sanat ve edebiyat dünyasının şekillenmesinde Batı medeniyetinin büyük bir etkisi vardır. Avrupa'ya değişik tarihlerde seyahatte bulunan ve Avrupa hakkında bir seyahatname kaleme alan babası Hayrullah Efendi gibi Hâmid de Batı medeniyetiyle ilgili derin düşüncelere sahiptir. Henüz küçük yaştayken Fransızca öğrenen ve Avrupa'ya hayran bir muhitte yetişen Hâmid ileriki dönmelerde elçiliklerde memuriyet hayatına atılır. Babası ve ağabeyi Nasuhî Efendi'yle birlikte on yaşındayken Avrupa'ya seyahate çıkan Hâmid, bir dönem Paris'te eğitim de görür. Namık Kemal ve Recaizade Mahmut Ekrem gibi Batı edebiyatının tesirinde kalan Hâmid, ilk eserlerinden itibaren Batılı tarzda bir edebiyat oluşturma gayreti içerisine girer. Nitekim eserleri birçok araştırmacı tarafından Divan edebiyatından bir koğuş olarak değerlendirilir. Şair sadece sanat yönüyle değil aynı zamanda kişilik açısından da geleneksel Osmanlı aydından ayrılarak devri için yeni bir özne olarak görülür. İlk memuriyet dönemi Paris'teki Osmanlı elçiliğindeki katipliktir. Bu ilk dönemde kaleme aldığı *Belde* adlı şiir kitabında Paris'in doğası ve medeniyet özellikleri hakkında önemli bilgiler verir. Uzun yıllar İngiltere'de Osmanlı sefaretinde memuriyet hayatını sürdüren şair bu ülkenin hem tabiatına hem kültürüne hayranlıkla yaklaşır. Şairin gerek mektupları gerek hatıraları ele alındığında Batı medeniyeti hakkında hayranlık derecesinde değerlendirmelerinin olduğu görülür. Öte yandan bilhassa şiir ve tiyatro türlerinde kaleme aldığı eserlerinde Batılı edebiyatçılardan etkilenerek Türk edebiyatının kabuk değiştirmesinde önemli bir rol oynar. Hatıralarında etkilendiği Batılı düşünürleri anan Hâmid'in Batı medeniyeti hakkındaki değerlendirmelerinin incelenmesi şairin sanat dünyasının daha iyi anlaşılmasına katkıda bulunacağı açıktır. Bu çalışmada modern Türk şiirinde Şair-i Azam olarak anılan Abdülhak Hâmid Tarhan'ın Batı medeniyeti hakkındaki değerlendirmeleri ele alınacaktır.

Anahtar Sözcükler: Abdülhak Hâmid Tarhan, Batı Medeniyeti, Modern Türk Şiiri, Batılılaşma.

Abstract

Western civilization had a profound influence on the shaping of the world of art and literature by Şair-i Azam Abdülhak Hâmid Tarhan, one of the founding figures of modern Turkish poetry. Like his father, Hayrullah Efendi—who traveled to Europe on various occasions and wrote a travelogue about the continent—Hâmid also held deep reflections on Western civilization. Having learned French at a young age and raised in an environment fascinated by Europe, Hâmid later embarked on a career as a diplomat. At the age of ten, he traveled to Europe with his father and older brother, Nasuhî Efendi, and spent some time studying in Paris. Influenced by Western literature, much like Namık Kemal and Recaizade Mahmut Ekrem, Hamid strove to create a Western-style literature from his very first works. Indeed, his works are often regarded by many scholars as a departure from Divan literature. The poet is seen not only as distinct from the traditional Ottoman intellectual in terms of artistry but also in terms of personality, emerging as a new figure for his era. His first official post was as a clerk at the Ottoman embassy in Paris. In his poetry collection *Belde*, written during this early period, he provides significant insights into the nature and cultural characteristics of Paris. The poet, who spent many years serving at the Ottoman embassy in England, approached both the natural landscape and the culture of that country with admiration. When examining both his letters and memoirs, it becomes evident that he held Western civilization in the highest regard. On the other hand, particularly in the works he authored in the genres of poetry and theater, he played a significant role in the transformation of Turkish literature by drawing inspiration from Western writers. An examination of Hamid's assessments of Western civilization, in which he mentions the Western thinkers who influenced him in his memoirs, will clearly contribute to a better understanding of the poet's artistic world. This study will examine the assessments of Western civilization by Abdülhak Hamid Tarhan, known as the "Great Poet" in modern Turkish poetry.

Keywords: Abdülhak Hâmid Tarhan, Western Civilization, Modern Turkish Poetry, Westernization.

Coğrafi İşaretli Siirt Perde Pilavının Geleneksel Hazırlık ve Pişirme Süreçlerinin Analizi

Analysis of the Traditional Preparation and Cooking Processes of Geographical Indication Registered Siirt Perde Pilav

Dr. Öğretim Üyesi Sümeyye DALAGAN

Siirt Üniversitesi, Sosyal Bilimler MYO, Otel, Lokanta ve İkram Hizmetleri Bölümü, Aşçılık Programı, sumeyye.dalagan@siirt.edu.tr ORCID: 0000-0003-1085-4854

Dr. Öğretim Üyesi Fatma KOÇ

Siirt Üniversitesi, Sosyal Bilimler MYO, Otel, Lokanta ve İkram Hizmetleri Bölümü, Aşçılık Programı, fatma.koc@siirt.edu.tr ORCID: 0000-0003-2500-8028

Dr. Öğretim Üyesi Nalan ASLAN YETKİN

Siirt Üniversitesi, Sosyal Bilimler MYO, Otel, Lokanta ve İkram Hizmetleri Bölümü, Aşçılık Programı, nalan.aslan@siirt.edu.tr ORCID: 0000-0002-0778-3859

Öz

Siirt'e ait coğrafi işaretli Perde Pilavı, Türk gastronomi kültürü içerisinde geleneksel bilgi, yerel üretim pratikleri ve kültürel aktarımı yansıtan özgün bir yemek olarak değerlendirilmektedir. Yöresel farklılıklara bağlı olarak değişen malzeme kullanımı ve pişirme yöntemleri, Siirt Perde Pilavında hem gastronomik hem de sembolik bir kimlik kazanmıştır. Bu araştırmanın amacı, söz konusu yemeğin geleneksel üretim süreci, kullanılan malzemeler, pişirme teknikleri ve tüketim alışkanlıklarını yerel işletmeler bağlamında incelemektir. Araştırma nitel araştırma deseninde tasarlanmış olup, veri toplama yöntemi olarak yüz yüze görüşme tekniği kullanılmıştır. Çalışma grubunu, Siirt il merkezi sınırları içerisinde perde pilavı üretim ve satışı yapan yedi yiyecek içecek işletmesinde aşçı olarak çalışan gönüllü katılımcılar oluşturmaktadır. Elde edilen veriler içerik analizi yöntemi ile sistematik bir şekilde analiz edilmiştir. Katılımcılar, perde pilavının özgün lezzetini koruyabilmesi için hamurun ince açılması, iç harcın dengeli şekilde hazırlanması ve fırında kontrollü bir pişirme sürecinin uygulanmasının önemli olduğunu ifade etmiştir. Bulgulara göre, geleneksel tarifte tavuk eti, pirinç, badem, kuş üzümü ve çeşitli baharatlar temel bileşenler arasında yer almakta iken, günümüzde bazı uygulamalarda malzeme çeşitliliğinin arttığı ve özellikle baharat kullanımında farklılıkların ortaya çıktığı tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda, Siirt perde pilavının geleneksel yapısında tavuk etinin temel bileşen olduğu; ancak tüketici talepleri, değişen damak zevkleri ve gastronomik dönüşüm süreçlerine bağlı olarak zaman içerisinde bazı değişimlerin meydana geldiği belirlenmiştir. Perde pilavının karakteristik özellikleri arasında hamurun pilavı tamamen kaplayacak şekilde hazırlanması, üzerinin badem ile süslenmesi, uzun süre düşük ısıda ve kontrollü biçimde pişirilmesi ve servis sırasında bütün halde sunulması yer almaktadır. Ayrıca özel günlerde ve davetlerde hazırlanması, yemeğin kültürel, sosyal ve sembolik değerini daha da ön plana çıkarmaktadır.

Anahtar kelimeler: Coğrafi İşaret, Siirt Perde Pilavı, Geleneksel Mutfak, Mutfak Kültürü, Gastronomik Miras

Abstract

Siirt Perde Pilav, a geographical indication–registered dish originating from Siirt, is regarded as a unique culinary product that reflects traditional knowledge, local production practices, and cultural transmission within Turkish gastronomic culture. Variations in ingredient use and cooking methods across regions have endowed Siirt Perde Pilav with both gastronomic and symbolic identity. The aim of this study is to examine the traditional production process, ingredients, cooking techniques, and consumption habits of this dish within the context of local food and beverage establishments. The study was designed using a qualitative research approach, and face-to-face interviews were employed as the data collection method. The study group consisted of seven volunteer participants working as chefs in food and beverage establishments producing and selling Perde Pilav in the city center of Siirt. The collected data were systematically analyzed using content analysis. Participants emphasized that, in order to preserve the authentic flavor of Perde Pilav, it is important to roll the dough thinly, prepare a well-balanced filling, and apply a controlled baking process in the oven. ccording to the findings, while the traditional recipe includes chicken, rice, almonds, currants, and various spices as key components, it was observed that ingredient diversity has increased in some contemporary practices, particularly in spice usage. The results revealed that although chicken remains the main ingredient in the traditional structure of Siirt Perde Pilav, changes have occurred over time due to consumer preferences, evolving taste perceptions, and gastronomic transformation processes. The characteristic features of Perde Pilav include wrapping the pilaf completely with dough, decorating the top with almonds, slow cooking at low and controlled heat, and serving it as a whole dish. In addition, its preparation for special occasions and gatherings highlights its cultural, social, and symbolic value.

Keywords: Geographical Indication, Siirt Perde Pilav, Traditional Cuisine, Culinary Culture, Gastronomic Heritage

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kültürlerarası İletişim Becerileri
Intercultural Communication Skills in Teaching Turkish to Foreigners

Filiz ÖZTÜRK

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD filizozturk561@gmail.com

Öz

Bu çalışmanın amacı, yabancılara Türkçe öğretiminde kültürlerarası iletişim becerilerinin önemini ortaya koymak ve bu becerilerin dil öğrenme sürecine katkılarını incelemektir. Dil öğretimi yalnızca dil bilgisi ve kelime öğretiminden ibaret değildir; aynı zamanda o dilin ait olduğu kültürün de aktarılmasını içerir. Bu bağlamda, öğrencilerin farklı kültürleri tanıması ve kendi kültürleriyle karşılaştırabilmesi hedeflenmektedir. Bu inceleme, nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi tekniği kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Alan yazınında yer alan makaleler, kitaplar ve öğretim programları incelenmiş; kültürlerarası iletişim becerilerinin Türkçe öğretimindeki yeri analiz edilmiştir. Ayrıca çeşitli öğretim uygulamalarına dair örnekler değerlendirilerek yöntemsel çıkarımlar yapılmıştır. Elde edilen bulgulara göre, kültürlerarası iletişim becerileri öğrencilerin dili daha etkili ve doğru kullanmalarını sağlamaktadır. Öğrenciler, sadece dil kurallarını öğrenmekle kalmayıp aynı zamanda sosyal bağlamı, jest ve mimikleri, kültürel değerleri de kavramaktadır. Bu durum, iletişimde yanlış anlamaların önüne geçmekte ve öğrencilerin özgüvenini artırmaktadır. Ayrıca kültürel içerikli materyaller (hikâyeler, atasözleri, günlük yaşam örnekleri) kullanıldığında öğrenme sürecinin daha kalıcı olduğu görülmüştür.Sonuç olarak, yabancılara Türkçe öğretiminde kültürlerarası iletişim becerilerinin geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Dil öğretim sürecinde kültürel unsurlara yer verilmesi, öğrencilerin hem dili hem de kültürü bütüncül bir şekilde öğrenmesini sağlar. Bu nedenle öğretmenlerin derslerinde kültürel karşılaştırmalara, gerçek yaşam örneklerine ve etkileşimli etkinliklere yer vermesi önerilmektedir. Böylece öğrenciler, dili sadece öğrenmekle kalmayıp etkili bir şekilde kullanabilen bireyler haline gelirler.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe öğretimi, kültürlerarası iletişim, dil öğretimi.

Abstract

The aim of this study is to highlight the importance of intercultural communication skills in teaching Turkish to foreigners and to examine their contributions to the language learning process. Language teaching is not limited to grammar and vocabulary instruction; it also involves conveying the culture to which the language belongs. In this context, the goal is for students to become familiar with different cultures and compare them with their own. This study was conducted using the document analysis technique, a qualitative research method. Articles, books, and curricula in the literature were examined; the place of intercultural communication skills in Turkish teaching was analyzed. In addition, methodological inferences were made by evaluating examples of various teaching practices. According to the findings, intercultural communication skills enable students to use the language more effectively and accurately. Students not only learn language rules but also understand the social context, gestures and facial expressions, and cultural values. This prevents misunderstandings in communication and increases students' self-confidence. Furthermore, it was observed that the learning process is more permanent when culturally relevant materials (stories, proverbs, examples from daily life) are used. In conclusion, developing intercultural communication skills is of great importance in teaching Turkish to foreigners. Including cultural elements in the language teaching process allows students to learn both the language and the culture holistically. Therefore, it is recommended that teachers incorporate cultural comparisons, real-life examples, and interactive activities into their lessons. In this way, students not only learn the language but also become individuals who can use it effectively.

Keywords: Teaching Turkish to foreigners, intercultural communication, language teaching.

Türk İslâm Edebiyatında Aşkın Estetiği: Aşk-nâme-i Hakkî Üzerinde Bazı Mülahazalar

The Aesthetics of Love in Turkish Islamic Literature: Some Reflections on Aşk-nâme-i Hakkî

Dr. Öğretim Üyesi Rıdvan ÇETİN

Iğdır Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, ridvancetinbey@gmail.com

Öz

Erzurumlu İbrâhîm Hakkı Hazretleri'nin aşk üzerine kaleme aldığı bu mesnevi, aşkı sadece lirik bir duygu olarak değil; kâinatın üzerine inşa edildiği temel taş, ruhun asıl cevheri ve hakikate ulaştıran en yüksek bilgi kaynağı olarak tanımlayan kuşatıcı bir mesnevisidir. Şairin bu beyitlerde sergilediği temel yaklaşımına göre aşk, kâinatın hem yaratılış sebebi hem de bu yaratılışın gaye-i meyvesidir; Allâh'ın bilinmeyi ve sevilmeyi murad etmesi sırrıyla başlayan varlık serüveninde her zerre, "Kün" ol emrindeki gizli hikmeti aşk sayesinde bünyesinde taşımaktadır. Ontolojik bir perspektifle aşk, "bünyâd-ı her dü-âlem" yani her iki âlemin de varoluş sebebidir; bu bağlamda insan ruhu, aşkın mahir bir tabip gibi sunduğu manevi şifayla nefsî hastalıklarından arınırken, kendi özündeki tertemiz ve ilahi "âdemî cevheri" yeniden keşfetme imkânı bulur. Epistemolojik açıdan aşk, aklın ve imanın nurlarını parlatan bir "üstâd" ve her türlü ilmî hakikatine ulaştıran bir muallim veya üstat konumundadır; kalbi bir ayna gibi aydınlatan bu ilahî enerji sayesinde âşık, madde dünyasındaki kesret perdelerini aralayarak eşyanın arkasındaki vahdet sırlarını bizzat müşahede edebilir. Aşkın sosyal ve ahlaki boyutu ise insanı dünyevî prangalardan, mülkiyet hırsından ve sahte itibar kaygılarından azat ederek kişiye mutlak anlamda bir özgürlük kazandırmasıdır. Kendi benliğini bir karınca misali aşkın mutlak otoritesinde yok eden birey, benlik davasından vazgeçerek peygamberlerin miracı ve evliyanın tacı olan o yüce vuslat mertebesine yükselir. Aşkın bu birleştirici gücü altında Sultan Mahmud ile Ayaz örneğinde olduğu gibi, seven ile sevilen arasındaki ayrım ortadan kalkar ve varlık tek bir hakikatte birleşir. Sonuç olarak Erzurumlu İbrâhîm Hakkı'ya göre aşk, hayatın tek gerçek lezzetidir ve aşkın olmadığı bir varoluş, güneşsiz bir gökyüzü veya ruhsuz bir beden gibidir; zira aşk, varlığı yokluktan çıkaran ilahi cömertliğin bizzat kendisi ve kâinatın kalbinde atan ana damardır. Bu beyitler toplamı, dervişin seyr ü sülukunda aşkın hem bir rehber binek hem de varılacak olan mutlak menzil olduğunu mühürlemektedir.

Anahtar Kelimeler: Türk İslâm Edebiyatı, Erzurumlu İbrâhîm Hakkı, Aşk-nâme-i Hakkî, Aşk.

Abstract

Erzurumlu İbrahim Hakkı's verses redefine love not merely as a sentiment but as the ontological foundation of the universe and the epistemological source of divine truth. According to the author, love is the "Sublime Falcon of the Placeless," a celestial force that preceded creation and serves as the hidden wisdom (nükte) behind the divine command of "Kün" be. In this framework, love acts as the ultimate "Master of all Sciences," illuminating the intellect and faith while purifying the human heart into a radiant mirror. It grants absolute spiritual freedom by liberating the soul from worldly attachments, social status, and the ego. By dissolving one's existence - like a tiny ant (mûr) - into the majestic authority of Divine Love (Solomon), the seeker attains the highest spiritual ranks, such as the *Mi'raj* of prophets. Ultimately, for İbrahim Hakkı, love is the very essence of existence (*vücûd*) and the sacred catalyst that brings all things into being.

Keywords: Turkish Islamic Literature, Erzurumlu İbrâhîm Hakkı, Aşk-nâme-i Hakkî, Love.

Asymptotic Stability and Boundedness of a Class of Second-Order Vector Differential Equations

İkinci Dereceden Vektör Diferansiyel Denklemler Sınıfının Asimptotik Kararlılığı ve Sınırlılığı

Melek Gözen

Department of Business Administration, Faculty of Management Van Yuzuncu Yil University 65080, Erciş –Van, TURKEY

e-mail: melekgozen2013@gmail.com.

Öz

Bu çalışmada, ikinci dereceden doğrusal olmayan vektör diferansiyel denklemler sınıfının çözümlerinin asimptotik kararlılığı ve sınırlılığı incelenmiştir. Uygun bir Lyapunov fonksiyonu tanımlanarak ve Lyapunov fonksiyonu analitik tekniklerle birlikte kullanılarak, çözümlerin kararlılığını ve sınırlılığını garanti eden yeterli koşullar elde edilmiştir. Bu çalışmanın teorik sonuçları, uygulanabilirliklerini vurgulayan örneklerle desteklenmiştir. Katkılar, doğrusal olmayan diferansiyel denklemlerin nitel teorisindeki mevcut sonuçları iyileştirmekte ve genişletmektedir.

Anahtar Kelimeler: Diferansiyel Denklemler, İkinci Derece, Asimptotik Kararlılık, Sınırlılık, Lyapunov Fonksiyonu.

Abstract

In the present paper, we study the asymptotic stability and boundedness of solutions to a class of second-order nonlinear vector differential equations. By defining a suitable Lyapunov function and employing the Lyapunov function along with analytical techniques, we derive sufficient conditions that guarantee the stability and boundedness of solutions. The theoretical results of this paper are complemented by examples that highlight their applicability. The contributions refine and extend existing results in the qualitative theory of nonlinear differential equations.

Keywords: Differential Equations, Second Order, Asymptotic Stability, Boundedness, Lyapunov Function.

Marifetnameden Marif Modeline Değer Erdem Eylem Modeli

From the Marifetname to the Marif Model: The Virtue-Action Model

Yüksek Lisans Öğrencisi Betül SİNCAR

Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi,betulsincarakademik@gmail.com.

Doç. Dr. Yusuf YILDIRIM

Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, yusufyildirimakademik@gmail.com

Öz

Bu çalışma, İbrahim Hakkı Erzurumi'nin kaleme aldığı ve Türkçeye tercüme edilen Marifetname adlı eserde yer alan değer anlayışının, 2024 Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde temellendirilen "erdem-değer-eylem" yaklaşımı çerçevesinde incelenmesini amaçlamaktadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmış; veri kaynağı olarak Marifetname eseri esas alınmıştır. Veri toplama aracı olarak belirtke tablosu geliştirilmiş; bu tablo hazırlanırken Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde yer alan erdem-değer-eylem yapısı temel alınmıştır. Bu doğrultuda eser sistematik biçimde taranarak değer kategorileri oluşturulmuştur. Bulgular, Marifetname'de sevgi, dostluk, merhamet, dürüstlük, yardımseverlik, sabır, çalışkanlık, mütevazılık, duyarlılık, temizlik, estetik, sağlıklı yaşam ve tasarruf gibi değerlerin yoğun ve bütüncül bir şekilde ele alındığını göstermektedir. Sevgi değerinin ilahi aşk ve muhabbet temelli olarak kurgulandığı; dostluk değerinin hakikat bilgisi ve gönül birlikteliği ile ilişkilendirildiği belirlenmiştir. Merhamet ve yardımseverlik değerlerinin ilahi rahmet anlayışıyla temellendirilerek bireyin başkalarına yönelik sorumluluklarını şekillendirdiği görülmüştür. Dürüstlük ve doğruluk hem ahlaki bir tutum hem de bilgiye yaklaşım biçimi olarak ele alınırken; sabır ve çalışkanlık bireyin kemale ulaşma sürecinin temel unsurları olarak sunulmuştur. Ayrıca temizlik, sağlıklı yaşam ve estetik gibi değerlerin yalnızca teorik düzeyde kalmayıp günlük yaşam pratiklerine yönelik somut eylemlerle desteklendiği tespit edilmiştir. Sonuç olarak, Marifetname'de yer alan bu değerler, erdemlerin davranışa dönüşmesini esas alan bir eylem modeli sunmakta ve Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin erdem-değer-eylem bütünlüğü ile güçlü bir uyum göstermektedir. Bu yönüyle eser, değer temelli eğitim anlayışına tarihsel ve kültürel bir derinlik kazandırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İbrahim Hakkı Erzurumi, Marifetname, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, Erdem-Değer-Eylem, Değerler Eğitimi.

Abstract

This study aims to examine the concept of values presented in the work “Marifetname”, authored by İbrahim Hakkı Erzurumi and translated into Turkish, within the framework of the “virtue-value-action” approach established in the 2024 Turkey Century Education Model. The study employed document analysis, a qualitative research method, using the “Marifetname” as the primary data source. A coding matrix was developed as the data collection tool, based on the virtue-value-action framework outlined in the Turkey Century Education Model. Accordingly, the text was systematically reviewed to identify value categories. The findings indicate that values such as love, friendship, compassion, honesty, generosity, patience, diligence, humility, sensitivity, cleanliness, aesthetics, healthy living, and thrift are addressed in a comprehensive and holistic manner in the Marifetname. It was determined that the value of love is conceptualized based on divine love and affection, while the value of friendship is associated with knowledge of truth and spiritual unity. It has been observed that the values of compassion and generosity are grounded in the concept of divine mercy, thereby shaping the individual’s responsibilities toward others. Honesty and truthfulness are addressed both as moral attitudes and as approaches to knowledge; while patience and diligence are presented as fundamental elements of the individual’s journey toward perfection. Furthermore, it has been observed that values such as cleanliness, healthy living, and aesthetics are not merely theoretical concepts but are supported by concrete actions aimed at daily life practices. Consequently, the values presented in the Marifetname offer a model of action centered on the transformation of virtues into behavior and demonstrate a strong alignment with the virtue-value-action unity of the Turkey Century Education Model. In this regard, the work lends historical and cultural depth to a values-based approach to education.

Keywords: İbrahim Hakkı Erzurumi, Marifetname, Turkey Century Education Model, Virtue-Value-Action.

Eğitim Duyuları Değiştirir mi? Aşçılık Öğrencilerinde Tat Algısının Dönüşümü.

Does Education Change Our Senses? The Transformation of Taste Perception in Culinary Students

Dr. Öğretim Üyesi Sümeyye DALAGAN

Siirt Üniversitesi, Sosyal Bilimler MYO, Otel, Lokanta ve İkram Hizmetleri Bölümü, Aşçılık Programı, sumeyye.dalagan@siirt.edu.tr ORCID: 0000-0003-1085-4854

Dr. Öğretim Üyesi Fatma KOÇ

Siirt Üniversitesi, Sosyal Bilimler MYO, Otel, Lokanta ve İkram Hizmetleri Bölümü, Aşçılık Programı, fatma.koc@siirt.edu.tr ORCID: 0000-0003-2500-8028

Dr. Öğretim Üyesi Nalan ASLAN YETKİN

Siirt Üniversitesi, Sosyal Bilimler MYO, Otel, Lokanta ve İkram Hizmetleri Bölümü, Aşçılık Programı, nalan.aslan@siirt.edu.tr ORCID: 0000-0002-0778-3859

Öz

Bu çalışmanın amacı, aşçılık eğitiminin öğrencilerin tat algısı, duyusal değerlendirme becerileri ve yemekle kurdukları ilişki üzerindeki dönüştürücü etkisini incelemektir. Çalışma, Siirt Üniversitesi Aşçılık Programı öğrencilerinin eğitim öncesi ve sonrası deneyimlerine odaklanarak eğitilmiş damak kavramının nasıl inşa edildiğini anlamayı hedeflemektedir. Ayrıca, duyusal dönüşümün yalnızca biyolojik bir algı değişimi değil, aynı zamanda kültürel ve sosyal bir yeniden yapılandırma süreci olup olmadığını tartışmaktadır. Araştırma nitel araştırma deseninde tasarlanmış olup, Siirt Üniversitesi Aşçılık Programı öğrencileri çalışmanın evrenini oluşturmaktadır. Örneklem, amaçlı örnekleme yöntemiyle seçilen öğrencilerden oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Form; eğitim öncesi ve sonrası tat algısı, duyusal farkındalık, beslenme alışkanlıkları, sosyal etkileşimler ve kimlik dönüşümüne ilişkin açık uçlu sorulardan oluşmaktadır. Elde edilen veriler, refleksif tematik analiz yaklaşımı ile analiz edilmiştir. Bu yaklaşım doğrultusunda araştırmacı, veri yorumlama sürecinde aktif bir anlam üretici olarak konumlandırılmıştır ve temalar, veri ile araştırmacı etkileşimi içinde geliştirilmiştir. Analiz sonucunda dört ana tema ortaya çıkmıştır: (1) Duyusal Farkındalığın Artışı, (2) Eğitilmiş Damak ve Eleştirel Tüketim, (3) Gündelik Pratiklerde Dönüşüm, (4) Sosyal ve Kimliksel Ayrışma. Katılımcılar, eğitim süreciyle birlikte tat, koku ve dokuya yönelik algılarının keskinleştiğini, daha önce ayırt edemedikleri tat bileşenlerini fark etmeye başladıklarını belirtmiştir. Yemek tüketiminde yalnızca doyum değil, teknik kalite, sunum ve içerik analizinin de önemli hale geldiği görülmüştür. Çalışma, aşçılık eğitiminin yalnızca teknik beceri kazandırmakla sınırlı kalmadığını, aynı zamanda öğrencilerin duyusal algılarını, yeme davranışlarını ve sosyal kimliklerini dönüştüren bütüncül bir süreç olduğunu göstermektedir. Tat algısı, eğitimle birlikte daha analitik ve katmanlı bir yapıya dönüşmektedir. Bu dönüşüm, bireylerin gündelik yaşam pratiklerine ve sosyal ilişkilerine de yansımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Aşçılık eğitimi, tat algısı, duyusal dönüşüm, eğitilmiş damak

Abstract

The aim of this study is to examine the transformative effect of culinary education on students' taste perception, sensory evaluation skills, and relationship with food. Focusing on the pre- and post-education experiences of students in the Culinary Arts Program at Siirt University, the study aims to understand how the concept of a trained palate is constructed. Furthermore, it discusses whether sensory transformation is not merely a biological change in perception but also a cultural and social restructuring process. The research is designed using a qualitative research design, with students from the Siirt University Culinary Arts Program constituting the study population. The sample consists of students selected using a purposive sampling method. A semi-structured interview form was used as the data collection tool. The form consists of open-ended questions regarding pre- and post-education taste perception, sensory awareness, eating habits, social interactions, and identity transformation. The obtained data were analyzed using a reflexive thematic analysis approach. In line with this approach, the researcher is positioned as an active meaning-maker in the data interpretation process, and themes are developed through interaction between the data and the researcher. The analysis revealed four main themes: (1) Increased Sensory Awareness, (2) Trained Palate and Critical Consumption, (3) Transformation in Daily Practices, (4) Social and Identity Differentiation. Participants stated that their perceptions of taste, smell, and texture sharpened with the training process, and they began to notice taste components they could not distinguish before. It was observed that not only satisfaction but also technical quality, presentation, and content analysis became important in food consumption. The study shows that culinary education is not limited to acquiring technical skills, but is also a holistic process that transforms students' sensory perceptions, eating behaviors, and social identities. Taste perception becomes more analytical and layered with training. This transformation is also reflected in individuals' daily life practices and social relationships.

Keywords: Culinary education, taste perception, sensory transformation, trained palate

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Eklemeli Dil Yapısının Öğretilmesi

Teaching the Agglutinative Language Structure in Turkish to Foreigners

Ayşe TAVŞAN

Siirt Üniversitesi

Öz

Bu çalışmanın amacı, Türkçenin eklemeli dil yapısının yabancı öğrenicilerin dil becerilerini geliştiren bilişsel bir zemin oluşturduğunu ortaya koymaktır. Türkçede kelimelerin kök, yapım eki ve çekim ekiyle sistemli biçimde oluşması, öğrenicilerin dili daha kolay kavramalarını, kelime hazinelerini geliştirmelerini ve öğrenme sürecini hızlandırmalarını sağlamaktadır. Ezber yerine eklerin işlevlerini öğrenen bireyler, yeni kelimeler üretebilmekte ve anlamı adım adım çözümleyerek Türkçeyi daha kalıcı şekilde öğrenebilmektedir. Çalışmada nitel araştırma yöntemi benimsenmiş, disiplinler arası bakış açısıyla doküman incelemesi yapılmıştır. Türkçenin eklemeli yapısı dil bilimi, eğitim bilimi ve bilişsel gelişim çerçevesinde incelenmiş; yapım ve çekim eklerinin özellikleri analiz edilerek öğretime sağladığı katkılar ortaya konmuştur. Kullanılan yöntem, kelimelerin parçalarına ayrılarak eklerin işlevlerinin aşamalı biçimde öğretilmesine dayanan yapısal ve çözümleyici öğretim yaklaşımıdır. Bu süreçte kök sabit tutulur, eklerin eklenmesiyle anlamın nasıl değiştiği gösterilir ve öğrencilerin dili mantıksal bir sistem olarak kavramaları sağlanır. Bulgular, Türkçede kökün sabit kalması ve eklerin belirli sırayla eklenmesinin kelime yapısını açık hâle getirdiğini göstermektedir. Bu durum öğrencilerin kelimeleri analiz etmesini, anlamı çözmesini ve yeni kelimeler üretmesini kolaylaştırmaktadır. Ayrıca eklemeli yapı, Türkçenin mantıklı ve matematiksel bir sistem içinde ilerlemesini sağlayarak mantıksal düşünme ve bilişsel becerileri geliştirmektedir. Yabancılar için bu yapı büyük avantajdır; kök-ek ilişkisini öğrenen bireyler dili daha kolay kavrayıp üretken biçimde kullanabilmektedir. Türkçenin eklemeli dil yapısı hem ana dili öğretiminde hem de yabancılara Türkçe öğretiminde öğrenmeyi kolaylaştıran güçlü bir bilişsel zemin sunmaktadır. Öğreniciler, Türkçeyi ezberlemek yerine mantığını kavrayarak daha kalıcı ve etkili biçimde öğrenebilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eklemeli dil yapısı, yabancılara Türkçe öğretimi, yapım ve çekim ekleri.

Abstract

The aim of this study is to demonstrate that the agglutinative language structure of Turkish creates a cognitive foundation that improves the language skills of foreign learners. The systematic formation of words in Turkish with root, derivational suffix, and inflectional suffix enables learners to grasp the language more easily, expand their vocabulary, and accelerate the learning process. Individuals who learn the functions of suffixes instead of memorizing can produce new words and learn Turkish more permanently by analyzing meaning step by step.

In this study, a qualitative research method was adopted, and document analysis was conducted from an interdisciplinary perspective. The agglutinative structure of Turkish was examined within the framework of linguistics, educational science, and cognitive development; the characteristics of derivational and inflectional suffixes were analyzed, and their contributions to teaching were revealed. The method used is a structural and analytical teaching approach based on teaching the functions of suffixes step by step by breaking down words into their parts. In this process, the root is kept constant, how the meaning changes with the addition of suffixes is shown, and students are enabled to understand the language as a logical system. The findings show that in Turkish, the fixed root and the addition of suffixes in a specific order make word structure clear. This facilitates students' analysis of words, deciphering meaning, and creating new words. Furthermore, the agglutinative structure allows Turkish to progress within a logical and mathematical system, developing logical thinking and cognitive skills. This structure is a great advantage for foreigners; individuals who learn the root-suffix relationship can grasp the language more easily and use it productively. In conclusion, the agglutinative language structure of Turkish offers a strong cognitive foundation that facilitates learning in both native language instruction and teaching Turkish to foreigners. Learners can learn Turkish more permanently and effectively by understanding its logic rather than memorizing it. Keywords: Agglutinative language structure, teaching Turkish to foreigners, derivational and inflectional suffixes.

Keywords: Agglutinative language structure, teaching Turkish to foreigners, derivational and inflectional suffixes.

Öğretim Programlarında Başarı: Öğretmen, Öğrenci ve Teknoloji Rolü

Curriculum Success: The Role of Teacher, Student, and Technology

Barış AYAZ

Siirt Üniversitesi, barismercimek@siirt.edu.tr

Öz

Bu çalışma, öğretim programlarının uygulama başarısını belirleyen kritik değişkenleri belirlemek ve incelemek amacı ile gerçekleştirilmiştir. Öğretmen teknoloji yeterlikleri, öğrenci dijital bilgi düzeyi ve programların teknoloji entegrasyonu kapasitesi bağlamında bütüncül olarak değerlendirme esas alınmıştır. Mevcut literatür, öğretim programlarının etkili biçimde uygulanabilmesinin yalnızca içerik kalitesiyle değil, bu içeriğin hangi pedagojik ve teknolojik çerçevede hayata geçirildiğiyle doğrudan ilişkili olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda, teknoloji entegrasyonu, çağdaş öğretim programlarının ayrılmaz bir bileşeni olarak öne çıkmakta ve öğrenme süreçlerinin niteliğini belirleyen temel değişkenlerden biri haline gelmektedir. Araştırmalar, öğretmenlerin teknolojiye yönelik pedagojik yeterliklerinin öğretim programlarının sınıf içi uygulama başarısında belirleyici rol oynadığını ortaya koymaktadır. Öğretmenlerin dijital araçları yalnızca teknik düzeyde kullanması yeterli görülmemekte; bu araçları öğrenme hedefleriyle uyumlu, etkileşimli ve öğrenci merkezli biçimde yapılandırabilme becerisi kritik bir unsur olarak değerlendirilmektedir. Teknolojiye hâkim öğretmenlerin, farklılaştırılmış öğretim, veri temelli geri bildirim ve süreç odaklı değerlendirme uygulamalarını daha etkin biçimde gerçekleştirdiği; bunun da öğrenci başarısı ve öğrenme derinliği üzerinde olumlu etkiler yarattığı belirlenmiştir. Öğrenci boyutunda ise dijital okuryazarlık, bilgiye erişim, eleştirel değerlendirme ve üretim becerilerinin öğretim programlarının kazanımlarına ulaşmada önemli bir rol oynadığı vurgulanmaktadır. Teknoloji bilgisi yüksek olan öğrencilerin, çevrim içi öğrenme ortamlarında daha etkin katılım gösterdiği, öz düzenleme becerilerinin geliştiği ve öğrenme süreçlerini daha bilinçli yönettikleri ifade edilmektedir. Buna karşın, dijital beceri farklılıkları öğrenme fırsatlarında eşitsizlikler yaratmakta ve programın etkisini heterojen hale getirmektedir. Program düzeyinde, teknoloji entegrasyonunun yüzeysel değil, yapılandırılmış ve pedagojik olarak temellendirilmiş olması gerekliliği öne çıkmaktadır. Literatür, dijital araçların yalnızca içerik sunumu amacıyla kullanılmasının sınırlı etki yarattığını; buna karşılık proje temelli öğrenme, iş birlikli dijital üretim ve veri odaklı öğrenme yaklaşımlarıyla bütünleştirilen programların daha yüksek uygulama başarısı gösterdiğini ortaya koymaktadır. Sonuç olarak, öğretim programlarının uygulama başarısı; öğretmenlerin teknoloji entegrasyonuna yönelik pedagojik yeterlikleri, öğrencilerin dijital bilgi ve beceri düzeyleri ve programın teknolojiyle uyumlu yapısal tasarımı arasındaki dinamik etkileşim tarafından belirlenmektedir. Bu değişkenlerin eşgüdümlü biçimde geliştirilmesi, sürdürülebilir ve nitelikli öğrenme çıktılarının elde edilmesinde kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Başarı, öğretmen, öğrenci, teknoloji.

Abstract

This study was conducted to identify and examine the critical variables that determine the success of curriculum implementation. A holistic evaluation was based on teacher technology competencies, student digital knowledge level, and the technology integration capacity of the programs. The existing literature shows that the effective implementation of curricula is directly related not only to the quality of the content but also to the pedagogical and technological framework in which this content is implemented. In this context, technology integration stands out as an integral component of contemporary curricula and becomes one of the fundamental variables determining the quality of learning processes. Research reveals that teachers' pedagogical competencies regarding technology play a decisive role in the success of classroom curriculum implementation. It is not considered sufficient for teachers to use digital tools only at a technical level; the ability to structure these tools in a way that is compatible with learning objectives, interactive, and student-centered is considered a critical element. It has been found that teachers who are proficient in technology implement differentiated instruction, data-based feedback, and process-oriented assessment practices more effectively; It has been determined that this also has positive effects on student achievement and learning depth. At the student level, it is emphasized that digital literacy, access to information, critical evaluation, and production skills play a significant role in achieving the learning outcomes of the curriculum. It is stated that students with high technological knowledge participate more effectively in online learning environments, develop self-regulation skills, and manage their learning processes more consciously. However, differences in digital skills create inequalities in learning opportunities and make the program's impact heterogeneous. At the program level, the necessity of structured and pedagogically grounded technology integration, rather than superficial integration, is highlighted. The literature reveals that using digital tools solely for content delivery has a limited impact; conversely, programs integrated with project-based learning, collaborative digital production, and data-driven learning approaches show higher implementation success. In conclusion, the implementation success of curricula is determined by the dynamic interaction between teachers' pedagogical competencies regarding technology integration, students' digital knowledge and skill levels, and the technology-compatible structural design of the program. Developing these variables in a coordinated manner is critical for achieving sustainable and high-quality learning outcomes.

Keywords: Success, teacher, student, technology.

İlköğretim 1. Sınıf Öğrencilerin Matematiksel Problem Çözme Becerilerine Yönelik Fiziki ve Dijital Eğitsel Oyunların Tasarımı

Design of Physical and Digital Educational Games for the Mathematical Problem-Solving Skills of First-Grade Primary School Students

Dr. Öğretim Üyesi Enes DEMİR

Siirt Üniversitesi, enesdemir@siirt.edu.tr

Öz

Bu çalışma, bilişim teknolojilerindeki hızlı gelişimin eğitim süreçlerine etkisi doğrultusunda, ilkokul birinci sınıf matematik öğretiminde oyun temelli öğrenme yaklaşımlarının problem çözme becerilerine katkısını incelemeyi ve bu doğrultuda fiziksel ve dijital eğitsel oyunlar tasarlamayı amaçlamaktadır. Günümüzde çevrim içi platformlar ve mobil teknolojiler aracılığıyla sunulan eğitsel oyunlar, öğrenme ortamlarını daha etkileşimli ve erişilebilir hâle getirmekte; özellikle erken yaş gruplarında bilişsel, duyuşsal ve psikomotor becerilerin gelişimini desteklemektedir. Bu bağlamda oyun, matematik öğretiminde etkili bir öğretim yöntemi olarak öne çıkmaktadır. Araştırmada, Millî Eğitim Bakanlığı İlkokul Matematik Dersi Öğretim Programı (2024) esas alınarak problem çözme becerilerini geliştirmeye yönelik fiziksel ve dijital oyunlar tasarlanmıştır. Dijital oyunlar için çevrim içi bir öğrenme ortamı geliştirilerek, bu ortamda farklı modüller aracılığıyla öğrencilerin aktif katılımı sağlanmaya çalışılmıştır. Fiziksel oyunlar ise program öğrenme çıktıları ile uyumlu şekilde yapılandırılmıştır. Oyun temelli bu etkinliklerle öğrencilerin akıl yürütme, ilişkilendirme ve soyutlama gibi temel matematiksel becerilerinin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Çalışma, tasarım tabanlı araştırma yöntemi ile yürütülmüş olup çalışma grubunu bir devlet okulunda 30 ilkokul birinci sınıf öğrencisi ve aynı okulda 4 sınıf öğretmeni oluşturmaktır. Veri toplama sürecinde odak grup görüşmeleri, yarı yapılandırılmış görüşmeler, uzman değerlendirme formları ve kullanıcı memnuniyet anketleri kullanılmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilerek sonuçlara dönüştürülmüştür. Bu sonuçlara bağlı olarak dijital ve fiziki oyunların öğrencilerin matematik öğrenme süreçlerine ve problem çözme becerilerine pozitif katkı sağladı görülmüştür. Ayrıca öğrencilerin derse aktif katılım sağlamaları, motive olmaları ve matematik korkusu - kaysının azalması noktasında da olumlu sonuçlar elde edilmiştir. Bu sonuçlardan hareketle oyun temelli öğrenme ortamlarının matematik öğretiminde kullanımına yönelik özgün modellerin tasarlanması, öğrencilerin problem çözme becerilerini ve matematiksel okuryazarlık düzeylerini geliştirmesi ve matematiğe yönelik olumlu tutum oluşturarak öğrenme sürecini daha etkili hâle getirmesi beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Oyun temelli öğrenme, problem çözme, matematik eğitimi

Abstract

This study investigates the contribution of game-based learning approaches to problem-solving skills in first-grade mathematics instruction in response to rapid developments in information technologies. It also aims to design both physical and digital educational games aligned with the 2024 Primary School Mathematics Curriculum of the Ministry of National Education. Digital games were supported through an online learning environment with interactive modules, while physical games were structured in line with curriculum learning outcomes. These game-based activities aimed to enhance students' mathematical skills such as reasoning, association, and Abstraction, as well as to support their engagement in learning processes. The study was conducted using a design-based research approach with a sample of 30 first-grade students and 4 classroom teachers from a public school. Data were collected through focus group and semi-structured interviews, expert evaluation forms, and user satisfaction surveys, and analyzed using content analysis. Findings indicated that both digital and physical games positively affected students' problem-solving skills and mathematics learning processes. In addition, students' active participation and motivation increased, while their mathematics anxiety decreased. Overall, the results suggest that game-based learning environments can be an effective approach in mathematics education, supporting both cognitive development and positive attitudes toward learning.

Keywords: Game-Based Learning, Problem Solving, Mathematics Education

Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın Düşünce Dünyasının Geleneksel El Sanatlarına Yansıması: Siirt Olgunlaşma Enstitüsü Örneği

The Reflection of Erzurumlu İbrahim Hakkı's Worldview on Traditional Handicrafts: The Example of Siirt Maturation Institute

Elif BOBUŞ
Siirt Olgunlaşma Enstitüsü, ipekelifekinci@gmail.com

Rıdvan ARSLAN
Siirt Olgunlaşma Enstitüsü, rdvncnplt1@gmail.com

Öz

Medeniyetler tarih boyunca yetiştirdikleri ilim ve bilim insanlarıyla insanlık birikimine önemli katkılar sunmuştur. Bu bağlamda İbrahim Hakkı, Osmanlı medeniyetinin yetiştirdiği çok yönlü mütefekkirlerden biri olarak öne çıkmaktadır. 1703 yılında Erzurum Hasankale'de doğan ve 1780 yılında Siirt'in Tillo ilçesinde vefat eden İbrahim Hakkı, astronomi, tıp, sosyoloji ve tasavvuf gibi farklı alanlarda çalışmalar yürütmüş; bu birikimini Marifetname adlı eserinde ansiklopedik bir çerçevede ortaya koymuştur. İbrahim Hakkı'nın düşünce dünyası, yaşadığı dönemin kültürel kimliğini yansıttığı Siirt'in manevi ve entelektüel mirasının da önemli bir parçasını oluşturmaktadır. Bu doğrultuda çalışma, Siirt Olgunlaşma Enstitüsü bünyesinde yürütülen faaliyetler kapsamında İbrahim Hakkı Hazretleri'nin eserlerinin incelenmesi, bu incelemeler doğrultusunda tasarımlar oluşturulması ve bu tasarımların farklı geleneksel el sanatları atölyelerinde ürüne dönüştürülmesi sürecini ele almakta; bu sürecin, düşünsel mirasın tasarım yoluyla somutlaştırılarak kültürel mirasın korunması ve gelecek kuşaklara aktarılmasına katkı sağladığını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: İbrahim Hakkı Hazretleri, Marifetname, Tasarım, Geleneksel El Sanatları

Abstract

Civilizations have contributed significantly to the accumulation of human knowledge through the scholars and scientists they have cultivated throughout history. In this context, İbrahim Hakkı stands out as one of the prominent polymaths raised by the Ottoman civilization. Born in 1703 in Hasankale (Erzurum) and passing away in 1780 in Tillo (Siirt), İbrahim Hakkı conducted important studies in fields such as astronomy, medicine, sociology, and Sufism, compiling this knowledge in his encyclopedic work Marifetname. His intellectual world reflects the cultural identity of his time and constitutes an important part of Siirt's spiritual and intellectual heritage. In this regard, the study, conducted within the scope of activities at the Siirt Olgunlaşma Institute, examines the process of analyzing the works of İbrahim Hakkı, developing designs based on these analyses, and transforming these designs into products through various traditional handicraft workshops; it further demonstrates that this process contributes to the preservation of cultural heritage and its transmission to future generations by concretizing intellectual heritage through design.

Keywords: İbrahim Hakkı Hazretleri, Marifetname, Design, Traditional Handcrafts

Türkiye'deki Öğretmen ve Öğretmen Adaylarının Yapay Zekâ Kullanım Niyetlerinin Sistematik Analizi

Systematic Analysis of Artificial Intelligence Use Intentions of Teachers and Teacher Candidates in Turkey

Barış AYAZ

Siirt Üniversitesi, barismercimek@siirt.edu.tr,

Tayfun AKIN

Siirt Üniversitesi, tayfun023@gmail.com

Öz

Bu çalışma, ulusal bağlamda öğretmen ve öğretmen adaylarının yapay zekâ (YZ) teknolojilerini benimseme süreçlerini, teknoloji kabulü ve kullanım niyeti kuramsal çerçevesinde sistematik bir yaklaşımla incelemeyi amaçlamaktadır. Öğrenme süreçlerinde YZ entegrasyonunun önem kazanması, uygulayıcıların bu teknolojilere yönelik tutumsal ve bilişsel algılarının çözümlenmesini kritik bir noktaya taşımıştır. Doğru ve etkili kullanımları ise öğrenme başarısını belirleyen önemli bir husus olmuştur. Bu doğrultuda araştırmada, ulusal literatürdeki ilgili çalışmalar doküman incelemesi yoluyla analiz edilmiş; özellikle Birleştirilmiş Teknoloji Kabul ve Kullanım Teorisi (UTAUT) modeli çerçevesinde değişkenler bütüncül bir senteze tabi tutulmuştur. İncelenen araştırmalar sonucunda, katılımcıların YZ'ye yönelik algılanan fayda, kullanım kolaylığı, sosyal etki, kolaylaştırıcı koşullar ve öz-yeterlik algılarının davranışsal niyet üzerindeki belirleyici rolleri saptanmıştır. Bulgular, öğretmen ve öğretmen adaylarının YZ teknolojilerine yönelik genel bir pozitif eğilim sergilediğini, ancak bu olumlu tutumun pedagojik bağlamda nitelikli bir uygulama pratiğine dönüşmesinde belirgin bir bilgi ve deneyim boşluğu olduğunu göstermektedir. Kullanım niyetinin birincil yordayıcıları olarak algılanan fayda ve kullanım kolaylığı öne çıkarken; sosyal etki ve kurumsal destek yapıları bu süreci destekleyen tamamlayıcı unsurlar olarak tespit edilmiştir. Buna karşın; etik kaygılar, veri güvenliği ve mesleki rolün dönüşümüne dair belirsizlikler, teknoloji kabulünü sınırlayan temel bariyerler olarak dikkat çekmektedir.

Sonuç olarak çalışma, Türkiye'deki eğitim sisteminde başarılı bir YZ entegrasyonu için öğretmenlerin teknoloji kabul düzeylerinin pedagojik ve etik boyutlarla desteklenerek yükseltilmesi gerektiğini savunmaktadır. Bu kapsamda, öğretmen yetiştirme programlarının dinamiklerinin yeniden şekillendirilmesi, uygulama odaklı hizmet içi eğitimlerin kurumsallaştırılması ve etik farkındalık çalışmalarının önceliklendirilmesi önerilmektedir. Ulusal anlamda geçiş sürecinde bulunulan Maarif Model zemininde YZ okuryazarlıkları önemsenmekte ancak somut deneyimler noktasında takibe gereksinim duyulmaktadır. Gelecek araştırmaların, mevcut durumu anlık olarak yansıtan kesitsel çalışmalar yerine, neden-sonuç ilişkilerini derinleştirecek boylamsal ve deneysel desenlere odaklanması literatüre kritik katkılar sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yapay zekâ, öğretmen, teknoloji kabul.

Abstract

This study aims to systematically examine the adoption processes of artificial intelligence (AI) technologies by teachers and teacher candidates in a national context, within the framework of technology acceptance and use intention. The increasing importance of AI integration in learning processes has made the analysis of practitioners' attitudinal and cognitive perceptions towards these technologies a critical point. Their correct and effective use has become a significant factor determining learning success. Accordingly, in this research, relevant studies in the national literature were analyzed through document review; in particular, variables were subjected to a holistic synthesis within the framework of the Unified Technology Acceptance and Use Theory (UTAUT) model. As a result of the studies examined, the decisive roles of participants' perceived benefits, ease of use, social impact, facilitating conditions, and self-efficacy perceptions towards AI on behavioral intentions were determined. The findings show that teachers and teacher candidates exhibit a general positive tendency towards AI technologies, but there is a significant knowledge and experience gap in transforming this positive attitude into a qualified application practice in a pedagogical context. While perceived utility and ease of use stand out as primary predictors of intention to use, social impact and institutional support structures have been identified as complementary elements supporting this process. Conversely, ethical concerns, data security, and uncertainties regarding the transformation of the professional role are highlighted as key barriers limiting technology adoption. In conclusion, this study argues that for successful AI integration in the Turkish education system, teachers' technology acceptance levels need to be raised by supporting them with pedagogical and ethical dimensions. In this context, it is suggested that the dynamics of teacher training programs be reshaped, application-oriented in-service training be institutionalized, and ethical awareness studies be prioritized. While AI literacy is considered important within the context of the transitional Maarif Model at the national level, follow-up is needed regarding concrete experiences. Future research focusing on longitudinal and experimental designs that deepen cause-and-effect relationships, rather than cross-sectional studies reflecting the current situation, will make critical contributions to the literature.

Keywords: Artificial intelligence, teacher, technology adoption.

Ortaöğretim Öğrencilerinin Akademik Yaşantısına Gölge Düşüren Kurgular: İdeal Olmayan Temaların İzinde

Narratives That Cast a Shadow Over the Academic Lives of Secondary School Students: Following the Trail of Less-True Themes

Ar. Gör. Mehmet ÖZDEMİR,

Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Siirt/TÜRKİYE

Prof. Dr. Fuat TANHAN

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Van/TÜRKİYE

Öz

Bu araştırmanın amacı; ortaöğretim öğrencilerinin akademik yaşantılarında karşılaştıkaları ideal olmayan bilişsel kurguları tematik olarak analiz etmek ve ideal olmayan bu bilişsel kurguların yoğunlaştığı durumları/alanları ortaya koymaktır. Nitel olarak yürütülen bu araştırmada nitel araştırma desenlerinden fenomenololojik yaklaşım esas alınmıştır. Ortaöğretim öğrencilerinin bilişsel dünyalarında gömülü olarak yer alan ideal olmayan kurgular gömülü (Grounded) teori temelinde Repertory Grid Ölçme Formu "üçlü repertory grid" tekniğine dayalı olarak ortaya konmuştur. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirirlen Akademik Yaşantıya Yüklenen Anlam Ölçme Formu (AYYA-ÖF) kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma çalışma grubu Siirt İli Merkez İlçesinde örgün eğitime devam eden 40 ortaöğretim öğrencisinden oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında amaçlı örnekleme yöntemlerinden katmanlı amaçlı örnekleme ve maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemlerine başvurulmuştur. Araştırma kapsamında her bir katılımcıdan 10'u ideal, 10'u da ideal olmayan toplam 20 bilişsel kurgu elde edilmiş, ancak bu çalışmada araştırmanın amacı doğrultusunnda yalnızca ideal olmayan bilişsel kurgular analize dahil edilmiştir. Elde edilen ideal olmayan kurgular içerik analiziyle temalandırılmış ve frekanslarına göre yüzdelik dağılımları hesaplanmıştır. Toplam 400 bilişsel kurgu üzerinden yapılan analizde, ideal olmayan bu kurgular 8 ana temada toplanmıştır. Ortaöğretim öğrencilerinin akademik yaşantılarında karşılaştıkları bu olumsuz bilişsel kurgular; akademik disiplinsizlik ve akademik öz yönetim sorunları, karakter erezyonu ve değer yitimine dayalı ilişki sorunları, gelecek eksikliği ve hedef belirsizliği, sosyal izalasyon ve ilişki yoksunluğu, sosyal ihmal ve görünmezlik hissi, entelektüel gelişim eksikliği, akademik başarısızlık ve eşlik eden etmenler ile akademik kırılganlık ve duygusal çöküştür. Araştırmada kız öğrenciler ideal olmayan kurgulara yönelik 60 öğrencinin 32'sine (% 53,33); erkek öğrenciler de 60 öğrencinin 53'üne (% 89,33), toplamda 120 öğrencinin 85'ine (% 71,83) erkek öğrencileri dayanak göstermiştir. Araştırma bulguları ortaöğretim öğrencilerinin akademik yaşantılarında sırasıyla en çok öz düzenleme eksikliği, gelecek belirsizliği, ilişki yoksunluğu, değer görmeme ve entellektüel gelişim eksikliği gibi olumsuz bilişsel kurgular geliştirdiğini göstermektedir. Öğrencilerin akademik başarıları ile psikolojik iyi oluşlarını doğrudan etkileyen ve kırılganlıklarını işaret eden bu durum psikojik danışmanlar için üzerinde dikkalice durulması gereken bir durumdur. Akademik yaşantıda mezkur temalara yönelik önleyici ve destekleyi müdahale programlarının geliştirilmesi ve uygulanması öğrencilerin akademik yaşantılarını daha sağlıklı ve doyum sağlayıcı bir biçimde yapılandırmalarına katkı sağlayacaktır. Araştırma sonuçlarının ideal olmayan daranışların

kaynağı olarak önemli ölçüde erkek öğrencilerin gösterilmesi eğitim ortamlarında ideal olmayan davranışlara müdahalelerde cinsiyet faktörünün önemli bir referans olarak ele alınmasını gerekli kılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İdeal olmayan kurgular, Akademik yaşantı, Gölge kurgular, Temaların izi

Abstract

The aim of this study is to thematically analyze the non-ideal cognitive constructs encountered by secondary school students in their academic experiences and to identify the domains or conditions in which these constructs are most concentrated. This research was conducted using a qualitative design, specifically adopting a phenomenological approach. The non-ideal constructs embedded in the cognitive worlds of secondary school students were revealed through the Grounded Theory framework, utilizing the Repertory Grid Measurement Form based on the "triadic repertory grid" technique. As the data collection tool, the researcher developed the Academic Experience Meaning Attribution Form (AYYA-ÖF). The study group consisted of 40 secondary school students enrolled in formal education in the central district of Siirt Province. Within the scope of the research, stratified purposeful sampling and maximum variation sampling methods were employed. Each participant produced a total of 20 cognitive constructs—10 ideal and 10 non-ideal. However, in line with the purpose of this study, only the non-ideal cognitive constructs were included in the analysis. The non-ideal constructions obtained were categorized through content analysis, and their percentage distributions were calculated according to frequency values. Based on the analysis of a total of 400 cognitive constructions, these non-ideal constructions were grouped under eight main themes. The negative cognitive constructions encountered by secondary school students in their academic lives were identified as academic indiscipline and problems in academic self-management, relationship problems based on character erosion and loss of values, lack of future orientation and uncertainty of goals, social isolation and relational deprivation, feelings of social neglect and invisibility, lack of intellectual development, academic failure and its accompanying factors, and academic fragility and emotional collapse. In the study, female students identified male students as the basis for non-ideal constructions in 32 out of 60 cases (53.33%), whereas male students identified male students in 53 out of 60 cases (89.33%). Overall, male students were identified as the basis in 85 out of 120 cases (71.83%). The findings of the study indicate that secondary school students most frequently develop non-ideal cognitive constructs related to self-regulation deficiencies, future uncertainty, lack of relational engagement, feelings of being undervalued, and intellectual development gaps in their academic experiences. These constructs directly affect students' academic achievement and psychological well-being, highlighting areas of vulnerability that require careful attention from psychological counselors. Developing and implementing preventive and supportive intervention programs targeting these themes in academic settings may contribute significantly to helping students structure their academic lives in a healthier and more fulfilling manner. Furthermore, the fact that a substantial portion of the non-ideal constructs were attributed to male students (71.83%) suggests that gender should be considered a critical reference point when designing interventions aimed at addressing non-ideal behaviors in educational environments.

Keywords*:* Non-ideal cognitive constructs, Academic experience, Shadow constructs,Traces of themes / Thematic traces

Alfa Kuşağı Çocuk Kitaplarında Tasarım Ve İçerik Özellikleri: *Ayvayı Yedik Müzesi* Örneği

Design And Content Characteristics Of Alpha Generation Children's Books: The Example Of "*We're In Trouble, Museum Of Quince*"

Doç. Dr. Mehmet Halil SAĞLAM
Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimleri Eğitimi Bölümü, mhalil.saglam@gmail.com
Esra TOPRAK
Türkçe Öğretmeni, Milli Eğitim Bakanlığı, Esratoprakk.472@gmail.com

Öz

Bu çalışma , Alfa Kuşağına yönelik çocuk kitaplarının tasarım ve içerik özelliklerini inceleyen nitel bir araştırmadır. Çalışmada doküman inceleme yöntemi kullanılmış ve örneklem olarak Mert Arık'ın yazdığı, Serdar Turalı'nın resimlediği "Ayvayı Yedik Müzesi"adlı eser seçilmiştir. Alfa Kuşağı, dijital çağın içine doğmuş, görsel algısı güçlü, sorgulayıcı, üretken ve katılımcı bireylerden oluşmaktadır. Bu nedenle, bu kuşağa yönelik çocuk kitaplarında hem görsel düzen hem de içerik yapısı yenilikçi, etkileşimli ve dikkat çekici biçimde tasarlanmaktadır. Ayvayı Yedik Müzesi, bu özellikleri yansıtan çağdaş bir çocuk kitabı örneğidir. Eserde, çocukların ilgisini çeken bir müze teması üzerinden paylaşma, çevre bilinci, yardımlaşma ve toplumsal duyarlılık gibi değerler işlenmektedir. Hikâyenin merkezinde yer alan çocuk karakterler, meraklı, araştırmacı ve çözüm odaklı kişilikleriyle Alfa Kuşağının öğrenme biçimlerini temsil ederken; yetişkin karakterler rehberlik eden, destekleyici bir rol üstlenmektedir. Görsel tasarımda kullanılan sıcak ve parlak renkler, karakterlerin duygularını güçlendirirken hikâyenin enerjik atmosferini destekler. Yeşil, sarı ve turuncu tonlar, umut, canlılık ve neşe duygularını ön plana çıkarır. Tipografi sade, okunabilir ve çocukların yaş düzeyine uygun biçimde düzenlenmiştir. Ayrıca kitabın sonunda yer alan etkinlikler, okur-yazar etkileşimini güçlendirerek çocukların metinle aktif biçimde ilişki kurmasını sağlar. Bu etkinlikler, Alfa Kuşağının katılımcı öğrenme anlayışına uygun olarak düşünme, sorgulama ve üretme süreçlerini destekler. Sonuç olarak Ayvayı Yedik Müzesi, karakterleri, tematik yapısı, estetik tasarımı ve etkileşimli yapısıyla Alfa Kuşağının bilişsel, duygusal ve estetik gereksinimlerine yanıt veren nitelikli bir çocuk kitabı olarak değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Alfa Kuşağı,Tasarım,İllüstrasyon

Abstract

This study is a qualitative research examining the design and content characteristics of children's books aimed at Generation Alpha. The study utilized a document analysis method, and the book "We're in Trouble Museum," written by Mert Arık and illustrated by Serdar Turalı, was selected as the sample. Generation Alpha consists of individuals born into the digital age, possessing strong visual perception, and being inquisitive, productive, and participatory. Therefore, children's books for this generation are designed in an innovative, interactive, and attention-grabbing way, both in terms of visual layout and content structure. "We're in Trouble Museum" is a contemporary children's book example reflecting these characteristics. The work explores values such as sharing, environmental awareness, cooperation, and social sensitivity through a museum theme that appeals to children. The child characters at the center of the story represent Generation Alpha's learning styles with their curious, inquisitive, and solution-oriented personalities; while the adult characters assume a guiding and supportive role. The warm and bright colors used in the visual design reinforce the characters' emotions and support the energetic atmosphere of the story. Green, yellow, and orange tones highlight feelings of hope, vitality, and joy. The typography is simple, readable, and age-appropriate for children. Furthermore, the activities at the end of the book strengthen reader-writer interaction, enabling children to actively engage with the text. These activities support thinking, questioning, and creating processes, in line with the Alpha Generation's participatory learning approach. In conclusion, *We've Got Quince Museum* is considered a high-quality children's book that responds to the cognitive, emotional, and aesthetic needs of the Alpha Generation with its characters, thematic structure, aesthetic design, and interactive elements.

Keywords: Alpha Generation, Design, İllustration

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Konuşma Becerilerinin Geliştirilmesi İçin Uygulamalar

Applications for Improving Speaking Skills in Teaching Turkish to Foreigners

Bahar ATMACA

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD ozlemkaya678@gmail.com

Öz

Bu çalışmanın temel amacı, dilin dört temel becerisinden biri olan konuşmanın, doğuştan gelen bir yetenek olarak görülüp ihmal edilmesinin önüne geçerek, akademik bir disiplinle nasıl geliştirilebileceğini ortaya koymaktır. Çalışmada dört alt amaç öne çıkmaktadır: öğrencilerin yerel ağız özelliklerini standart Türkçeye dönüştürmek; konuşmayı sanatsal ve teknik bir süreç olarak ele alarak bireyin özgüvenini ve sosyal kabulünü artırmak; düşüncelerin ses, vurgu ve beden diliyle etkili biçimde aktarılmasını sağlamak; topluluk önünde konuşma kaygısını azaltarak hazırlıklı ve hazırlıksız durumlarda ifade becerisi kazandırmak. Eğitim süreci, öğrenciyi merkeze alan ve teoriyi pratiğe dönüştüren çok boyutlu bir metodolojiye dayanmaktadır. Demokratik rehberlik modeliyle öğretmen, otoriter bir figür değil, kusursuz bir örnek ve güvenli ortam sağlayıcıdır. Etkinlikler basitten karmaşığa doğru kademeli biçimde düzenlenerek kaygı düzeyi düşürülür. Beş temel uygulama metodu öne çıkmaktadır: dinlenen metnin yeniden yapılandırıldığı "Peşin Para" etkinliği; karmaşık kuralların ayrıntılı aktarımını sağlayan "Dombit Oyunu"; karikatürler üzerinden eleştirel görsel okuma; rastgele kavramlarla irticalen konuşma yapılan "Kelime Havuzu"; ve kişisel yorumdan arındırılmış nesnel tanımlama çalışmaları. Bulgular, konuşma becerisi gelişmiş bireylerin hem akademik süreçlerde hem sosyal ilişkilerde avantajlı olduğunu göstermektedir. Başarının yalnızca kelime hazinesine değil, vurgu, tonlama, duraklama ve beden dilinin uyumuna bağlı olduğu saptanmıştır. Konuşma eğitiminin geçici bir ders değil, ilköğretimden itibaren işlenmesi gereken bir kişilik vitrini olduğu doğrulanmıştır. Ayrıca oyunlaştırılmış yöntemlerin kaygıyı azalttığı ve İstanbul Türkçesine geçişi hızlandırdığı görülmüştür. Sonuç olarak, konuşma becerisi sistematik eğitimle geliştirilebilen bir "teknik sanat"tır. Doğru öğretmen modellemesi ve güvenli sınıf iklimi sağlandığında, öğrenciler hata korkusunu aşarak kendini ifade etme isteği kazanmakta; oyun temelli yöntemler ise kalıcı öğrenmeyi desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: Konuşma eğitimi, standart Türkçe, hazırlıksız konuşma, beden dili

Abstract

The main purpose of this study is to reveal how speaking, one of the four basic skills of language, can be developed through an academic discipline, preventing it from being neglected as an innate talent. Four sub-goals stand out in the study: to transform students' local dialect features into standard Turkish; increasing the individual's self-confidence and social acceptance by treating speech as an artistic and technical process; ensuring that ideas are conveyed effectively through voice, emphasis and body language; To provide expression skills in prepared and unprepared situations by reducing public speaking anxiety. The education process is based on a multidimensional methodology that puts the student at the center and transforms theory into practice. With the democratic guidance model, the teacher is not an authoritarian figure, but a perfect example and provider of a safe environment. The level of anxiety is reduced by arranging activities gradually from simple to complex. Five basic application methods stand out: the "Cash Money" activity, in which the listened text is restructured; "Dombit Game", which provides detailed explanation of complex rules; critical visual reading through cartoons; "Word Pool" where conversations are made extemporaneously with random concepts; and objective description studies free of personal interpretation. Findings: show that individuals with improved speaking skills are advantageous in both academic processes and social relationships. It has been determined that success depends not only on vocabulary but also on the harmony of stress, intonation, pauses and body language. It has been confirmed that speaking training is not a temporary course, but a personality showcase that should be cultivated starting from primary school. It has also been observed that gamified methods reduce anxiety and accelerate the transition to Istanbul Turkish. As a result, speaking skill is a "technical art" that can be improved through systematic training. When correct teacher modeling and a safe classroom climate are provided, students overcome the fear of mistakes and gain the desire to express themselves; Game-based methods support permanent learning.

Key Words: Speech training, standard Turkish, impromptu speaking, body language

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Yazma Becerilerini Geliştirmek İçin Uygulanacak Yöntemler

Methods to be Applied in Developing Writing Skills in Teaching Turkish to Foreigners

Gülperi CAN

Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD ozlemkaya678@gmail.com ,

Öz

Amaç: Bu çalışmanın amacı, yabancılara Türkçe öğretiminde yazma becerisini geliştirmeye yönelik kullanılan yöntemleri incelemek ve bu yöntemlerin öğrenme sürecine katkılarını ortaya koymaktır. Yazma becerisi, dil öğreniminde öğrencilerin düşüncelerini hedef dilde organize etmelerini gerektiren karmaşık bir süreçtir. Bu nedenle öğrencilerin yazma sürecinde karşılaştıkları zorlukları azaltmak, yazmaya yönelik tutumlarını olumlu hale getirmek ve yazma kaygılarını düşürmek temel hedefler arasında yer almaktadır. Yöntem: Alan yazında yapılan çalışmalar incelendiğinde, genellikle nitel, nicel ve karma araştırma yöntemlerinin kullanıldığı görülmektedir. Doküman analizi ile ders kitaplarında yer alan yazma etkinlikleri incelenmiş ve yazma becerisinin öğretim aşamaları belirlenmiştir. Ayrıca deneysel çalışmalarla öğrencilere yazma etkinlikleri uygulanarak gelişimleri gözlemlenmiştir. Süreç temelli yazma yaklaşımı, otantik yazma etkinlikleri, dijital yazma araçları ve geri bildirim temelli öğretim bu süreçte kullanılan başlıca yöntemlerdir. Bulgular: Araştırmalar, yazma becerisinin geliştirilmesinde kullanılan yöntemlerin olumlu etkiler sağladığını göstermektedir. Otantik yazma çalışmaları öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmiş ve yazmaya yönelik tutumlarını olumlu etkilemiştir. Yazma etkinliklerinin kelime, cümle, paragraf ve metin şeklinde aşamalı ilerlemesi öğrenmeyi kolaylaştırmıştır. Dijital yazma araçları ise öğrencilerin hatalarını fark etmelerine yardımcı olmuştur. Ayrıca öğrencilerin yazma öz yeterliklerinde artış ve kaygılarında azalma gözlenmiştir. Sonuç: Sonuç olarak, yabancılara Türkçe öğretiminde yazma becerisinin geliştirilmesi için planlı ve çok yönlü bir öğretim süreci gereklidir. Süreç temelli yazma yaklaşımı, otantik etkinlikler ve dijital araçların birlikte kullanılması yazma becerisini önemli ölçüde geliştirmektedir. Öğretmenlerin düzenli geri bildirim vermesi ve öğrencilerin motivasyonlarının artırılması sürecin başarısını desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe öğretimi, yazma becerisi, süreç temelli yazma, otantik yazma, dijital yazma araçları

Abstract

Objective: The aim of this study is to examine the methods used to improve writing skills in teaching Turkish to foreigners and to reveal the contributions of these methods to the learning process. Writing skill is a complex process in language learning that requires students to organize their thoughts in the target language. Therefore, reducing the difficulties students encounter in the writing process, making their attitudes towards writing positive, and reducing their writing anxiety are among the main objectives. Method: A review of the literature reveals that qualitative, quantitative, and mixed research methods are generally used. Document analysis was employed to examine writing activities in textbooks and to identify the stages of teaching writing skills. Additionally, experimental studies were conducted to observe students' development by applying writing activities. Process-based writing approaches, authentic writing activities, digital writing tools, and feedback-based instruction are the main methods used in this process. Findings: Research shows that methods used to improve writing skills have positive effects. Authentic writing activities improved students' writing skills and positively influenced their attitudes towards writing. The gradual progression of writing activities from word to sentence, paragraph to text facilitated learning. Digital writing tools helped students identify their mistakes. Furthermore, an increase in students' writing self-efficacy and a decrease in anxiety were observed. Conclusion: Developing writing skills in teaching Turkish to foreigners requires a planned and multifaceted teaching process. A process-based writing approach, combined with authentic activities and digital tools, significantly improves writing skills. Regular feedback from teachers and increased student motivation support the success of this process.

Keywords: Teaching Turkish to foreigners, writing skills, process-based writing.

The Impact of Phonetics Course on the Proficiency Level of Students in Translation and Interpreting Departments

Dr. Öğretim Üyesi Ayhan YAVUZ [1*], Doç. Dr. Yunus Emre AVCI[2*]

[1] *Yabancı Diller Eğitimi Bölümü / Eğitim Fakültesi, Siirt Üniversitesi, Türkiye* [*]*anyavuz@gmail.com*

[2]*Eğitim Bilimleri Bölümü / Eğitim Fakültesi, Siirt Üniversitesi, Türkiye*

Abstract

The aim of this study is to examine the impact of phonetics and phonology courses offered in Translation and Interpreting departments at universities on students' translation and interpreting proficiency levels. The study emphasizes that the translation process depends not only on vocabulary knowledge but also on phonetic features such as pronunciation, stress, intonation, and syllabification. Especially in interpreting, it is stated that phonological awareness is of critical importance in accurately conveying the speaker's emotions and intentions.

The research was conducted using an experimental design, and a 17-item Likert scale was administered to 39 third- and fourth-year students from the Translation and Interpreting Departments of Hacettepe University and Atılım University. The obtained data were analyzed using the SPSS program. The findings revealed that students have generally positive perceptions of phonetics and phonology and consider these courses necessary for professional competence. Additionally, significant differences were found in terms of gender; female students were found to be more sensitive to sound-based difficulties, to make more errors, but to believe more strongly in the necessity of phonetics courses. In terms of class level, senior students were found to experience more phonological problems, whereas no significant difference was observed in terms of age.

As a result, the study demonstrates that phonetics and phonology courses should be included in the curriculum of Translation and Interpreting departments in a compulsory and systematic manner. It is concluded that these courses will contribute to students' ability to produce more accurate and effective translations by reducing pronunciation errors and will enhance their professional success. Furthermore, it is emphasized that this area has been neglected in current curricula and that this deficiency should be addressed.

Keywords: Translation and interpreting, Phonetics, Pronunciation.

The Incompatibility of EFL Undergraduates' Perceived Proficiency and Their Self Regulatory Capacity

Dr. Deniz Elçin

Siirt University, Faculty of Education, English Language Teaching Department, delcin@siirt.edu.tr

Abstract

This study investigated the incompatibility of EFL learners' perceived proficiency and their self regulated capacity in a State university. The study adopted a mixed methods research design to see which SRL strategies the learners employed most, some variations like gender, department type and grade, and finally explore how learners conceive and modify their learning processes as well as the main obstacles for SRL. Related data was obtained by using a SRL scale including 34 items of Likert Scale instrument having five subdimensions: metacognitive, cognitive, meta-affective, meta-sociocultural, and sociocultural-interactive strategies from 277 students in ELT and Translation-Interpreting Departments of Siirt University. Moreover, all the learners were asked some questions modified from the scale to look at their attributions for non self regulation as qualitative data. The findings showed that the average strategy use of learners was at a moderate level (M = 3.44, SD = 0.46) in which metacognitive (M = 3.50) and cognitive (M = 3.48) strategies were used the most frequently. Inferential analysis showed that female students used more strategies than the males (t = 3.04, p = .003); on the other hand, there was no statistically significant difference in terms of grade level (F = 1.43, p = .233) and department type (F = 1.75, p = .187), which may mean that self regulation does not automatically develop through years and disciplinary context. Qualitative findings showed that learners are not actively involved in their learning progress. There was an incompatibility between their perceived proficiency and their SRL in general and they attributed this deficiency to some internal factors like anxiety, lack of confidence and some external ones such as digital distractions, social media use and procrastionation tendencies. Overall the findings of this study clearly show that there was a discrepancy between perceived level of English and self regulation capacity. The learners used some SRL strategies but without self awareness and consistency and strategic depth. It could be suggested according to results that strategic self regulatory instruction need to be provided explicitly to learners regardless of departments or grade levels to foster long term self regulatory capacity.

Keywords: Strategic Self-Regulation, EFL Learners, Perceived Proficiency, Metacognition